

ПАТРИК РОТФУС

ИМЕТО НА ВЯТЪРА

Част 1 от „Хрониките на Кралевубица“

Превод от английски: Ангел Ангелов, 2010

chitanka.info

На майка ми, която ме научи на любов към книгите и ми отвори вратата към Нарния, Перн и Средната земя.

И на баща ми, който ме научи, че ако ще правя нещо, няма смисъл да бързам и е добре да се постарая да го направя както трябва.

ПРОЛОГ

ТРИ ВИДА ТИШИНА

Пак беше нощ. Странноприемницата „Пътният камък“ бе потънала в тишина, която сякаш беше разделена на три.

Най-познатият елемент в нея беше глухото, отекващо в ушите спокойствие, внушено от липсата на нещо. Ако имаше вятър, той би въздишал сред дърветата и би карал табелата на странноприемницата да скърца върху куките, а после би помел тишината от пътя си като отронили се есенни листа. Ако странноприемницата беше претъпкана с посетители или вътре имаше дори само няколко човека, те биха запълнили тишината с разговори и смях — обичайната глъчка и врява за място, където в късна доба се леят напитки. Ако имаше музика... но не, музика, разбира се, нямаше. Всъщност нямаше нито едно от споменатите неща и затова тишината си оставаше.

Вътре в странноприемницата, в единия край на тезгяха, се бяха свили двама мъже. Те пиеха с кротка решителност, като избягваха сериозните разговори, свързани с тревожни новини. Така добавяха и своята скромна доза потискаща тишина в по-мащабното, глухо безмълвие наоколо. Тяхната тишина беше различна, противопоставяща се на другата.

Третият вид тишина бе трудно доловима. След час вслушване човек евентуално би я усетил в дюшемето под краката си и в грубите, разсъхнали се бурета зад тезгяха. Тя се съдържаше в масивното огнище от черен камък, задържало топлината на отдавна угаснал огън. Присъстваше и в бавното зигзагообразно движение на ленения парцал, който търкаше плота.

А също и в ръцете на мъжа зад него, който лъскаше махагоновата повърхност — и бездруго отдавна блестяща на светлината на лампите.

Мъжът имаше огненочервена коса. Очите му бяха тъмни и отсъстващи, а движенията му издаваха онази трудно доловима увереност, характерна за хората, преживели много.

„Пътният камък“, както и третият вид тишина принадлежаха нему. И нищо чудно, защото тя бе най-осезаема и попиваше останалите два вида в себе си. Третият вид тишина бе дълбока и пространна като края на есента. Тежка като загладен речен камък. Това бе мекият, лишен от припряност звук, който обгръща човек, очакващ смъртта.

1.

СВЪРТАЛИЩЕ НА ДЕМОНИ

В Нощта на Фелинг странноприемницата „Пътният камък“ беше събрала обичайната тълпа. Всъщност петима души не бяха точно тълпа, но в тези смутни времена тук отдавна не се бяха събирали толкова много хора.

Стария Коб за пореден път беше влязъл в ролята си на разказвач на истории и щедър раздавач на съвети.

Мъжете на тезгяха бавно отпиваха от чашите и го слушаха с интерес.

Младият съдържател стоеше в задната стаичка и се подсмиваше, заслушан в подробностите от познатата му история.

— Когато се събудил, Таборлин Великия се намерил заключен във висока кула. Били му взели меча и всичко останало — ключа, монетата и свещта били изчезнали. Но нали разбирате, това съвсем не било най-лошото... — Коб направи пауза за по-голям ефект, — ... защото лампите на стената светели със синя светлина!

Греъм, Джейк и Шеп кимнаха разбиращо. Тримата приятели бяха израснали заедно, слушайки историите на Коб и пренебрегвайки съветите му.

Коб се вторачи в по-новия член на малката си група слушатели, който попиваше думите му в захлас — чиракът на ковача.

— Знаеш ли какво означавало това, момче?

Всички наричаха чирака на ковача „момче“, въпреки че той стърчеше над всички останали с цяла педя.

Според неписаните закони на малките градчета той най-вероятно щеше да си остане „момче“, докато не му поникнеше брада или не разбиеше нечий нос.

Момчето бавно кимна.

— Чандриани.

— Точно така — одобрително каза Коб. — Всеки знае, че синият пламък е един от техните знаци. И така, той...

— Ама как са го открили? — прекъсна го момчето. — И защо не са го убили, когато им се е удал случай?

— Тихо сега, преди да свърши историята, ще научиш всички отговори — каза Джейк. — Остави го да говори.

— Не се обаждай, Джейк — намеси се Греъм. — Момчето просто е любопитно. Пий си пиенето.

— Вече изкърках всичко — недоволно промърмори Джейк. — Имам нужда от още едно, но ханджията още дере плъхове в задната стаичка. — Той повиши глас, удари празната си чаша о махагоновия тезгях и тя изкънтя кухо. — Хей! Ожадняхме тука!

Съдържателят се появи с пет паници задушено и два топли кръгли самуна хляб. След това с бързи и добре премерени движения наточи още бира на Джейк, Шеп и Стария Коб.

Изоставиха историята за малко и се съсредоточиха върху вечерята си.

Стария Коб нагъваше с хищническото настървение на заклет ерген. Останалите още духаха парата от паниците си, когато той лапна последния си залък хляб и се върна към своята история.

— Разбира се, Таборлин трябвало да избяга, но когато се огледал, видял, че килията му няма ни врата, ни прозорци. Около него имало само гладък, твърд камък. От тази килия никой досега не бил успял да избяга. Но Таборлин знаел имената на всички неща и затова всички неща му се подчинявали. „Счупи се!“, казал той на камъка и камъкът се пропукал. Стената се огънала като лист хартия и през отвора Таборлин успял да види небето и да вдиша ухания мирис на пролетта. Той пристъпил към ръба, погледнал надолу и без да се замисли нито за миг, прекрачил навън в празното пространство...

— Не може да бъде! — ококори се момчето.

В отговор Коб кимна със сериозен вид.

— И така, Таборлин паднал, но не се отчаял, защото знаел името на вятъра и вятърът му се подчинявал. Той проговорил на вятъра, който го подел и залюлял в прегръдката си. Отнесъл го до земята и го оставил там леко като пух от магарешки трън, изправил го на крака нежно като майчина милувка. И когато стъпил на земята и огледал мястото, където го били проболи, видял, че раната е само драскотина. Може би било чист късмет. — Коб многозначително се почеса

отстрани по носа. — Или пък имало нещо общо с амулета, който носел под ризата си.

— Какъв амулет? — нетърпеливо запита момчето с уста, пълна с варено месо.

Стария Коб се наведе над стола му, доволен, че има възможност да разкаже още подробности.

— Няколко дни преди това Таборлин срещнал по пътя си един калайджия. И макар че нямал много храна, споделил вечерята си със стареца.

— Разумна постъпка — тихо каза Грѐм на момчето. — Всеки знае поговорката: „За добротата калайджията двойно се отплаща.“

— Не, не — промърмори Джейк. — Не я казваш правилно: „На калайджията съвета за добротата двойна е отплата.“

Съдържателят проговори за пръв път тази нощ.

— Всъщност и двамата изпускате повече от половината — рече той, застанал на прага на стаичката си от другата страна на тезгяха.

*Калайджията дълга си плаща:
за сделка точно се отплаща,
и двойно, ако помощ е получил,
и тройно, ако е на обида случил.*

Мъжете, насядали край тезгяха, изглеждаха едва ли не изненадани от появата на Коте. Те се събираха в „Пътният камък“ в Нощта на Фелинг от месеци насам и Коте никога досега не се бе намесвал в чуждите разговори. Не че и очакваха друго от него, разбира се. Той се бе появил в града преди година и малко. Все още го смятаха за чужд. Чиракът на ковача живееше тук от единайсетгодишен и продължаваха да го наричат „онова момче от Раниш“, все едно Раниш беше някаква далечна страна, а не град на няма и петдесет километра от тях.

— Просто така съм го чувал — добави Коте, за да запълни неловкото мълчание.

Стария Коб кимна, преди да прочисти гърлото си и да продължи своята история.

— Този амулет струвал цяла торба златни рояли, но заради добротата на Таборлин калайджията му поискал една желязна, една медна и една сребърна монета. Амулетът бил черен като зимна нощ и студен като лед, но докато го носел на врата си, никакво нещастие, демон или друго зло нямало да навреди на Таборлин.

— В днешните времена бих дал добри пари за такова нещо — мрачно рече Шеп.

Беше изпил най-много, а говореше най-малко от всички през цялата вечер. Всички знаеха, че нещо лошо се е случило във фермата му през миналата Нощ на Сендлинг, но тъй като бяха добри приятели, не настояваха да им разкаже подробности. Поне не и толкова рано вечерта, не и докато бяха все още трезви.

— Така е, кой не би го направил? — разсъдливо отвърна Стария Коб, докато отпиваше дълга глътка.

— Не знаех, че чандрианите са демони — каза момчето. — Бях чувал...

— Не са демони — строго каза Джейк. — Те просто са първите шестима, отказали да тръгнат по избрания от Техлу път, и той ги проклетел да се реят по краищата...

— Да не би ти да разказваш тази история, Джейкъб Уокър? — сряза го Коб. — Защото, ако е така, да те оставя да продължиш.

Двамата мъже си размениха продължителни гневни погледи.

Накрая Джейк извърна глава и промърмори нещо, което можеше да се приеме за извинение.

Коб отново се обърна към момчето.

— Точно това е загадката на чандрианите. Откъде са дошли? Къде отиват, след като извършат кървавите си дела? Дали са хора, които са продали душите си? Или са демони? Духове? Никой не знае. — Коб стрелна Джейк с пренебрежителен поглед. — Макар всеки слабоумник да твърди противното...

Оттам насетне историята се превърна в препирня за природата на чандрианите, знаците, по които предпазливият човек може да разпознае присъствието им, и дали амулетът би могъл да защити Таборлин от бандити, побеснели кучета или падане от кон. Споровете вече се разгорещяваха, когато входната врата се отвори с трясък.

— Крайно време беше да се появиш, Картър — вдигна глава Джейк. — Обясни на тоя проклетник разликата между демон и куче.

Всеки знае... — Млъкна насред изречението и се втурна към вратата. — Майко мила, какво ти се е случило?

Картър пристъпи на светлината — лицето му беше бледо и омазано с кръв. Притискаше към гърдите си стар чул. Държеше го по странен и непохватен начин, сякаш носеше наръч съчки.

Приятелите му наскачаха от местата си и се спуснаха да го посрещнат.

— Добре съм — отрони той, докато бавно крачеше през голямото помещение. Очите му се стрелкаха диво като на подплашен кон. — Добре съм, добре съм.

Той хвърли вързопа от чул на близката маса. Чу се как нещо изтрополи, все едно вътре имаше камъни. Дрехите на Картър бяха като нарязани с ножица.

Сивата му риза висеше на парцали, освен там, където беше обагрена в алено и залепнала по тялото.

Греъм се опита да го успокои и да го накара да седне.

— Пресвета дево! Седни, Картър. Какво се е случило? Седни.

Картър упорито тръсна глава.

— Казах ви, че съм добре. Раните ми не са опасни.

— Колцина бяха? — попита Греъм.

— Един. Но не е каквото си мислите...

— Да му се не види! Казах ти, Картър — Стария Коб избухна в пристъп на гняв, примесен с уплаха — изблик, какъвто само роднини и много близки приятели си позволяваха да покажат един на друг. — Казах ти още преди месеци — не бива да излизаш сам. Дори и само до Баедн. Не е безопасно.

Джейк сложи успокоително ръка върху рамото на Коб.

— Просто седни — каза Греъм, като продължаваше да се опитва да го избута върху стола. — Дай да махнем тая риза и да те почистим.

— Добре съм — поклати глава Картър. — Имам само леки драскотини, кръвта е предимно от Нели. Онова нещо ѝ скочи. Уби я на около три километра извън града, след Старокаменния мост.

Новината беше посрещната с мрачно мълчание. Чиракът на ковача съчувствено сложи ръка на рамото на Картър.

— Мамка му! Това е ужасно! Та тя беше кротка като агънце. Никога не е ритала или хапала, когато си я водил да я подковаваме.

Най-добрата кобила в града. Да му се не види! Просто... просто не знам какво да кажа. — Млъкна и безпомощно погледна останалите.

Коб накрая успя да се освободи от Джейк.

— Казах ти — повтори той, като размахваше пръст към Картър, — напоследък са се навъдили хора, готови да убият за дребни монети — да не говорим заради кон и каруца. Какво ще правиш сега? Сам ли ще дърпаш колата?

Настана неловко мълчание. Джейк и Коб се гледаха един друг гневно, а останалите не знаеха какво да кажат, за да ободрят приятеля си.

Съдържателят внимателно прекоси стаята в гробната тишина. Натоварен с цял куп неща, пъргаво заобиколи Шеп и започна да ги трупа на съседната маса: купа с топла вода, ножици, чисти кърпи, стъклени шишенца, игла и конец за зашиване на рани.

— Ако ме беше послушал, това нямаше да се случи — промърмори Стария Коб.

Джейк се опита да го успокои, но Коб отблъсна младия мъж.

— Казвам самата истина. Много жалко за Нели, но ако той не започне да ме слуша, ще свърши по същия начин. С тези хора късметът не излиза два пъти.

Картър стисна устни. Протегна и дръпна края на окървавения чул. Онова, което беше вътре, се претърколи веднъж и остана да стърчи под плата. Картър дръпна по-силно и се чу тракане, сякаш върху масата се изсипаха плоски речни камъни.

Беше паяк — голям като колело на каруца и лилаво-черен на цвят.

Чиракът на ковача отскочи назад, блъсна се в масата и я преобърна, като почти падна на земята.

Лицето на Коб застина. Греъм, Шеп и Джейк нададоха неразбираеми възгласи на уплаха и се отдръпнаха, покрили лицата си с ръце. Картър отстъпи крачка назад и потръпна. Тишината, която се просмука в стаята, беше като студена пот.

— Не би трябвало да са стигнали толкова далеч на запад — избоботи ханджията мрачно.

Ако не беше пълната тишина, едва ли някой щеше да му обърне внимание. Но сега го чуха. Безмълвно преместиха погледи от съществуването на масата към червенокосия.

Джейк пръв успя да проговори:

— Знаеш ли какво е това?

Невиждащите очи на съдържателя бяха вперени някъде далеч.

— Скраел — рече той разсеяно. — Мислех, че планините...

— Скраел ли? — прекъсна го Джейк. — За бога, Коте! Нима си виждал тези проклетници и преди?

— Моля? — червенокосият ханджия го изгледа стреснато, сякаш внезапно бе дошъл на себе си. — О, не. Разбира се, че не. — Като видя, че единствен той е на ръка разстояние от тъмното същество, внимателно отстъпи крачка назад. — Просто съм чувал. — Останалите впериха очи в него. — Спомняте ли си търговеца, който идва преди известно време?

Всички кимнаха.

— Кучият му син се опита да ми вземе десет пенита за половин фунт сол — оплака се за стотен път Коб, без изобщо да се усети.

— Де да бях купил и аз — смотолеви Джейк, а Греъм кимна в мълчаливо съгласие.

— Онзи беше долен мошеник — продължи Коб, сякаш вече казаните думи му носеха успокоение. — В тежки времена бих платил две пенита, но десет си е пладнешки обир.

— Не и ако по пътищата се срещат и други такива твари — мрачно каза Шеп.

Всички погледи за пореден път се втренчиха в черното същество на масата.

— Търговецът спомена, че чул за тях в района на Мелкомбе — побърза да вметне Коте, като наблюдаваше лицата на останалите, докато те разучаваха съществото. — Помислих си, че просто иска да вдигне цената.

— Какво друго ти каза? — попита Картър.

Съдържателят се замисли за момент и после сви рамене.

— Не успях да науча цялата история. Търговецът беше в града само за няколко часа.

— Мразя паяци — простена чиракът.

Той продължаваше да стои от другата страна на масата, на четири-пет метра разстояние.

— Покрий го.

— Това не е паяк — рече Джейк, — няма очи.

— И уста няма — посочи Картър. — Как ли яде?

— И какво яде? — мрачно натърти Шеп.

Съдържателят продължаваше да разглежда съществото с любопитство. Надвеси се над него и протегна ръка. Останалите инстинктивно се дръпнаха още по-далеч от масата.

— Внимавай — предупреди го Картър, — краката му режат като ножове.

— По-скоро като бръсначи — каза Коте, докато дългите му пръсти опипваха черното тяло на скраела, по което нямаше никакви издатини. — Гладко и твърдо е като изпечена глина.

— Не си играй с това — намеси се чиракът на ковача.

Съдържателят внимателно подхвана с две ръце един от дългите гладки крака и се опита да го счупи като пръчка.

— Не е като изпечена глина — поправи се той и притисна крака към ръба на масата, след което го налегна с цялата си тежест.

Кракът се прекърши с остър пукот.

— По-скоро прилича на камък. — Коте погледна Картър. — От какво са всичките тези пукнатини? — Той посочи тънките линии, които покриваха гладката черна повърхност на тялото.

— Нели падна върху него — отвърна Картър. — То скочи от дървото и започна да се катери по нея, като я посичаше с краката си. Движеше се много бързо. Дори не успях да разбера какво се случва. — Картър най-сетне се поддаде на настоятелното натискане на Греъм и се отпусна върху стола. — Нели се оплете в сбруята си и падна върху него, при което му счупи няколко крака. След това то се хвърли върху мен и започна да пълзи нагоре. — Той скръсти ръце върху окървавените си гърди и потрепери. — Успях да го отскубна от себе си и да го стъпча. Но то пак се покатери... — Картър замлъкна, а лицето му придоби пепеляв оттенък.

Съдържателят кимна сякаш на себе си, докато продължаваше да ръчка съществото.

— Няма кръв. Няма вътрешни органи. Отвътре е просто сиво. — Бръкна вътре и пръстът му потъна като в гъба.

— Велики Техлу! Остави го на мира! — примоли се чиракът. — Понякога паяците мърдат и след като ги убиеш.

— Чуйте се само — язвително каза Коб. — Паяците не стават големи като свине. Знаете добре какво е това. — Той се завъртя и ги

погледна в очите един по един. — Това е демон.

Те погледнаха към разпуканата твар на масата.

— Хайде стига сега — рече Джейк, изразявайки несъгласието си по-скоро по навик. — То не е като... — Той направи неопределен жест. — Не може да е като...

Всички разбраха какво има предвид. Да, на света съществуваха демони. Но те бяха като ангелите на Техлу. Герои и крале. Те бяха част от легендите и мястото им беше там. Таборлин Великия беше призовал огъня и светкавиците, за да унищожи демоните. Техлу ги бе разтрошил с ръцете си и ги бе захвърлил да вият в безименната бездна. С други думи, никой не очакваше, че другарят му от детинство ще стъпче до смърт някакво такова същество на пътя Баедн-Брит. Струваше им се нелепо.

Коте прекара ръка през рижата си грива и наруши мълчанието:

— Има един начин да разберем със сигурност. — Той бръкна в джоба си. — С желязо или огън. — Извади кожена кесия.

— И с божие то име — додаде Греъм. — Демоните се страхуват от три неща: студено желязо, чист огън и светото име божие.

Съдържателят стисна устни с известно неодобрение.

— Разбира се — рече той, докато изпразваше кесията си върху масата, а след това започна да рови сред купчината монети: тежки сребърни таланти и дребни сребърници, медни йоти, очукани дребни пенита и сиви железни драби. — Някой да има шайба?

— Използвай драб — посъветва го Джейк. — Правят ги от добро желязо.

— Не искам добро желязо — отвърна съдържателят. — В драба има много въглен. Почти като стомана е.

— Прав е — каза чиракът. — Само дете не е въглен. За правенето на стомана се използва кокс. Кокс и вар.

Съдържателят кимна с уважение към момчето.

— Ти знаеш най-добре, млади майсторе. В края на краищата това ти е работата — най-накрая дългите му пръсти изровиха шайба сред купчината монети. — Ето.

— Какво ще му направи това? — попита Джейк.

— Желязото убива демони. — В гласа на Коб имаше известна несигурност. — Но този е вече мъртъв. Може и нищо да не му направи.

— Ей сега ще разберем. — Съдържателят обиколи с поглед очите на всеки от тях, сякаш ги преценяваше.

След това се обърна решително към масата, докато те се отдръпнаха още по-встрани.

Коте притисна желязната шайба към черния торс на съществото. Чу се кратко и остро пропукване като от борова цепеница, пламтяща в разгорял се огън. В първия момент всички се стреснаха, но бързо се успокоиха, защото съществото не помръдна. Коб и останалите размениха неуверени усмивки като момчета, уплашени от разказ за духове.

Усмивките им повехнаха, когато стаята се изпълни със сладникавата, остра миризма на гниещи цветя и изгоряла козина.

Съдържателят притисна шайбата върху масата и тя остро изтрака.

— Е — рече той, докато бършеше ръце о престилката си, — май положението е ясно. Какво ще правим сега?

* * *

Часове по-късно съдържателят стоеше на прага на „Пътният камък“, отморявайки очите си в мрака наоколо. Проблясъците от светлината на лампите, идващи от прозорците на странноприемницата, падаха върху черния път и вратите на ковачницата отсреща. Пътят не беше широк, нито пък особено оживен. Не изглеждаше като да води до някъде, каквото усещане създаваха други пътища. Съдържателят вдиша дълбоко есенния въздух и неспокойно се огледа, сякаш в очакване нещо да се случи.

Беше решил да се нарича Коте. Подбра внимателно името, когато се установи на това място. Наложил се да го смени по обичайните причини, а и поради няколко не толкова обичайни. Не на последно място защото имената бяха нещо важно за него.

Погледна нагоре и видя хилядите звезди, които искряха в кадифето на безлунната нощ. Познаваше ги всичките. Знаеше техните истории и имена. Познаваше ги както собствената си длан.

Коте сведе поглед, въздъхна, без да се усети, и влезе обратно. Заклучи вратата и спусна кепенците на широките прозорци на

странноприемницата, сякаш да се скрие от звездите и техните безбройни имена.

Методично помете пода и обра всички ъгли.

С търпеливи и премерени движения изми масите и тезгяха.

След около час работа водата във ведрото беше толкова чиста, че и дама би могла да си измие ръцете вътре.

Накрая издърпа един стол иззад тезгяха и започна да лъска внушителния брой бутилки, наредени между двете огромни бъчви. В тази работа не го биваше колкото в останалите и скоро стана ясно, че полирането беше просто извинение, за да докосва и държи бутилките. Без да го осъзнава, дори започна да си тананика леко. Ако се бе усетил, вероятно щеше да спре да го прави.

Докато въртеше бутилките в дългите си, грациозни ръце, познатото движение успя да изглади няколко бръчки на умора по лицето му и го накара да изглежда по-млад — със сигурност под тридесет. Толкова млад, че чак необичайно за съдържател на странноприемница и мъж с толкова бръчки на умора по лицето.

* * *

Коте се изкачи по стълбите и отвори вратата. Стаята му беше семпла, почти монашеска. В средата имаше камина от черен камък, два стола и малко бюро. Единствената друга мебел беше едно тясно легло с голям тъмен сандък в долния му край. По стените нямаше никаква украса и дървеният под беше гол.

Приближиха стъпки и в стаята влезе млад мъж, който носеше купа с телешко, от което се носеше пара и аромат на черен пипер. Мъжът беше тъмнокос и очарователен и имаше бърза усмивка и хитри очи.

— От седмици не си закъснявал толкова — каза той, докато му подаваше паницата. — Изглежда, че тази вечер е имало добри истории, Реши.

Реши беше още едно от имената на съдържателя — нещо като прякор. Споменаването му накара Коте да свие устни в кисела усмивка, докато уморено се отпускахе в дълбокия стол пред огъня.

— Е, какво научи днес, Баст?

— Днес, господарю, научих защо добрите любовници имат по-добро зрение от великите учени.

— И защо, Баст? — попита Коте, като в гласа му прозвучаха закачливи нотки.

Баст затвори вратата, завъртя се и седна на свободния стол с лице, обърнато към неговия учител и пламъка в камината. Движеше се със странна деликатност и грация, сякаш танцуваше.

— Ами, Реши, всички велики книги са затворени в стаи, където светлината е лоша. В замяна на това очарователните момичета предпочитат да са навън, на слънце, където човек може да ги изучава, без да рискува да си повреди очите.

Коте кимна в съгласие.

— Но някой много любознателен и находчив студент би могъл да изнесе своята книга навън и така да подобри положението си, без да се страхува, че ще влоши толкова важното за себе си зрение.

— И аз си го помислих, Реши, тъй като, разбира се, съм изключително находчив студент.

— Разбира се.

— Но като си намерих слънчево местенце, подходящо за четене, се появи едно красиво момиче и ми отклони вниманието — завърши Баст с цъфтяща усмивка на лицето.

— Сигурно ще съм прав, ако предположа, че днес не си успял да прочетеш нищо от „Целум Тинтуре“? — въздъхна Коте.

Баст успя да си придаде леко засрамен вид.

Загледан в огъня, Коте се опита лицето му да изглежда строго, но така и не успя.

— Ах, Баст, надявам се тя да е била очарователна като полъх на топъл вятър в сянката. Сигурно съм лош учител, щом ти казвам това, но се радвам за теб. В момента нямам настроение за дълги уроци. — След това той замълча за миг, преди да продължи: — Тази нощ Картър е бил нападнат от скраел.

Доволната усмивка на Баст се разпадна като напукана маска и лицето му пребледня ужасено.

— Скраел ли? — Той почти се изправи на крака, сякаш се канеше да хукне навън от стаята, след това смутено потрепери и се насили да седне обратно на стола си.

— Откъде знаеш? Кой е намерил тялото му?

— Жив е, Баст. Донесе мъртвото същество. Било е само едно.

— Няма такова нещо като само един скраел — каза Баст с равен тон. — Знаеш го.

— Знам — отвърна Коте, — но е факт, бил сам.

— И Картър го е убил? — невярващо попита Баст. — Значи не е бил скраел. Може би...

— Баст, скраел е. Видях го с очите си. — Коте го изгледа сериозно. — Картър е бил късметлия, това е. Макар че е лошо ранен. Четирийсет и осем шева. Използвах почти целия си запас от конци. — Коте взе паницата си с яхния. — Ако някой попита, кажи му, че дядо ми е бил охрана на кервани и от него знам как да почиствам и зашивам рани. Тази нощ бяха твърде стреснати, за да се сетят да попитат, но утре някой може да прояви любопитство. Не искам това да стане. — Започна да духа в купата си, като вдигна около лицето си облак пара.

— Какво направи с тялото?

— Нищо — сопна се Коте. — Аз съм просто гостилничар. Такива неща са доста извън моите възможности.

— Реши, не можеш просто да ги оставиш сами да се оправят с това.

Коте въздъхна.

— Занесоха го при свещеника. Той направи каквото трябваше, макар и по изцяло погрешни причини.

Баст зяпна, но Коте продължи, преди онзи да е успял да каже нещо:

— Да, уверих се, ямата е достатъчно дълбока. Да, уверих се, че в огъня има самодивско дърво. Да, уверих се, че е горяло дълго на силен огън, преди да го погребат. И да, сигурен съм, че никой не си е запазил парченце за спомен. — Той смръщи вежди. — Нали знаеш, че не съм идиот.

Баст видимо се успокои и се отпусна назад на облегалката.

— Зная, че не си, Реши. Но се съмнявам, че повечето от тези тук могат и да се изпикаят сами, без да се опръскат. — Той се замисли за миг. — Не мога да проумея как така е бил само един.

— Може да са измрели, докато са пресичали планините — предположи Коте. — Всички освен този.

— Възможно е — неохотно призна Баст.

— Може да е от бурята преди няколко дни — продължи с предположенията Коте. — Беше направо каруцата да ти обърне, както казвахме някога в трупата. Толкова вятър и дъжд сигурно са отделили този скраел от glutницата.

— Първото ти предположение по ми хареса, Реши — неловко призна Баст. — Три-четири скраела ще минат през този град като... като...

— Като нагорещен нож през масло?

— По-скоро като няколко нагорещени ножа през няколко десетки фермери — сухо отвърна Баст. — Тези хора няма да могат да се защитят. Обзалагам се, че в целия град няма да се съберат и шест меча. Не че мечове биха свършили много работа срещу скраелите.

Настана продължително мълчание, докато двамата обмислят положението. След известно време Баст се занамества неспокойно.

— Някакви новини?

— Не стигнахме до новините тази вечер — поклати глава Коте. — Картър обърка нещата, докато останалите все още си разказваха истории. Предполагам, че и това е нещо. Утре вечер ще се върнат. Това все пак ще ми осигури нещо за вършене. — Коте загреба с лъжицата от яхнията. — Трябваше да купя скраела от Картър — замислено добави той. — Парите щяха да му свършат добра работа, за да си вземе нов кон. Хората от цялата околност щяха да идват да видят скраела, а ние най-накрая щяхме да си намерим работа.

Баст му хвърли безмълвен и втрещен поглед.

Коте направи успокоителен жест с ръката, с която държеше лъжицата.

— Баст, шегувам се. — Той леко се усмихна. — И все пак би било хубаво да е истина.

— Но, Реши, определено не би било хубаво — натърти Баст. — „Хората от цялата околност щяха да идват да видят скраела“ — назидателно повтори той. — Как не.

— Би било добре за бизнеса — уточни Коте и мушна отново лъжицата в яхнията. — И за всичко останало.

Настъпи продължително мълчание. Коте стоеше смръщен и с отнесен поглед наданицата си.

— Сигурно се чувстваш ужасно тук, Баст — каза той накрая. — Трябва да си полудял от скука.

— В града има няколко младички булки — сви рамене Баст — и няколко дъщери. — Ухили се по детски. — Забавлявам се както мога.

— Това е добре, Баст. — Отново настъпи мълчание, Коте загреба нова, пълна догоре лъжица, предъвка храната и я глътна. — Знаеш ли, мислят го за демон.

— Може и така да е, Реши. — Баст сви рамене. — И може би е по-добре да мислят така.

— Знам. Всъщност ги окуражих в тази посока. Но знаеш добре какво означава това. — Той срещна погледа на Баст. — Ковачът ще върти оживена търговия през следващите няколко дни.

— Аха. — Баст се постара лицето му да остане безизразно.

Коте кимна.

— Няма да те обвинявам, ако решиш да си тръгнеш, Баст. Има по-добри места за пребиваване.

Лицето на Баст придоби възмутено изражение.

— Не мога да си тръгна, Реши. — Той отвори и затвори уста няколко пъти, търсейки подходящите думи. — Кой освен теб би могъл да ме обучава?

Коте се ухили и за момент лицето му издаде колко млад беше всъщност. Зад бръчките и кроткото изражение на гостилничар той изглеждаше не по-стар от тъмнокосия си другар.

— Кой ли наистина? — Той направи жест към вратата с лъжицата си. — Тогава си довърши четенето или ходи да се задяваш с нечия щерка. Сигурен съм, че ще намериш по-добри неща за правене от това да ме гледаш как ям.

— Всъщност...

— Махни се, Демоне! — И след това, както си беше с пълна уста, мина на темски със силен акцент: — *Техус антауса еха!*

Баст избухна в силен смях и направи неприличен жест с ръка.

Коте преглътна и отново смени езика:

— *Арои те деналейан!*

— Хайде сега — укори го Баст и усмивката му изчезна, — това е просто обидно.

— В името на земята и камъка, отказвам се от теб! — Коте потопи пръсти в чашата пред себе си и небрежно тръсна няколко капки по посока на Баст. — Пропъждам твоя чар!

— С ябълково вино? — Баст изглеждаше едновременно развеселен и раздразнен, докато се опитваше да махне капките течност от ризата си. — Моли се да не оставя петна.

Коте продължи да се храни.

— Ходи да я накиснеш. Ако положението стане безнадеждно, ти препоръчвам да се възползваш от многобройните формули на разтвори, налични в „Целум Тинтуре“. Мисля, че бяха в тринайseta глава.

— Много добре. — Баст се изправи и пристъпи към вратата със странната си, небрежна грациозност. — Повикай ме, ако се нуждаеш от нещо. — Той излезе и затвори вратата след себе си.

Коте ядеше бавно, като обра остатъка от яхнията със залък хляб. Докато се хранеше, поглеждаше през прозореца или по-скоро се опитваше, тъй като на фона на тъмнината отвън светлината от лампите на странноприемницата се отразяваше в стъклото като в огледало.

Очите му непрекъснато шареха из стаята. Камината беше изградена от същия черен камък като в долната стая. Беше разположена в средата на помещението — малък строителен подвиг, с който Коте доста се гордеше. Леглото беше малко, едва ли не койка, и при натиск ставаше ясно, че няма почти никакъв матрак.

Внимателният наблюдател би забелязал, че погледът на Коте старателно отбягва нещо. Така както бивши любовници избягват погледите си на официална вечеря или някогашни врагове не се поглеждат в препълнена кръчма късно през нощта.

Коте опита да се отпусне, не успя, след това въздъхна и продължи да мърда насам-натам в стола си, докато очите му неволно се спряха на сандъка в края на леглото.

Беше направен от роах — рядко, тежко дърво, тъмно като въглища и гладко като полирано стъкло. Високо ценено от парфюмери и алхимици, парче от него с големината на палец струваше колкото теглото си в злато. Да притежаваш сандък, изработен от такова дърво, беше много повече от обикновена екстравагантност.

Сандъкът беше тройно запечатан. Имаше желязна ключалка, медна ключалка и още една, която беше невидима. Тази нощ дървото изпълваше стаята с почти недоловим аромат на цитрусови плодове и охладено желязо.

Когато очите на Коте попаднаха върху сандъка, той не побърза скришом да ги отклони встрани, като се престори, че сандъкът не съществува. Но докато го гледаше, на лицето му се върнаха всички бръчки, които простите ежедневни радости бавно бяха изгладили. Утехата, която му носеха неговите бутилки и книги, изчезна мигновено и в очите му остана само празнота и болка. За секунди на лицето му се появи изражение на страстен копнеж и съжаление.

След това всички чувства изчезнаха, заменени от умореното лице на ханджията — човекът, който наричаше себе си Коте. Без да си дава сметка за това, той отново въздъхна и се изправи.

Мина бавно покрай сандъка и се отправи към леглото.

Когато си легна, мина дълго време, докато заспи.

* * *

Както беше предположил Коте, на следващата нощ те се върнаха в „Пътният камък“ за вечеря и пиене. Няколкото вяли опита да си разказват истории бързо замряха. Никой не беше в настроение за това.

Така че още в началото на вечерта разговорите се насочиха към по-важни неща. Обсъдиха слуховете, които бяха стигнали до града и повечето от които бяха обезпокоителни. На Разкаялия се крал му беше трудно да се справи с бунтовниците в Ресавек. Това беше причина за известно безпокойство, но не чак прекалено.

Ресавек беше далеч и дори на Коб, който имаше най-богат житейски опит измежду тях, би му било трудно да го намери на картата.

Обсъдиха и войната. Коб предсказа, че ще наложат трети данък след прибирането на реколтата. Никой не оспори думите му, макар че никой не помнеше да е имало година с тройно облагане.

Джейк предположи, че реколтата ще е достатъчно добра и третият данък няма да разори повечето семейства. С изключение на рода Бентли, които и без това вече бяха в трудно положение. И на Орисон, чиито овци продължаваха да изчезват. Както и на Лудия Мартин, който беше насял само ечемик тая година. Всеки фермер, който имаше поне малко мозък в главата, беше насадил фасул. Това

беше единственото хубаво на войната — войниците ядяха фасул и цените щяха да са високи.

След още няколко напитки заговориха на глас за по-сериозните грижи. Районът беше пълен с дезертъори и други мошеници, които правеха опасни дори и кратките пътувания. Пътищата бяха лоши, а на всичкото отгоре и зимата беше студена. По принцип нещата стояха така — оплакваш се, вземаш разумните предпазни мерки и след това продължаваш с ежедневните си грижи.

Но това беше различно. През последните два месеца пътищата бяха станали толкова лоши, че хората дори спряха да се оплакват.

Последният керван се състоеше от две каруци с охрана от четирима души. Търговецът искаше четири пенита за половин фунт сол и петнайсет за буца захар. Изобщо не предлагаше черен пипер, канела или пък шоколад. Имаше чувалче кафе, но за него искаше два сребърни таланта. В началото хората се смееха на цените. Обаче онзи не поиска да ги свали и те започнаха да го кълнат и заплюват.

Оттогава минаха двайсет и два дни. След него не беше идвал друг сериозен търговец, макар че сега бе сезонът за търговия. Така че, макар над главите на всички да беше надвиснал третият данък, хората бяха готови да бръкнат по-дълбоко в кесиите си, защото им се искаше да си подсигурят най-необходимото, в случай че снегът падне рано.

Никой не спомена за предната нощ и за нещото, което бяха изгорили и погребали. Разбира се, останалите в града говореха за случката и навсякъде се носеха клюки за нея. Раните на Картър караха хората да приемат донякъде на сериозно историята. Думата „демон“ се споменаваеше често, но със скрита усмивка на недоверие.

Само шестимата приятели бяха видели нещото, преди да бъде изгорено. Единият от тях беше ранен, а останалите бяха пили същата нощ. Свещеникът също беше видял съществото, но неговата работа беше да вижда демони. Демоните му носеха добра печалба.

Разбира се, съдържателят също беше видял нещото. Но той не беше местен. Нямаше как да знае истината, която беше толкова очевидна за всички родени и израснали в това малко градче — тук се разказваха истории, които се случваха някъде другаде. Това не беше място за демони.

Освен това положението и бездруго беше достатъчно лошо, без да се търсят допълнителни проблеми.

Коб и останалите знаеха, че няма смисъл да говорят за станалото. Ако се опитаха да убедят хората в историята си, това само щеше да ги направи обект на присмех, също като Лудия Мартин, който от години се опитваше да изкопае кладенец вътре в къщата си.

Обаче всеки от тях беше купил от ковача парче студено ковано желязо — толкова тежко, колкото можеше да повдигне и размаха, и никой не спомена и дума за онова, за което си мислеше. Вместо това се жалваха един на друг, че пътищата стават все по-лоши. Говореха за търговците, дезертъорите и данъците, и за солта, която нямаше да им стигне до края на зимата. Припомниха си, че преди три години на никой и през ум не би му минало да заключва вратата си за през нощта, камо ли да я залоства.

Оттук насетне разговорът започна да замира и макар че никой от тях не спомена онова, за което всички мислеха, вечерта приключи в мрачно настроение. Напоследък в тези тревожни времена повечето вечери завършваха така.

2. ЕДИН ХУБАВ ДЕН

Беше един от онези съвършени есенни дни, за които толкова често се разказва в историите и които са толкова редки в истинския свят. Времето беше топло и сухо, идеално за зреене на нивите с жито и царевица. Дърветата от двете страни на пътя сменяха цвета си. Високите тополи бяха станали масленожълти, а храстите смрадлика, които се опитваха да превземат пътя, бяха обагрени в яркочервено. Само старите дъбове сякаш не искаха да се откажат от лятото и листата им бяха смесица от равни количества златисто и зелено.

Да не повярва човек, че в такъв хубав ден ще се появят шайка бивши войници с лъкове и ще му вземат всичко, което притежава.

— Кобилата не я бива много, сър — рече Летописеца. — Едва се подава над талигата, а завали ли е...

Мъжът го прекъсна с нетърпелив жест:

— Слушай, приятелю, войската на краля плаща добри пари за всичко с четири крака и поне едно здраво око. Дори и да беше луд за връзване и да яздеше дървен кон по пътя, пак щях да ти го взема.

Водачът им, изглежда, не се справяше много добре с даването на заповеди. Летописеца предположи, че доскоро е бил офицер с нисък чин.

— Просто слизай — каза водачът със сериозен тон. — Да приключваме с това и можеш да си вървиш по пътя.

Летописеца слезе от коня си. И преди беше ограбван така и знаеше, че с разговори нищо няма да спечели. Тези момчета си знаеха работата. Не си губеха времето с излишно перчене и празни заплахи. Един от тях вече оглеждаше коня, проверяваше копитата, зъбите и сбруята му. Други двама ровеха в дисагите методично като военни и изхвърляха вещите му на земята. Две одеяла, наметало с качулка, плоската кожена чанта и тежката, добре натъпкана торба.

— Това е всичко, командире — каза един от мъжете. — Ако не броим двайсетината фунта овес.

Командирът коленичи, отвори плоската кожена чанта и надникна вътре.

— Вътре има само хартия и пера — рече Летописеца.

Командирът се обърна и го погледна през рамо.

— Писар си значи?

— Такова е препитанието ми, господине — кимна Летописеца.

— И то едва ли би било от някаква полза за вас.

Мъжът прегледа чантата, реши, че човекът казва истината, и я остави настрана. След това изсипа торбата с багажа върху разстланото наметало на Летописеца и бавно започна да рови съдържанието ѝ.

Взе почти всичката сол и чифт връзки за обуца.

После за ужас на писаря взе ризата му, която си беше купил в Линуд. Беше от фино ленено платно, тъмно, царско синьо и с твърде добро качество, за да бъде използвана за пътуване. Летописеца още не бе успял да я облече. Въздъхна.

Командирът остави всичко останало както си беше върху наметалото и се изправи. Останалите също преровиха на свой ред нещата на нещастника.

Командирът каза:

— Имаш само едно одеяло, нали, Джанс? — един от мъжете кимна. — Тогава вземи едно от неговите, ще ти трябва второ за зимата.

— Наметалото му е в по-добро състояние от моето, сър.

— Вземи го, но му остави своето. Същото се отнася и за теб, Уиткинс. Остави му старата си кутийка с прахан, ако ще вземаш неговата.

— Изгубих я, господине — отвърна Уиткинс, — иначе щях да го направя.

Целият процес беше изключително цивилизован. Летописеца се раздели с иглите си, без една; с двата допълнителни чифта чорапи, пакет сухи плодове, бучка захар, половин бутилка алкохол и чифт зарове от слонова кост. Оставиха му другите дрехи, сушеното месо, наченат комат баят ръжен хляб.

Плоската кожена чанта остана недокоснатата.

Докато мъжете тъпчеха вещите обратно в торбата му, командирът се обърна към Летописеца.

— Дай сега кесията.

Онзи я подаде.

— И пръстена.

— В него почти няма сребро — смънка човекът, докато сваляше пръстена от ръката си.

— Какво е това около шията ти?

Летописеца разкопча ризата си и показа матов метален пръстен, който висеше на кожена връзка.

— Обикновено желязо, господине.

Командирът се приближи и потърка пръстена между пръстите си, преди да го остави да падне обратно върху гърдите на Летописеца.

— Задръж го тогава. Не съм от тези, дето биха застанали между човек и неговата религия — рече и като изсипа съдържанието на кесията в шепата си, възкликна, приятно изненадан, докато ровичкаше между монетите. — Май писарите са по-добре платени, отколкото предполагам — добави и започна да отброява дяловете на хората си.

— Дали не може да отделите едно-две пенита и за мен? — попита Летописеца. — Само колкото да ми стигнат за няколко топли яденета?

Шестимата мъже го изгледаха с такива изражения, сякаш не можеха да повярват на ушите си.

Командирът се разсмя.

— Тялото господне! Костелив орех си май, а? — В гласа му се долавяше уважителна нотка, макар и призната с неохота.

— Изглеждате ми разумен човек — сви рамене Летописеца. — Всеки се нуждае от храна.

Водачът им за пръв път се усмихна.

— Не мога да не се съглася с това твърдение. — Той взе две пенита и ги повъртя в ръката си, преди да ги върне обратно в кесията. — Ето ти нещо да залъжеш стомаха тогава. — Командирът подхвърли кесията и напъха хубавата риза в кралско синьо в дисагите си.

— Благодаря ви, господине — каза Летописеца. — Трябва да знаете, че онази бутилка, която един от мъжете ви взе, е пълна с дървесен спирт, който използвам, за да почиствам перата си. Няма да му се отрази добре, ако пие от нея.

Командирът се усмихна и кимна.

— Виждате ли какво става, когато се държите добре с хората? — каза той на останалите, докато се качваше на коня си. — За мен беше

удоволствие, господин писар. Ако тръгнеш веднага, ще успееш да стигнеш до Абътс Форд преди мръкнало.

Когато Летописеца вече не можеше да чуе тропота от конете им в далечината, той се увери, че торбата му е добре прибрана. След това издърпа единия си ботуш, съдра подплатата и извади стегнато опакованото вързопче с монети, натъпкано в предната част. Прехвърли няколко монети в кесията си, после разкопча панталона си, измъкна още едно подобно вързопче изпод няколкото ката дрехи и премести и оттам няколко монети.

Номерът беше да държиш в кесията си точно толкова пари, колкото е нужно. Ако сумата е твърде малка, крадците ще бъдат разочаровани и ще ровят повече из вещите ти. Ако пък е твърде голяма, това може да разпали алчността им.

Имаше и трето вързопче монети, натъпкано в клисавия хляб още докато се печеше. Само най-отчаяни престъпници биха се заинтересували от комат стар хляб. Той реши засега да не пипа това вързопче, както и целия сребърен талант, който беше скрил в мастилницата. През годините постепенно започна да мисли за тази монета като за талисман, който му носи късмет. Досега никой не я беше намирал.

Трябваше да признае, че това беше най-вежливият обир, на който някога е бил подлаган. Мъжете се бяха оказали възпитани, експедитивни и не особено умни. Загубата на коня и седлото беше доста неприятна, но щеше да си купи други в Абътс Форд и пак щяха да му останат достатъчно пари, за да живее охолно, докато приключи тази глупава история и се срещне със Скарпи в Трея.

Почувствал внезапна нужда да се облекчи, Летописеца си проби път през кървавочервената смрадлика отстрани на пътя. След това, докато той си закопчаваше панталоните, нещо внезапно се размърда в шубрака и нещо тъмно излетя от близките храсти.

Летописеца залитна назад и извика в уплаха, преди да осъзнае, че е обикновена гарга, която изпляска с криле и се издигна нагоре. Като се присмиваше на собствената си глупост, той си оправя дрехите и се върна обратно на пътя през шубраците, като махаше с ръце нишките невидима паяжина, полепнали по лицето му.

След като нарами пътната си торба и чантата, Летописеца се почувства в удивително добро настроение. Най-лошото беше зад гърба

му, пък и не се бе оказало чак толкова лошо. Дърветата се полюшваха на лекия бриз, който караше опадалите листа на тополите да се въртят като наниз златни монети, преди да полегнат на изровения черен път. Денят беше прекрасен.

3.

ДЪРВОТО С ИЗПИСАНАТА ДУМА

Коте прелистваше разсеяно книгата, като се опитваше да не обръща внимание на тишината, изпълваща празната странноприемница, когато вратата се отвори и Греъм влезе заднешком в стаята.

— Току-що приключих. — Греъм маневрираше из лабиринта от маси с изострено внимание. — Щях да го донеса снощи, но после си казах, я да добавя още един слой масло, да го разтъркам и след това да го оставя да изсъхне. И не съжалявам. Пресвета дево, красиво е като всичко, изработено от тези ръце.

Между веждите на съдържателя се появи лека бръчка. След това, като видя плоския пакет в ръцете на мъжа, той внезапно се сети.

— А! Поставката! — Коте се усмихна уморено. — Съжалявам, Греъм. Беше толкова отдавна. Почти бях забравил.

Греъм го изгледа някак странно.

— Четири месеца не са много за дърво, което е дошло чак от Ариен, че и при тия лоши пътища.

— Четири месеца — повтори като ехо Коте и като видя, че Греъм го наблюдава, побърза да добави: — Могат да ти се видят твърде дълги, ако много очакваш нещо. — Опита да се усмихне ободряващо, но усмивката му излезе някак вяла.

Всъщност съдържателят не изглеждаше много добре. Не точно болнав, а по-скоро сякаш празен отвътре. Блед. Като растение, което е било преместено върху неподходяща почва и започва да вехне, защото му липсва нещо жизненоважно.

Греъм забелязваше промяната. Жестовите на съдържателя бяха пестеливи. Гласът му не беше така дълбок. Дори и очите му не бяха така живи, както преди месец. Блясъкът в тях беше някак притъпен. Нямаше я онази синева на морската пяна, смесена със зеления цвят на тревата. Сега цветът им беше като на речните водорасли, като дъното на бутилка от зелено стъкло. Преди косата му също беше светла — с

цвета на пламък. Сега беше просто червена. Като всяка друга рижа коса.

Коте вдигна парцала и погледна под него. Цветът на дървото беше тъмносив, с черни зрънца в него — тежко като лист ламарина. Над издълбаната в дървото дума бяха поставени три тъмни куки за закачане.

— „Безразсъдство“ — прочете Греъм. — Странно име за меч.

Коте кимна, като се стараеше лицето му да не издава чувствата.

— Колко ти дължа? — тихо попита той.

Греъм се замисли за миг.

— Вече ми плати за материала... — В очите на мъжа се прокрадна лукав проблясък. — Остава около един и трийсет.

Коте му подаде два таланта.

— Задръж рестото. Това дърво е трудно за обработка.

— Така си е — отвърна Греъм с известно задоволство, — като да режеш камък с трион. Опитах с длето — като желязо е. Накрая, като свърших с мъчната част, така и не успях да го обгоря.

— Забелязах — рече Коте с нотка на любопитство и прокара пръст по тъмните вдлъбнатини, които буквите образуваха в дървото. — Как успя тогава?

— Ами — самодоволно се усмихна Греъм, — след като загубих цял един ден, занесох дървото при ковача. С момчето успяхме да отпечатаме буквите с нагорещено желязо. Нужни ни бяха повече от два часа, за да го накараме да почернее. Не се появи и струйка дим дори, но замириса на кожа и трева. Дяволско нещо. Що за дърво ще е това, което не гори?

Греъм изчака за момент, но Коте така и не даде знак, че го е чул.

— Кажй сега къде да го закача?

Коте се надигна, колкото да огледа стаята.

— Май ще е по-добре да оставиш това на мен. Още не съм решил къде да го закача.

Греъм остави шепя пирони и пожела на гостилничаря хубав ден. Коте остана край тезгяха и продължи да поглажда безцелно дървото и думата, изписана върху него. Скоро след това от кухнята се появи Баст и надникна през рамото на учителя си.

Последва продължително мълчание, сякаш отдаваха почит на мъртвите.

Накрая Баст каза:

— Мога ли да ти задам един въпрос, Реши?

Коте леко се усмихна.

— Знаеш, че винаги можеш да го направиш, Баст.

— А ако въпросът е неприятен?

— Тези въпроси май са единствените, които си заслужава да се задават.

Продължиха мълчаливо да разглеждат предмета върху тезгяха, сякаш се опитваха да го запечатат в паметта си. „Безразсъдство“.

Баст се бореше вътрешно, като на няколко пъти отваряше уста и след това пак я затваряше обезсърчен.

— Хайде, изплюй камъчето — каза Коте накрая.

— Помисли ли изобщо? — каза Баст със странна смесица от объркване и загриженост.

Измина доста време, преди Коте да отговори.

— Прекалено много мисля, Баст. Най-успешните си решения съм взимал, когато не разсъждавах много, а просто правех онова, което смятах за редно. — Той тъжно се усмихна. — Дори и да имах сериозни основания да не го правя.

Баст прокара ръка отстрани по лицето си.

— Значи се опитваш да не предвиждаш постъпките си?

Коте се поколеба.

— Може да се каже — призна той.

— Аз мога да кажа, че това е така, Реши — самодоволно каза Баст. — Ти, от друга страна, само излишно усложняваш нещата.

Коте сви рамене и обърна поглед към поставката.

— Предполагам, че не ми остава друго, освен да й намеря място.

— Тук ли? — попита Баст ужасен.

Коте се ухили злорадо — най-сетне лицето му възвърна част от жизнеността си.

— Разбира се — отвърна той, наслаждавайки се на реакцията на Баст.

Съдържателят замислено заоглежда стените, свил устни.

— Между другото, ти къде го сложи?

— В стаята ми — призна Баст, — под леглото.

Коте кимна разсеяно, като продължаваше да гледа стените.

— Донеси го тогава. — Той го отпъди с жест и Баст побърза да изпълни заръката му, макар и с недоволен вид.

Барът беше украсен с проблясващи бутилки и Коте стоеше на празното досега място между две тежки дъбови бъчви, когато Баст се върна в стаята, като размахваше черна ножница в едната си ръка.

Коте спря напред опита си да сложи поставката върху една от бъчвите и ужасен изкрещя:

— Внимавай, Баст! Носиш дама, а не се въргаляш с някаква си уличница в хамбара.

Баст замръзна и след това покорно хвана ножницата в две ръце, преди да извърви останалото разстояние до тезгяха.

Коте заби два пирона в стената, изви малко тел и след това здраво окачи поставката върху стената.

— Я ми я подай горе, ако обичаш — помоли той със странна нотка в гласа.

Като използваше и двете си ръце, Баст повдигна ножницата към него, като за момент заприлича на оръженосец, който подава меч на рицар в блестящи доспехи. Но тук нямаше никакъв рицар, а само един гостилничар — мъж в престилка, който наричаше себе си Коте. Той взе меча от Баст и се изправи върху тезгяха зад бара.

Коте издърпа острието от ножницата без каквато и да е парадност. Мечът проблесна с притъпления сиво-бял цвят на стоманата на светлината на есенния ден, която нахлуваше в стаята. Острието изглеждаше като ново. Не беше назъбено или ръждясало. По дългата му матовосива страна не пробягваха драскотини. Но макар да изглеждаше непокътнат, мечът беше стар. И макар че очевидно приличаше на меч, формата му беше необичайна. Поне необичайна за всеки един от жителите на този град. Сякаш някакъв алхимик беше отлял дузина мечове и накрая, когато тигелът се беше охладил, това острие беше останало да лежи на дъното — меч в най-чистия му вид. Беше деликатен и грациозен. Смъртоносен като остър камък на дъното на бързей.

Коте го задържа за миг. Ръката му не трепваше.

След това сложи меча върху поставката. Сиво-белият му метал блестеше на фона на тъмния прах под него. Макар че дръжката можеше да се види, тя беше толкова тъмна, че почти не се различаваше

по цвят от дървото. Думата под нея беше черна върху чернотата на дървото и звучеше като упрек — „Безразсъдство“.

Коте слезе и за момент той и Баст останаха един до друг, мълчаливо загледани нагоре.

Баст наруши мълчанието.

— Изглежда доста впечатляващо — каза той, сякаш съжаляваше, че това е така. — Но... — Той замлъкна, сякаш не можеше да намери подходящите думи, и след това само потръпна.

Коте го потупа по гърба в странно весело настроение.

— Няма нужда да се безпокоиш вместо мен. — Сега той изглеждаше по-живен, сякаш активността му го бе заредила с енергия. — Харесва ми — добави с внезапна убеденост и окачи черната ножница върху една от куките на поставката.

Оставаха още доста неща за вършене. Бутилките трябваше да се полират и да се сложат обратно по местата им. Да се приготви обядът. Бъркотията след това да бъде почистена. За миг нещата изглеждаха ободряващо по онзи шумен и приятен начин. Двамата разговаряха за различни дреболии, докато работеха.

И макар да създаваха голяма суматоха около себе си, беше очевидно, че нямат особено желание да приключат с нещата, които бяха почти готови, тъй като и двамата се ужасяваха от момента, в който работата щеше да свърши и стаята щеше отново да се изпълни с тишина.

След това се случи нещо странно. Вратата се отвори и „Пътният камък“ беше залят от вълна различни шумове. Започнаха да влизат хора, които разговаряха и оставяха на пода вързопите с нещата си. Те си избираха маси и мятаха връхните си дрехи по облегалките на столовете. Един, който носеше ризница от тежки метални пръстени, разкопча колана, на който бе увесен мечът му, и го подпря на стената. Двама-трима носеха на коланите си ножове. Неколцина вече поръчваха напитки.

Коте и Баст за момент наблюдаваха какво става и след това преминаха към действие. Коте се усмихна и започна да разлива напитки. Баст се затича навън, за да види дали има коне, за които трябва да се погрижи.

За десет минути странноприемницата се превърна в съвсем различно място. Върху тезгяха звънтяха монети. Сирене и плодове

бяха сложени на подноси, а в кухнята беше окачено да къкри голямо медно гърне. Мъжете разместваха масите и столовете, за да може групата им от десетина човека да се разположи по-удобно.

Коте ги разпозна още щом влязоха. Двама мъже и две жени каруцари с кожа, загрубяла от прекараните на открито години, усмихнати при мисълта, че ще прекарат нощта на завет. Трима стражи с непреклонен поглед, целите вонящи на желязо. Калайджия с голямо шкембе, винаги готов да се усмихне и да покаже няколкото си останали зъба. Двама младежи — единият с пясъчноруса коса, а другият тъмен, които бяха добре облечени и умееха да се изразяват прилично — достатъчно разумни, за да се присъединят към по-голяма група, за да се пазят взаимно по пътищата.

Настаняването трая час-два. Имаше пазарлък за цените на стаите. Започнаха приятелски разпавии кой с кого ще спи. Някои дребни предмети от първа необходимост бяха донесени от каруците и дисагите. Появиха се желаещи да се изкъпят и започна да се грее вода. На конете беше сложено сено, а Коте допълни маслото във всички лампи.

Калайджията побърза да излезе навън, за да се възползва от оставащата дневна светлина. Той минаваше през улиците на града със своята двуколка, теглена от муле. Около него се струпваха децата и го врънкаха да им дава бонбони и шайби и да разказва истории.

Когато стана ясно, че няма да получат нищо, повечето от тях загубиха интерес. Те образуваха кръг около едно момче и започнаха да пляскат с ръце, отмервайки такта на една детска песничка, която е била стара още когато дядовците им са я пели:

*Когато огънят в сърцето превърне се в тъга,
какво да правим сега? Какво да правим сега?
Да изтичаме навън. Да изтичаме и да се скрием.*

Момчето в средата се смееше и се опитваше да излезе от кръга, но останалите деца го бутеха обратно.

— Калайджия — неочаквано звънливо прозвуча гласът на стареца. — Грънчар. Точилар. Търсач на вода с багета. Реже корка на

парчета. Майчин лист. Шал копринен чист. Хартия за писма и вкусна баклава.

Това привлече вниманието на децата. Те отново се струпаха около него, като превърнаха преминаването му по улицата в малък парад, пеейки:

— Кожени колани. Билки най-отбрани. Връзки за обувки и пера, и джуфки. Калайджията е днес в града, утре към селата отлетя. Работи той и бодро вика, елате всички край чифлика. На булките предлагам рокли, на дъщерите — лак за нокти.

Няколко минути по-късно вече седеше пред „Пътният камък“ с точиларското си колело в ръка и остреше нож.

Докато възрастните започнаха да се събират около стареца, децата се върнаха към играта, с която се забавляваха. Едно момиче в центъра на кръга закри очите си с ръка и се опитваше да хване другарчетата си, а те бягаха, пляскаха с ръце и напяваха:

*Кога очите му са черни кат на врана?
Къде да бягаме от таз закана? Къде да бягаме от
таз закана?
Наблизо и далеч. Където няма да ни търсят веч.*

Калайджията търгуваше с хората наред, понякога с двама-трима наведнъж. Разменяше остри ножове срещу тъпи с няколко дребни монети в добавка. Продаваше ножици и игли, медни гърнета и бутилчици, които жените бързаха да скрият веднага след като ги купят. Предлагаше копчета и чували с канела и сол. Вар от Тинюе, шоколад от Тарбеан, полиран рог от Аеруех...

През цялото време децата продължаваха да пеят:

*Виждате ли мъжете без лица?
Мърдат като духове из разните места.
Какъв е техният план? Какъв е техният план?
Чандриан. Чандриан.*

* * *

Коте предположи, че пътниците са заедно от около месец — достатъчно дълго, за да се чувстват добре един с друг, но не толкова, че да започнат да се разправят помежду си за дреболии. От тях се носеше мирис на прах и на коне. Той вдиша миризмата, сякаш беше парфюм.

Най-хубавото от всичко беше шумът. Проскърцването на кожата. Смехът на мъжете.

Огънят пукаше и пращеше. Жените флиртуваха. Някой дори събори стол. За първи път от дълго време тишината си бе отишла от „Пътният камък“. Дори и да се прокрадваше тук-там, тя бе твърде немощна, за да бъде забелязана, или пък се криеше твърде добре.

Коте се носеше в средата на всичко това, непрекъснато в движение, като човек, който се грижи за някаква огромна, сложна машина. Готов с напитка точно в момента, в който някой я поискаше, той разговаряше и слушаше точно толкова, колкото беше необходимо. Смееше се на шегите, стискаше протегнатите за ръкостискане ръце, усмихваше се и бързо прибираще парите от тезгяха, сякаш наистина имаше нужда от тях.

След това, когато настъпеше времето за песните, любимите мелодии бяха изпети, но всички искаха още, Коте пляскаше с ръце иззад бара, за да поддържа ритъма, и подхващаше „Калайджия и кожар“, а в косата му искреше пламък. Той пееше песента с много повече стихове, отколкото някой някога беше чувал, и всички слушаха със затаен дъх.

* * *

Часове по-късно общата стая вече беше изпълнена с топла и весела атмосфера.

Коте беше коленичил до огнището и раздухваше огъня, когато някой проговори зад гърба му:

— Квоте?

Съдържателят се обърна с леко озадачена усмивка.

— Господине?

Беше един от добре облечените пътници, леко се олюляваше.

— Ти си Квоте.

— Коте, господине — отвърна Коте с леко снизходителния тон, с който майките разговарят с децата си, а гостилничарите с пияниците.

— Квоте Безкръвния — настоя онзи с упорита пиянска настойчивост. — Изглеждаше ми познат, но не можех да се сетя откъде. — Той гордо се усмихна и потупа с пръст носа си. — Тогава те чух да пееш и веднага разбрах, че си ти. Веднъж те слушах в Имре. Тогава си изплаках очите. Никога преди или след това не бях чувал нещо подобно. Разби сърцето ми.

Докато говореше, изреченията на младия мъж ставаха все по-неразбираеми, но лицето му си оставаше все така убедено.

— Знам, че не можеше да си ти. Но мислех, че си ти. Въпреки че... Но кой друг има такава коса?

Той разтърси глава, опитвайки се безуспешно да прочисти мислите си.

— Видях мястото в Имре, където го уби. До фонтана. Целият калдъръм беше потрошен. — Той потръпна и отново подчерта: — *Потрошен*. Казаха, че никой не може да го поправи.

Мъжът с пясъчнорусата коса отново направи пауза. Опитваше се да фокусира погледа си, изненадан от реакцията на съдържателя.

Червенокосият мъж се ухили.

— Да не искате да кажете, че приличам на Квоте? На *онзи* Квоте? И аз винаги съм мислел, че си приличаме. Имам негова гравюра отзад. Помощникът ми непрекъснато ме дразни заради нея. Бихте ли ми показали онова, което току-що ми казахте?

Коте хвърли една последна цепеница в огъня и се изправи. Докато отстъпваше назад от камината обаче, стъпи накриво с единия крак и падна тежко на пода, като събори един стол.

Няколко от пътниците се завтекоха да помогнат, но съдържателят вече беше на крака и махна на хората да седнат обратно по столовете си.

— Не, няма нужда. Добре съм. Съжалявам, че ви стреснах. — Въпреки пресилената му усмивка беше ясно, че се е наранил. Лицето му беше стегнато от болката и се подпираше с цялото си тяло върху стола за опора.

— Уцелиха ме със стрела в коляното по пътя към Елд преди три лета. От време на време ме наболява. — Той направи гримаса и тъжно добави: — Точно това ме накара да се откажа от хубавия живот по пътищата. — Протегна ръка и внимателно докосна странно сгънатия си крак.

Един от наемниците рече:

— Бих го наложил с лапа, ако бях на твое място, иначе ще се подуе ужасно.

Коте отново докосна мястото.

— Мисля, че предложението ви е мъдро, господине — рече, след това се обърна към русия мъж, който продължаваше да се олюлява до камината. — Би ли ми направил една услуга, синко?

Онзи глупаво кимна.

— Просто да затвориш комина. — Коте махна с ръка към камината. — Баст, ще ми помогнеш ли да се кача по стълбите?

Баст притича и обхвана Коте с ръка около раменете.

Коте се опираше на него на всяка крачка, която правеха нагоре по стълбището.

— Стрела в крака? — задъхано попита Баст. — Наистина ли си толкова притеснен от едно малко падане?

— Благодаря на бога, че си толкова лековерен като тях — остро отвърна Коте, веднага щом се скриха от погледа на останалите.

Останал без дъх, той започна да ругае, като продължи нагоре по стълбите, очевидно без да му има нищо на крака.

За миг очите на Баст се отвориха широко, после се свиха до цепки.

Коте спря на върха на стълбището и потърка лице.

— Един от тях знае кой съм — потръпна Коте. — Подозира.

— Кой? — попита Баст със смесица от страх и гняв.

— Онзи със зелената риза и пясъчнорусата коса. Който седеше най-близо до мен край камината. Дай му нещо, за да заспи. И без това вече е доста пиян. Никой няма да обърне внимание, ако му прилошее.

Баст се замисли за кратко.

— Наймейн?

— Мхенка.

Баст повдигна вежди, но кимна.

Коте се изправи.

— Три пъти се послушай, Баст.
Баст примигна и кимна отново.
Коте каза с ясен и чист глас:

— Имал съм разрешително за охрана от Ралиен. Бил съм ранен, докато успешно съм защитавал кервана. Стрела в десния крак. Преди три години, през лятото. Благодарен търговец от Сийлдиш ми е дал пари, за да отворя странноприемница. Името му е Деолан. Пътували сме от Пурвис. Подхвърли го между другото. Схвана ли?

— Чувам те три пъти, Реши — официално отвърна Баст.

— Върви.

* * *

Половин час по-късно Баст донесе купа с храна в стаята на учителя си и го увери, че долу всичко е наред. Коте кимна и накратко го уведоми, че не иска повече да бъде безпокоен до края на нощта.

Докато Баст затваряше вратата зад себе си, изражението му издаваше безпокойство. Известно време той остана прав в горния край на стълбището, опитвайки се да измисли какво би могъл да направи.

Беше трудно да се каже какво толкова е обезпокоило Баст. Видимо Коте никак не се бе променил. Може би с изключение на това, че се движеше малко по-бавно и искрата, запалвана в очите му от нощната активност, не беше вече така силна. Всъщност тя бе почти незабележима. Може би вече дори я нямаше.

Коте седна пред огъня и започна да се храни механично, сякаш просто беше успял да открие място в себе си, където да побере храната. След като изяде и последната хапка, той седна и се загледа в нищото, без да си спомня какво е ял или какъв е бил вкусът на храната.

Огънят изпраця и го накара да примигне и да обходи с поглед стаята. Той погледна надолу към ръцете в скута си — едната лежеше свита и обхваната от другата. След като постоя така известно време, той ги вдигна и ги простря пред себе си, все едно се грееше на огъня. Ръцете му бяха грациозни, с дълги, деликатни пръсти. Той се взираше в тях съсредоточено, сякаш очакваше те да започнат да правят нещо по своя воля. След това ги свали отново в скута си, постави ги една върху друга и продължи да наблюдава огъня. Остана да седи все така

безизразно и неподвижно, докато накрая в камината не останаха само сива пепел и мъждукащи въглени.

Когато се събличаше, за да си ляга, огънят се разгоря отново. Червената му светлина слабо проблесна върху линиите по тялото му — по гърба и ръцете му. Всички белези бяха гладки и сребристи и се простираха върху него като блясъка на светкавица, която нежно му нашепваше и припомняше. Лумването на огъня разкри за кратък миг старите и новите рани. Всички белези бяха гладки и сребристи с изключение на един.

Огънят трепна и угасна. Сънят се спусна върху него като любима, която се промъква в празното легло.

* * *

Пътниците си тръгнаха рано на другата сутрин. Баст се погрижи за нуждите им, като обясни, че коляното на учителя му е отекло доста зле и той не може да слезе по стълбите толкова рано през деня.

Всеки прояви разбиране, с изключение на сина на русия търговец, който беше толкова пиан, че не можеше да разбере каквото и да било. Стражите размениха усмивки и вдигнаха очи, когато калайджията произнесе импровизирана проповед на тема въздържание.

Баст препоръча няколко крайно неприятни лека против махмурлук.

След като посетителите си тръгнаха, Баст се погрижи за странноприемницата, което не беше кой знае колко трудно, тъй като нямаше никакви клиенти. Той прекара по-голяма част от времето в опити да измисли с какво да се забавлява.

По някое време следобед Коте слезе по стълбите само за да открие ученика си, който се мъчеше да троши орехи върху тезгяха с помощта на тежка, подвързана в кожа книга.

— Добро утро, Реши.

— Добро утро, Баст — отвърна Коте. — Има ли някакви новини?

— Момчето на Орисон намина. Искаше да знае дали имаме нужда от овнешко месо.

Коте кимна, сякаш беше очаквал тази новина.

— Колко поръча?

Баст направи физиономия.

— Мразя овнешкото, Реши. Има вкус на влажни чорапи.

Коте сви рамене и се отправи към вратата.

— Имам да изпълнявам няколко поръчки. Нали ще наглеждаш нещата, докато ме няма?

— Винаги го правя.

Въздухът пред странноприемницата „Пътният камък“ висеше тежко и неподвижно над пращния черен път, който минаваше през центъра на града. Небето беше покрито с еднообразна сива пелена от облаци. Дъждът сякаш се мъчеше да завали, но не му достигаше сила за това.

Коте пресече пътя по посока на отворената ковачница. Ковачът беше късо подстриган мъж с гъста и буйна брада. Докато Коте го наблюдаваше, той внимателно заби два пирона в яката на една коса и здраво я закрепил върху извитата дървена дръжка.

— Здравей, Кейлъб.

Ковачът подпря косата върху стената.

— Какво мога да сторя за теб, господарю Коте?

— Момчето на Орисон и при теб ли се отби?

Кейлъб кимна.

— Още ли си губят овцете? — запита Коте.

— Всъщност някои от изгубените животни най-накрая са били открити. Разкъсани са ужасно — направо на парчета.

— Вълци ли?

Ковачът сви рамене.

— Не е сезонът на вълците, но какво друго би могло да бъде? Мечка? Предполагам, че разпродават част от стоката, защото не им достигат хора да се грижат за всички животни.

— Не им стигат хора?

— Ами, трябвало е да освободят хората, които са наели, заради данъците, а на най-големия им син му се падна да служи на краля това лято. Сега се бие с бунтовниците в Менат.

— Менерас — меко го поправи Коте. — Ако пак видиш момчето им, му кажи, че ще взема около три половини.

— Ще го направя. — Ковачът погледна многозначително гостилничаря. — Нещо друго има ли?

— Ами — отвърна Коте с внезапно неудобство, — чудех се дали ти се намира тъдява някой железен прът — рече той, без да поглежда ковача в очите. — Не ми трябва нещо кой знае какво. Някакво обикновено старо желязо ще свърши работа.

Кейлъб се ухили.

— Не знаех дали изобщо ще се отбиеш. Старият Коб и останалите идваха онзи ден. — Той отиде до работния тезгях и повдигна едно парче платно. — Направих няколко бройки повече, ей така, за всеки случай.

Коте взе железния прът, дълъг около шейсет сантиметра, и небрежно го размаха с едната ръка.

— Умен мъж си ти.

— Знам си работата — доволно рече ковачът. — Имаш ли нужда от нещо друго?

— Всъщност — каза Коте, като подпря удобно пръта върху рамото си — има още нещо. Имаш ли резервна престилка и чифт ковашки ръкавици?

— Може и да се намерят — колебливо отвърна Кейлъб. — Защо са ти?

— Има един стар къпинак зад странноприемницата. — Коте кимна по посока на „Пътният камък“. — Мисля си да го отсека, та да мога да направя там градина догодина. Ама нямам никакво желание да си издера кожата.

Ковачът кимна и направи жест към Коте да го последва в задната част на работилницата.

— Пазя си стария комплект — каза той, докато изрови чифт тежки ръкавици и корава кожена престилка. На места бяха потъмнели от обгаряния и покрити с лекета мазнина. — Не изглеждат много красиви, но мисля, че ще свършат добра работа за онова, за което ти трябват.

— Какво ти струват? — попита Коте и се бръкна за кесията си.

— Един йот ще е напълно достатъчен. И без това не вършат вече работа за мен или за момчето.

Съдържателят му подаде една монета и ковачът я пхна в един стар чувал от зебло.

— Сигурен ли си, че сега искаш да свършиш тая работа? — попита ковачът. — От доста време не е валило. Земята ще е по-мека

след пролетното топене на снеговете.

Коте сви рамене.

— Дядо ми винаги казваше, че есента е времето, когато трябва да изкорениш онова, което не искаш да поникне отново и да ти дава ядове. — Коте изимитира треперливия глас на стареца. — Нещата са твърде изпълнени с живот през пролетните месеци. През лятото са твърде здрави и няма да ти се дадат лесно. Есента... — Той се огледа наоколо по посока на листата, които опадаха от дърветата. — ... есента е правилното време. През есента всичко е уморено и готово да умре...

* * *

По-късно следобеда Коте изпрати Баст да се наспи.

След това апатично започна да обикаля насам-натам из странноприемницата, довършвайки разни дребни неща, останали от предишната нощ. Нямахше никакви клиенти. Когато вечерта накрая дойде, той запали лампите и започна да прелиства без особен интерес страниците на някаква книга.

Есента трябваше да е най-натовареното време на годината, но напоследък пътниците бяха рядкост. Коте знаеше с мрачна убеденост колко дълга ще се окаже тази зима.

Затвори странноприемницата рано, нещо, което никога преди не беше правил.

Дори не си направи труда да помете. Нямахше нужда, тъй като подът беше чист. Не изми масите или пък тезгяха, тъй като изобщо не бяха използвани. Полира една-две бутилки, заключи вратата и отиде да си ляга.

Наоколо нямахше никой, който да забележи разликата. Никой освен Баст, който наблюдаваше учителя си, тревожеше се и чакаше.

4. ПО ПЪТЯ ЗА НЮАР

Летописеца продължаваше да върви. Предния ден беше накуцвал, но днес нямаше част от краката, която да не го болеше, така че накуцването вече не вършеше работа. Беше търсил коне в Абътс Форд и Раниш, където му бяха предложили възмутителни цени дори и за най-грохналите животни. В малки градове като тези хората нямаха коне в излишък, особено при бързо приближаващата жътва.

Въпреки целия ден изморително ходене спускането на нощта го свари все още на пътя, като превърна изораните в пръстта коловози в препятствия с неясни форми, в които човек лесно можеше да се препъне. След два часа вървене опипом през мрака Летописеца видя през дърветата да проблясва светлина и изостави всяка мисъл да се опита да стигне до Нюар тази нощ, като реши, че гостоприемството на някоя ферма ще му е добре дошло.

Той заряза пътя и несръчно се запровира между дърветата към светлината. Но огънят се оказа по-голям и по-далече, отколкото си бе мислил. Не беше светлината от лампата на някоя къща, нито пък проблясъци от лагерен огън. Беше голям огън, който буйно гореше в развалините на една стара къща, от която не беше останало нищо повече от две разпадащи се каменни стени. В ъгъла, образуван от тези две стени, се беше сгушил човек. Той носеше тежко наметало с качулка и така се беше увил, сякаш беше посред зима, а не мека есенна вечер.

Надеждите на Летописеца се върнаха при вида на малкия огън за готвене с гърнето, висящо над него. Но с приближаването си усети някаква противна миризма, която се смесваше с дима от горящите дърва. Вонеше на изгоряла козина и гниещи цветя. Летописеца бързо реши, че каквото и да готвеше мъжът в онова желязно гърне, той нямаше никакво желание да го опита. Въпреки това мястото край огъня беше много по-привлекателно от това да се свива и мръзне някъде край пътя.

Летописеца пристъпи в кръга, осветен от огъня.

— Видях вашия ог... — Той замлъкна, когато фигурата внезапно скочи на крака, а човекът стискаше с двете ръце меч.

Не, не беше меч, а дълга черна тояга — формата ѝ беше твърде правилна, за да е цепеница от дървата за горене.

Летописеца застина.

— Просто търсех място, където да преспя — бързо каза той, като ръката му несъзнателно стискаше железния кръг, който висеше около врата му. — Не искам неприятности. Ще ви оставя да продължите с вечерята си. — Той отстъпи крачка назад.

Фигурата се отпусна и свали тоягата, която издаде метален звук при удара си в камъка.

— Овъгленото тяло господне! Какво правиш тук по това време на нощта?

— Бях тръгнал към Нюар, когато видях вашия огън.

— И просто така тръгна към някакъв странен огън посред нощ?

Фигурата с качулката поклати глава.

— Можеш да дойдеш тук. — Той махна на Летописеца да се приближи и писарят видя, че мъжът носи дебели кожени ръкавици. — В името на Техлу, през целия си живот ли си имал такъв лош късмет, или си го пазел всичкия за тая нощ?

— Не зная кого очаквате — каза Летописеца, като отстъпи още една крачка назад. — Но май е по-добре да си вървя по пътя.

— Мълчи и слушай — остро каза мъжът. — Не знам с колко време разполагаме. — Той погледна надолу и потри лице. — Господи, така и не се научих колко да ви се доверявам, бе, хора! Ако не ми повярваш, ще си помислиш, че съм луд. Ако пък ми повярваш, ще се паникьосаш и няма да ставаш за нищо. — Той вдигна глава и видя, че Летописеца не е помръднал. — Ела тук, дявол да те вземе! Ако се върнеш там, считай се за мъртъв.

Летописеца погледна през рамо към мрака на гората зад себе си.

— Защо? Какво има там?

Мъжът се засмя кратко и горчиво, после раздражено поклати глава.

— Истината ли искаш да знаеш? — Той разсеяно прокара ръка през косата си и без да иска, бутна назад качулката си.

На светлината на огъня косата му изглеждаше невъзможно червена, а очите му бяха с пронизващ и искрящ зелен цвят. Той измери Летописеца с поглед.

— Демони — рече, — демони под формата на големи черни паяци.

Летописеца се отпусна.

— Демоните не съществуват. — От тона му личеше, че и преди е казвал това много, много пъти.

Червенкосият недоверчиво се засмя.

— Е, ами тогава значи можем да си вървим у дома! — Той зловещо се усмихна на Летописеца. — Виж сега, като те гледам, си образован човек. Уважавам това и предполагам, че обикновено си прав. — Изражението му стана сериозно. — Но тук и сега, тази нощ, грешиш. Много грешиш. И няма да искаш да си от другата страна на огъня, когато разбереш, че съм прав.

От равната убеденост в гласа на мъжа мравки полазиха по гърба на Летописеца. Като се чувстваше доста глупаво, той внимателно пристъпи от другата страна на огъня. Мъжът го изгледа с бърз и преценяващ поглед.

— Предполагам, че нямаш никакво оръжие? — Когато Летописеца поклати глава в отговор, онзи продължи: — Всъщност това няма особено значение. Мечът не би свършил кой знае каква работа. — Той подаде на Летописеца една тежка цепеница. — Едва ли ще успееш да уцелиш някого от тях, но поне си заслужава да опиташ. Те са бързи. Ако някой се качи върху теб, просто падни на земята. Опитай се да паднеш върху него и да го смажеш с тялото си. Претърколи се върху него. Ако хванеш някой, хвърли го в огъня. — Той отново покри главата си с качулката, като продължаваше да говори бързо. — Ако имаш още дрехи — облечи и тях. Ако имаш одеяло, можеш да увиеш...

Той внезапно спря и погледна от другата страна на светлия кръг на огъня.

— Опри гърба си в стената — рязко каза мъжът, като хвана железната тояга с двете си ръце.

Летописеца погледна зад огъня. Нещо тъмно се движеше сред дърветата.

Излязоха на светло, като се движеха ниско над земята — черни форми, с много крака и големина като на колела от каруца. Един, по-

бърз от останалите, се втурна към светлината на огъня, без да се колебае. Криволичеше с обезпокоителната бързина на насекомо.

Преди Летописеца да успее да вдигне своята цепеница, нещото заобиколи огъня отстрани и скочи към него с внезапното движение на скакалец. Летописеца простря ръцете си напред точно когато черното същество се удари в лицето и гърдите му. Студените му твърди крака дращеха, за да се захванат, и писарят усети как по опаката страна на ръката му минават ленти на остра болка. Докато се олюляваше, почувства, че петата му закача нещо по изровената земя, и рухна по гръб, като диво размахваше ръце.

Докато падаше, Летописеца успя да хвърли последен поглед към кръга от светлината на огъня. Още от черните неща изпълзваха от мрака, а краката им потракваха бързо и отривисто върху корените, скалите и падналите листа. От другата страна на огъня мъжът с тежкото наметало държеше в готовност желязната тояга с двете си ръце.

Той стоеше в очакване — напълно неподвижен и мълчалив.

Летописеца падаше назад с черното нещо, все още вкопчено в него, когато главата му се удари в каменната стена отзад. Той почувства взрив на тъпа тъмна болка. Светът се забави, размаза се и след това изчезна в мрака.

* * *

Летописеца отвори очи и погледът му попадна върху смущаваща бъркотия от тъмни форми и проблясъци от светлината на огъня. Черепът му пулсираше от болка. Усещаше няколко линии на пронизваща осезаема болка от опаката страна на ръцете си и тъпа болка от лявата страна на гърдите, която се появяваше при всяко поемане на дъх.

След дълга концентрация най-накрая успя да докара света около себе си на фокус, макар и все още замъглен. Добре увитият мъж седеше наблизко. Вече не носеше ръкавиците си и тежкото му наметало висеше на дрипи по тялото му, но иначе изглеждаше невредим. Не беше свалил качулката и лицето му беше скрито.

— Събуди ли се? — запита мъжът с любопитство. — Това е добре, човек никога не може да е сигурен при рана в главата. — Качулката леко се наклони. — Можеш ли да говориш? Знаеш ли къде се намираш?

— Да — дрезгаво отвърна Летописеца. Произнасянето на думата му коства огромно усилие.

— Още по-добре. Третият път се отплаща за всички останали. Мислиш ли, че можеш да се изправиш и да ми помогнеш? Трябва да изгорим и заровим телата.

Летописеца помръдна леко главата си и внезапно почувства замайване и гадене.

— Какво се случи? — попита.

— Може да съм ти счупил някое и друго ребро — каза мъжът. — Един се беше качил върху теб. Нямах голям избор. — Той сви рамене. — Съжалявам, ако това има някакво значение за теб. Вече заших драскотините по ръцете ти. Би трябвало бързо да се оправиш.

— Няма ли ги вече?

Качулката кимна.

— Скраелите не отстъпват. Те са като рояк оси. Атакуват, докато не измрат.

— Има цял рояк от тези неща? — на лицето на Летописеца се изписа ужас.

— Слава Богу — не. Бяха само пет. Обаче трябва да ги изгорим и заровим за всеки случай. Вече нарязях дървата, които ни трябва — ясен и самодивско дърво.

Летописеца се засмя с леко истерична нотка.

— Точно като в детската песничка:

*Нека се захванем здраво
и копаем отзарана.
Със самодивско дърво и ясен
ровът ни да е опасан.*

— Точно така — сухо каза мъжът. — Ще се изненадаш какви неща са скрити в детските песнички. Но макар да не мисля, че ще се

наложи да копаем чак „отзарана“, не бих отказал малко помощ... — многозначително провлачи той.

Летописеца предпазливо опипа тила си с една ръка, след това погледна пръстите си, изненадан, че не са омазани в кръв.

— Мисля, че съм добре — рече той, като първо предпазливо се надигна на лакът и след това се изправи до седнало положение. — Има ли няк... — Очите му примигнаха и той се отпусна назад, все едно костите му поддадоха. Главата му се удари в земята, отскочи веднъж и след това спря, леко извърната на една страна.

* * *

Коте търпеливо седеше и чакаше, без да откъсва очи от изпадналия в безсъзнание мъж. Когато видя, че не помръдва, с изключение на движещия се нагоре-надолу гръден кош, съдържателят вдървено се изправи на крака и коленичи край Летописеца. Повдигна единия му клепач, след това другия и изсумтя на гледката, макар и да не изглеждаше особено изненадан.

— Предполагам, че няма шанс да се събудиш — заяви той без особена надежда в гласа, след което потупа леко бледата буза на Летописеца. — Мда, май няма никакъв шанс... — Капка кръв падна върху челото на писаря, последвана бързо от втора.

Коте се изправи, така че да не е наведен над изгубилия съзнание мъж, и изтри кръвта, доколкото може, тоест не особено добре, тъй като и ръцете му бяха изцапани с кръв.

— Съжалявам — разсеяно се извини той.

Дълбоко въздъхна и махна качулката си. Червената му коса беше сплъстена върху главата, а половината му лице беше омазано с полузасъхнала кръв. Той бавно започна да сваля съдраните остатъци от наметалото си. Под него носеше кожена ковашка престилка, цялата покрита с разрези. Махна и нея, и отдолу се показва обикновена сива риза от домашно тъкано платно. И двете му рамена, и лявата ръка бяха тъмни и подгизнали от кръв.

Коте започна да разкопчава копчетата на ризата си, но после се отказа да я сваля. Изправи се предпазливо, взе лопатата и започна бавно и мъчително да копае.

5. БЕЛЕЖКИ

Отдавна беше минало полунощ, докато Коте успее да се върне в Нюар с отпуснатото тяло на Летописеца, метнато върху наранените му рамене. Къщите и магазините на града бяха тъмни и притихнали, но „Пътният камък“ беше изпълнен със светлина.

Баст стоеше на прага и очевидно не го свърташе на едно място от нерви.

Когато видя приближаващата се фигура, той се затича по улицата, като гневно размахваше парче хартия.

— Бележка?! Измъкваш се и ми оставяш просто една бележка? — изсъска през зъби той. — Аз да не съм ти някоя пристанищна курва?

Коте се извъртя и прехвърли отпуснатото тяло на Летописеца в ръцете на Баст.

— Знаех си, че ще започнеш да спориш с мен, Баст.

Баст продължаваше да държи тялото на Летописеца пред себе си без особено усилие.

— Това дори и бележка не беше: „Ако четеш това, значи вече сигурно съм мъртъв.“ — Що за бележка!

— Не предполагам, че ще я намериш преди сутринта — уморено каза Коте, докато се отправяха по улицата към странноприемницата.

Баст погледна надолу към мъжа, когото носеше, сякаш едва сега го забелязваше.

— Кой е този? — Леко го разтърси, като го разглеждаше с любопитство, преди с лекота да го прехвърли през едното си рамо, сякаш беше обикновен чувал.

— Някакъв нещастник, който се оказа на пътя в неподходящия момент — с леко презрение отвърна Коте. — Не го друсай много. Главата му може да не е в много добро състояние.

— Защо, по дяволите, изобщо се измъкна по тоя начин? — запита го Баст, докато влизаха в странноприемницата. — Ако ще

оставяш бележка, поне трябва да ми кажеш какво... — Очите на Баст се ококориха, щом видя Коте на светлината на лампите — блед и с лице, набраздено от кръв и мръсотия.

— Щом си нямаш друга работа, можеш да продължаваш да се занимаваш с тия глупави въпроси — сухо отвърна Коте. — Нещата са точно толкова зле, колкото изглеждат.

— Ходил си на лов за тях, нали? — отново изсъска Баст и след това очите му се отвориха широко. — Не. Ти запази парче от онзи, който Картър уби. Не мога да повярвам. Излъгал си ме. Излъгал си мен!

Коте въздъхна, докато с мъка се изкачваше по стълбите.

— Разстроен си заради лъжата или за това, че не можа да ме хванеш, че те лъжа?

— Ядосан съм, че си помислил, че не можеш да ми се довериш — бързо отвърна Баст.

Разговорът им замря, докато отвориха една от многото празни стаи на втория етаж, свалиха дрехите на Летописеца и го напъхаха на топло под завивките. Коте остави чантата и пътната торба на мъжа на пода близо до леглото.

Когато затвори вратата на стаята, Коте каза:

— Вярвам ти, Баст, но исках да си в безопасност. Знаех, че мога и сам да се справя.

— Можех да ти помогна, Реши. — В гласа на Баст се долавяше обида. — Знаеш го.

— Все още можеш да ми помогнеш, Баст — рече Коте, след като влязоха в стаята му и той тежко седна на ръба на тясното си легло. — Имам нужда от няколко шева. — Започна да разкопчава ризата си. — Мога и сам да го направя, но ще ми е трудно да стигна до раменете и гърба си.

— Говориш глупости, Реши. Разбира се, че ще го направя.

— Нещата ми са долу, в мазето. — Коте направи жест към вратата.

— Много благодаря, но ще използвам собствените си игли — пренебрежително изсумтя Баст. — Добрите стари кости. А не твоите противни, нацърбени жезла, дето се забиват в кожата като омразни трески. — Той потръпна. — Река и камъни! Направо е ужасяващо

колко сте изостанали! — Баст излезе от стаята, като остави вратата отворена след себе си.

Коте бавно свали ризата си, направи кисела гримаса и със свистене пое въздух през стиснатите си зъби, щом дръпна засъхналите корички кръв от раните си. Лицето му отново придоби невъзмутимо изражение в момента, в който Баст се върна в стаята с леген вода и започна да го почиства.

След като съсирената кръв беше отмита, дългите, прави резки, които прорязваха целия му гръб, станаха ясно видими. Те образуваха вдлъбнати, червени черти върху светлата кожа на съдържателя — изглеждаше като нарязана с бръснач или парче счупено стъкло. Общо имаше около дузина порязвания, като по-голямата част от тях бяха в горната част на раменете му и още няколко по гърба му и по дължината на ръцете. Една резка започваше от горната част на главата му и минаваше през косата, стигайки зад ухото.

— Мислех си, че не би трябвало да кървиш, Реши — каза Баст. — Нали те наричат Безкръвния.

— Не вярвай на всичко, което разказват в историите, Баст. Това са лъжи.

— Не си толкова зле, колкото очаквах — каза Баст, докато си бършеше ръцете. — Човек би помислил, че си загубил парче ухо. Те бяха ли ранени като онзи, който нападна Картър?

— Не видях такова нещо — отвърна Коте.

— Колко бяха?

— Пет.

— Пет? — Баст беше поразен. — Колко от тях уби онзи, другият?

— Ами, разсейваше един от тях за известно време — великодушно послъга Коте.

— *Аннауен*, Реши — поклати глава Баст, докато вдяваше в една игла от кост нещо, което изглеждаше по-тънко и фино от конец. — Би трябвало да си мъртъв. Би трябвало да си умрял вече *два пъти*.

— Не за пръв път би трябвало да съм мъртъв, Баст. — Коте сви рамене. — Просто имам късмет и се измъквам.

Баст се надвеси над него.

— Малко ще щипе — каза той, като го докосваше необичайно внимателно. — Честно казано, Реши, не мога да разбера как си останал

жив толкова дълго.

— И аз не зная, Баст — отново сви рамене Коте и гласът му прозвуча уморен и мрачен.

* * *

Няколко часа по-късно вратата на стаята на Коте се отвори с проскърцване и Баст надникна вътре. Когато не чу нищо друго освен бавно, равномерно дишане, младият мъж тихо пристъпи до леглото и се надвеси над спящия Коте. Баст огледа дали има цвят по страните му, помириса дъха му и леко докосна челото му, китката и шията над сърцето.

След това дръпна един стол до леглото и седна, като наблюдаваше учителя си и го слушаше как диша. Малко по-късно той се протегна и махна един немирнен кичур червена коса от лицето му, както някоя майка би направила със спящото си дете. След това започна нежно да напява някаква странна и лека мелодия, наподобяваща приспивна песен:

*Как странно е да гледам пламъка на тленността
и после ден след ден как гасне тя.
Как душите им горят със пламък бесен
и накрая огънят от вятър е отнесен.
Мога ли аз моя огън да им дам?
Какво вещае трепкация пламък аз не знам.*

Гласът на Баст постепенно утихваше, докато накрая той замълча и остана да седи дълги часове в мрака на ранното утро и да наблюдава как тихото дишане повдигаше и спускаше гърдите на учителя му.

6. ЦЕНАТА НА СПОМЕНИТЕ

Летописеца слезе в общата стая на странноприемницата „Пътният камък“ едва привечер на следващия ден. Беше блед и се движеше несигурно, като носеше кожената си чанта под мишница.

Коте седеше зад тезгяха и прелистваше книга.

— А, нашият неволен гост. Как е главата?

Летописеца вдигна ръка и докосна тила си.

— Леко пулсира, когато направя по-рязко движение, но все още е на мястото си.

— Радвам се да го чуя — каза Коте.

— Това... — Летописеца се поколеба, докато се оглеждаше. — В Нюар ли сме?

— Всъщност намираш се точно в центъра на Нюар — кимна Коте.

Той размаха ръка с драматичен жест.

— Процъфтяваща метрополия. Дом на десетки люде.

Летописеца се вгледа в червенокосия мъж зад тезгяха и след това се опря на една от масите да си почине.

— В името на овъгленото тяло господне — задъхано каза той. — Това наистина си ти, нали?

Съдържателят изглеждаше объркан.

— Моля?

— Зная, че ще го отречеш — продължи Летописеца — Но онова, което видях миналата нощ...

Съдържателят вдигна ръка, за да го успокои.

— Преди да започнем да обсъждаме възможността мозъкът ти да се е размътил от тая цепнатина върху главата ти, кажи ми — как е пътят до Тиньо?

— Моля? — раздразнено попита Летописеца. — Не бях тръгнал към Тиньо. Бях... ох. Е, добре, дори като оставим настрана миналата нощ, пътят беше доста тежък. Бях ограбен край Абътс Форд и оттогава

съм все пеша. Но си заслужаваше, защото ти наистина си тук. — Писарят хвърли поглед към меча, окачен над тезгяха, пое си дълбоко въздух и изражението на лицето му стана леко неспокойно. — Първо искам да ти кажа, че не съм дошъл тук, за да ти създавам неприятности. Не съм тук заради наградата, определена за главата ти. — Той немощно се усмихна. — Не че мога изобщо да те затрудня по някакъв начин...

— Много добре — прекъсна го съдържателят, измъкна отнякъде бял ленен парцал и започна да полира тезгяха. — Тогава кой си ти?

— Можеш да ме наричаш Летописеца.

— Не те попитах как мога да те наричам — натърти Коте, — а как ти е името?

— Деван. Деван Локийс.

Коте спря да полира тезгяха.

— Локийс? Да не си роднина на Дюк... — Коте не довърши и кимна сякаш на себе си. — Да. Разбира се, че си. Не просто летописец, ти си *Летописеца*.

Той остро изгледа оплешивяващия мъж, като го измери с поглед от горе до долу.

— Я виж ти. Самият велик разобличител.

Летописеца леко се отпусна, очевидно доволен, че репутацията му го е изпреварила.

— Преди малко не се опитвах да се правя на интересен. Не съм мислил за себе си като Деван от години. Отдавна изоставих това име. — Той погледна многозначително съдържателя. — Предполагам, че това усещане е познато и на теб...

Коте не обърна внимание на неизказания въпрос.

— Прочетох книгата ти преди години — „Размножителните навици на обикновените дракуси“. Бях млад мъж, чиято глава беше пълна с разни истории, и тази книга ми отвори очите. — Той погледна надолу и отново започна да бърше повърхността на тезгяха с белия парцал. — Признавам, че бях разочарован да науча, че драконите не съществуват. Това е труден урок за всяко момче.

Летописеца се усмихна.

— Честно да си кажа, и аз самият бях леко разочарован. Отидох да проуча легендата и онова, което открих, беше гущер. Удивителен гущер, но все пак просто гущер.

— И сега си тук — рече Коте. — Успя ли да докажеш, че и аз не съществувам?

— Не — Летописеца нервно се засмя. — Виждаш ли, ние чухме слух...

— *Ние?* — прекъсна го Коте.

— Пътувах с един твой стар приятел — Скарпи.

— Взе те под крилото си, нали? — каза Коте повече на себе си. — Виж ти — чирак на Скарпи.

— По-скоро колега.

Коте кимна все така безизразно.

— Трябваше да се досетя, че той пръв ще ме открие. И двамата сте клюкари.

Усмивката на Летописеца стана кисела и той преглътна първите думи, които му дойдоха на устата в отговор. Положи усилия, за да запази спокойното си изражение.

— И така, какво мога да направя за теб? — Коте остави парцала настрана и се усмихна с най-добрата си усмивка на гостилничар. — Нещо за ядене или пиене? Стая за през нощта?

Летописеца се поколеба.

— Имам всичко. — Коте направи широк жест зад тезгяха. — Меко и светло старо вино? Медовина? Тъмна бира? Сладък плодов ликьор? Сливово ракия? Шери? Зелена ябълка? Къпина? — Коте посочваше бутилките една по една. — Хайде, сигурно все искаш нещо?

Докато говореше, усмивката му се разшири, разкривайки твърде много зъби за една приятелска усмивка на гостилничар. В същото време очите му заблестяха студени, непреклонни и гневни.

Летописеца не издържа погледа му и сведе глава.

— Мислех си, че...

— *Мислел си* — подигравателно го прекъсна Коте, зарязал всякакви престорени усмивки. — Много се съмнявам. Иначе щеше да *помислиш* — той сякаш отхапа думата — в каква опасност ме поставяш с идването си тук.

Лицето на Летописеца пламна.

— Чувал съм, че Квоте е безстрашен — каза той разгорещено.

Съдържателят сви рамене.

— Само свещениците и глупаците са безстрашни, а аз никога не съм бил в много добри отношения с Господ.

Летописеца се намръщи, осъзнавайки, че е налупал стръвта.

— Слушай — продължи той със спокоен тон, — бях изключително внимателен. Никой освен Скарпи не знаеше, че идвам. Не съм споменавал за теб на никого другиго. Не очаквах да те намеря.

— Това много ме облекчава — отвърна Коте със сарказъм.

Очевидно обезсърчен, Летописеца продължи:

— Аз самият ще призная, че идването ми тук може и да е било грешка. — Той направи пауза, като се надяваше, че Коте ще го опровергае, но това не се случи и след като въздъхна кратко и дълбоко, Летописеца продължи: — Но стореното — сторено. Не си ли се замислял...

— Това беше отдавна... — поклати глава Коте.

— Не са минали и две години — възрази Летописеца.

— ... и аз вече не съм човекът, който бях преди — продължи Коте, без да спира.

— И какъв човек точно имаш предвид?

— Квоте — просто отговори, избягвайки по-нататъшни обяснения. — Сега аз съм Коте. Грижа се за странноприемницата си. Това означава, че бирата струва три шима, а самостоятелната стая — една медна монета. — Той отново се зае ожесточено да търка. — Както сам се изрази, „стореното — сторено“. Историите сами ще се погрижат да бъдат разказвани.

— Но...

Коте погледна нагоре и Летописеца за секунда успя да надникне зад гнева, блестящ в очите на червенокосия. За миг мярна болката, таяща се отдолу — оголена и окървавена — като рана, която е твърде дълбока, за да зарасне. След това отвърна поглед и на повърхността остана само гневът.

— Какво би могъл да ми предложиш, че да си заслужава да платя цената, за да си спомня?

— Всички мислят, че си мъртъв.

— Ти не можеш да разбереш, нали? — Коте поклати глава на границата между раздражението и забавлението. — Точно в това е работата — хората не те търсят, когато знаят, че си мъртъв. Старите

врагове не се опитват да си разчистят сметките с теб. И хората не идват при теб да те карат да им разказваш истории — добави той кисело.

— Някои казват, че си мит — не се отказваше Летописеца.

— Аз съм мит — спокойно отвърна Коте, като направи екстравагантен жест. — Много специален вид мит, който създава сам себе си. Най-добрите лъжи за мен са онези, които аз самият съм измислил.

— Разправят, че никога не си съществувал — кротко го поправи Летописеца.

Коте равнодушно сви рамене, но усмивката му помръкна едва доловимо.

Усетил слабото му място, Летописеца продължи:

— Някои истории те описват като най-обикновен убиец с окървавени ръце.

— Аз съм и това. — Коте се обърна и започна да полира тезгяха зад бара.

Той отново сви рамене, но този път не със същата лекота като преди.

— Убивал съм хора и твари, които са повече от хора. И всеки един от тях си го е заслужавал.

— Историите използват думата „убиец“, а не „герой“ — бавно поклати глава Летописеца. — Загадъчният Квоте и Квоте Кралеубиеца са двама съвсем различни мъже.

Коте спря да търка тезгяха и се обърна с гръб към стаята. Кимна веднъж, без да вдига поглед.

— Някои стигат по-далеч и казват, че има нов Чандриан — нов ужас в нощта. И косата му е червена като кръвта, която пролива.

— Хората, които са важни за мен, могат да различат истината от лъжата — каза Коте, сякаш опитваше да убеди самия себе си, че това е така, но гласът му беше уморен и отчаян и му липсваше увереност.

Летописеца леко се засмя.

— Така е, разбира се. Поне засега. Но ти самият би трябвало да осъзнаваш най-добре колко тънка е линията между истината и убедителната лъжа. Между истинската история и историята, разказвана за забавление. — Летописеца изчака думите му да постигнат нужния ефект и продължи: — Знаеш коя от двете ще победи накрая.

Коте остана с лице към стената, а ръцете му стояха отпуснати върху тезгяха. Главата му беше леко наклонена напред, сякаш върху плещите му бяха стоварили огромна тежест.

Предусещайки победата, Летописеца нетърпеливо продължи:

— Някои казват, че имало и жена...

— Какво знаят те? — гласът на Коте режеше като нож. — Какво знаят за онова, което се случи? — Внезапно гласът му стана толкова тих, че Летописеца трябваше да сдържа дъха си, за да чува думите.

— Казват, че тя... — Думите заседнаха във внезапно пресъхналото гърло на Летописеца и стаята стана необичайно тиха.

Коте стоеше с гръб, тялото му не помръдваше, а зъбите му бяха здраво стиснати. Дясната му ръка, омотана в чистия бял парцал, бавно се затвори в юмрук.

На двайсетина сантиметра от него една бутилка се пръсна на парчета. Въздухът се изпълни с миризмата на ягоди едновременно със звука от счупването на стъклото. Тишината беше толкова всеобхватна, че звукът сякаш се изгуби в нея, но все пак се оказа достатъчен.

Достатъчен, за да разчупи мълчанието на малки остри парченца. Кръвта на Летописеца изстина във вените, когато той внезапно осъзна каква опасна игра играе. Вцепенен, той си помисли: „Значи това е разликата между това да разказваш история и да участваш в нея — страхът.“

— Какво би могъл да знае който и да било за нея? — кротко попита Коте и се обърна.

Дъхът на Летописеца секна, когато видя лицето му. Спокойното изражение на гостилничаря беше като маска, разбита на парчета. Под нея лицето на Коте беше обладано от духовете на миналото, очите му бяха наполовина в този свят, наполовина другаде — в спомените.

Летописеца се сети за една история, която беше чувал.

Една от многото. Историята разказваше как Квоте тръгнал да търси онова, което желаело сърцето му. Трябвало да излъже един демон, за да го получи. Но веднъж получил го, трябвало да се пребори с ангел, за да го запази. Летописеца усети, че е готов да повярва в тази история. „Преди това беше само история, — рече си, — но сега вярвам в нея. Това е лицето на мъжа, убил ангела.“

— Какво биха могли да знаят за мен? — продължи Коте със сдържан гняв в гласа. — Какво знаят за това? — Той направи кратък,

гневен жест, който сякаш се отнасяше до всичко — счупената бутилка, странноприемницата, целия свят.

Летописеца мъчително преглътна сухотата в гърлото си.

— Само онова, което им е казано.

Кап-кап, кап-кап. Ликьорът от счупената бутилка се застича неравномерно по пода.

— Аха — Коте изпусна дълга въздишка.

Кап-кап, кап-кап.

— Хитро. Използваш най-добрите ми трикове срещу мен самия. Възнамеряваш да държиш историята ми за заложник.

— Ще разкажа истината.

— Нищо друго освен истината не може да ме пречупи. Има ли нещо по-трудно от истината? — по лицето му бързо премина болнава, подигравателна усмивка.

За един дълъг миг само звукът от капките, които падаха върху пода, нарушаваше тишината в стаята.

Накрая Коте излезе през вратата зад тезгяха.

Летописеца стоеше неловко в празната стая, без да е сигурен дали е получил отказ и трябва ли да си върви.

Няколко минути по-късно Коте се върна с ведро сапунена вода. Без да поглежда към разказвача на истории, той започна внимателно и методично да мие бутилките. Избърса дъната на всяка от тях от ягодовия ликьор и ги постави върху тезгяха, между себе си и Летописеца, сякаш можеха да му послужат за защита.

— Значи ти търсеше легендата и вместо това намери човека — безизразно каза той, без да поглежда нагоре. — Чувал си историите и сега искаш да разбереш как наистина са се случили нещата.

Очевидно облекчен, Летописеца остави чантата си върху една от масите и изненадано забеляза, че ръцете му треперят.

— Преди известно време дочухме за теб. Просто слухове. Всъщност не очаквах... — Внезапно почувствал се неловко, Летописеца спря за момент. — Представях си те по-стар.

— Аз съм — отвърна Коте.

Летописеца изглеждаше объркан, но преди да успее да каже нещо, съдържателят продължи:

— Какво те доведе в този забутан край на света?

— Среца с графа на Баедн-Брит — каза Летописеца, като тежко въздъхна. — След три дни в Трея, ако не броим днес.

Съдържателят спря за момент с търкането.

— Очакваш да стигнеш до имението му за четири дни? — тихо попита той.

— Изостанах с графика — призна Летописеца. — Откраднах ми коня близо до Абътс Форд — той хвърли поглед през прозореца, към притъмняващото небе, — но ще наваксам с по-малко сън. Утре сутринта тръгвам и ти се махам от главата.

— Е, не искам аз да съм причината да си губиш от съня — саркастично отвърна Коте и очите му отново заискриха неприятеливо. — Мога да ти разкажа всичко на един дъх. — Той се прокашля. — Участвах в трупа, пътувах, обичах, изгубих, доверих се и бях предаден. Запиши си го и след това го изгори, защото така ще е най-добре за теб.

— Не приемай думите ми по този начин — бързо отвърна Летописеца. — Ако желаш, цялата нощ е на наше разположение, както и няколко часа от утрото.

— Колко любезно от твоя страна — сряза го Коте. — Искаш да ти разкажа моята история за една вечер? Без каквото и да е време да си припомня нещата? Без да мога да се подготвя? — Устата му се сви в тънка линия. — Не. Отивай да си губиш времето с оня благородник. Няма да се занимавам повече с това.

— Ако си сигурен, че ще ти трябва... — побърза да каже Летописеца.

— Да — Коте с трясък остави бутилката върху тезгяха. — Със сигурност може да се каже, че ще ми трябва повече време от това. И тази нощ няма да получиш нищо. Нужно е време, за да се подготви една истинска история.

Летописеца нервно потръпна и прокара ръце през косата си.

— Мога да използвам и утрешния ден в записването на историята ти... — Той не довърши, като видя, че Коте клати глава.

След като помълча известно време, отново продължи, като по-скоро сякаш говореше на себе си:

— Ако взема кон в Баедн, мога да ти отделя целия утрешен ден, по-голямата част от нощта и част от следващия ден. — Той потри челото си. — Мразя да яздя през нощта, но...

— Ще ми трябва три дни — рече Коте. — Сигурен съм.

— Но... графът — пребледня Летописеца.

Коте презрително махна с ръка.

— На никого не му трябва цели три дни — твърдо рече Летописеца. — Разпитвах не кой да е, а Орен Велситер. *Самият* Орен Велситер. Той е осемдесетгодишен, а животът, който е живял, се равнява на двеста години. Ако се броят и лъжите — може да са и петстотин. *Той* беше този, който ме потърси — настойчиво подчерта Летописеца. — И му бяха необходими само два дни.

— Това е моето предложение — простичко отвърна съдържателят. — Или ще го направя както трябва, или изобщо няма да го правя.

— Чакай малко — просветна лицето на Летописеца. — Досега си правех планове отзад напред — каза той, като поклати глава на собствената си глупост. — Просто първо ще посетя графа и след това ще се върна. Тогава ще разполагаш с цялото време, което ти е нужно. Даже мога да доведа и Скарпи със себе си.

Коте хвърли на Летописеца поглед, изпълнен с дълбоко пренебрежение.

— Какво те кара да мислиш, че изобщо ще съм тук, когато се върнеш? — скептично го запита той. — И като стана въпрос, какво те кара да мислиш, че можеш просто свободно да си излезеш оттук след онова, което научи?

Летописеца притихна напълно.

— Да не би... — Той преглътна и започна отначало: — Да не би да искаш да кажеш, че...

— Разказването на историята ще отнеме три дни — прекъсна го Коте, — които започват утре. *Това* казвам.

Летописеца затвори очи и прокара ръка през лицето си. Графът, разбира се, щеше да е бесен. И не беше ясно какво щеше да се наложи да стори, за да си върне благоразположението му. И все пак...

— Ако това е единственият начин, по който мога да получа тази история — приемам.

— Радвам се да го чуя. — Съдържателят се отпусна и на устните му се появи подобие на усмивка. — Хайде сега, да не би три дни да са толкова необичайно много?

Сериозното изражение на Летописеца се върна.

— Три дни наистина са необичайно много... — Част от усещането за собствената му значимост се появи отново. — Но пък от друга страна... — Той направи жест, с който да покаже колко безполезни са думите. — Ти си Квоте.

Мъжът, който наричаше себе си Коте, погледна иззад бутилките си. На устните му изгря истинска усмивка. В очите му се разгоря искра. Изведнъж той сякаш изглеждаше по-висок.

— Да, предполагам, че е така — каза Коте и в гласа му имаше стоманена твърдост.

7.

ЗА НАЧАЛОТО И ИМЕНАТА НА НЕЩАТА

През прозорците на „Пътният камък“ се лееше светлина. Тя беше спокойна и свежа — подходяща за поставяне на ново начало. Минаваше покрай воденичаря, докато той подготвяше колелото на воденицата си за работата през деня. Огряваше огнището, което ковачът разпалваше отново след четири дена студено коване на метала.

Докосваше товарните коне, впрегнати в каруците, и остриетата на сърповете, които проблясваха в готовност за началото на есенния ден.

Вътре в „Пътният камък“ светлината падна върху лицето на Летописеца и после върху началото на празната страница, която очакваше първите думи от новата история. Светлината потече върху тезгяха, разпиля се в хиляди малки дъги, започващи от цветните бутилки, и запълзя по стената към меча, сякаш в търсене на истинското начало.

Но когато докосна меча, началото не се появи. Всъщност светлината, отразена от меча, беше мътна, полирана и вековно стара. Когато я погледна, Летописеца си спомни, че макар да бе едва началото на деня, вече беше късна есен и времето ставаше все по-студено. В меча проблясваше познанието, че зората е само едно малко начало в сравнение с края на сезона и края на годината.

Летописеца откъсна очи от меча, осъзнал, че Квоте му е казал нещо, но без да чуе какво точно.

— Не те разбрах, би ли повторил?

— Как хората обикновено разказват своите истории? — попита отново Квоте.

— Повечето просто ми разказват онова, което си спомнят — сви рамене Летописеца. — След това аз записвам събитията в реда, в който са се случили, махам излишните неща, изчиствам ги и ги опростявам — това е, което правя.

— Не мисля, че това ще свърши работа — потръпна Квоте.

— Разказвачите на истории са винаги различни — плахо се усмихна Летописеца. — Предпочитат историите им да бъдат оставяни без промени. Но също така предпочитат и внимателни слушатели. Обикновено слушам, а записвам по-късно. Имам почти съвършена памет.

— *Почти съвършена* не ме задоволява напълно. — Квоте притисна пръст към устните си. — Колко бързо можеш да пишеш?

— По-бързо, отколкото човек може да разказва — с многозначителна усмивка му отвърна Летописеца.

— Бих искал да видя — повдигна вежда Квоте.

Летописеца отвори чантата си. Извади купчина листа от хубава бяла хартия и шишенце мастило. След като ги подреди внимателно, топна перото и погледна очаквателно към Квоте.

Квоте се изправи на стола и заговори бързо:

— Аз съм. Ние сме. Тя е. Той беше. Те ще бъдат — перото на Летописеца танцуваше и скърцаше върху страницата, докато Квоте го наблюдаваше. — С настоящото, аз, Летописеца, признавам, че нито мога да чета, нито мога да пиша. Полегат. Непочтителен. Чавка. Кварц. Лак. Еголиант. *Лхин ма Лу сорен хеа*. „Имаше една млада вдовица от Фаетон, чийто морал беше непоклатим като скала. Тя направи признание за своето истинско състояние...“ — Квоте се надвеси напред, за да го наблюдава как пише. — Интересно... О, можеш вече да спреш.

Летописеца се усмихна отново, докато бършеше перото си с парче плат. На страницата пред него имаше само един-единствен ред с неразбираеми символи.

— Това някакъв шифър ли е? — на глас се зачуди Квоте. — И доста чисто си го написал. Обзалагам се, че не изхажываш много страници. — Той обърна листа, за да погледне написаното по-внимателно.

— Никога не хабя страници — високомерно отвърна Летописеца. Квоте кимна, без да вдигне поглед.

— Какво означава „еголиант“? — попита Летописеца.

— А? О, нищо, измислих си го. Исках да видя дали някоя непозната дума ще те забави. — Протегна се и доближи стола си по-близо до този на Летописеца. — Веднага щом ми покажеш как да прочета това, можем да започваме.

— Доста е сложно... — Летописеца го погледна неуверено, но като видя как Квоте смръщи чело, въздъхна примирено. — Ще се опитам.

Пое дълбоко дъх и започна да реди символи, като едновременно с това обясняваше:

— Има около петдесет различни звука, които използваме, за да разговаряме. Всеки от тях съм означил със символ, състоящ се от една или две черти с перото. Всичко се свежда до звука. Вероятно дори бих могъл да запиша език, който не разбирам — той посочи листа. — Това са различните гласни звуци.

— Всички са вертикални линии — каза Квоте, като внимателно гледаше страницата.

Летописеца направи пауза и объркано отвърна:

— Ами... да, така е.

— Съгласните тогава сигурно ще са означени с хоризонтални линии? И ще се комбинират по този начин? — като взе перото, Квоте на свой ред надраска няколко символа върху страницата. — Хитро. Никога няма да ти трябват повече от две или три за една дума.

Летописеца мълчаливо наблюдаваше Квоте.

Квоте не забеляза това, тъй като вниманието му беше насочено към листа.

— Ако това е „ам“, то това трябва да са звуците с „а“. — Той посочи групата символи, написани от Летописеца. — А, ай, ае, ау. Което пък означава, че тези тук са с „о“. — Квоте кимна по-скоро на себе си и набута перото обратно в ръката на Летописеца. — Покажи ми съгласните.

Летописеца ги изписа сковано, като изричаше звуците, докато пишеше. Малко след това Квоте взе перото и сам довърши листа, като поиска от смаяния Летописец да го поправя, ако направи грешка.

Летописеца наблюдаваше и слушаше как Квоте довършва списъка със символи. От началото до края целият процес му отне около петнайсет минути. Не направи нито една грешка.

— Забележително ефективна система — одобрително рече Квоте. — Много логична. Сам ли я измисли?

Отговорът на Летописеца се забави, докато той разглеждаше редовете от символи върху страницата пред Квоте. Накрая, без да обръща внимание на въпроса на гостилничаря. Летописеца попита:

— Наистина ли си научил „Тема“ за един ден?

Квоте се поусмихна и погледна надолу към масата.

— Това е стара история. Почти я бях забравил. Всъщност ми беше нужен ден и половина. Ден и половина без сън. Защо питаш?

— Чух за това в Университета. Никога не съм го вярвал. — Той погледна надолу към страницата, където неговият шифър беше изписан със спретнатия почерк на Квоте. — Целия ли?

— Какво? — Квоте изглеждаше объркан.

— Целия ли език научи?

— Не. Разбира се, че не — почти сприхаво отвърна Квоте. — Само част. Всъщност доста голяма част, но не вярвам човек някога да може да научи всичко от нещо, камо ли пък цял език. — Квоте потри ръце. — Сега вече готов ли си?

Летописеца разтърси глава, сякаш за да я прочисти, приготви нов лист хартия и кимна.

Квоте вдигна ръка, за да попречи на Летописеца да започва да пише още, и каза:

— Никога преди не съм разказват тази история и се съмнявам, че ще я разкажа някога отново. — Квоте се приведе напред на стола си. — Преди да започнем, трябва да запомниш, че аз съм от рода Едема Рух. Ние разказваме истории отпреди още Калуптена да изгори. Преди да има книги, в които историите да се записват. Преди да започне да свири музика. Преди да лумне първият огън, ние, Рух, сме били в кръга на трептящия пламък и сме разказвали своите истории.

Съдържателят кимна на писаря.

— Знам за репутацията ти на велик колекционер на истории и летописец. — Очите на Квоте станаха твърди като камък и остри като натрошено стъкло. — Това не означава, че може и през ум да ти мине да промениш и дума от онова, което ти казвам. Ако се отклоня или отдалеча от нишката на разказа, не забравяй, че истинските истории рядко вървят по най-кратките и утъпкани пътища.

Летописеца тържествено кимна в отговор, докато се опитваше да си представи що за ум е този, който беше успял да разгадае кода му за по-малко от час. Ум, на който един ден беше достатъчен, за да научи цял един език.

Квоте се усмихна благо и огледа стаята, сякаш се опитваше да я запечата в паметта си. Летописеца потопи перото си в мастилницата, а

съдържателят погледна надолу към скръстените си ръце и пое дълбоко дъх няколко пъти.

След това започна да говори.

* * *

— Донякъде всичко започна, когато я чух да пее. Гласът ѝ пееше втори глас, смесвайки се с моя. Беше като портрет на душата ѝ — необуздан като огън, остър като парче стъкло, сладък и чист като детелина. — Квоте поклати глава. — Не. Всъщност всичко започна в Университета. Отидох да изучавам магия като онази, за която разказват в историите. Магия като тази на Таборлин Великия. Исках да науча името на вятъра. Исках огъня и светкавицата. Търсех отговорите на десетки хиляди въпроси и достъп до архивите им. Но онова, което открих в Университета, много се различаваше от историите за него и аз бях силно обезсърчен.

— Предполагам, че истинското начало на историята се крие в онова, което ме накара да отида в Университета. Неочаквани огънове в полумрака. Мъж с очи като леда на дъното на кладенец. Миризмата на кръв и горяща коса. Чандриан. — Той кимна на себе си. — Да. Предполагам, че от там започна всичко. До голяма степен това всъщност е история за Чандриан.

Квоте поклати глава, сякаш за да се освободи от някаква мрачна мисъл.

— Но предполагам, че трябва да се върна още по-назад. Ако това ще е нещо като книга за живота ми, мога да отделя достатъчно време. Ще си заслужава, ако след това ме запомнят, ако не и с добри неща, то поне донякъде верни. Но какво би казал собственият ми баща, ако ме чуеше да разказвам историята по този начин? Щеше да каже: „Започни от самото начало.“ Много добре, ако ще разказваме, тогава да го направим както трябва.

Квоте приседна напред в стола си.

— Доколкото аз самият знам, в началото светът е бил създаден от безименната бездна от Алеф, който дал имена на всички неща. Или пък според другия вариант на историята — открил имената, които нещата вече притежавали.

Летописеца си позволи леко да се засмее, макар че не вдигна поглед от страницата си, нито пък спря да пише.

Квоте продължи, като самият той също се усмихваше:

— Виждам, че се смееш. Много добре, за да опростим нещата, нека да приемем, че аз съм центърът на сътворението. И по този начин ще пропуснем безбройните отегчителни истории за възход и упадък на империи, героични саги и балади за трагична любов. Нека побързаме да започнем единствения разказ, който наистина заслужава да бъде разказан — усмивката му се разшири, — моят.

* * *

Името ми е Квоте, произнася се почти като Куоте.

Имената са важни, тъй като те могат да ви разкажат много за човека, който ги носи.

Имал съм повече имена, отколкото който и да е друг би могъл да си позволи.

Адемите ме наричат Маедре. Което, в зависимост от това как се произнася, може да означава „Пламъкът“, „Гръмотевицата“ или „Счупеното дърво“.

„Пламъкът“ изглежда очевидно за всеки, който ме е виждал. Косата ми е искрящо червена. Ако бях роден преди неколкостотин години, най-вероятно щяха да ме изгорят като демон. Държа косата си късо подстригана, но тя е доста буйна. Когато я оставя да расте както си иска, щръква нагоре и изглеждам така, все едно някой ме е запалил.

Отдавам „Гръмотевицата“ на силния си баритон и сериозното си сценично обучение в ранна възраст.

Никога не съм мислил, че „Счупеното дърво“ е значимо име.

Макар че сега, като се върна назад, предполагам, че то може да бъде сметено, поне отчасти, за пророческо.

Първият ми ментор ме наричаше е’лир, защото бях схватлив и разбирах това. Първата ми истинска любовница ме наричаше Дулатор, защото ѝ харесваше как звучи. Наричали са ме Шадикар, Огнения пръст и Шест струни. Наричаха ме и Квоте Безкръвния, Загадъчния Квоте и Квоте Кралеубиеца. Заслужил съм всички тези имена. Получил съм ги и съм си платил за тях.

Но съм се появил на белия свят с името Квоте. Веднъж баща ми каза какво означава то — „да знаеш“.

Разбира се, бил съм наричан и по много други начини. Повечето доста груби, макар че малко от тях — незаслужени.

Крал съм принцеси от покоите на крале. Изгорих до основи град Требон. Прекарах една нощ с Фелуриан и си тръгнах, като успях да запазя здравия разум и живота си. Бях изгонен от Университета на по-млада възраст, отколкото другите младежи бяха приемани. Вървял съм на лунна светлина по пътеки, за които останалите се страхуват дори да говорят посред бял ден. Говорил съм с богове, обичал съм жени и съм писал песни, които са карали менестрелите да плачат.

Може и да сте чували за мен.

8.

КРАДЦИ, ЕРЕТИЦИ И ПРОСТИТУТКИ

Ако тази история трябва да описва моя житейски път, е добре да започнем от самото начало. От сърцевината на това кой всъщност съм аз. Затова трябва да си припомните, че преди да стана който и да е друг, аз бях един от рода Едема Рух.

Противно на общоприетото мнение, не всички пътуващи артисти са от рода Рух... Трупата ми не беше никаква нещастна сбирщина от актьори, които да се правят на шутове по кръстопътищата за жълти стотинки, с надеждата да заработят достатъчно, за да има какво да ядат. Ние бяхме придворни артисти — хората на лорд Грейфелоу. В повечето градове пристигането ни беше по-голямо събитие от Карнавала за средата на зимата и игрите „Солинада“, взети заедно. Трупата ни обикновено се състоеше от най-малко осем фургона и над двайсетина изпълнители — актьори и акробати, музиканти и фокусници, жонгльори и шутове. Моето семейство.

Баща ми беше по-голям актьор и музикант от всеки друг, който някога сте виждали. Майка ми имаше природна дарба за красноречие. И двамата бяха красиви, с тъмни коси и лица, на които лесно се появяваше усмивка. Бяха Рух до мозъка на костите си и всъщност това е всичко, което трябва да се каже за тях.

Може би само трябва да добавя, че преди да стане част от трупата, майка ми е била от благороден род. Тя ми е казвала, че баща ми я е подмамил далеч от „онзи окаян и мрачен ад“ със сладка музика и още по-сладки думи. Мога само да предполагам, че има предвид „Трите преминавания“, при които ходихме да посетим роднините си, когато бях още много млад. Някога отдавна.

Родителите ми никога не са се женили. Онова, което имам предвид, е, че никога не ги е било грижа да направят връзката си официално призната от която и да е църква. Това не ме притеснява. Те считаха себе си за женени и не мисля, че е имало особен смисъл да обявяват това пред което и да е правителство или Бог. Уважавам това.

В действителност те изглеждаха по-доволни от връзката си и бяха по-верни един на друг от много други официално сключили брак двойки, които съм видял оттогава.

Нашият покровител беше барон Грейфелоу, а неговото име отваряше много врати, които обикновено оставаха затворени за Едема Рух. В замяна на това носехме неговите цветове — зелено и сиво, и затвърдявахме репутацията му навсякъде, където отидехме. Веднъж в годината прекарвахме два цикъла в имението му, като забавлявахме него и цялото му домакинство.

Детството ми беше щастливо, докато израствах в центъра на този безкраен панаир. По време на дългите пътувания с фургоните между градовете баща ми ми четеше от великите монолози.

Рецитираше по памет и гласът му се чуваше на половин километър разстояние по пътя наоколо. Спомням си, че четях заедно с него и се включвах в по-маловажните части. Баща ми ме окуражаваше сам да опитвам да рецитирам особено добрите моменти и така се научих да ценя усещането от добре казаните думи.

Заедно с майка ми правехме песни. Понякога родителите ми изиграваха романтични диалози, които аз проследявах в книгите. По онова време всичко това ми изглеждаше като игра. Дори и не подозирах колко ловко ме обучават.

Бях любопитно дете — бързах да задавам въпроси и да науча отговорите им. Тъй като учителите ми бяха акробати и актьори, не е чудно, че така и не ми се наложи да премина през омразните уроци, които повечето деца учат.

В онези дни пътищата бяха по-сигурни от сега, но предпазливите люде все така пътуваха с нашата трупа, за да са в по-голяма безопасност. Те допълваха образованието ми. Получих най-общи, еkleктични познания върху държавните закони от един пътуващ адвокат, който беше твърде пиян или твърде надут, за да разбере, че изнася лекции на осемгодишно хлапе. Научих как да се оправям в гората от един ловец, който се казваше Лаклит и пътуваше с нас почти през целия сезон.

Научих за мръсните тайни на царския двор в Модег от една... куртизанка. Както казваше баща ми: „Наричай работника «работник». Наричай лопатата «лопата». Но винаги наричай проститутката «дама».

Животът им и така е достатъчно тежък и никога няма да ти навреди да бъдеш учтив.“

От Хетера се носеше лек аромат на канела и на девет години аз намирах това за пленително, без да знам защо. Тя ме научи никога скрито да не правя нещо, за което не бих искал след това да се говори публично, и ме предупреждаваше да внимавам да не говоря насън.

А след това се появи Абенти — първият ми истински учител. Той ме научи на повече неща, отколкото всички останали, взети заедно. Ако не беше той, никога нямаше да се превърна в мъжа, който съм днес.

Не му се сърдете за това, моля. Той само искаше да направи добро.

* * *

— Вървете си по пътя — каза кметът. — Лагерувайте извън града и никой няма да ви притеснява, стига да не започнете някоя кавга и да не откраднете нещо чуждо. — Той многозначително погледна баща ми. — А на другия ден си продължете по пътя. Нямаме нужда от представления. Носят повече неприятности, отколкото си заслужават.

— Ние *имаме* разрешително — каза баща ми, като извади сгънат пергамент от вътрешния джоб на жакета си. — Всъщност нашето задължение е да изнасяме представления.

Кметът поклати глава и не направи никакъв опит да погледне към нашата писмена заповед.

— Това само въвлича хората ни в свади — каза той твърдо. — Последния път имаше ужасно сбиване по време на представлението. Твърде много алкохол и твърде много вълнения. Местните изкъртиха вратите на общината и изпотрошиха масите. Там е работата, че залата е собственост на града и градът плаща разходите за ремонтите.

По това време фургоните ни вече бяха привлекли вниманието. Трип жонглираше. Марион и жена му подготвиха импровизирано представление с марионетки. Наблюдавах баща си от задната част на нашия фургон.

— Със сигурност не искам да обидим вас или вашия покровител — рече кметът. — Обаче градът трудно може да понесе още една

такава вечер. Като жест на добра воля съм готов да предложа на всекиго от вас по една медна монета, да речем двацет пенита, просто за да си вървите по пътя и да не причинявате никакви неприятности тук.

Трябва да сте наясно, че двацет пенита може и да са добри пари за някоя дрипава трупа, която изкарва едва колкото да преживява. Но за нас това просто беше обида. Трябваше да ни предложи по четридесет за вечерното представление, безплатно ползване на градската зала, добра храна и легла в странноприемницата. Последните, ние, разбира се, любезно щяхме да откажем, защото леглата им без съмнение щяха да са лоши, за разлика от тези във фургоните ни, които не бяха никак зле.

Макар баща ми да беше изненадан и оскърбен, той не го показва:
— Стягайте багажа! — извика през рамо.

Трип напъха по джобовете си топчетата, с които жонглираше, с подобие на елегантен жест. Чу се хор от разочаровани гласове от няколкото десетки жители на града, които наблюдаваха кукленото представление, когато куклите спряха наред поредната шега и след това бяха прибрани. Кметът облекчено извади от кесията си две сребърни пенита.

— Ще се постарая баронът да научи за щедростта ви — внимателно каза баща ми, докато кметът пускаше пенитата в ръката му.

Ръката на кмета замръзна.

— Баронът?

— Барон Грейфелоу. — Баща ми направи пауза, като търсеше върху лицето на кмета знак, че името му е познато. — Господар на блатата на изток, Худумбран край Тирен и на хълмовете Уидеконте. — Баща ми огледа хоризонта. — Все още се намираме сред хълмовете Уидеконте, нали?

— Ами да — отвърна кметът — Но сквайър Семелан...

— О, значи сме на територията на *Семелан*! — възкликна баща ми и се огледа, сякаш едва сега осъзнаваше къде се намира. — Възслаб господин с малка, грижливо поддържана брадичка? — Той потри брадата си с пръсти и кметът сковано кимна. — Очарователен човек с прекрасен глас, много музикален. Запознахме се, докато забавлявахме барона през миналия празник за средата на зимата.

— Разбира се — важно кимна кметът. — Може ли да видя вашето разрешително?

Наблюдавах как кметът го прочете. Отне му известно време, тъй като баща ми не си бе направил труда да спомене по-голямата част от титлите на барона, като виконт на Монтроне и господар на Трелистон. Всъщност нещата стояха така: вярно, че сквайър Семелан контролираше този малък град и земите около него, но Семелан от своя страна дължеше вярност директно на Грейфелоу. По-точно казано, Грейфелоу беше капитанът на кораба, а Семелан лъскаше палубата и му отдаваше почест.

— Разбирам — кметът сгъна пергамента и го върна на баща ми.

Това беше всичко. Спомням си, че бях шокиран от това, че кметът не се извини или не предложи на баща ми още пари.

Баща ми замълча за миг и след това продължи:

— Градът е във вашата власт, господине. Но ние така или иначе ще изнесем представление. Това или ще стане тук, или малко извън границите на града.

— Не можете да използвате сградата на общината — твърдо отвърна кметът. — Не искаме отново да бъде потрошена.

— Можем да изнесем представлението си точно тук. — Баща ми посочи пазарния площад. — Мястото е достатъчно, а и всички ще останат в града.

Кметът се поколеба, макар че аз самият не можех да повярвам на ушите си. Понякога изнасяхме представления на открито, защото местните сгради не бяха достатъчно големи. Два от нашите фургони бяха така построени, че да могат да бъдат използвани за сцена точно при такива случаи. Но през всичките си единайсет години успях да си спомня толкова малко случаи, при които сме били *принудени* да играем на открито, че можех спокойно да ги изброя на пръстите на двете си ръце. И никога не бяхме изнасяли представление извън границите на града.

Но това ни бе спестено. Кметът най-накрая кимна и направи жест към баща ми да се приближи. Измъкнах се от задната част на фургона и се доближих достатъчно, за да успея да чуя края на онова, което му казваше:

— ... тук сме богобоязливи хора. Да няма нищо вулгарно или еретично. Имахме много неприятности с последната група, която мина

оттук — две сбивания, имаше местни хора, на които липсваше прането, а една от дъщерите на Бранстон забременя.

Почувствах се обиден. Очаквах, че баща ми ще покаже на кмета колко остър може да бъде езикът му и да му обясни каква е разликата между обикновените пътуващи артисти и Едема Рух. Ние не крадахме.

Никога не допускахме нещата да излязат толкова извън контрол, че шайка пияници да изпотрошат залата, в която изнасяме представление.

Но баща ми не направи нищо такова, той просто кимна и се отправи обратно към нашия фургон. Направи жест и Трип отново започна да жонглира. Куклите отново бяха извадени от сандъците.

Когато обиколи фургона, той ме видя да стоя там, полускрит до конете.

— По изражението на лицето ти виждам, че си чул целия разговор — каза той с крива усмивка. — Не се ядосвай, момчето ми. Макар и да не е благосклонен към нас, той поне е честен. Просто казва на глас онова, което останалите таят в сърцата си. Защо мислиш искам всички да се движат по двойки, когато имаме работа в по-големите градове?

Знаех, че казва истината. И все пак тя беше трудна за преглъщане от едно малко момче:

— Двайсет пенита — язвително натъртих аз, — сякаш ни предлагаше милостиня.

Това беше най-трудната част от детството ми в Едема Рух. Бяхме чужденци навсякъде. Много хора гледаха на нас като на скитници и просяци, а за други не бяхме нищо повече от сбирщина от крадци, еретици и проститутки. Да си несправедливо обвинен е тежко, но още по-лошо е, когато хората, които те гледат с презрение, са глупаци, които никога в живота си не са прочели и една книга или пък не са се отдалечавали на повече от трийсетина километра от мястото, в което са били родени.

Баща ми се засмя и разроши косата ми.

— Можеш само да го съжаляваш, момчето ми. Утре ние ще си продължим по пътя, а той ще трябва да остане в неприятната компания на самия себе си, докато е жив.

— Той е едно невежо плямпало — казах кисело.

Баща ми сложи здравата си ръка върху рамото ми, като по този начин ми показва, че съм казал достатъчно.

— Предполагам, че това е така, защото се доближихме твърде много до Атур. Утре ще тръгнем на юг — по-зелени пасбища, по-любезни местни хора и по-хубави жени. — Той нададе ухо към фургона и ме смушка съчастнически с лакът.

— Чувам всяка твоя дума — със сладък глас се обади майка ми отвътре.

Баща ми се ухили и ми смигна.

— Е, коя пиеса ще играем тогава? — попитах го аз.

— Имай предвид, че не трябва да е нищо вулгарно, защото по тези краища хората са „богобоязливи“. — Той ме погледна. — Ти какво би избрал?

Доста време мислих, преди да отвърна:

— Бих изиграл нещо от цикъла на Брайтфилд. „Прокарването на пътя“ или нещо подобно.

— Пиесата не е особено добра. — Баща ми направи физиономия.

— Няма да усетят разликата — свих рамене аз. — Освен това тя е натъпкана догоре с поучителни истории за Техлу, така че никой няма да посмее да се оплаче, че е вулгарна. — Погледнах към небето. — Само се надявам да не ни завали някой дъжд.

Баща ми също хвърли поглед към облаците.

— Със сигурност ще вали. И все пак има и по-лоши неща от това да играеш представление под дъжда.

— Като например да играеш под дъжда и накрая да не ти платят достатъчно? — попитах аз.

Кметът бързаше с широки крачки към нас. Той пуфтеше, сякаш беше тичал, и челото му беше покрито с пот.

— Говорих с няколко членове на градския съвет и решихме, че няма да е проблем да използвате залата, ако желаете.

Езикът на тялото на баща ми беше съвършен. Бе очевидно ясно, че той се чувства обиден, но просто беше твърде учтив, за да каже каквото и да било.

— Със сигурност не бих искал да ви поставям...

— Не, не. Никак не се безпокойте. Всъщност дори настоявам.

— Е, много добре... Щом настоявате.

Кметът се усмихна и забързано се отдалечи.

— Така е малко по-добре — въздъхна баща ми. — Все още няма да е нужно да затягаме коланите.

* * *

— Половин пени на глава. Точно така. А всеки без глава влиза безплатно. Много благодаря, господине.

Трип обслужваше вратата, като внимаваше всеки, дошъл да гледа пиесата, да си е платил.

— Половин пени на човек. Макар че като гледам румените страни на вашата дама, май трябва да ви взема за човек и половина. Не че ми влиза в работата, де.

Трип имаше най-бързия език в цялата трупа и това го правеше най-подходящ да се погрижи никой да не се опита да се вмъкне с измама или със сила. Тъй като носеше своето зелено-сиво облекло на шут, Трип можеше да си позволи да каже почти всичко и въпреки това да му се размине.

— Здравей, мамо, малкият може да влезе безплатно, но ако започне да протестира, най-добре ще е бързо да му подадеш да суче и да го изнесеш отвън.

Трип продължаваше с безкрайното си бърборене:

— Точно така, половин пени. Да, господине, и за празната глава се заплаща пълна цена.

Макар че винаги ми бе забавно да наблюдавам как Трип работи, по-голямата част от вниманието ми беше насочена към фургона, който беше отишъл към другия край на града преди около четвърт час. Кметът беше спорил нещо със стареца, който го караше, и след това гневно се беше отдалечил. Сега видях, че кметът се връщаше към фургона, придружен от висок мъж, който носеше дълга тояга — местния полицаи, ако не се лъжа.

Любопитството ми се засили и аз се промъкнах до фургона, като се стараех да остана скрит от погледите. Докато успея да се промъкна достатъчно близо, кметът и старецът отново бяха започнали да се карат. Полицаят стоеше наблизко и изглеждаше раздражен и неспокоен.

— ... казах ти. Нямам разрешително. Нямам нужда от него. Амбулантният търговец има ли нужда от разрешително? Калайджията

има ли нужда от разрешително?

— Ти не си калайджия — каза кметът. — Не се опитвай да минеш за такъв.

— Не се опитвам да се правя на какъвто и да е — сопна се старецът. — Аз съм и калайджия, и амбулантен търговец, и съм повече от това. Аз съм *арканист*, треперещ идиот такъв.

— Точно това имах предвид — упорито каза кметът — По тези места ние сме богобоязливи хора. Не искаме да се забъркваме с нещата от мрака, за които смятаме, че е по-добре да бъдат оставени на мира. Не искаме неприятностите, които хората като теб могат да довлекат със себе си.

— Хората като мен ли? — повтори възрастният мъж. — Какво знаеш ти за хората като мен? По тези места вероятно от петдесет години не е идвал арканист.

— На нас така ни харесва. Просто се обърни и се върни там, откъдето си дошъл.

— Как ли пък няма да прекарам нощта под дъжда заради дебелията ти тиква — разпалено отвърна старецът. — Не се нуждаеш от разрешението ти, за да си наема стая или да търгувам на улицата. Сега се махай от главата ми или ще видиш с очите си какви неприятности могат да ти донесат *хората като мен*.

Върху лицето на кмета премина сянка на страх, който след това беше заменен от възмущение. Той направи знак на полицая зад гърба си.

— Тогава ще прекараш нощта в затвора за скитничество и заплашително поведение. На сутринта ще те пуснем да си вървиш по пътя, ако се научиш благоприлично да си държиш езика зад зъбите — полицаят пристъпи към фургона, като предпазливо държеше подръка тоягата си.

Старецът не помръдна от мястото си и вдигна ръка. От предните краища на фургона му избликна тъмночервена светлина.

— Не се приближавай повече — злокобно рече той. — Иначе може да стане лошо.

След миг на изненада осъзнах, че странната светлина беше дошла от две симпатични лампи, които старецът беше монтирал върху фургона си. Бях виждал такава лампа и преди — в книжарницата на лорд Грейфелу.

Те са по-ярки от газовото осветление, по-постоянни от свещите или другите лампи и са почти вечни. Също така са и ужасно скъпи.

Бях готов да се обзаложа, че никой в този малък град не беше и чувал за тях, камо ли пък да ги беше виждал.

Полицаят спря на място, щом светлината се усили. Но след като не се случи нищо друго, той затвори увисналото си чене и продължи да върви към фургона.

Изражението на възрастния мъж стана неспокойно.

— Чакайте малко — каза той, когато червената светлина от фургона започна да намалява. — Не искаме...

— Затваряй си клепалото, дъртако — сопна се полицаят.

Той сграбчи ръката на арканиста с бързо движение, все едно пъхаше пръстите си в огъня. После, след като нищо не се случи, се ухили и стана по-самоуверен.

— Не си мисли, че няма здраво да те прасна, ако се опиташ да направиш някоя от дяволиите си.

— Добра работа, Том — похвали го кметът, който изглеждаше определено облекчен. — Води го, след това ще изпратим някой за фургона.

Полицаят отново се ухили и изви ръката на стареца. Арканистът се изви в кръста и издаде кратък стон на болка.

От мястото, където се криех, видях как лицето на арканиста се промени само за секунди от разтревожено на обидено и след това на разгневено. Видях, че устните му се движат.

Внезапно, сякаш от нищото, се появи жесток вятър, все едно без всякакво предупреждение се бе разразила буря. Вятърът се удари във фургона на стареца и го катурна на две колела, а след това с трясък отново обърна каруцата на четирите ѝ колела. Полицаят се олюля и падна, сякаш повален от ръката на самия Бог. Дори на мястото, където се криех, на около двайсетина метра разстояние, вятърът беше толкова силен, че бях принуден да направя крачка напред, сякаш някой грубо ме бе блъснал в гърба.

— Махайте се! — гневно изкрещя възрастният мъж. — Не ме закачайте повече! Ще запаля кръвта ви и ще ви напълня със страх, студен като лед и твърд като желязо!

В думите му имаше нещо познато, но не можех да се сетя какво точно.

И кметът, и полицаят подвиха опашки и побягнаха. Очите им бяха широко отворени и стреснати като на подплашени коне.

Вятърът утихна също толкова бързо, колкото се бе и появил. Внезапният му порив едва ли беше траял повече от пет секунди. Тъй като по-голямата част от местните хора се бяха събрали около обществената сграда, се съмнявах, че някой друг освен мен, кмета, полицая и магаретата на стареца, които кротко и съвършено невъзмутимо си стояха под хамута, беше видял какво се е случило.

— Освободи това място от нечистото си присъствие — промърмори сякаш на себе си арканистът, докато наблюдаваше как двамата мъже бягаха. — Със силата на името си ти заповядвам да ми се подчиниш.

Накрая осъзнах защо думите му ми се струваха познати. Той цитираше редове от сцената с екзорсизъм в „Даеоника“. Не бяха много хората, които познаваха тази пиеса.

Старецът се обърна към фургона си и започна да импровизира:

— Ще ви превърна в масло посред горещ летен ден. Ще ви превърна в поет с душа на свещеник. Ще ви превърна в лимонов крем карамел и ще ви изсипя през прозореца. — Той се изплю. — Копелета. — Накрая, изглежда, раздражението му утихна и той въздъхна дълго и уморено. — Е, едва ли можеше да стане по-лошо от това — промърмори възрастният мъж, докато разтриваше рамото на ръката, която полицаят му беше извил. — Мислиш ли, че ще се върнат, последвани от тълпа?

За момент помислих, че старецът говори на мен. После осъзнах истината. Говореше на магаретата си.

— И аз не мисля така — каза им той. — Но и преди съм грешил. Да останем близо до края на града и да хвърлим едно око на овеса, какво ще кажете?

Отново се качи в задната част на фургона и се върна с голяма кофа и полупразен чувал от зебло. Изсипа чувала в кофата и изглеждаше обезсърчен от резултата. Взе една шепя за себе си, преди да побутне с крак кофата към магаретата.

— Не ме гледайте така — каза им той. — Храната не достига навсякъде. Освен това можете и да пасете. — Той погали едното магаре, докато дъвчеше суров овес и сегиз-тогиз изплюваше по някоя люспа.

Стана ми много тъжно за този възрастен мъж, който бе съвсем сам на пътя и нямаше с кого друго да разговаря освен с магаретата си. На нас от Едема Рух също ни беше трудно, но поне не бяхме сами. А този човек си нямаше никого.

— Отдалечихме се твърде много от цивилизацията, момчета. Хората, които имат нужда от мен, не ми се доверяват, а онези, които ми се доверяват, не могат да си позволят услугите ми. — Старецът надникна в кесията си. — Имаме едно пени и половина, така че нямаме кой знае какъв избор. Кое предпочитаме — да сме мокри тази нощ или гладни утре? Няма да успеем да направим каквато и да е търговия, така че вероятно ще се случи или едното, или другото.

Промъкнах се покрай ъгъла на сградата, докато накрая успях да прочета какво беше написано отстрани върху фургона на стареца. Пишеше:

АБЕНТИ: НЕОБИКНОВЕН АРКАНИСТ.

ПИСАР. ТЪРСАЧ НА ВОДА. ХИМИК. ЗЪБОЛЕКАР.

РЕДКИ СТОКИ. ГРИЖИ ЗА ВСЯКАКВИ НЕРАЗПОЛОЖЕНИЯ.

ОТКРИВАНЕ НА ИЗГУБЕНИ ВЕЩИ. ВСЯКАКВИ ПОПРАВКИ.

НЕ СЕ ПРАВЯТ ХОРОСКОПИ, ЛЮБОВНИ БИЛЕТА И ЗЛОДЕЯНИЯ.

Абенти ме забеляза веднага, щом се показах от мястото си зад сградата, където се криех.

— Здравей. Мога ли да ти помогна с нещо?

— Написал си грешно „неразположения“ — посочих аз.

Той изглеждаше изненадан.

— Всъщност това е шега — обясни ми старецът, — аз си варя по малко.

— А, пиво ли — кимнах аз. — Сега разбирам — извадих ръка от джоба си. — Можеш ли да ми продадеш нещо за едно пени?

Изглежда той се забавляваше и едновременно с това беше и любопитен.

— А какво ти трябва?

— Нужен ми е малко лацилиум — миналия месец бяхме играли „Фариен Справедливия“ поне десетина пъти и детският ми ум беше изпълнен с интриги и убийства.

— Да не би да очакваш някой да иска да те отрови? — рече той донякъде изненадано.

— Ами всъщност не. Но ми се струва, че ако чакаш да разбереш, че със сигурност ти трябва противоотрова, вероятно ще е вече доста късно да си я набавиш.

— Предполагам, че мога да ти продам малко за едно пени — съгласи се старецът. — Това ще е горе-долу колкото дозата за човек с твоя ръст. Но трябва да знаеш, че противоотровата също е опасна. Действа само срещу определени отрови. Може да има обратния ефект, ако я вземеш в неподходящото време.

— О — отвърнах, — не знаех това.

В пиесата противоотровата се описваше като безпогрешно действаща във всички случаи.

Абенти замислено потупваше с пръсти устните си.

— Междувременно можеш ли да ми отговориш на един въпрос? — След като кимнах, той продължи: — Чия е тази трупа?

— Донякъде е моя — отвърнах. — Но, от друга страна, е на баща ми, защото той командва и казва накъде да вървят фургоните. Освен това е и на барон Грейфелю, защото той е нашият покровител. Ние сме хора на лорд Грейфелю.

Старецът ме погледна развеселено.

— Чувал съм за вас. Добра трупа. С добра репутация.

Кимнах, тъй като не виждах никакъв повод за фалшива скромност.

— Мислиш ли, че баща ти би се заинтересувал да ме вземе за помощник? — попита ме той. — Не твърдя, че съм голям актьор, но ще ви е полезно да съм наблизо. Мога да ти боядисам лицето с червен цвят, който няма да е пълен с олово, живак и арсеник. Мога да направя и осветлението да е бързо, чисто и ярко. Ако искате, може и в различни цветове.

Не се налагаше дълго да обмислям предложението — свещите бяха скъпи и се влияеха от въздушните течения, а факлите бяха мръсни и опасни.

Освен това всеки в трупата още от ранна възраст беше научил за опасностите, свързани с използването на козметични средства. Трудно беше да доживееш до старини като член на трупа, който се маже с отрови на всеки няколко дни и накрая на двайсет и пет годишна възраст вече е започнал да си губи разсъдъка заради тях.

— Може малко да си надвишавам правата — казах му, докато подавах ръката си, — но нека да бъде първият, който ще те посрещне с „добре дошъл“ в трупата.

* * *

Ако това трябва да е съвсем честно и пълно описание на моя живот и делата ми, мисля, че трябва да спомена, че подбудите ми да поканя Бен в трупата не бяха съвсем алтруистични. Вярно беше, че качествените козметични средства и чистото осветление щяха да са добре дошли допълнения към нашата трупа. Също така беше вярно, че съжалих възрастния човек, който пътуваше съвсем сам.

Но под всичко това бях движен основно от любопитството си. Бях видял Абенти да прави нещо, което не можех да си обясня — нещо странно и прекрасно. Не номерът със симпатичните лампи — добре разбирах какво е това: прах в очите, заблуда, която да впечатли невежите местни хора.

Онова, което той направи после, обаче беше различно. Той повика вятъра и вятърът дойде. Това беше магия. Истинска магия. От онази, за която бях чувал в историите за Таборлин Великия. Магията, в която бях спрял да вярвам, откакто бях навършил шест. Сега не знаех в какво да вярвам.

Така че поканих стареца в нашата трупа, като се надявах да намеря отговори на въпросите си. Макар по онова време още да не го знаех — всъщност исках да разбера какво е името на вятъра.

9.

ПЪТУВАНЕ ВЪВ ФУРГОНА ЗАЕДНО С БЕН

Абенти беше първият арканист, когото някога бях срещал — странна и вълнуваща личност за едно момче. Той имаше широки познания във всички науки — ботаника, астрономия, психология, анатомия, алхимия, геология, химия...

Беше едър, с блестящи очи, които бързо шареха от едно нещо на друго. По тила му беше останала лента тъмносива коса, но (и с това съм го запомнил) нямаше вежди. Тоест вежди имаше, но постоянно ги изгаряше по време на алхимичните си опити и те вечно се опитваха да израстат. Това му придаваше едновременно учудено, присмехулно и любопитно изражение.

Говореше спокойно, често се смееше и никога не остроумничеше за чужда сметка. Псуваше като пиян моряк с дървен крак, но само пред магаретата си. Те се казваха Алфа и Бета и когато си мислеше, че никой не го гледа, Абенти ги хранеше с моркови и бучки захар. Най-любима му беше химията, а баща ми казваше, че не е виждал човек, който по-добре да вари алкохол от стареца.

Още на втория ден след присъединяването на Абенти към трупата вече бях свикнал да се возя в неговия фургон. Задавах му въпроси, а той отговаряше.

След това ме караше да му изкарам някоя песен и аз го правех, като си акомпанирах на лютнята, която бях взел назаем от бащиния си фургон.

Понякога дори и той самият пееше с мен. Имаше ясен и дързък тенор, който винаги се люшкеше насам-натам, като търсеше нотите на най-неподходящите места. В повечето случаи, когато това се случеше, той спираше и започваше да се присмива на самия себе си. Беше добър човек, който никога не се самоизтъкваше.

Веднъж, след като се беше присъединил към трупата ни, го попитах какъв е животът му като арканист.

Той ме погледна замислено.

— Някога познавал ли си арканист?

— Веднъж платихме на един да поправи една счупена ос, докато бяхме на път. — Спрях за миг, за да си припомня. — Беше тръгнал към вътрешността на страната с керван, натоварен с риба.

— Не, не, момче. — Абенти направи презрителен жест. — Питам те за *арканист*, а не някакъв си заклинател, дето може да извика студ и пътува с керваните, че да запази прясното месо да не се разваля.

— Каква е разликата? — зададох аз въпроса, който се очакваше от мен.

— Ами, за да ти отговоря, ще се необходими повечко обяснения.

— Имам достатъчно време.

Абенти ме измери с поглед. Очаквах това. Изражението му казваше: „Говориш като доста по-възрастен, отколкото изглеждаш.“ Надявах се Абенти да свикне доста бързо с това. Уморително е да ти говорят като на дете, макар и да си такова.

Възрастният мъж си пое дълбоко дъх.

— Това, че някой знае един-два номера, все още не означава, че е арканист. Може да знае как да намести кост или да прочете Елд Винтик. Може дори да знае малко и за симпатията, но...

— Симпатията? — възможно най-учтиво го прекъснах аз.

— Ти най-вероятно я наричаш магия — неохотно отвърна Абенти. — А всъщност не е. — Той сви рамене. — Но дори и познаването на принципите на симпатията не те прави арканист. Истинският арканист е минал през Арканум в Университета, тоест познава тайните, мистериите.

Веднага щом спомена за Арканум, аз го засипах с още десетки нови въпроси. Не бяха чак толкова много, колкото може би си мислите, но като добавите към тях стотиците други, които задавах, където и да отидех, можете да си представите, че едва успявах да се спра. С голямо усилие млъкнах, за да изчакам Абенти да продължи. Той, разбира се, беше забелязал реакцията ми.

— Значи си чувал за Арканум, така ли? — изглежда се забавляваше. — Тогава ми кажи какво си чувал?

Това хитро подпитване беше точно извинението, от което се нуждаех.

— От едно момче в Темпер Глен чух, че ако ръката ти е напълно отрязана, в Университета могат да ти я защитят обратно. Могат ли да го

направят наистина? В някои истории се разказва, че Таборлин Великия е отишъл там, за да научи имената на всички неща. Там имало библиотека с хиляда книги. Наистина ли са толкова много?

Той отговори на последния ми въпрос, тъй като бях задал останалите твърде бързо, за да може да отговори и на тях:

— Всъщност са повече от хиляда. Десет пъти по десет хиляди книги. Дори повече от това. Повече книги, отколкото някога можеш да прочетеш. — Гласът на Абенти стана леко тъжен.

Повече книги, отколкото мога да прочета? Това някак не ми се вярваше.

— Хората, които виждаш да яздят с керваните — продължи Бен, заклинателите, които пазят храната да не се разваля, търсачите на вода, гадателите, ласкателите — всички те не са по-истински арканисти, отколкото всички онези пътуващи артисти са Едема Рух. Може и да поназнайват малко алхимия, малко симпатична магия, малко медицина. — Той поклати глава. — Но *не са* арканисти — в никакъв случай. Те слагат мантии и важничат, за да се възползват от невежите и лековерните. Но ето как можеш да различиш истинския арканист.

Абенти свали от врата си една фина верижка и ми я подаде. Тогава за пръв път видях гилдер на Арканум. Не изглеждаше кой знае колко впечатляващо — просто плоско парче олово с гравирани върху него някакъв непознат надпис.

— Това е истински „гилте“. Или ако предпочиташ — гилдер — с известно задоволство обясни Абенти. — Това е единственият начин да си сигурен кой е и кой не е арканист. Баща ти поиска да му покажа своя, преди да ме пусне да се присъединя към трупата ви. Това означава, че той е човек с богат житейски опит. — Наблюдаваше ме с престолено безразличие. — Не е много удобен, нали?

Скръцнах със зъби и кимнах. Ръката ми се бе вцепенила веднага щом бях докоснал гилдера. Любопитно ми беше да разгледам надписите от предната и задната му страна, но докато си поема дъх, ръката ми беше станала безчувствена чак до рамото, все едно цяла нощ бях спал върху нея. Зачудих се дали цялото ми тяло щеше да се вцепени, ако държах гилдера достатъчно дълго.

Не можах да разбера, защото фургонът подскочи на някаква неравност по пътя и изтръпналата ми ръка почти изпусна гилдера на

Абенти на пода. Бен го сграбчи и го нахлузи обратно на врата си, като се кикотеше.

— Как можеш да го търпиш? — попитах го, докато разтривах ръката си, опитвайки се да върна усещането в нея.

— Така го усещат само другите хора — обясни той. — Собственикът му усеща единствено топлина. Ето така можеш да разбереш разликата между арканиста и някой, който просто умее да намира вода или да отгатва какво ще бъде времето.

— Трип умее нещо такова — рекох аз. — Хвърля седмици.

— Това е малко по-различно — засмя се Абенти. — Не е толкова необяснимо като специалните способности — той се отпусна по-надолу върху седалката. — И вероятно така е по-добре. Преди неколкостотин години човек спокойно е можел да намери смъртта си, ако останалите видели, че притежава някакво умение. Техлините ги наричали „демонически знаци“ и изгаряли хората, които ги притежавали — изглежда, че настроението на Абенти се беше развалило.

— Наложил се един-два пъти да измъкваме Трип от затвора — опитах се да разведря разговора. — Но май никой не се е опитвал да го изгаря.

— Подозирам, че Трип е имал чифт хитри зарове и също толкова хитро умение, което включва и играта на карти. — Абенти се усмихна уморено. — Благодаря ти за навременното предупреждение, но способностите, за които говоря, са нещо съвсем различно.

Не можех да търпя, когато някой се държи снизходително с мен.

— Трип не може да излъже дори когато от това зависи животът му — казах аз малко по-остро, отколкото възнамерявах. — И всеки в трупата може да различи добрите от лошите зарове. Трип просто хвърля седмици. Няма значение чи и зарове използва — винаги хвърля седмици. Ако заложи на някой друг, тогава другият хвърля седмици. Ако се блъсне в маса, на която има зарове, те пак ще се отърколят на седмици.

— Хъм — кимна Абенти по-скоро на самия себе си. — Моите извинения. Това наистина звучи като някаква способност. Любопитно ми е да го видя.

— Вземи си собствените зарове — кимнах аз в отговор. — От години не сме му позволявали да играе. — Внезапно ми мина мисъл.

— Може би вече не може да го прави.

— Тези способности не изчезват толкова лесно — сви рамене Бен. — Когато бях дете в Стауп, познавах един младеж със способности. Справяше се невероятно добре с растенията. — Усмивката на Абенти беше изчезнала, докато той стоеше загледан в нещо, което аз не можех да видя. — Доматите му бяха вече червени, когато доматите на всички останали още дори не бяха започнали да зреят. Тиквите му бяха по-големи и по-сладки, гроздето му не се налагаше да бъде правено на вино, за да не вкисне. — Той замълча с очи, вперени в далечината.

— Изгориха ли го? — веднага попитах аз с нездравото любопитство на младостта.

— Какво? Не, разбира се, че не. Не съм чак толкова стар. — Той се смръщи с престорена строгост. — Имаше суша и младежът трябваше да напусне града. Сърцето на бедната му майка беше разбито.

За момент настъпи мълчание. Чувах как, два фургона пред нас, Терен и Шанди репетират редове от „Свинарят и славеят“.

Изглежда и Абенти се заслуша, макар и с половин ухо.

Когато Терен забрави думите насред монолога на Фаин в градината, аз отново се обърнах към Бен:

— В Университета преподава ли се актьорското изкуство?

— Много други неща, но не и това — поклати глава Абенти, леко развеселен от въпроса.

Погледнах към него и видях как ме гледа с хитър поглед.

— Можеш ли да ме научиш на някои от тези други неща?

Той само се усмихна и това беше всичко.

* * *

Абенти започна, като направи кратък преглед на всяка една от различните науки. Макар любимата му наука да беше химията, той считаше, че образованието трябва да бъде цялостно. Научих се да боравя със секстанта, компаса, линията и сметалото. По-важното е, че се научих да се справям и без тях.

Само след един цикъл вече се бях научил да разпознавам всеки химикал в каручката му. След два месеца можех да дестилирам алкохол, докато стане твърде силен за пиене, да превързвам рани, да намествам кости и да разпознавам стотици болести според симптомите им. Познавах процесите, необходими за правенето на четири различни афродизиака, три противозачатъчни смеси, девет отвари за импотентност и два любовни еликсира, наричани „помощниците на девойката“. Абенти не ми обясни много ясно за какво се прилагат последните, но аз имах своите доста основателни подозрения по въпроса.

Научих формулите на повече от десет отрови и киселини и стотина лекарства и лекове за всичко, някои от които дори вършеха работа.

Удвоих теоретичните си познания за билките, макар че това не важеше за практическите. Абенти започна да ме нарича Червения, а аз му казвах Бен, в началото за отмъщение, а после като приятел.

Едва сега, много години по-късно, разбирам колко внимателно ме е подготвял Бен за онова, с което щях да се сблъскам в Университета. Той го правеше по хитър и заобиколен начин. Един или два пъти по време на нормалните ми лекции всеки ден Бен ме караше да правя едно малко упражнение за ума, което трябваше да усвоя, преди да продължим с нещо друго. Караше ме да играя на Тирани, без дъската за игра, като проследявам движението на камъните наум. Друг път спираше наред разговора и ме караше да повтора дума по дума всичко казано през последните няколко минути.

Това беше много повече от обикновеното наизустяване, което бях практикувал за играта ми на сцената. Мозъкът ми се учеше да работи по различни начини, като ставаше все по-добър в това. Умората, която изпитвах след това, беше подобна на усещането на тялото след цял ден цепене на дърва, плуване или правене на любов.

Чувстваш се изтощен, премалял и същевременно — равен на боговете. Приличаше на това чувство, с изключение на това, че интелектът ми беше този, който беше уморен, някак разширен, отпуснат и сякаш изпълнен със скрита мощ. Можех да почувствам как съзнанието ми започваше да се пробужда.

Изглеждаше, че колкото повече напредвах, толкова повече това усещане се засилваше, като вода, която постепенно подкопаваше стена

от пясък. Не знам дали сте наясно какво означава геометрична прогресия, но това е най-добрият начин да опиша онова, което се случваше. През цялото това време Бен продължаваше да ме учи на различни мисловни упражнения, а аз бях почти сигурен, че го прави просто за да ме тормози.

10.

АЛАР И НЯКОЛКО КАМЪКА

Бен взе от земята мърляв камък, малко по-голям от юмрука му.

— Какво ще стане, ако го пусна?

Аз се позамислих. Лесните въпроси, зададени по време на урок, най-вероятно не бяха толкова лесни. Накрая дадох логичния отговор.

— Най-вероятно ще падне.

Той повдигна вежда. През последните няколко месеца бях запълвал почти цялото му време и не му бях дал възможност да се опърли уж случайно.

— Най-вероятно ли? Ти да не си софист, бе, момче. Нима камъкът не е падал винаги досега?

Оплезих му се.

— Не се прави на много нахакан, за да ме убедиш. Това е заблуда. От тебе го знам.

Той се подхили.

— Добре. Честно ли ще е, ако кажа, че ти вярваш, че ще падне?

— Да, така е.

— А сега искам да повярваш, че когато го пусна, ще падне нагоре.

Усмивката се разля по цялото му лице. Постарах се. Беше нещо като упражнение за ума. След малко кимнах.

— Добре.

— До каква степен го вярваш?

— Не много — признах.

— Искам да повярваш, че този камък ще полети. Изпълни себе си с вяра, която мести планини и клати дървета.

Той направи кратка пауза и се опита да го обясни по друг начин.

— Вярваш ли в Бог?

— В Техлу ли? В известен смисъл.

— Не е достатъчно. Вярваш ли в родителите си?

Подсмигнах се.

— Понякога. Точно сега не ги виждам.

Той изсумтя и откачи камшика, който използваше, за да подканва Алфа и Бета, когато ги домързеше.

— Вярваш ли в това, е'лир?

Наричаше ме е'лир само когато сметнеше, че съм особено преднамерено упорит. Вдигна камшика, за да го разгледам внимателно. Имаше някаква злонамерена искра в очите му и аз реших да не предизвиквам съдбата.

— Да.

— Добре. — Замахна и удари каруцата, камшикът изплющя. Алфа завъртя ухо в посока на шума, без да знае дали се отнася за нея или не.

— Ето за такава вяра говоря. Нарича се *Алар*: вярата в камшика. Когато пусна този камък, той ще полети, свободен като птица.

Той заразмахва камшика заплашително.

— И стига си ме омайвал с приказки, защото ще те накарам да съжالياваш, че изобщо си се увлякъл по тази игричка.

Аз кимнах. Прочистих съзнанието си с помощта на един заучен трик и повярвах. Започнах да се потя. След десетина минути кимнах пак. Той пусна камъка и камъкът падна.

Заболя ме главата.

Той пак вдигна камъка.

— Вярваш ли, че той полита?

— Не! — намусих се аз, разтривайки слепоочията си.

— Добре. Наистина не полетя. Не се подлъгвай да приемаш несъществуващото. Може да звучи изкусително, но съчувствието не е за безволевите.

Той пак вдигна камъка.

— Вярваш ли, че ще полети?

— Но нали не полетя.

— Няма значение. Опитай пак.

Размаха камъка.

— Алар е крайгълният камък на симпатичната магия. Ако ще налагаш волята си над света, трябва да имаш контрол над това, в което вярваш.

Продължих да опитвам. Никога не бях правил нещо по-трудно. Отне ми почти цял следобед. Най-накрая Бен пусна камъка и аз

запазих твърдото си убеждение, че той няма да падне, въпреки че се случи точно обратното. Чух тупването му и погледнах към Бен.

— Успях — казах спокойно, изпълнен с повече от самодоволство.

Той ме погледна с крайчеца на очите си, като че не ми вярваше съвсем, но не искаше да си го признае. Побутна камъка разсеяно с нокът, после сви рамене и го вдигна отново.

— Искам да повярваш, че камъкът ще падне, както и че не ще падне, когато го пусна.

Той се подхили.

* * *

Легнах си късно същата нощ. С разкървавен нос и доволна усмивка. Успях да запазя двете измерения на вярата си независимо в съзнанието си и оставих мелодията на несъвместимостта им да ме отнесе в несвят.

Да можеш да мислиш за две различни неща едновременно освен че е много полезно, беше почти като да пееш в хармоничен дует със себе си. Това се превърна в любимата ми игра. След два дни упражнения вече можех да пея и в трио. Скоро след това можех да правя умствения еквивалент на трикове с карти и жонглиране с ножове.

Имаше и други уроци, въпреки че никой от тях не беше така значим като Алар. Бен ме научи на „Сърце от камък“ — умствено упражнение, което ти позволява да оставиш настрана емоциите и предубежденията си и те оставя да мислиш ясно за каквото си пожелаеш. Бен каза, че човек, който истински владее техниката „Сърце от камък“, може да отиде на погребението на сестра си, без дори да пророни и сълза.

Той също така ме научи и на игра, наречена „Потърси камъка“. Смисълът ѝ беше част от съзнанието ти да скрие въображаем камък в измислена стая. След това друга, отделна част от съзнанието ти да се опита да го намери.

На практика това те научава на ценен умствен контрол. Ако се научиш да играеш тази игра, развиваш здрав като желязо Алар,

какъвто ти е нужен, за да работиш със симпатична магия.

Докато обаче, от една страна, умението да мислиш за две неща едновременно е изключително удобно, то, от друга, упражненията, които са нужни, за да постигнеш желаното ниво, са твърде обезсърчаващи и в някои случаи доста обезпокоителни.

Спомням си как един път търсих камъка повече от час, преди да се съглася да попитам другата си половина къде съм го скрил и да открия, че изобщо не съм. Просто съм чакал да видя колко дълго бих търсил, преди да се предам. Били ли сте някога едновременно ядосани и развеселени от себе си? Чувството е, меко казано, интересно.

В друг случай помолих за помощ, но в крайна сметка приключих с това, че се подиграх на себе си. Нищо чудно, че много от магьосниците, които среща човек, са малко ексцентрични, ако не и напълно откачени. Както каза Бен, магията не е за слабите духом.

11. ОБВЪРЗВАНЕТО НА ЖЕЛЯЗОТО

Седях в задната част на фургона на Абенти. За мен това беше прекрасно място, пълно със стотици бутилки и вързопи и наситено с хиляди миризми. За младия ми ум обикновено то беше много по-забавно, отколкото бихте очаквали от една каруца на калайджия, но този ден случаят не беше такъв.

Предишната нощ беше валил проливен дъжд и пътят се бе превърнал в кално тресавище. Тъй като трупата нямаше никакви особени ангажименти, бяхме решили да изчакаме ден-два, за да могат пътищата да изсъхнат. Това се случваше често и тогава се падна точно в подходящия момент, за да може Бен да продължи с обучението ми. Така че аз седях зад дървената работна маса в задната част на фургона и се ядосвах, че ще изгубя целия ден, докато слушам обясненията му за неща, които вече бях разбрал.

Вероятно много ми е личало какво си мисля, защото Абенти въздъхна и седна до мен.

— Не точно това очакваше, а?

Малко се отпуснах, защото по тона му разбрах, че ще има кратка почивка от лекциите. Той събра в шепата си железните драбове, оставени върху масата, и замислено започна да подрънква с тях, докато ги подхвърляше в ръката си.

Погледна ме.

— Научил ли си се да жонглираш с всичките едновременно? Едновременно с пет топки? И с ножове?

Порових малко в спомените си. Трип не ми даваше да пробвам дори и с три топки в началото. Караше ме да жонглирам само с две. Дори ги изпуснах няколко пъти. Разказах това на Бен.

— Точно така — рече Бен, — овладей първо един номер, преди да започнеш да учиш следващия.

Очаквах, че ще се изправи и ще продължи нататък с урока, но той не го направи.

Вместо това вдигна шепата си, пълна с железни драбове.

— Какво знаеш за тези монети? — продължаваше да подрънква с тях.

— В какъв смисъл? От физична, химична или историческа гледна точка...

— От историческа — ухили се той. — Удиви ме със своите познания за дребните исторически детайли, свързани с тях, е'лир.

Веднъж го попитах какво означава е'лир. Той твърдеше, че означава „мъдрецо“, но аз имах своите съмнения по въпроса заради начина, по който се бяха извили устните му, докато го казваше.

— Отдавна, преди много време, хората, които...

— Колко отдавна?

— Преди около две хиляди години — изгледах го изпод вежди аз. — Номадите, които скитали в подножието на планините Шалда, се събрали заедно под управлението на един вожд.

— Как се казвал?

— Хелдред. Синовете му били Хелдим и Хелдар. Да изброявам ли цялото му родословие, или да разказвам по същество? — стрелнах го кръвнишки с очи.

— Извинявайте, господине. — Бен се изправи на стола си и придоби толкова съсредоточен вид, че и двамата не можахме да се сдържим и започнахме да се хилим.

— Накрая всички предпланини около Шалда попаднали под управлението на Хелдред — продължих аз. — Това означавало, че той владеел и самата планина. Започнали да засяват земята, изоставили номадския си начин на живот и бавно започнали да...

— Щеше да разказваш по същество? — попита Абенти и хвърли драбовете върху масата пред мен.

Опитах се да не му обръщам внимание.

— Те контролирали единствения богат и леснодостъпен източник на метал на голямо разстояние наоколо и скоро се превърнали в най-умелите майстори в обработката на метали. Възползвали се от това си предимство и натрупали много богатство и могъщество. До този момент най-разпространеният метод за търговия бил размяната. Някои по-големи градове сечели свои собствени монети, но извън тях парите им стрували само колкото теглото на

метала, от който били изсечени. Металът на пръчки бил по-добър за разменна търговия, но целите пръчки метал били неудобни за носене.

Бен ми направи най-добрата си физиономия на отегчен ученик. Ефектът донякъде се разваляше от това, че преди два дни пак беше опърлил веждите си.

— Нали няма да навлизаш в подробностите за ползата от твърдата валута?

Поех си дълбоко дъх и реших да не тормозя чак толкова Бен, колкото го правеше той, когато ме обучаваше.

— Тези хора, които вече не били номади и тогава вече се наричали кеалдими, били първите, които въвели стандартизирана валута. Като насечеш една от по-малките метални пръчки на пет парчета, получаваш пет драба.

Започнах да събирам две редици от по пет драба, за да илюстрирам онова, за което говорех. Те заприличаха на малки кюлчета метал.

— Десет драба са равни на един меден йот. А десет йота...

— Достатъчно — внезапно ме прекъсна Бен. — Значи тези два драба — той вдигна две монети, за да ги разгледам — може да са дошли от една и съща кръчма, нали така?

— Всъщност вероятно ги леят поотделно... — Спрях се под острия му поглед. — Да, така е, разбира се.

— Значи има нещо, което все още ги свързва, нали? — Той отново ми хвърли същия поглед.

Не бях съвсем съгласен, но знаех, че не трябва да го прекъсвам.

— Аха.

Той постави и двете монети на масата.

— Така че щом мръднеш единия, и другият трябва да се мръдне, нали така?

Съгласих се, колкото да мога да поспоря с него, и след това се протегнах, за да преместя единия драб. Но Бен спря ръката ми, поклащайки глава.

— Първо трябва да им го припомниш. Всъщност трябва да ги убедиш, че е така.

Той извади една паница и бавно изцеди в нея капка борова смола. Топна едната монета в смолата, прилепи другата към нея, изрече

някакви думи, които не можах да разпозная, и след това бавно раздели двете монети, като между тях се проточиха нишки от смолата.

Сложи единия драб върху масата, докато другият остана в ръката му. После отново измърмори нещо друго и след това се отпусна назад.

Повдигна ръката си и драбът върху масата повтори движението му. След това Абенти започна да размята ръката си насам-натам и кафявото парче желязо заподскача във въздуха.

Бен премести погледа си от мен към монетата.

— Законът на симпатията е една от най-основните части на магията. Той посочва, че колкото повече си приличат два предмета, толкова по-голяма е симпатичната връзка между тях. А колкото по-голяма е тази връзка, толкова по-лесно те могат да оказват влияние един върху друг.

— Определението, което даде, се върти в затворен кръг.

Той остави монетата. Престорената физиономия на учител, която се опитваше да изобразява досега, подаде и той се ухили, като се опитваше без особен успех да изтрие смолата от ръцете си. За момент се замисли.

— Май не върши особена работа, нали?

Кимнах колебливо, защото Бен имаше навика често да ми задава подвеждащи въпроси по време на уроците.

— Би предпочел вместо това да научиш името на вятъра, нали?

— Очите му весело играеха, докато прошепна някаква дума и платнището, с което беше покрит фургонът над главите ни, прошумоля.

Усетих как на лицето ми пропълзява вълча усмивка.

— Жалко, е'лир. — На лицето му изгря същата дива усмивка. — Ще трябва да научиш първо буквите, за да можеш да пишеш. Трябва първо добре да познаваш струните, преди да можеш да пееш и свириш.

Той извади парче хартия и надраска върху него няколко думи.

— Номерът е да задържиш Алар здраво в мислите си. Трябва да вярваш, че те са свързани. Трябва да *знаеш*, че са свързани. — Той ми подаде листа хартия. — Ето как се произнася. Нарича се „Симпатично обвързване на паралелното движение“. Практикувай го. — Видът му стана още по-зловещ от преди — така както беше стар, посивял и без вежди.

Излезе, за да измие ръцете си. А аз прочистих съзнанието си, като използвах „Сърцето от камък“. Скоро се носех върху море от безметежно спокойствие. Залепих едно към друго двете парчета метал, като използвах борова смола. Фокусирах съзнанието си върху Алар, вярата в камшика, с мисълта, че двата драба са свързани. Изрекох думите, разделих монетите една от друга, казах последната дума и зачаках.

Нямаше изблик на сила. Нито вълна на студ или топлина. Не ме удари блестящ лъч светлина.

Бях по-скоро разочарован. Най-малкото толкова разочарован, колкото човек можеше да бъде, когато е в „Сърцето от камък“. Вдигнах монетата в ръката си и монетата върху масата се издигна по подобен начин. Нямаше съмнение, че това беше магия. Но някак не се чувствах особено впечатлен.

Очаквах... Не знам какво точно очаквах, но не беше това.

Прекарах останалата част от деня в експерименти с простото симпатично обвързване, на което ме бе научил Абенти. Разбрах, че почти всички неща могат да бъдат обвързани едно с друго. Железен драб и сребърен талант, камък и парче плод, две тухли, буца пръст и едното от магаретата. Трябваша ми около два часа, докато разбера, че боровата смола не е необходима. Когато го попитах, Бен призна, че тя служи само за да ми помогне да се концентрирам.

Мисля, че беше изненадан, че бях разбрал това сам, без той да ми го каже.

Нека опитам съвсем набързо да обобща симпатичната магия, тъй като едва ли някога ще ви е нужно нещо повече от това да имате просто най-обща представа как стават тези неща.

Първо, енергията не може да бъде създавана или разрушавана. Когато повдигаш единия драб и другият също се повдига над масата, онзи, който е в ръката ти, ти се струва толкова тежък, че все едно вдигаш и двата едновременно и това е защото в действителност ти наистина го правиш.

Така е на теория. На практика усещането е такова, все едно повдигаш три драба. Някоя симпатична връзка не е свършена. Колкото повече се различават предметите, толкова повече енергия се губи. Представете си акведукт, който води до колело, задвижвано от вода. При добрата симпатична връзка има много малко загуби и по-

голямата част от енергията се използва. Докато лошата връзка е изпълнена с дупки и много малка част от усилията, които полагаш, водят до онова, което искаш да постигнеш.

Например опитах се да свържа парче тебешир със стъклена бутилка, пълна с вода. Между двете неща имаше много малка прилика, затова, макар бутилката с вода да тежеше не повече от килограм, когато се опитах да вдигна тебешира, той сякаш тежеше трийсет кила.

Най-добрата връзка, която открих, беше клон от дърво, който счупих наполовина.

След като разбрах тази малка част от симпатичната магия, Бен ме научи и на други неща. Десетки симпатични обвързвания. Стотици малки хитрости за канализиране на енергията. Всяка една от тях беше като отделна дума от обширен език, който едва започвах да говоря. Доста често тези неща бяха повече от досадни.

Бен продължаваше да ми дава общи познания в други области — история, аритметика и химия. Но аз просто попивах всичко, което можеше да ме научи за симпатичната магия. Той разкриваше тайните си пестеливо и малко по малко, като искаше от мен да докажа, че съм научил всяка една от тях, преди да ми покаже следващата. Обаче изглежда, че тези неща ми се удаваха повече от естествената ми склонност да поглъщам знания, така че не ми се налагаше да чакам много дълго.

* * *

Не казвам, че пътят беше винаги лесен. Същото това любопитство, което ме правеше нетърпелив ученик, доста често ми докарваше и неприятности.

Една вечер, докато кладях огъня за готвене на родителите си, майка ми ме хвана да си тананикам едни стихчета, които бях чул предишния ден.

Тъй като не знаех, че е зад мен, тя ме чу как потропвам с две цепеници и разсеяно рецитирам:

Лейди Лаклес има вещи седем —

*пази ги под рокля с плат сатенен.
Пръстен има, не за употреба,
дума има, но и тя е вредна.
На мъжа ѝ до бастуна славен
врата без дръжка е поставена.
В дървена кутия без ключалка —
на мъжа ѝ топчетата малки.
Тайна свидна пази тя ревниво
и сънува, и мечтае, без да спира.
Върху друм, по кой се не пътува,
лейди Лаклес волно си бленува.*

Бях чул едно момиче да си я тананика, докато играеше на дама. Чух я само два пъти, но се бе загнездила в главата ми. Беше запомняща се като повечето детски стихчета.

Но майка ми ме чу и дойде до мен край огъня.

— Какво казваше току-що, скъпи? — Тонът ѝ не беше гневен, но не беше и много доволен.

— Нещо, което чух във Фалоус — отвърнах уклончиво, тъй като по принцип игрите с градските деца бяха забранени.

„Недоверието бързо се превръща в неприязън — казваше баща ми на новите членове на нашата трупа, — така че стойте заедно, когато сте в града, и бъдете учтиви.“

Хвърлих няколко по-тежки цепеници в огъня и пламъците бързо започнаха да ги облизват.

Майка ми мълча известно време и започнах да се надявам, че няма да ме разпитва повече, когато тя каза:

— Това, което пееш, не е хубаво. Поне за момент замисли ли се за какво става въпрос?

Всъщност не го бях правил. Стихчетата изглеждаха, общо взето, безсмислени. Но когато се замислих върху тях, видях почти очевидния сексуален намек.

— Сега разбирам. Но преди не бях помислил за това.

Изражението ѝ леко поомекна и тя протегна ръка, за да приглади косата ми.

— Винаги мисли какво пееш, скъпи.

Изглежда ми се бе разминало, но не можах да се въздържа да не попитам:

— С какво е различно това от някои части на „Всичко, за което той чака“? Мястото, където Фаин пита лейди Периал за шапката ѝ: „Чух за нея от толкова много мъже, че ми се прииска сам да се убедя дали ще ми стане.“ Доста е очевидно какво всъщност има предвид той.

Видях как устата ѝ се стегна — не беше ядосана, но не и особено доволна.

След това нещо в лицето ѝ се промени.

— Ти ми кажи каква е разликата.

Мразех подвеждащите въпроси. Разликата беше очевидна — единият отговор щеше да ми донесе неприятности, а другият — нямаше. Изчаках малко, за да ѝ покажа, че размислям, след това поклатих глава.

Майка ми приклепна пред огъня и протегна ръце, за да се стопли.

— Разликата е... би ли ми донесъл триножника? — Побутна ме леко и аз се затичах, за да го донеса от задната част на фургона, докато тя продължи: — Разликата е в това да кажеш нещо *на* някого и да кажеш нещо *за* него. Първото може да е невъзпитано, но второто винаги е клюкарстване.

Донесох триножника и ѝ помогнах да го постави над огъня.

— Освен това лейди Периал е само персонаж от пиеса, а лейди Лаклес е истински човек, чиито чувства могат да бъдат наранени. — Тя ме погледна от долу на горе.

— Не знаех това — виновно запротестирах аз.

Явно физиономията ми е била достатъчно сърцераздирателна, защото тя ме придърпа към себе си, за да ме прегърне и целуне.

— Не е толкова страшно, сладки мой. Просто запомни винаги да обмисляш онова, което правиш. — Тя прокара ръка през косата ми и се усмихна със слънчевата си усмивка. — Предполагам, че ще можеш да се реваншираш на лейди Лаклес и на мен самата, ако идеш да намериш малко сладка коприва за вечерята.

Всяко извинение, за да избягна наказанието и да мога да си поиграя малко в клоните на дърветата край пътя, беше добре дошло за мен. Изчезнах още преди да е успяла да довърши изречението.

* * *

Трябва също така да поясня, че голяма част от времето, което прекарвах с Бен, беше от свободното ми време. Продължавах да изпълнявам нормалните си задължения в трупата. Когато беше необходимо, играех младия паж. Помагах за рисуването на декорите и шиенето на костюмите. Вечер почиствах конете и траках върху лист ламарина зад кулисите, когато на сцената трябваше да се чува гръмотевица.

Не се оплаквах от загубата на свободното си време. Неизтощимата ми детска енергия и ненаситната ми жажда за познания направиха за мен следващата година една от най-щастливите, които мога да си спомня.

12.

НАПАСВАНЕ НА ПАРЧЕТАТА ОТ МОЗАЙКАТА

Към края на лятото случайно дочух един разговор, който ме изведе от състоянието ми на блажено неведение. В детските си години рядко мислим за бъдещето. Тази невинност ни дава свободата да се забавляваме по начин, по който малцина възрастни могат да го правят. Денят, в който започваме да се терзаем за бъдещето, е денят, в който напускаме детството.

Беше вечер и бивакът на трупата бе разположен край пътя. Абенти ми беше дал да практикувам нова симпатична магия — „Максимум променлива топлина, предавана при постоянно движение“ или някакво друго претенциозно заглавие от този род.

Беше трудна магия, но пасваше към всичко останало като липсващо парченце от голяма мозайка. Беше ми отнела около петнайсетина минути, а по тона на Абенти предположих, че очакваше да ми бъдат необходими поне три-четири часа.

Така че тръгнах да го търся. Донякъде, за да ми даде следващия урок, и донякъде, защото исках поне малко да се похваля.

Проследих го до фургона на родителите ми. Чух гласовете на тримата много преди да мога да ги видя. Думите се сливаха в неясен шепот, тъй като гласовете бяха твърде слаби, за да разбере за какво говорят. Но когато се приближих още, чух една дума много ясно — *чандриани*.

Заковах се на място, като чух това. Всеки в трупата знаеше, че баща ми работи върху нова песен. От повече от година разпитваше хората от градовете, в които спирахме, за да изнасяме представления, за стари истории и рими.

В продължение на месеци търсеше истории за Ланре. След това започна да събира и стари приказни истории, легенди за зли духове и шамбъли. После пък започна да разпитва за чандрианите...

Това беше месеци по-рано. През последната половин година разпитваше повече за чандрианите, отколкото за Ланре, Лира и останалите. Повечето от песните, които баща ми беше написал, ставаха готови най-много за един сезон, а тази се проточваше вече втора година.

Освен това трябва да знаете, че баща ми не даваше и дума да се издума за някоя песен, преди да е станала готова за изпълняване. Имаше доверие единствено на майка ми, тъй като тя участваше в писането на всяка негова песен. Музикалните умения бяха негови, а най-подходящите думи биваха измисляни от нея.

Когато се налага да чакаш няколко цикъла или месец, за да чуеш завършената песен, самото очакване добавя допълнителни нюанси към очарованието ѝ. Но след цяла година чакане вълнението придобиваше доста кисел вкус. Досега беше минала година и половина и хората вече умираха от любопитство. Понякога това водеше до размяната на остри думи, ако някой бъдеше хванат твърде близо до нашия фургон, докато баща ми и майка ми работеха.

Така че аз се приближих внимателно към огъня на родителите ми. Подслушването е лош навик, но оттогава насетне съм придобил и други, още по-лоши навици.

— ... много за тях — чух Бен да казва, — но съм съгласен.

— Радвам се, че мога да поговоря с образован човек по този въпрос. — Силният баритон на баща ми беше пълна противоположност на тенора на Бен. — Уморен съм от тези суеверни хора от градчетата и...

Някой добави дърва в огъня и не успях да чуя думите на баща ми в последвалото пукане. Като стъпвах колкото се осмелявах по-бързо, се отправих към дългата сянка на фургона на родителите ми.

— ... все едно гоня духове с тая песен. Беше глупаво да се опитвам да събера историята. По-добре никога да не бях се захващал с това.

— Глупости — възрази майка ми, — това ще е най-добрата ти работа и ти го знаеш.

— Значи мислиш, че има някаква истинска история, от която водят началото си всички останали? — запита Бен. — Историческа основа за Ланре?

— Всички следи водят към това заключение — отвърна баща ми. — Все едно да видиш дванайсет внучета и десет от тях да имат сини очи. Знаеш, че баба им също е със сини очи. Занимавал съм се с това и преди и го правя добре. Написах „Под стените“ по същия начин. Но... — Чух го да въздиша.

— Какъв е проблемът тогава?

— Тази история е по-стара — обясни майка ми. — Сякаш вижда праправнучетата ѝ.

— И те са разхвърляни по четирите краища на света — промърмори баща ми. — И когато накрая открия някое от тях, се оказва, че то има пет очи: две зелени и по едно синьо, кафяво и резедаво. А следващото е еднооко и окото му си променя цвета. Как мога да извлека заключения от това?

Бен се прокашля.

— Обезпокоителна аналогия — каза той. — Но ти си добре дошъл да използваш онова, което знам за чандрианите. През годините съм чувал много истории.

— Първото, което искам да науча, е колко от тях съществуват в действителност — каза баща ми. — В повечето истории се говори за седем, но дори и това е спорно. Някои споменават за три, други за пет, а в „Падането на Фелиор“ се казва, че са цели тринайсет за всеки понтифет в Атур и още един за храма.

— Това мога да ти отговоря — отвърна Бен. — Седем. Може да си сигурен. Всъщност отговорът е скрит в името им. *Чаен* означава „седем“. *Чаен-диан* означава „седем от тях“ — „Чандриан“.

— Не го знаех — каза баща ми. — *Чаен*. На какъв език е това? Илиш?

— По-скоро прилича на Тема — вметна майка ми.

— Имаш добър слух — каза ѝ Бен, — наистина езикът е Темик. Той е с около хиляда години по-стар от Тема.

— Е, това опростява нещата — чух да казва баща ми. — Искан ми се да те бях попитал още преди месец. Предполагам, че нямаш представа с какво се занимават те? — По тона на баща ми можех да преценя, че наистина не очакваше отговор.

— Точно това е истинската загадка, нали? — засмя се Бен. — Мисля, че това е, което ги прави по-страшни от останалите страшилища, за които се разказва в историите. Духът търси

отмъщение, демонът иска душата ти, „влачещият се човек“ е гладен и студен. Това ги прави по-малко ужасяващи. Защото можем да се опитаме да контролираме нещата, които разбираме. Но чандрианите се появяват като светкавица в спокойно синьо небе. За тях няма нито рима, нито разумна причина.

— В моята песен ще има и двете — заяви баща ми с мрачна решителност. — Мисля, че накрая успях да изровя причината за тяхното съществуване. Събирах я парче по парче от различните истории. Точно това ме дразнеше толкова много — че се справих с най-трудната част от работата и накрая ми останаха всички тези дребни подробности, които ми създадоха такива неприятности.

— Мислиш, че си разбрал причината? — любопитства Бен. — Каква е теорията ти?

— О, не, Бен — тихо се засмя баща ми, — ще трябва да почакаш заедно с всички останали. Твърде дълго се потя над тая песен, за да издам най-важната част от нея, преди да е завършена.

Можех да усетя разочарованието в гласа на Бен, когато отговори:

— Сигурен съм, че това е просто изпитана хитрост, за да ме накараш да продължа да пътувам с вас — промърмори Абенти. — Няма да мога да си тръгна, преди да съм чул проклетото нещо.

— Тогава ни помогни да я довършим — каза майка ми. — Знаците за появата на чандрианите са другата важна информация, която ни липсва. Всеки е съгласен, че съществуват знаци, които предупреждават за тяхното присъствие, но няма съгласие кои са те.

— Нека да помисля... — рече Бен. — Разбира се, синият пламък е очевиден знак. Но се колебая дали да го припишем само на чандрианите. В някои истории той е знак за демони. В други — за съществата фае или друга магия.

— Показва и лош въздух в мините — изтъкна майка ми.

— Така ли? — попита баща ми.

Тя кимна.

— Когато лампата гори със синкав пламък, това значи, че във въздуха има рудничен газ.

— Господи, рудничен газ в мина за въглища, това е ужасно! — възкликна баща ми.

— Духнеш ли пламъка, ще се загубиш в мрака. Ако пък го оставиш, всичко наоколо ще се взриви на парчета. Това е по-

ужасяващо от всеки демон.

— Трябва да призная и че някои арканисти понякога използват специални свещи, за да впечатлят лековерните местни хора — добави Бен, като смутено се прокашля.

— Не забравяй с кого говориш, Бен — засмя се майка ми. — Ние нямаме нищо против някои малки номера. Всъщност следващия път, когато играем „Даеоника“, ще имаме нужда точно от сини свещи. Ако случайно намериш забутани някъде няколко от тях, биха ни свършили добра работа.

— Ще видя какво мога да направя по въпроса — развеселено отвърна Бен. — Какви други знаци имаше... Предполагам, че очи като на коза или черни очи са също знак. Често съм чувал за това. Чувал съм също и че растенията увяхват, щом наблизко има чандриани. Дървото загнива, металът рждясва, тухлите се ронят... — Той спря за момент. — Макар че не знам дали това са няколко различни знаци или е само един общ признак.

— Май започваш да разбираш с какви трудности се сблъсквам — мрачно рече баща ми. — Освен това остава въпросът дали всички те имат едни и същи знаци или всеки един от тях си има свои.

— Казах ти — раздразнено се намеси майка ми, — всеки от тях си има свой знак. Това е най-смисленото предположение.

— Любимата теория на моята съпруга — каза баща ми. — Но тя не отговаря на истината. В някои истории единственият знак е синият пламък. В други животните полудяват и няма син пламък. В трети се разказва за мъж с черни очи и обезумели от страх животни, и син пламък.

— Казах ти как да откриеш смисъл в това. — Ядосаният тон на майка ми показваше, че са обсъждали този въпрос и преди. — Не е задължително всички тези знаци да се появяват наведнъж. Понякога трима-четирима чандриани могат да излизат заедно. Ако един от тях кара пламъка да гасне, то тогава ще изглежда все едно, че всеки един от тях кара пламъците да намалееят. Това може да е причината за разликите в историите. Различният брой чандриани предизвиква появата на различни знаци в зависимост от това кои от тях са в групата.

Баща ми промърмори нещо.

— Умна жена имаш, Арл — успокои напрежението Бен. — За колко пари би я продал?

— За съжаление имам нужда от нея за работата си. Но ако се интересуваш от това да ти я заема за кратко, сигурен съм, че бихме могли да го уредим... — Чу се звук от плесница, последван от лек стон на болка и баритонения кикот на баща ми. — Идват ли ти наум някакви други знаци?

— Ами, тези същества би трябвало да са студени на пипане. Макар че не ми е ясно как някой би могъл да знае това. Чувал съм, че когато са наблизко, огньовете не искат да горят. Макар че това е в противоречие с историите за синия пламък. Би могло...

Вятърът се усили и разклати дърветата. Шумът на листата заглуши думите на Бен. Възползвах се от това, за да се промъкна поблизо с още няколко крачки.

— ... да са „роби на сянката“, каквото и да означава това — чух баща ми да казва, когато шумът на вятъра стихна.

— И аз не знам — изгрухтя Бен. — Чух история, в която се разказваше, че са били жертвани, защото сенките им са сочели в грешната посока — към светлината. А в една друга един от тях беше наречен „гърмящата сянка“. Беше „нещо си — гърмящата сянка“. Проклет да съм обаче, ако мога да си спомня как точно беше името...

— Като стана дума за имена, това е още едно от нещата, с които имам затруднения — каза баща ми. — Събрал съм над двайсетина и за мен ще е важно да чуя мнението ти за тях. Повечето...

— Всъщност, Арл — прекъсна го Бен, — бих предпочел да не ги изричаш на глас. Имам предвид имената на хората. Можеш да ги надраскаш в пръстта, ако искаш, или пък да ги изпишеш върху плоча за писане, но ще се чувствам по-добре, ако не ги изричаш на глас. Както се казва, малко предпазливост никога не е излишна.

Настъпи дълбока тишина. Спрях с вдигнат крак, както се промъквах по-наблизко, страхувайки се, че ще ме чуят.

— Е, какво сте ме зяпнали и двамата — сопна се Бен.

— Просто сме изненадани, Бен — чу се мекият глас на майка ми. — Не ни изглеждаш много суеверен.

— Така е, не съм. Просто съм предпазлив. Има разлика.

— Разбира се — рече баща ми, — аз никога...

— Запази това за клиентите, които плащат, Арл — пресече го Бен и този път в гласа му личеше явно раздражение. — Твърде добър актьор си, за да го показваш, но отлично разбирам, когато някой ме мисли за побъркан.

— Просто не го очаквах, Бен — каза баща ми с извинителен тон. — Ти си образован човек, а на мен до гуша ми е дошло от хора, които се хващат за желязо и отсипват от бирата си, щом спомена за чандрианите. Аз само възстановявам една история, не се занимавам с тъмни изкуства.

— Добре, чуй ме тогава. Харесвам и двама ви твърде много, за да ви оставя да ме мислите просто за стар глупак — рече Бен. — Между другото, по-късно искам да говоря с вас за нещо и искам да го приемете съвсем на сериозно.

Вятърът продължаваше да се усилва и аз се възползвах от шума му, за да прикрия последните си няколко стъпки. Промъкнах се край ъгъла на фургона на родителите ми и надникнах през завесата от листа. Тримата седяха около лагерния огън. Бен седеше върху един пън, увит в орфаното си кафяво наметало. Родителите ми бяха срещу него, като майка ми се беше облегнала върху баща ми и двамата се бяха наметнали с едно одеяло.

Бен отсипа от глинена кана в една кожена чаша и я подаде на майка ми. От дъха му се вдигна пара, когато проговори.

— Какво мислят за демоните в Атур? — попита той.

— Страхуват се от тях. — Баща ми чукна с пръст по слепоочието си. — Омекнали са им мозъците от всичките тези суеверия.

— А във Винтас? — попита Бен. — Доста от местните хора там са техлини. И те ли мислят по същия начин?

— За тях всичко това е някак наивно — поклати глава майка ми. — Те влагат преносен смисъл, когато говорят за демони.

— От какво се страхуват тогава нощно време във Винтас?

— От фае — отвърна майка ми.

— От драугар — изрече едновременно с нея баща ми.

— И двамата сте прави, зависи в коя част на страната се намиращ — каза Бен. — А тук, във Федерацията, хората се присмиват и на едните, и на другите. — Той направи жест към заобикалящите ги дървета. — Но есенно време много внимават да не привлекат вниманието на шамбълите.

— Това е положението — потвърди баща ми. — За да си добър артист, е важно да знаеш предпочитанията на своята публика.

— Продължаваш да мислиш, че нещо с главата ми не е наред, нали? — Изглежда, Бен се забавляваше. — Слушай, ако утре тръгнем за Бирен и някой ти каже, че в гората има шамбъли, ще му повярваш ли? — Когато баща ми поклати глава, Бен продължи: — А ако двама души ти го кажат?

Ново поклатяване на глава.

Бен се наведе напред от своя пън.

— А ако десетина души ти кажат съвсем искрено, че шамбълите са отвън, на полето, и ядат...

— Разбира се, че няма да им повярвам — раздразнено отвърна баща ми. — Това е нелепо.

— Разбира се, че е нелепо — съгласи се Бен и вдигна пръст. — Но същинският въпрос е, ще отидеш ли в гората?

Баща ми остана дълго неподвижен и замислен.

— Ще си глупак, ако не обърнеш внимание на предупреждението на половината град — кимна Бен, — макар и да не вярваш в същите неща, в които вярват те. Ако изключим шамбълите, от какво друго те е страх?

— От мечки.

— Бандити.

— Все неща, от които е разумно да се страхува един член на трупа — потвърди Бен. — Страхове, на които хората в града не обръщат внимание. Всяко място има своите малки суеверия и всеки се смее на суеверията и страховете на хората от другите места. — Той ги изгледа със сериозен вид. — Но някой от вас двамата чувал ли е някога шеговитата песничка или история за чандрианите? Сигурен съм, че не сте.

След като помисли за момент, майка ми поклати глава. Баща ми отпи дълга глътка, преди и той да отвърне по същия начин.

— Чуйте ме сега, аз не казвам, че чандрианите съществуват и удрят изневиделица като гръм от ясно небе. Но навсякъде хората се страхуват от тях. Сигурно има някаква причина за това.

Бен се ухили и обърна наведнъж пръстената си чаша, като изля последните няколко капки бира върху пръстта.

— А имената са странно нещо. Опасно нещо. — Той им хвърли остър поглед. — Това го знам със сигурност, защото съм образован човек. И ако съм и малко суеверен... — той сви рамене. — Е, то това си е мой собствен избор. Аз съм стар човек. Позволете ми да имам своите прищевки.

Баща ми кимна замислено.

— Странно как никога не съм забелязал, че отношението на всички към чандрианите е едно и също. Трябваше да обърна внимание на това досега. — Той тръсна глава, сякаш за да я прочисти. — Предполагам, че можем отново да се върнем на имената по-късно. Ти за какво искаше да говорим?

Готвех се да се измъкна, преди да са ме хванали, но следващите думи на Бен ме накараха да замръзна, преди да успея да направя и крачка.

— Вероятно е трудно да го забележите, защото сте негови родители, но вашето момче, Квоте, е доста надарено. Всъщност „надарено“ едва ли е достатъчно, за да го опише — поне според мен.

Майка ми наблюдаваше Бен над върха на чашата си.

— Всеки, който прекара малко време с Квоте, може да разбере това, Бен. Не виждам защо някой трябва да го обсъжда. Особено пък ти.

— Не мисля, че схващаш напълно за какво става дума — рече Бен, като протегна краката си почти до края на огъня. — Лесно ли се научи да свири на лютня?

— Доста лесно, защо? — Баща ми изглеждаше малко изненадан от внезапната смяна на темата.

— На каква възраст беше?

Известно време баща ми замислено подръпва брадата си.

— Осем — гласът на майка ми прозвуча като флейта в настъпилата тишина.

— Я сега се опитайте да си припомните кога вие се научихте да свирите. Можете ли да си спомните на колко години сте били? Можете ли да си спомните какви затруднения сте срещнали тогава?

Баща ми продължаваше да подръпва брадата си, но лицето му сега беше по-замислено, а очите му се рееха в далечината.

— Мога да се обзаложа — продължи Абенти, — че е научил всеки акорд и всяка позиция на пръстите, след като ги е видял само

веднъж. Не е имало никакви затруднения и никакви оплаквания от негова страна. И когато е правил грешка, я е правил само веднъж — никога повече от един път, нали?

Баща ми изглеждаше леко смутен.

— В повечето случаи, но той имаше затруднения като всеки друг. Например с акорда „Ми“ — беше му доста трудно с мажора и минора.

— И аз си го спомням, скъпи — меко го прекъсна майка ми, — но мисля, че причината просто беше, че ръцете му бяха твърде малки. Беше толкова мъничък...

— Обзалагам се, че не му е отнело много време да се справи с това — тихо каза Бен. — Има прекрасни ръце — майка ми би ги нарекла „ръце на магьосник“.

— Наследил ги е от майка си — усмихна се баща ми, — деликатни, но силни. Идеални за търкане на съдове, нали, жено?

Майка ми го перна леко и след това хвана една от ръцете му в своите и я разтвори, за да я покаже на Бен.

— Наследил ги е от баща си — грациозни и нежни. Идеални за събланияване на дъщерите на благородниците. — Баща ми се опита да протестира, но тя не му обърна внимание. — С тези очи и ръце нито една жена в целия свят няма да е в безопасност, щом започне да гони дамите.

— Да ги ухажда, скъпа — нежно я поправи баща ми.

— Въпрос на изразяване — сви рамене тя. — Това си е истински лов и когато гонитбата започне, мисля, че само бих съжалила целомъдрените жени, които бягат. — Тя се облегна на баща ми, като продължаваше да държи ръката му, след това леко наклони глава към него и схванал намека, той целуна ъгълчето на устните ѝ.

— Амин — рече Бен и вдигна чашата си за наздравица.

Баща ми сложи другата си ръка около майка ми и леко я стисна в прегръдката си.

— Все още не разбирам какво имаш предвид, Бен.

— Квоте прави всичко така — бързо като удар с камшик и почти никога не греши. Сигурен съм, че знае всяка песен, която някога сте му изпели. Знае по-добре от мен самия какво има в собствения ми фургон.

Бен вдигна стомната и махна запушалката.

— Той не просто запаметява — той разбира всичко. Вече е разбрал сам половината от нещата, които възнамерявах да му покажа.

Бен допълни чашата на майка ми.

— Той е на единайсет. Виждала ли си момче на неговата възраст, което да говори по начина, по който говори той? До голяма степен причината е в това, че е заобиколен от просветени хора. — Бен направи жест към фургоните. — Но най-съкровени мисли на повечето единайсетгодишни хлапета са свързани с това как да направят „жабче“ с камъни или да завъртят котката за опашката.

Смехът на майка ми се посипа като звънтене на звънчета, но лицето на Абенти остана сериозно.

— Истина е, госпожо. Имал съм по-възрастни ученици, които биха си мечтали да се справят и наполовина толкова добре. — Той се засмя. — Ако имах неговите ръце и четвърт от ума му, щях да ям със сребърни прибори след по-малко от година.

Настъпи мълчание. Майка ми първа проговори с тих глас:

— Спомням си, когато беше още бебе и топуркаше насам-натам. Непрекъснато наблюдаваше, наблюдаваше съсредоточено всичко с чистите си, искрящи очи, които сякаш искаха да погълнат света.

Гласът ѝ леко потрепери. Баща ми я прегърна и тя отпусна глава на гърдите му.

Следващото мълчание беше по-продължително. Мислех вече да се измъквам, когато баща ми наруши тишината:

— Какво предлагаш да направим? — В гласа му имаше смесица от лека загриженост и бащинска гордост.

— Нищо друго, освен това да си помислите какви възможности за избор бихте могли да му дадете, когато му дойде времето — усмихна се благо Бен. — Той ще остави следа в света като един от най-добрите.

— Най-добрите какво? — избоботи баща ми.

— Каквото реши да бъде. Ако остане тук, не се съмнявам, че ще стане следващият Илиен.

Баща ми се усмихна. Илиен беше героят на всички артистични трупи. Единственият наистина знаменит Едема Рух в цялата история. Всички най-стари и най-хубави песни бяха негови.

И което бе по-важното, ако се вярваше на историите, приживе Илиен бе преоткрил лютнята. Майстор на този инструмент, той бе преобразил архаичната, крехка и тежка дворцова лютня в прекрасната, универсална седемструнна лютня, която използваме в трупите и до

днес. В същите тези истории се разказва, че инструментът на Илиен е имал цели осем струни.

— Илиен — тази мисъл ми харесва — отрони майка ми. — Крале, които идват от стотици мили, за да чуят моят малък Квоте да свири.

— А музиката му ще е причината за спирането на кавгите в кръчмите и междуособиците — усмихна се Бен.

— Жени с неопитомени страсти ще полагат глави в скута му, гърдата им ще гали лицето му.

Настъпи внезапна тишина. След това майка ми изрече бавно и многозначително:

— Мисля, че искаше да кажеш „неопитомени зверове ще полагат глави в скута му“.

— Нима това исках да кажа?

Бен се прокашля и продължи:

— Ако реши да стане арканист, се обзалагам, че ще получи кралска служба, преди да е навършил двацет и четири. Ако пък си науми да бъде търговец, тогава не се съмнявам, че докато дойде време да си отиде от този свят, ще е завладял поне половината от него.

Веждите на баща ми се събраха неодобрително. Бен се усмихна и допълни:

— Не се безпокой много за последното. Твърде любопитен е, за да стане търговец.

Бен направи пауза, сякаш, за да обмисли много внимателно следващите си думи:

— А могат да го приемат и в Университета. Трябва да минат още доста години, разбира се. Мисля, че приемат най-малко на седемнайсет, но нямам никакво съмнение, че...

Не чух изречението му до края. Университетът! Бях започнал да си го представям така, както повечето деца си представят двореца на Фае — митично място, излязло от царството на сънищата. Училище с големината на малък град! Десет пъти по десет хиляди книги! Хора, които знаят отговора на всеки въпрос, който някога бих могъл да задам...

Когато отново насочих вниманието си към тримата, установих, че е настъпила тишина. Баща ми гледаше надолу към майка ми, сгушена в ръцете му.

— Какво ще кажеш за това, жено? Да не би преди дванайсет години да си била навестена в леглото от някое странстващо божество? Това би разбулило нашата малка загадка.

Тя го плесна закачливо и лицето ѝ придоби отнесено изражение.

— Като се замисля, една нощ преди около дванайсет години при мен дойде мъж. Омагьоса ме с целувки и с акордите на чувствена песен. Отне целомъдрието ми и ме отвлече. — Тя замлъкна. — Но косата му не беше червена. Не може да е бил той.

Тя се усмихна дяволито на баща ми, който изглеждаше леко смутен. След това го целуна и той отвърна на целувката ѝ.

Ето такива искам да ги запомня и днес. Измъкнах се от скривалището си, а в главата ми не спираше да се върти мисълта за Университета.

13.

АНТРАКТ — ПЛЪТ И КРЪВ

В странноприемницата „Пътният камък“ беше тихо. Тишината заобикаляше двамата мъже, които седяха на масата в иначе празната стая.

Квоте беше спрял да говори и макар да изглеждаше, че се взира надолу към скръстените си ръце, очите му всъщност гледаха невидящо в далечината.

Когато накрая вдигна поглед, сякаш бе почти изненадан да види Летописеца, който седеше срещу него на масата с перо, застинало във въздуха над мастилницата.

Квоте изпусна смутена въздишка и направи знак на Летописеца да остави перото си. Летописеца го направи, макар и с известно закъснение, след като изтри писеца на перото с чист парцал, преди да го остави върху масата.

— Бих пийнал — внезапно заяви Квоте, сякаш самият той изненадан от тази мисъл. — Напоследък не съм разказвал много истории и гърлото ми доста пресъхна. — Той бавно се изправи и тръгна през лабиринта от празни маси към голия тезгях. — Мога да ти предложа почти всичко — тъмна бира, бяло вино, ароматен сайдер, шоколад, кафе...

— Шоколад бих пийнал с удоволствие, ако ти се намира — повдигна вежда Летописеца. — Не очаквах, че може да се намери подобно нещо толкова далече от... — Той се покашля. — Ами от всякъде.

— Тук, в „Пътният камък“, имаме всичко — рече Квоте и като обиколи с жест празното помещение, додаде: — С изключение на клиенти, разбира се.

Извади една глинена кана, която изкънтя глухо, щом той я постави върху тезгяха. Квоте въздъхна.

— Баст! Би ли донесъл малко ябълково вино? — извика.

Откъм вратата в дъното на стаята се чу нечленоразделен отговор.

— Баст — твърде тихо, за да бъде чуто, измърмори Квоте.

— Довлечи се тук, долу, и си вземи, мързеливецо! — изкрещя гласът от мазето. — В момента си имам друга работа.

— Работник ли ти е? — попита Летописеца.

Квоте се подпря с лакти върху тезгяха и снизходително се усмихна.

След малко откъм вратата се чу звук от стъпки в тежки ботуши, които се изкачваха по дървените стълби.

Баст пристъпи в стаята, като задъхано мърмореше под нос.

Беше облечен семпло: черна риза с дълги ръкави, напъхана в черни панталони, а черните панталони — мушнати в меки черни ботуши. Лицето му беше остро и деликатно, почти красиво, с поразително сини очи.

Носеше към тезгяха една кана, като се движеше със странна грациозност, която не беше неприятна за окото.

— Само един клиент? — натърти укорително той. — Не можеше ли сам да си го вземеш? Откъсна ме от „Челум Тинтуре“. От близо месец ми опяваш да я прочета.

— Баст, знаеш ли какво правят в Университета със студентите, които подслушват учителите си? — лукаво попита Квоте.

Баст сложи ръка на гърдите си и започна да протестира, че е невинен.

— Баст... — Квоте му хвърли строг поглед.

Баст затвори уста и за момент, изглежда, се опитваше да измисли някакво оправдание, но после раменете му се отпуснаха.

— Как разбра?

— Гледаш как да се измъкнеш от четенето на тая книга от сума време — подсмихна се Квоте. — Или изведнъж си станал изключително прилежен ученик, или просто те хванах на местопрестъплението.

— Та какво правят със студентите в Университета, които подслушват? — любопитства Баст.

— Нямам ни най-малка представа. Никога не са ме хващали. Мисля, че да те накарам да седнеш и да изслушаш останалата част от историята ми, ще е достатъчно наказание. Колко съм несъобразителен — продължи Квоте, като направи жест към голямата стая. — Забравихме за нашия гост.

Летописеца беше всичко друго, но не и отегчен. Веднага щом Баст влезе в стаята, Летописеца започна да го наблюдава с любопитство. Докато траеше разговорът, изражението му ставаше все по-объркано и напрегнато.

Справедливостта изисква да се споменат някои неща за Баст. На пръв поглед той изглеждаше като обикновен, макар и привлекателен младеж.

Но в него имаше нещо различно. Например това, че носеше меки черни кожени ботуши. Поне това би забелязал човек, ако гледаше към него. Но ако някой случайно го погледнеше с крайчеца на окото си и сянката падаше по подходящ начин... можеше да види нещо съвсем различно.

И ако човек имаше подходящата настройка на съзнанието си, такава, която му позволява наистина да вижда онова, което гледа, щеше да забележи, че очите на Баст бяха странни. И ако съзнанието на въпросния човек имаше рядката дарба да не бъде заблуждавано от онова, което очакваше да види, той щеше да забележи още нещо в тези очи — нещо особено и прекрасно.

По тази причина Летописеца зяпаше младия ученик на Квоте и се опитваше да определи какво беше различното в него.

Когато разговорът свърши, начинът, по който Летописеца гледаше младежа, беше най-малкото невъзпитан, дори оскърбителен. Когато накрая Баст се обърна към него от тезгяха, очите на писаря се разшириха доловимо и вече пребледнялото му лице загуби напълно всякакъв цвят.

Летописеца бръкна в ризата си и дръпна нещо от врата си. Постава го на масата пред себе си на една ръка разстояние между него и Баст. Всичко това стана за частица от секундата, като очите му не се отделяха от тъмнокосия млад мъж на тезгяха.

Лицето на Летописеца беше спокойно, когато силно притисна с два пръста металния диск върху масата.

— Желязо — каза той със странна настоятелност в гласа, сякаш това беше нещо като заповед, която трябваше да бъде изпълнена.

Баст се преви на две, все едно някой го беше ударил в корема, и оголи зъби, издавайки звук, който беше нещо средно между ръмжене и писък. Като се движеше с неестествена бързина и пъргавина, той изви едната си ръка настрани и се напрегна, готов да скочи.

Всичко това се случи за време, по-кратко от поемането на един дъх.

Въпреки това дългите пръсти на Квоте някак успяха да сграбчат китката на младежа. Баст, който не усети какво става или пък не го беше грижа, скочи към Летописеца, но не успя да помръдне — ръката на Квоте сякаш го беше хванала като в окови. Младият мъж яростно се опита да се освободи, но учителят му продължаваше да стои зад тезгяха с протегнатата към него ръка, неподвижен като стомана или камък.

— Спри! — гласът на Квоте изплющя във въздуха като заповед и в последвалата тишина думите му прозвучаха остро и гневно. — Няма да позволя да има разпри между моите приятели. И без това съм загубил достатъчно. — Очите му се спряха на Летописеца. — Развали онова, което стори, или аз ще го разруша.

Летописеца спря и потръпна. След това устните му започнаха беззвучно да мърдат и той вдигна леко треперещата си ръка от колелото сивкав метал, който лежеше върху масата.

Напрежението напусна тялото на Баст и за момент той увисна като парцалена кукла на китката си, която изправеният зад тезгяха Квоте продължаваше да стиска. Олюлявайки се, Баст успя да се задържи на краката си и се подпря върху тезгяха. Квоте му хвърли дълъг, изпитателен поглед и след това пусна китката му.

Баст се отпусна тежко върху едно от столчетата, без да откъсва поглед от Летописеца. Движенията му бяха предпазливи като на човек с прясна рана.

Освен това се бе променил. Очите, които наблюдаваха Летописеца, продължаваха да са все така пронизващо морскосини, но сега синьото ги изпълваше целите, сякаш бяха скъпоценни камъни или дълбоки горски вирове, а меките му кожени ботуши бяха заменени от грациозни крака, завършващи с копита.

Квоте се приближи към Летописеца с властни движения, след това се обърна, взе две дебели чаши и първата бутилка, която му попадна. Постава чашите на масата, докато Баст и Летописеца неловко се оглеждаха един друг.

— Вижте сега — ядосано започна Квоте. — И двамата реагирахте по разбираем начин, но това ни най-малко не означава, че се държахте добре. Така че най-добре да започнем отначало. — Той си

пое дълбоко дъх. — Баст, позволи ми да ти представя Деван Локийс, известен още като Летописеца. По всеобщо мнение — велик разказвач, паметлив мъж и събирач на истории. В допълнение към това, ако не се лъжа, и талантлив член на Арканум, поне ре'лар, ако не и повече, и един от най-много четирийсетимата хора в целия свят, които знаят името на желязото. Обаче въпреки тези си умения изглежда, че житейският му опит е недостатъчен, както беше нагледно демонстрирано от безумния му опит да предприеме самоубийствена атака срещу моя приятел, който, предполагам, е първото същество от този вид, което някога е имал късмета да види.

Летописеца остана невъзмутим по време на цялото това представяне и наблюдаваше Баст с изражението на човек, който следи змия.

— Летописецо, бих искал да се запознаеш с Бастас, син на Ремен, Принц на здрача и Телвит Маел. Най-блестящият и по-скоро *единственият* ученик, който съм имал нещастията да обучавам. Чаровник, помощник зад тезгяха и не на последно място — мой приятел. Който за сто и петдесет години живот, без да споменаваме близо двете години под моята лична опека, успя да направи всичко възможно, за да не научи няколко важни неща. Първото от които — нападението на член на Арканум, който е достатъчно вещ, за да използва обвързването на желязото — е нещо много глупаво.

— Той ме нападна! — разгорещено извика Баст.

— Не казвам, че е неоправдано, казах, че е глупаво. — Квоте го изгледа студено.

— Щях да спечеля.

— Твърде вероятно. Но щеше да бъдеш наранен, а той щеше също да е ранен или мъртъв. Спомняш ли си, че ти го представих като мой гост?

Баст мълчеше, но изражението на лицето му продължаваше да е войнствено.

— Сега — продължи Квоте с пресилена бодрост — вече бяхте представени един на друг.

— Приятно ми е — каза Баст с леден глас.

— И на мен също — отвърна Летописеца.

— Няма причина вие двамата да не бъдете приятели — добави Квоте, а в гласа му се появи режеща нотка. — А приятелите не се

поздравяват по този начин.

Баст и Летописеца се погледнаха един друг, но нито един от двамата не помръдна.

— Ако не спрете тия глупости, и двамата можете да си тръгнете веднага. — Гласът на Квоте стана тих. — Единият ще си остане с недовършена история, а другият може да започне да си търси нов учител. Ако има нещо, което не мога да понасям, то това е глупавата и упорита горделивост.

Нещо в тихата дълбочина на гласа на Квоте ги накара да извърнат поглед един от друг и когато обърнаха поглед към него, изглеждаше, че зад тезгяха беше застанал съвсем различен човек. Добродушният гостилничар беше изчезнал и на негово място стоеше мрачен и жесток мъж.

„Толкова е млад — чудеше се Летописеца. — Не може да е на повече от двацет и пет. Как не успях да го забележа по-рано. Може да ме прекърши с ръцете си като клечка. Как можях да се заблудя дори и за миг, че е обикновен съдържател?“

След това видя очите на Квоте. Зеленият им цвят беше толкова потъмнял, че изглеждаше почти черен.

„Това е човекът, който дойдох да видя — помисли си Летописеца. — Това е мъжът, чийто съвет са търсили кралете и който е извървял старите пътища, разчитайки единствено на своята съобразителност. Това е човекът, чието име едновременно възхваляват и проклинат в Университета.“

Квоте изгледа Летописеца и Баст един по един — нито един от двамата не можа да издържи погледа му задълго. След неловка пауза Баст протегна ръка. Летописеца се поколеба само за миг, преди бързо да протегне своята, сякаш се готвеше да я пхне в огъня.

Нищо не се случи и двамата изглеждаха леко изненадани от това.

— Удивително, нали? — хапливо се обърна към тях Квоте. — Пет пръста от плът и кръв. Човек дори може да си помисли, че от другата страна на тази ръка има някой подобен на него самия.

На лицата на двамата мъже се мярна чувство за вина. Те пуснаха ръцете си.

Квоте наля в чашите нещо от зелената бутилка. Този обикновен жест сякаш го промени. Той някак се затвори в себе си, докато накрая не остана почти нищо от тъмноокия мъж, който стоеше изправен зад

тезгяха само преди миг. Летописеца наблюдаваше съдържателя, който отново държеше ления парцал в ръка и внезапно изпита някакво чувство на загуба.

— А сега — Квоте побутна чашите към тях — вземете тези напитки, седнете на масата и си поговорете. Когато се върна, не искам да намеря кой от двамата ви мъртъв, нито пък да видя къщата си в пламъци. Разбрахме ли се?

Баст смутено се усмихна, когато Летописеца си взе очилата и се върна обратно на масата. Младежът го последва и сграбчи бутилката, преди още да е седнал.

— Не прекалявайте с това — предупреди ги Квоте и се отправи към задната стаичка. — Не искам да се кикотите, докато разказвам историята си.

Двамата на масата започнаха напрегнат и колеблив разговор, а Квоте отиде в кухнята. Няколко минути по-късно той се появи отново и донесе самун черен хляб, студено пиле, наденица, масло и мед.

Когато Квоте донесе всичко, те побързаха да се преместят на по-голяма маса, като поглеждаха към съдържателя.

Летописеца скрито го наблюдаваше и не можеше да повярва, че човекът, който сега си тананика, докато реже наденицата, е същият онзи мъж, който само преди няколко минути се бе изправил зад тезгяха със страшен вид и потъмнели очи.

Докато писарят си приготвяше хартията и перата, Квоте замислено наблюдаваше през прозореца крайчето на слънцето над хоризонта. Малко след това се обърна към Баст:

— Колко успя да чуеш?

— По-голямата част, Реши — усмихна се Баст. — Имам добър слух.

— Това е добре. Нямаме време да се връщаме назад. — Той си пое дълбоко дъх. — Да се връщаме към разказа тогава. Пригответе се — сега в историята ще настъпи обрат. Мрачен и лош обрат. На хоризонта се появяват облаци.

14. ИМЕТО НА ВЯТЪРА

През зимата времето тече бавно за една пътуваща трупа, но Абенти се възползва от това и най-сетне имаше време да започне сериозно да ме учи на симпатична магия. Обаче, както се случва често, особено при децата, очакването се оказа далеч по-вълнуващо от действителността.

Няма да е вярно, ако кажа, че бях разочарован от симпатичната магия. Но, честно казано, имаше известно разочарование. Не беше онова, което очаквах от магията.

Беше полезно. В това нямаше никакво съмнение. Бен използваше симпатична магия за осветлението на нашите представления. Тя позволяваше запалването на огън без кремък и вдигането на тежки предмети без неудобните въжета и макари.

Но първия път, когато го бях видял, Бен някак бе успял да повика вятъра. Това не беше просто симпатична магия. Това беше магията от приказките.

Това беше тайната, която исках да узная повече от всичко друго на света.

* * *

Пролетното топене на снеговете отдавна беше приключило и групата яздеше през горите и полята на западната част на Федерацията.

Както обикновено аз бях в предната част на фургона на Бен. Лятото вече беше решило да напомни за себе си и всичко наоколо отново беше зелено и цъфтеше.

Беше тихо вече от около час. Бен дремеше и ръката му хлабаво държеше поводите, когато фургонът мина през един камък и изтръгна

всеки от нас от мислите, в които беше потънал.

Бен се поизправи на седалката и се обърна към мен с онзи тон, който бях свикнал да наричам „Имам една задачка за теб“.

— Как би кипнал един чайник вода?

Огледах се наоколо и видях голям камък от едната страна на пътя. Посочих го:

— Тоя камък трябва да се е затоплил на слънцето. Ще го обвържа с водата в чайника и ще използвам топлината в камъка, за да накарам водата да заври.

— Камък към вода не е много ефективно — смъмри ме Бен. — Само една петнайсета част от него ще може да бъде използвана за затоплянето на водата.

— Ще свърши работа.

— Не отричам. Но това ще е немарливо свършена работа. Можеш да се справиш и по-добре, е'лир.

След това той се развика на Алфа и Бета — знак, че наистина беше в добро настроение. Както винаги те приеха виковете му със спокойствие, въпреки че той ги обвиняваше в неща, които, бях сигурен, никое магаре не би сторило доброволно, особено пък Бета, чиято морална репутация беше безукорна.

Абенти спря наред тирадата си и внезапно ме попита:

— Как би свалил тази птица? — той посочи ястреба, който се носеше във въздуха над пшеничената нива край пътя.

— Вероятно не бих го направил. Не ми е сторил нищо лошо.

— Хипотетично.

— Казах ти, че хипотетично не бих го направил.

— Разбрах те, е'лир — ухили се Бен. — И как точно не би го направил? С подробности, моля.

— Ще накарам Терен да го простреля.

— Добре, добре — замислено кимна Абенти. — Обаче това е между теб и птицата. Да речем, че този ястреб — той направи възмутен жест — е казал нещо грубо за майка ти.

— Аха. Тогава честта изисква сам да защитя доброто й име.

— Точно така.

— Имам ли на разположение перо?

— Не.

— Техлу да... — Под неодобрителния му поглед се наложи да сдъвча останалата част от онова, което мислех да кажа. — Гледаш никога да не ми е лесно, нали?

— Този досаден навик придобих от един ученик, който беше умен, умен, та чак прекалено. — Той се усмихна. — Какво би могъл да направиш дори и да имаше перо?

— Щях да го обвържа с птицата и да го намажа с домашен сапун.

— С какъв вид обвързване по-точно? — сбърчи вежди Бен.

— Химично. Вероятно вторично каталитично обвързване.

Последва замислена пауза.

— Вторично каталитично... — Той се почеса по брадата. — За да разтвориш мазнината, която прави перото гладко?

Кимнах.

Той погледна нагоре към птицата.

— Никога не съм се сецал за това — каза той с някакво тихо възхищение, което приех за комплимент. — Обаче — погледна ме пак — нямаш перо. Как ще го свалиш тогава?

Замислих се за няколко минути, но не можах да се сетя за нищо.

Реших да превърна този урок в нещо различно.

— Просто — подметнах небрежно — ще повикам вятъра и ще го накарам да свали птицата от небето.

Бен ме измери с поглед и ми показа, че знаеше точно какво имах предвид.

— И как би сторил това, е'лир?

Почувствах, че може би беше готов накрая да сподели с мен тайната, която беше пазил през всичките тези зимни месеци. Същевременно ми дойде една идея.

Поех си дълбоко дъх и изговорих думите, за да обвържа въздуха в дробовете ми с въздуха отвън. Здравно фокусирах съзнанието си върху Алара, поставих палеца и показалеца си пред свитите си устни и духнах между тях.

Усетих откъм гърба си лек полъх на вятър, който разроши косата ми и опъна за момент насмоления брезент на фургона. Може да е било и просто съвпадение, но въпреки това почувствах как по лицето ми се разля тържествуваща усмивка. Известно време не бях способен да правя нищо друго, освен да се хия лудо на Бен и на глупаво изглеждащата му, невярваща физиономия.

След това почувствах някакво стягане в гърдите, сякаш се бях потопил дълбоко под водата.

Опитах се да си поема дъх, но не успях. Продължавах да опитвам, леко смутен. Все едно бях паднал на гърба си и си бях изкарал въздуха.

Внезапно осъзнах какво бях направил. Тялото ми се обля в студена пот и аз сграбчих като обезумял ризата на Бен, като сочех ту гърдите си, ту врата си, ту отворената си уста.

Когато погледна към мен, лицето на Бен се промени и от потресено на вид стана пепеляво на цвят.

Изведнъж почувствах колко притихнало беше всичко наоколо. Нито една тревичка не помръдваше. Дори звукът от движението на фургона беше приглушен, сякаш идваше от далечно разстояние.

В съзнанието ми нахлу ужас, който удави всеки мой опит да разсъждавам. Забих нокти в гърлото си и разкъсах ризата си.

Ударите на сърцето ми отекваха в ушите ми със звънтене. Изнурените ми гърди бяха пронизвани от остра болка, докато аз отчаяно се опитвах да си поема въздух.

Със светкавично движение, на каквото не предполагах, че е способен, Бен ме сграбчи за остатъците от ризата ми и изскочи от седалката на фургона. Когато се приземихме на тревата отстрани на пътя, той ме удари с такава сила о земята, че ако в дробовете ми беше останал някакъв въздух, той със сигурност щеше да изкара и него.

По лицето ми се стичаха сълзи, докато се мятах като обезумял. Знаех, че ще умра. Очите ми пареха. Безчувствените ми, студени като лед ръце лудо драскаха в пръстта.

Осъзнах, че някой крещи, но гласът ми се струваше безкрайно далечен. Бен беше коленичил над мен, а небето зад него беше притъмняло. Той изглеждаше почти разсеян, сякаш се ослушваше за нещо, което аз самият не можех да чуя.

След това погледна към мен — всичко, което си спомням, бяха очите му, които изглеждаха далечни и изпълнени с ужасна, студена и безстрастна сила.

Продължаваше да гледа право в мен. Устните му мърдаха. Той призоваваше вятъра.

Потреперих като лист, сякаш бях ударен от светкавица. След това ме обгърна мрак.

* * *

Следващото, което си спомням, беше, че Бен ми помагаше да се изправа на крака. Като насън осъзнах, че другите фургони спират и към нас се обръщат любопитни лица. Майка ми дойде от нашия фургон и Бен я пресрещна наред пътя, като се хилеше и ѝ казваше нещо успокоително.

Не можах да различа думите, тъй като бях зает да вдишвам и издишвам дълбоко.

Останалите фургони потеглиха и аз последвах безмълвно Бен до неговия фургон. Той демонстративно започна да се суети наоколо, като проверяваше въжетата, които държаха брезента опънат. Събрах мислите си и му помагах доколкото можех, докато и последният фургон от трупата ни подмина.

Когато вдигнах поглед, срещнах гневните очи на Бен.

— Какво си мислеше, че правиш? — изсъска той. — Е, какво? Какво си мислеше?

Никога преди това не го бях виждал такъв — цялото му тяло се бе превърнало в стегнат възел от ярост. Целият трепереше.

Вдигна ръка да ме удари... след това спря. След миг ръката му се отпусна встрани.

Той провери с методични движения последните няколко въжета и след това се качи обратно във фургона. Като не знаех какво друго да правя, аз го последвах.

Бен дръпна поводите и Алфа и Бета задърпаха фургона напред. Сега бяхме последни в редицата. Бен гледаше право пред себе си. Опипах разкъсаната предница на ризата си. Цареше напрегната тишина.

Сега, след като със закъснение обмислих случилото се, осъзнах, че съм постъпил ужасно глупаво. Когато обвързах дъха си с въздуха отвън, това беше направило собственото ми дишане невъзможно. Дробовете ми не бяха достатъчно силни, за да придвижат толкова въздух. Трябваше дробовете ми да са като някакво желязно духало, за да се справят с тази задача. Беше все едно да се опитам да изпия цяла река или да повдигна планина.

Яздихме в неловко мълчание в продължение на около два часа.

Слънцето докосваше върховете на дърветата, когато накрая Бен въздъхна дълбоко и шумно. После ми подаде поводите.

Когато отново погледнах към него, внезапно осъзнах колко стар е той. Винаги съм знаел, че приближава шейсетте, но никога дотогава не го бях виждал да изглежда на толкова.

— Преди малко излъгах майка ти, Квоте. Тя беше видяла края на онова, което се случи, и се беше разтревожила за теб. — Докато говореше, очите му оставаха втренчени във фургона пред нас. — Казах ѝ, че работим върху сценка за представлението. Тя е добра жена. Заслужава друго, не лъжи.

Продължихме да яздим в сякаш нескончаема и мъчителна тишина, но когато оставаха още няколко часа до залез, чух гласове някъде напред в редицата да викат — „Сив камък!“. Друсането на фургона ни, който завиваше върху тревата, извади Бен от мрачното му вцепенение.

Той се огледа наоколо и видя, че слънцето още се виждаше на небето.

— Защо спираме толкова рано? Да не би да има паднало дърво на пътя?

— Сив камък — посочих напред към каменната плоча, която се мержелееше над фургоните пред нас.

— Какво?

— От време на време пътят ни минава покрай някой от тях — отново направих жест към сивия камък, който стърчеше над върховете на по-ниските дървета край пътя.

Като повечето сиви камъни и този беше грубо издялан правоъгълник с височина около четири метра. Фургоните, които го бяха наобиколили, изглеждаха доста незначителни в сравнение със солидното присъствие на камъка.

— Чувал съм да ги наричат и стоящи камъни, но съм виждал много от тях, които не бяха изправени, а полегнали на едната си страна. Винаги спираме за един ден, когато намерим някой, стига да не бързаме ужасно много. — Спрях да говоря, защото усетих, че бръщолевя глупости.

— Аз ги знам под друго име — „пътни камъни“ — тихо отвърна Бен.

Изглеждаше стар и уморен. Малко след това ме попита:

— Защо спирате, когато откриете някой от тях?

— Просто винаги го правим. Така си почиваме по пътя — замислих се за момент. — Май се предполага, че тези камъни носят късмет.

Искаше ми се да имаше с какво да поддържам нататък разговора сега, след като бях събудил интереса му, но не можах да се сетя за нищо друго.

— Може и така да е. — Бен насочи Алфа и Бета към едно място от другата страна на камъка, което беше отдалечено от по-голямата част от останалите фургони.

— Върни се веднага след вечеря. Трябва да поговорим. — Той се обърна, без да ме погледне, и започна да разпряга Алфа от фургона.

Никога преди не бях виждал Бен в подобно настроение. Обезпокоен, че съм разрушил връзката между нас, се обърнах и побягнах към фургона на родителите си.

Намерих майка си да седи пред току-що стъкмения огън и бавно да добавя съчки, за да го разпали. Баща ми седеше зад нея и разтриваше гърба и раменете ѝ. И двамата вдигнаха поглед при звука на тичането ми.

— Мога ли да се храня с Бен тази вечер?

Майка ми погледна нагоре към баща ми и после обратно към мен.

— Не бива да досаждаш, скъпи мой.

— Той ме покани. Ако отида веднага, ще мога да му помогна да се установи за през нощта.

Тя размърда рамене и баща ми отново започна да я разтрива.

— Съгласна съм, но не го карай да стои до късно. — Тя ми се усмихна. — Сега ме целуни.

Майка ми протегна ръце към мен и аз я прегърнах и целунах. Баща ми също ме целуна.

— Я ми дай ризата си да има с какво да се занимавам, докато майка ти приготвя вечерята. — Той свали ризата от мен и опипа разкъсаните ѝ краища. — Тая риза е цялата в дупки, много повече, отколкото е редно.

Започнах със запъване да обяснявам, но той махна с ръка.

— Знам, знам, всичко това се е случило заради по-висша цел. Опитай се да бъдеш по-внимателен или следващия път ще те накарам

сам да си я зашиеш. В твоя сандък има чиста риза. Бъди така любезен да ми донесеш игла и конец, като ходиш дотам.

Набързо притичах до задната част на фургона и си извадих чиста риза. Докато тършувах за игла и конец, чух майка ми да пее:

*Вечер, докато слънцето залязва,
аз ще се вирам от височината.
Отдавна трябваше да си при мен,
но любовта ми ти е все тъй върна.*

Баща ми отговори:

*Вечер, когато светлината отмира,
най-сетне поемам към дома.
Вятърът през върбите въздиша.
Моля те, съхрани пламъка в сърцето си.*

Когато излязох от фургона, той я беше наклонил драматично в прегръдките си на една страна и я целуваше. Поставих иглата и конца до скъсаната риза и зачаках. Беше добра целувка. Изучавах ги внимателно с неясната мисъл, че някога в бъдеще и аз може би ще искам да целуна някоя дама. И ако щях да го правя, исках добре да си свърша работата.

След известно време баща ми ме забеляза и повдигна майка ми.

— Дължите пол'вин пени за представлението, господин Воайор — засмя се той. — Защо си още тук, момче? Мога да се обзаложа на същата сума, че те е забавило желанието да зададеш въпрос.

— Защо спираме при сивите камъни?

— Традиция, момчето ми — каза той и разтвори широко ръце с величествено движение, — и суеверие. Във всеки случай, всичките те са еднакви. Спираме за късмет и защото така всеки се наслаждава на неочакваната почивка. — Той направи пауза. — Знаех някаква поема за тях. Чакай да се сетя как започваше...

*Дори в съня като притегляща скала
масивен камък сочи твоята посока.
Той все по-навътре във Фае те води.
Като камъка на хълма или в долината
Сивият камък те води към нещо, нещо...*

Баща ми стоя така секунда-две и подръпваше долната си устна, загледан в празното пространство. Накрая поклати глава.

— Не мога да си спомня края на последния ред. Бога ми, не харесвам поезията. Как изобщо някой може да запомни думи, които не са облечени в музика? — Челото му се набръчка, докато той съсредоточено мърмореше под мустак думите.

— Какво е „притегляща скала“? — попитах.

— Това е старото наименование за тъмнозелените камъни — обясни майка ми. — Те са парчета желязо от звездите, които притеглят към себе си всяко друго желязо. Преди време видях такъв на една витрина. — Тя погледна към баща ми, който продължаваше да си мърмори.

— Видяхме тъмнозеления камък в Пелересин, нали?

— Хмм? Какво? — Въпросът го извади от унеса му. — Да, Пелересин. — Той отново подръпна устната си и потръпна. — Запомни това, сине, дори и да забравиш всичко друго. Поетът е музикант, който не може да пее. Думите трябва да открият съзнанието на човека, преди да могат да докоснат сърцето му, а съзнанията на някои хора са печално малки цели за откриване. Докато музиката докосва сърцето директно, независимо колко малко или неподатливо е съзнанието на човека, който слуша.

Майка ми изсумтя по малко неподобаващ за дама начин.

— Елитарист. Просто остаряваш. — Тя въздъхна драматично. — Точно това е голямата трагедия, второто нещо, което човек загубва с остаряването, е паметта.

Баща ми придоби надут и възмутен вид, но майка ми не му обърна внимание и ми каза:

— Между другото, единственото нещо, което кара трупите да спират край сивите камъни, е мързелът. Текстът на поемата би трябвало да гласи:

*През всеки сезон,
още щом съм на път,
аз все търся резон —
камък сложен край път,
да отдъхна до него.*

Очите на баща ми хитро проблеснаха и той застана зад нея.

— Стар ли? — запита той с нисък глас, докато пак заразтрива раменете ѝ. — Жено, имам намерение да ти докажа, че грешиш.

— Господине, имам намерение да ви позволя да го направите — шеговито се усмихна тя.

Реших да ги оставя да си говорят и тъкмо се готвех да се затичам към фургона на Бен, когато чух баща ми да се провиква след мен:

— За утре следобед да си готов с гамите и второ действие на „Тинбертин“.

— Добре — изкрещях в отговор, докато тичах.

Когато се върнах при Бен, той вече беше разпрегнал Алфа и Бета и ги разтриваше. Започнах да подготвям огъня, като заобиколих купчина сухи листа с пирамида от все по-големи съчки и клони. Когато свърших, се обърнах към мястото, където седеше Бен.

Отново настъпи тишина. Почти можех да усетя как се опитва да подбере подходящите думи, когато той заговори:

— Какво знаеш за новата песен на баща ти?

— Тази за Ланре ли? Не много. Знаеш го какъв е. Никой няма да я чуе, преди да я е завършил. Дори и аз.

— Нямам предвид самата песен — рече Бен, — а историята зад нея. Историята за Ланре.

Помислих за десетките истории, които бях чул баща ми да събира през изминалата година, опитвайки се да открие общото в тях.

— Ланре бил принц... или крал. Важен човек. Искал да бъде помогъщ от всеки друг на света. Продад душата си за власт, но нещо се объркало и мисля, че след това полудял или никога повече не могъл да заспи, или... — спрях, когато видях, че Бен поклаща глава.

— Не е продал душата си — каза Бен. — Това са глупости. — Той въздъхна и сякаш се смали. — Не започнах както трябва. Не става въпрос за песента на баща ти. Ще говорим за нея, след като той я

завърши. От друга страна, когато научиш историята за Ланре, това ще ти помогне да видиш цялостната картина.

Бен пое дълбоко дъх и започна отначало:

— Да предположим, че имаме неразумно шестгодишно хлапе. Какви вреди може да причини то?

Не отговорих веднага, защото не бях сигурен какъв е отговорът, който Абенти искаше да чуе. Вероятно щеше да е най-добре да съм откровен.

— Не много големи.

— А сега да предположим, че имаме двайсетгодишен младеж, който отново е безразсъден — колко опасен може да е той?

Реших да се придържам към очевидните отговори:

— Пак не особено опасен, но повече от преди.

— А какво би станало, ако му дадеш меч?

Започнах да разбирам накъде бие и затворих очи.

— Ще стане много по-опасен. Разбирам какво ми казваш, Бен. Властта не е лошо нещо, а глупостта обикновено е безобидна. Взети заедно обаче, властта и глупостта са наистина опасни.

— Не съм казвал „глупав“ — поправи ме Бен. — Ти си умен. И двамата го знаем. Но можеш да бъдеш безразсъден. Умният, но безразсъден човек е една от най-плашещите възможни комбинации. А още по-лошото е, че аз те научих на някои опасни неща.

Бен погледна към купчината дърва, които бях приготвил, след това взе листо, прошепна няколко думи и продължи да наблюдава как в центъра на натрупаните клони и сухи дърва оживя малък пламък. Той се обърна и ме погледна.

— Правенето на нещо толкова просто като това може да те убие. — На устните му се появи бледо подобие на усмивка. — Или пък търсенето на името на вятъра.

Тръгна да казва още нещо, но размисли, затвори уста, разтри лицето си и дълбоко въздъхна. Когато свали ръце, изглеждаше уморен.

— На колко години си, че забравих?

— Следващия месец ставам на дванайсет.

— Лесно се забравя това — поклати глава той. — Не се държиш като дванайсетгодишен. — Разбута огъня с пръчка и добави: — Бях на осемнайсет, когато започнах да уча в Университета. Трябваше да стана на двайсет, докато науча онова, което ти знаеш сега. — Загледа се в

пламъците. — Съжалявам, Квоте. Искам да остана сам тази нощ. Трябва да помисля.

Кимнах мълчаливо. Отидох във фургона му, взех триножника, чайника, вода и чай и тихо ги сложих до Бен. Той продължаваше да гледа огъня, когато се обърнах и си тръгнах.

Тъй като знаех, че родителите ми няма да ме очакват толкова скоро, се отправих към гората. Аз също имах нужда да помисля. Поне това дължах на Бен. Щеше ми се да можах да направя повече.

* * *

Минаха доста дни, преди Бен да се върне към нормалната си, добродушна същност. Но дори и тогава нещата между нас вече не бяха същите.

Продължавахме да сме близки приятели, но помежду ни имаше издигната преграда и аз усещах, че той съзнателно се държи на разстояние от мен.

Уроците почти спряха. Той сложи край на горещото ми желание да уча алхимия и вместо това се ограничи само до това да ме обучава на химия. Отказа да ме учи на каквато и да е руническа магия и на всичкото отгоре стана много пестелив на похвали.

Забавянето на напредъка ми ме дразнеше, но се стараех да оставам спокоен, като се надявах, че ако му покажа, че съм отговорен и старателен, той най-накрая ще се отпусне и нещата ще се върнат към нормалното си състояние. Бяхме като семейство и аз знаех, че в крайна сметка проблемите между нас ще се изгладят. Всичко, от което се нуждаех, беше време.

Тогава и не подозирах, че нашето време заедно приближаваше към своя край.

15. РАЗВЛЕЧЕНИЯ И СБОГУВАНИЯ

Името на града беше Хелоуфел. Спряхме за няколко дни, защото там имаше добра работилница за каруци, а почти всички наши фургони имаха нужда от постягане и ремонт. Докато чакахме, Бен получи предложение, на което не можеше да откаже.

Тя беше вдовица, сравнително млада и за моите неопитни очи — доста привлекателна. Официалната версия беше, че има нужда от учител за сина си. Обаче всеки, който ги бе видял поне веднъж заедно, знаеше каква е истината зад тая история.

Тя беше жената на местен пивовар, който се бил удавил преди две години. Опитваше се да управлява пивоварната доколкото можеше, но на практика нямаше необходимите познания, за да я направи печеливша...

Както виждате, едва ли някой би могъл да постави по-добър капан за Бен дори и да искаше.

* * *

Плановете се промениха и трупата остана още няколко дни в Хелоуфел. Дванайсетият ми рожден ден беше отложен, за да бъде проведен заедно с прощалното тържество на Бен.

За да можете наистина да си представите за какво тържество става дума, трябва да сте наясно, че няма нищо по-грандиозно от събитие, свързано с изразяването на почитта на трупата към някой от нейните членове.

Добрите артисти се опитват да превърнат всяко свое изпълнение в нещо специално, но не трябва да забравяте, че представлението, което изнасят за вас, е същото, което са показвали пред стотици други зрители. Дори и най-всеотдайните трупи понякога имат своите

посредствени представления, особено когато са наясно, че могат да си го позволят.

Малките градчета, селските странноприемници — тези места не можеха да различат доброто представление от лошото. Но колегите артисти го различаваха.

Помислете тогава как бихте могли да забавлявате хора, които са виждали номера ви хиляди пъти? Вадите от торбата старите трикове. Опитвате и някои нови и се надявате, че ще се получи възможно най-добре. Разбира се, грандиозните провали са също толкова забавни, колкото и най-големите успехи.

Спомням си за тази вечер с прекрасна смесица от топли чувства, примесени с лека горчивина. Цигулки, лютни и барабани — всички пееха и танцуваха колкото им душа иска. Смея да твърдя, че празненството можеше да се сравнява с онова веселие, което можете да си представите, че съществува само в приказките.

Получих подаръци. Трип ми подари нож с кожена кания за закачане на колана, като твърдеше, че всяко момче трябва да има нещо, с което да може да се нарани. Шанди ми поднесе чудесно наметало, направено от нея самата, с много малки джобове за съкровищата, притежавани от всеки малчуган. Родителите ми пък ми подариха лютня — красива вещ от гладко тъмно дърво. Разбира се, наложи се да изсвирия на нея една песен и Бен пя с мен. Тъй като още не бях свикнал с новия инструмент, понякога струните ми се изплъзваха, а и на Бен му убягнаха някои ноти веднъж-дваж, но иначе се получи приятно.

Бен отвори малка бъчонка с медовина, която беше пазил „точно за такъв случай“. Спомням си, че я опитах и беше гъста и сладко-горчива на вкус.

Няколко човека заедно бяха написали „Балада за Бен, Великия пивовар“. Като си акомпанираше с арфа, баща ми я изрецитира с толкова сериозен вид, сякаш ставаше дума за някой от Модеганския кралски род. Всички се смяхме, докато ни заболяха коремите, а Бен се смееше два пъти по-силно от останалите.

По някое време през нощта майка ми ме завъртя във вихъра на главозамайващ танц. Смахът ѝ звънтеше като музика, носена от вятъра. Косата и полите ѝ се увиваха около мен, докато тя се въртеше. От нея се носеше успокояващо ухание, каквото само майките имат. Този мирис и бързата ѝ насмешлива целувка ми помогнаха за облекчаването

на тъпата болка от заминаването на Бен много повече, отколкото всички други забавления, взети заедно.

Шанди предложи да изтанцува специален танц за Бен, но само ако той отиде в палатката ѝ, за да го види. Никога преди това не бях виждал Бен да се изчервява, но сега пламна. Поколеба се за миг и когато накрая ѝ отказа, беше очевидно, че сърцето му се къса.

Шанди възропта и сладко се нацупи, като повтаряше колко дълго се е упражнявала. Накрая тя го завлече в палатката си и двамата бяха сподирени от одобрителните викове на цялата труппа.

Трип и Терен изиграха пародия на бой с мечове, който, от една страна, беше зашеметяваща фехтовка, от друга — драматичен монолог (на Терен), и от трета — шутовщина, която, сигурен съм, Трип импровизираше на момента. Гонеха се из целия лагер.

По време на битката Трип успя да счупи меч си, да се крие под полата на една дама, да се фехтува със салам и да извърши такива акробатични номера, че беше цяло чудо, че не се нарани сериозно. Все пак панталоните се сцепиха на две на задника му.

Дакс се запали, докато се опитваше да покаже впечатляващо гълтане на огън, и се наложи да го поливат с вода. Отърва се само с опърлена брада и малко наранена гордост. След това бързо се възстанови под нежните грижи на Бен, халба медовина и напомнянето, че не всекиму е писано да има вежди.

Родителите ми изпяха „Песента на сър Савиен Тралиард“. Като повечето от великите песни тя беше написана от Илиен и, общо взето, беше считана за неговия шедьовър.

Беше красива песен, още повече, че бях чувал баща ми да я изпълнява цялата само няколко пъти преди. Тя е дяволски трудна и баща ми вероятно беше единственият в трупата, който можеше да я изпълни както трябва.

Макар че не го показваше, знаех, че песента не е лесна дори за него. Майка ми му пригласяше, а тембърът ѝ беше нежен и игрив. Когато двамата си поемаха дъх, дори пламъците на огъня сякаш стихваха. Усещах как сърцето ми се издигаше високо, за да потъне след това обратно. Плаках — и заради красотата на двата гласа, които бяха впримчени толкова съвършено един в друг, и заради трагизма на песента.

Да, тогава накрая плаках. Както плача и всеки път след това. Достатъчно е да прочета историята на глас и това предизвиква сълзи в очите ми. Според мен всеки, когото тази песен не може да разчувства, няма нищо човешко в себе си.

Когато свършиха, настъпи моментна тишина, докато всички изтриваха сълзите от очите си и бършеха носове. След това, след като беше минало достатъчно време, за да се успокоят, някой извика: „Ланре! Ланре!“

Възгласът беше подет от още неколцина: „Да, Ланре!“

Баща ми се усмихна кисело и поклати глава. Той никога не изпълняваше част от песен, преди да е напълно завършена.

— Хайде, Арл! — извика Шанди. — Достатъчно дълго време я готвиш. Дай да надзърнем какво си скрил в гърнето.

Той отново поклати глава, като продължаваше да се усмихва.

— Още не е готова.

Наведе се и внимателно прибра лютнята си в калъфа.

— Изпей поне малко, Арлиден — този път беше Терен.

— Да, заради Бен. Няма да е честно да те слуша да мрънкаш за тая песен през цялото време и накрая да не...

— ... се чудехме какво ли толкова правите с жена ти във фургона, ако не...

— Изпей я!

— Ланре!

Трип бързо организира цялата трупа в тълпа, която скандираше и крещеше така, че баща ми успя да изтрае едва около минута, преди да се наведе и да извади обратно лютнята от калъфа. Всички нададоха одобрителни викове.

Тълпата утихна веднага щом той отново седна. Баща ми настрои една-две струни, макар че току-що беше прибрал инструмента. Огъна пръстите на ръцете си, изсвири няколко нежни тона за опит и след това толкова неусетно премина към песента, че почувствах как съм се заслушал в нея, преди още да знам, че е започнала. След това гласът на баща ми заговори на фона на плавното издигане и спускане на музиката.

Седнете и слушайте всички, сега ще ви изпея

*отдавна забравена история от стари времена.
За един мъж, гордия Ланре, за него е песента.
Бил силен и твърд като меч в неговата ръка.
Чуйте как се борил, как падал и се възправял.
И пак паднал, застигнат от надвисналата сянка.
Любовта го покосила — любов към родната земя.
А от любов към съпругата му Лира, при нейния зов,
казват, върнал се обратно от Дверите на смъртта,
за да промълви пак нейното име с първия си дъх.*

Баща ми си пое дъх и направи пауза, а устата му остана отворена, сякаш всеки момент щеше да продължи. След това на лицето му се появи широка, дяволита усмивка и той се наведе, за да прибере лютнята си. Чуха се протести и множество оплаквания, но всички съзнаваха, че трябва да са доволни и на онова, което бяха успели да чуят. Някой подхвана танцувална песен и протестите заглъхнаха.

Родителите ми танцуваха един с друг, а главата на майка ми почиваше на гърдите на баща ми. И двамата бяха затворили очи. Изглеждаха безмерно щастливи. Ако срещнете човек, с когото можете заедно да затворите очи и да забравите за света, то тогава сте големи късметлии. Дори и само за по минута на ден. Те двамата, нежно поклащащи се в такт с музиката — ето така и до днес си представям любовта, дори и след всичките тези години.

След това Бен танцува с майка ми, като стъпките му бяха сигурни и тържествени. Забелязах, че двамата заедно изглеждат много красиви.

Бен бе възрастен, посивял и внушителен с прорязаното си от бръчки лице и полуобгорени вежди. Майка ми беше стройна, свежа и сияеща, кожата ѝ беше светла и гладка на светлината на огъня. Разликите в тях някак взаимно се допълваха. Заболя ме, като си помислих, че може никога повече да не ги видя заедно.

По това време небето на изток вече беше започнало да просветлява.

Всички се събраха, за да се сбогуват за последно. Не мога да си спомня какво казах на Бен, преди да си тръгнем. Знам, че не успях да му кажа точно онова, което исках, но усетих, че той ме разбра. Накара

ме да обеща, че няма да се забъркам в неприятности, като си играя с нещата, на които ме беше научил.

Леко се наведе и ме прегърна, след това разроши косата ми.

Нямах нищо против. Донякъде за отмъщение се опитах да изглежда веждите му — нещо, което винаги ми се бе искало да направя.

Учуденото му изражение беше нещо, което си заслужаваше да се види. Прегърна ме отново. След това отстъпи назад.

Родителите ми обещаха пак да дойдем с трупата в този град, щом се озовем по тези места. Другите обещаха да ги накарат да го направят. Но колкото и млад да бях тогава, вече знаех истината. Щеше да мине много време, преди да видя Бен отново. Години.

Не си спомням да съм излизал навън онази сутрин. Помня само, че се опитвах да заспя, но вместо това чувствах самота, изпълнена с тъпа горчиво-сладка болка.

* * *

Когато се събудих по-късно следобед, намерих до себе си пакет. Беше увит в зебло и завързан с канап, а отгоре му като малко знаме на вятъра се вееше парче хубава хартия с името ми, изписано върху него. Още докато разопаковах пакета, разпознах книгата по подвързията. Беше „Реторика и логика“ — книгата, която Бен използваше, за да ме научи как да вода спор.

От малката му библиотека, съдържаща около десетина книги, тази бе единствената, която не бях изчел от кора до кора. Мразех я.

Разгърнах страниците и видях посвещение от вътрешната страна на корицата. То гласеше:

Квоте,

Защитавай се добре в Университета. Накарай ме да се гордея с теб. Спомни си песента на баща ти. Пази се от безразсъдството.

Твой приятел,
Абенти

С Бен никога не бяхме обсъждали моето обучение в Университета.

Разбира се, мечтаех да отида там някой ден. Но това си бяха само мечти, които все още се колебаех дали да споделя с родителите ми. Ученето в Университета щеше да означава да напусна тях, трупата и всичко, което познавах.

Честно казано, мисълта за това ме ужасяваше. Какво би било да се установя на едно място — не просто за една вечер или за няколко дни, а за цели месеци? Или пък години? Без повече представления? Без премятанията заедно с Трип или изиграването на ролята на разглеzenia, млад благороднически син от „Три пенита за едно желание“? Без фургоните? Без някого, с когото заедно да пея?

Никога не бях споменавал нищо за това, но Бен го беше отгатнал.

Прочетох отново надписа, поплаках си малко и мислено му обещах, че ще направя най-доброто, на което съм способен.

16.

НАДЕЖДА

През следващите месеци родителите ми направиха всичко възможно да запълнят празнината, оставена от Бен, като водеха други членове на трупата, които да ме занимават в свободното ми време с полезни неща и да не ме оставят да тъгувам.

Как да ви кажа, в трупата възрастта нямаше особено значение. Ако си достатъчно силен, за да оседлаваш конете, го правиш. Ако ръцете ти са достатъчно бързи, тогава жонглираш. Ако си добре обръснат и се побираш в роклята — играеш лейди Рейтиел в „Свинарят и славеят“. Общо взето, нещата бяха прости и ясни.

Така че Трип ме научи да се шегувам и да правя акробатически номера. Шанди ме въведе в изкуството на дворцовите танци на половин дузина страни.

Терен премери дали ръката ми е достатъчно голяма за дръжката на меча и прецени, че съм пораснал достатъчно, за да започна да изучавам основите на дуелирането. Преди това той подчерта, че не съм порасъл толкова, че да се бия наистина, но вече бих могъл да изнеса добро представление на сцената.

По това време на годината пътищата бяха добри, така че се възползвахме и пътувахме на север през Федерацията — изминавахме по 25–30 километра на ден, докато търсехме нови градове, в които да изнасяме представления. Откакто Бен си бе заминал, пътувах вече често с баща ми и той започна официалното ми сценично обучение.

Разбира се, вече знаех много неща, но онова, което бях научил, всъщност беше една бъркотия от различни парчета, в която липсваха систематични познания. Баща ми започна да ми показва методично истинската същност на актьорския занаят. Например как леки промени в акцента и позата могат да придадат слабоумен, лукав или пък глупав вид.

Накрая и майка ми започна да ме учи как да се държа в изисканото общество. Бях понаучил едно-друго от редките ни

гостувания при барон Грейфелу и си мислех, че и така съм достатъчно изтънчен, та не се налага да уча наизуст различни форми на обръщение, маниери за държание на масата и сложното и заплетено старшинство и родословие на благородниците.

В крайна сметка казах точно това на майка ми.

— Кой го е грижа дали рангът на виконт от Модеган е по-висок от този на спара-тейн от Винтиш? — протестирах аз. — И дали едичкой си е „Ваша милост“, а друг — „милорд“?

— Тях ги е грижа — твърдо отвърна майка ми. — Ако изнасяш представление пред тях, трябва да се държиш с достойнство и да се научиш да не бъркаш с пръст в супата.

— Татко не се безпокои от това коя вилица да използва и кой от кой е по-старши — измърморих аз.

Майка ми се намръщи и присви очи.

— Кой от кого е по-старши — неохотно се поправих аз.

— Баща ти знае повече, отколкото показва — каза майка ми. — А когато не знае нещо, винаги успява да се измъкне с чар. Така се измъква. — Тя хвана брадичката ми и обърна лицето ми към себе си, очите ѝ бяха зелени, със златист пръстен около зеницата. — Ти това ли искаш — просто да се измъкваш? Или да ме накараш да се гордея с теб?

На този въпрос имаше само един възможен отговор. Вече се бях примирил с него и знаех, че това просто е различен вид актьорска игра. Различен сценарий.

Майка ми измисляше рими, за да ми помогне да запомня частите от етикета, в които иначе нямаше особен смисъл. И двамата заедно написахме една малка мръсна песничка, която се наричаше „Рангът на Понтифекса е винаги под този на Кралицата“. Цял месец се смяхме на тези редове и майка ми строго ми забрани да ги пея на баща ми, за да не ги изпее той някой ден пред неподходящите хора и да ни вкара всички в сериозни неприятности.

* * *

— Дърво! — викът долетя някъде далеч от редицата фургони. — Паднал вековен дъб!

Баща ми спря наред монолога, който ми рецитираше, и въздъхна раздразнено.

— Май днес няма да продължим по-нататък — промърмори той, като погледна към небето.

— Спираме ли? — извика майка ми от вътрешността на фургона.

— Още едно дърво е паднало на пътя — обясних аз.

— Да му се не види — рече баща ми, докато насочваше каруцата към едно празно място отстрани на пътя. — Не мога да разбера това кралски път ли е или не? Човек ще помисли, че сме единствените хора, които пътуват по него. Преди колко време беше тая буря? Два цикъла?

— Не съвсем — отвърнах аз, — преди шестнайсет дни.

— И дърветата още препречват пътя! Имам намерение да изпратя на консулството сметка за всяко дърво, което трябваше да насечем и махнем от пътя. Това ще ни коства закъснение от още три часа.

Той скочи още докато фургонът спираше.

— Аз мисля, че това е хубаво — каза майка ми, която се появи иззад фургона, — дава ни възможност да хапнем нещо топло. — Тя погледна баща ми многозначително. — Уморих се вече да готвя каквото ми попадне подръка в края на деня. На тялото му е нужно повече.

Изглежда, че ядът на баща ми омекна значително.

— Това също е вярно.

— Мило момче — обърна се към мен майка ми, — мислиш ли, че ще можеш да ми намериш малко горски чай?

— Не знам дали расте по тези места — отговорих аз с подходящата доза неувереност в гласа.

— Няма да навреди да опиташ да потърсиш — благо настоя тя, като хвърли поглед към баща ми. — Ако намериш достатъчно, донеси колкото можеш да носиш. Ще го изсушим и за по-нататък.

Обикновено нямаше особено значение дали ще намеря каквото търсех.

Вечерите имах навика да се скитам далеч от трупата. В повечето случаи имах някаква поръчка за изпълняване, докато родителите ми приготвяха вечерята. Но това просто беше извинение, за да се разделим за малко. Когато си на път, е трудно да си осигуриш уединение, а те имаха нужда от него точно толкова, колкото и аз

самият. Така че ако ми беше необходим цял час, за да събера наръч дърва, те нямаха нищо против. А ако пък не бяха започнали да приготвят вечерята, докато се върна, това също беше справедливо, нали?

Надявам се, че добре са прекарали тези последни няколко часа. Искане ми се да не са си губили времето с безсмислени неща — разпалване на вечерния огън или рязане на зеленчуци за вечерята. Надявам се да са попели заедно, както често правеха. Надявам се да са се прибрали в нашия фургон и да са прекарали времето си в прегръдки. Много ми се иска след това да са лежали един до друг и да са разговаряли нежно за разни дреболии. Надявам се да са били заедно, заети с това да се обичат един друг до самия край.

Едва ли е точно така и е безсмислено да се надявам. Така или иначе те са мъртви.

И все пак продължавам да се надявам.

* * *

Нека се върнем към времето, което прекарах сам в гората онази вечер, отдаден на игрите, които децата измислят, за да се забавляват.

Това бяха последните безгрижни часове в живота ми. Последните мигове на детството ми.

Върнах се в лагера точно когато слънцето клонеше към закат. Навсякъде като счупени кукли бяха разхвърляни тела. Миришеше на кръв и горяща плът. Обикалях, твърде дезориентиран, за да изпитам истинска паника, и онемял от уплаха и ужас.

Бих искал да изпусна цялата тази вечер от разказа си. Ще ми се да можех да ви спестя това бреме, ако с него не беше свързано нещо, което е жизненоважно за разказа ми. То е онова, около което се върти цялата история. Донякъде същинската история започва именно от там.

Така че да приключваме.

* * *

В неподвижния вечерен въздух се носеха разпокъсани валма дим. Беше тихо, сякаш всички в трупата се заслушваха за някакъв звук. Сякаш дори задържаха дъха си. Сегиз-тогиз внезапно блъсваше вятър, който се удряше в листата на дърветата и понасяше кълбата дим към мен като ниски черни облаци. Излязох от гората и се насочих към лагера.

Най-сетне се измъкнах от облака дим и разтърках очи в опит да се отърва от лютивото парене. Докато се оглеждах, забелязах, че полусъборената палатка на Трип лежи в огъня му и пуши. Специално обработеното платно гореше на пресекулки и парливият сив дим от него висеше ниско над земята в тихия вечерен въздух.

Видях тялото на Терен да лежи до фургона му със счупен меч в ръка. Сиво-зелените дрехи, които обикновено носеше, бяха подгизнали от кръв. Единият му крак беше неестествено извит и строшената кост, която се подаваше през кожата, беше бяла, толкова бяла.

Стоях, неспособен да отвърна поглед от Терен — сивата му риза, червената кръв и бялото на костта. Бях втренчен в него, сякаш той беше някаква диаграма от книга, която се опитвах да проумея. Тялото ми се вцепени. Имах чувството, че мислите ми са бавни, все едно течаха в гъст сироп.

Някаква малка част от мен осъзнаваше, че съм изпаднал в дълбок шок. Тя непрекъснато ми повтаряше този факт. Нужно ми беше всичко, на което ме беше научил Бен, за да успея да не й обръщам внимание. Не исках да мисля за онова, което виждах. Не исках да знам какво се е случило. Не исках да знам какво означава.

Не знам колко време бях стоял така, когато една струйка дим скри от погледа ми ужасната картина. Зашеметен, седнах до най-близкия огън. Беше огънят на Шанди и над него висеше и къкреше едно малко гърне, в което се варяха картофи — нещо странно познато на фона на хаоса наоколо.

Съсредоточих се върху котлето. Нещо нормално. Използвах една пръчка, за да бодна един картоф, и установих, че се е сварил.

Нормално. Повдигнах котлето от огъня и го поставих на земята до тялото на Шанди. Дрехите й висяха на парцали около нея. Опитах се да махна косата от лицето й и ръката ми се омаза с лепкава кръв. Светлината на огъня се отразяваше от безжизнените й празни очи.

Изправих се и се огледах безцелно. Палатката на Трип вече беше цялата в пламъци, а едното колело на фургона на Шанди стоеше наред огъня на Марион. Всички пламъци бяха оцветени в синкаво, превръщайки цялата сцена в нещо призрачно и нереално.

Чух гласове. Надникнах иззад фургона на Шанди и видях няколко непознати мъже и жени, които седяха около огъня. Огънят на родителите ми. Зави ми се свят и протегнах ръка, за да се подпра на колелото на каруцата. Когато го докоснах, железните обръчи, които го подсилваха, се натрошиха в ръката ми и се разпиляха по земята на зърнести люспи от кафява ръжда. Щом дръпнах ръката си, колелото проскърца и започна да се пука. Отстъпих назад, когато то поддаде и фургонът започна да се разпада на парчета, сякаш дървото, от което беше направен, беше изгнило като стар дънер.

Сега вече стоях изцяло разкрит пред огъня. Един от мъжете се претърколи назад и скочи на крака с изваден меч. Движеше се гъвкаво и без усилия, като живак, изпуснат от бутилка върху масата. Лицето му беше напрегнато, но тялото му беше отпуснато, сякаш току-що бе станал и се беше протегнал.

Мечът му беше блед и елегантен. Когато ръката на онзи го вдигна, острието разсече въздуха със свистящ звук. С нещо ми напомняше за тишината на най-студените зимни дни, когато дишането причиняваше болка и всичко беше неподвижно.

Беше на шест-седем метра от мен, но можех да го видя много добре на чезнещата светлина на залеза. Спомням си го толкова ясно, колкото помня майка си, понякога дори по-добре. Лицето му беше тясно и заострено, със съвършената красота на порцеланова фигурка.

Косата му стигаше до раменете и обрамчваше лицето му в едри къдрици с цвят на скреж. Беше създание, родено от зимната бледнина. Всичко в него беше студено, остро и бяло.

Всичко, с изключение на очите. Те бяха черни като очите на коза, но нямаха ирис. Бяха като меча му и също като него не отразяваха светлината на огъня или залязващото слънце.

Когато ме видя, той се отпусна. Спусна върха на меча си и се усмихна с идеалните си зъби с цвят на слонова кост. Изглеждаше като привидение, излязло от кошмарен сън. Почувствах как нещо остро пронизва защитния пашкул от шок и объркване, който ме обгръщаше.

Нещо сграбчи сърцето ми и го стисна в желязната си хватка. Сигурно за първи път в живота си изпитвах истински страх.

Един от мъжете край огъня, плешив и със сива брада, се изкикоти злорадо.

— Изглежда сме пропуснали едно малко зайче. Внимавай, Синдер, зъбите му може да са остри.

Онзи, когото нарекоха Синдер, прибра меча си в ножницата със звук подобен на пукането на дърво под тежестта на зимния лед. Коленичи, като продължаваше да стои на разстояние от мен. Движенията му пак ми напомнях плъзгане на живак. Сега, когато се изравни на височина с мен, изражението зад матовочерните очи придоби загрижен вид.

— Как ти е името, момче?

Стоях като онемял и без да помръдвам. Застинал като обезумял от страх елен.

Синдер въздъхна и за момент свали погледа към земята.

Когато отново вдигна поглед към мен, в празните му очи проблесна съжаление.

— Млади момко — подхвана той, — къде са родителите ти?

За момент очите му се задържаха върху моите, преди да се обърне назад и да погледне към останалите, които седяха край огъня.

— Някой знае ли къде са родителите му?

На лицата на някои от тях се мярнаха кратки, жестоки усмивки, сякаш се забавляваха на особено смешна шега. Един-двама се засмяха на глас. Синдер се обърна към мен и съжалението се свлече от лицето му като напукана маска, оголвайки отново предишната кошмарна усмивка.

— Това ли е огънят на родителите ти? — попита той с ужасна наслада в гласа.

Кимнах сковано.

Усмивката му бавно угасна. Безизразният му поглед проникна дълбоко в мен.

Гласът му беше тих, режещ и студен:

— Нечии родители пееха песни, каквито не се пеят.

— *Синдер* — чу се студен глас откъм огъня.

Черните очи на мъжа раздражено се присвиха.

— Какво?

— *Започваш да ми разваляш удоволствието. Той не е сторил нищо. Дари му нежната и безболезнена утеха на съня.*

Студеният глас леко се забави преди последната дума, сякаш беше трудна за изричане.

Гласът идваше от мъж, който седеше малко встрани от останалите, скрит в сянката отвъд озареното от огъня петно. Макар че небето все още светлееше, обагрено от залеза, и между мястото, където седеше онзи, и огъня нямаше нищо, сенките го обгръщаха, гъсти като масло. Пламъците пукаха и танцуваха, живи и топли, синкави, но никакви отблясъци от светлината му не достигаха до мъжа. Сенките се сгъстяваха около главата му. Стори ми се, че мярнах дълбока качулка като онези, които носят свещениците, но под нея сянката беше толкова гъста, че сякаш гледах към дъното на кладенец посред нощ.

Синдер хвърли бегъл поглед към обвития в сянка мъж.

— Все едно си му пазач, Халиакс — сопна се той.

— *А ти май забравяш каква е целта ни* — отвърна онзи, а студеният му глас стана по-остър. — *Или пък просто твоята цел се различава от моята?* — Той изрече бавно последните думи, сякаш в тях се таеше някакво особено значение.

Арогантността на Синдер изчезна мигновено като вода, излята от ведро.

— Не — обърна се към огъня той. — Разбира се, че не.

— *Това е добре. Не ми се щеше да мисля, че дългото ни познанство клони към своя край.*

— На мен също.

— *Би ли припомнил какви са нашите взаимоотношения, Синдер.*

— В търпеливия тон на тъмния мъж се бе появила нотка на гняв.

— *Аз... ти служа...* — Синдер направи жест на помирение.

— *Ти си инструмент в моята ръка* — меко го прекъсна онзи. — *Нищо повече.*

В изражението на Синдер се появи сянка на предизвикателство. Той направи пауза, преди да заговори:

— *Бих...*

— *Ферула* — мекият глас беше станал твърд като рамстонска стомана.

Живачната грациозност на Синдер изчезна. Той се олюля, а тялото му се скова от внезапна болка.

— *Ти си инструмент в моята ръка* — студено повтори гласът. — *Повтори го.*

За момент Синдер ядно стисна челюсти, след това се сви конвулсивно и изрева, като звучеше по-скоро като ранено животно, отколкото като човек.

— *Аз съм инструмент в твоята ръка* — задъхано изрече той.

— *Господарю Халиакс.*

— *Аз съм инструмент в твоята ръка, господарю Халиакс* — поправи се Синдер и, разтреперан, падна на колене.

— *Кой познава вътрешните извивки на името ти, Синдер?* — думите бяха изречени бавно и търпеливо, като от учител, който повтаря забравен урок.

Синдер обви тяло с треперещите си ръце, затвори очи и се прегърби.

— *Ти, господарю Халиакс.*

— *Кой те пази от амирите? От певците? От ситите? От всичко на света, което би те наранило?* — запита го Халиакс кротко и учтиво, сякаш наистина беше любопитен да чуе отговора.

— *Ти, господарю Халиакс.* — Гласът на Синдер беше прорязан от мълчалива болка.

— *И на чии цели служиш?*

— *На твоите, господарю Халиакс* — задавено изрече той. — *На твоите и на ниции други.*

Напрежението във въздуха изчезна и тялото на Синдер внезапно се отпусна. Той падна напред на длани и от лицето му върху земята като дъжд се посипаха капчици пот.

— *Благодаря ти, господарю* — задъхано рече той с искрена убеденост в гласа. — *Няма да го забравя друг път.*

— *Ще го забравиш. Ти обичаш тези малки жестокости. Всички сте такива* — скритото в качулката лице на Халиакс се завъртя и огледа всяка от фигурите около огъня, при което всички неловко се размърдаха. — *Радвам се, че реших да ви придружа днес. Вие се отклонявате от целта и се отдавате на прищевките си. Някои от вас, изглежда, са забравили към какво се стремим, какво искаме да постигнем* — останалите около огъня отново притеснено се размърдаха.

Качулката се обърна към Синдер.

— *Но аз ви прощavam. Може би ако не бяха тези малки напомняния, и аз самият щях да забравя.* — В последните му думи се беше появила режеша нотка. — *Сега довърши онова...* — Студеният глас не довърши изречението, когато обвитата в сянка качулка бавно се вдигна нагоре, за да погледне небето.

Останалите мълчаха, изпълнени с очакване.

Лицата им бяха напълно неподвижни, а израженията — напрегнати. Те също наклониха глави, сякаш гледаха към същото място в сумрачното небе. Сякаш се опитваха да уловят някаква миризма, носена от вятъра.

Внезапно изпитах усещането, че някой ме наблюдава. Почувствах напрежение, като че ли гъстотата на въздуха се бе променила. Съсредоточих вниманието си върху тази промяна, доволен, че има нещо, което да ме откъсне за още няколко секунди от ясното осъзнаване на случилото се.

— *Те идват* — тихо каза Халиакс, изправи се и сянката в него сякаш започна да извира навън като тъмна мъгла. — *Бързо, съберете се около мен.*

Останалите се изправиха от местата си около огъня. Синдер скочи на крака и направи няколко клатушкащи се стъпки.

Халиакс разтвори широко ръцете си и сянката, която го заобикаляше, разцъфтя като цвете, което разтваря чашка. След това всеки от останалите се обърна със заучена лекота и направи крачка към Халиакс и сянката, която го обгръщаше. Но докато правеха крачката, те се забавиха и постепенно започнаха да избледняват, сякаш бяха направени от пясък, понесен от бурен вятър. Само Синдер погледна назад, а в кошмарните му очи се четеше гняв.

След това те изчезнаха.

* * *

Няма да ви занимавам с онова, което последва. Как тичах от едно тяло до друго и трескаво се опитвах да открия някакви признаци на живот, така както ме беше учил Бен. Как безсмислено се опитвах да изкопая гроб. Как пръстите ми драскаха пръстта, докато се разраниха до кръв. Как открих родителите си...

Намерих нашия фургон едва в най-тъмните часове на нощта. Конят ни го бе завлякъл на близо стотина метра разстояние надолу по пътя, преди да умре. Вътре всичко изглеждаше толкова нормално, подредено и спокойно. Порази ме това колко силен беше мирисът на майка ми и баща ми вътре.

Запалих всяка лампа и свещ, която намерих във фургона. Светлината не донесе успокоение, но пламъкът поне беше златист, без синкав оттенък. Свалих калъфа с лютнята на баща ми. Легнах в леглото на родителите ми и сложих лютнята до себе си. Възглавницата на майка ми ухаеше на нейната коса, на прегръдката ѝ. Нямах намерение да заспивам, но сънят ме повали.

Събудих се, кашляйки, а около мен всичко беше в пламъци. Разбира се, свещите бяха причината. Все още вцепенен от шока, събрах някои вещи в една чанта. Като се движех бавно и безцелно, без да изпитвам страх, извадих книгата на Бен изпод горящия дюшек. Можеше ли да ме ужаси вече един обикновен огън?

Сложих лютнята на баща ми в калъфа. Имах чувството, че извършвам кражба, но не можех да се сетя за нищо друго, което да ми напомня за тях. Ръцете и на двамата бяха докосвали дървото на инструмента хиляди пъти.

След това си тръгнах. Навлязох в гората и продължих да вървя, когато зората освети небето на изток. Когато птиците започнаха да пеят, спрях и оставих чантата на земята. Извадих лютнята на баща ми и я притиснах към тялото си. След това започнах да свиря.

Пръстите ме заболяха, но въпреки това продължавах да свиря. Свирих, докато пръстите ми се разкъравиха върху струните. Свирих, докато слънцето заблестя през дърветата. Свирих, докато ме заболяха ръцете. Свирих, като се опитвах да не си спомням. Докато накрая не заспах.

17.

АНТРАКТ — ЕСЕН

Квоте протегна ръка към Летописеца, след това се намръщи и се обърна към ученика си:

— Спри да ме гледаш така, Баст.

Баст изглеждаше готов да се разплаче.

— О, Реши — задавено изрече той. — Нямах представа.

Квоте направи с ръка жест, все едно разсичаше въздуха.

— Няма причина да имаш, Баст, както и няма причина да правиш голям въпрос от това.

— Но, Реши...

— Какво, Баст? — Квоте хвърли строг поглед на ученика си. — Какво трябва да направя — да плача и да си скубя косата ли? Да проклинам Техлу и неговите ангели? Или да се бия по гърдите? Няма да стане. Това е твърде мелодраматично. — Изражението на лицето му поомекна. — Оценявам твоята загриженост, но това е само част от историята и дори не е най-лошата част и аз *не* я разказвам, за да печеля съчувствие.

Квоте отдръпна стола си от масата и се изправи.

— Освен това мина много време оттогава. — Той направи презрителен жест. — Времето лекува и прочие... — Потри ръце. — Сега ще ида да донеса достатъчно дърва, за да изкараме нощта. Доколкото познавам времето, вечерта ще е мразовита. Докато съм навън, може да омесиш няколко самуна хляб за печене и да опиташ да се вземеш в ръце. Нямам намерение да продължавам с разказа си, ако продължаваш да ме гледаш с тоя тъжен кравешки поглед.

След тези думи Квоте мина зад тезгяха и се отправи през кухнята към задната врата на странноприемницата.

Баст изтри очи, докато наблюдаваше как учителят му излиза.

— Когато има с какво да се занимава, се чувства добре — тихо каза той.

— Моля? — отвърна замислено Летописеца.

Той неловко се намести на стола, сякаш искаше да се изправи, но не можеше да си измисли извинение.

Баст се усмихна топло, а очите му отново бяха станали човешко сини.

— Бях толкова развълнуван, когато научих кой си и това, че той има намерение да разкаже историята си. Напоследък настроението му е толкова мрачно и нищо не му помага да се отърси от него — само седи и мълчи. Надявам се, че като си припомни добрите времена, това ще го... — Баст направи гримаса. — Не казвам каквото трябва. Всъщност съжалявам за преди малко. Не разсъждавах нормално.

— Н-не — бързо и със заекване каза Летописеца. — Аз съм този, който... Грешката беше моя, съжалявам.

— Ти просто беше изненадан — поклати глава Баст — и се опита да ме обвържеш. — На лицето му се изписа болка. — Не че беше приятно, разбира се. Все едно да те сритат между краката, само дето го усещаш с цялото си тяло. Чувстваш се зле и слаб, но си е обикновена болка. Не е като да ме беше наранил наистина. — Баст изглеждаше смутен. — Аз можеше да стигна доста по-далеч. Направо бих те убил, преди изобщо да се замисля.

Летописеца побърза да продължи разговора, преди да е настъпило неловко мълчание:

— Защо просто не приемем думите му, че и двамата сме постъпили идиотски глупаво, и да приключим с това? — Той успя да наподобява бледа усмивка, която изглеждаше искрена въпреки обстоятелствата. — Мир? — протегна ръка той.

— Мир.

Те си стиснаха ръцете с много повече искрена топлина, отколкото предишния път. Когато Баст се протягаше над масата, ръкавът му оголи охлузването, което се червенееше около китката му.

Баст неловко дръпна ръкава си обратно.

— От хващането на Квоте — бързо каза той. — По-силен е, отколкото изглежда. Не му споменавай. Само ще го накара да се почувства зле.

Квоте излезе от кухнята и затвори вратата зад себе си. Той се оглеждаше, сякаш изненадан, че навън е мек есенен следобед, а не пролетната гора от разказа му. Повдигна за дръжките количката с

плоско дъно и я изтъркаля навън към гората зад странноприемницата, а нападалите листа шумоляха под краката му.

Недалеч между дърветата се намираше запасът от дърва за зимата.

Много кубици дъб и ясен бяха наредени ред върху ред, като образуваха между стволовете на дърветата високи разкривени стени. Квоте хвърли две цепеници в ръчната количка и те избумтяха върху дъното ѝ като приглушени удари на барабан. Последваха ги други две.

Движенията му бяха прецизни, лицето празно, а очите гледаха, без да виждат.

Докато продължаваше да товари количката, той започна да се движи все по-бавно и по-бавно, като пружина, която се е разхлабила. Накрая спря съвсем и цяла минута стоя неподвижен като камък. Едва тогава спокойствието му го напусна. И макар че никой не можеше да го види, той скри с ръце лицето си и тихо заплака, а тялото му се разтърсваше от тежки и мълчаливи конвулсии.

18.

ПЪТИЩА КЪМ БЕЗОПАСНИ МЕСТА

Вероятно най-доброто умение, което притежават нашите умове, е способността им да се справят с болката. Класическата философия ни учи за четирите врати на съзнанието, през които всеки преминава в зависимост от нуждите си.

Първата е вратата на съня. Сънят ни предлага да се оттеглим от света с всичката му болка. Сънят отмерва изминалото време, като ни позволява да се отдалечим от нещата, които са ни наранили. Когато човек е наранен, той често изпада в безсъзнание. По същия начин, когато някой чуе тежка вест, често се случва да припадне или да му прилошее. Така съзнанието само се предпазва от болката, като преминава през първата врата.

Втора е вратата на забравата. Някои рани са твърде дълбоки, за да бъдат излекувани, или поне твърде дълбоки, за да бъдат излекувани бързо. В допълнение много спомени просто са болезнени и не могат да бъдат излекувани. Твърдението, че „времето лекува“, не е вярно. Времето лекува повечето рани, а останалите остават скрити зад тази врата.

Третата врата е на лудостта. Понякога съдбата отрежда на съзнанието такива жестоки удари, че то дири скривалище от самото себе си в лудостта. Макар на пръв поглед да не изглежда благотворно, всъщност е. Има случаи, в които реалността не е нищо друго освен болка, и тогава, за да избяга от тази болка, съзнанието трябва да напусне действителността.

Последната врата е вратата на смъртта. Последното убежище. Нищо не може да ни нарани, след като умрем... или поне така ни се казва.

* * *

След като семейството ми беше избито, се скитах навътре в гората и спях. Тялото ми го искаше и съзнанието ми използва първата врата, за да притъпи болката. Раната беше покрита, докато не дойдеше подходящото време да бъде лекувана. Като реакция на самозащита голяма част от съзнанието ми просто спря да работи — или пък, ако щете, просто задряма.

Докато съзнанието ми спеше, много от болезнените моменти от предишния ден бяха избутани през втората врата. Не всички.

Не бях забравил какво се бе случило, но споменът за него беше размазан, сякаш го виждах през гъста мъгла. Ако исках, можех да върна спомена за лицата на мъртвите или спомена за мъжа с черните очи. Но аз не исках. Избутах тези мисли надалеч и ги оставих да събират прах в едно рядко използвано кътче на съзнанието ми.

Сънувах, но не кървави, безжизнени очи и миризма на изгорена плът, а по-спокойни неща. И полака-лека раната започна да губи чувствителност...

* * *

Сънувах, че вървя през гората заедно с ведроликия Лаклит. Той беше един горянин, който бе пътувал с нашата трупа, когато бях помалък. Лаклит вървеше тихо през шубрака, а аз вдигах повече шум от ранен вол, който дърпа преобърнатата каруца.

След дълго мълчание, в което и двамата се чувствахме уютно, аз спрях, за да разгледам едно растение.

— Брадата на мъдреца — рече той. — Познава се по ръба на листата.

Той се пресегна покрай мен и внимателно бутна с пръст едно листо, за да ми покаже какво има предвид. Наистина приличаше на брада. Кимнах в знак на съгласие.

— Това е върба. Можеш да дъвчеш кората ѝ за облекчаване на болка.

Беше горчива и леко зърнеста.

— Това е сърбящ корен — не му пипай листата.

Не ги пипах.

— Това е класовиден ресник, плодчетата му стават за ядене, когато са червени, но никога не ги яж, когато преливат от зелено към жълто или оранжево.

Учеше ме как да стъпвам, за да се движа безшумно. От това ме заболяваха прасците.

„Ей така се разтваря храст тихо, за да не остава и следа, че си минал оттук“; „На такива места могат да се открият сухи съчки“; „Така се пазиш от дъжда, когато нямаш платнище, под което да се скриеш“; „Това е бащин корен — става за ядене, но вкусът му е неприятен“; „Тези, правите вейки на оранжеви ивици — никога не яж от тях, а онова с малките пъпки по него е бурум. Можеш да го ядеш само ако случайно си хапнал от онези на оранжевите ивици. От него ще изкараш всичко, което ти е в стомаха.“

— Така се слага примка, която няма да убие заека. А тази ще го убие. — Той направи клуп първо по единия начин, а после и по другия.

Докато наблюдавах как ръцете му прехвърлят връвта, осъзнах, че това вече не е Лаклит, а Абенти. Возехме се във фургона и той ме учеше как да правя моряшки възли.

— Интересно нещо са възлите — каза Бен, докато работеше. — Възелът е или най-здравата, или най-слабата част от възето. Това изцяло зависи от това как човек прави обвързването.

Той вдигна нагоре ръцете си, показвайки ми невероятно сложната форма, образувана от преплетените му пръсти.

— Някакви въпроси? — Очите му проблеснаха.

— Някакви въпроси? — попита баща ми.

Този ден бяхме спрели рано заради сивия камък. Той седеше, настройваше лютнята си и се готвеше най-накрая да изпее на мен и майка ми своята песен. Чакахме я толкова дълго.

— Имаш ли някакви въпроси? — повтори той и облегна гръб ни големия сив камък.

— Защо спираме при пътните камъни?

— Ами, най-вече такава е традицията. Но някои казват, че те маркират старите пътища... — гласът на баща ми се промени и премина в гласа на Бен — ... безопасни пътища. Понякога пътища към безопасни места, понякога безопасни пътища, водещи към опасност. — Бен доближи ръка до камъка, сякаш от него се усещаше топлината на огън. — Но в тях има сила. Само глупак би го отрекъл.

След това Бен изведнъж изчезна, а стоящият камък не бе вече само един, бяха много. Повече, отколкото някога бях виждал на едно място. Те образуваха около мен двоен кръг. Един камък беше поставен напърно върху два други и образуваше огромна арка с дебела сянка под нея. Протегнах се, за да я докосна...

И се събудих. Съзнанието ми беше покрило прясната още болка с имената на стотици корени и горски плодове, четири начина как да запалят огън, девет капана, направени само с клони и канап, и познанието къде мога да намеря прясна вода.

Много не се замислих за останалите неща от съня ми. Бен никога не ме бе учил как да връзвам моряшки възли. Баща ми така и не довърши песента си.

Направих опис на онова, което носех с мен — платнена торба, малък нож, кълбо канап, малко восък, медно пени, две железни шайби и „Реторика и логика“ — книгата, която Бен ми беше подарил. Като изключим дрехите ми и лютнята на баща ми, няхах нищо друго.

Тръгнах да търся вода за пиене. „Водата е най-важното, — ми беше казал Лаклит. — Без всичко друго можеш да минеш в продължение на дни.“

Огледах релефа на местността и последвах някои следи от животни. Докато успея да открия малък вир, захранван от поточе, сгушен между няколко брези, небето над дърветата притъмня и се обagri в червено. Бях ужасно жаден, но предпазливостта ми взе връх и отпих само няколко малки глътки.

След това събрах сухи съчки от хралупите на дърветата и други закътани места. Заложих прост капан. Намерих няколко стръкчета майчин лист и намазах с тяхната мязга пръстите си на местата, където бяха разкъравени и ожулени. Щипането, което усетих, ми помогна да се разсея и да не си спомням как ги бях наранил.

Докато чаках сока от листата да засъхне, успях за пръв път да се огледам. Дъбове и брези бяха скупчени едни до други и се бореха да заемат повече пространство.

Стволовете им очертаваха редуващи се шарки от светлина и тъмнина по земята под балдахина от клоните им. От вира извираше малко поточе, което минаваше през няколко скали и след това продължаваше на изток. Сигурно мястото е било красиво, но аз не забелязвах красотата му. За мен дърветата бяха заслон, храсталците

— източник за прехрана, а вирът, който отразяваше лунната светлина, единствено ми напомняше, че съм жаден.

Близо до езерцето лежеше на едната си страна и един голям правоъгълен камък. Преди няколко дни бих разпознал, че е сив камък. Сега видях в него само подходящ заслон срещу вятъра и нещо, на което да облегна гръб, докато спя.

През короните на дърветата видях да се появяват звездите. Това означаваше, че са минали вече няколко часа, откакто бях опитал водата. Тъй като не се чувствах зле, реших, че е безопасно да се напия добре.

Вместо да ме освежи, утоляването на жаждата само ме накара да разбера колко съм гладен. Седнах на камъка край вирчето. Махнах дръжките на майчините листа и изядох един. Беше жилав като хартия и горчив. Все пак го доядох, но това не помогна. Пийнах още вода, след това легнах да поспя, без да ме е грижа, че камъкът е студен и твърд, или най-малкото се преструвах, че не ме е грижа.

* * *

Събудих се, отново пийнах водица и отидох да проверя примката, която бях поставил.

С изненада установих, че вече имаше уловен заек, който се бореше с канапа. Извадих малкия си нож и си припомних как Лаклит ми беше показвал, че се дере заек. След това си помислих за кръвта и как щях да я усетя върху ръцете си. Прилоша ми и повърнах. Освободих заека и се върнах при вира.

Пак пийнах вода и седнах на камъка. Главата ми се маеше леко и се зачудих дали е от глад.

Малко след това мислите ми се проясниха и се проклех за глупостта си. Намерих малко дървесни гъби, които растяха върху едно изсъхнало дърво, и ги изядох, след като ги измих във вира. Бяха грапави и имаха вкус на пръст. Изядох толкова, колкото успях да намеря.

Сложих нова примка. Такава, която убива. После, когато въздухът ми замириса на дъжд, се върнах при сивия камък, за да намеря закътано място за лютнята си.

19.

ПРЪСТИ И СТРУНИ

В началото бях като някаква кукла, която изпълняваше, без да се замисля, действията, които ми помагаша да остана жив.

Изядох втория заек, който улових, а също и третия. Намерих едно място с много диви ягоди. Копаех и търсех корени. До края на четвъртия ден имах всичко необходимо, за да оцелея — издълбано огнище с наредени около него камъни и заслон за лютнята ми. Дори бях успял да събера малък запас от различни неща за ядене, до които можех да прибягна в случай на необходимост.

Имах също в изобилие и нещо, от което не се нуждаех — време. След като се бях погрижил за нещата от първа необходимост, открих, че нямам какво да правя. Мисля, че тогава някаква малка част от съзнанието ми започна бавно да се събужда.

Не мислете, че вече бях дошъл на себе си. Най-малкото не бях същият човек от преди няколко дни. Всяко нещо, с което се занимавах, заемаше цялото ми внимание и не оставяше свободна част от съзнанието ми, която да има възможност да си припомни случилото се.

Отслабнах и дрехите ми станаха на парцали. Спях под дъжда или слънцето върху меката трева, влажната пръст или острите камъни с онова безразличие, което само дълбоката скръб може да предизвика. Обръщах внимание на онова, което ставаше около мен, само когато валеше, защото тогава не можех да извадя лютнята си, за да свиря на нея, и това ме огорчаваше.

Разбира се, че свирех. Това беше моята единствена утеха.

В края на първия месец пръстите ми бяха покрити с твърди като камък мазоли и можех да свиря с часове без прекъсване. Свирех отново и отново всички песни, които знаех наизуст. След това свирех и полузабравени песни, като запълвах с каквото ми дойдеше наум частите от тях, които бях забравил.

Накрая можех да свиря през цялото време от събуждането ми, докато дойдеше време за сън. Спях да свиря песните, които знаех, и

започнах да измислям нови. И преди бях съчинявал песни — дори бях помагал на баща ми в композирането на някой и друг стих. Но сега съсредоточих цялото си внимание върху това. Помня някои от тези песни и до ден-днешен.

Скоро след като започнах да свиря... как да го опиша?

Започнах да свиря нещо различно, не просто песни. Когато слънцето затопли тревата и лекият бриз те гали, изпитваш едно особено усещане.

Свирех, докато не усетех, че съм напипал вярното чувство. Свирех, докато наистина не усетех топлата трева и свежия бриз в музиката си.

Нямах друга публика освен самия себе си, но бях взискателен слушател. Спомням си, че цели три дни опитвах да хвана „Вятърът носи есенен лист“.

До края на втория месец вече бях способен да изсвиря нещата почти толкова лесно, колкото да ги усетя: „Слънце, залязващо зад облаците“, „Птица, която пие“ или „Роса върху папратите“.

Някъде през третия месец спрях да свиря за нещата около мен и започнах да се вглеждам вътре в себе си. Тогава измислих „Пътувам в каруцата с Бен“, „Пея с татко край огъня“, „Гледам танца на Шанди“, „Меля листа, когато навън времето е толкова хубаво“, „Усмивката на мама“...

Излишно е да споменавам, че свиренето на тези мелодии ме нараняваше, но болеше по начина, по който твърде нежните пръсти са наранявани от струните на лютнята. Те се разкървавяват леко, но ти продължаваш да свириш, като се надяваш, че накрая ще загрубеят.

* * *

Към края на лятото една от струните така се скъса, че вече не можеше да се оправи. Стоях като вцепенен почти цял ден, без да съм сигурен какво да правя по-нататък. Съзнанието ми бе все така сковано и полуспящо. С остатъците от обичайната си интелигентност се съсредоточих върху проблема. След като осъзнах, че нито мога да направя струна, нито пък да се сдобия с нова, седнах отново и започнах да се уча как да свиря само с шест струни.

След известно време станах почти толкова добър в свиренето с шест струни, колкото бях и със седем. Три цикъла по-късно, когато се опитвах да изсвирия „Чакам да завали“, се скъса и втора струна.

Този път не се поколебах, махнах безполезната вече струна и започнах да се уча отново.

Третата струна се скъса, когато бях на средата на „Жътва“. След цял ден опити разбрах, че три скъсани струни са вече много. Така че опаковах малкия си затъпен нож, половината останало кълбо с канап и книгата на Бен в опърпаната платнена торба. След това метнах лютнята на баща ми на рамо и се отправих на път.

Със загрубелите си пръсти и четирите останали струни се опитах да изтананикам „Снегът завали, когато паднаха последните есенни листа“, но не беше същото като наистина да я изсвирия.

* * *

Планът ми беше да намеря път и да тръгна по него, докато стигна до някой град. Нямах никаква представа на какво разстояние се намирам от населено място, в каква посока трябва да вървя или пък как се казват близките градове. Единствено знаех, че се намирам някъде в южната част на Федерацията, но точното място беше погребано някъде в паметта ми заедно с останалите спомени, които нямах желание да си връщам.

Времето ми помогна да взема решение. Хладната есен се превръщаше в мразовита зима. Знаех, че времето на юг беше по-топло. Така че, понеже нямах по-добър план, гледах слънцето да е над лявото ми рамо и се опитвах да измина възможно най-дълго разстояние.

Следващият цикъл се оказа истинско мъчение. Малкото храна, която бях взел със себе си, скоро свърши и когато огладнеех, трябваше да спирам и да търся нещо за ядене. Някои дни не можех да намеря вода, а и когато откриех, нямаше в какво да я нося. Малкият коларски път, по който вървах, скоро стигна да по-широк път, който след това ме отведе до още по-голям път. Краката ми се ожулиха и покриха с пришки от търкането с вътрешността на обувките ми. Някои нощи бяха страшно студени.

От време на време се появяваха странноприемници, но гледах да стоя настрана от тях, като само понякога използвах случая да се напия с вода от коритото за конете. Минах и през няколко малки градчета, но онова, което ми трябваше, беше по-голям град. Фермерите нямаха нужда от такива неща като струни за лютня.

В началото, когато чуех приближаването на каруца или кон, бързо се скривах край пътя. Не бях разговарял с друго човешко същество от нощта, в която семейството ми беше избито. Повече приличах на диво животно, отколкото на дванайсетгодишно момче. По някое време пътят стана твърде широк и оживен и започна да се налага повече да се крия, отколкото да вървя по него. Накрая се осмелих да оставам на пътя, когато насреща ми се зададе някой, и с облекчение установих, че, общо взето, никой не ми обръща внимание.

* * *

Една сутрин, още не бях вървял и час, когато чух зад себе си каруца. Пътят беше достатъчно широк, за да се движат две каруци една до друга, но въпреки това аз се отместих към тревата отстрани на пътя.

— Хей, момче! — извика груб мъжки глас зад мен.

Когато не се обърнах, гласът повтори:

— Ей, ти, момче!

Отдалечих се още встрани от пътя, без да поглеждам зад себе си. Не вдигах очи от земята под краката ми.

Каруцата бавно спря до мен.

— Момче, момче! — изрева гласът с двойно по-голяма сила от преди.

Погледнах нагоре и видях възрастен мъж, който примижаваше срещу слънцето. Можеше да е на всяка възраст между четирийсет и шейсет години. До него в каруцата седеше широкоплещест младеж с ясно лице. Предположих, че са баща и син.

— Да не си глух, момче? — възрастният мъж го произнесе като „глуф“.

Поклатих глава.

— Или пък ням?

— Не — отново поклатих глава аз.

Чувствах се странно отново да разговарям с някого. Гласът ми звучеше необичайно и дрезгаво — сякаш ръждясал от това, че дълго не е бил употребяван.

Той ме изгледа изкосо.

— В града ли отиваш?

Кимнах, тъй като не исках да говоря отново.

— Качвай се тогава. — Той кимна към задната част на каруцата. — Сам няма да има против да повози дребосък кат' теб. — Мъжът потупа задницата на своето муле.

Беше по-лесно да се съглася, отколкото да се опитам да избягам. А и пришките по краката ми пареха от потта, с която се бяха пропили обувките ми. Заобиколих каруцата откъм задната страна и се покатерих вътре, като издърпах лютнята след себе си. Отзад около три четвърти от каруцата беше пълна с големи конопени чували. Няколко кръгли валчести тикви се бяха изсипали от един от чувалите и се търкаляха насам-натам по пода.

— Дий! — Възрастният мъж размаха поводите и мулето неохотно ускори темпото.

Събрах няколкото търкалящи се тикви и ги натъпках в отворения чувал. Старият фермер ми се усмихна през рамо.

— Благодаря, момче. Аз съм Сет, а това е Джейк. По-добре да седнеш долу, иначе някое по-силно друсване може да те събори.

Седнах на един от чувалите. Чувствах се напрегнат без особена причина, може би защото не знаех какво да очаквам.

Старият фермер подаде поводите на сина си и извади голям самун черен хляб от торбата, която лежеше между двамата. Той небрежно откъсна голям комат, намаза го с дебел слой масло и ми го подаде.

Този израз на нормална човешка доброта предизвика внезапно стягане в гърдите ми. Минала беше половин година, откакто за последен път бях ял хляб. Беше мек и топъл, а маслото имаше сладък вкус. Оставих си едно парче за по-късно и го мушнах в платнената торба.

След четвърт час, който премина в спокойно мълчание, възрастният мъж се извърна към мен.

— Свириш ли на това нещо, момче? — Той направи жест към калъфа с лютнята.

Притиснах го по-здраво към тялото си.

— Счупена е.

— Аха — отвърна той, видимо разочарован.

Помислих, че ще поиска от мен да слеза от каруцата, но вместо това той се усмихна и кимна на мъжа до себе си.

— Значи тогава ние ще трябва да те забавляваме.

Започна да пее „Калайджията Танер“ — пиянска песен, по-стара от света. Миг по-късно и синът му се присъедини към него и грубите им гласове се преплетоха в проста хармония, която събуди болката в мен заедно със спомена за едни други каруци, различни песни и полузабравения дом.

20.

ОКЪРВАВЕНИ РЪЦЕ, СВИТИ В ЮМРУЦИ

Беше около обед, когато каруцата зави по нов път, широк като река и павиран със заоблени камъни. В началото срещнахме само неколцина пътници и една-две каруци, но след като бях прекарал толкова време сам, те ми се сториха като цяла тълпа.

Навлязохме по-навътре в града и ниските сгради отстъпиха на по-високи магазини и кръчми. Дърветата и градините бяха заменени от алеи и търговци с колички. Широкият иначе път постепенно се задръстваше от върволица от стотици двуколки и пешеходци, десетки каруци и фургони и от време на време някой ездач на кон.

Чуваха се тропот на копита и викове на хора, а във въздуха се носеше смесеният мирис на бира, пот, смет и катран. Зачудих се кой ли е този град и дали съм идвал в него преди...

Стиснах зъби и се усилих да мисля за други неща.

— Почти стигнахме — надвика околната врява гласът на Сет.

Накрая пътят стигна до едно пазарище. По калдъръма с далечен грохот трополяха каруци. Гласове се пазаряха и спореха помежду си. Отнякъде се чуваше силен и пронизителен детски плач. Известно време вървахме насам-натам, докато не намерихме свободен ъгъл до една книжарница.

Сет спря каруцата и аз скочих от нея, докато те я избутваха встрани от пътя. След това, сякаш имахме някакво мълчаливо споразумение за това, им помогнах да разтоварят издутите чували от задната част на каруцата и да ги подредят отстрани един върху друг.

Половин час по-късно вече почивахме между натрупаните чували.

Сет ме погледна, като заслони очите си с ръка.

— Какво ще правиш днес в града, момче?

— Трябват ми струни за лютнята — отвърнах.

Едва тогава осъзнах, че не знам къде е бащиният ми инструмент. Заоглеждах се трескаво. Не беше в каруцата, където го бях оставил,

нито пък беше подпрян до стената или върху купчините с тикви. Стомахът ми се сви, когато изведнъж мярнах лютнята да се подава под един празен чувал. Отидох до нея и я взех с треперещи ръце.

Старият фермер ми се ухили и ми показа двете валчести тикви, които в момента разтоварваше.

— Какво ще каже майка ти, ако ѝ занесеш две от най-хубавите оранжеви тикви от тая страна на Елд, които се топят в устата като масло?

— Не, не мога — заекнах аз, като се опитвах да избягам от спомена за одраните си пръсти, вкопчени в калта, и миризмата на горяща плът. — Искам да к-кажа, вие вече... — Не довърших, притиснах лютнята по-близо до гърдите си и отстъпих няколко крачки назад.

Той се вгледа по-внимателно в мен, сякаш едва сега ме виждаше за пръв път. Внезапно смутен, си помислих как ли изглеждам — целият в парцали, примрял от глад. Прегърнах лютнята и отстъпих още по-назад. Ръцете на фермера тежко се отпуснаха и усмивката му угасна.

— Ех, момче — меко каза той.

Той остави тиквата на земята, след това се обърна към мен и ми каза с внимателен и сериозен тон:

— Аз и Джейк ще сме тук и ще продаваме до към залез-слънце. Ако дотогава успееш да намериш онова, което търсиш, ще си добре дошъл да се върнеш с нас във фермата. Гус'жата и аз самият със сигурност ще намерим работа за още един чифт ръце за няколко дни. Ще си повече от добре дошъл да ни помогнеш. Нали, Джейк?

Джейк също ме гледаше, а на честното му лице беше изписана жалост.

— Разбира се, тате. И мама така каза точно преди да тръгнем.

Старият фермер продължи да ме гледа със сериозни очи.

— Това е Морският пазар — рече той, сочейки земята в краката си. — Ще бъдем тук до смрачаване, а може и малко след това. Върни се, ако искаш да те закараме. — В очите му се появи безпокойство. — Разбра ли ме? Можеш да се върнеш с нас.

Продължих крачка по крачка да отстъпвам назад, без да знам защо го правя. Единственото, което мислех, беше, че ако отида с него,

ще ми се наложи да обяснявам, да си спомням. А всичко друго беше за предпочитане пред това да отворя отново тази заключена врата...

— Не, не, благодаря ви — запелтечих. — Направихте толкова много за мен. Ще се оправя. — Блъснах се в един мъж с кожена престилка, който стоеше зад мен. Стреснах се и побягнах.

Чух зад гърба си, че някой от тях двамата ме повика, но шумът от тълпата погълна гласа му. Продължих да тичам, а ударите на сърцето ми тежко отекваха в гърдите ми.

* * *

Тарбеан е достатъчно голям, за да не можеш да го пресечеш от единия до другия край за един ден. Дори и да успееш да не се загубиш или забавиш в оплетената мрежа от улички и алеи със задънен край.

Всъщност за мен той беше твърде голям. Беше необхватен и огромен. Море от хора, гора от сгради и пътища, широки като реки. Миришеше на урина, пот, възглицен дим и катран. Ако можех да разсъждавам трезво, никога не бих отишъл там.

В един момент се загубих. Завих много рано или много късно, а после се опитах да мина направо по една алея, която беше като тясна пътека между две високи сгради. Уличката се виеше като корито на река, опитваща се да намери най-лесния път. Стените бяха отрупани с боклуци, които запълваха пространствата между сградите и нишите на входовете им. След като завих на няколко пъти, усетих във въздуха отвратителната смрад на мърша.

Замаян и заслепен от вонята, се подпрях с олюляване на една стена, когато нечии груби пръсти сграбчиха ръцете ми.

Отворих очи и видях пред себе си едно по-голямо момче. Беше два пъти по-едър от мен, с тъмна коса и диви очи. Мръсотията по страните приличаше на брада, което придаваше странно жесток вид на младото му лице.

Две други момчета рязко ме отделиха от стената. Изскимтях от болка, когато едното от тях изви ръката ми. По-голямото момче се усмихна в отговор и прокара ръка през косата си.

— Какво правиш тук, Налт? Да не си се загубил? — Злобната му усмивка се разшири.

Опитах да се измъкна, но едно от момчетата изви китката ми и аз задъхано извиках:

— Не.

— Мисля, че се е загубил, Пайк — каза момчето от дясната ми страна.

Онова отляво силно ме удари с лакът в главата и алеята се завъртя пред очите ми.

Пайк се разсмя.

— Търся дърводелска работилница — измънках аз, все още замаян от удара.

Изражението на Пайк стана жестоко. Ръцете му сграбчиха раменете ми.

— Не си спомням да съм те питал нещо — изкрещя той. — Казах ли, че можеш да говориш?

Той ме удари с чело в лицето и аз усетих някакво пропукване, придружено с взрив на остра болка.

— Ей, Пайк — гласът сякаш идваше от невъзможна посока.

Един крак побутна калъфа на лютнята ми и го преобърна.

— Ей, Пайк, я виж това.

Пайк погледна надолу при кухия звук, който се чу при падането на калъфа.

— Какво си откраднал, Налт?

— Не съм го откраднал.

Едно от момчетата, които държаха ръцете ми, се изсмя.

— Да бе, чичо ти ти го е дал, за да можеш да го продадеш и да купиш лекарство за болната ти баба. — Той се изсмя отново, докато се опитвах да прогледна през сълзите, които изпълваха очите ми.

Чух три щракания, когато ключалките бяха отворени, последвани от характерното дрънчене, когато лютнята беше извадена от калъфа.

— Баба ти хич няма да е доволна, че си загубил това. — Гласът на Пайк беше тих.

— Техлу да ни смачка — изкрещя момчето отдясно. — Пайк, имаш ли представа колко струва нещо такова? Злато, Пайк!

— Не изричай името на Техлу напразно — каза момчето от лявата ми страна.

— Какво?

— „... Не търси спасение от Техлу дори и във време на най-голяма нужда, защото той съди всяка наша мисъл и дело...“ — изрецитира то.

— Техлу и великият му сияен пенис могат да ме препикаят, ако това тука не струва двайсет таланта. Което значи, че можем да му вземем поне шест от Дикен. Знаете ли какво можем да направим с толкова много пари?

— Няма да можеш да направиш нищо с тях, ако не спреш да говориш така. Техлу бди над нас, но е и отмъстителен. — Гласът на второто момче беше изпълнен с благоговение и уплаха.

— Пак си спал в храма, а? Попиваш религията така, както аз хващам бълхи.

— Ще ти вържа ръцете на възел.

— Майка ти е евтина уличница.

— Не говори за майка ми, Лин.

— Продава се за железни пенита.

По това време вече бях успял да прогледна през сълзите и видях Пайк, който клечеше на алеята. Изглеждаше очарован от лютнята. Хубавата ми лютня. Имаше замечтано изражение, докато я въртеше в мръсните си ръце и я разглеждаше отново и отново. През пелената от уплаха и болка бавно започна да ме изпълва тих ужас.

Докато гласовете до мен крещяха все по-силно, той полека се превърна в гореща ярост. Напрегнах се. Не можех да се преборя с тях, но знаех, че ако успея да сграбча лютнята и да се смеси с тълпата по улиците, мога да им се измъкна и да бъда отново в безопасност.

— ... но така или иначе е гърбава. Сега взема само по половин пени за един път. Затова и главата ти е толкова мека. Имаш късмет, че нямаш дупка в нея. Така че не се ядосвай, точно затова си толкова религиозен — триумфално завърши първото момче.

Почувствах как и двамата се напрегнаха от двете ми страни. Аз също се стегнах, готов да скоча.

— Но все пак благодаря за предупреждението, чувам, че Техлу обича да се крие зад големи купчини конски говна и...

Внезапно и двете ми ръце се освободиха, когато едното момче блъсна другото в стената. Пробягах трите крачки до Пайк, сграбчих лютнята за грифа и я дръпнах.

Но Пайк беше или по-бърз, отколкото очаквах, или по-силен. Лютнята не се озова в ръката ми, както очаквах. Опитът да я издърпам ме накара внезапно да спра, като същевременно изправи Пайк на крака.

Гневът и чувството ми за безсилие взеха връх. Пуснах лютнята и се хвърлих към Пайк. Драсках като обезумял лицето и врата му, но той беше ветеран от твърде много улични битки, за да позволи да се доближа до важна част от тялото му. Един от ноктите ми остави кървава дيريا по лицето му, от ухото до брадата. След това той скочи върху мен и ме избута обратно, блъсна ме в стената на алеята.

Главата ми се удари в една тухла и щях да падна, ако Пайк не продължаваше да ме блъска в ронещата се стена. Задъхано отворих уста да си поема въздух и едва тогава осъзнах, че през цялото време не съм спрял да крещя.

Той смърдеше на пот и гранясала мас. Ръцете му бяха приковали моите ръце към тялото ми, докато ме притискаше силно към стената. През съзнанието ми мина неясната мисъл, че сигурно е изпуснал лютнята ми.

Мятайки се лудо, отново се опитах да си поема въздух, като продължавах да удрям главата си в стената. В един момент лицето ми се озова притиснато о рамото му и аз използвах случая и здраво го захапах. Усетих как кожата му се разкъса между зъбите ми в устата ми се изпълни с вкус на кръв.

Пайк изкрещя и рязко се отдръпна от мен. Поех си въздух и потреперих при разкъсващата болка в гърдите ми.

Преди да успея да помръдна или да помисля какво да правя, Пайк ме сграбчи отново. Запрати ме към стената един път, после още веднъж. След това ме сграбчи за гърлото, завъртя ме и ме хвърли на земята.

В този момент чух онзи звук и всичко сякаш спря.

* * *

След като моята трупа беше избита, понякога сънувах родителите си — бяха живи и пееха. В съня ми смъртта им беше грешка, някакво недоразумение — като нова пиеса, която просто

репетираха. Тогава за няколко мига се освобождавах от тежестта на мъката, която постоянно ме притискаше. Прегръщах ги и заедно се смеехме на глупавите ми страхове. Пеех с тях и за малко всичко отново беше прекрасно. Прекрасно.

Но след това винаги се събуждах, сам в тъмнината, край горския извор.

Какво се беше случило? Къде бяха родителите ми?

После си спомнях всичко — като стара рана, която отново се е отворила. Те бяха мъртви, а аз — ужасяващо самотен. И тежестта, която беше изчезнала само за миг, отново падаше върху мен със смазваща сила — дори още по-страшна от преди, защото не бях готов за нея. Тогава лягах по гръб, загледан в мрака, а гърдите ми бяха изпълнени с болка, от която ми беше трудно да дишам, защото дълбоко в себе си знаех, че нищо вече няма да бъде каквото е било — никога повече.

Когато Пайк ме захвърли на земята, тялото ми беше твърде безчувствено и почти не усетих как бащината ми лютня беше смазана под тежестта ми. Звукът, който тя издаде, беше като звук на умираща мечта и върна в гърдите ми усещането за същата тази налудничава болка, от която се задушавах.

Огледах се наоколо и видях Пайк, който дишаше тежко и се беше хванал за рамото си. Едно от момчетата беше натиснало с коляно гърдите на другото. Вече не се биеха помежду си и ме гледаха слисано.

Погледнах безучастно към ръцете си, които бяха покрити с кръв на местата, където тресчиците дърво бяха пробили кожата ми.

— Малкото копеле ме ухапа — тихо промълви Пайк, сякаш не можеше да повярва на случилото се.

— Махни се от мен — извика момчето, което лежеше по гръб.

— Казах ти, че не трябваше да казваш ония неща. Виж какво стана сега.

Лицето на Пайк се изкриви и почервеня.

— Ухапа ме! — изкрещя той и злобно се засили да ме ритне в главата.

Опитах да се дръпна, без да повредя повече лютнята. Ритникът му ме уцели в бъбреците и ме просна върху счупения инструмент, като го разпарчетоса още повече.

— Виждаш ли какво става, когато се подиграваш с името на Техлу?

— Стига с тоя Техлу. Разкарай се от мен и вземи това нещо. Може още да струва нещо при Дикен.

— Виж какво направи! — Пайк продължаваше да реве, надвесен над мен.

Нов ритник ме удари от страни и почти ме преобърна. Започна да ми притъмнява. Почти бях доволен от това разсейване. Но острата болка все още беше там — недокосната. Стиснах здраво ръце в окървавени юмруци.

— Тия неща, дето са като дръжки, изглеждат здрави. Сребърни са и можем да вземем нещо за тях.

Пайк отново се засили да ме ритне. Опитах се да вдигна ръце и да се предпазя, но ръцете ми само потрепнаха и Пайк ме изрита в корема.

— Вземи това парче там...

— Пайк, Пайк!

Пайк отново ме ритна в корема и аз немощно повърнах върху паветата.

— Ей вие там, спрете! Градска стража! — изкрещя нов глас.

Настъпилата моментна тишина беше последвана от боричкане и суматоха и шум от бягащи крака. Малко след това се чу туптене на тежки ботуши, които минаха покрай мен и се изгубиха в далечината.

Спомням си болката в гърдите. След това припаднах.

* * *

Дойдох на себе си от мрака, след като бях разтърсен от нечии ръце, които претърсваха джобовете ми. Опитах се безуспешно да отворя очите си.

Чух някакъв глас, който мърмореше сам на себе си:

— И това е всичко, което получавам, задето ти спасих живота? Медна монета и няколко шайби? Колкото за една пиячка? Безполезен малък мръсник. — Онзи се закашля дълбоко и над мен се разнесе запарената миризма на алкохол. — И как можеш да крещиш така? Ако не звучеше като някое момиче, нямаше да търча чак дотук.

Опитах се да кажа нещо, но успях само да простена.

— Е, поне си жив. И това е нещо, предполагам. — Чу се сумтене, докато той се изправяше и след това тежките стъпки на ботушите му заглъхнаха в далечината.

След известно време открих, че вече мога да отворя очите си. Зрението ми беше замъглено и имах чувството, че носът ми беше по-голям от цялата останала част на главата ми. Опипах го предпазливо. Беше счупен. Като си припомних какво ме беше учил Бен, сложих ръцете си от двете му страни и с едно рязко движение го наместих обратно на мястото му. Прехапах устни, за да не изкрещя от болка, а очите ми се напълниха със сълзи.

Примигнах няколко пъти, за да ги махна, и бях облекчен от това, че успях да видя улицата ясно, а не болезнено размазана както преди малко. Съдържанието на малката ми торба лежеше разпиляно на земята до мен — половин кълбо канап, затъпеното малко ножче, „Риторика и логика“ и остатъкът от парчето хляб, което фермерът ми беше дал за обяд. Сякаш оттогава беше минала цяла вечност.

Фермерът. Замислих се за Сет и Джейк. Мек хляб и масло.

Песни, докато пътуваме с каруцата. Предложението им за безопасно място, за нов дом...

Внезапният спомен беше последван от усещане за паника, от което ми прилоша. Огледах алеята наоколо — от рязкото движение главата започна да ме боли. Порових с ръце из боклука и намерих някои парчета дърво, които ми бяха ужасно познати. Вторачих се безмълвно в тях, докато светът около мен започна едва доловимо да притъмнява. Хвърлих бърз поглед към тънката лента небе, която се виждаше над главата ми, и видях червеникавата светлина на залеза.

Дали бях закъснял? Побързах да събера вещите си, като обърнах повече внимание на книгата на Бен, отколкото на останалите неща, и се отправих с накуцване в посоката, в която се надявах, че се намира Морският пазар.

* * *

По времето, когато стигнах до пазара, последните лъчи светлина вече угасваха в небето. Между малцината останали тук-там клиенти

бавно се тътреха няколко каруци. Закуцуках трескаво от единия до другия край на пазара, като отчаяно търсех стария фермер, който ме беше докарал. Търсех следа от онези грозни, валчести тикви.

Когато накрая открих книжарницата, до която Сет беше спрял при пристигането ни, вече се бях задъхал и се олюлявах. Фермерът и каруцата му не се виждаха никъде. Тежко се отпуснах на празното място и почувствах с пълна сила болката от десетките рани, на които досега се бях насилил да не обръщам внимание.

Сега усещах всяка една от тях. Боляха ме няколко ребра, но не можех да разбера дали са счупени, или просто натъртени. Чувствах се замаян и ми се гадеше, когато движех главата си твърде бързо — вероятно имах мозъчно сътресение. Носът ми беше счупен и имах повече натъртвания и ожулвания, отколкото можех да преброя. Освен това бях и гладен.

Гладът беше единственият въпрос, по който можех да сторя каквото и да било. Извадих остатъка от хляба, който бях ял по-рано през деня, и го изядох. Не беше достатъчно, но беше по-добре от нищо.

Пийнах вода от коритото за конете, като бях достатъчно жаден, за да не обръщам внимание на това, че водата имаше противен кисел вкус.

Замислих се дали да не си тръгна, но в сегашното ми състояние щяха да са ми нужни часове вървене. Освен това нищо не ме чакаше в покрайнините на града освен километри нивя. Нямаше дървета, които да ме пазят от вятъра. Нямаше съчки, с които да си стъкмя огън. Нито пък зайци, за които да заложа капани. Нито корени, които да изкопая. Или пирен, който да използвам за постелята си.

Толкова бях гладен, че стомахът ми беше станал на възел. Тука поне отнякъде усещах миризмата на готвено пиле. Щях да тръгна след миризмата, но се чувствах замаян и ребрата ме боляха. Може би утре някой щеше да ми подхвърли нещо за ядене. В момента бях просто твърде уморен. Не исках нищо друго, освен да спя.

Паветата вече бяха изгубили и последната топлина, събрана от слънцето през деня, а вятърът се усилваше. Преместих се във входа на книжарницата, за да се скрия от вятъра. Почти бях заспал, когато собственикът на магазина отвори вратата и ме срита, заплашвайки ме,

че ще извика стражата, ако не се махна. Отдалечих се с куцукане колкото можах по-бързо.

След това в една алея намерих някакви празни щайги. Изтощен, стенещ от болка, се свих на кълбо зад тях. Затворих очи и се опитах да забравя спомена за това какво беше усещането да си легнеш сит и на топло, обкръжен от хора, които те обичат.

Това беше първата нощ от близо трите години, които прекарах в Тарбеан.

21.

МАЗЕ, ХЛЯБ И КОФА

Беше малко след обяд. По-скоро щеше да е след обяд, ако имах какво да ям. Просех в „Кръгът на търговеца“ и този ден всичко, което бях успял да си спечеля, бяха два ритника (от стражата и от един наемник), три блъскания (от двама каруцари и един моряк), една нова псувня, касаеща малко вероятна анатомична конфигурация (също от моряка) и дъжд от слюнка от един доста непривлекателен дядка с неясна професия.

Спечелил бях и една желязна шайба. Макар че според мен причината за това се криеше по-скоро в закона на вероятностите отколкото в човешката доброта. Дори и сляпата свиня от време на време намира по някой жълъд.

Живеех в Тарбеан от близо месец и предишния ден за пръв път се бях пробвал да открадна нещо. Началото не беше добро. Хванаха ме с ръка в джоба на един касапин. Това ми струва такъв ужасен удар, че цял ден ми се маеше главата, когато се опитвах да стоя неподвижно или да се движа бързо. Тъй като първият ми опит за кражба не беше окуражаващ, бях решил да посветя днешния ден на просене. В това отношение денят се бе оказал средна работа.

Стомахът ми се беше свил от глад, а една шайба стигаше само за комат стар хляб, което нямаше да ми помогне особено. Обмислях дали да не се преместя на друга улица, когато видях как едно момче се затича към млад просяк от отсрещната страна на улицата. Те разговаряха възбудено за момент и след това се разбързаха нанякъде.

Разбира се, аз ги последвах, воден от бледата сянка на предишното си изгарящо любопитство. Освен това всяко нещо, което би накрало тези двамата да се преместят от ъгъла на оживена улица посред бял ден, заслужаваше вниманието ми. Може би техлините отново раздаваха хляб. Или пък някоя двуколка с плодове се беше преобърнала. Или пък стражата щеше да беси някого. Това заслужаваше половин час от времето ми.

Последвах момчетата по плетеницата от улички, докато видях как се затичаха надолу по едни стълби към избата на една изгоряла сграда. Спрях, тъй като искрицата на любопитство ми беше възпряна от чувството ми за здрав разум.

Малко по-късно те се появиха отново и всеки от тях носеше равен комат черен хляб. Наблюдавах ги, докато минаха покрай мен, като се смееха и блъскаха един друг. По-малкият от двамата, който беше на не повече от шест, видя, че ги гледам и ми махна с ръка.

— Има още — извика ми той с уста, пълна с хляб. — Обаче трябва да побързаш.

Здравият ми разум бързо се пренастрои и аз предпазливо заслизах надолу. В дъното на стъпалата имаше няколко изгнили дъски — всичко, което беше останало от разбитата врата. Навътре се виждаше къс коридор, по който се стигаше до слабо осветена стая. Едно малко момиче с твърд поглед ме избута, без да ме поглежда.

Тя също беше сграбчила парче хляб.

Пристъпих през счупените остатъци от вратата към студения и влажен мрак на стаята. След десетина стъпки чух тихо стенание, което ме накара да замръзна на място. Звукът беше почти животински, но нещо ми подсказваше, че той бе дошъл от човешко гърло.

Не знам какво очаквах да видя, но определено не беше онова, което открих вътре. Две стари лампи с рибено масло хвърляха слаби сенки върху тъмните каменни стени. В стаята имаше шест легла и всички бяха заети. Две от децата бяха на по годинка-две и споделяха общо одеяло на каменния под; друго беше увито в купчина парцали. Момче на моята възраст седеше в един тъмен ъгъл, притиснало главата си в стената.

Едно от момчетата леко помръдна в постелята си, сякаш се въртеше насън. Но нещо в движението му не беше както трябва. Беше твърде неестествено и напрегнато. Погледнах по-отблизо и разбрах каква е истината.

Беше завързано на леглото си. Всички бяха вързани.

Момчето опъна въжетата и издаде звука, който бях чул в коридора. Сега той се чуваше по-ясно — дълъг, протяжен стон.

— Аааабааааааааах.

За момент единственото, за което можех да мисля, бяха историите, които бях слушал за Дука на Гибеа. За това как той и хората

му отвличали своите жертви и ги измъчвали в продължение на двайсет години, преди църквата да се намеси и да сложи край.

— Какво, какво — чу се глас от другата стая.

Гласът имаше странна интонация, сякаш всъщност не задава въпрос.

Момчето в леглото започна да се мята във въжетата.

— Аааахбеееех.

На входа се появи мъж, който триеше ръце о парцаливата си роба.

— Какво, какво — повтори със същия невъпросителен тон.

Гласът му издаваше старост и умора, но въпреки това беше търпелив. Търпелив като тежък камък, който тежи на мястото си, или като котка с малките си котенца. Не беше гласът, който бих очаквал да чуя от Дука на Гибеа.

— Какво, какво. Шт, тихо, Таний. Не съм си тръгнал, просто бях излязъл за малко. Сега съм тук.

Краката му шляпаха върху голия каменен под. Беше бос. Усетих как напрежението бавно ме напуска. Каквото и да ставаше тук, изобщо не беше толкова зловещо, колкото бях помислил в началото.

Момчето спря да се дърпа под въжетата, когато видя приближаващия се мъж.

— Еееееаах — каза то и се напъна под въжетата, които го задържаха.

— Какво? — този път беше въпрос.

— Еееееаах.

— Хм? — възрастният мъж се огледа и ме видя за пръв път. — О, здравей. — Той отново погледна към момчето в леглото. — Е, днес ти май си ни умникът, а? Таний ме повика, за да видя, че имаме посетител!

На лицето на Таний се изписа ужасяваща гримаса и той отвори уста и издаде рязък, свистящ звук. Въпреки мъчителния звук, който се чуваше, беше очевидно, че момчето се смее.

Босоногият мъж се обърна към мен.

— Не те познавам — рече. — Идвал ли си тук преди?

Поклатих глава.

— Е, имам малко хляб, само от два дни е. Ако ми донесеш малко вода, ще получиш колкото можеш да изядеш — погледна ме отново. —

Струва ли ти се справедливо?

Кимнах. С изключение на леглата, единствените мебели в стаята бяха стол, маса и отворена бъчва близо до една от вратите. Върху масата бяха наредени четири големи кръгли самуна хляб.

Той също кимна, след това внимателно се отправи към стола. Вървеше предпазливо, сякаш ходенето му причиняваше болка.

След като стигна до стола и се отпусна в него, той посочи бъчвата до вратата.

— Зад вратата има помпа и кофа. Няма нужда да бързаш, това не е състезание — докато говореше, той разсеяно кръстоса крака и започна да разтрива едно от босите си ходила.

„Лошо кръвообращение — помисли си една отдавна неизползвана част мен, — повишен риск от инфекция и значителен дискомфорт. Краката и ръцете трябва да бъдат повдигнати, масажирани и измити в топла настойка от върбови кори, камфор и арундиначея.“

— Не пълни много кофата. Не искам да се нараниш или да я разсипеш. Тук и без това е достатъчно влажно. — Той отпусна крака си обратно на пода и се наведе да вземе едно от по-малките деца, което започваше да се върти неспокойно под одеялото.

Докато пълнех съда, поглеждах крадешком към онзи. Косата му беше прошарена, но въпреки това и въпреки бавната му, несигурна походка не беше много стар. Може би около четирийсетгодишен, а може и по-малко. Носеше дълга роба, която беше толкова кърпена и шита, че първоначалният ѝ цвят и форма вече не можеха да бъдат разгадани. Макар че облеклото му беше почти толкова парцаливо, колкото моето, той беше по-чист. С което не искам да кажа, че беше наистина чист, а просто по-чист от мен самия. А това не беше трудно за постигане.

Името му беше Трапис. Кърпената роба беше единствената дреха, която притежаваше. Прекарваше всеки момент от съзнателния си живот в това влажно мазе, грижейки се за безнадеждно болни хора, за които никой друг не го бе грижа. Повечето от тях бяха малки момчета. Някои като Таний трябваше да бъдат завързвани, за да не се самонаранят или изтърколят от леглата си. Други като Жаспин, който беше обезумял от треска преди две години, трябваше да бъдат възпирани, за да не наранят останалите.

Сакатият, куц, кататоничен и болен от церебрална парализа Трапис се грижеше за всички тях с еднакво и нескончаемо търпение. Нито веднъж не го чух да се оплаква от каквото и да било, дори и от босите си крака, които бяха винаги подути и сигурно са го болели постоянно.

Той помагаше с каквото можеше на нас, децата, и когато можеше, ни даваше по малко храна. За да си заработим нещо за ядене, ние му носехме вода, търкахме пода, изпълнявахме поръчките му и носехме на ръце бебета, за да не плачат. Правехме всичко, за което ни помолеше, и когато нямаше никаква храна, поне имаше някой, който да ни даде малко водича, да ни се усмихне с уморената си усмивка и да гледа на нас като на човешки същества, а не като на животни в дрипи.

Понякога ми се струваше, че Трапис се опитваше сам да се грижи за всички болни и изоставени създания в нашата част на Тарбеан. В замяна ние го обичахме с тихата всеотдайност, която само животните могат да изпитват. Ако някой посмееше да вдигне ръка на Трапис, стотици виещи деца щяха да го разкъсат на парчета насред улицата.

В онези първи месеци често се отбивах в мазето му, а после с времето ходех все по-рядко. Трапис и Таний бяха добри приятели. Никой от нас не изпитваше нужда да разговаря много и това беше добре дошло за мен. Но другите улични деца ме влудяваха, затова ходех рядко, само когато отчаяно се нуждаех от помощ или имах нещо, което да споделя с тях.

Макар че не се отбивах там често, беше добре да знам, че в града има място, където няма да ме ритат, гонят или оплюват. Когато скитах сам по покривите, мисълта, че Трапис и мазето са някъде там, ми помагаше. Беше почти като усещането за дом, в който можеш да се завърнеш. Почти.

22.

ВРЕМЕ ЗА ДЕМОНИ

Онези първи месеци в Тарбеан научих много.

Научих кои странноприемници и ресторанти изхвърлят най-добрата храна и доколко развалена може да е храната, която ядеш, без да ти стане лошо от нея.

Научих, че комплексът от сгради близо до доковете, който беше заобиколен със стена, е Храмът на Техлу. Понякога техлините ни даваха хляб, като караха всеки да каже молитва, преди да получи своя самун. Нямах нищо против. Беше по-лесно от просенето. Понякога свещениците в сиви раса се опитваха да ме вкарат в храма, за да си кажа там молитвата, но заради слуховете, които бях чувал, в тези случаи предпочитах да избягам, независимо дали съм успял да взема комата хляб или не.

Научих как да се крия. Имах си тайно място върху една стара работилница за щавене на кожи, там където се съединяваха три покрива и образуваха заслон от вятъра и дъжда. Скрих под мертеците книгата на Бен, увита в платно. Отварях я рядко, сякаш беше свещена реликва. Беше последната останала част от миналото ми и правех всичко възможно да я запазя в безопасност.

Научих още и че Тарбеан е голям град. Не можеш да го разбереш, ако не го видиш с очите си. Той е като океан. Можеш да разкажеш на някой за вълните и водата, но човек не би могъл да си представи колко голям е океанът, докато не застане на брега му. Не можеш наистина да разбереш какво представлява, докато не си в средата му, заобиколен отвсякъде от вода, която се простира докъдето поглед стига във всички посоки. Едва тогава осъзнаваш колко малък си всъщност и колко безпомощен.

Донякъде причината Тарбеан да изглежда толкова огромен се крие в това, че той е разделен на стотици части, всяка от които има свой собствен облик. Даунингс, Дровър Корт, Пералнята, Центърът,

Талоус, Тънинг, Доковете, Катраненият път... Можеш да изживееш живота си в Тарбеан и така и да не научиш всичките му части.

Но от практична гледна точка Тарбеан е разделен на две: Крайбрежието и Склонът. В Крайбрежието живеят бедняците. Това ще рече просяците, крадците и уличниците. Склонът е мястото на богатите. Там са адвокатите, политиците и куртизанките.

Минали бяха два месеца, откакто бях в Тарбеан, когато за пръв път се пробвах да прося в Склона. Градът беше здраво скован от зимата и блясъкът на Карнавала за средата на зимата правеше улиците по-опасни, отколкото бяха обикновено.

За мен това беше шок. През целия ми досегашен живот нашата трупа беше организирана Карнавала за средата на зимата в някой град. В продължение на седем дни до Деня на Голямата скръб, с маски на демони на главите, ние плашихме местните жители за голямо тяхно удоволствие. Баща ми играеше Енканис толкова убедително, че човек би помислил, че наистина сме го призовали. Най-важното беше, че той можеше да бъде едновременно ужасяващ и внимателен. Когато трупата ни правеше това представление, никога не се бе случвало някой да пострада.

Но в Тарбеан нещата бяха различни. О, Карнавалът изглеждаше по същия начин. Пак имаше мъже с боядисани в крещящи цветове демонски маски, които се спотайваха из улиците на града и правеха пакости.

Енканис също беше тук с традиционната си черна маска и правеше по-сериозни бели. И макар че не го бях видял още, не се съмнявах, че и маскираният със сребърна маска Техлу обикаля полъскавите квартали и играе своята роля в представлението. Както казах, като цяло Карнавалът си беше същият.

Но начинът, по който се играеха ролите, беше различен. Първо, Тарбеан беше твърде голям град, за да може само една трупа да осигури достатъчно демони. И стотици трупи не биха били достатъчни. Така че вместо да плащат на професионалисти, което би било разумният и безопасен начин, църквите в Тарбеан бяха избрали много по-печелившия път да продават маски на демони.

По тази причина в първия ден на Голямата скръб десет хиляди демона аматьори биваха пускани да вилнеят из улиците на града.

Десет хиляди демона аматьори, на които беше позволено да правят каквито пакости намерят за добре.

Може да ви се струва, че това е идеалната ситуация, от която би могъл да се възползва един млад крадец, но всъщност беше точно обратното. Демоните винаги бяха най-многобройни в крайбрежната част. И макар че голяма част от тях се държаха както подобава и побягваха при произнасянето на името на Техлу, като дяволиите им оставаха в рамките на разумното, мнозина не постъпваха така. Първите няколко дни от Голямата скръб бяха опасни и аз прекарвах голямата част от времето си, като се опитвах да не се забърквам в неприятности.

Но с приближаването на Карнавала нещата се успокояваха. Броят на демоните постоянно намаляваше, когато хората изгубваха маските си или се уморяваха от играта. Без съмнение причината за това намаляване беше и Техлу, но със или без сребърната маска, той все пак беше само един. Трудно би могъл да се справи с целия Тарбеан за седем дни.

Избрах последния ден от Голямата скръб за пътуването ми до Склона. В деня на Карнавала настроението е винаги добро, а доброто настроение означава по-успешна просия. Най-хубавото беше, че редовете на демоните бяха оредели значително, което означава, че беше сравнително безопасно човек отново да се движи по улиците.

Тръгнах в ранния следобед. Бях гладен, защото не бях успял да открадна нито един залък хляб. Спомням си, че когато се отправих към Склона, се чувствах леко развълнуван. Може би някаква частица от мен си спомняше как прекарвах Деня на средата на зимата със семейството си — топла храна и след това топло легло. Може би споменът беше събуден от мириса на клоните на вечнозелени дървета, които бяха събирани на купи и след това запалвани в чест на триумфа на Техлу.

Този ден научих две неща. Научих защо просяците си стоят в крайбрежната част на града и че независимо какви ги разправя църквата, Средата на зимата наистина е време на демоните.

* * *

Щом излязох от алеята, веднага усетих разликата между атмосферата в тази част на града и мястото, от което идвах.

Търговците от крайбрежната част ласкаеха и придумваха клиентите, за да ги подмамат в магазините си. Ако тази стратегия се провалеше, те не се срамуваха да изпаднат в пристъпи на агресивност, като псуваха или дори откровено заплашваха клиентите си.

Тук собствениците на магазини нервно чупеха ръце. Те се кланяха и мазнеха и бяха неизменно учтиви. Никога не повишаваха глас. След бруталната реалност, с която бях свикнал в крайбрежната част, сега сякаш бях попаднал на някакъв официален бал. Всички бяха облечени в нови дрехи. Всички бяха чисти и спретнати и изглеждаха като участници в сложен социален кадрил.

Но и това място имаше своите тъмни страни. Докато оглеждах улицата, забелязах двама мъже, които се криеха в алеята срещу мен. Маските им бяха доста добри — кървавочервени и свирепи. Едната беше със зейнала уста, а другата беше оголила остриите си зъби в жестока гримаса. И двамата носеха традиционните черни раса с качулки, което аз веднага оцених. Повечето от демоните в крайбрежната част хич не ги беше грижа дали са облечени с подходящия костюм.

Двата демона се измъкнаха от скривалището си, за да проследят добре облечена млада двойка, които се скитаха безцелно по улицата ръка за ръка. Демоните предпазливо ги дебнеха в продължение на стотина крачки и след това единият от тях грабна шапката на кавалера и я запрати в близката снежна преспа. Другият грубо сграбчи жената в прегръдката си и я повдигна от земята.

Тя се разпищя, а през това време мъжът, очевидно объркан от ситуацията, се опитваше да си върне бастуна, който демонът му беше отнел.

За щастие дамата му запази хладнокръвие и изкрещя: „Техлус! Техлус! Техлус антауса еха!“

При звука на името на Техлу двете фигури с червени маски се разтрепериха, след това се обърнаха и побягнаха надолу по улицата.

Всички нададоха одобрителни викове. Един от собствениците на магазини помогна на кавалера да вземе шапката си. Бях доста учуден от всеобщата вежливост. Очевидно дори и демоните бяха учтиви в добрата част на града. Окуражен от онова, което бях видял, огледах

тълпата в търсене на най-подходящите хора. Пристъпих към една млада жена. Тя беше облечена в синя рокля на точки и наметка от бяла кожа. Косата ѝ беше дълга и златиста, а лицето ѝ — обрамчено от изкусни къдрици.

Докато пристъпвах към нея, тя погледна към мен и спря. Чух я как сепнато си пое дъх, когато вдигна ръка към устата си.

— Пенита, гус'жа? — протегнах длан аз, като нарочно леко потреперах. Гласът ми също беше треперлив. — Моля ви... — Постарах се да изглеждам колкото се може по-дребен и отчаян. Влачих крака в тънкия сивкав сняг.

— Бедничкият ми. — Тя въздъхна толкова тихо, че едва я чух.

Непохватно опипа кесията си, която носеше отстриани, неспособна или нежелаеща да отмести поглед от мен. Малко след това погледна в кесията и извади нещо. Докато притискаше пръстите ми около него, усетих студената, успокоителна тежест на монета в шепата си.

— Благодаря, гус'жа — автоматично отвърнах аз, погледнах надолу за миг и видях, че между пръстите ми проблясва сребро. Отворих шепата си — вътре имаше сребърно пени. Цяло сребърно пени.

Зяпнах. Сребърното пени струваше колкото десет медни или петдесет железни. Което беше по-важно, с него стомахът ми щеше да бъде пълен всяка вечер в продължение на половин месец. За едно желязно пени можех да спя една нощ на пода в „Червеното око“, а за две щяха да ме пуснат да легна до огнището, край горещите въглени на вечерния огън. Можех да си купя вехто одеяло, което да скрия на покрива и да се топля в него през цялата зима.

Погледнах нагоре към жената, която все още ме гледаше с изпълнени с жалост очи. Тя нямаше представа какво означаваше жестът ѝ за мен.

— Благородна госпожо, благодаря ви — казах аз с дрезгав глас, после си спомних нещо, което казахме в трупата. — Нека всички ваши истории бъдат с щастлив край и пътищата ви да са спокойни и кратки.

Тя ми се усмихна и сигурно се готвеше да отвърне нещо, но аз изпитах странно усещане в областта на тила. Някой ме наблюдаваше.

Когато си на улицата, или развиваш чувствителност към някои определени неща, или животът ти е кратък и нещастен.

Огледах се и видях един търговец, който говореше нещо с един стражник и сочеше към мен. Това не беше просто някакъв си пазач от стражата на крайбрежната част. Беше гладко избръснат и стоеше изправен. Носеше кожен жакет с метални нитове, а в ръката си държеше обкована с месинг тояга, дълга колкото ръката му. Чух откъслечни думи от онова, което му казваше търговецът:

— ... клиенти. Кой би си купил шоколад с... — Той отново направи жест към мен и каза нещо, което не можах да чуя — ... ви плаща? Точно така. Може би трябва да спомена...

Стражът извърна глава и ме погледна. Улових погледа му. Обърнах се и побягнах.

Насочих се към първата уличка, която видях, а тънките ми обувки се хлъзгаха върху плиткия сняг, който беше покрил земята. Когато свивах по втора уличка, която се отделяше от първата, чух зад себе си тропота на тежки ботуши.

Дъхът ми пареше в гърдите ми, докато търсех място, където да се скрия. Но не познавах тази част от града. Нямаше купчини боклук, в които да се мушна, или изгорели сгради, където да се кача. Внезапно усетих как някакво остро замръзнало камъче проряза тънката подметка на едната ми обувка. Болка прониза крака ми, но аз се усилих да продължа да тичам.

След третия завой стигнах до задънена улица. Бях започнал да се катеря по една от стените, когато усетих как нечия ръка сграбчи глезена ми и ме дръпна надолу.

Главата ми се удари в паважа и всичко около мен се завъртя, когато стражът ме вдигна от земята, като ме държеше за китката и косата.

— Хитрец си ти, а, момче? — задъхано изрече той, а топлият му дъх пареше лицето ми.

Миришеше на кожа и пот.

— Достатъчно си възрастен, за да си разбрал досега, че не бива да бягаш. — Той гневно ме разтърси и оскуба косата ми.

Изкрещях от болка и улицата се завъртя пред очите ми.

Той грубо ме притисна към стената.

— Трябва да си разбрал и че нямаш работа в Склона. — Той отново ме разтърси. — Да не си бавноразвиващ се, момче?

— Не — замаяно отвърнах аз, усетил студенината на стената със свободната си ръка. — Не.

Изглежда, че отговорът ми го вбеси още повече.

— *Не?* — Той сякаш сдъвка думата. — Вкара ме в неприятности, момче. Може да се оплачат от мен. Ако не си бавноразвиващ се, значи трябва да ти бъде даден урок.

Той ме завъртя около себе си и ме хвърли на земята. Плъзнах се върху хлъзгавия сняг по улицата. Лакътят ми се удари в земята и изтръпна. Ръката ми, която стискаше един месец храна, топли одеяла и сухи обувки, се разтвори. Нещо много ценно излетя и падна на земята дори без да иззвънти.

Почти не обърнах внимание на това. Въздухът изсвистя, когато тоягата му ме удари в крака.

— Не идвай повече в Склона, ясно ли е? — изръмжа той.

Тоягата отново се стовари върху мен и този път ме уцели в плешката.

— Всичко отвъд улица „Фалоу“ е забранена зона за вас, улични копеленца. Разбра ли ме? — Удари ме през лицето с опакото на ръката си и усетих вкуса на кръв, когато главата ми отскочи от заснежените павета.

Свих се на топка, докато той съскаше над мен:

— И запомни, че улицата и пазарът на мелничарите са мястото, където работя, така че никога... Не се връщай... Тук... Никога! — Той придружаваше всяка своя дума с нов удар на тоягата си. — Ясно ли е?

Лежах и треперех в утъпкания сняг и се надявах, че най-сетне побоят е свършил.

— Разбра ли ме? — Онзи ме изрита в корема и аз усетих, че нещо там вътре се скъса.

Изкреях и сигурно съм промълвил нещо. Когато не се изправих, той ме изрита отново и след това си тръгна.

Мисля, че или съм припаднал, или дълго съм лежал замаян. Когато все пак успях да се съвзема, вече се смрачаваше. Студът беше проникнал до мозъка на костите ми. Пълзах из калния сняг и влажните боклуци в търсене на сребърното пени, а пръстите ми бяха толкова премръзнали, че едва ги мърдах.

Едното ми око беше отекло и устата ми беше пълна с кръв, но продължавах да търся, докато и последната дневна светлина не изчезна. Дори и след като уличката потъна в катраненочерен мрак, продължавах да пресявам снега с ръцете си, макар дълбоко в себе си да знаех, че пръстите ми вече са толкова безчувствени, че дори по случайност да попаднеш на монетата, нямаше да я усетя.

Изправих се на крака, като се опирах на стената, и се опитах да вървя. Нараненият крак забавяше движението ми. С всяка стъпка болката го пронизваше все по-силно и аз се опитвах да използвам стената за опора, за да облекча поне донякъде тежестта върху него.

Отправих се към крайбрежния квартал — частта от града, която за мен се доближаваше най-много до представата за дом. От студа кракът ми ставаше все по-безчувствен и вдървен и макар някаква рационална част от мен да се тревожеше от това, практичната част от съзнанието ми беше доволна, че поне една част от тялото ми не ми причинява болка.

До тайното ми скривалище имаше километри разстояние и с това куцукане напредвах много бавно. В някакъв момент трябва да съм паднал. Не си спомням падането, но си спомням как лежах върху снега и колко сладостно удобно се чувствах. Усетих как сънят се спуска над мен като дебело одеяло — като смъртта.

Затворих очи. Спомням си дълбоката тишина на опустялата улица около мен. Бях твърде вцепенен и уморен, за да съм истински уплашен. В бълнуванията си си представих смъртта като голяма птица с криле от огън и сенки. Тя висеше над мен и търпеливо ме чакаше ли, чакаше...

Заспих, а голямата птица ме обхвана в горящите си криле. Представих си сладостна топлина. След това ноктите ѝ се впиха в мен, разкъсвайки плътта ми...

Не, това просто беше болката от счупените ми ребра, докато някой ме обръщаше по гръб.

Отворих замъглените си очи и видях един демон, който се беше надвесил над мен. Видът на мъжа с демонска маска ме стресна и ме извади от отнесеното и объркано състояние, в което се намирах, а примамливата топлина, която бях чувствал само преди миг, изчезна и бе заменена от усещането за отпуснатото ми и натежало като олово тяло.

— Така е. Казах ти. Тук в снега лежи едно хлапе! — Демонът ме изправи на крака.

Вече напълно събуден, забелязах, че маската му е чисто черна. Това беше Енканис, Господарят на демоните. Той ме закрепил несигурно на краката ми и започна да маха снега, който ме покриваше. Със здравото си око видях, че наблизо е застанала друга фигура със синьо-зелена маска.

— Хайде... — каза нетърпеливо вторият демон, а гласът звучеше кухо иззад редовете остри зъби.

Енканис не му обърна внимание.

— Добре ли си?

Не знаех какво да отговоря, затова се съсредоточих върху това да се задържа на краката си, докато мъжът продължаваше да изчетква снега от мен с ръкава на тъмната си мантия. Чух далечния звук на рогове.

Другият демон погледна нервно към пътя.

— Ако не запазим преднината си пред тях, здраво ще загазим — просъска жената раздражено.

Енканис махна снега от косата ми с обвитите си в черни ръкавици пръсти, след това спря за момент и се наведе, за да погледне лицето ми по-отблизо. Тъмната му маска странно се мерзелееше пред размазания ми поглед.

— В името на божието тяло! Холи, някой здравата е пребил това хлапе. И то в деня на Средата на зимата!

— Стражата — успях да промълвя с дрезгав глас и при изговарянето на думата отново усетих вкуса на кръв.

— Целият си премръзнал — каза Енканис и започна да търка ръцете и краката ми със своите ръце, опитвайки се да раздвижи кръвта ми. — Ще трябва да дойдеш с нас.

Роговете прозвучаха отново, този път по-близо. Към тях се примесваха неясните звуци, издавани от тълпа хора.

— Не бъди глупав — каза другият демон. — Той не е в състояние да тича през целия град.

— Той не може да остане тук — отсече Енканис.

Продължи грубо да разтрива ръцете и краката ми. В тях бавно започна да се завръща някакво усещане, като от забиването на хиляди жилещи иглички. Никак не наподобяваше успокояващата топлина,

която бях почувствал само преди минута, когато се унасях в сън. Всеки път, щом мъжът докоснеше някое натъртено място, ме пронизваше остра болка, но тялото ми беше твърде уморено, за да мога да се отдръпна.

Демонът със зелената маска се доближи и жената сложи ръка на рамото на своя приятел.

— Трябва да тръгваме вече, Герек! Някой друг ще се погрижи за него. — Тя се опита да дръпне приятеля си, но не постигна успех. — Ако ни намерят тук с него, ще помислят, че ние сме го направили.

Мъжът зад черната маска изруга, след това кимна и започна да рови нещо под наметалото си.

— Не лягай повече на земята — каза ми той с настоятелен тон. — И влез вътре. Някъде, където можеш да се стоплиш.

Шумът от тълпата вече толкова беше наближил, че можех вече да различа отделни гласове, смесени с тропота на конски копита и скърцането на дървени колела. Мъжът с черната маска протегна ръка към мен.

Беше ми необходимо известно време, за да фокусирам онова, което той държеше. Сребърен талант — по-дебел и по-тежък от пенито, което бях изгубил. Не можех дори да си представя толкова пари.

— Хайде, вземи го. — Той беше неясна форма в мрака, черно наметало с качулка, черна маска и черни ръкавици.

Енканис стоеше пред мен и ми подаваше парче сребро, което улавяше лунната светлина. Напомни ми за сцената от „Даеоника“, в която Тарсус продава душата си.

Взех таланта, но ръката ми беше толкова безчувствена, че не можех да го усетя в шепата си. Трябваше да погледна надолу, за да се уверя, че пръстите ми наистина го стискат. Представих си, че усещам как ръката ми излъчва топлина. Почувствах се по-силен. Ухилих се на мъжа зад черната маска.

— Вземи и ръкавиците ми — той ги издърпа от ръцете си и ги бутна в гърдите ми. След това жената дръпна моя благодетел на страни, преди да успее да му кажа и една дума за благодарност. Гледах след тях, докато си тръгваха. Тъмните им наметала ги караха да изглеждат като отдалечаващи се сенки на фона на осветените от луната улици на Тарбеан, които бяха с цвят на въглища.

Не беше минала и минута, когато видях иззад ъгъла пред мен да се появява светлината на карнавалните факли. Звукът от стотиците мъже и жени, които пееха и крещяха, ме удари като вълна. Отдръпнах се, докато не усетих, че гърбът ми опира в стена, след това немощно започнах да се придвижвам настрани по нея, докато не попаднах в нишата на вход.

Наблюдавах карнавала от скришното си място. Изсипа се тълпа хора, които крещяха и се смееха. Техлу стоеше гордо изправен върху задната част на една каруца, теглена от четири бели коня. Сребърната му маска проблясваше на светлината на факлите. Наметалото му беше безупречно бяло с подплата от кожа на ръкавите и яката. Каруцата беше следвана от свещеници в сиви раса, които звъняха със звънци и напяваха.

Мнозина от тях носеха тежките железни вериги на каещите се свещеници.

Звукът на гласовете и звънциите, напевите и дрънкането на веригите се смесваха в странна музика. Очите на всички бяха насочени към Техлу.

Никой не ме видя да стоя скрит в сенките на входа.

Бяха необходими десетина минути, докато цялата процесия се изниже покрай мен. Едва тогава излязох от скривалището си и предпазливо се отправих към дома. Движех се бавно, но монетата, която държах, ми даваше сила. Проверях дали талантът е в шепата ми на всеки десетина крачки, за да се убедя, че измръзналата ми ръка все още го стиска здраво. Искаше ми се да сложа ръкавиците, но се страхувах, че ще изпусна монетата и ще я изгубя в снега.

Не знам колко време ми е било необходимо, за да се прибера. Ходенето леко ме стопли, макар че продължавах да усещам краката си изтръпнали и вдървени. Когато погледнах назад към следите, които оставях, видях, че всяка втора крачка е белязана с кървава диря. Странно, по някакъв начин това ме успокои. Крак, който кърви, беше по-добре от такъв, който е измръзнал като чукан.

Спрях в първата кръчма, която разпознах — „Смеещият се мъж“. От нея се носеха музика, песни и празнични звуци. Не минах през предната врата, заобиколих откъм задната уличка. На входа на кухнята имаше две момичета, които се бяха измъкнали от работа и бърбореха помежду си.

Докуцуках до тях, като се подпирах на стената. Забелязаха ме, едва когато застанах пред тях. По-младата от двете погледна към мен и остана със зяпнала уста.

Направих още една крачка към тях.

— Може ли някоя от вас да ми донесе храна и едно одеяло? Мога да платя — протегнах ръка и се ужасих, като я видях колко силно трепери.

Отстрани на лицето бях омазан с кръв.

— Моля ви. — Вътрешната страна на устата ме болеше, когато говорех.

Те ме гледаха известно време в смаяно мълчание. След това се спогледаха и по-голямата дръпна другата вътре. Малкото момиче изчезна зад вратата, без да каже и дума. По-голямата, която сигурно беше към шестнайсетгодишна, се приближи до мен и протегна ръка.

Дадох ѝ монетата и след това тежко отпуснах ръка.

Тя погледна таланта и след като ме изгледа продължително, изчезна във вътрешността на сградата.

През отворената врата се чуваха топлите, шумни звуци на оживената странноприемница — тихият шепот на разговорите, прекъсван от време на време от смях, острото дрънчене на бутилки и глухото думкане на дървените халби върху масите.

А между всички тези звуци на заден план нежно се промъкваше свиренето на лютня. Беше едва доловимо, почти удавено от останалия шум, но аз го разпознах толкова безпогрешно, колкото майката различава плача на бебето си, който се чува през десет стаи. Музиката беше като спомен за семейството, за приятелството и топлото огнище. От нея стомахът ми се стягаше и ме боляха зъбите. За миг спрях да усещам болката от студа в ръцете си и вместо това закопнях за познатото усещане от тях да струи музика.

Направих бавна, провлечена крачка. Полека се плъзнах по стената, надалеч от вратата, докато накрая вече не можех да чувам музиката. След това направих още една крачка, докато болката в ръцете ми от студа се върна, а болката в гърдите ми не се дължеше на нищо повече от няколкото счупени ребра. Това бяха по-прости болки, които по-лесно можех да понеса.

Не знам колко време мина, преди двете момичета да се върнат. По-малката държеше одеяло, увито около нещо. Притиснах го към

наранените си гърди. Изглеждаше твърде тежко за размера си, но ръцете ми трепереха леко под собствената си тежест, така че ми беше трудно да преценя. По-голямото момиче протегна към мен малка, тежка кесия. Взех и нея и я стиснах толкова здраво, че премръзналите ми пръсти ме заболяха.

— Можеш да се настаниш до огнището вътре, ако искаш — погледна ме тя.

По-малкото момиче бързо кимна.

— Нати няма да има нищо против. — Тя пристъпи към мен и се протегна да хване ръката ми.

Дръпнах се назад, като почти паднах.

— Не! — исках да изкрещя, но вместо това от устата ми излезе немощно грачене: — Не ме докосвай — гласът ми трепереше, макар че не бях сигурен дали звучеше ядосано или уплашено.

Подпрях се с олюляване на стената.

— Ще се оправя — гласът ми звучеше несигурно в собствените ми уши.

По-малкото момиче започна да плаче, а ръцете ѝ висяха безполезно настрани.

— Имам къде да отида — гласът ми стана дрезгав и аз се обърнах.

Побързах да се отдалеча. Не бях сигурен от какво бягам — вероятно от другите хора. Това беше още един урок, който бях научил, и то може би твърде добре — хората означаваха болка. Зад гърба си чух сподавен плач. Имах чувството, че мина цяла вечност, докато накрая стигна до ъгъла.

Добрах се до скривалището си, където покривите на две сгради се съединяваха под трети покрив, който висеше над тях. Така и не разбрах как успях да се изкача догоре.

В одеялото имаше цяла дамаджана вино с подправки и самун пресен хляб, а до него — парчета пуешки гърди, които бяха по-големи и от двата ми свити юмука, взети заедно. Увих се в одеялото и се скрих от вятъра, докато снегът се превръщаше в суграшица. Тухлите на комина зад гърба ми бяха топли и прекрасни.

Първата глътка вино изгори устата ми като огън на местата, където бяха нараняванията. Но втората изобщо не пареше толкова. Хлябът беше мек, а пуйката още топла.

Събудих се в полунощ, когато всичките камбани в града започнаха да бият. Хората тичаха по улиците и крещяха. Седемте дни на Голямата скръб бяха зад гърба ни. Денят на средата на зимата беше отминал. Беше започнала нова година.

23. ГОРЯЩОТО КОЛЕЛО

Останах така увит в скривалището си през цялата тази нощ и се събудих на следващия ден, за да установя, че тялото ми се е превърнало в болезнен стегнат възел. Тъй като имах още храна и малко вино, предпочетох да си остана на мястото, вместо да рискувам да падна, докато се опитвам да сляза до улицата.

Този ден нямаше слънце и духаше влажен вятър, който сякаш никога нямаше да спре. Поривите му навяхаха суграшицата дори под защитата на покрива, който ме пазеше. Коминът зад мен беше топъл, но не достатъчно, за да изсуши одеялото ми или да прогони вледеняващата влага, която се бе просмукала в дрехите ми.

Довърших виното и хляба още в началото на деня и след това прекарах по-голямата част от времето си в опити да оглозгам докрай костите от пуйката и да стопя малко сняг в дамаджаната, за да мога да пийна вода.

Нито едното от двете не се оказа много успешно и накрая се наложи да напълня устата си с кишав сняг, от който ми остана такъв вкус на катран, че неволно потреперих.

Въпреки нараняванията ми следобеда успях да заспя и се събудих късно през нощта, изпълнен с най-прекрасното усещане за топлина.

Махнах одеялото от себе си и се изтърколих по-далеч от комина, който сега бе станал твърде горещ, само за да се събудя отново призори, този път целият треперещ от подгизналата ми от влага кожа. Чувствах се странно замаян и объркан. Отново се сгуших до комина и прекарах остатъка от деня в неспокойна и трескава дрямка, от която непрекъснато се будех.

Нямам спомен как съм успял да сляза от покрива — така както не бях на себе си от треската и почти осакатен. Не си спомням и как съм изминал разстоянието от близо километър през Талоус и Крейте. Само си спомням, че паднах по стълбите, които водеха към мазето на

Трапис, като продължавах здраво да стискам кесията с парите си. Докато лежах на пода, изпотен и треперещ, чух шляпането на босите му крака по камъка.

— Какво, какво — нежно каза той, докато ме изправяше. — Тихо, тихо.

Трапис се грижеше за мен през дългите дни, в които треската не спираше. Той ме увиваше в одеяла, хранеше ме и когато треската не показва никакви признаци, че ще мине от само себе си, използва парите, които бях донесъл, за да ми купи лекарство с горчиво-сладък вкус. Гледаше лицето и ръцете ми да са влажни и хладни, като не спираше да мърмори своето търпеливо и нежно „Какво, какво. Тихо, тихо“, докато аз крещях, обезумял от безкрайните, трескави сънища за мъртвите ми родители, чандрианите и мъжа с празните очи.

* * *

Събудих се с бистър и свеж ум.

— Оооохреее — високо каза Таний от леглото си, където беше вързан.

— Какво, какво. Тихо, тихо, Таний — рече Трапис, докато оставяше едно от бебетата и вземаше друго.

Детето се оглеждаше с тъмните си ококорени като на бухал очета, но изглежда, че не можеше само да държи главичката си изправена. В стаята беше тихо.

— Оооооохреее — повтори Таний.

Прокашлях се в опит да прочистя гърлото си.

— На пода до теб има чаша — каза Трапис, като галеше главата на бебето, която придържаше с ръката си.

— ОООООХ ООХРРРЕЕ ЕЕЕЕЕХХАА! — изрева Таний, като плачът му бе прекъсван от странни подобия на опити да си поеме въздух.

Звукът разтревожи останалите деца, които започнаха да се мятат върху леглата си.

По-голямото момче, което седеше в ъгъла, притисна ръце към главата си и застана. Започна да се люлее напред-назад, отначало леко,

но после все по-силно и по-силно, докато накрая главата му се удари в камъните на стената.

Трапис беше до него, преди малкият да успее сериозно да се нарани. Прегърна люлеещото се момче.

— Тихо, тихо, Лони. Тихо, тихо. — Люлеенето на момчето се забави, но не спря напълно. — Таний, не е нужно да вдигаш целия този шум. — Гласът му беше сериозен, но не строг. — Защо създаваш неприятности? Така Лони може да се нарани.

— Ооррахе — тихо простена Таний.

Стори ми се, че в гласа му се усещаше нотка на разкаяние.

— Мисля, че иска да му разкажеш приказка — каза аз, изненадан, че съм проговорил.

— Аааа — каза Таний.

— Това ли искаш, Таний?

— Аааа.

За миг настъпи тишина.

— Не знам приказки — отвърна Трапис.

Таний упорито мълчеше.

„Всеки знае приказка — помислих си аз. — Всеки знае поне една.“

— Ооооорее!

Трапис огледа утихналата стая, сякаш търсеше някакво извинение.

— Е — неохотно каза той, — мина доста време, откакто сме разказвали приказка, нали? — Той погледна надолу към момчето и ръцете си. — Ти искаш ли приказка, Лони?

Лони енергично кимна, като почти удари бузата на Трапис с глава.

— Ще бъдеш ли така добър да поседиш сам, за да мога да разкажа приказка?

Лони почти незабавно спря да се люлее. Трапис полека отпусна ръцете си и отстъпи назад. След като известно време наблюдава, за да се увери, че момчето няма да се самонарани, той внимателно се върна при стола си.

— Е — тихо промърмори той на себе си и взе бебето, което преди малко бе оставил. — Имам ли приказка за вас? — много тихо

каза той на детето с широко отворените очи. — Не. Не, нямам. Мога ли да си спомня някоя? Мисля, че се сещам за нещо по-добро.

Той дълго седя със замислено изражение на лицето си и тихо тананикаше на детето в ръцете си.

— Да, разбира се. — Трапис се поизправи върху стола си. — Готови ли сте?

* * *

Тази история е много стара. Отпреди раждането на който и да е от нас.

Дори преди раждането на бащите ни. Това се случило много отдавна.

Може би... Може би преди четиристотин години. Не, по-отдавна.

Вероятно преди хиляда години. А може би не чак толкова отдавна.

Лоши времена настъпили по света. Хората били гладни и болни. Имало глад и страшни чуми. Имало много войни и други лоши неща по онова време, защото нямало кой да спре всичко това.

Но най-лошото нещо по онова време било, че тогава по земята ходели демони. Някои от тях били малки и досадни същества, които плашели конете и прокисвали млякото. Но имало и много други, които били по-лоши.

Имало демони, които се криели в телата на хората и ги разболявали или ги карали да обезумеят, но и тези не били най-лошите. Имало демони, които приличали на огромни зверове, които хващали хората и ги изяждали, докато все още били живи и крещели, но тези също не били най-лошите. Някои демони крадели кожата на хората и ги носели като дрехи, но дори и тези не били най-лошите.

Имало един демон, който стоял над останалите. Енканис — поглъщащият мрака. Където и да отидел, сенките скривали лицето му и дори скорпионите, които посмеели да го ужилят, умирали от неговата поквара.

Техлу, който създал света и който властвал над всичко, наблюдавал света на хората. Той видял, че демоните ни се подигравали, убивали ни и изяждали телата ни. Той спасил някои хора,

но само неколцина. Това било така, защото Техлу е справедлив и спасява само онези, които го заслужават, а в онези времена били малцина хората, които се грижели за собственото си добруване, камо ли пък за доброто на другите.

По тази причина Техлу не бил доволен. Защото той бил направил света така, че да е добро място за живеене за хората. Но неговата църква била покварена. Те крадели от бедните и не живеели според законите, които той бил установил...

Не, почакайте. По онова време още нямало църква, нито пък свещеници.

Имало само мъже и жени и някои от тях знаели кой е Техлу.

Но дори и те били грешни и затова, когато призовавали бог Техлу за помощ, той нямал желание да им помага.

Но след като години наред наблюдавал и чакал, Техлу накрая забелязал една жена с чисто сърце и дух. Името ѝ било Периал. Майка ѝ я била възпитала да познава Техлу и тя го почитала, доколкото ѝ позволявал бедният ѝ живот. Макар самата тя да живеела нелеко, Периал се молела само за другите и никога за себе си.

Техлу я наблюдавал дълги години. Той виждал, че животът ѝ е труден, че я преследва лош късмет и се мъчи в ръцете на демони и лоши хора. Но тя никога не проклела неговото име, никога не спряла молитвите си и винаги се държала с всекиго любезно и с уважение.

И така, в една късна нощ Техлу ѝ се явил насън. Той се възправил пред нея и тялото му изглеждало направено от огън и слънчева светлина.

Появил се пред нея в цялото си величие и я попитал дали знае кой е той.

— Разбира се — отвърнала тя и, виждате ли, била много спокойна, защото мислела, че това е просто странен сън. — Ти си бог Техлу.

Той кимнал и я попитал дали знае защо е дошъл при нея.

— Ще сториш ли нещо добро за съседката ми Дебора? — запитала тя, защото се молила за жената, преди да заспи. — Ще положиш ли ръката си върху съпруга ѝ Лосел, за да го направиш подобър човек? Той не се държи добре с нея. Мъжът не бива никога да вдига ръка срещу жена, освен ако не е с любов.

Техлу познавал съседите ѝ. Той знаел, че те са порочни хора, които вършат порочни неща. Всички в селото били грешници освен нея. Всички в целия свят били грешници. Той ѝ го казал.

— Дебора беше много любезна и добра с мен — отвърнала Периал. — И дори Лосел, когото не харесвам, все пак ми е съсед.

Техлу ѝ казал, че Дебора е била в леглата на много различни мъже, а Лосел пиел всеки ден от седмицата, дори и по време на Скръбта. Не, почакайте... Тогава още нямало Дни на скръбта. Но така или иначе, той пиел много. Понякога толкова се разгневявал, че биел жена си, докато тя вече не можела да стои изправена и дори нямала сили да плаче.

Периал дълго мълчала в съня си. Тя знаела, че Техлу казва истината, но макар да била с чисто сърце, тя не била глупава. Периал подозирала, че съседите ѝ вършат нещата, за които Техлу ѝ разказал. Но дори и сега, когато вече знаела със сигурност какви са те, тя въпреки това се грижела за съседите си.

— Няма ли да ѝ помогнеш?

Техлу отговорил, че мъжът и жената взаимно се наказват един друг. Те били грешници, а грехът трябвало да се наказва.

Периал казала честно онова, което мислела, може би защото си мислела, че сънува, а може би щяла да каже същото и будна, защото винаги казвала онова, което ѝ лежи на сърцето:

— Не са виновни те, че светът е пълен с трудни избори, глад и самота — рекла тя. — Какво можеш да очакваш от хората, когато имат демони за съседи?

Но макар Техлу добре да чул мъдрите ѝ думи, той отвърнал, че човешкият род е грешен, а грехът трябва да бъде наказван.

— Мисля, че знаеш твърде малко за това какво означава да си човек — казала тя. — Ако можеш, аз бих им помогнала въпреки това — решително добавила.

— ТАКА БИ СТОРИЛА, ЗНАЧИ — рекъл Техлу, протегнал се и сложил ръка върху сърцето ѝ.

Когато я докоснал, тя се почувствала като голяма златна камбана, която току-що била извъняла за пръв път. Отворила очи и вече знаела, че това не бил обикновен сън.

И тъй, тя не се изненадала много, когато открила, че е бременна. След три месеца родила чудесно тъмнооко момченце. Нарекла го

Менда. Още на следващия ден след като се родил, Менда вече можел да пълзи. Два дни по-късно можел да ходи. Периал била изненадана, но не се обезпокоила, защото знаела, че детето е дар божи.

Въпреки това тя била мъдра и знаела, че хората може и да не разберат това. Затова пазила Менда близо до себе си и когато приятелите и съседите ѝ идвали да я посетят, тя ги отпращала.

Но това не можело да продължи дълго, тъй като в малкия град няма тайни. Хората знаели, че Периал не била женена.

И макар децата, родени без брак, да били нещо обичайно по онова време, деца, достигнали зрелост за по-малко от два месеца, не се срещали често. Хората се страхували, че Периал е била в леглото с демон и детето ѝ е демонско.

В онези мрачни времена такива неща се били случвали и преди и хората се страхували.

И така, всички се събрали заедно на първия ден на седмия цикъл и се отправили към малката къщичка, в която Периал живеела сама със сина си. Водел ги градският ковач, чието име било Ренген.

— Покажи ни момчето! — изкрещял той, но от къщата не дошъл никакъв отговор и той продължил: — Доведи момчето и ни покажи, че то е обикновено, човешко дете!

Отвътре не се чул звук и макар в тълпата да имало много мъже, никой от тях не искал да влезе в къща, в която може да има демонско дете. Така че ковачът изкрещял отново:

— Периал, доведи младия Менда или ще изгорим къщата заедно с теб.

Вратата се отворила и навън пристъпил мъж. Никой не го познавал, защото макар да били минали само седем цикъла, откакто бил в утробата, Менда изглеждал вече като седемнайсетгодишен младеж. Той се изправил гордо с гарвановочерната си коса и очи.

— Аз съм този, когото мислите за Менда — казал той със силен и дълбок глас. — Какво искате от мен?

Звукът на гласа му накарал Периал, която била вътре в къщичката, да ахне. Това не само било първият път, в който Менда проговарял, но също така тя разпознала същия глас, който била чула в съня си преди много месеци.

— Какво искаш да кажеш с това, че те мислим за Менда? — попитал ковачът и здраво стиснал чука си.

Той знаел, че има демони, които изглеждат като хора, или носят човешките тела като костюми по същия начин, както хората се крият под овчи кожи.

Детето, което не било дете, заговорило отново:

— Аз съм синът на Периал, но не съм Менда. И не съм демон.

— Докосни тогава чука ми — казал Ренген, защото знаел, че демоните се страхуват от две неща: студено желязо и чист огън.

Той протегнал напред тежкия си ковашки чук. Чукът треперел в ръцете му, но никой не се учудил на това.

Този, който не бил Менда, пристъпил напред и поставил и двете си ръце върху желязната глава на чука. Нищо не се случило.

Периал, която наблюдавала от вратата на къщата си, избухнала в сълзи, защото макар да се доверявала на Техлу, майчинското чувство в нея я карало да се страхува за сина си.

— Аз не съм Менда, макар майка ми да ме е нарекла така. Аз съм Техлу, Господарят на всичко. Дойдох да ви освободя от демоните и порочността, която се таи в сърцата ви. Аз съм Техлу, син на самия себе си. Нека всички грешници да чуят гласа ми и да треперят.

И наистина всички се разтреперили. Но някои отказали да повярват на думите му.

Нарекли го демон и го заплашили. И понеже били ужасени, изrekli тежки думи. Някои хвърляли камъни, проклели го и се изплюли върху него и майка му.

Тогава Техлу се ядосал и щял да ги избие всички, но тогава Периал скочила и сложила ръка на рамото му, за да го възпре.

— Какво можеш да очакваш? — тихо го попитала тя. — От хора, които живеят с демони за съседи? Дори и най-доброто куче хапе, ако е било ритано достатъчно често.

Техлу се замислил върху думите ѝ и видял мъдростта ѝ. Тогава погледнал към Ренген, погледнал дълбоко в сърцето му и рекъл:

— Ренген, сине на Енген, имаш любовница, на която плащаш да легне с теб. Някои хора идват при теб да им свършиш работа, а ти ги мамиш и крадеш от тях. И макар да се молиш на висок глас, ти не вярваш, че аз, Техлу, съм създал света и се грижа за всички, които живеят в него.

Когато Ренген чул това, той пребледнял и изпуснал чука си на земята. Защото всичко, което казал Техлу, било истина.

Техлу погледнал към събралите се мъже и жени. Надзърнал в сърцата им и казал какво видял. Всички те били такива грешници, че Ренген бил измежду най-добрите от тях.

Тогава Техлу начертал една линия в калта на пътя, така че тя лежала между него и всички останали.

— Този път криволичи така, както криволичи и пътеката на живота. Можете да изберете един от два пътя. Всички вие пътувате от другата страна. Трябва да изберете дали ще продължите по своя собствен път или ще дойдете от моята страна.

— Но пътят е един и същ, нали? Води до едно и също място — попитал някой.

— Така е.

— Къде води пътят?

— До смъртта. Всеки живот, с изключение на един, свършва със смърт. Такъв е редът на нещата.

— Тогава какво значение има от коя страна върви човек? — Ренген бил този, който питал.

Той бил едър мъж, един от малцината, които били по-високи от Техлу, но бил разтърсен от всичко, което бил видял и чул през последните няколко часа.

— Какво има от нашата страна на пътя?

— Болка — отвърнал Техлу с глас, твърд и студен като камък. — Наказание.

— А от твоята страна?

— Сега болка — отговорил Техлу със същия глас. — Сега и наказание — за всичко, което сте сторили. Това не може да бъде избягнато. Но и аз съм тук, това е и моят път.

— Как да пресека от твоята страна?

— Покай се, кажи, че съжаляваш, и ела от моята страна.

Ренген прекрачил линията и застанал до своя Бог. Тогава Техлу се навел и вдигнал чука, който Ренген бил изпуснал. Но вместо да му го върне, той ударил ковача с него като с камшик. Веднъж. Два пъти. Три пъти. При третия удар Ренген паднал на колене, като стенел и плачел от болка. Но след третия удар Техлу оставил чука настрани и коленичил, за да погледне ковача в лицето.

— Ти беше първият, който пресече чертата — тихо казал той, така че само Ренген да го чуе. — Това е трудна и смела постъпка.

Гордея се с теб. Вече няма да се казваш Ренген, сега си Уерет — Ковача на пътя.

След това Техлу го прегърнал с двете си ръце и докосването му отнело голяма част от болката на Ренген, който сега бил вече Уерет. Но не цялата, защото Техлу говорел истината, когато казал, че наказанието не може да бъде избягнато.

Един по един останалите пресичали линията и Техлу удрял всеки от тях с чука. Но след като всеки мъж или жена паднел, Техлу коленичел и говорел с тях, давал им нови имена и излекувал част от болката им.

В много от мъжете и жените се криели демони, които побягвали с писъци, когато ги ударел чукът.

С тези хора Техлу говорел по-дълго, но накрая винаги ги прегръщал и всички те му били благодарни. Някои от тях радостно танцували от това, че са се освободили от ужасните неща, които живеели в тях.

Накрая от другата страна на линията останали седмина. Техлу три пъти ги попитал дали ще пресекат чертата и те три пъти му отказали. След третия път Техлу прескочил линията, ударил със страшна сила всеки от тях и ги съборил на земята.

Но не всички от тях били хора. Когато Техлу ударил четвъртия, се чул звукът на съскащо желязо и се разнесла миризмата на изгоряла кожа. Причината била, че четвъртият мъж изобщо не бил човек, а демон, облечен в човешка кожа. Когато това се разкрило, Техлу сграбчил демона и го строшил с ръцете си, като проквел името му и го върнал във външния мрак, който бил домът на демонския род.

Останалите трима се оставили да бъдат ударени. Никой от тях не бил демон, макар че от телата на някои от тях избягали демони. След като свършил, Техлу не проговорил на шестимата, които не пресекли линията, нито пък коленичил да ги прегърне, за да успокои раните им.

На следващия ден Техлу решил да довърши онова, което бил започнал. Той вървял от град на град и предлагал на всички хора същия избор, който веднъж вече бил дал. Резултатите винаги били едни и същи — някои пресичали чертата, някои оставали от другата страна, някои от тях не били хора, а демони и той ги унищожавал.

Но един демон се изплъзвал на Техлу. Това бил Енканис, чието лице било в сенки и чийто глас режел мислите на хората като нож.

Където и да отидел Техлу, за да предложи на хората да изберат своя път, Енканис вече бил ходил там преди него, унищожавал реколтата и отравял кладенците. Енканис карал хората да се убиват едни други и да крадат деца от постелите им посред нощ.

След като изминали седем години, Техлу вече бил ходил навсякъде по света. Той прогонил демоните, които ни морели. Всички освен един. Енканис бил на свобода и причинявал повече нещастия от хиляда демони, като разрушавал и плячкосвал всичко където и да отидел.

И така Техлу продължавал да го гони, а Енканис продължавал да бяга. Скоро Техлу бил на няколко дни след демона, после два дни, след това само половин ден. Накрая бил толкова близо след него, че усещал студа от преминаването на Енканис и можел да види отпечатъците от ръцете и краката на демона, защото те били белязани със студен черен скреж.

Знаейки, че е преследван, Енканис стигнал до един велик град. Повелителят на демоните призовал силата си и превърнал града в развалини. Надявал се, че така ще забави Техлу и ще може да избяга, но Ходещият бог се спрял само колкото да определи свещеници, които да се погрижат за хората от разрушения град.

Енканис бягал в продължение на шест дни и разрушил шест велики града.

Но на седмия ден Техлу се доближил, преди Енканис да успее да събере силата си, и седмият град бил спасен. Ето защо седем е щастливо число и затова празнуваме на Каенин.

Сега вече Енканис бил притиснат и се съсредоточил изцяло върху това как да избяга. Но на осмия ден Техлу не спрял, за да се храни или да спи. И така в края на Фелинг Техлу хванал Енканис. Той скочил върху демона и го ударил с ковашкия си чук. Енканис паднал като камък, но чукът на Техлу се строшил и паднал на прашния път.

Техлу носил отпуснатото тяло на демона през цялата нощ и на сутринта на деветия ден стигнал до град Атур. Когато хората видели как Техлу носи безжизнения демон, те помислили, че Енканис е мъртъв. Но Техлу знаел, че това не може да стане толкова лесно. Никое обикновено острие или удар не биха могли да убият демона. Нямало и килия или решетка, която да може да го задържи.

Така че Техлу отнесъл Енканис при ковача. Поискал желязо и хората донесли всичкото, което имали. Макар че не бил почивал и не бил хапнал нито залък, Техлу продължил да работи през целия девети ден.

Докато десетима мъже задвижвали духалата, Техлу изковал великото колело от желязо.

Той работил през цялата нощ и когато първата светлина на десетото утро го докоснала, Техлу за последен път ударил колелото и то било завършено. Изковано изцяло от черно желязо, колелото се изправяло по-високо от човешки ръст. Имало шест спици, всяка от които била по-дебела от дръжка на чук, а пръстенът му бил широк колкото човешка ръка. Тежало колкото четирийсет мъже и било студено на пипане. Звукът от името му бил ужасен и никой не могъл да го произнесе.

Техлу събрал хората, които наблюдавали, и избрал измежду тях един свещеник. След това ги накарал да изкопаят голям ров в центъра на града, широк петнайсет стъпки и дълбок дваисет.

Когато слънцето изгряло, Техлу положил тялото на демона върху колелото. При първото докосване на желязото Енканис започнал да мърда в съня си. Но Техлу здраво го приковал към колелото, като стегнал брънките на веригата с удари на чук и ги направил по-здрави от всяка ключалка.

Тогава Техлу отстъпил назад и всички видели как Енканис се размърдал отново, сякаш смущаван от неприятен сън. След това той се разтърсил и се събудил напълно. Енканис опънал веригите си, тялото му се извило напред, докато ги дърпал. Там, където желязото докосвало кожата му, той усещал пробождането на ножове и игли, което било като изгарящата болка от измръзването или жиленето на стотици хапещи насекоми. Енканис се мятал върху колелото и започнал да вие, докато желязото го прогаряло, хапело и смразявало.

За Техлу този звук бил като нежна музика. Той легнал на земята до колелото и заспал дълбок сън, защото бил безкрайно уморен.

Когато се събудил, била вечерта на десетия ден. Енканис продължавал да е прикован към колелото, но вече не виел и не се мятал като уловено в капан животно. Техлу се навел и с голяма мъка повдигнал края на колелото и го подпрял върху едно дърво, което

растяло наблизно. Веднага щом се доближил, Енканис го проклед на езици, които никой не знаел и чиито думи дращели и хапели.

— Ти сам си виновен за всичко — рекъл му Техлу.

Онази нощ имало празненство. Техлу изпратил мъжете да насекат дузина вечнозелени дървета и да ги използват за разпалването на клада на дъното на дълбокия ров, който били изкопали.

През цялата нощ хората от града танцували и пеели около горящия огън. Те знаели, че последният и най-опасният от всички демони на света бил хванат най-накрая.

И през цялата нощ Енканис висял на своето колело и ги наблюдавал, без да помръдва, като змия.

Когато дошло утрото на единайсетия ден, Техлу отишъл при Енканис за трети и последен път. Демонът изглеждал изтощен и само се оглеждал диво. Кожата му била бледна, а костите му прозирали през нея. Но силата му все още го обгръщала като тъмна мантия и криела лицето му в сенките си.

— Енканис — рекъл му Техлу — това е последната ти възможност да говориш. Направи го, защото зная, че е по силите ти.

— Господарю Техлу, аз не съм Енканис.

За един кратък миг гласът на демона бил жалък и всички, които го чули, били трогнати и натъжени. Но след това се чул звук като от съскането на нагорещено желязо и колелото иззвъняло като желязна камбана. Тялото на Енканис се извило от болка при този звук и след това увиснало отпуснато върху китките, докато звънът на колелото постепенно утихвал.

— Не опитвай номерата си, създание на мрака — казал Техлу със суров глас, а очите му били мрачни и твърди като желязото на колелото.

— Какво искаш тогава? — просъскал Енканис, а гласът му бил като стърженето на камък върху камък. — Какво? Дано те стигне разруха и опустошение, какво искаш от мен?

— Твоят път е много кратък, Енканис. Но все още можеш да избереш от коя страна искаш да пътуваш.

— Ти ми даваш същия избор, който даваш и на добитъка? — изсмял се Енканис. — Добре, тогава ще мина от твоята страна на пътя. Съжалявам и се пок...

Колелото извъняло отново с дългия и дълбок звън на голяма камбана. Енканис отново започнал да се мята върху веригите си и звукът на неговия крясък разтърсил земята и натрошил камъните на километър разстояние във всяка посока.

Когато звукът на камбаната и писъкът утихнали, Енканис увиснал задъхан и треперещ върху веригите си.

— Казах ти да не изричаш лъжи, Енканис — рекъл Техлу без всякаква милост.

— Тогава избирам моя път! — изпищял Енканис. — Не съжалявам! Ако можех да избира отново, само щях да променя скоростта, с която вървя по него. Твоите хора са като добитък, от който моят вид се храни! Бих те захапал и натрошил на парчета, ако ми дадеш половин час, ще направя такива неща, че тия мизерни, тъпи селяндури ще обезумеят от страх. Ще изпия кръвта на децата им и ще се къпя в сълзите на жените им — искал да изрече и още думи, но дъхът не му стигал, както се мятал върху веригите, които го държали.

— Така значи — отвърнал Техлу и пристъпил към колелото.

За миг изглеждало, че ще прегърне Енканис, но той просто се протегнал към железните спици на колелото. След това, като се напрегнал, Техлу повдигнал колелото над главата си. Понесъл го с вдигнати ръце към рова и хвърлил Енканис в него.

През дългите часове на нощта дузината вечнозелени дървета подхранвали огъня. Рано сутринта пламъците били угаснали, като оставили след себе си дебел слой зачервени въглени, които проблясвали, когато подухнел вятър.

Колелото с Енканис върху него се ударило тъкмо там. Последвал взрив от искри и пепел и то потънало на десетки сантиметри дълбочина в горящите въглени. Желязото, което приковавало Енканис и изгаряло и хапело плътта му, държало тялото му над въглените.

Макар и да не бил върху самия огън, горещината била толкова силна, че дрехите на демона се овъглили и започнали да се разпадат, без да се запалват. Енканис се мятал върху оковите си и забивал колелото все по-дълбоко във въглените. Той пищял, защото знаел, че дори демоните могат да умрат от огън и желязо. И макар да бил могъщ, той бил окован и горял. Чувствал как металът на колелото се нагорещявал под него, обгаряйки до черно плътта на ръцете и краката му. Енканис продължавал да крещи и дори когато кожата му започнала

да пуши и се овъглява, лицето му продължавало да е скрито в сянката, която се надигала от него като език на тъмен пламък.

След това Енканис утихнал и единственият звук, който се чувал, бил съскането на потта и кръвта, които падали върху въглените от разпънатите крайници на демона. Дълго време всичко било тихо. Енканис дърпал веригите, които го държали към колелото, и изглеждало, че ще продължава да опитва, докато мускулите и сухожилията му не се отделели напълно от костите.

След това се чул остър звук като от спукването на камбана и ръката на демона се освободила от колелото. Нажежени до червено от огъня парчета верига се разхвърчали нагоре и паднали в краката на онези, които стояли горе край ямата. Единственото, което се чуло, бил внезапният, лудешки смях на Енканис, който звучал като натрошено стъкло.

Малко след това и втората му ръка била свободна, но преди той да успее да направи нещо повече, Техлу скочил в ямата и се приземил с такава сила на дъното ѝ, че желязото извъняло. Техлу сграбчил ръцете на демона и ги притиснал отново към колелото.

Енканис изревал яростно и невярващо, защото макар да бил прикован отново към колелото и Техлу да го държал по-здраво от веригите, които той счупил, видял как Техлу също гори в пламъците.

— Глупак! — простенал той. — Ще умреш тук заедно с мен. Пусни ме и живеј! Пусни ме и аз няма да ти създавам повече неприятности!

И този път колелото не извъняло, защото Енканис бил уплашен наистина.

— Не — отвърнал Техлу. — Твоето наказание е смърт и то ще бъде изпълнено.

— Глупак! Безумец! — Енканис продължавал да се мята без всякаква полза. — Ти гориш в пламъците заедно с мен и ти ще умреш като мен!

— Всички неща се превръщат в пепел рано или късно, затова и тази плът ще изгори. Но аз съм Техлу. Син на самия себе си. Баща на самия себе си. Бил съм преди и ще бъда след това. Ако трябва някой да се жертва, то това трябва да бъда аз самият. И ако съм необходим и ме повикат, тъй както трябва, то тогава аз ще дойда отново, за да съдя и наказвам.

И така Техлу го държал върху горящото колело и нито заплашите на демона, нито писъците му го накарали да помръдне дори и на милиметър. Затова когато Енканис си отишъл от този свят, с него си тръгнал и Техлу, който бил и Менда. И двамата се превърнали на пепел в ямата в град Атур. Ето защо свещениците на техлините носят раса със сивия цвят на пепелта. И така сме научили, че Техлу се грижи за нас, наблюдава ни и ни пази от...

* * *

Трапис прекъсна разказа си, когато Джаспин започна да реве и да се мятта върху въжетата си. Тъй като вече нямаше история, която да задържа вниманието ми, аз полека отново се унесох.

След този случай в мен остана едно подозрение, което така и не ме пусна. Беше ли Трапис свещеник на Техлу? Робата му беше парцалива и мръсна, но преди време цветът ѝ можеше да е бил точно такава сиво. Някои части от историята му бяха неясни и объркани, но други беше разказвал с внушителен замах, сякаш ги рецитираше от своите полузабравени спомени. Може би от проповеди? Или от четенията му на „Книгата на пътя“?

Никога не го попитах. И макар често да се отбивах в мазето му през следващите месеци, така и никога не чух Трапис отново да разказва друга история.

24.

САМИТЕ СЕНКИ

През цялото време, което прекарах в Тарбеан, продължавах да се уча, макар че голяма част от уроците бяха болезнени и неприятни.

Научих се как да прося. Това всъщност беше едно практическо приложение на актьорското изкуство пред много трудна публика. Справях се добре, но пари се печелеха трудно в крайбрежната част, а празната паница за просене означаваше студена и гладна нощ.

След множество опасни опити и грешки накрая открих правилния начин как да обирам чуждите кесии и джобове. Бях особено добър в джебчийството. Скоро и всички брави и ключалки не можеха да ми се опрат. Използвах чевръстите си пръсти за нещо, което родителите ми или Абенти никога не бяха предполагали, че ще правя.

Научих се да избягвам всеки с твърде бяла усмивка. Смолата денер избелва зъбите бавно, така че ако съответният любител на сладкото беше живял достатъчно дълго, та да му побелеят зъбите изцяло, беше твърде вероятно вече да бе продал всичко, което е притежавал. Тарбеан беше пълен с опасни хора, но никой от тях не бе по-опасен от пристрастените към сладкото, които имаха отчаяна нужда от още смола. Такъв човек би убил за няколко пенита.

Научих как да си правя обувки от парцали.

Истинските обувки се бяха превърнали в непостижима мечта за мен. Мисля, че през първите две години краката ми бяха вечно ледени или насечени от порязвания, най-често и двете.

Но след третата година кожата на стъпалата ми беше загрубяла като стара щавена кожа и можех с часове да тичам бос по грубите павеа на градските улици, без изобщо да ги усещам.

Научих се да не очаквам помощ от никого. В лошите части на Тарбеан викът за помощ привличаше хищници, както миризмата на кръв, носена от вятъра.

* * *

Бях заспал, сгушен в скривалището си, там, където се събираха трите покрива.

Събудих се от звука на остър смях и тропот на крака в уличката под мен. Шляпащите стъпки спряха, отново се чу смях, последван от звук като от раздиране на плат. Тъй като спях на ръба на покрива, погледнах надолу към улицата. Видях няколко едри момчета, почти мъже. Бяха облечени като мен, в парцали, и ужасно мръсни. Бяха петима, може би шестима. Движеха се между сенките и самите те приличаха на сенки. Гърдите им се повдигаха високо от тичането и дори горе от покрива можех да чуя дъха им.

Онова, което преследваха, стоеше наред уличката — малко момче, най-много осемгодишно. Едно от по-големите момчета го притискаше към земята. Голата кожа на момчето бледо блестеше на лунната светлина. Отново се чу звукът на съдран плат и момчето заплака с глас. Накрая плачът му се превърна в сподавено хлипане.

Останалите го наблюдаваха и говореха помежду си с тихи, настоятелни гласове, а на лицата им имаше жестоки, вълчи усмивки.

Аз самият бях преследван няколко пъти през нощта. Веднъж, преди няколко месеца, успяха да ме хванат. Погледнах надолу и бях изненадан да видя в ръката си, готова за хвърляне, тежка, червена керемидата.

Спрях се за момент и погледнах назад към скривалището си. Там имах вехто одеяло и половин самун хляб. Парите ми за черни дни също бяха скрити тук — осем железни пенита, които бях скътал, в случай че късметът ми изневери. И най-ценното от всичко — книгата на Бен. Тук бях в безопасност. Дори и да ударех един от тях, останалите щяха да се качат на покрива за две минути. След това, дори и да успеех да избягам, нямаше да имам къде да отида.

Оставих керемидата. Върнах се на мястото, което се бе превърнало в мой дом, и се свих на завет в нишата под надвисналия покрив. Усуках одеялото в ръцете си и здраво стиснах зъби, като се опитвах да не чувам ниското боботене на разговора по-долу, прекъсвано от груб смях и тихи, отчаяни ридания.

25.

АНТРАКТ — НЕТЪРПЕЛИВО ТЪРСЕНЕ НА ПРИЧИНИ

Квоте направи жест към Летописеца, който остави перото и се протегна с вдигнати над главата преплетени пръсти.

— От доста време не се бях сещал за това — каза съдържателят. — Ако търсиш причината защо се превърнах в онзи Квоте, за когото се разказват истории, предполагам, че можеш да я откриеш в това.

— Какво точно имаш предвид? — сбърчи чело Летописеца.

Квоте дълго мълча, загледан в ръцете си.

— Знаеш ли колко пъти в живота си съм бил пребиван?

Летописеца поклати глава.

Квоте вдигна поглед, засмя се и безгрижно сви рамене.

— Нито пък аз. Човек би си помислил, че нещо толкова се запечатва в съзнанието. Че ще си спомням колко кости са ми били чупени, както и шевовете и превръзките. — Той поклати глава. — Не си го спомням. Но си спомням онова малко момче, което хлипаше в мрака. Спомням си го ясно след всички тези години, все едно се е случило едва вчера.

— Ти самият каза, че нищо не си могъл да направиш — намръщи се Летописеца.

— Можех — сериозно отвърна Квоте, — но не го сторих. Направих своя избор и съжалявам за това и до ден-днешен. Костите заздравяват. Съжалението остава в теб завинаги.

Квоте дръпна стола си от масата.

— Мисля, че ви разказвах достатъчно за тъмната страна на Тарбеан.

Той се изправи и продължително се протегна.

— Защо, Реши? — Думите внезапно бликнаха от устата на Баст. — Защо си останал там, ако е било толкова ужасно?

Квоте кимна, сякаш бе очаквал този въпрос.

— Къде другаде можех да отида, Баст? Всеки, когото познавах, беше мъртъв.

— Не всеки — настоя Баст. — А Абенти? Можел си да отидеш при него.

— Хелоуфел беше на стотици километри разстояние, Баст — уморено отвърна Квоте, мина през стаята и се премести зад тезгяха. — Стотици километри без картите на баща ми, които да ме водят. Стотици километри без фургоните, в които да пътуваш и спиш. Без всякаква помощ, без пари и без обувки. Предполагам, че такова пътуване не би било невъзможно. Но за едно дете, което все още не се беше съвзело от удара, предизвикан от загубата на родителите му... — Квоте поклати глава. — Не. В Тарбеан поне можех да прося или да крада. Едва успях да оцелея в гората през лятото. Но през цялата зима? — Той отново поклати глава. — Щях да умра от глад или от измръзване.

Докато стоеше зад бара, Квоте напълни халбата си и започна да добавя щипки от разни подправки от различни малки кутии, след това със замислено изражение се отправи към голямата каменна камина.

— Разбира се, че си прав. Всяко друго място би било по-добро от Тарбеан. — Той сви рамене и се обърна към огъня. — Но всички ние сме подвластни на навиците си. Много по-лесно е да останеш сред коловозите на онова, което ти е познато. Може би дори съм си мислел, че заслужавам този живот. Че това ми е наказанието, че не съм бил там, за да помогна, когато дойдоха чандрианите. Наказанието ми, че не умрях, когато трябваше — заедно със семейството си.

Баст отвори уста да каже нещо, после я затвори и намръщено сведе поглед към масата.

Квоте го погледна през рамо и меко се усмихна.

— Не казвам, че това е разумно, Баст. Самата природа на чувствата не се поддава на разумно обяснение. Сега не се чувствам по този начин, но си спомням, че тогава мислех така. — Той отново се обърна към огъня. — Обучението на Бен направи паметта ми толкова ясна и остра, че понякога трябва да внимавам да не се порежа на нея.

Квоте взе един нагорещен камък от огъня и го пусна в дървената си халба. Той потъна вътре с остро съскане. Стаята се изпълни с миризмата на сух карамфил и мускатово орехче.

Квоте разбърка ябълковото си вино с една лъжица с дълга дръжка и се върна обратно на масата.

— Трябва също да имате предвид, че тогава не бях на себе си. Голяма част от мен все още беше под влиянието на шока — ако щете, още не се беше събудила. Имах нужда нещо или някой да ме събуди.

Той кимна на Летописеца, който с привично движение разтърси ръка, за да я отпусне, и след това отвори мастилницата си.

Квоте се облегна назад на стола си.

— Трябваше да си припомня нещата, които бях забравил. Имах нужда от нещо, за което да живея. Минаха години, преди да срещна някого, който можеше да стори това за мен. — Той се усмихна на Летописеца. — Преди да срещна Скарпи.

26.

ЛАНРЕ СЕ ПОЯВЯВА

По онова време бяха минали две години, откакто бях дошъл в Тарбеан. Три мои рождени дни бяха отминали, без изобщо да забележа, и вече тъкмо бях навършил петнайсет. Знаех как да оцелея в крайбрежната част. Бях се превърнал в изкусен просяк и крадец. Отварях само с едно докосване чуждите брави и джобове. Знаех кои заложни къщи купуват стоки „от чичо“, без да задават въпроси.

Все още ходех в дрипи и често оставах гладен, но нямаше истинска опасност да умра от глад. Парите ми за черни дни бавно се увеличаваха. Дори след тежката зима, която често ме принуждаваше да плащам за място на топло, където да преспя, имах скрит запас от над двайсет железни пенита. Кое то за мен си беше като съкровището на някой дракон.

Чувствах се удобно на това място. Но като изключим желанието ми да увеличавам своите пари за черни дни, нямаше за какво друго да живея.

Нямах никаква цел. Нищо, към което да се стремя. Прекарвах дните си в търсене на подходящи за крадене неща и начини, по които да се забавлявам.

Но един ден в мазето на Трапис чух нещо, което бе на път да промени всичко това. Едно момиченце разказваше с изпълнен с благоговение глас за някакъв разказвач на истории, който непрекъснато висял в един бар на Доковете, наричан „Половин мачта“. Както изглежда, всеки път, когато удряла шестата камбана, той разказвал по една история. Която и история да поискали — той все я знаел. Освен това момичето каза, че онзи се бил обзаложил, че ако не знае историята, която поискаш, ще ти даде цял талант.

През цялата останала част от деня мислих за казаното от момичето. Съмнявах се, че е истина, но не можех да спра да си представям какво бих могъл да направя с цял сребърен талант. Можех

да си купя обувки и навярно нож, да дам пари на Трапис и пак да удвоя парите си за черни дни.

Дори момичето да бе излъгало за облога, разказът ѝ въпреки това ме беше заинтересувал.

По улиците забавления не се намираха лесно. От време на време на някой ъгъл дрипава трупа представяше с жестове някоя пиеса или успях да чуя свиренето на гъдулар в някоя кръчма. Но повечето истински забавления струваха пари, а спечелените ми с труд пенита бяха твърде ценни, за да ги прахосвам по този начин.

Но имаше един проблем. Доковете не бяха безопасни за мен.

Ще обясня. Преди повече от година видях на улицата Пайк. Това беше първият път, в който го виждах след моя първи ден в Тарбеан, когато той и приятелите му ми скочиха в онази уличка и строшиха лютнята на баща ми.

По-голямата част от деня предпазливо вървах след него, като запазвах разстоянието между нас и се криех в сенките. Накрая той стигна до дома си в една тясна уличка на Доковете, където се намираше неговият вариант на моето скривалище. То представляваше нещо като гнездо от счупени щайги, което той беше наредил, за да му пази завет и сушина.

Цяла нощ висях на покрива в очакване той да напусне скривалището си на следващата сутрин. След това се спуснах до неговото гнездо от щайги и се огледах. Беше удобно, изпълнено с дребните вещи, които той бе събирал няколко години. Имаше бутилка бира, която изпих. Имаше и парче сирене, което изядох, и риза, която откраднах, тъй като беше по-малко дрипава от моята собствена.

По-нататъшното претърсване разкри различни други дреболии — свещ, кълбо канап, няколко топчета. Най-изненадващи бяха няколкото парчета брезент, на които с въглен беше нарисувано лице на жена. Наложих се да ровя десетина минути, докато накрая открих онова, което в действителност търсех. Зад всичко останало беше скрита една малка дървена кутия, която носеше следи от често използване. В нея имаше снопче изсъхнали виолетки, вързани с бяла панделка, кон играчка, останал почти без своята грива от конци, и къдрица руса коса.

Нужни ми бяха няколко минути опити с кремъка и огнилото, докато успея да разпаля огъня. Виолетките горяха добре и скоро

високо във въздуха се понесоха облаци мазен дим. Стоях отстрани и наблюдавах как всичко, което Пайк беше обичал, изчезва в пламъците.

Но останах твърде дълго, за да се наслаждавам на момента. Пайк и един негов приятел дотичаха по уличката, привлечени от дима, и аз се оказах в капан. Побеснелият Пайк скочи към мен. Той беше по-висок с петнайсетина сантиметра и по-тежък с двайсет килограма. Дори по-лошо от това — стискаше в ръка нещо като груб нож от парче счупено стъкло, увито с канап в единия край.

Намушка ме веднъж в бедрото, точно над коляното, преди да ударя ръката му в паветата и да счупя ножа. След това отново посини окото ми и ми счупи няколко ребра, преди да успея да го изритам точно между краката и да се освободя. Докато бързах да се отдалеча, той куцукаше след мен и крещеше, че ще ме убие за онова, което бях сторил.

Вярвах му. След като закърпих криво-ляво крака си, взех всичките си спестени пари и купих пет пинти дрег — евтин, противен алкохол, който беше толкова силен, че от него в устата излизаха пришки. След това докуцуках до Доковете и изчаках Пайк и приятелите му да ме забележат.

Не отне много време. Позволих им да ме следят в продължение на около километър покрай Сиймлинг Лейн и към Талоус. Придържах се към главните улици, защото знаех, че те няма да посмеят да ме нападнат посред бял ден, когато наоколо има хора.

Но веднага щом се стрелнах в една странична уличка, те побързаха да ме настигнат, подозирайки, че се опитвам да избягам. Обаче когато завиха зад ъгъла, там нямаше никой.

Пайк се сети да погледне нагоре точно когато от ръба на един нисък покрив излях върху него кофата с дрег. Успях да го намокря целия и да опръскам лицето и гърдите му. Пайк изкрещя, започна да търка очите си и падна на колене. Тогава аз драснах фосфорната кибритена клечка, която бях откраднал, и я хвърлих върху него, наблюдавайки яркия ѝ пламък, докато падаше.

Изпълнен с чистата и неумолима омраза на едно дете, аз се надявах, че той ще избухне в пламъци. Не стана точно така, но той все пак се запали. Изкрещя отново и започна да се мята наоколо, докато приятелите му го налагаха в опити да го угасят. Докато бяха заети с това, аз се измъкнах.

Беше минала повече от година, през която не бях виждал Пайк. Той не се беше опитвал да ме открие, а аз стоях настрана от Доковете, като понякога се отклонявах с километри от пътя си само и само да не мина близо до тях. Това беше един вид примирие. Обаче не се съмнявах, че Пайк и приятелите му помнят как изглеждам и горят от желание да ми видят сметката, стига да ме мярнат.

След като премислих отново, реших, че е твърде опасно. Дори обещанието за безплатни истории и шансът да спечеля сребърен талант не заслужаваха нова среща с Пайк. Освен това коя история да поискам?

Този въпрос се въртеше в главата ми през следващите няколко дни. Коя история можех да поискам да бъде разказана? Блъснах се в един пристанищен работник и ми сложиха белезници, преди да успея да бръкна в джоба му. Коя история? Просих на ъгъла на улицата срещу храма на Техлу. Коя история? Откраднах три самуна хляб и отнесох два от тях на Трапис като подарък. Коя история?

След това, както си лежах на покрива в моето скривалище и тъкмо се унасях в сън, внезапно ми просветна. Ланре. Разбира се, можех да поискам от него да разкаже истинската история на Ланре. Историята, която баща ми беше...

Сърцето ми почти спря, когато изведнъж си спомних неща, за които бях избягвал да мисля в продължение на години — баща ми, който лениво дрънка на лютнята си, и до него във фургона майка ми, която пее. Инстинктивно започнах да се отдръпвам от тези спомени, по начина, по който човек дръпва ръката си, когато усети топлината на огъня.

Но с изненада установих, че в тези спомени имаше само мека болка, а не дълбоката мъка, която очаквах. Вместо нея усетих трепета на леко вълнение при мисълта да чуя историята, която баща ми се бе опитвал да открие. История, която самият той можеше да разкаже.

Въпреки това знаех, че ще е чиста лудост да се затичам към Доковете само заради тази история. Цялата неумолима практичност, на която Тарбеан ме беше научил през годините, ме караше да остана в своето познато кътче от света, където бях в безопасност...

* * *

Първото, което видях при влизането си в „Половин мачта“, беше Скарпи. Той седеше върху висок стол край бара — възрастен мъж с очи като диаманти и тяло като на дървено плашило. Беше слаб и жилиав, с гъсти бели косми по ръцете, лицето и главата. Снежнелият цвят на космите изпъкваше още повече на фона на тъмнокафявия тен на кожата му и го правеше да изглежда все едно беше покрит с пръски морска пяна.

В краката му имаше група от двайсетина деца, няколко от тях бяха на моята възраст, но по-голямата част — по-малки. Бяха странна смесица — от мърляви босоноги хлапаци като мен самия до сравнително добре облечени, чисти деца, които вероятно си имаха родители и домове.

Нито едно лице не ми изглеждаше познато, но не можех да бъда сигурен кой от тях може да се окаже приятел на Пайк. Намерих си място близо до вратата, с гръб към стената, и приклекнах.

Скарпи прочисти гърлото си веднъж-дваж така, че изпитах жажда. След това с важен вид ритуално и скръбно погледна в глинената халба, която стоеше пред него, и внимателно я обърна с дъното нагоре върху тезгяха.

Децата се надигнаха и започнаха да оставят монети върху бара. Набързо ги преброих: две железни половин пенита, девет шайби и един драб. Стойността в монети на Федерацията на всички общо беше малко повече от три железни пенита. Може би разказвачът вече не предлагаше облога за сребърния талант Най-вероятно слухът, който бях чул, не беше верен.

Старецът кимна почти недоловимо на кръчмаря.

— Червено от Фолоус. — Гласът му беше дълбок и дрезгав, почти хипнотичен. Плешивият мъж зад бара събра монетите и пъргаво наля вино в широката глинена чаша на Скарпи.

— Е, какво искате да чуете всички днес? — избоботи Скарпи, а гласът му се носеше като далечна гръмотевица.

За момент настъпи тишина, отново напомняща на някакъв ритуал, в който можеше да се долови почти благоговение. Последва я взрив от думите на всички деца, които се опитваха да говорят едновременно.

— Искам история за феи!

— ... Орен и битката при Мант...

— Да, Орен Велситер! Тази с барон...

— Лартам...

— Мир Тариниел!

— Илиен и мечката!

— Ланре — казах аз почти без да искам.

Стаята отново утихна, докато Скарпи отпи от чашата си. Децата го наблюдаваха напрегнато по начин, който ми беше познат, но не можех да се сетя откъде.

Скарпи седеше спокойно насред пълната тишина.

— Чух ли — думите му течаха бавно като тъмен мед — някой да казва Ланре? — Той заби в мен ясните си, пронизващи сини очи.

Кимнах, без да знам какво да очаквам.

— Искам да чуя за сухите земи над Стормуол — оплака се едно от малките момичета, — за пясъчните змии, които излизат изпод земята като акули. И за сухите мъже, които се крият под дюните и ти изпиват кръвта вместо вода. И... — Децата около нея й запушиха устата от всички посоки, за да я накарат да млъкне.

Бързо настъпи тишина, а Скарпи отново отпи от чашата си. Докато наблюдавах децата, които гледаха Скарпи, се сетих за какво ми напомняха те — за човек, който нетърпеливо следи часовник. Предположих, че когато напитката на стареца свърши, историята, която той разказваше, също щеше да свърши.

Скарпи отпи отново, този път само глътка, остави чашата и се завъртя на стола си, така че да е с лице към нас.

— Кой иска да чуе историята на мъжа, който загубил окото си и спечелил по-добро зрение?

Нещо в тона на гласа му и реакцията на останалите деца ми показа, че това беше просто риторичен въпрос.

— И така, Ланре и Войната на сътворението. Много, много стара история. — Очите му обходиха децата. — Седнете и слушайте, защото ще ви разкажа за Блестящия град, такъв, какъвто е бил преди много години и на много километри разстояние...

* * *

Някога, много отдавна и много далеч, съществувал Мир Тариниел — Блестящият град. Лежал между високите планини на света като скъпоценен камък в кралска корона.

Представете си град, който бил толкова голям като Тарбеан, на ъгъла на всяка негова улица имало искрящ фонтан или растяло зелено дърво, или стояла толкова красива статуя, че дори и горд мъж би заплакал, само като я погледнел. Сградите били грациозни и изящни, издълбани в самата планина от блестящ бял камък, който запазвал в себе си слънчевата светлина дълго след падането на вечерния мрак.

Селитос бил владетелят на Мир Тариниел. Веднага щом погледнел всяко нещо, Селитос можел да види скритото му име и да го разбере. В онези дни мнозина били тези, които можели да правят такива неща, но Селитос бил най-могъщият повелител на имената от всички, живели по онова време.

Селитос бил обичан от хората, които защитавал. Неговите решения били строги и справедливи и никой не можел да повлияе върху тях с лъжа и лицемерие. Силата на очите му била толкова голяма, че можел да прочете какво имало в сърцата на хората, сякаш били отворени книги с големи букви.

В онези времена в една огромна империя се водела ужасна война. Войната била наречена Войната на сътворението, а името на империята било Ерген. И макар светът никога да не бил виждал толкова величествена империя или толкова страшна война, сега те оживяват само в историите. Дори историческите книги, които споменават за тях като за съмнителни слухове, отдавна са се превърнали на прах.

Войната продължила толкова дълго, че хората почти не си спомняли вече времето, когато небето още не било черно от пушеците на изгорените градове. Някога в империята имало стотици горди градове. Сега от тях били останали само развалини, осеяни с телата на мъртвите. Навсякъде имало чума и глад, а на някои места хората били толкова отчаяни, че майките дори не смеели да дават имена на новородените. Но осем града останали. Те били Белен, Антус, Ваерет, Тинуса, Емлен и двойният град Мурила и Муриела. Последният останал бил Мир Тариниел, най-великият от всички и единственият, останал невредим след дългите векове на война. Той бил защитаван от планините и от смели войници. Но истинската причина за мира, който

царувал в Мир Тариниел, бил Селитос. Като използвал силата на своя взор, той непрекъснато наблюдавал планинските проходи, които водели до многообичания му град. Покоите му били в най-високите кули на града, така че можел да види всяка атака много преди да се е превърнала в заплаха.

Другите седем града, които не притежавали силата на Селитос, търсели други начини да осигурят безопасността си. Те се доверили на дебели стени от камък и стомана. Осланяли се на силата на мишците, храбростта, доблестта и кръвта. И така, те се доверили на Ланре.

Ланре участвал в битки, откакто можел да повдигне меча, и до времето, в което гласът му започнал да загрубява, се равнявал на цяла дузина по-възрастни мъже. Оженил се за жена, наречена Лира, и любовта му към нея била по-гореща от яростта му.

Лира била ужасяваща и мъдра и притежавала сила толкова могъща, колкото неговата собствена. Защото докато Ланре имал силата на ръцете си и разполагал с верни нему мъже, Лира знаела имената на нещата и силата на гласа ѝ можела да убие човек като гръмотевична буря.

Докато годините отминавали, Ланре и Лира участвали в битките рамо до рамо.

Те защитили Белен от изненадваща атака и спасили града от враг, който многократно ги превъзхождал. Събрали армиите и накарали градовете да признаят, че се нуждаят от съюз.

Дълги години те отбивали атаките на враговете на империята. Хората, които били напълно отчаяни, започнали да чувстват как в тях се разгаря нова надежда. Те се надявали на мир и възлагали своите несигурни още надежди на Ланре.

След това дошъл Блакът на Дросен Тор. *Блак* означавало битка на езика от онова време, а при Дросен Тор се състояла най-голямата и ужасна битка в тази дълга и страшна война.

Те се били без прекъсване в продължение на три дни на слънчева светлина и три нощи на неспирната светлина на луната. Нито една от двете страни не успяла да разгроми другата, но и двете не искали да отстъпват.

За самата битка ще кажа само едно — повече хора загинали при Дросен Тор, отколкото живеят днес в целия свят.

Ланре бил винаги там, където битката била най-ожесточена и бил най-необходим. Мечът му никога не напуснал ръката му и не се прибирал в ножницата. В самия край, покрит с кръв, наред покритото с тела поле, Ланре трябвало да се изправи сам срещу страшен враг. Това бил огромен звяр, покрит с люспи от черно желязо, от чийто дъх излизал мрак, който задушавал мъжете. Ланре се бил със звяра и го убил. Той донесъл победа на своите, но я заплатил с живота си.

След като битката приключила и враговете били отхвърлени зад портите от камък, оцелелите открили безжизненото и студено тяло на Ланре близо до звяра, който той убил. Новината за смъртта му бързо се разнесла и се спуснала над полето като було на отчаянието.

Те спечелили битката и обърнали изхода на войната, но всеки от тях чувствал в себе си студенина. Слабият пламък на надеждата, която таели, започнал да трепти и гасне. Те възлагали надеждите си на Ланре, а той бил мъртъв.

В пълната тишина Лира се изправила до тялото на Ланре и изрекла името му. Гласът ѝ бил като заповед. Гласът ѝ бил стомана и камък. Гласът ѝ му казал да живее отново. Но Ланре продължавал да лежи мъртъв и неподвижен.

Обзета от уплаха, Лира коленичила до тялото на Ланре и прошепнала името му. Гласът ѝ бил мълчалива молба. Гласът ѝ бил любов и копнеж. Гласът ѝ го повикал да живее отново. Но Ланре лежал студен и мъртъв.

Обзета от отчаяние, Лира паднала върху тялото на Ланре и изплакала името му. Гласът ѝ бил шепот. Гласът ѝ бил ехо и празнота. Гласът ѝ го молел да живее. Но Ланре лежал бездиханен и мъртъв.

Ланре бил мъртъв. Лира заплакала безутешно и докоснала лицето му с треперещи ръце. Мъжете наоколо обърнали глави, защото било по-малко страшно да гледат полето, покрито с кръв, отколкото нейната скръб.

Но Ланре чул зова ѝ. Той се обърнал при звука на гласа ѝ и дошъл при нея. Ланре се върнал от дверите на смъртта. Той изрекъл името ѝ и взел Лира в обятията си, за да я утеши. Отворил очите си и се опитал да изтрие сълзите ѝ с треперещите си ръце. И тогава си поел дълбок, изпълнен с живот дъх.

Оцелелите от битката видели Ланре да се раздвижва и изпаднали в почуда. Треперливата надежда за мир, която всеки от тях пазел в

сърцето си толкова дълго, пламнала като горещ пламък в гърдите им.

— Ланре и Лира! — изкрещели те и гласовете им били като гръмотевица. — Любовта на нашия крал е по-силна от смъртта! Гласът на нашата господарка го върна обратно! Заедно те победиха смъртта! Какво друго може да ни се случи, освен заедно да победим? Заедно ние можем само да победим!

И така войната продължила и това, че Ланре и Лира воювали един до друг, правело бъдещето да не изглежда толкова мрачно. Скоро всички научили историята за това как Ланре умрял и как любовта му и силата на Лира го върнали обратно. За пръв път откакто се помнели, хората можели да говорят открито за мир, без да ги смятат за глупаци или безумци.

Минали години. Враговете на империята станали малобройни и отчаяни и дори и най-циничните хора виждали, че краят на войната бързо приближава.

След това започнали да се разнасят слухове — че Лира била болна, че Лира била отвлечена или мъртва. Че Ланре напуснал империята, че бил полудял. Някои дори твърдели, че Ланре се самоубил и отишъл да търси жена си в земята на мъртвите. Имало безброй истории, но никой не знаел каква е истината.

Докато слуховете се разгорещавали, Ланре пристигнал в Мир Тариниел.

Той бил сам, носел своя сребърен меч и лека ризница от черни метални люспи. Бронята му била толкова по мярка, че изглеждала като втора кожа от сянка. Той я бил изработил от останките на звяра, който убил при Дросен Тор.

Ланре поискал Селитос да се срещне с него извън града. Селитос се съгласил, като се надявал да научи истината за неприятностите на Ланре и да му предложи приятелска утеха. Те често се съветвали един с друг, защото и двамата били владетели на своите народи.

Селитос бил чувал слуховете и се обезпокоил. Той се страхувал за здравето на Лира, но още повече се страхувал за Ланре. Селитос бил мъдър. Той знаел, че мъката може да сломи сърцето и че страстта е докарала много добри мъже до безумие.

Те вървели един до друг по планинските пътеки. Ланре вървял първи и те стигнали до едно високо място в планините, от което

можели да погледнат далече над земята. Гордите кули на Мир Тариниел ярко блестели под последните лъчи на залязващото слънце.

След дълго мълчание Селитос рекъл:

— Чух ужасни слухове за жена ти.

Ланре не отвърнал нищо и от мълчанието му Селитос разбрал, че Лира е мъртва.

След още една продължителна пауза Селитос отново опитал да подхване разговор:

— Макар да не знам какво точно се е случило, Мир Тариниел ще те подкрепи и ще ти осигури всякаква приятелска помощ.

— Ти си ми дал достатъчно, стари приятелю. — Ланре се обърнал и сложил ръка на рамото на Селитос. — *Силанкси*, обвързвам те. В името на камъка, бъди неподвижен като камък. *Аерух*, заповядвам на въздуха да натежи като олово върху езика ти. *Селитос*, наричам те. Нека всички твои сили те напуснат, с изключение на зрението ти.

Селитос знаел, че в целия свят има само трима души, които можели да мерят сили в изкуството на имената — Алеф, Иакс и Лира. Ланре не притежавал дарбата на имената — силата му била в неговата десница. Опитът да обвърже Селитос с името му би бил толкова безполезен, колкото опита на някое хлапе да нападне войник с върбова пръчка.

Въпреки това силата на Ланре го притискала с голяма тежест като желязно менгеме. Той стоял неподвижен като камък и не можел да стори нищо друго, освен да се чуди как Ланре е придобил такава сила.

Объркан и отчаян, Селитос наблюдавал как нощта падала над планините. Изведнъж с ужас видял, че част от спускащия се мрак всъщност е огромна армия, която напредвала към Мир Тариниел.

Дори по-лошо — не се чувал предупредителният звън на камбаните. Селитос можел само да стои и да наблюдава как пълчищата тайно се промъкват все по-близо и по-близо.

Мир Тариниел бил опожарен и жителите му били изклани и колкото по-малко ви разкажа за това, толкова по-добре. Една нощ и един ден Селитос стоял безпомощно до Ланре и не можел да стори нищо друго, освен да гледа и слуша виковете на умиращите, звъна на желязото и пукота на трошачия се камък.

Когато зората на следващия ден докоснала почернелите кули на града, Селитос установил, че можел да се движи. Обърнал се към

Ланре и този път взорът не му изневерил. Видял Ланре, обвит в дълбок мрак и с болна душа. Но Селитос все още усещал оковите на магията, които го обвързвали. Когато заговорил, в него се борели ярост и объркване.

— Какво стори, Ланре?

Ланре продължил да гледа към развалините на Мир Тариниел.

Раменете му се изгърбили сякаш под товара на огромна тежест.

— За добър човек ли ме смятаха, Селитос? — гласът му бил изпълнен с умора.

— Смятаха те за един от най-добрите измежду нас. Смятахме те за безукорен мъж.

— И все пак аз сторих това.

Селитос се насилал да погледне към разрушения си град.

— Да, стори го — съгласил се той. — Защо?

За момент Ланре замълчал.

— Моята жена е мъртва. До това ме доведоха лъжа и предателство, но за смъртта ѝ съм виновен аз. — Той тежко преглътнал и загледал в далечината.

Селитос проследил погледа му. От височината на планините той видял стълбове черен дим, които се издигали от земята под него. Селитос почувствал с ужасяваща увереност, че Мир Тариниел не бил единственият разрушен град.

Съюзниците на Ланре посели разруха в последните бастиони на империята.

Ланре се обърнал.

— А аз бях считан за един от най-добрите. — Белязано от печал и отчаяние, лицето на Ланре било страшно за гледане. — Аз, когото смятаха за мъдър и добър, сторих всичко това! — Той размахал ръце като обезумял. — Представи си какви нечестиви неща носят скрити в сърцата си онези мъже, които не са ми равни. — Ланре се обърнал към Мир Тариниел и лицето му се изпълнило с умиротворение. — Поне за тях всичко е свършило. Те са в безопасност. В безопасност от хилядите злини, които се срещат в живота. Далеч от мъката, предизвикана от несправедливата съдба.

— Далеч от радостта и чудото... — тихо отвърнал Селитос.

— Не съществува радост! — изкрещял Ланре със страшен глас.

Камъни се пръснали на парчета от силата на неговия глас и ехото го върнало обратно, режещ като нож.

— Всяка радост, която расте тук, е бързо задушавана от плевели. Аз не съм никакво чудовище, което разрушава, защото това му доставя извратено удоволствие. Засявам сол, защото изборът, който имаме, е между плевели и нищо.

Селитос не видял в очите му нищо друго освен празнота.

Селитос се навел и взел от земята нащърбено парче планински кристал с остър край.

— Ще ме убиеш с камък? — Ланре глухо се засмял. — Искан да ме разбереш, да знаеш, че не лудостта ме е накарала да сторя това, което направих.

— Ти не си безумец — признал Селитос. — Не виждам лудост в теб.

— Надявах се, че може би ти ще се присъединиш към онова, което се стремя да направя — изрекъл Ланре с отчаяно желание в гласа. — Този свят е като приятел със смъртоносна рана, на когото бързо даваш горчив цяр, който само облекчава болката му.

— Като разрушиш света? — тихо рекъл на себе си Селитос. — Ти не си луд, Ланре. Това, което те е завладяло, е по-лошо от лудостта. Аз не мога да те излекувам. — Той опипал острия като игла връх на камъка, който държал.

— Ще ме убиеш ли, за да ме излекуваш, стари приятелю? — отново диво и страшно се засмял Ланре и след това погледнал към Селитос с внезапна отчаяна надежда в празните си очи. — Ще го направиш ли? — попитал той. — Можеш ли да ме убиеш, стари приятелю?

Очите на Селитос се отворили и той погледнал своя приятел. Видял как почти обезумелият от мъка Ланре потърсил силата да върне Лира отново към живот. От любов към нея Ланре потърсил познание от място, където познанието трябва да бъде оставено на мира, и го получил на ужасна цена.

Но въпреки голямата мощ на силата, която спечелил с толкова труд, той не могъл да повика Лира обратно. Без нея животът за Ланре не бил нищо повече от тежест, а силата, която притежавал, лежала в мислите му като нагорещен нож. За да избяга от отчаянието и

агонията, Ланре се самоубил в търсене на последното убежище на всички хора, които някога опитали да избягат от дверите на смъртта.

Но точно както в миналото любовта на Лира го върнала отвъд дверите на смъртта, така този път собствената сила на Ланре го накарала да се завърне от сладката забрава. Новоспечеленото му могъщество изгаряло тялото му отвътре и го принуждавало да живее.

Селитос погледнал към Ланре и разбрал всичко. Под силата на неговия взор тези неща изглеждали като тъмна тъкан във въздуха над треперещата форма на Ланре.

— Мога да те убия — казал Селитос и извърнал поглед от изражението на Ланре, в което се появила внезапна надежда — за час или за ден. Но ти ще се върнеш като желязо, издърпано от сив камък. Името ти изгаря от силата в теб. Аз не мога да го угася, защото това ще е все едно да опитам да ударя с камък луната.

Раменете на Ланре увиснали.

— Надявах се, че ще можеш — протичко отвърнал той. — Но знаех истината. Аз вече не съм онзи Ланре, когото ти познаваше. Сега имам ново и ужасно име. Аз съм Халиакс и няма врата, която да може да ме спре. Всичко е изгубено за мен — няма я Лира, не мога да избягам в сладостното спокойствие на съня, нито в блажената забрава — дори лудостта не може да ме стигне. Самата смърт е като отворена врата за моята сила. Не мога да избягам. Единствената ми надежда за забрава е всичко да изчезне и Алеу да падне безименна от небето. — И като казал това, Ланре скрил с ръце лицето си и тялото му се разтърсило от тихи, мъчителни ридания.

Селитос погледнал към земята под него и усетил малка искрица надежда. Шест стълба дим се издигали от земята долу. Немало го вече Мир Тариниел и шест града били разрушени. Но това означавало, че имало надежда. Все още бил останал един град...

Въпреки всичко, което се било случило, Селитос погледнал към Ланре със състрадание и когато заговорил, гласът му бил изпълнен с тъга:

— Нищо друго ли не остава тогава? Няма ли никаква надежда? — Той сложил ръка върху рамото на Ланре. — В живота има сладост. Дори и след всичко това аз ще ти помогна да я потърсиш. Ако имаш желание да опиташ да го направиш.

— Не — отвърнал Ланре и се изправил в целия си ръст с величествено и скръбно лице. — Няма никаква сладост. Ще посея сол, за да не поникнат горчиви плевели.

— Съжалявам — рекъл Селитос и също се изправил.

След това заговорил със силен глас:

— Никога преди взора ми не е бил замъглен. Не успях да видя истината в сърцето ти. — Селитос си поел дълбоко дъх. — Никога повече няма да бъда измамен от собствените си очи...

Той вдигнал камъка и вкарал острия му връх в окото си. Викът му отекнал от скалите и той паднал задъхан на колене.

— Нека никога повече не бъда така сляп.

Настъпила пълна тишина и оковите на магията паднали от Селитос. Той хвърлил камъка в краката на Ланре и рекъл:

— Обвързвам те със силата на собствената си кръв. Бъди прокълнат от собственото си име.

Селитос изрекъл дългото име, което лежало в сърцето на Ланре, и при звука му слънцето потъмняло и вятър започнал да събаря камъни от планинския склон.

След това Селитос заговорил:

— На това те обричам. Нека лицето ти винаги бъде скрито в сянка, черна като съборените кули на моя многообичан Мир Тариниел.

— На това те обричам. Собственото ти име да бъде обърнато срещу теб и да не знаеш покой.

— На това обричам теб и всички, които те последват. Нека то да трае до края на света и Алеу падне безименна от небето.

Селитос гледал как мракът се събирал около Ланре. Скоро вече нищо не се различавало от красивите му черти, само лека следа от носа, устата и очите му. Всичко останало било в черна безформена сянка.

Тогава Селитос се изправил и рекъл:

— Победи ме веднъж с коварство, но никога повече няма да го направиш. Сега виждам по-добре от преди и силата ми се върна. Не мога да те убия, но мога да те отпратя от това място. Махай се! Сега ми е още по-противно да те гледам, като знам, че някога ти беше добър човек.

Още докато изговарял думите, те горчали в устата му. Ланре, с лице обвито от сянка, по-черна и от най-беззвездната нощ, бил издухан

надалеч като дим от вятър.

След това Селитос навел глава и горещите му кървави сълзи се стичали върху земята.

* * *

Едва когато Скарпи спря да разказва, забелязах колко ме беше увлякла историята. Той наклони глава назад и пресуши остатъка от виното в глинената си чаша. Обърна я наопаки и я сложи върху тезгяха с глух звук, който прозвуча като финал.

Настъпи врява от въпроси, коментари, молби и благодарности от децата, които бяха стояли неподвижни като камък през цялото време, докато траеше разказът. Скарпи направи недоловим жест към кръчмаря, който постави пред него халба с бира, докато децата започнаха да се разотиват към улицата.

Изчаках, докато и последното от тях излезе, преди да се приближа към него. Той обърна към мен диамантено сините си очи и аз запелтечих:

— Благодаря ти. Исках да ти благодаря. Баща ми щеше много да хареса тази история. Тя е... — внезапно млъкнах. — Исках да ти дам това — извадих едно желязно половин пени. — Не знаех какво ще се случи, затова не платих. — Гласът ми звучеше дрезгаво. Вероятно бях изрекъл повече думи, отколкото казвах за цял месец.

Той се взря по-отблизо в мен.

— Ето правилата — каза той, отбелязвайки ги на възлестите си пръсти. — Първо: не говори, когато говоря аз. Второ: давай дребна монета, ако имаш в повече. — Той погледна към половината пени на тезгяха.

Тъй като не исках да призная колко много се нуждая от парите, се зачудих какво друго да кажа.

— Знаеш ли много истории?

Той се усмихна и мрежата от бръчки, които насичаха лицето му, по някакъв начин се превърнаха в част от тази усмивка.

— Знам само една история. Но изглежда, че често малки части от нея се превръщат в отделни истории. — Той отпи от чашата си. — Всички те растат около нас. В именията на Кеалдим и в работилниците

на Кеалдар, над Стормуол в голямото пясъчно море. В ниските каменни къщи на Адем, изпълнени с тихи разговори. И понякога... — Той отново се усмихна. — Понякога историята расте в мизерни долнопробни кръчми, край доковете на Тарбеан. — Блестящите му очи погледнаха дълбоко в мен, сякаш бях книга, която той можеше да прочете.

— Добрата история разказва истината — казах аз, повтаряйки нещо, което баща ми обичаше да казва просто за да запълни тишината.

Чувствах се странно отново да разговарям с някого — странно, но приятно.

— Предполагам, че тук има толкова истина, колкото и навсякъде другаде. Жалко, че светът може да е по-добър с малко по-малко истина и повече... — замълчах, защото не знаех от какво искам повече.

Погледнах надолу към ръцете си и ми се прииска да бяха почисти.

Той бутна монетата от половин пени към мен. Взех я и той се усмихна. Грубата му ръка се спусна леко върху рамото ми като птица, която каца.

— Всеки ден с изключение на Деня на скръбта. Горедолу като удари шестата камбана.

Тръгнах да си вървя и след това спрях.

— Вярна ли е? Историята? — направих неопределен жест. — Онази част, която разказа днес?

— Всички истории са верни — отвърна Скарпи, — но тази наистина се е случила, ако това имаш предвид. — Той отпи още една дълга глътка, после са усмихна, а очите му игриво заблестяха. — Повече или по-малко. Трябва да бъдеш малко лъжец, за да разказваш историите по правилния начин. Прекалената истина обърква фактите. Прекалената честност те кара да звучиш неискрено.

— Баща ми казваше същото.

Веднага щом го споменах, в мен се надигна объркваща бъркотия от чувства. Едва когато видях как ме следваха очите на Скарпи, осъзнах, че нервно отстъпвам към изхода. Спрях и се усилих да се обърна и да тръгна с лице към вратата.

— Ще дойда, ако мога.

Чух усмивката в гласа му зад мен, когато каза:

— Знаем.

27.

БУЛОТО ПАДА ОТ ОЧИТЕ МУ

Напуснах кръчмата с усмивка, нехаещ, че все още съм в опасност в района на Доковете. Радостта ми се дължеше на това, че скоро щях да мога да чуя нова история. От дълго време не бях очаквал с нетърпение нещо да се случи. Върнах се обратно на своя уличен ъгъл и си изгубих три часа в просене, като усилията ми бяха възнаградени само с една тънка спечелена шайба.

Дори и това не развали доброто ми настроение. На следващия ден беше Денят на скръбта, но след това отново щеше да има истории!

Обаче, както си седях, изведнъж почувствах да ме побиват неприятни тръпки. Сякаш забравеното усещане наруши редкия момент на щастие, на който се наслаждавах. Опитах се да не му обръщам внимание, но то остана в мен през целия ден и на следващия също — като комар, който дори не можех да видя, камо ли да смачкам. До края на деня бях сигурен, че пропускам нещо. Нещо, свързано с историята, която Скарпи беше разказал.

Без съмнение за вас ще е лесно да го забележите, когато чуете историята по подредения начин, по който ви я разказах. Но имайте предвид, че близо три години аз бях живял като животно в Тарбеан.

Някои части от съзнанието ми все още бяха в спящо състояние, а мъчителните ми спомени събираха прах зад вратите на забравата. Бях свикнал да ги избягвам по същия начин, по който сакатият прехвърля теглото си върху здравия крак.

Късметът ми се усмихна на следващия ден и аз успях да открадна вързоп парцали от задната част на една каруца и да ги продам на вехтошар за четири железни пенита. Тъй като бях твърде гладен, за да се безпокоя за утрешния ден, си купих дебел резен сирене и топла наденица, после и един цял самун пресен хляб и топла ябълкова пита. Накрая, за глезотия, отидох до задната врата на близката странноприемница и изхарчих последното си пени за халба силна бира.

Седнах на стъпалата на пекарната от другата страна на улицата и наблюдавах хората, които влизат и излизат, като същевременно се наслаждавах на най-доброто си ядене от месеци. Скоро полумракът се сгъсти в мрак и главата ми се замая приятно от бирата. Но докато храната слягаше в стомаха ми, неприятното усещане се завърна дори по-силно от преди. Намръщих се, раздразнен, че това разваля иначе съвършения ден, който бях прекарал.

Нощта ставаше все по-тъмна, докато накрая странноприемницата от отсрещната страна на улицата цялата се обля в светлина. Няколко жени се навъртаха край вратата. Шепнеха с нисък глас на мъжете, които минаваха край тях, и ги поглеждаха многозначително.

Допих остатъка от бирата и се готвех да пресека улицата и да върна халбата, когато забелязах да се доближава примигващата светлина на факла. Погледнах към улицата, видях ясно различимия сив цвят на свещеник на техлините и реших да изчакам, докато отmine.

Тъй като бях пил в Деня на скръбта и наскоро бях откраднал, си помислих, че колкото по-малко се срещам с духовенството, толкова по-добре за мен самия.

Той беше закачулен и факлата, която носеше, беше между нас, та не можех да видя лицето му. Свещеникът доближи близката група жени и след това се чу тих шепот на разговор. Различих ясният звън на монети и се дръпнах още по-навътре в сянката на вратата.

Техлинът се обърна и тръгна обратно по пътя, по който беше дошъл. Останах неподвижен, защото не ми се искаше да ми се налага да бягам да се крия, докато главата ми беше още замаяна. Този път обаче факлата не беше помежду ни. Когато той се обърна да погледне в моята посока, не можах да различа нищо от лицето му, само мрак под качулката му, само сенки.

Той продължи по пътя си, без да усети присъствието ми или без да го е грижа за това.

Но аз останах на мястото си, неспособен дори да помръдна. Видението на мъжа с качулката и скритото му в сенки лице беше отворило врата в съзнанието ми, през която спомените започнаха да нахлуват. Спомних си за мъжа с празните очи и кошмарната усмивка, спомних си за кръвта по меча му. Гласът на Синдер беше като повеи на леден вятър: „Това ли е огънят на родителите ти?“

Не той самият, а мъжът зад него. Мълчаливият, който седеше край огъня. Мъжът, чието лице беше скрито в сенките.

Халиакс. Това беше полузабравеното нещо, което се бе загнездило на ръба на съзнанието ми, след като чух историята на Скарпи.

Стигнах с тичане до своя покрив и се завих през глава с вехтото одеяло.

Парчетата от историята и от моя спомен бавно се напаснаха едни с други. Започнах да признавам пред себе си невъзможната истина. Чандрианите съществуваха. Халиакс беше истински. Ако историята, която Скарпи беше разказал, бе истинска, то тогава Ланре и Халиакс са един и същи човек. Чандрианът беше убил моите родители и цялата трупа. Защо?

На повърхността на съзнанието ми бавно като балончета изплуваха други спомени. Видях мъжа с празните очи, Синдер, който коленичеше пред мен. Безизразното му лице, режещият му и студен глас: „Нечии родители пееха песни, каквито не се пеят.“ Те убиха родителите ми за това, че бяха събирали истории за тях. Избиха цялата ми трупа заради една песен. Стоях буден цялата нощ и в главата ми се въртяха отново и отново само тези мисли. Бавно осъзнах, че това е истината.

И какво мислите, че направих тогава? Заклех се, че ще ги избия до крак за стореното? Може би. Но дори и да съм го направил, в сърцето си знаех, че това е невъзможно. Тарбеан ме беше научил на здрав разум. Да убия чандрианите? Да убия Ланре? Как можех дори да се опитам да го направя? Щеше да ми е по-лесно да се опитам да открадна луната. Поне знаех къде да я намеря през нощта.

Но имаше едно нещо, което можех да направя. Утре щях да разпитам Скарпи за истината, която се криеше зад неговите истории. Не беше много, но беше единственото, което можех да сторя. Поне засега отмъщението вероятно не беше по силите ми.

Но поне имаше надежда да науча истината.

Вкопчих се здраво в тази надежда в най-тъмните часове на нощта, докато накрая слънцето не изгря и аз не заспах.

28.

ЗОРКОТО ОКО НА ТЕХЛУ

На следващия ден се събудих от камбаната, отброяваща часа. Преброих четири удара, но не бях сигурен колко още бяха минали, преди да се събудя. Примигнах, за да прогоня съня от очите си, и се опитах да преценя часа по положението на слънцето. Около шест камбани. Скарпи щеше всеки момент да започне да разказва поредната история.

Затичах се по улиците. Босите ми крака шляпаха по грубо издяланите павеа, вдигаха пръски в локвите и се възползваха от всички преки пътища през тесните улички. Всичко се размазваше пред очите ми, докато дробовете ми задъхано вдишваха влажния застоял въздух на града.

Почти влетях в „Половин мачта“ и веднага се настаних близо до вратата и с гръб към стената. Смътно осъзнах, че в странноприемницата има повече хора, отколкото беше обичайно за тази вечер. След това се потопих в историята на Скарпи и вече не обръщах внимание на нищо друго освен на дълбокия му, боботещ глас и на искрящите му очи.

* * *

... Селитос Едноокия се изправил и рекъл:

— Господарю, ако сторя това, ще ми бъде ли дадена силата да отмъстя за загубата на Блестящия град? Ще мога ли да объркам кроежите на Ланре и неговите чандриани, които избиха невинните и погребяха моя многообичан Мир Тариниел?

— Не — отвърнал Алеф. — Всички твои лични чувства трябва да бъдат оставени настрана и трябва да наказваш и възнаграждаваш

само онези дела, на които лично ти си станал свидетел от този ден насетне.

Селитос склонил глава.

— Съжалявам, но сърцето ми казва, че трябва да се опитам да спра тези неща, преди да бъдат извършени, а не да чакам и да раздавам наказания след това.

Някои от руачите започнали да шепнат в съгласие със Селитос и се изправили до него, защото си спомнили за Мир Тариниел и били изпълнени с ярост и болка от предателството на Ланре.

Селитос се приближил до Алеф и коленичил пред него.

— Трябва да откажа, защото не мога да забравя. Но аз ще му се противопоставя заедно с тези верни руачи до мен. Виждам, че сърцата им са чисти. Ще се наричаме Амир в памет на разрушения град. Ще се изправим срещу Ланре и всеки негов последовател. Нищо няма да ни спре да се борим за общото добро.

По-голямата част от руачите също се отдръпнали от Селитос. Те се страхували и не желали да се замесват в такива важни дела.

Но Техлу се изправил и рекъл:

— За моето сърце най-важна е справедливостта. Ще оставя този свят зад гърба си, защото най-добре ще му служа, като служа на теб. — Той коленичил пред Алеф, склонил глава и разтворил ръце.

И други пристъпили напред. Тал Кирел, който бил обгорен, но оживял в пепелищата на Мир Тариниел. Деах, която изгубила двама съпрузи в битката и чието лице, уста и сърце били твърди и студени като камък. Енлас, който не носел меч и не ядял животинска плът и когото никой никога не бил чувал да изрича тежки думи. Красивата Геиса, която имала стотици ухажори в Белен, преди стените да паднат. Първата жена, която разбрала какво е да е недокосната от мъж.

Леселте, който се смеел лесно и често, дори когато злочестината му била голяма. Имет, почти момче, който никога не бил пъл и убивал, без да заплаче. Ордал, най-младата от всички тях, която никога не била виждала нещо живо да умира, стояла изправена смело до Алеф, а в златистите ѝ коси блестяла панделка. А до нея бил Андан, чието лице било като маска с горящи очи и името му значело „гняв“.

Те се приближили към Алеф и той ги докоснал. Докоснал ръцете, очите и сърцата им. Последния път, когато ги докоснал, те усетили

болка и от гърбовете им пораснали криле, които можели да ги отнесат където пожелаели. Криле от огън и сянка.

Криле от желязо и стъкло. Криле от камък и кръв.

След това Алеф изрекъл дългите им имена и те били обвити от бял пламък. Огънят танцувал по крилето им и те станали бързи. Огънят примигвал в очите им и те видели най-дълбоките кътчета на човешките сърца. Огънят изпълнил устата им и те запели песни на силата. След това огънят се спуснал върху челата им като сребърни звезди и те станали едновременно справедливи и мъдри, и страшни за гледане. После огънят ги погълнал и те изчезнали завинаги от погледите на смъртните.

Никой освен най-могъщите не можел вече да ги види, и то с голяма мъка и излагайки се на голям риск. Те раздавали справедливост по света, а най-великият от всички тях бил Техлу...

* * *

— Чух достатъчно — гласът не беше силен, но прозвуча така, все едно беше изкрещял думите.

Когато Скарпи разказваше история, всяко прекъсване беше като да сдъвчеш пясък, докато ядеш хляб.

От задната част на стаята към тезгяха се приближиха двама мъже в тъмни наметала — единият беше висок и надменен, а другият нисък с качулка. Докато се движеха, видях под наметалата им да проблясват сиви раса.

Свещеници техлини. Дори по-лошо, видях още двама мъже с брони под наметалата. Не ги бях забелязал, докато седяха, но сега, когато се изправиха, бе болезнено ясно, че бяха храмови войници. Лицата им бяха сурови и според мен под наметалата си носеха мечове.

Не бях единственият, който ги забеляза. Децата се изнизваха през вратата. По-умните се опитваха да изглеждат безразлични, но някои се затичаха още преди да се излезли навън. Противно на здравия разум, три деца останаха — едно момче от Сийлдиш с дантелена риза, едно малко босоного момиче и аз.

— Мисля, че всички чухме достатъчно — каза кротко, но строго по-високият от двамата свещеници.

Той беше сух, с изпити очи, които тлееха като скрити въглени. Грижливо поддържана брада с цвета на сажди придаваше допълнителна острота на и без това острото му като нож лице.

Той подаде наметалото си на по-ниския с качулката. Под него беше облечен в сивото расо на техлините. Около врата си носеше сребърни везни. Сърцето ми слезе в стомаха. Не беше просто свещеник, а Съдия. Видях другите две деца да се измъкват през вратата.

— Под бдителното око на Техлу те обвинявам в ерес — каза Съдията.

— Аз съм свидетел — допълни вторият свещеник изпод качулката си.

Съдията направи жест към наемниците.

— Вържете го.

Наемниците го сториха незабавно и по най-грубия начин. Скарпи спокойно изтърпя цялата процедура, без да каже и дума.

Съдията наблюдаваше как охраната му започна да връзва китките на Скарпи, след това се извърна леко встрани, сякаш искаше да пропъди разказвача от мислите си. Бавно огледа стаята и накрая погледът му се спря върху плешивия мъж с престилката зад тезгяха.

— Т-техлу да ви благослови! — побърза със заекване да каже собственикът на „Половин мачта“.

— Ще го направи — простичко отвърна Съдията.

Той отново бавно огледа стаята. Накрая се обърна към втория свещеник, който стоеше по-назад от тезгяха:

— Антони, дали чудесно място като това е убежище на еретици?

— Всичко е възможно, Съдия.

— Аха — меко каза Съдията и за пореден път бавно огледа стаята, докато накрая измери с очи мъжа зад тезгяха.

— Мога ли да предложа напитка на почитаемите? Ако това ще ви достави удоволствие? — побърза да предложи собственикът.

В отговор получи единствено мълчание.

— Имам предвид... напитка за вас и вашите братя. Една чудесна бъчва отлежало бяло? За да изразя своята благодарност. Позволих му да остане, защото в началото историите му бяха интересни. — Той преглътна с мъка и побърза да добави: — Но след това започна да разказва за греховни неща. Страхувах се да го изхвърля, защото той

очевидно е луд, а всеки знае, че божият гняв пада върху онези, които вдигнат ръка срещу лудите... — Гласът му изневери и стаята внезапно притихна.

Той отново преглътна и дори от мястото си до вратата аз успях да чуя сухия звук, издаден от гърлото му.

— Щедро предложение — рече накрая Съдията.

— Много щедро — като ехо повтори по-ниският свещеник.

— Обаче силната напитка понякога изкушава хората да извършват греховни постъпки.

— Греховни — прошепна вторият свещеник.

— А някои от нашите братя са дали обети за въздържание от изкушенията на плътта. Ще трябва да откажа. — Гласът на Съдията беше изпълнен с благочестиво съжаление.

Успях да уловя погледа на Скарпи и той ми отвърна с мимолетно подобие на усмивка.

Стомахът ми се разбунтува. Изглежда, старият разказвач на истории не си даваше сметка в какви големи неприятности се бе забъркал. Същевременно обаче дълбоко вътре една егоистична част от мен самия не спираше да повтаря: *„Ако беше дошъл по-рано и бе научил каквото ти трябва, тогава нещата нямаше да са толкова зле, нали?“*

— Бихте ли приели да получите стойността на бъчвата, господа? — наруши мълчанието кръчмарят. — Щом не желаете самата бъчва.

Съдията не отговори, сякаш обмисляше предложението.

— В името на децата ми — примоли се плешивият мъж. — Знам, че ще използвате парите за тяхно добро.

Съдията сви устни.

— Много добре — каза той след кратко мълчание, — заради децата.

— Децата — гласът на ниския свещеник беше неприятно пронизителен.

Собственикът успя да изобрази на лицето си немощна усмивка.

Скарпи спря очите си върху мен и ми смигна.

— Човек би помислил — гласът на Скарпи се лееше като гъст мед, — че такива доблестни духовници като вас биха могли да намерят и по-добри неща за вършене от това да арестуват разказвачи и да изнудват честните хора за пари.

Звънтенето на монетите на кръчмаря спря и сякаш дъхът на всички в стаята секна. Съдията обърна гръб на Скарпи с преднамерено безразличие и каза през рамо на по-ниския свещеник:

— Антони, изглежда си имаме благовъзпитан еретик — колко странно и удивително! Трябва да го продадем на трупата Рух — донякъде той прилича на говорещо куче.

Скарпи продължи да говори, обръщайки се към гърба на мъжа:

— Не че очаквам да скочите сами да търсите Халиакс и Севен. Винаги съм казвал: „Малките хора вършат дребни дела.“ Предполагам, че не е лесно да се намерят достатъчно дребни дела за хора като вас. Но вие сте изобретателни. Можете да събирате боклука или да проверявате бордеите за свободни легла, когато ги посещавате.

Съдията се обърна, сграбчи глинената чаша от тезгяха и я запрати към главата на Скарпи, разбивайки я на парчета.

— Не говори в мое присъствие! — изфуча той. — Ти нищо не разбираш!

Скарпи леко тръсна глава, сякаш за да я прочисти.

По кафявото му лице, към една от белите му като морска пяна вежди, се стече червена струйка.

— Предполагам, че това може и да е истина. Техлу винаги е казвал...

— Не изричай името му! — кресна Съдията, а лицето му беше станало моравочервено. — Устата ти го омърсява. Това е богохулство!

— О, хайде стига, Ерлус — смъмри го Скарпи, все едно говореше на малко дете. — Техлу ви мрази дори повече, отколкото останалият свят, който ви ненавижда достатъчно силно.

В стаята настъпи неестествена тишина. Лицето на Съдията пребледня.

— Бог ще се смили над теб — изрече той със студен, треперещ глас.

Скарпи известно време гледа безмълвно Съдията. След това започна да се смее. Смееше се силно и гърлено — чак се давеше от смях и изглеждаше искрен до дъното на душата си.

Очите на Съдията се стрелнаха към единия от мъжете, които бяха вързали разказвача. Мъжът с жестокото лице удари без всякакво предупреждение Скарпи със стегнатия си юмрук веднъж в бъбреците и веднъж в основата на врата.

Скарпи рухна на пода. В стаята беше тихо. Звукът от удара на тялото му в дървения под сякаш се разсея по-бързо от ехото на смеха му. По знак на Съдията един от пазачите вдигна възрастния мъж за задната част на врата му. Разказвачът се клатеше като парцалена кукла, а краката му се влачеха по пода.

Но Скарпи не беше в безсъзнание, а само зашеметен. Очите му се въртяха нагоре-надолу в опит да фокусира Съдията.

— Милост за *моята* душа. — Той изграчи с нещо, което при други обстоятелства би могло да мине за кикот. — Нямах представа колко забавно ми е да чуя това от теб.

Скарпи сякаш заговори на въздуха пред себе си:

— Трябва да бягаш, Квоте. Нищо няма да спечелиш, ако се замесиш с хора като тези. Отиди на покривите. Остани там, където няма да те виждат известно време. Имам приятели в храма, които могат да ми помогнат, но ти не можеш да сториш нищо за мен тук. Бягай.

Тъй като не гледаше към мен, докато говореше, настъпи временно объркване. Съдията отново направи знак и единият от охраната удари Скарпи по тила. Той подбели очи и главата му увисна напред. Измъкнах се през вратата на улицата.

Последвах съвета на Скарпи и дотичах до покрива още преди да са напуснали кръчмата.

29.

ВРАТИТЕ НА МОЕТО СЪЗНАНИЕ

В моето скривалище на покрива аз се увих в одеялото и заплаках. Плаках така, сякаш нещо в мен се беше счупило и сега всичко излизаше през него навън.

Когато накрая се изтощих от непрекъснатия рев, вече беше късно през нощта. Лежах, загледан в небето. Бях изморен, но не можех да заспя. Мислех за родителите си и трупата и с изненада установих, че спомените вече не са така горчиви като преди.

За пръв път от години използвах един от триковете, на които Бен ме бе научил, за да се успокоя и да изостря съзнанието си. Беше по-трудно, отколкото си спомнях, но го направих.

Ако някога сте спали цяла нощ, без да помръдвате, когато на сутринта се събудите, тялото ви е вдървено от липсата на движение. И ако можете да си спомните усещането от първото сладко протягане след това — приятно и едновременно с това болезнено, то тогава можете да се досетите как се чувстваше умът ми след всички онези години, когато накрая успя да се протегне и събуди сред покривите на Тарбеан.

Прекарах остатъка от нощта в отваряне на вратите на съзнанието си.

Вътре намерих неща, които отдавна бях забравил — как майка ми напасва думите за текста на песен, сценичната ѝ дикция, три рецепти за чай за успокояване на нервите и срещу безсъние, гамите и положенията на пръстите при свиренето на лютня.

Моята музика. Наистина ли бяха минали години, откакто бях държал лютня?

Прекарах дълго време в мисли за чандрианите, за онова, което бяха сторили с моята трупа, и онова, което ми бяха отнели. Спомних си кръвта и миризмата на горяща плът и почувствах как в гърдите ми се разгаря дълбок и мрачен гняв. Ще призная, че в онази нощ мислите ми бяха черни и изпълнени с желание за мъст.

Но годините, прекарани в Тарбеан, ме бяха научили на желязна практичност.

Знаех, че мисълта за отмъщение не беше нищо повече от детска фантазия. Какво можех да направя?

Едно нещо ми беше дошло наум, докато лежах и се опитвах да си спомня.

Беше нещо, свързано с онова, което Халиакс бе казал на Синдер: *„Кой те пази от амирите? От певците? От ситите? От всичко на света, което би те наранило?“*

Чандрианите имаха врагове. Ако можех да ги открия, те щяха да ми помогнат. Нямах представа кои са „певците“ или „ситите“, но всеки знаеше, че амирите са храмовите рицари, силната дясна ръка на Атуранската империя. За съжаление всеки знаеше също така и че амирите не съществуват от триста години. Те бяха разпуснати след рухването на Атуранската империя.

Но Халиакс беше говорил за тях, все едно още съществуваха. А от историята на Скарпи се подразбираше, че амирите бяха започнали със Селитос, а не с Атуранската империя, както винаги ме бяха учили.

Очевидно в тази история се криеше нещо повече, нещо, което аз трябваше да разбера.

Колкото повече мислех за това, толкова повече въпроси се появяваха. Очевидно чандрианите не убиваха всички, които събираха истории и пееха песни за тях. Всеки знаеше по някоя и друга история и всяко дете все някога беше пяло глупавите стихчета за знаците, предвещаващи появата им. Кое беше направило песента на родителите ми толкова различна?

Имах въпроси. И, разбира се, имаше само едно място, където можех да отида за отговорите.

Огледах оскъдните неща, които притежавах. Имах вехто одеяло и конопен чувал, натъпкан със слама, който използвах за възглавница. Имах бутилка от една пинта с коркова тапа, която беше до половина пълна с чиста вода. Парче корабно платно, което бях затиснал с камъни и използвах като заслон срещу вятъра в студените нощи. Две неравни кубчета сол и една раздърпана обувка, която ми беше твърде малка, но се надявах да я изтъргувам за нещо друго.

И двацет и седем желязни пенита в дребни монети. Парите ми за черни дни. Преди няколко дни ми се струваха като огромно

съкровище, но сега знаех, че никога няма да са достатъчно.

Когато слънцето изгря, извадих „Реторика и логика“ от скришното ѝ място под една греда. Разгънах парчето специално обработено платно, което използвах, за да я запазя, и с облекчение установих, че е суха и в добро състояние. Усещах гладката кожа под ръцете си. Вдигнах я към лицето си и усетих миризмата на фургона на Бен — на подправки и мая, примесени с горчивия мирис на киселините и химическите соли. Това беше последното късче от миналото ми, което все още можех да докосна.

Отворих книгата на първата страница и прочетох онова, което Бен беше написал преди повече от три години.

Квоте,

Защитавай се добре в Университета. Накарай ме да се гордея с теб. Спомни си песента на баща ти. Пази се от безразсъдството.

Твой приятел,
Абенти

Кимнах на себе си и обърнах следващата страница.

30. „СКЪСАНАТА ПОДВЪРЗИЯ“

На табелата над вратата пишеше „Скъсаната подвързия“.

Приех това за добър знак и влязох вътре.

Зад бюрото седеше мъж. Предположих, че е собственикът — висок и слаб, с оредяваща коса. Вдигна глава от книгите с изражение на леко раздражение.

Реших да оставя любезностите настрана, застанах до бюрото и му подадох книгата.

— Колко ще получа за това?

Той я прелисти с професионална вещина, като опипваше качеството на хартията между пръстите си и проверяваше подвързията. Сви рамене.

— Няколко йота.

— Струва повече! — възмутено отвърнах аз.

— Струва толкова, колкото можеш да получиш за нея — каза той с твърда убеденост. — Ще ти дам един и половина.

— Два таланта и правото да си я купя обратно до един месец.

Той се разсмя с накъсан, лаещ смях.

— Това не е заложен магазин.

Плъзна по бюрото книгата обратно към мен с едната си ръка, а с другата взе перо.

— Двайсет дни?

Той се поколеба, хвърли още един бърз поглед на книгата и извади кесията си. Извади два тежки сребърни таланта. Толкова пари на едно място не бях виждал от много, много дълго време.

Той плъзна парите по бюрото към мен. Възприях желанието си веднага да ги сграбча и казах:

— Искам разписка.

Този път погледът му беше толкова продължителен и изпитателен, че започнах леко да се изнервям. Едва тогава осъзнах как ли изглеждах отстрани — покрит с едногодишна улична мръсотия и

опитващ се да получи разписка за книга, която очевидно бях откраднал.

Накрая той отново невъзмутимо сви рамене и надраска бележка върху лист хартия. В долния ѝ край той начерта една линия и направи движение с перото си:

— Подпиши тук.

Погледнах листа. Пишеше:

Аз, долуподписаният, с настоящето удостоверявам,
че нито мога да чета, нито да пиша.

Погледнах собственика. Лицето му не изразяваше нищо. Топнах перото и внимателно изписах буквите АИ, все едно бяха инициали...

Той издуха мастилото и плъзна обратно към мен моята „разписка“.

— Какво означава А-то? — попита ме той, оголил зъби в някакво подобие на усмивка.

— „Анулиране“ — отвърнах аз. — Означава, че нещо е недействително, обикновено се използва за договори. И-то означава „Изгаряне“. Което е като да хвърлиш някого на кладата. — Той ме погледна озадачен. — Изгарянето е наказанието за подправяне на документи в Джунпуи. Мисля, че фалшивите разписки спадат към тази категория.

Не направих никакъв опит да взема парите или разписката. Настъпи напрегнато мълчание.

— Не сме в Джунпуи — каза той с предпазливо изражение на лицето.

— Това е така — признах аз. — Имате тънък усет за злоупотребите. Може би трябва да добавя и едно „З“.

Той отново се засмя с острия си, лаещ смях и усмихнато отвърна:

— Успя да ме убедиш, млади господине — извади нов лист хартия и го постави пред мен. — Ти напиши разписката, а аз ще я подпиша.

Взех перото и написах:

Аз, долуподписаният, се съгласявам да върна екземпляра на книгата „Реторика и логика“, надписана „на Квоте“, на приносителя на тази бележка в замяна на две сребърни пенита, при условие че той представи настоящата разписка преди датата...

Вдигнах поглед:

— Кой ден сме днес?

— Шуден. Трийсет и пети.

Бях загубил навика да следя датата. На улиците всеки ден е почти същият като следващия — само дето хората са малко по-пияни на Хептен и малко по-щедри на Деня на скръбта.

Но ако днес беше трийсет и пети, тогава имах само пет дни да стигна до Университета. Знаех, че приемат нови кандидати само до Сендлинг. Ако пропуснех подходящото време, щеше да се наложи да чакам два месеца — до началото на следващия семестър, — за да започна.

Попълних датата на разписката и начертах линия, на мястото, където трябваше да се подпише книжарят. Той изглеждаше доста слиян, когато плъзнах листа към него. Дори повече от това — дори не забеляза, че в разписката пише „пенита“ вместо „таланти“. Талантите струваха доста повече. Това означаваше, че току-що се бе съгласил да ми върне книгата за по-малко пари, отколкото я беше купил.

Задоволството ми бе попарено от мисълта, че всичко това беше много глупаво. Пенита или таланти — нямаше да имам достатъчно пари да откупя книгата обратно след два цикъла. Ако всичко минеше добре, на следващия ден изобщо нямаше да съм в Тарбеан.

Въпреки своята безполезност разписката ми помогна да уталожа острата болка от раздялата с последното нещо, което ми бе останало от моето детство. Духнах върху хартийката, внимателно я сгънах и напъхах в джоба си и прибрах двата си сребърни таланта. Бях изненадан, когато мъжът протегна ръка.

— Съжалявам за бележката — извинително се усмихна той. — Но не изглеждаше като някой, който има намерение да се върне. — Той леко сви рамене. — Ето, вземи.

Книжарят сложи в ръката ми една медна йота.

Реших, че в крайна сметка не беше лош човек. Усмигнах се в отговор и за миг се почувствах почти виновен за онова, което бях написал в разписката.

За един кратък миг се почувствах виновен и за трите пера, които бях откраднал. Тъй като обаче нямаше подходящ начин, по който да ги върна, преди да изляза, откраднах и шишенце мастило.

31.

СЪЩНОСТТА НА БЛАГОРОДНИКА

Двата таланта тежаха успокояващо в кесията ми и това нямаше нищо общо с теглото им. Всеки, който е оставал за дълго време без пари, знае какво имам предвид. Първата ми инвестиция беше в добра кожена кесия. Носех я под дрехите, здраво притисната към кожата ми.

Следващата беше истинска закуска. Пълна чиния с горещи яйца и резен шунка. Хляб, който беше мек и пресен, намазан с масло и мед, и чаша мляко, издоено от крава преди не повече от два дни. Може би това беше най-добрата храна, която някога бях ял.

Чувствах се странно от това, че седях на масата и се хранех с нож и вилица.

Чувствах се странно от това, че около мен имаше хора. Още по-странно беше, че някой друг ми носеше храната.

Докато обирах остатъците от закуската си с парче хляб, осъзнах, че имам проблем.

Дори и в тази долна кръчма от крайбрежната част на града привличах вниманието към себе си. Ризата ми беше просто стар конопен чувал с дупки за ръцете и главата. Панталоните ми бяха от платно и с няколко номера по-големи, отколкото ми бе необходим. Смърдяха на пушек, мас и застояла вода от уличните локви. Държах ги да не ми падат с парче въже, което бях изровил от боклука. Бях мръсен, с боси нозе и вонях.

Дали не трябваше да си купя дрехи и да намеря баня? Ако първо се изкъпех, след това щеше да се наложи да облека старите си дрехи. Обаче ако се опитвах да си купя дрехи, изглеждайки по начина, по който изглеждах сега, най-вероятно дори нямаше да ме пуснат да вляза в магазина. А и се съмнявах, че някой би се съгласил да ми вземе мерките.

Съдържателят дойде да вземе празната чиния и аз реших банята да бъде първа най-вече защото ми беше омръзнало да смърдя като плъх, умрял преди седмица. Усмихнах му се.

— Къде мога да намеря баня тук наоколо?

— Тук, ако ти се намират няколко пенита. — Той ме огледа преценяващо. — Или можеш един час здраво да поработиш за мен. Огнището се нуждае от почистване.

— Ще ми трябват много вода и сапун.

— Два часа тогава — имам и чинии за миене. Първо огнището, след това банята и накрая чиниите. Как ти се вижда?

Близо час по-късно раменете вече ме боляха, а огнището беше чисто. Той ме заведе до една задна стая, в която имаше голяма дървена каца и решетка на пода. По стените имаше наредени куки за дрехите, а един прикован за гвоздеи лист ламарина служеше за грубо огледало.

Съдържателят ми донесе четка, кофа вода, от която се вдигаше пара, и парче сапун от луга. Търках се, докато кожата ме заболя и порозовя. Мъжът донесе второ ведро гореща вода, а после и трето.

Отправих тиха благодарствена молитва за това, че май не бях хванал въшки.

Вероятно съм бил толкова мръсен, че нито една уважаваща себе си въшка не бе пожелала да се настани в мен.

Докато се плакнех за последен път, погледнах захвърлените си дрехи. Сега, след като от години не бях се чувствал толкова чист, не исках дори да се докосна до тях, камо ли пък да ги облека. Ако се опитах да ги изпера, те просто щяха да се разпаднат.

Подсуших се и използвах грубата четка, за да разреши сплъстената си коса. Вече чистата ми коса изглеждаше по-дълга, отколкото когато беше мръсна. Изтрих запотеното импровизирано огледало и се изненадах. Изглеждах стар — поне по-стар от преди. Не само това — приличах на младия син на някой благородник. Лицето ми беше слабо и хубаво. Косата ми се нуждаеше от малко подстригване, но пък беше права и стигаше до раменете — точно по сегашната мода. Единственото, което ми липсваше, бяха благороднически дрехи.

Внезапно ми дойде идея.

Както си бях гол, се увих в една кърпа и излязох през задната врата. Взех и кесията си, но я скрих. Беше малко преди обяд и имаше хора навсякъде. Няма нужда да споменавам, че доста погледи се обърнаха към мен. Не им обърнах внимание и започнах да се движа с бърза крачка, без да се опитвам да се крия. Придадох на лицето си

невъзмутимо и ядосано изражение, в което нямаше и следа от притеснение.

Спрях до баща и син, които товареха конопени чували в една каруца. Синът беше около четири години по-голям от мен и с една глава по-висок.

— Момче — сопнах се аз. — Къде наоколо мога да си купя дрехи? — погледнах многозначително към ризата му и добавих: — Прилични дрехи.

Той ме погледна, изражението му беше изпълнено с нещо средно между объркване и гняв. Баща му побърза да си свали шапката и застана пред сина си.

— Ваша светлост може да опита „При Бентли“. Дрехите там са обикновени, но е само на една-две преки от тук.

Изражението ми стана по-сурово.

— Това ли е единственото място наоколо?

Той отвори несигурно уста:

— Ами... би могло... има един...

Нетърпеливо му махнах да замълчи.

— Къде е? Просто ми го посочи, изглежда, не ти е останал много ум.

Той ми показва мястото и аз се отправих нататък. Докато вървах, се сетих за една от ролите на млад паж, която играех в трупата. Името на пажа беше Дънсти — нетърпимо капризно малко момче с важен баща. Образът му беше идеален за целта. Наклоних високомерно глава назад, изправих рамене по малко по-различен начин и се настроих мислено.

Отворих вратата с размах и нахлух вътре. Имаше мъж с кожена престилка, за когото предположих, че е въпросният Бентли. Беше към четирийсетгодишен, слаб и оплешивяващ. Той подскочи при звука от удара на вратата в стената. Обърна се и ме изгледа с невярващо изражение.

— Намери ми някаква дреха, глупако. Омръзна ми да ме зяпате ти и всеки друг кресльо, решил да отиде на пазар днес. — Отпуснах се на един стол и се намръщих.

Когато той не помръдна, го изгледах гневно.

— Да не би да не ме разбра? Или нуждите ми не са очевидни за теб? — Дръпнах края на кърпата, за да му покажа нагледно какво имам

предвид.

Той просто си стоеше там и ме зяпаше изумено.

Сниших заплашително глас:

— Ако не ми донесеш нещо, което да облека... — изправих се и изкрещях: — Ще направя това място на парчета! Ще поискам от баща ми да ми даде камъните, останали от къщата ти, като подарък за Деня на средата на зимата. Ще накарам хрътките му да скачат върху мъртвото ти тяло! **ИМАШ ЛИ ПРЕДСТАВА КОЙ СЪМ АЗ?**

Бентли се засуети и аз отново се отпуснах на стола. Една клиентка, която не бях забелязал до този момент, побърза да излезе, като преди това спря, за да направи пред мен кратък реверанс.

С усилие се въздържах да не се разсмея.

След това всичко мина изненадващо лесно. Накарах продавача да търчи наляво-надясно и да ми носи една или друга дреха.

Подигравах се на качеството на плата, на кройката и на изработката на всяко нещо, което той ми показваше. Накратко казано, бях съвършеният малък лигльо.

В действителност бях много доволен. Дрехите бяха обикновени, но добре изработени. Всъщност в сравнение с онова, което бях носил само допреди час, дори и чистият конопен чувал щеше да е голям напредък.

Ако не сте прекарвали много време в двора или в големите градове, ще ви е трудно да разберете защо успях така лесно да постигна каквото исках.

Нека обясня.

Синовеите на благородниците са една от най-разрушителните сили на природата — като наводненията или смерчовете. Когато се сблъскате с някое от тези бедствия, единственото, което може да направи обикновеният човек, е да скърца със зъби и да се опита да сведе до минимум нанесената му вреда.

Бентли го знаеше. Той отбеляза местата за поправка на панталоните и ризата и ми помогна да ги сваля. Облякох отново робата, която ми беше дал, а той започна да шие така, сякаш дяволът му дишаше във врата.

Възмутено се друснах обратно на стола.

— Можеш да ме попиташ. Виждам, че умираш от любопитство.

Той вдигна за кратко поглед от иглата и конеца.

— Господине?

— Обстоятелствата около това, че се оказах без дрехи.

— А, да. — Той направи възел на конеца и започна панталоните.

— Ще ви призная, че изпитвам известно любопитство. Не повече, отколкото е уместно. Не съм човек, който си пъха носа в чуждите работи.

— А — кимнах аз, преструвайки се на разочарован, — поведение, достойно за похвала.

Последва дълго мълчание, нарушавано единствено от шума от движението на конеца през плата. Започнах да се въртя на стола. Накрая продължих, все едно той ме беше попитал:

— Една уличница ми открадна дрехите.

— Наистина ли, господине?

— Да, опита се да ме накара да ги разменя срещу кесията си, кучката му с кучка.

Бентли за кратко вдигна поглед, а на лицето му беше изписано искрено любопитство.

— Вашата кесия при дрехите ли ви остана, господине?

Изглеждах възмутен от думите му.

— Разбира се, че не! Ръката на един благородник никога не стои далеч от кесията му. Така казва баща ми — размахвах кесията си пред очите му, за да подкрепя думите си.

Забелязах как мъжът се опитваше да потисне смеха си и това ме накара да се почувствам по-добре. В продължение на почти цял час се бях държал с него непоносимо — поне можех да му дам някаква история, която да разказва на приятелите си.

— Тя ми каза, че ако искам да запазя достойнството си, трябва да й дам кесията си, за да се прибера у дома, облечен в собствените си дрехи — поклатих презрително глава. — „Блуднице — казах й аз, — достойнството на един благородник не е в дрехите му. Ако ти дам кесията си, просто за да се спася от неудобно положение, точно това би означавало да се лиша от достойнството си.“

Престорих се на замислен за момент и след това заговорих тихо, все едно разсъждавах на глас:

— Значи от това следва, че достойнството на благородника е в кесията му — погледнах кесията в ръцете си и направих

продължителна пауза. — Мисля, че оня ден чух баща ми да казва нещо подобно.

Бентли се разсмя толкова силно, че накрая се закашля, след това се изправи и разтърси ризата и панталоните.

— Заповядайте, господине, сега ще са ви точно по мярка. — На устните му играеше лека усмивка, докато ми ги подаваше.

Свалих робата и обух панталоните.

— Предполагам, че с тях ще мога да стигна до дома. Колко ти дължа за труда, Бентли? — попитах.

Той се замисли за момент.

— Един и две.

Започнах да завързвам връзките на ризата и не отговорих нищо.

— Съжалявам, господине — побърза да добави той. — За момент забравих кой сте. — Той преглътна. — Дори и един ще е напълно достатъчно.

Извадих кесията си, сложих в ръката му един талант и го погледнах право в очите.

— Ще очаквам някакво ресто.

Той сви устни, но после кимна и ми подаде два йота.

Прибрах монетите и здраво привързах кесията си под ризата, след това го погледнах многозначително и я потупах.

Видях как устните му отново се опънаха в усмивка.

— Довиждане, господине.

Взех си кърпата, излязох от магазина и вече с не толкова биещ на очи вид се отправих към странноприемницата, където бях получил закуска и баня.

* * *

— Какво мога да ви предложа, млади господине? — попита ми съдържателят, когато се доближих до тезгяха, после се усмихна и избърса ръце от престилката си.

— Куп мръсни чинии и парцал.

Той ме изгледа с присвити очи и след това се разсмя.

— Помислих си, че си избягал гол по улиците.

— Не съм гол — оставих кърпата на тезгяха.

— Преди човек не можеше да забележи момчето под цялата тая мръсотия. Бих се обзаложил, че косата ти е черна. Сега наистина изглеждаш различно — известно време той ме наблюдава с учуден вид. — Искаш ли си старите дрехи?

Поклатих глава.

— Изхвърли ги — всъщност по-добре ги изгори и внимавай някой случайно да не вдиша дима. — Той отново се разсмя. — Обаче освен тях имах и някои други вещи — напомних му аз.

Той кимна и потупа носа си отстрани.

— Вярно е. Изчакай за момент. — Той се обърна и изчезна през вратата зад тезгяха.

Насочих вниманието си към стаята, в която се намирах. Сега, когато не привличах към себе си враждебни погледи, тя изглеждаше по различен начин. Камината от обли камъни, в която къкреше черното котле. Леко неприятната миризма на лакирано дърво и разлята бира. Тихото боботене на разговорите...

Винаги съм обичал кръчмите. Мисля, че причината за това бе, че израснах по пътищата. Кръчмата беше безопасно място, един вид убежище. Точно в онзи момент се почувствах много уютно и си помислих, че е хубаво да притежаваш такова място и да живееш подобен живот.

— Заповядай — съдържателят сложи пред мен три пера, шишенце мастило и разписката ми от книжарницата.

— Тези неща ме учудиха почти толкова, колкото това, че избяга навън без дрехите си.

— Отивам в Университета — обясних му аз.

— Не си ли малко младичък? — повдигна вежди той.

Думите му ме накараха да се почувствам леко нервен, но в отговор свих рамене.

— Там вземат всякакви.

Той учтиво кимна, сякаш това обясняваше защо се бях появил босоног и смърдящ на улична мръсотия. След като изчака за миг да види дали ще продължа, кръчмарят си наля напитка.

— Не се обиждай, но вече не изглеждаш като някой, който би искал да измие чиниите.

Отворих уста да възразя — едно желязно пени за час работа си беше изгодна сделка, която се колебаех да откажа. Две пенита се

равняваха на самун хляб, а дори не можех да изброя всичките пъти, в които бях оставал гладен през последната година.

След това погледнах към ръцете си, които лежах на тезгяха. Бяха розови и чистички, беше ми трудно да повярвам, че са моите.

Осъзнах, че не искам да мия чинии. Имах по-важни неща за вършене. Изправих се и извадих едно пени от кесията си.

— Кое е най-доброто място, където мога да намеря керван, който отива на север? — попитах.

— Кръчмата на търговците на говеда, нагоре по Склона. Половин километър след мелницата на „Зелената улица“.

Почувствах да ми минават нервни тръпки при споменаването на Склона. Опитах се да не им обръщам внимание доколкото можех и кимнах.

— Имаш чудесна странноприемница. Бих бил щастлив и аз да имам толкова хубава, като порасна — подадох му пенито.

На лицето му разцъфна голяма усмивка и той ми върна монетата.

— След такава похвала можеш да се връщаш тук когато пожелаеш.

32.

МЕДНИ МОНЕТИ, ОБУЩАРИ И ТЪЛПИ

Излязох на улицата около час преди обяд. Слънцето грееше и паветата под краката ми бяха топли. Неравномерният шум на пазара около мен се усилваше и аз опитах да се насладя на приятното усещане от това стомахът ми да е пълен, а тялото чисто.

Но в дъното на стомаха си усещах неясно безпокойство, подобно на усещането, че някой те наблюдава зад гърба ти. То ме преследваше, докато накрая инстинктите ми не взеха връх и аз бързо се шмугнах в една странична уличка.

Докато стоях, притиснат към стената, усещането постепенно намаля.

Няколко минути по-късно започнах да се чувствам глупаво. Доверявах се на инстинктите си, но от време на време и те даваха фалшива тревога. Просто за да съм сигурен, изчаках още няколко минути и след това се върнах обратно на улицата.

Неясното усещане на безпокойство се върна почти незабавно.

Потиснах го, опитвайки се да открия какво го предизвиква.

Но след пет минути се изнервих и свих в една странична улица, като наблюдавах тълпата, за да видя кой ме следи.

Нямаше никого. След още половин час напрежение и още две смени на улиците накрая разбрах каква е причината.

Чувствах се странно от това, че вървя с тълпата.

През последните няколко години тълпите се бяха превърнали за мен в част от градския пейзаж. Можех да ги използвам, за да се скрия от стражата или от някой собственик на магазин. Можех да мина *през* тълпата, за да стигна там, където бях тръгнал. Можех дори да вървя в същата посока, в която вървеше тя, но никога не бях част от нея.

Толкова бях свикнал да не ми обръщат внимание, че почти щях да побягна, когато се сблъсках с първия търговец, който се опитваше да ми продаде нещо.

След като разбрах какво точно ме безпокои, по-голямата част от нервността ми ме напусна. Страхът обикновено е предизвикван от незнанието. Сега, като знаех какъв е проблемът, той се превърна просто в проблем, а не в нещо, от което да се страхувам.

* * *

Както вече споменах, Тарбеан беше разделен на две части — Склонът и Крайбрежната част. В Крайбрежната част беше беднотията. А богатите бяха в Склона. Крайбрежната част смърдеше. Склонът беше чист. В Крайбрежната част имаше крадци. В Склона имаше банкери — простете — обирджии.

Вече ви разказах историята на едно от моите неприятни приключения в Склона. Така че вероятно разбирате защо, когато тълпата пред мен се раздели за кратко на две, видях онова, което очаквах. Стражник. С бясно туптящо сърце бързо се вмъкнах в най-близката врата.

Известно време се опитвах да убедя себе си, че вече не съм същият онзи мръсен хлапак, когото бяха пребили преди години. Бях добре облечен и чист. Изглеждах така, все едно принадлежа към това място. Но старите навици умират трудно. Опитах се да контролирам внезапния гняв, който ме беше обзел, макар да не знаех дали съм ядосан на себе си, на стражника или на света като цяло. Вероятно по малко от всичко, взето заедно.

— Сега ще дойда — каза бодър глас иззад покритата със завеса врата.

Огледах магазина. Светлината от прозореца отпред падаше върху отрупана с различни неща работна маса и десетки наредени върху рафтове чифтове обувки. Реших, че можех да попадна и в неподходящ магазин от този.

— Нека отгатна — отново се чу гласът от задната част.

Иззад завесата се появи посивял възрастен мъж, който носеше дълго парче кожа. Беше нисък и прегърбен, но през плетеницата от бръчки лицето му беше усмихнато.

— ... имаш нужда от обувки.

Той се усмихна стеснително, сякаш шегата му беше като чифт стари ботуши, които отдавна се бяха износили, но бяха твърде удобни, за да бъдат захвърлени.

Той погледна надолу към краката ми. Без да искам, и аз направих същото.

Бях бос, разбира се. От толкова дълго време нямах обувки, че даже не се сещах за тях. Поне не и през лятото. През зимата си мечтаех за обувки.

Вдигнах поглед. Очите на стареца играеха, сякаш не можеше още да реши дали ако се засмее, ще загуби своя клиент или не.

— Предполагам, че наистина имам нужда от обувки — съгласих се аз.

Той се засмя, накара ме да седна и премери босите ми стъпала с ръцете си. Добре че улиците бяха сухи, та краката ми бяха само прашни от ходенето по паветата. Ако беше валил дъжд, сега те щяха да са мръсни и да ме поставят в неудобно положение.

— Сега да видим какво точно искаш и дали ще имам подходящия размер за теб. Ако нямам, за час-два мога да направя или поправя някой чифт специално за теб. И така какви обувки ти трябва? За вървене пеш? За танци? Или за езда? — Той се наведе на стола си и взе един чифт от рафта зад него.

— За вървене пеш.

— Така си и мислех.

Той сръчно нахлузи чифт чорапи на краката ми, все едно всичките клиенти, които идваха при него, бяха все боси. След това ми обу черни обувки с катарамии.

— Как ги усещаш? Стъпи малко на тях, за да разбереш.

— Аз...

— Тесни са. Така си и мислех. Няма нищо по-досадно от обувка, която ти стиска. — С мълниеносна бързина той свали обувките и ми обу нов чифт. — А тия как са?

Обувките бяха тъмнопурпурни, изработени от кадифе или филц.

— Те...

— Не са точно това, което търсиш? Всъщност не те вина — износват се ужасно бързо. Но пък цветът е хубав, добър е, за да привлечеш вниманието на дамите. — Той нахлузи нов чифт на краката ми. — А какво ще кажеш за тези?

Обувките бяха от обикновена кафява кожа и ми пасваха толкова точно, сякаш специално бе премерил краката ми, преди да ги изработи. Стъпих с единия крак върху пода и обувката ме обгърна плътно. Бях забравил колко прекрасно е усещането да носиш удобна обувка.

— Колко струват? — притеснено попитах аз.

Вместо да ми отговори, той се изправи и започна да обхожда рафтовете с поглед.

— Можеш да научиш много за човека от краката му — замислено каза той. — Някои хора влизат тук и се смеят, обувките им са съвсем чисти, а чорапите напудрени. Но когато си свалят обувките, краката им миришат ужасно. Тези хора имат нещо за криене. Имат своите неприятни, миризливи тайни и се опитват да ги скрият, точно както се опитват да скрият краката си. — Той се обърна към мен. — Обаче така и никога не успяват. Единственият начин да не ти миришат краката е да ги оставиш малко да се проветрят. Вероятно и с тайните е същото. Обаче не знам със сигурност. Единственото, от което разбирам, са обувките. — Той започна да рови в безпорядъка върху работната си маса. — Някои от тези млади мъже от двора влизат тук, веят си с ветрила и се оплакват от поредната трагедия. Но краката им са толкова розови и меки. Знаеш, че никога никъде не са ходили сами. Знаеш, че никога не са страдали наистина.

Той накрая намери каквото търсеше и вдигна чифт обувки, подобни на чифта, който беше на краката ми.

— Ето. Тези обувки бяха на моя Джейкъб, когато беше на твоите години.

Той седна на стола си и развърза обувките, които ми беше обул.

— Ти, от друга страна — продължи той, — имаш твърде груба кожа, белези и мазоли на стъпалата за толкова младо момче. С тези крака можеш цял ден да тичаш бос по камъните и пак да не ти трябват обувки. Има само един начин краката на момче на твоята възраст да станат такива.

Той вдигна поглед към мен, сякаш задаваше въпрос. Кимнах в отговор.

Възрастният мъж се усмихна и сложи ръка на рамото ми.

— Как ги усещаш?

Изправих се, за да изпробвам обувките. Разликата беше, че макар и поизносени, те бяха по-удобни от новия чифт.

— Този чифт — той размаха обувките, които държеше — е съвсем нов. Изобщо не са носени, а за нови обувки като тези вземам един талант, може би талант и две. — Той посочи обувките на краката ми. — Тези обувки, от друга страна, са носени, а аз не продавам носени обувки.

Той ми обърна гръб и започна доста безцелно да подрежда работния си тезгях, като си тананикаше под нос. Почти веднага разпознах песента — „Калайджията напуска града“.

Знаех, че той се опитваше да ми направи услуга и само преди седмица щях веднага да се възползвам от възможността да се сдобия с безплатни обувки. По някаква причина обаче това не ми се струваше редно. Тихо си събрах нещата и преди да си тръгна, оставих два медни йота на стола му.

Ще попитате защо? Защото гордостта е странно нещо и щедростта трябва да бъде възнаграждавана с друга щедрост в отплата. Но най-вече защото ми се стори, че беше правилно да постъпя така, а това е достатъчно добро основание.

* * *

— Четири дни. Шест, ако вали.

Роент беше четвъртият каруцар, когото питах дали пътува на север към Имре, градът, който беше най-близо до Университета. Той беше мъж от Сийлдиш с едро тяло и буйна черна брада, която скриваше по-голямата част от лицето му. Той се извърна встрани и изпсува на сиару мъжа, който товареше топове плат на каруцата. Когато говореше на родния си език, той звучеше като бученето на лавина от сгромолясващи се камъни.

Грубият му глас намаля до тихо боботене, когато се обърна отново към мен:

— Два медни йота. Не пенита. Можеш да се возиш в каруцата, ако има място. Ако искаш, през нощта можеш да спиш под нея. Вечерта ще се храниш с нас. Обедът е само от хляб. Ако някоя каруца заседне, ще помагаш да я избутаме.

Последва нова пауза, докато той крещеше на мъжете.

Три каруци бяха натоварени с търговски стоки, а четвъртата болезнено ми напомни за една от къщите на колела, в които бях прекарал по-голямата част от детските си години. Жената на Роент, Рета, седеше пред този фургон. Видът ѝ се променяше от строг, когато наблюдаваше мъжете, товарещи каруците, до усмихнат, когато разговаряше с едно момиче, което стоеше наблизо.

Предположих, че момичето е пътничка като мен. Беше на моята възраст, може би една година по-голяма. По онова време обаче една година ми изглеждаше голяма разлика. Тахлите имаха една поговорка за децата на нашата възраст. „Момчетата растат, а момичетата порастват.“

Тя беше практически облечена за пътуване, с панталони и риза, и беше достатъчно млада, за да не изглежда облеклото ѝ непристойно. Държанието ѝ беше такова, че ако бе само една година по-голяма, щях да бъда принуден да гледам на нея като на дама. Докато разговаряше с Рета, тя се движеше напред-назад с нещо средно между елегантна грациозност и детска жизнерадост. Имаше дълга черна коса и...

Казано по-просто — тя беше красива. Минало беше доста време, откакто бях виждал нещо красиво.

Роент проследи погледа ми и продължи:

— Всеки помага, когато подготвяме лагер за през нощта. Редуваме се да стоим на пост. Ако заспиш, докато си на пост, те оставяме. Ядеш заедно с нас, каквото и да сготви жена ми. Ако се оплакваш, те оставяме. Ако вървиш твърде бавно, те оставяме. Ако досаждаш на момичето... — Той прокара ръка през гъстата си черна брада. — Ще имаш неприятности.

Като се надявах да насоча мислите му в друга посока, попитах:

— След колко време ще приключи товаренето на каруците?

— Два часа — отвърна той с мрачна убеденост, сякаш предизвикваше работниците да се опитат да му противоречат.

Един от мъжете се изправи върху една от каруците и заслони с ръка очите си. Той извика, надвиквайки звука от конете, каруците и хората, които изпълваха площада.

— Не му позволявай да те уплаши, хлапе. Той е свестен човек въпреки всичкото му ръмжене.

Роент строго размаха пръст и мъжът се върна към работата си.

Нямаше нужда да ме убеждава повече. Обикновено можеш да имаш доверие на мъж, който пътува с жена си. Освен това цената беше добра и тръгваше в същия ден. Реших да се възползвам от възможността, извадих два йота от кесията и ги подадох на Роент.

Той се обърна към мен.

— Два часа. — Вдигна дебелия си пръст, за да наблегне на думите си. — Ако закъснееш, те оставяме.

— *Риеуса, ту квалус А'иша туа* — тържествено кимнах аз. — Благодаря ви за това, че ще ми помогнете да съм по-близо до семейството си.

Големите космати вежди на Роент се вдигнаха нагоре. Той бързо се съвзе от изненадата и отвърна с бързо кимване, което почти приличаше на малък поклон. Огледах площада наоколо, като се опитвах да се ориентирам.

— Виж ти, някой е пълен с изненади — обърнах се и видях работника, който ми беше изкрещял от каруцата.

Той протегна ръка.

— Дерик.

Стиснах ръката му, чувствайки се неловко. Толкова време беше минало, откакто бях водил обикновен разговор с някого, че се чувствах странно и се колебаех да го направя.

— Квоте.

Дерик сложи ръце зад гърба си и се протегна с гримаса. Беше рус, с повече от глава по-висок от мен и около два-сетгодишен.

— Май доста изненада Роент. Къде си се научил да говориш Сиару?

— Един арканист ме научи малко — обясних му аз.

Наблюдавах Роент, който отиде да говори с жена си. Тъмнокосото момиче погледна към мен и се усмихна. Извърнах поглед встрани, защото не знаех как да постъпя.

— Тогава ще те оставя да идеш да си донесеш нещата — сви рамене Дерик. — Роент само ръмжи, иначе не е грубиян. Обаче щом каруците са натоварени, няма да чака повече.

Кимнах, макар да нямах свои „неща“. Трябваше да напазувам това-онова. Казват, че можеш да намериш всичко в Тарбеан, ако имаш достатъчно пари. До голяма степен това беше истина.

Стигнах до стълбите към мазето на Трапис. Чувствах се странно да вървя по този път обут в обувки. Бях свикнал със студената влага на камъните под краката си, когато идвах да го посетя.

Докато вървях през късия коридор, от една от вътрешните стаи се появи дрипаво момче, което държеше малка зимна ябълка.

То внезапно се спря, щом ме видя, след това се намръщи, а очите му подозрително се присвиха. Момчето сведе поглед надолу и когато се разминавахме се блъсна грубо в мен.

Дори без да се замислям, плеснах ръката му встрани от кесията ми, твърде изненадан, за да кажа каквото и да било. Той избяга навън, оставяйки ме да стоя в коридора объркан и обезпокоен.

Никога не крадахме един от друг тук. Отвън, на улиците, всеки се оправяше както може, но мазето на Трапис беше онова, което най-много се доближаваше до наше свещено място — нещо като храм. Никой от нас не би рискувал да развали това.

Слязох по последните няколко стъпала към главната стая и с облекчение видях, че всичко друго изглеждаше нормално. Трапис не беше там, вероятно беше отишъл да събира благодеяния, които да му помогнат да се грижи за неговите деца. Имаше шест легла, всичките заети, а още деца лежаха на пода. Няколко мърляви хлапаци бяха наобиколили една голяма кошница върху масата и вземаха от нея зимни ябълки. Те се обърнаха и ме изгледаха злобно и с неприязън.

Чак тогава ми просветна. Никой от тях не ме бе разpoznал. Както бях чист и добре облечен, приличах на някое нормално момче, попаднало случайно в мазето. Мястото ми вече не беше там.

Трапис се върна точно в този момент, носейки под едната мишница няколко плоски самуна хляб, а под другата — ревящо дете.

— Ари — повика той едно от момчетата, които бяха застанали до кошницата. — Ела и ми помогни. Имаме нова посетителка и тя има нужда от смяна на пелените.

Момчето побърза да вземе детето от ръцете му.

Трапис остави хляба на масата до кошницата и очите на всички деца се впериха внимателно в него. Стомахът ми се сви. Той дори не ме бе погледнал. Ами ако не ме беше познал? Ако ме накараше да си

вървя? Понеже не знаех как да реагирам на това, започнах да се промъквам към вратата.

Трапис се обърна към всяко от децата поотделно:

— Я да видим сега. Дейвид, ти ще изпразниш бъчвата с водата за пиене и ще я изтъркаш с четка. Нещо вкусът ѝ започна да става неприятен. Когато той свърши с това, Натан може да я напълни от помпата.

— Мога ли да взема два? — попита Натан. — Трябва ми един и за брат ми.

— Брат ти може сам да дойде да си вземе хляба — меко отвърна Трапис и след това се вгледа по-внимателно в момчето, усещайки, че нещо се е случило. — Той да не е наранен?

Натан кимна, с поглед забит в пода.

— Доведи го. — Трапис сложи ръка на рамото на момчето. — Ще видим какво ще можем да сторим за него.

— Кракът му... — изломоти Натан, готов да се разплаче. — Целият гори и той не може да върви!

Трапис кимна и махна на следващото дете.

— Джен, ще помогнеш на Натан да доведе брат си тук. — Двете деца се затичаха навън. — Там, тъй като Натан няма да го има, ти ще носиш водата вместо него. Квоте, ти изтичай за сапун — той ми подаде половин пени. — Отиди при Марна в пералнята. Ще получиш от нея повече, ако ѝ кажеш за кого е сапунът.

Внезапно почувствах как в гърлото ми се образува буца. Той ме позна. Не мога да обясня колко голямо облекчение изпитах от това. Трапис беше най-близкото нещо до семейство, което имах. Мисълта, че можеше да не ме познае, ме беше ужасила.

— Нямам време за поръчки, Трапис — колебливо отвърнах аз. — Напускам града. Отивам във вътрешността, към Имре.

— Така ли? — запита той, след това замълча за момент и ме погледна отново и по-внимателно. — Е, предполагам, че май наистина ще го направиш.

Разбира се. Трапис така и не беше обърнал внимание на дрехите, той виждаше единствено детето, облечено в тях.

— Отбих се, за да ти кажа къде са нещата ми. На покрива на работилницата за свещи има едно място, където се събират три покрива. Имам някои неща там — одеяло, бутилка. Повече няма да ми

трябват. Мястото е добро за спане — сухо е. Никой не ходи там... — не довърших.

— Това е много любезно от твоя страна. Ще изпратя някое от момчетата там — отвърна Трапис. — Ела тук. — Той се доближи и несръчно ме прегърна, а брадата му гъделичкаше лицето ми. — Винаги съм щастлив, когато някой от вас се измъкне от това място — меко ми каза той. — Знам, че сам ще се справиш добре, но винаги можеш да се върнеш тук, ако имаш нужда.

Едно от момичетата на близкото легло започна да се мята и стене. Трапис се отдръпна от мен и се обърна, за да погледне какво става.

— Какво, какво — каза той и побърза да се погрижи за нея, а босите му крака шляпаха по пода. — Какво, какво. Тихо, тихо.

33. МОРЕ ОТ ЗВЕЗДИ

Върнах се на площада на търговците на говеда с праметната на рамото ми пътна торба. В нея имаше един кат дрехи за смяна, самун хляб за из път, малко сушено месо, мях с вода, игла и конец, кремък и огниво, пера и мастило. Накратко, всичко, което един разумен човек би взел в случай на нужда, когато тръгва на път.

Обаче придобивката, с която най-много се гордеех, беше едно тъмносиньо наметало, което купих само за три йота от количката на един търговец на труфила. Беше топло, чисто и, ако не бърках, май аз бях едва вторият му собственик.

Нека добавя, че когато пътува човек, доброто наметало струва повече от всички други неща, които притежаваш, взети заедно. Ако няма къде да спиш, то може да ти послужи и за легло, и за одеяло. Ще пази гърба ти сух, когато вали, и ще заслонява очите ти от слънцето.

Ако си хитър, можеш да скриеш под него богат асортимент от интересни оръжия, а дори и да не си, пак можеш да скриеш доста неща.

Но освен всичко това остават още две неща, заради които си заслужава да имаш наметало. Малко неща са по-впечатляващи от носено с достойнство наметало, което леко се издува на вятъра. И второто — добрите наметала имат безброй малки джобове, които непреодолимо ме привличат по някакъв лишен от всякаква логика начин.

Както вече споменах, наметалото беше добро и имаше множество такива джобове. Бях напъхал в тях канап и восък, няколко изсушени ябълки, кутийка с прахан, топче в малка кожена торбичка, бучка сол, игла с формата на кука и медицински конец от котешки черва.

Погрижих се да похарча всичките си грижливо събирани монети от Федерацията, като запазих за пътуването кеалдишките си пари. Пенитата се харчеха добре в Тарбеан, но кеалдишките монети бяха

приемани еднакво добре, независимо в кой от четирите края на света попадне човек.

Когато пристигнах, вече цареше суетнята, свързана с последните приготовления преди тръгване.

Роент обикаляше около каруците като животно, попаднало в клетка, и проверяваше всичко отново и отново. Рета наблюдаваше работниците със строго око и бързо ги нахокваше за всяко нещо, което не бяха свършили, както на нея ѝ се искаше. За мое облекчение, никой не ми обърна внимание, докато напускахме града и се отправихме към Университета.

* * *

Докато изминавахме километър след километър, имах чувството, че от плещите ми бавно се смъкваше огромна тежест. Наслаждавах се на усещането за земята под обувките ми, вкуса на свежия въздух, тихото свистене на вятъра, който разрошваше полетата с пролетни жита. Усетих, че се усмихвам без всякаква друга причина освен това, че се чувствах щастлив. Ние, от Рух, не сме създадени да се застояваме дълго на едно място. Поех дълбоко дъх и почти се засмях на глас.

Докато пътувахме, гледах да съм сам, тъй като не бях свикнал да съм в компанията на други хора. Роент и наемниците нямаха нищо против да ме оставят на мира. От време на време Дерик се шегуваше с мен, но като цяло вероятно ме намираще твърде сдържан за неговия вкус.

Единственият друг останал пътник беше Дена. Разговаряхме за пръв път едва в края на първия ден от пътуването. Пътувах при един от наемниците и разсеяно белех кората на една върбова пръчка. Докато ръцете ми работеха, аз изучавах профила на лицето ѝ, любувайки се на линията на челюстта ѝ и извивката на врата ѝ. Чудех се защо ли тя пътува сама и накъде е тръгнала. Докато размишлявах върху това, тя се обърна и видя, че я гледам.

— За какво мислиш? — попита ме, пригласяйки един немирн кичур от косата си.

— Просто се чудех ти какво правиш тук — отвърнах ѝ почти честно аз.

Тя се усмихна и задържа очите си върху моите.

— Лъжец.

Използвах един стар сценичен номер, за да не се изчервя, свих рамене по най-безучастния възможен начин и сведох отново поглед към пръчката, която белех. След няколко минути я чух да се връща към разговора си с Рета. Това ме накара да се почувствам странно разочарован.

След като се установихме на лагер и вечерята вече се готвеше, аз се мотаех около каруците и изучавах възлите, които Роент беше използвал, за да завърже товара си да не падне. Чух стъпки зад гърба си, обърнах се и видях Дена да се доближава. Стомахът ми се преобърна и аз побързах да си поема дъх, за да се овладея.

Тя спря на около десетина крачки от мен.

— Успя ли да разбереш вече? — попита ме тя.

— Моля?

— Защо съм тук. — Тя меко се усмихна. — Знаеш ли, през по-голямата част от живота ми и аз съм се чудила за същото нещо. Мислех, че ако ти имаш някаква представа... — Тя се усмихна иронично и подканващо.

Поклатих глава, несигурен какво точно е смешното в цялата ситуация.

— Всичко, което успях да отгатна досега, е, че пътуваш за някъде.

— И аз това успях да отгатна — сериозно кимна тя.

Замълча и се загледа в линията на хоризонта около нас.

Вятърът разроши косата ѝ и тя я приглади отново.

— А случайно да знаеш къде отивам?

Почувствах как на лицето ми бавно се появи усмивка. Беше странно усещане. Отдавна не се бях усмихвал.

— *Ти* самата не знаеш ли?

— Имам своите подозрения. Точно сега си мисля, че отивам в Анилин. — Тя се залюля напред-назад на пръсти и пети. — Но ми се е случвало да греша преди.

Разговорът ни беше прекъснат от мълчание. Дена сведе поглед към ръцете си и започна да си играе с пръстена на ръката си. За миг мярнах отблясъка на сребро и бледосин камък. Внезапно тя отпусна ръце и ме погледна.

— А ти закъде пътуваш?

— Към Университета.

Тя учудено изви вежди и за миг започна да изглежда с десет години по-възрастна.

— Толкова си сигурен.

Усмихна се и изведнъж отново беше млада.

— Как се чувства човек, който знае къде отива?

Не знаех какво да отговоря, но Рета, която ни извика за вечеря, ми спести необходимостта да измислям какво да кажа. Дена и аз се отправихме заедно към лагерния огън.

* * *

Прекарах началото на следващия ден в кратки, несръчни опити да ухажвам Дена. Нетърпеливо — макар че не исках да *изглежда* така — и бавно обикалях около нея, докато накрая не си намерих извинение да прекараме известно време заедно.

Дена, от друга страна, изглеждаше съвсем спокойна. Прекарахме останалата част от деня така, сякаш бяхме стари приятели. Шегувахме се и си разказвахме истории. Показах ѝ различните видове облаци и ѝ обясних какво време предвещават те. Тя пък ми показваше формите им — на роза, арфа, водопад.

Така измина целият ден. По-късно, когато се теглеше чоп, за да се види кой коя смяна от караула ще поеме, Дена и аз изтеглихме първите две смени. Без да го обсъждаме, прекарахме четирите часа на пост заедно. Като говорехме тихо, за да не събудим останалите, ние седяхме близо до огъня и всъщност по-скоро се гледахме един друг, отколкото да пазим лагера.

Третият ден беше почти същият като предишния. Прекарвахме приятно времето си, без да водим дълги разговори, а по-скоро наблюдавахме пейзажа наоколо и казвахме каквото ни дойдеше наум.

В онази нощ спряхме в един крайпътен хан, където Рета купи фураж за конете и някои други припаси.

Рета и мъжът ѝ си легнаха рано, като преди това казаха на всеки от нас, че са уредили вечеря и легла с ханджията.

Храната беше доста добра — пушена сланина и картофена супа с пресен хляб и масло. Спахме в конюшните, но и това беше доста по-добро от онова, на което бях свикнал в Тарбеан.

Общата стая миришеше на пушек, пот и разсипана бира. Бях доволен, когато Дена ме попита искам ли да се разходим.

Навън беше топла, тиха и безветрена пролетна нощ. Разговаряхме, докато бавно вървахме през дивата гора зад странноприемницата. Малко след това стигнахме до широка поляна, която заобикаляше малко езерце.

Точно до водата имаше два пътни камъка, чиято повърхност изглеждаше сребърна на фона на чернотата на небето и водата. Единият стоеше изправен като пръст, сочещ към небето. Другият лежеше настрани и навлизаше във водата подобно на къс каменен пристан.

Никакъв полъх на вятъра не нарушаваше водната повърхност. Затова когато се качихме върху падналия камък, звездите блестяха над нас в небето и се отразяваха във водата долу. Сякаш седяхме сред море от звезди.

Разговаряхме в продължение на часове. Никой от двамата не споменаваше своето минало. Усещах, че в нейното имаше нещо, за които тя предпочиташе да не говори, и между впрочем тя също избягваше да ме разпитва — предполагам, беше отгатнала, че и моите чувства са същите. Вместо това говорехме за нас самите, за любими, въображаеми и невъзможни неща. Показвах ѝ звездите и съзвездията на небето и ѝ казвах техните имена.

Тя ми разказваше истории за тях, които никога преди това не бях чувал.

Очите ми винаги се връщаха към Дена. Тя седеше до мен, обхванала с ръце коленете си. Кожата ѝ беше по-блестяща от луната, а очите ѝ по-големи от небето, по-дълбоки от водата и по-тъмни от нощта.

Бавно осъзнах, че я гледам безмълвно от много дълго време. Изгубен в мислите си, изгубен при вида на нейната красота. Но лицето ѝ не изглеждаше обидено или насмешливо. Почти ми се стори, че тя разучаваше линиите на лицето ми сякаш в очакване на нещо.

Исках да хвана ръката ѝ. Исках да погая бузата ѝ с върховете на пръстите си. Исках да ѝ кажа, че тя беше първото красиво нещо, което

виждах от три години. Че гледката на това как се прозява и закрива уста с опакото на ръката си беше достатъчна, за да спре дъха ми. Как понякога изгубвах смисъла на думите, които казваше, унесен от нежните като флейта извивки на гласа ѝ. Искях да ѝ кажа, че щом тя е тук, с мен, значи по някакъв начин вече нищо лошо не може да ми се случи.

В този секващ дъха миг почти я попитах. Почувствах как неизреченият въпрос напират да излезе от гърдите ми. Спомних си, че трябва да си поема дъх и след това се поколебах — какво можех да ѝ кажа? Ела с мен? Остани с мен? Ела в Университета? Не. Внезапната неизбежност на тази мисъл стегна като с леден юмрук сърцето в гърдите ми. Какво можех да я попитам? Какво можех да ѝ предложа? Нищо. Каквото и да кажех, то щеше да прозвучи глупаво като детска фантазия.

Затворих уста и погледнах над водата. Само на сантиметри от мен Дена направи същото. Можех да почувствам топлината ѝ. Тя миришеше на прах от пътя и на мед, и на онзи мирис, който се носеше във въздуха в миговете, преди да завали проливен летен дъжд.

Никой от нас не проговори. Затворих очи. Близостта ѝ беше най-сладкото и най-живото нещо, което бях изпитвал в живота си.

34. ОЩЕ ЗА УЧЕНЕ

На следващото утро едва се събудих след двата часа сън, качих се на една от каруците и продължих да дремя през цялата сутрин. Едва към обяд осъзнах, че сме взели още един пътник от хана миналата нощ.

Името му беше Джосн и беше платил на Роент да го закара до Анилин. Имаше искрена усмивка и се държеше непринудено. Изглеждаше сериозен човек, но не ми хареса.

Причината за това беше проста — той прекара целия ден в каруцата до Дена. Ласкаеше я безсрамно и на шега ѝ предлагаше да стане една от жените му. Това, че бяхме стояли будни до зори предната нощ, май не ѝ беше оказало никакво влияние, защото тя изглеждаше все така сияйна и свежа както винаги.

Резултатът от всичко това беше, че целия ден бях раздразнен и я ревнувах, докато се преструвах на равнодушен. Тъй като бях твърде горд, за да се присъединя към техния разговор, останах насаме със себе си. През цялото време ме спохождаха мрачни мисли, докато се опитвах да не обръщам внимание на звука от неговия глас и си спомнях начина, по който изглеждаше Дена миналата нощ на лунната светлина, отразяваща се от водата зад нея.

* * *

Бях планирал тази нощ да поканя Дена да се разходим, след като всички се приберяха да спят. Но преди да успея да се доближа до нея, Джосн отиде до една от каруците и донесе голям дървен сандък с месингови закопчалки отстрани. Видът му накара сърцето в гърдите ми да замре.

След като усети, че цялата група, без мен, разбира се, беше в очакване, Джосн бавно отвори месинговите закопчалки и извади лютнята си с преднамерено равнодушен вид. Лютнята беше от вида, използван от членовете на трупите — дългият ѝ грациозен гриф и заобленият тумбест корпус ми бяха болезнено познати.

Убеден, че е привлякъл вниманието на всички, Джосн изправи глава и дръпна струните. Изчака за момент, заслушан в звука, издаван от инструмента. След това, след като кимна сам на себе си, той започна да свири.

Имаше хубав тенор и доста ловки пръсти. Изсвири една балада, после лека и бърза пиянска песен, а след това бавна, тъжна мелодия на език, който не разпознах, но подозирах, че е Илиш. Накрая засвири „Калайджията Танер“ и всички се присъединиха към припева. Всички освен мен.

Седях неподвижен като камък и пръстите ме сърбяха. Искях да свиря, а не да слушам. Думата „искам“ не е достатъчно силна, за да опише онова, което изпитвах. Жадувах за това. Не съм много горд от мисълта, която ми хрумна — да открадна лютнята му и да избягам в тъмнината на нощта.

Той завърши песента със замах и Роент плесна с ръце няколко пъти, за да привлече вниманието на всички.

— Време е за сън. Ако се успите...

— ... *ще ни оставиш* — прекъсна го Дерик с лека закачка. — Знаем, господарю Роент. На разсъмване ще бъдем готови за тръгване.

Джосн се засмя и отвори с крак калъфа на лютнята.

Но преди да успее да я прибере, аз казах:

— Мога ли да я разгледам за малко? — постарях се гласът ми да не издава отчаянието ми, като се опитах в него да прозвучи просто лекомислено любопитство.

Намразих се за въпроса, който бях задал.

Да поискаш от музикант неговия инструмент е горе-долу като да поискаш от някой мъж да целунеш жена му.

Който не е музикант, не може да го разбере. Инструментът е като приятел и като любима. Хората, които не знаят това обаче, най-редовно и с досадна предвидимост искаха да докоснат и подържат инструментите. Знаех това отлично, но не можах да се въздържа:

— Само за миг?

Усетих неохотата на Джосн и видях как леко се напрегна. Но за занаята на музиканта да изглежда винаги дружелюбен беше също толкова важно, колкото и музиката му.

— Разбира се — отвърна той с веселост, която за другите вероятно изглеждаше убедително, но за мен определено беше пресилена.

Той се доближи до мен и ми подаде лютнята.

— Бъди внимателен...

Джосн отстъпи няколко крачки назад и много успешно си придаде спокоен вид. Но аз добре виждах как стои с леко присвити ръце, готов да се втурне напред и да грабне инструмента от мен, ако възникнеше нужда за това.

Завъртях лютнята в ръцете си. Обективно погледнато, тя не беше нищо специално. Баща ми щеше да я оцени като малко по-добра от дърво за горене. Докоснах дървото. Притиснах го до гърдите си.

— Красива е — казах тихо, без да вдигам поглед, а гласът ми беше изпълнен с вълнение.

Наистина беше красива. Беше най-красивото нещо, което бях виждал от три години насам. По-красиво от гледката на пролетните поля след три години живот в оная смъртоносна помийна яма, наречена „град“.

По-красиво от Дена. Или почти.

Честно мога да кажа, че тогава все още не бях напълно на себе си. Бяха минали едва четири дни, откакто вече не живеех на улицата. Не бях същият човек от дните, когато бях с трупата, но все още не бях и човекът, за когото се разказва в историите. Тарбеан ме бе променил. Научил бях много неща, които щеше да е по-добре да не бях научавал.

Но сега, като седях край огъня наведен над лютнята, почувствах неприятните части от мен самия, създадени от уличния живот в Тарбеан. Те опадаха като глинения калъп около охладено парче желязо и разкриха зад себе си нещо чисто и твърдо.

Дръпнах струните една по една. Когато ударих третата, тя прозвуча леко фалшиво и без да се замислям, аз настроих един от ключовете.

— Ей, не пипай там — Джосн се опита гласът му да прозвучи непринудено. — Ще изгубиш верния тон.

Обаче аз не го чувах.

Певецът и всички останали едва ли можеха да са по-далеч от мен, дори и да бяха на дъното на морето Сентхе.

Докоснах последната струна и настроих съвсем леко и нея също. Изсвирих един прост акорд. Той прозвуча нежно и вярно. Преместих един пръст и акордът прозвуча минорно по начин, който винаги ми беше звучал така, сякаш лютнята казваше „тъжно“. Отново преместих ръцете си и инструментът издаде два акорда, които си шептяха един срещу друг. След това, без да осъзнавам какво правя, аз започнах да свиря.

Усещането за струните под пръстите ми беше странно — като приятели, които отново са се събрали, забравили за общото между тях. Свирих тихо и бавно — звуците не стигаха по-далеч от кръга, очертан от нашия огън. Пръстите ми и струните внимателно разговаряха помежду си, сякаш танцът им разказваше за някаква сляпа страст.

След това нещо в мен се пречупи и музиката започна да избликва към тишината. Пръстите ми танцуваха преплетени и забързани и създаваха в кръга от светлина нещо ефирно и плахо. Музиката се носеше като паяжина, раздвижена от нежно дихание, променяйки се като лист, който се върти, докато се спуска към земята. В нея беше усещането за трите години в крайбрежната част на Тарбеан, за празнотата в мен и премръзналите ми от студ ръце.

Нямам представа колко дълго свирих. Може да е било десет минути, а може би цял час. Но ръцете ми не бяха свикнали с напрежението. Струните ми се изплъзнаха и музиката се разпадна на части, както смисълът на съня се изгубва при събуждането.

Вдигнах поглед и видях, че всички стояха неподвижни, а лицата им бяха стреснати или смаяни. След това, сякаш погледът ми беше развалил някаква магия, хората се раздвижиха. Роент се размърда на стола си. Двамата наемници се спогледаха един друг с повдигнати вежди. Дерик ме гледаше така, сякаш ме виждаше за първи път.

Рета беше замръзнала неподвижно, с ръка, вдигната пред устата ѝ.

Дена скри лицето си в шепи и започна да плаче тихо и безнадеждно.

Джосн просто стоеше. Лицето му беше преbledняло, сякаш някой го беше намушкал и кръвта му беше изтекла — изглеждаше поразен.

Подадох му лютнята, като не знаех дали да му благодаря или да се извиня. Той я взе сковано. Малко след това, неспособен да измисля какво да кажа, ги оставих да седят край огъня и се отправих към каруците.

Такава беше последната нощ на Квоте, преди да пристигне в Университета, с наметалото си, което му служеше и за легло, и за завивка. Когато си легна, светлият кръг на огъня зад него и мантията на сенките пред него се събраха в едно. Очите му бяха отворени, това е сигурно, но кой измежду нас можеше да каже какво виждаха те?

Нека оставим засега Квоте сам с мислите му и вместо това да погледнем зад него, към кръга от светлината на огъня. Всеки заслужава да остане за малко сам, когато го желае. И ако в очите му е имало сълзи, нека му простим. В края на краищата той бе просто още дете и тепърва щеше да научава истината за скръбта.

35.

ПЪТИЩАТА СЕ РАЗДЕЛЯТ

Времето се задържа хубаво, което означава, че фургоните стигнаха до Имре точно когато слънцето залязваше. Бях мрачен и обиден. Дена споделяше една каруца с Джосн през целия ден, а аз, понеже бях глупав и горд, се държах на разстояние от тях.

Веднага щом каруците спряха, се разрази трескава активност. Още преди фургонът му да беше спрял, Роент започна да спори с един гладко избръснат мъж с кадифена шапка.

След приключването на пазарлъка десетина мъже започнаха да разтоварват топове с плат, бъчви с меласа и конопени чували с кафе. Рета наблюдаваше цялата група със строг поглед. Джосн се въртеше наоколо, като внимаваше да не му повредят или откраднат багажа.

Моят собствен багаж беше по-лесен за опазване, тъй като имах само пътната си торба. Взех я измежду два топа с плат и се отдалечих от каруците. Метнах я на рамо и се огледах за Дена.

Вместо нея намерих Рета.

— Много ни помогна по пътя — каза тя с ясен глас, а атуранският ѝ беше доста по-добър от този на Роент — почти без следи от сиару акцент. — Хубаво е да имаш някой подръка, който да разпрегне кон, без да се налага през цялото време да му показваш.

Тя ми подаде една монета.

Взех я, без да се замислям. Беше рефлекс, изграден от годините ми опит като просяк и обратен на това да отдръпнеш ръка от огъня. Едва след като монетата беше вече в ръката ми, я разгледах по-внимателно. Беше цял меден йот — половината на онова, което бях платил, за да пътувам с тях до Имре. Когато вдигнах поглед, Рета вече се бе отправила обратно към каруците.

Тъй като не знаех какво да мисля за това, отидох при Дерик, който седеше на ръба на едно корито за водопой на коне. Той заслони очи срещу вечерното слънце, докато гледаше към мен.

— Май тръгваш по пътя си, а? Мислех си, че може да останеш с нас известно време.

Поклатих глава.

— Рета току-що ми даде един йот.

— Не съм много изненадан — кимна той. — Повечето хора, които пътуват с нас, са ни само в тежест. — Той сви рамене. — Освен това тя хареса свиренето ти. Замислял ли си се някога да се пробваш като музикант? Казват, че Имре е добро място за тях.

Насочих разговора обратно към Рета.

— Не искам Роент да й се ядоса. Той май се отнася доста сериозно към парите си.

— А тя не го ли прави? — разсмя се Дерик.

— Платих на Роент — поясних аз. — Ако искаше да ми върне част от парите, мисля, че щеше да го направи самият той.

— Те не правят така — кимна Дерик. — Мъжът при тях не дава пари.

— Точно това имах предвид — отвърнах аз. — Не искам да я въвличам в неприятности.

Дерик размаха ръце, за да ме прекъсне.

— Не си ме разбрал правилно — каза той. — Роент знае. Може дори той да й е заръчал да го направи. Но възрастните кеалдишки мъже не дават пари. Смята се за женско поведение. Ако могат, дори не купуват неща. Не забеляза ли, че Рета беше тази, която се пазари за стаите и храната в хана преди няколко ноци?

Сега, като го споменавах, се сетих, че наистина беше така.

— Но защо? — попитах го аз.

— Не мога да ти кажа защо — сви рамене Дерик. — Просто при тях нещата стоят така. Затова в толкова много от кеалдишките кервани има екипи от мъж и съпругата му.

— Дерик! — разнесе се гласът на Роент иззад каруците.

Той въздъхна и се изправи.

— Дългът ме зове — рече младият мъж. — Надявам се да се видим пак.

Напъхах йота в джоба си и се замислих за онова, което Дерик ми беше казал. Истината беше, че моята трупа никога не беше стигала до Шалд. Беше обезпокоително да разбере, че не познавах света толкова добре, колкото си мислех.

Метнах пътната си торба на рамо и се огледах за последен път, като си мислех, че може и да е по-добре да избегна трудните сбогувания. Дена не се виждаше никъде. Това решаваше въпроса. Обърнах се да си тръгвам...

... и открих, че тя стои зад мен. Усмихна ми се неловко с ръце, заключени зад гърба. Беше очарователна като цвете, но никак не го осъзнаваше. Внезапно дъхът ми спря и забравих себе си, яда и обидата, които бях изпитал.

— Все още ли искаш да си тръгнеш? — попита ме тя.

Кимнах.

— Можеш да дойдеш до Анилин заедно с нас — предложи ми тя. — Казват, че улиците там са постлани със злато. Можеш да научиш Джосн да свири на тая лютня, дето я разнася насам-натам — усмихна се. — Попитах го и той не би имал нищо против.

Замислих се върху предложението ѝ. За миг бях почти готов да зарежа целия си план, само за да остана с нея малко по-дълго. Но този миг отмина и аз поклатих глава.

— Не ме гледай по този начин — укори ме тя с усмивка. — Ще поостана там известно време, ако нещата тук не ти провървят. — Тя не довърши и ме погледна с надежда.

Не знаех какво бих могъл да направя, ако тук не ми провървеше. Възлагах всичките си надежди на Университета. Освен това Анилин беше на стотици километри разстояние. Едва бях успял да купя дрехите, които носех на гърба си. Как щях да я открия?

Дена сигурно бе прочела по лицето ми какво мисля.

— Предполагам, че тогава просто аз ще трябва да дойда и да те намеря — закачливо се усмихна тя.

Ние от Рух сме пътешественици. Животът ни е низ от срещи и раздели, с кратки, но ярки познанства между тях. Затова аз знаех истината. Чувствах я, тежка, но сигурна, в дъното на стомаха си — нямаше да я видя никога пак.

Преди да успея да кажа каквото и да било, тя погледна неспокойно зад гърба си.

— По-добре да тръгвам. Чакай ме — дяволитата ѝ усмивка проблесна отново, преди да се обърне и да си тръгне.

— Ще го направя — извиках след нея. — Ще те намеря там, където пътищата се срещат.

Тя се обърна и ме погледна, поколеба се за миг, след това помахна с ръка и се затича в ранния сутрешен здрач.

36.

ПО-МАЛКО ТАЛАНТИ

Прекарах нощта извън границите на Имре, в меко легло от горски мъх. На следващия ден се събудих късно, измих се в близкия поток и се отправих на запад към Университета.

Докато вървах, наблюдавах хоризонта, за да зърна най-голямата сграда на Университета. Знаех как трябваше да изглежда от описанието на Бен — скучна, сива и квадратна като каменен блок.

По-голяма от четири хамбара, взети заедно. Без прозорци, без украса, само с една двойна каменна порта. Десет пъти по десет хиляди книги — Архивът.

Много бяха причините, които ме накараха да дойда в Университета, но тази беше главната. Архивът съдържаеше отговори, а аз имах много, много въпроси. Преди всичко исках да науча истината за чандрианите и амирите. Трябваше да разбере каква част от историята на Скарпи беше вярна.

Когато пътят пресече река Ометхи, се появи голям каменен мост. Сигурен съм, че знаете за какъв мост става дума. Беше едно от онези древни гигантски архитектурни творения, които са разхвърляни из целия свят и са толкова стари и солидно построени, че са се превърнали в част от пейзажа и никой не се чуди кой или защо ги е построил. Този мост беше особено впечатляващ — дълъг над шейсет метра и достатъчно широк, за да се разминат две каруци. Простираше се над каньона, който река Ометхи беше издълбала в скалата. Когато стигнах най-високата му точка, видях за пръв път в живота си Архива, който се издигаше над дърветата на запад като огромен сив камък.

* * *

Университетът се намираше в сърцето на малък град. Макар че, честно казано, се колебае дали изобщо можеше да се нарече „град“. По нищо не приличаше на Тарбеан с неговите усукани улички и воня на боклук. Беше по-скоро градче с широки улици и чист въздух. Малките му къщички и магазини бяха разделени от морави и градини.

Но тъй като това градче се бе появило, за да обслужва специфичните нужди на Университета, внимателният наблюдател можеше да забележи малките разлики в услугите, които то осигуряваше. Например имаше две работилници за духане на стъкло, три богато снабдени аптеки, две книгоvezници, четири книжарници, два бордея и прекомерно голям брой кръчми. Една от тях имаше голяма дървена табела, закована на вратата, която гласеше: „НЕ ОЧАКВАЙ СЪЧУВСТВИЕ!“. Зачудих се какво ли би помислил за това предупреждение един обикновен посетител.

Самият Университет се състоеше от около петнайсетина сгради, които почти не си приличаха една с друга. Мюз имаше кръгла централна част, от която във всички посоки излизаха осем крила и я правеха да прилича на розата на компаса. Холоус беше проста и квадратна, с прозорци с витражи, които изобразяваха Текам в класическа поза — застанал босоног пред входа на своята пещера и разговарящ с група студенти. Мейнс беше най-характерната от всички сгради — тя се простираше на площ от близо акър и половина и изглеждаше като сглобена от множество по-малки сгради, които не пасваха помежду си.

С приближаването ми до Архива сивата му повърхност без прозорци все повече ми напомняше за гигантски сив камък. След всичките години на очакване все още ми беше трудно да повярвам, че най-накрая съм тук. Пообиколих, докато намерих входа — две масивни каменни врати, които бяха широко отворени. Над тях, издълбани дълбоко в камъка, се четяха думите: „Ворфелан Рхината Морие“. Езикът ми беше непознат. Не беше сиару... може би — илиш или темик.

Още един въпрос, на който трябваше да намеря отговора.

Зад каменните врати имаше малко преддверие с по-обикновена, двойна дървена врата в него. Отворих я и усетих как покрай мен премина хладен и сух въздух. Стените бяха от гол сив камък, осветен от характерната нетрепкаща червеникава светлина на симпатични

лампи. Вътре имаше голямо дървено бюро с отворени върху него няколко големи книги, подобни на счетоводни регистри.

Зад бюрото седеше млад мъж, който приличаше на чистокръвен кеалд, с характерното за тях червендалесто лице и тъмна коса и очи.

— Мога ли да ти помогна с нещо? — попита той с острия гърлен говор, който придаваше сиару акцентът.

— Тук съм заради Архива — глуповато отвърнах аз.

Стомахът ми трепереше и дланите ми се потяха.

Той ме огледа, очевидно чудейки се на каква възраст съм.

— Студент ли си?

— Ще бъда скоро — казах аз. — Още не съм ходил да ме приемат.

— Първо това трябва да направиш — сериозно рече той. — Не мога да пусна вътре никого, който не е записан в книгите. — Той посочи книгите върху бюрото пред него.

Стомахът ми спря да трепери. Не се опитах да скрия разочарованието си.

— Сигурен ли сте, че не мога да поогледам наоколо за няколко минути? Идвам от ужасно далече... — погледнах към двете двойни врати, които водеха вън от стаята — едната беше с табелка „ТОМОВЕ“, другата „КНИГОХРАНИЛИЩЕ“. Зад бюрото имаше една по-малка врата с надпис „САМО ЗА ПИСАРИ“.

Изражението му се смекчи леко.

— Не мога. Това ще ми докара неприятности. — Той ме огледа отново. — Наистина ли ще ходиш да те приемат? — Скептичността му личеше дори зад силния акцент.

— Просто дойдох първо тук — кимнах аз, докато оглеждах празната стая и затворените врати, опитвайки се да измисля някакъв начин да го убедя да ме пусне да вляза.

Преди да успея да измисля нещо, той каза:

— Ако наистина ще ходиш там, трябва да побързаш. Днес е последният ден. Понякога не остават до по-късно от обед.

Сърцето ми започна да бие лудо. Мислех, че стоят целия ден.

— Къде са?

— В Холоус. — Той махна към външната врата. — Надолу, след това наляво. Една къса сграда с... цветни прозорци. Пред нея има две

големи... дървета — Той замълча за момент. — Мисля, че бяха кленове? Така ли се казваха?

Кимнах и побързах да изляза навън, а скоро след това вече тичах надолу по пътя.

* * *

Два часа по-късно бях в Холоус и се опитвах да не обръщам внимание на раздразнения си стомах, докато се качвах на сцената на един празен театър. Стаята беше тъмна, с изключение на широк кръг светлина, който се спускаше върху масата на преподавателите. Застанах на ръба, очертан от светлината, и зачаках. Деветимата преподаватели бавно спряха да говорят помежду си и обърнаха погледи към мен.

Те седяха зад огромна маса с формата на полумесец, която беше толкова висока, че дори и седнали, те пак гледаха отвисоко към мен. Изглеждаха сериозни на вид мъже, някои на средна възраст, други доста възрастни.

Настъпи дълга пауза, докато накрая мъжът, който седеше в средата на полумесеца, не ме повика да се приближа. Предполагам, че той беше ректорът.

— Ела насам, за да можем да те видим. Точно така. Здравей. Кажи сега как се каваш, момче?

— Квоте, господине.

— И защо си тук?

Погледнах го право в очите.

— Искам да посещавам Университета. Искам да стана арканист.

Изглеждах ги един по един. Някои от тях, изглежда, се забавляваха. Но никой не изглеждаше особено изненадан.

— Наясно ли си — каза ректорът, — че Университетът е за продължаване на образованието, а не за неговото започване?

— Да, ректоре. Знам това.

— Много добре — продължи той. — Мога ли да получа твоето препоръчително писмо?

— Страхувам се, че нямам такова, господине — отвърнах аз, без да се поколебая. — Абсолютно задължително ли е да имам?

— Прието е да има поръчител — обясни той. — За предпочитане е той да е арканист. От писмото му бихме научили какви са познанията ти, областите, в които имаш отлични постижения, и къде са слабостите ти.

— Арканистът, от който се учих, се казваше Абенти, господине. Но той никога не ми е давал препоръка. Мога ли аз самият да ви разкажа за себе си?

— За съжаление — важно кимна ректорът — ние няма как да разберем, че наистина си се учил при арканист, ако нямаш някакво доказателство за това. Имаш ли нещо, което да потвърди историята ти? Някаква друга кореспонденция?

— Преди пътищата ни да се разделят, той ми подари една книга, господине. Той ми я надписа и сложи подписа си.

— Това ще свърши работа — усмихна се ректорът. — Носиш ли я с теб?

— Не — позволих в гласа ми да се появи искрена горчивина. — Наложих се да я заложа в Тарбеан.

Преподавателят по реторика Хеме, който седеше вляво от ректора, изсумтя с възмущение, като с това си спечели раздражения поглед на ректора.

— Хайде стига, Херма — рече Хеме и удари с ръка по масата. — Момчето очевидно лъже. Имам важна работа за вършене този следобед.

Ректорът го изгледа още по-раздразнено.

— Не съм ти позволил да си тръгнеш или да говориш, магистър Хеме. — Двамата се гледаха един друг продължително, преди накрая Хеме намръщено да отвърне поглед.

Ректорът се обърна отново към мен, след това улови движението на един от другите преподаватели.

— Да, магистър Лорен?

— Как се казваше книгата? — Високият слаб магистър ме изгледа безучастно.

— „Реторика и логика“, господине.

— И къде я заложи?

— В „Скъсаната подвързия“ на Крайбрежния площад.

Лорен се обърна към ректора:

— Утре заминавам за Тарбеан, за да донеса материалите, необходими за предстоящия семестър. Въпросът на момчето може да бъде уреден тогава.

Ректорът кимна леко.

— Благодаря ти, магистър Лорен.

Той се облегна на стола си и скръсти ръце пред гърдите си.

— Много добре тогава. Какво би ни разказало писмото на Абенти, ако той го беше написал?

Поех си дълбоко въздух.

— Щеше да ви разкаже — подхванах, — че знам наизуст първите деветдесет симпатични обвързвания. Че мога да правя двойно дестилиране, да извършвам титруване, да калцирам, да сублимирам и да утаявам разтвор. Че съм доста компетентен в историята, полемиката, граматиката, медицината и геометрията.

Ректорът направи всичко възможно, за да скрие веселието си.

— Това е доста дълъг списък. Сигурен ли си, че не си пропуснал да споменеш нещо?

Замълчах за момент.

— Вероятно той щеше да спомене и възрастта ми, господине.

— На колко години си, момче?

— Квоте, господине.

— Квоте — лицето на ректора се разтегли в усмивка.

— На петнайсет, господине.

Чу се шумолене от раздвижването на преподавателите, докато те си разменяха погледи, повдигаха вежди и поклащаха глави. Хеме вдигна демонстративно очи нагоре.

Само ректорът не направи нищо.

— Как точно щеше да спомене за възрастта ти твоят поръчител?

На лицето ми се мярна усмивка.

— Щеше да ви помоли да не я вземате под внимание.

Настъпи моментна тишина. Ректорът си пое дълбоко дъх и се облегна назад в стола си.

— Много добре. Имаме няколко въпроса към теб. Би ли желал ти да започнеш, магистър Брандеур? — Той направи движение към единия край на масата с форма на полумесец.

Обърнах се към Брандеур. Пълен и оплешивяващ, той беше магистърът по аритметика на Университета.

— Колко зърна има в тринайсет унции?

— Шест хиляди двеста и четирийсет — веднага отговорих аз.

Той леко повдигна вежди.

— Ако имам петдесет сребърни таланта и ги обърна във винтишки монети и после обратно, колко ще ми останат, ако кеалдимът ми взема четири процента всеки път?

Направих досадното обръщане между различните монети и след това се усмихнах, когато осъзнах, че това не беше необходимо.

— Четирийсет и шест таланта и осем драба, ако е почтен. Четирийсет и шест дори и да не е такъв.

Той кимна отново и се вгледа по-отблизо в мен.

— Имаш триъгълник — бавно каза магистърът. — Едната му страна е седем стъпки. Другата — три стъпки. Единият ъгъл е шестдесет градуса. Колко дълга е третата страна?

— Ъгълът между двете страни ли е?

Той кимна. Затворих очи, колкото да си поема дъх и ги отворих отново.

— Шест стъпки и шест педи. Точно.

Той издаде звук, който беше нещо като „хмммммф“, и изглеждаше изненадан.

— Доста добре. Магистър Аруил?

Аруил зададе въпроса си още преди да успее да се обърна към него.

— Какви са медицинските свойства на кукуряка?

— Противовъзпалителни, антисептични, действа като леко успокоително и болкоуспокоително. Пречиства кръвта — казах, като погледнах към възрастния мъж с очила и благ външен вид. — Става отровен, ако се използва в големи количества. Опасен е за бременните жени.

— Наименувай съставните части на ръката.

Изредих имената на всичките двайсет и седем кости по азбучен ред. След това мускулите — от най-големия към най-малкия. Изброих ги набързо за точност, като посочих къде се намират на собствената ми вдигната ръка.

Бързината и точността на отговорите ми ги впечатли.

Някои от тях скриха това, други го изразяваха открито на лицата си. Истината беше, че се налагаше да ги впечатля. От миналите си

разговори с Бен знаех, че за да влезеш в Университета, ти трябва или остър ум, или пари. Колкото повече имаш от едното, толкова по-малко ще ти трябва от другото.

Така че трябваше да хитрувам. Бях се промъкнал в Холоус през задния вход, като се преструвах на момче за поръчки. След това се справих с две брави и прекарах повече от час, наблюдавайки как разпитват другите студенти. Чух стотици въпроси и хиляди отговори.

Също така бях чул и какви са таксите за обучение, поискани от останалите студенти.

Най-ниската беше четири таланта и шест йота, но повечето бяха двойно по-високи. От един студент поискаха повече от трийсет таланта за обучението му. За мен щеше да е по-лесно да взема парче от луната, отколкото да събера толкова пари.

Имах два медни йота в джоба си и нямаше откъде да получа и едно огънато пени повече. Така че трябваше да ги впечатля. Дори повече от това — интелигентността ми трябваше да ги смути. Да ги смае.

Приключих с изброяването на мускулите на ръката и започвах да разказвам за лигатурите, когато Аруил ми махна с ръка да замълча и зададе следващия си въпрос:

— Кога би пуснал кръв на пациент?

Въпросът ме свари неподготвен.

— Когато искам да умре? — попитах го несигурно.

Той кимна по-скоро на себе си.

— Магистър Лорен?

Магистър Лорен беше блед и изглеждаше неестествено висок дори докато седеше.

— Кой пръв е провъзгласен за крал на Тарвинтас?

— Посмъртно? Фейда Калантис. Иначе това е брат му Джарвис.

— Защо е рухнала Атуранската империя?

Замълчах, объркан от въпроса. Никой от другите студенти не беше разпитван толкова нашироко.

— Ами, господине — бавно казах аз, за да спечеля няколко кратки мига, в които да помисля, — донякъде, защото крал Налто бил неспособен маниак с огромно его. Донякъде заради промените в църквата, която осъдила ордена на амирите, представляващ съществена част от силата на Атур. Донякъде причината била и в това,

че войниците се биели в три различни завоевателни войни по едно и също време и високите данъци предизвикали бунт в земите, които вече били част от империята. — Наблюдавах изражението на магистъра, като се надявах, че той ще даде знак, когато реши, че е чул достатъчно. — Също така те намалили стойността на своите монети, подкопали общоприетия закон за желязото и се опълчили срещу Адем. — Свих рамене и продължих: — Но, разбира се, причините са били по-сложни от всичко това.

Изражението на магистър Лорен остана непроменено.

— Кой е най-великият човек, който някога е живял? — попита след кратко кимване.

Още един въпрос, в чийто отговор не бях сигурен. Замислих се.

— Илиен.

Магистър Лорен примигна веднъж безизразно.

— Магистър Мандраг?

Мандраг беше гладко избръснат и с гладко лице, а костеливите му ръце бяха изцапани с десетки различни цветове.

— Ако ти трябва фосфор, откъде ще го вземеш?

За момент гласът му толкова ми заприлича на гласа на Абенти, че отговорих, без да се замислям:

— От аптекаря!

Един от магистрите в другия край на масата се засмя и аз прехапах приказливия си език.

Мандраг леко се усмихна и немощно си пое дъх.

— Достъпът до аптеката е забранен.

— Мога да го получа от урина — бързо отвърнах аз. — Ако разполагам с пещ и достатъчно време.

— Колко от нея ще ти е необходимо, за да получиш две унции чист фосфор? — Той разсеяно изпука кокалчетата на ръцете си.

Спрях за момент, за да помисля, тъй като и това беше нов въпрос.

— Най-малкото сто и шейсет литра, магистър Мандраг, в зависимост от качеството на материала.

Настъпи дълго мълчание, докато той пукаше кокалчетата си едно по едно.

— Кои са трите най-важни правила на химика?

Това го знаех от Бен.

— Сложи ясен етикет. Мери два пъти. Яж другаде.

Той кимна, а на устните му продължаваше да играе лека усмивка.
— Магистър Килвин?

Килвин беше кеалдиш, широките му рамене и острата черна брада ми напомниха вида на мечка.

— Така — промърмори той и скръсти едрите си ръце пред гърдите си, — как ще направиш вечногоряща лампа?

Всеки един от останалите осем магистри направи някакъв жест на отчаяние или издаде някакво възклицание.

— Какво? — попита Килвин, като раздразнено ги огледа. — Това е моят въпрос и е мой ред да питам. — Той отново насочи вниманието си към мен. — И така — как би я направил?

— Ами — бавно казах аз, — вероятно бих започнал с някакво махало. След това ще го обвържа към...

— *Краем.* Не. Не по този начин. — Килвин изръмжа няколко думи и започна да удря с юмрук по масата, като всяко тупване на ръката му беше съпроводено от отривисто избухване на червеникава светлина, която избликваше от ръката му. — Без симпатия. Не искам *вечносветеща* лампа. Искам *вечногоряща*.

Той ме погледна отново и ми се озъби, все едно имаше намерение да ме изяде.

— Литиева сол? — Попитах, без да се замислям, но после бързо размислих. — Не, натриево масло, което гори в затворен... не, по дяволите — смотолевих и накрая спрях — на останалите кандидати не им се бе наложило да се справят с въпроси като този.

Той ме прекъсна с кратко махване на ръка.

— Достатъчно. По-късно ще говорим за това. Елкса Дал.

Отне ми известно време, докато се сетя, че Елкса Дал е следващият магистър. Обърнах се към него. Той изглеждаше като първообраза на зловещия магьосник, който задължително присъства в толкова много лоши атурански пиеси. Сурови тъмни очи, слабо лице, къса черна брада. Като се има предвид всичко това, изражението му се оказа доста приятелско.

— Кой са думите за първото паралелно кинетично обвързване?

Бързо ги казах.

Той не изглеждаше изненадан.

— Какво беше обвързването, което магистър Килвин използва само преди малко?

— Капациторално кинетично светене.

— Какъв е синодичният период?

Погледнах го объркано.

— На луната ли?

Въпросът нямаше особена връзка с предишните два.

Той кимна.

— Приблизително седемдесет и два дни и една трета, господине.

Той сви рамене и се усмихна кисело, сякаш бе очаквал да ме хване неподготвен с последния си въпрос.

— Магистър Хеме?

Хеме ме погледна над преплетените си пръсти.

— Колко живак е необходим, за да се редуцират два гила бяла сяра? — надутото попита той, все едно вече беше получил грешен отговор.

Едно от нещата, което научих по време на тайното си наблюдение, бе, че магистър Хеме беше най-противният сред групата преподаватели. Той изпитваше наслада от това да притеснява студентите и правеше всичко възможно, за да ги дразни и обърка. Той обичаше да задава подвеждащи въпроси.

За мой късмет, точно този въпрос вече бях чул да задава на други кандидати.

Работата е там, че *не можете* да редуцирате бяла сяра с помощта на живак.

— Ами... — проточих аз, като се преструвах, че в момента мисля върху отговора, и наблюдавах как самодоволната усмивка на Хеме става все по-широка. — Предполагам, че имахте предвид *червена* сяра — в този случай ще са необходими около четирийсет и една унции, господине — отвърнах му с още по-широка усмивка, показвайки всичките си зъби.

— Изброй деветте първични заблуди — рязко каза той.

— Опростяване, обобщаване, повторение, съкращаване, аналогия, невярна причинно-следствена връзка, семантизъм, неуместност...

Спрях, защото не можех да си спомня наименованието, възприето за последната. С Бен я наричахме „Налт“, от император Налто. Това, че не успях да си спомня истинското ѝ наименование, ме

огорчи, тъй като го бях прочел в „Реторика и логика“ само преди няколко дни.

Раздразнението ми трябва да бе проличало на лицето ми, защото Хеме ме погледна намръщено, докато мълчах, и каза:

— Значи в крайна сметка не знаеш всичко? — Той се облегна назад на стола си с доволно изражение.

— Нямаше да съм тук, ако не мислех, че имам какво да науча — хапливо отвърнах аз, преди да успея да овладее езика си. От другия край на масата Килвин започна да се смее с дълбокия си смях.

Хеме отвори уста, но преди да може да каже каквото и да е, ректорът го погледна и той замълча.

— Сега да видим — започна ректорът. — Аз мисля...

— Аз също искам да задам няколко въпроса — каза мъжът от дясната страна на ректора.

Имаше странен акцент, който не ми беше съвсем познат.

Или пък самият му глас имаше особен резонанс.

Когато той заговори, всички на масата се размърдаха леко и след това застанаха неподвижно като листа, докоснати от вятъра.

— Магистре на имената — каза ректорът, а в гласа му имаше едновременно и уважение, и безпокойство.

Елодин беше по-млад от останалите с поне десетина години. Гладко избръснат и с дълбоки очи. Беше среден на ръст, с нормално телосложение и в него нямаше нищо, което особено да привлича вниманието, с изключение на начина, по който седеше — в един момент наблюдаваше нещо съсредоточено, а в следващия вече беше отегчен и зяпаше тавана над главата си.

Изглеждаше почти като дете, което бяха накарали да седи заедно с възрастните.

Почувствах как магистър Елодин ме погледна. Наистина го почувствах и потиснах тръпките, които преминаха по тялото ми.

— *„Сохекетх ка сиару крема ’тетх ту?“* — попита ме той. — *Колко добре говориш сиару?*

— *„Риеуса, та крелар деала ту.“* Не много добре, благодаря.

Той вдигна ръка, с показалец, който сочеше нагоре.

— Колко пръста съм вдигнал?

Замислих се за по-дълго, отколкото предполагаше въпросът.

— Най-малко един — отвърнах. — И вероятно не повече от шест.

Той се усмихна широко и извади другата си ръка изпод масата — беше с два вдигнати пръста. Той ги размахва, така че другите магистри да ги видят, като клатеше глава встрани по един разсеян, почти детински начин. След това свали ръцете си на масата пред него и изведнъж стана сериозен.

— Знаеш ли седемте думи, които биха накарали една жена да те обикне?

Погледнах го, опитвайки се да реша дали зад този въпрос не се крие още нещо. Като не успях, просто отговорих:

— Не.

— Те съществуват — увери ме той и седна отново с доволен вид. — Магистре лингвист? — кимна той към ректора.

— Май покрихме по-голямата част от академичните науки — каза ректорът по-скоро на себе си.

Имах чувството, че нещо го е обезпокоило, но бе твърде съдържан, за да мога да предположа какво точно.

— Ще ми простиш ли, ако те попитам за неща, които не са от толкова научно естество?

Тъй като в действителност няхах избор, просто кимнах.

— Защо Абенти не ти е дал препоръчително писмо?

Поколебах се. Не всички пътуващи артисти са толкова порядъчни, колкото беше нашата трупа, и затова беше разбираемо, че не всички ги уважаваха. Но се съмнявах, че най-правилният подход беше да излъжа.

— Той напусна трупата ми преди три години. Не съм го виждал оттогава.

Видях как всеки от магистрите ме погледна. Почти можех да усетя как пресмятаха възрастта ми на обратно наум.

— О, хайде стига — извика Хеме възмутено и се размърда да става.

Ректорът го изгледа мрачно и това го накара да млъкне.

— Защо желаш да посещаваш Университета?

Стоях като втрещен. Това беше единственият въпрос, за който бях напълно неподготвен. Какво можех да кажа? *Десет хиляди книги. Вашият Архив. Когато бях малък, мечтаех да мога да чета там.* Беше истина, но звучеше твърде детински. *Искам да си отмъстя на*

чандрианите. Твърде драматично. За да стана достатъчно могъщ и никой да не може да ме нарани повече. Твърде плашещо.

Погледнах ректора и осъзнах, че мълча от доста време. Тъй като не бях способен да измисля нищо друго, свих рамене и казах:

— Не знам, господине. Предполагам, че и това ще трябва да науча.

В този момент в очите на ректора се появи нещо особено, но той се отърси от него и каза:

— Има ли още нещо, което да искаш да кажеш?

Беше задавал този въпрос и на другите кандидати, но никой не се бе възползвал от това право.

Въпросът изглеждаше почти риторичен, като ритуал, изпълняван преди магистрите да обсъдят таксата за обучение на кандидатите.

— Да, моля — изненадвайки го, отвърнах аз. — Искам да ви помоля за една услуга в допълнение към самото приемане. — Поех си дълбоко дъх и изчаках вниманието им да се насочи към мен. — Бяха ми необходими почти три години, докато стигна до тук. Може да изглеждам млад, но съм подходящ за това място колкото, а ако не и повече от някой богат благороднически син, който не може да различи сол от цианид дори след като ги опита. — Направих пауза. — Обаче в този момент имам в кесията си два йота и отникъде не мога да намеря повече от това. Нямам нищо ценно, което вече да не съм продал. Приемете ме за повече от два йота и аз няма да мога да си го позволя. Приемете ме за по-малко и аз ще бъда тук всеки ден, а през нощта ще правя каквото е необходимо, за да си осигуря прехраната, докато уча тук. Ще спя на улицата или при конете, ще мия чинии за остатъците от кухнята, ще прося за пенита, с които да си купя пера за писане. Ще направя всичко, което е необходимо — изрекох последните думи пламенно, почти ги изкрещях. — Но, моля ви, приемете ме безплатно и ми дайте три таланта, така че да имам с какво да живея и да мога да си купя каквото е необходимо за обучението, и аз ще стана студент, какъвто никога досега не сте виждали.

Настъпи кратко мълчание, последвано от гръмогласния смях на Килвин.

— Ха! — изрева той. — Ако един от десет студенти имаше половината на неговия огън, щях да преподавам с камшик и стол,

вместо с тебешир и плочи за писане. — Той стовари с трясък ръката си върху масата пред него.

Това накара всички останали да започнат да говорят едновременно. Ректорът ми махна и аз се възползвах от възможността да седна на стола, който стоеше на ръба на кръга от светлина.

Обсъждането продължи доста дълго. Но за мен дори и две-три минути биха изглеждали като цяла вечност, докато просто седях, а група възрастни мъже обсъждаха бъдещето ми.

Нямаше викове, затова пък имаше доста ръкомахане, и то предимно от страна на магистър Хеме, който, изглежда, не ме харесваше точно толкова, колкото и аз не харесвах него.

Нямаше да е толкова зле, ако можех да разбера какво казваха, но дори и моят остър слух не можеше да долови за какво точно спорят.

Разговорът им внезапно замря и тогава ректорът погледна към мен и направи жест да се приближа.

— Нека бъде записано — каза той с официален тон, — че Квоте, син на... — Той спря и ме погледна въпросително.

— Арлиден — допълних аз и името ми прозвуча странно след всичките тези години.

Магистър Лорен се обърна и ме погледна, примигвайки.

— ... син на Арлиден, е приет в Университета за продължаване на обучението му, на четирийсет и трети екис. Приет е в Арканум контингента, след като доказа, че е овладял основните принципи на симпатията. Официалният му поръчител е Килвин, магистър на изобретенията. Таксата му за обучение се определя на по-малко от три таланта.

Почувствах как отгоре ми се стовари огромна тежест. Три таланта бяха равностойни на всичките пари на света, защото няха никаква надежда да ги спечеля преди началото на семестъра. Ако работех в кухнята и изпълнявах поръчки за дребни пенита, можех да спестя толкова пари за една година, ако бях голям късметлия.

Все още таях безумната надежда, че с времето можех и да открадна толкова с джебчийство, но в себе си знаех, че беше невъзможно това да стане. Хората с толкова пари ги пазеха по-добре и не ги оставяха просто в кесията си.

Не осъзнах, че магистрите са напуснали масата, докато един от тях не се приближи до мен. Вдигнах поглед и видях магистъра на

Архива, който застана до мен.

Лорен беше по-висок, отколкото мислех — близо два метра. Дългото му лице и ръце го правеха да изглежда все едно някой го беше разтегнал. Когато видях, че е привлякъл вниманието ми, той ме попита:

— Не каза ли, че името на баща ти е Арлиден? — Зададе въпроса много спокойно, без следа от съжаление или извинение.

Това внезапно много ме ядоса — че можеше да смаже амбициите ми да вляза в Университета и после да дойде и спокойно да ме разпитва за мъртвия ми баща, така все едно ми казваше „добро утро“.

— Да — отвърнах напрегнато аз.

— Бардът Арлиден?

Баща ми винаги се беше смятал за член на трупа. Никога не наричаше себе си бард или музикант. Това, че го наричаха по този начин, ме раздразни още повече, ако това въобще беше възможно. Не си направих труда да отговоря, а само кимнах веднъж с остро движение.

Ако отговорът му се бе сторил прекалено кратък, той не го показва.

— Чудех се в коя трупа е свирил?

Опитът ми да се въздържа пропадна.

— А, *чудили* сте се значи — казах аз, като се постарях да вложа в думите си всичката жлъч, на която ме беше научил животът в трупата. — Ами, можете да продължавате да си се чудите. След като аз съм потънал в невежество, значи и вие можете да останете в неведение за това известно време. Когато се върна, след като спечеля своите три таланта — може би тогава ще можете да ме попитате отново. — Изглеждах го свирепо, сякаш се надявах да го изпепеля с погледа си.

Реакцията му беше почти никаква, едва по-късно разбрах, че да очакваш някаква реакция от магистър Лорен, беше все едно да се надяваш каменна колона да ти намигне.

В началото той изглеждаше леко объркан, след това изненадан и накрая, докато продължавах да го гледам кръвнишки, той леко ми се усмихна и ми подаде лист хартия, без да каже и дума.

Разгънах го и прочетох: „Квоте. Пролетен семестър. Такса за поучение: — 3 Таланта.“ *По-малко* от три таланта. Разбира се.

Заля ме вълна на облекчение. Краката ми се подкосиха, внезапно седнах на пода и заплаках.

37.

БЛЕСНАЛ ПОГЛЕД

Лорен ме поведе през двора.

— Това обсъждахме толкова дълго — безстрастно обясняваше магистър Лорен. — Трябваше да имаш такса за обучение. Всеки има такава.

Бях възвърнал хладнокръвието си, след като се извиних за ужасното си държане. В отговор магистърът кимна спокойно и предложи да ме придружи до канцеларията на касиера, за да се увери, че няма да се получи някакво объркване с моята „такса“ за приемане.

— След това беше решено да те приемем по начина, предложен от теб... — Лорен направи кратка, но многозначителна пауза, което ме наведе на мисълта, че нещата едва ли са били толкова прости. — ... проблемът беше, че нямаме установен такъв прецедент — да се отпускат средства на новозаписани студенти. — Той отново направи пауза. — Това е доста необичайно.

Лорен ме поведе в друга каменна сграда, през един коридор и надолу по стълбището.

— Здравей, Рием.

Касиерът беше сприхав възрастен мъж, който още повече се раздражни, когато разбра, че трябва да ми даде пари, вместо да ми вземе. След като получих своите три таланта, магистър Лорен ме изведе от сградата.

Внезапно се сетих за нещо и започнах да ровя из джобовете си, доволен, че имам извинение да сменя темата на разговора.

— Имам разписка от „Скъсаната подвързия“.

Подадох му листа хартия, като се чудех какво ли щеше да си помисли собственикът, когато магистърът на Архива на Университета се появи при него, за да откупи книгата, която му беше продадена от един мърляв уличен хлапак.

— Магистър Лорен, оценявам, че се съгласихте да направите това, и се надявам, че няма да ме сметнете за неблагодарен, ако ви

помоля за още една услуга...

Лорен хвърли един поглед на разписката, след което я напъха в джоба си и ме погледна внимателно. Не, не внимателно. Дори не и въпросително.

Всъщност на лицето му нямаше никакво изражение. Никакво любопитство или раздражение. Нищо. Ако не виждах, че очите му са насочени към мен, бих си помислил, че е забравил за съществуването ми.

— Чувствай се свободен да ме помолиш — рече той.

— Тази книга... тя е всичко, което ми е останало от... онова време от моя живот. Много бих искал някой ден, когато имам парите, да я откупя обратно от вас.

Той кимна все така безизразно.

— Това може да се уреди. Не се безпокой, тя ще е в безопасност. Ще бъде пазена толкова внимателно, колкото и всяка друга книга в Архива.

Лорен вдигна ръка и махна на един преминаващ студент.

Момчето с пясъчноруса коса веднага спря и се приближи нервно.

Той кимна почтително на магистъра на Архива, като кимването му повече приличаше на поклон.

— Да, магистър Лорен?

— Симон, това е Квоте. — Лорен ме посочи с дългата си ръка. — Някой трябва да го разведе наоколо, да му помогне да се запише за различните предмети и така нататък. Килвин иска той да посещава часовете му по изобретения. За останалите неща се доверявам на твоята преценка. Ще се заемеш ли с това?

Симон кимна и махна косата, която беше влязла в очите му.

— Да, господине.

Без да каже нито дума повече, Лорен се обърна и се отдалечи, като широките му крачки караха черната му магистърска мантия да се развява зад него.

* * *

Симон беше млад за студент, макар да бе по-голям от мен с няколко години. Беше по-висок от мен, но лицето му беше все още

момчешко, а държанието му — по детски срамежливо.

— Имаш ли къде да отседнеш? — попита ме, докато вървахме заедно. — Стая в странноприемница или нещо подобно?

— Пристигнах едва днес — поклатих глава аз. — Нямах време да мисля за други неща освен за приемането.

— Знам как е — ухили се Симон. — Още се изпотявам, като дойде началото на всеки семестър. — Той посочи наляво към една широка алея, покрай която имаше дървета. — Тогава да отидем първо в Мюз.

Спрях да вървя.

— Нямам много пари — признах аз.

Не бях планирал да наемам стая. Свикнал бях да спя на открито и знаех, че трябваше да пестя трите си таланта за дрехи, храна, хартия и таксата за обучение за следващия семестър. Не можех да се надявам на щедростта на магистрите за два поредни семестъра.

— Значи приемането ти не е минало толкова добре, а? — каза съчувствено Симон, хвана ме за лакътя и ме поведе към друга от сивите сгради на Университета. Тя беше висока три етажа, имаше много прозорци и няколко крила, които излизаха от централната част. — Не се притеснявай от това. И аз самият бях страшно нервен първия път и почти щях да се напикая от страх — образно казано.

— Не се справих толкова зле — отвърнах аз, като внезапно се сетих за трите таланта в кесията си. — Но мисля, че обидих магистър Лорен. Той изглеждаше малко...

— Хладен? — попита Симон. — Резервиран? Като колона от камък? — Той се разсмя. — Лорен винаги изглежда така. Носят се слухове, че Елкса Дал е обещал десет златни марки на онзи, който успее да го накара да се засмее.

— О — поуспокоих се аз, — това е добре. Той е последният човек, когото бих желал да настроя срещу себе си. Очаквам с нетърпение да прекарам доста време в Архива.

— Просто се отнасяй грижливо с книгите и ще се разбираш с него добре. Той е доста незаинтересован през по-голямата част от времето, но трябва да внимаваш, когато се навърташ около книгите му. — Той повдигна вежди и поклати глава. — Тогава е по-свиреп от мечка, която пази малките си. Всъщност бих предпочел мечката пред това Лорен да ме види как прегъвам някоя страница.

Симон ритна един камък и той се търколи по паветата.

— Добре. Имаш няколко възможности в Мюз. За един талант ще получиш легло и купони за храна за семейство. — Той сви рамене. — Не е нищо особено, но ще те пази от дъжда. Можеш да споделяш с някой стая за два таланта или да си вземеш своя собствена за три.

— Какви са тия купони за храна?

— Има три хранения на ден в столовата. — Той посочи дългата сграда с нисък покрив от другата страна на моравата. — Храната не е лоша, стига да не мислиш много откъде може да е дошла.

Направих няколко бързи сметки. Един талант за два месеца храна и сухо място за спане беше най-добрата сделка, на която можех да се надявам. Усмехнах се на Симон.

— Звучи точно като онова, което ми трябва.

Симон кимна и отвори вратата на Мюз.

— Нека тогава да бъде само легло. Хайде да намерим домакина и да те запишем.

* * *

Леглата за студентите, които не бяха в Арканум, се намираха на четвъртия етаж в източното крило на Мюз, което беше най-далече от баните на приземния етаж. Стаите не бяха нищо особено, точно както ги беше описал Сим. Но тясното легло беше с чисти чаршафи и имаше сандък, който се заключваше, където можех да държа оскъдните вещи, които притежавах.

Всички долни легла вече бяха заети, така че се настаних на едно горно в дъното на стаята. Когато погледнах през един от тесните прозорци от височината на своя креват, гледката ми напомни за скривалището ми високо сред покривите на Тарбеан. Това ми подейства странно успокоително.

Обедът беше паница гореща картофена супа, фасул, тънки резенчета тлъста пушена сланина и пресен черен хляб. Половината от големите, сковани от дъски маси в стаята бяха заети от около двеста студенти. Помещението беше изпълнено с тихия шепот на разговорите, прекъсван от време на време от смях и металното тракане на лъжиците върху ламаринените подноси.

Симон ме поведе към задния ъгъл на дългата стая.

Двама други студенти вдигнаха погледи към нас, когато се приближихме.

След като остави своя поднос, Симон ме посочи:

— Запознайте се с Квоте — нашия най-нов първокурсник с жаден поглед. — След това той махна към двамата студенти: — Квоте, това са двамата най-лоши студенти в Арканум — Манет и Уилем.

— Вече се срещнахме — каза Уилем, който беше тъмнокосият кеалдим от Архива. — Ти наистина си отишъл да те приемат — каза той, леко изненадан. — Мислех, че искаш да ми пробуташ фалшиво желязо. — Той протегна ръка да се здрависа. — Добре дошъл.

— Техлу да го удари! — измърмори Манет, докато ме оглеждаше.

Беше поне на петдесет, с буйна коса и прошарена брада. Беше леко разчорлен, сякаш се беше събудил само преди няколко минути.

— Толкова ли съм стар, колкото се чувствам? Или пък той е толкова млад, колкото изглежда?

— И двете — засмяно отвърна Симон, докато седнаше. — Квоте, Манет е бил в Арканум по-дълго, отколкото всички ние, взети заедно.

— Повярвайте ми — изсумтя Манет, — бил съм по-дълго в Арканум, отколкото всеки от вас е живял досега.

— И все още си е'лир от ниско ниво — рече Уилем, а тежкият му сиару акцент не позволяваше да се разбере дали влага сарказъм и думите си или не.

— Ура за това, че не съм е'лир — каза Манет с искрена убеденост. — Вие, момчета, ще съжалявате, ако се издигнете по-нагоре в класирането. Повярвайте ми. Това означава само повече караници и по-високи такси за обучение.

— Искаме да получим своето членство в гилдията — отвърна Симон. — За предпочитане е това да стане известно време преди да умрем.

— Членството също се надценява — рече Манет, отчупи зальк хляб и го топна в супата си.

Разговорът беше непринуден и аз предположих, че това е стара и позната тема.

— Как се справи? — обърна се нетърпеливо към Уилем Симон.

— Седем и осем.

Симон изглеждаше изненадан.

— Какво, за бога, се е случило? Да не си ударил някого?

— Оплесках цифрите — мрачно отвърна Уилем. — И Лорен ме попита за влиянието на субинфондацията върху модеганската валута. Килвин трябваше да ми превежда. И дори и тогава не можах да отговоря.

— Душата ми страда за теб — безгрижно рече Сим. — Ти ме победи през последните два семестъра, беше време да си наваксам рано или късно. Само този семестър получих пет таланта — той протегна ръката си. — Плащай.

Уилем порови в джоба си и подаде на Сим един меден йот.

Погледнах към Манет.

— Ти не участваш ли?

Мъжът с чорлавата коса потисна смеха си и поклати глава.

— Шансовете едва ли щяха да са на тяхна страна — каза той с пълна уста.

— Да чуем — каза Симон с въздишка. — Колко през този семестър?

— Един и шест — отвърна Манет и се ухили с вълча усмивка.

Преди някой да се сети да ме попита каква беше моята такса, аз казах:

— Чух, че някой е получил такса за обучение от трийсет таланта. Обичайно ли е да стига толкова високо?

— Не и ако си достатъчно разумен и останеш достатъчно ниско в класирането — промърмори Манет.

— Само благородниците — каза Уилем, — *краемлишките* копелета, които нямат работа да учат тук. Мисля, че те имат високи такси само за да имат от какво да се оплакват.

— Аз не съм против — рече Манет. — Нека им вземат парите и поддържат моята такса ниска.

Подскочих, когато в другия край на масата издрънча поднос.

— Предполагам, че говорите за мен — собственикът на подноса беше синеок красавец с внимателно поддържана брада и високи скули на модеганец. Беше облечен в скъпи дрехи с убити цветове. На хълбока си носеше нож с дръжка от ковано желязо. Това беше първото оръжие, което бях видял някой да носи в Университета.

— Совой? — Симон изглеждаше силно изненадан. — Какво правиш тук?

— И аз се питам същото нещо. — Совой погледна надолу към масата. — Няма ли свестни столове в това място? — Той седна, като се движеше със странно съчетание от елегантна изтънченост и сковано, обидено достойнство. — Чудесно. Следващото нещо, което ще правя, сигурно ще е да се храня с някой копач и да хвърлям през рамо кости на кучетата.

— Етикетът диктува да го направите през лявото си рамо, ваше височество — ухили се Манет с уста, пълна с хляб.

Очите на Совой гневно проблеснаха, но преди да успее да отвърне нещо, Симон попита:

— Какво се е случило?

— Таксата ми за обучение беше шейсет и осем стрехлаума — отвърна възмутено той.

— Това много ли е? — объркано попита Симон.

— Да, много е — саркастично натърти Совой, — а и нямаше никаква причина за това. Отговорих на всичките им въпроси. Това си е чисто и просто заяждане. Мандраг не ме харесва. Нито пък Хеме. Освен това всеки е наясно, че те изстискват два пъти повече пари от благородниците, отколкото вземат от вас, и ни обират до шушка.

— Симон е благородник — посочи го с лъжицата Манет, — а пък се справя добре.

Совой изсумтя:

— Бащата на Симон е херцог на хартия, който се кланя на тенекиения крал на Атур. Конюшните на баща ми са с по-дълга кръвна линия, отколкото половината от вас, атуранските благородници.

Симон леко се надигна на стола си, макар че не вдигна поглед от яденето си.

Уилем се обърна към Совой и тъмните му очи се втвърдиха. Но преди да успее да каже нещо, Совой се прегърби и потри лицето си с ръка.

— Съжалявам, Сим, къщата ми и името ми са и твои. Просто... надявах се тоя семестър нещата да се оправят, а вместо това те станаха по-лоши. Парите, които получавам, няма да стигнат дори да покрият таксата ми за обучение, а вече никой не иска да ми отпусна заеми. Знаеш ли колко унижително е това? Трябваше да се откажа от стаите си

в „Златното пони“. Живея на третия етаж на Мюз. За малко да ми се наложи да споделям стаята си. Какво ще каже баща ми, ако разбере?

Симон, чиято уста беше пълна, сви рамене и направи жест с лъжицата си, с който сякаш искаше да покаже, че не се бе обидил.

— Може би нещата щяха да минат по-добре, ако не се беше явил там, нагласен като паун — рече Манет. — Сваляй коприната, когато отиваш да те приемат.

— Това ли било? — каза Совой, готов да избухне отново. — Може би трябва да се самоунижавам? Да си посипя главата с пепел? Да си разкъсам дрехите? — колкото повече се ядосваше, толкова повече смешният му акцент ставаше все по-ясно изразен. — Не. Никой от тях не е по-добър от мен самия. Няма нужда да им се кланям.

На масата настъпи неловко мълчание.

Забелязах, че голяма част от студентите от съседните маси наблюдаваха представлението с интерес.

— *Хилта тиам* — продължи Совой. — Мразя всичко в това място. Времето ви е бурно и нецивилизовано. Религията ви — варварска и превзета. Курвите ви са непоносимо неграмотни и без всякакви маниери. Езикът ви не е достатъчно изтънчен, за да изрази колко окаяно е това място...

Колкото повече говореше Совой, толкова по-тих ставаше гласът му, докато накрая изглеждаше, че говори на самия себе си:

— Кръвта ми може да бъде проследена петдесет поколения назад и е по-стара от дърво или камък, а докъде я докарах — той стисна главата си в ръце и погледна надолу към ламаринения си поднос. — Ечемичен хляб. Богове, предполага се, че човек трябва да се храни с пшеница.

Наблюдавах го, докато дъвчех пресния черен хляб. Вкусът му беше чудесен.

— Не знам какво съм очаквал — внезапно рече Совой. — Не мога да се справя с всичко това. — Той стана и си тръгна, като остави подноса си на масата.

— Такъв си е Совой — каза ми Манет ни в клин, ни в ръкав. — Не е лош човек, макар че обикновено не е чак толкова пиан.

— Той модеганец ли е?

— Едва ли някой може да е повече модеганец от Совой — засмя се Симон.

— Не трябва да го дразниш — каза Уилем на Манет.

Заради тежкия му акцент не можеше да се разбере дали упрекуваше по-възрастния студент, но изражението на тъмното му кеалдишко лице определено беше укорително. Предположих, че като чужденец той самият се отнасяше със съчувствие към трудностите, които Совой срещаше да се приспособи към езика и културата на Федерацията.

— *Наистина* му е трудно — призна Симон. — Спомняте ли си, когато трябваше да се раздели със слугата си?

Докато се хранеше, Манет направи жест с двете си ръце, сякаш свиреше на цигулка. Той обърна очи, а лицето му не изразяваше никакво съчувствие.

— Този път е трябвало да продаде пръстените си — включих се в разговора аз.

Уилем, Симон и Манет се обърнаха и ме изгледаха с любопитство.

— На пръстите му има по-светли места, там, където ги е носел — обясних и вдигнах ръка, за да им покажа.

Манет ме погледна внимателно.

— Виж ти! Нашият нов студент изглежда доста схватлив. — Той се обърна към Уилем и Симон. — Момчета, в настроение съм да залагам. Обзалагам се на два йота, че нашият млад Квоте ще влезе в Арканум преди края на третия си семестър.

— Три семестъра? — рекох изненадано аз. — Казаха ми, че всичко, което трябва да направя, е да докажа, че съм овладял основните принципи на симпатията.

— На всички казват така — меко се усмихна Манет. — „Принципите на симпатията“ е един от предметите, по които ще трябва да избуташ, преди да те издигнат до ранга на е'лир. — Той се обърна очаквателно към Уил и Сим. — Е, какво ще кажете? Два йота?

— Аз ще заложа. — Уилем сви леко извинително рамене към мен. — Без да се обиждаш, но ще си пробвам късмета.

— Какво смяташ да изучаваш? — попита ме Манет, след като си стиснаха ръцете за облога.

Въпросът ме свари неподготвен.

— Предполагам, че всичко.

— Приличаш ми на какъвто бях аз самият преди трийсет години — засмя се Манет.

— С какво ще започнеш?

— Чандрианите — отвърнах. — Искам да науча колкото се може повече за тях.

Манет се намръщи и след това избухна в смях.

— Ами предполагам, че това е просто чудесно. Нашият Сим се занимава с феи и пиксита. Уил пък вярва с цялото си сърце в глупавите, проклетите кеалдишки небесни духове и тям подобни. — Той изпухтя смешно. — Аз пък съм почитател на имповете и шамбълите.

Почувствах как лицето ми пламна от смущение.

— Божието тяло, Манет! — прекъсна го Сим. — Какво те е прихванало?

— Току-що зложих два йота на момче, което иска да изучава детски приказки — измърмори Манет, като ме посочи с вилицата си.

— Той имаше предвид фолклор, такива неща. — Уилем се обърна да ме погледне. — Искаш да работиш в Архива, така ли?

— Фолклорът е само едно от нещата — побързах да извъртя въпроса, та да не стана за смях. — Искам да разбера дали народните приказки на различните култури съответстват на теорията на Текам за септагията при разказваните истории.

— Виждаш ли? — Сим отново се обърна към Манет. — Защо си толкова дръпнат днес? Кога си спал за последно?

— Недей да ми говориш с този тон — промърмори Манет. — Дремнах няколко часа миналата нощ.

— Коя точно нощ? — настоя Сим.

Манет замълча за момент и погледна надолу към подноса си.

— Нощта на Фелинг?

Уилем поклати глава и промърмори нещо на сиару.

— Манет, вчера беше Сендлинг. Преди два дни ли си спал за последно?

— Вероятно не — отвърна несигурно Манет. — Винаги губя представа за времето, когато дойде приемането. Нямам никакви часове и това ми обърква графика. Освен това навакзвам по един проект в рибарниците. — Той не довърши, потърка лицето си и след това вдигна поглед към мен. — Те са прави. Точно сега леко съм се побъркал. Що се отнася до септагията на Текам, фолклора и другите тям подобни —

за мен това е твърде книжна работа, но пък е интересно за изучаване. Не исках да те обидя по никакъв начин.

— Не си ме обидил — отвърнах аз не принудено и кимнах към подноса на Совой. — Би ли ми подал това? Щом като вашият благородник няма да се връща, ще взема неговия хляб.

* * *

След като Симон ме заведе да се запиша за различните предмети, аз се отправих към Архива, нетърпелив да го разгледам след всичките тези години, през които можех само да мечтая за него.

Този път, когато влязох в Архива, зад бюрото там седеше млад благородник и драскаше с перо върху лист хартия, който беше покрит със следи от много поправки и зачертавания.

Докато се приближавах, той се намръщи и задраска още един ред.

Лицето му беше навъсено. Ръцете му бяха меки и бледи. Ослепително бялата му ленена риза и наситено синята му жилетка миришеха на пари. На частта от мен, която още не се беше сбoguвала с Тарбеан, ѝ се прииска да пребърка джобовете му.

Той продължи да скрибуца с перото си още известно време, преди накрая да го остави с въздишка на силно раздражение.

— Име — попита той, без да вдига поглед.

— Квоте.

Той прелисти дебелия книга, намери страницата, която търсеше, и се намръщи.

— Няма те в книгата. — Той ми хвърли бегъл поглед, намръщи се отново и след това се върна към стиха, който пишеше. Когато не показах, че имам намерение да напусна стаята, той махна с ръка, сякаш за да прогони някаква досадна буболечка.

— Чувствай се свободен да си тръгнеш.

— Аз просто...

Амброуз отново остави перото.

— Виж сега — бавно каза той, все едно обясняваше на някой бавноразвиващ. — Няма те в книгата — той направи пресилен жест с

двете си ръце към книгата — и не можеш да влезеш. — Направи нов жест към вътрешните врати. — Точка по въпроса.

— Току-що ме приеха...

— Тогава, разбира се, те няма в книгата — отчаяно вдигна ръце.

Изрових от джоба си бележката за приемането.

— Самият магистър Лорен ми даде това.

— Не ме е грижа дори и да те беше донесъл тук на гърба си — отвърна Амброуз и многозначително топна отново перото си в мастилото. — Сега спри да ми губиш времето. Имам работа за вършене.

— Да ти губя времето? — попитах го аз, вече загубил хладнокръвието си. — Имаш ли представа през какво съм преминал, за да стигна до тук?

Амброуз ме погледна и лицето му внезапно се развесели.

— Чакай, нека да отгатна — прекъсна ме той, сложи ръце на масата и се изправи. — Ти винаги си бил по-умен от другите деца в забутаното село Клодхъмп или от което там забутано място си, където има една-единствена уличница и нищо повече. Способността ти да четеш и да броиш е изпълвала с благоговение местните селяни.

Чух отварянето и затварянето на външната врата зад себе си, но Амброуз не чу нищо, докато заобиколи бюрото и се подпря в предната му част.

— Родителите ти са знаели, че си специален, затова са спестявали няколко години, купили са ти чифт обувки и са използвали свински чул, за да ти ушийт риза. — Той се протегна и опипа плата на новите ми дрехи между пръстите си. — Необходими са ти били месеци вървене и друсане в разни каруци, теглени от мулета, за да стигнеш до тук. Но накрая... — Той широко разтвори ръце. — Слава на Техлу и всички негови ангели! Ти вече си тук! С блеснал поглед и изпълнен с мечти!

Чух смях и когато се обърнах, видях, че по време на тирадата му бяха влезли двама мъже и една млада жена.

— Божието тяло, Амброуз? Какви ги разправяш?

— Проклети първокурсници — оплака се Амброуз, докато заобикаляше бюрото, за да седне отново на мястото си. — Идват тук, облечени в дрипи, и се държат, сякаш са собствениците на това място.

Тримата новодошли се отправиха към вратата с надпис „КНИГОХРАНИЛИЩЕ“. Изчервих се от притеснение, докато ме оглеждаха от главата до петите.

— Остава ли уговорката да ходим в „Еолиан“ тази вечер?

— Разбира се — кимна Амброуз. — При шестата камбана.

— Няма ли да провериш дали ги има в книгата? — попитах аз, когато вратата се затвори след тях.

Амброуз се обърна към мен с широка и неискрена усмивка, която по никакъв начин не можеше да се нарече приятелска.

— Чуй ме сега. Ще ти дам един безплатен съвет. У дома си може да си бил нещо специално, но тук си просто поредният хлапак с голяма уста. Така че се обръщай към мен като към ре'лар, върни се при леглото си и благодари на който там езически бог се молиш, че не сме във Винтас. Баща ми и аз щяхме да те приковем към някой стълб като бясно куче. — Той сви рамене. — Или остани тук. Направи сцена. Започни да ревеш. Или още по-добре — опитай се да ме удариш. — Усмихна се. — Ще те напердаша и ще накарам да те изхвърлят за ухото. — Взе перото и продължи да пише.

Тръгнах си.

Може би ще си помислите, че тази среща ме е обезкуражила.

Може би ще решите, че съм се почувствал предаден и че детските ми мечти за Университета са били жестоко разбити.

Точно обратното. Това ми вдъхна увереност. Бях се чувствал не на място, докато Амброуз не ми даде да разбера по своя специален начин, че нямаше голяма разлика между Университета и улиците на Тарбеан. Където и да отидеш, хората са, общо взето, едни и същи.

Освен това гневът те топли през нощта, а наранената гордост може да подтикне един мъж да постигне удивителни неща.

38. СИМПАТИЯ В МЕЙНС

Мейнс беше най-старата сграда в Университета. През вековете тя се беше разраствала бавно във всички посоки, поглъщайки по-малките сгради и дворове, върху които се бе разпростираше. Приличаше на амбициозен архитектурен лишей, който се опитваше да покрие колкото се можеше повече акри.

Беше трудно да се ориентираш в нея. Коридорите правеха странни завои, свършваха неочаквано или пък вървяха по дълги, лъкатушещи, заобиколни пътища. Често се случваше да ти се наложи да вървиш двайсет минути, за да стигнеш от една стая в друга, макар иначе да бяха само на петнайсет метра разстояние. Разбира се, по-опитните студенти знаеха преки пътища — през кои работни помещения и зали за лекции да минат, за да стигнат по-лесно до там, докъдето са тръгнали.

Поне един от дворовете беше напълно изолиран и до него можеше да се стигне само ако се прекачиш през някой прозорец. Носеха се слухове, че имало стаи, които били напълно зазидани, някои от тях още със студентите вътре в тях. Говореше се, че духовете им обикаляли залите нощем, за да окайват съдбата си и да се оплакват от храната в столовата.

Първият ми предмет беше в Мейнс. За щастие съседите ми по легла ме бяха предупредили, че ще ми е трудно да се ориентирам в Мейнс, затова, макар че се изгубих веднъж, успях да стигна с достатъчен запас от време.

Когато накрая намерих стаята, в която се провеждаха първите ми занимания, с изненада установих, че прилича на малък театър.

Седалките бяха разположени във възходящи полукръгове около малката издигната сцена в средата. В по-големите градове трупата ми беше изнасяла представления на подобни места. Тази мисъл ме успокои и си намерих свободно място по-назад.

Бях силно развълнуван, докато наблюдавах как останалите студенти бавно се процеждат в залата. Всички бяха поне с няколко години по-големи от мен. Преговорих набързо в главата си първите трийсет симпатични обвързвания, докато театърът се пълнеше с неспокойни студенти. Може би бяхме около петдесетина души общо и залата беше три четвърти пълна. Някои имаха пера и хартия с твърди подложки, върху които да пишат. Други носеха восъчни плочки. Аз не бях взел нищо със себе си, но това не ме разтревожи особено. Винаги съм имал отлична памет.

Магистър Хеме влезе и се отправи към сцената, за да застане зад голямата каменна работна маса. Изглеждаше внушително в своята тъмна магистърска мантия и минаха само няколко секунди, преди залата, пълна с шептящи и мърдащи студенти, да утихне напълно.

— Значи искате да станете арканисти? — попита той. — Искате да научите магията, за която сте чували да ви разказват в приказките. Слушали сте песните за Таборлин Великия. За завеси от бушуващи пламъци, магически пръстени, невидими наметала, мечове, които никога не се изтъпяват, отвари, които ти помагат да летиш. — Той възмутено поклати глава. — Е, ако това е, което търсите, значи можете да си тръгнете още сега, защото няма да го намерите тук. То не съществува.

В този момент влезе един студент, разбра, че е закъснял, и побърза да си намери свободно място. Обаче Хеме го забеляза.

— Здравей. Радвам се, че реши да ни навестиш. Как се каваш?

— Гел — нервно отвърна момчето. — Съжалявам. Беше ми малко трудно...

— Гел — прекъсна го Хеме, — защо си тук?

Гел зяпна изумено за момент, преди да успее да отговори:

— Заради принципите на симпатията.

— Не обичам закъсненията в часовете си. За утре можеш да подготвиш доклад за разработката на симпатичния часовник, разликите между него и предишните по-неточни часовници, които използват хармоничното движение, и ефекта му върху точното манипулиране на времето.

— Да, господине — момчето се размърда неспокойно на стола си.

Хеме изглеждаше доволен от реакцията му.

— Много добре. И така, какво е симпатията?

Още едно момче забързано влезе в стаята, стиснало под мишница подложката си за писане. Беше младо, с което искам да кажа, че беше не повече от две години по-голямо от мен. Хеме го спря, преди да е успяло да стигне до някой стол.

— Здравей — прекалено любезно каза той. — А твоето име е?

— Базил, господине. — Момчето стоеше неловко на пътеката между редовете.

— Базил, ти да не би случайно да си от Йил? — попита го Хеме с язвителна усмивка.

— Не, господине.

— Аха — продължи Хеме, като се преструваше на разочарован, — бях чувал, че йилишките племена използват слънцето, за да отмерват времето, и затова нямат представа за това какво е това „точност“. Обаче, тъй като ти не си йилиш, не виждам какво извинение може да имаш за това, че си закъснял. Не мислиш ли така?

Базил отваряше и затваряше беззвучно уста в продължение на няколко мига, сякаш в опит да измисли някакво извинение, и накрая очевидно реши, че е по-добре да не го прави.

— Не, господине.

— Отлично. За утре можеш да подготвиш доклад за лунния календар на Йил, в сравнение с по-точния и цивилизован атурански календар, който би трябвало да ти е вече познат. Сядай.

Базил безмълвно се прокрадна до най-близкия стол с нещастното изражение на бито куче.

Хеме се отказа да продължава с лекцията и зачака появяването на следващия закъснял студент. И когато тя колебливо прекрачи прага, залата беше изпълнена с напрегнато мълчаливо очакване.

Беше млада жена, около шестнайсетгодишна. Кое то си беше рядкост, така да се каже. Съотношението на мъжете спрямо жените в Университета беше около десет към едно.

Държането на Хеме омекна, щом тя влезе в стаята. Той бързо се изкачи по стъпалата, за да я посрещне.

— А, скъпа моя. Добре, че не започнахме днешната дискусия.

Той я хвана под ръка и я отведе до първото свободно място няколко стъпала по-долу.

Тя очевидно се почувства смутена от оказаното ѝ внимание.

— Съжалявам, магистър Хеме. Мейнс се оказа по-голямо място, отколкото очаквах.

— Не се безпокой — любезно отвърна Хеме. — Важното е, че вече си тук.

Той грижовно ѝ помогна да подреди листата и мастилницата си и се отправи обратно към подиума.

Щом стигна до там, изглеждаше, че лекцията най-после щеше да започне. Но преди това той отново погледна към момичето.

— Съжалявам за недодяланите си обноски, госпожице. — Тя беше единствената жена в залата. — Как е вашето име?

— Риа.

— Риа е съкратено от Риан, нали?

— Да, така е — усмихна се тя.

— Риан, бихте ли кръстосали краката си?

Молбата беше отправена с толкова сериозен тон, че в стаята не се чу никакво хихикане. Смутена, Риан преметна крак връз крак.

— Сега, когато дверите на ада са затворени — продължи Хеме с нормалния си груб тон, — вече можем да започнем.

Така и направихме, като не обръцахме внимание на момичето през останалата част от лекцията.

С което, както по-късно разбрах, без да искаме, ѝ направихме услуга.

Минаха два дълги часа и половина. Слушах внимателно, като през цялото време се надявах, че ще стигнем до нещо, което да не бях научил вече от Абенти. Но не се случи нищо такова. Бързо осъзнах, че макар Хеме *наистина* да обясняваше принципите на симпатията, той го правеше на твърде елементарно ниво. Този предмет беше чиста загуба на време за мен.

След като Хеме разпусна класа, аз се затичах и го настигнах надолу по стълбите точно преди той да излезе през долната врата.

— Магистър Хеме?

Той се обърна към мен:

— О, да, нашето момче чудо. Не знаех, че идваш в моите часове. Не обяснявах твърде бързо за теб, нали?

Добре знаех, че не трябваше да казвам онова, което мислех.

— Вие много ясно обяснихте основите, господине. Принципите, които споменахте днес, ще послужат за добра основа за останалите

студенти в класа.

Да бъдеш част от трупа до голяма степен е свързано с умението да бъдеш дипломатичен.

Той леко изпухтя при този преднамерен комплимент и след това се вгледа по-внимателно в мен.

— На *останалите* студенти? — попита Хеме.

— Страхувам се, че вече съм запознат с основните неща, господине. Знам трите закона и четиринайсетте резултата. Както и първите деветдесет...

— Да, да, виждам — прекъсна ме той. — В момента съм доста зает. Утре преди часовете можем да говорим за това. — Той се обърна и бързо се отдалечи.

Тъй като все пак половин комат хляб е по-добре от нищо, аз свих рамене и се отправих към Архива. След като нямаше да науча нищо от лекциите на Хеме, можех поне да започна да се са самообразовам.

* * *

Този път заварих зад бюрото на входа млада жена. Тя беше удивително красива, с дълга тъмна коса и ясни умни очи. Със сигурност това беше много повече за предпочитане, отколкото среща с Амброуз.

Когато се доближих до бюрото, тя се усмихна.

— Как се казваш?

— Квоте — отвърнах, — син на Арлиден.

Тя кимна и започна да прелиства книгата.

— А как е твоето име? — попитах, за да запълня тишината.

— Фела — отговори ми, без да вдигне поглед, след това кимна на себе си и потупа дебелия книга. — Има те вътре, можеш да влезеш.

Имаше две двойни врати, които извеждаха от преддверието. На едната пишеше „КНИГОХРАНИЛИЩЕ“, а на другата — „ТОМОВЕ“. Тъй като не знаех каква е разликата между двете, се насочих към тази с надпис „КНИГОХРАНИЛИЩЕ“. Това ми трябваше — лавици, пълни с книги. Високи купчини с книги. Безкрайни редове с книги.

Вече бях сложил ръка на дръжката на вратата, когато гласът на Фела ме спря:

— Извинявай. За пръв път влизаш тук, нали?

Кимнах, без да пускам дръжката. Бях толкова близо.

Какво ли щеше да се случи сега?

— Книгохранилището е само за Арканум — извинително каза тя, изправи се и заобиколи бюрото към другата двойна врата. — Ела, нека ти покажа.

Пуснах неохотно дръжката и я последвах.

Тя издърпа с двете си ръце едно от тежките дървени крила, за да го отвори, и зад нея се разкри голяма стая с висок таван, изпълнена с дълги маси. Из стаята бяха разпръснати десетина студенти, които четяха. Помещението беше добре осветено с нетрепкащата светлина на десетки симпатични лампи.

Фела се наведе по-близо към мен и тихо ми прошепна:

— Това е главната читалня. Тук ще намериш всички необходими томове за по-голямата част от основните предмети. — Тя запъна с крак вратата и ми посочи към дългите лавици с триста-четиристотин книги, разположени покрай една от стените.

Това бяха повече книги, отколкото някога бях виждал събрани на едно място.

Фела продължи тихо да ми обяснява:

— Това е тихо място. Не може да се говори, а само да се шепне — вече бях забелязал, че в помещението цари почти неестествена тишина. — Ако ти трябва книга, която не е тук, можеш да попълниш заявка на бюрото. — Тя ми го посочи. — Те ще намерят книгата и ще ти я донесат.

Обърнах се, за да ѝ задам въпрос, и едва тогава осъзнах колко близо до мен е застанала. Можете да си представите колко очарован съм бил от Архива, щом като не бях забелязал, че една от най-красивите жени в Университета стои на по-малко от педя от мен.

— Колко дълго отнема обикновено, за да намерят някоя книга? — попитах тихо, като се опитах да не я зяпам.

— Зависи. — Тя праметна дългата си черна коса през рамото си. — Понякога сме доста по-заети от останалите. А и някои хора по-лесно намират търсените книги от други. — Тя сви рамене и част от косата ѝ отново падна напред, докосвайки ръката ми. — Обикновено е нужен повече от час.

Кимнах, разочарован, че няма да мога да се ровя в целия Архив, но все пак развълнуван, че съм вътре в него. Пак ще повтора — половин комат хляб е по-добре от нищо.

— Благодаря, Фела. — Влязох вътре и тя остави вратата да се затвори след мен.

Но само миг по-късно се появи отново.

— Още едно последно нещо — тихо прошепна тя. — Предполагам, че ти е ясно, но понеже все пак си тук за пръв път... — Изражението ѝ беше сериозно. — Книгите не излизат от тая стая. Нищо не трябва да напуска Архива.

— Разбира се — отвърнах, — естествено, че е така.

Всъщност не го знаех.

Фела ми се усмихна и кимна.

— Просто исках да се уверя, че си наясно. Преди няколко години имахме един млад господин, когото използвахме да донася книги от книжарницата на баща си. Никога преди това не бях виждала Лорен да се мръщи или пък да говори с глас по-силен от шепот. Но когато хвана онова момче на улицата с една от неговите книги... — Тя поклати глава, сякаш нямаше думи да обясни какво се бе случило.

Опитах се да си представя високия, сериозен магистър ядосан и така и не успях.

— Благодаря за предупреждението.

— Няма защо. — Фела тръгна обратно към преддверието.

Приближих се към бюрото, което ми беше показала.

— Как мога да поискам книга? — тихо попитах писаря.

Той ми показа един голям дневник, който беше до половина изписан с имената и исканията на студентите. Някои търсеха книги със специфични заглавия или автори, докато други бяха направили по-обща запитвания за информация. Един от записите привлече вниманието ми: „Базил — илишки лунен календар. История на атуранския календар“. Огледах се и забелязах момчето от класа на Хеме, което си водеше бележки, наведено над една книга.

Записах: „Квоте — история на чандрианите. Доклади за чандрианите и знаците за появяването им — черни очи, син пламък и т.н.“

Отидох до близките лавици и започнах да преглеждам книгите. Разпознах една-две от онези, които бях изучавал с Бен. Единственият

звук в стаята беше откъслечното драскане на перата върху хартията или слабият шум от прелистване, който наподобяваше на пърхане на птичи криле. Вместо да ме подразни, този звук ми действаше странно успокояващо.

По-късно щях да разбера, че наричат това място „гробниците“ заради тишината, която го правеше да изглежда като крипта.

Накрая книга със заглавие „Размножителните навици на обикновените дракуси“ привлече вниманието ми и аз я отнесох до една от масите за четене. Взех я, защото на корицата ѝ имаше доста стилно релефно изображение на дракон, но когато започнах да я чета, открих, че е задълбочено проучване на някои широко разпространени митове.

Вече бях преполовил увода, който разясняваше как митът за драконите по всяка вероятност е произлязъл от доста по-обикновените дракуси, когато един писар ме докосна по лакътя.

— Ти ли си Квоте?

Кимнах и той ми подаде малка книга със синя корица от плат. Когато я разтворих, веднага се разочаровах. Беше колекция от приказни истории. Прелистих я, като се надявах да намеря нещо полезно, но тя беше пълна със сладникави приключенски истории за забавление на децата. Нали се сещате, онези, в които смели сирачета успяват да надхитрят чандрианите, печелят богатство, женят се за принцеси и накрая живеят доволно и честито.

Въздъгнах и затворих книгата. Донякъде очаквах това. До преди чандрианите да избият семейството ми, и аз си мислех, че това са детски приказки. Това търсене нямаше да ме доведе до никъде.

Отидох отново до бюрото и дълго мислих, преди да напиша на нов ред в дневника с поръчки: „Квоте — историята на ордена на Амир. Произход на Амир. Обичаите на амирите“. Стигнах до края на реда и се готвех да започна нов, когато спрях и вдигнах поглед към писаря зад бюрото.

— Всъщност ще взема всичко за Амир — казах аз.

— Сега сме малко заети — отвърна той, като махна към стаята, където след моето влизане бяха влезли още десетина студенти. — Но ще ти донесем нещо веднага щом можем.

Върнах се на масата и отново прелистих детската книжка, преди да я зарежа, отегчен от измислените истории в нея. Този път чакането се оказа много по-дълго и тъкмо научавах за лятната хибернация на

сускуинианите, когато усетих леко докосване по рамото. Обърнах се, очаквайки да видя писаря с ръце, пълни с книги, или може би Базил, който се бе отбил да ме види. Стреснах се при вида на надвесения над мен, облечен в черната си мантия, магистър Лорен.

— Ела — каза ми той и направи жест да го последвам.

Последвах го извън читалнята, без да мога да предположа за какво става дума. Минахме зад бюрото на писаря и надолу по едно стълбище до малка, с нищо незабележима стая с маса и два стола. Архивът беше пълен със стаички като тази — леговища за четене, предназначени да осигуряват на членовете на Арканума място, където да седнат на спокойствие и да се отдадат на проучванията си.

Лорен постави на масата дневника с исканията.

— Забелязах твоето искане, докато помагах на един от новите писари да изпълнява задълженията си — рече той. — Интересуваш се от чандрианите и амирите, така ли? — попита ме той.

Кимнах.

— Някой от преподавателите ли ти постави тази задача?

За момент се замислих дали да не му кажа истината. За онова, което се бе случило с родителите ми. За историята, която бях чул в Тарбеан.

Но реакцията на Манет при моето споменаване на чандрианите вече ми беше показала колко глупаво щеше да бъде, ако го направех. Докато не бях видял чандрианите със собствените си очи, и аз не вярвах в тях. Ако някой ми беше казал, че ги е виждал, щях да го взема за луд.

В най-добрия случай Лорен щеше да помисли, че съм откачил, а в най-лошия — че просто съм едно глупаво дете. Внезапно осъзнах с поразителна яснота, че в опита си да разговарям с магистъра на Архива съм стъпил върху един от крайгълните камъни на цивилизацията.

Той поставяше нещата на друга плоскост. Историите на стареца от забутаната кръчма на Доковете внезапно започнаха да изглеждат далечни и незначителни.

— Не, господине — поклатих глава аз. — Исках просто да задоволя любопитството си.

— Много ценя любопитството — каза Лорен без особена емоция в гласа. — Може би ще успея да задоволя твоето любопитство

донякъде. Амирите са били част от църквата във времената, когато Атуранската империя е била все още могъща. Тяхното кредо било „*Иваре еним еуге*“, което може да бъде приблизително преведено като „За по-висшето благо“. Те били наполовина странстващи рицари, наполовина — нещо като доброволни пазители на реда. Имали съдебни правомощия и можели да са действащи съдии и в религиозни, и в светски съдилища. Всички те в различна степен поели над закона.

Вече бях научил по-голямата част от това, което магистърът ми разказваше:

— Но откъде са дошли? — попитах го аз, като не се осмелих да спомена повече от историята на Скарпи.

— Произлезли са от пътуващите съдии — отвърна Лорен — мъже, които пътували от град на град и донасяли със себе си правосъдието в малките атурански градчета.

— Значи произходът им е атурански?

— Какъв друг би могъл да бъде? — погледна ме той.

Не можех да му кажа истината — че заради разказа на един старец аз подозирах, че корените на амирите са много по-стари от тези на Атуранската империя. Както и че се надявах, че те може би съществуват и днес някъде по света.

Лорен прие мълчанието ми за отговор.

— Ще ти дам един съвет — меко каза той. — Амирите са драматични персонажи. Когато сме млади, всички ние се правим на амири и водим битки с мечове от върбови пръчки. Нормално е тези истории да привличат. — Той ме погледна в очите. — Обаче един мъж, един *арканист*, трябва да съсредоточи вниманието си върху настоящето. Той трябва да се занимава с практични неща.

Той задържа погледа си върху очите ми и продължи:

— Ти си млад. Много хора те преценяват само по този начин. — Поех си дъх, за да отвърна, но той вдигна ръка. — Не те обвинявам, че се занимаваш с момчешки фантазии, а те съветвам да *не изглежда* така, че се занимаваш с момчешки фантазии. — Той ме изгледа спокойно, а видът му бе все така невъзмутим както винаги.

Помислих за начина, по който Амброуз се беше държал с мен, и кимнах, усещайки как страните ми пламват.

Лорен извади перо и задраска реда, който бях записал в дневника.

— Аз много ценя любопитството, но не всички мислят като мен. Не ми се иска излишно да усложняваш първия си семестър с такива неща. Мисля, че ще ти бъде достатъчно трудно и без тези допълнителни грижи.

Наведох глава, усетил, че по някакъв начин съм го разочаровал.

— Разбирам. Благодаря ви, господине.

39.

ДОСТАТЪЧНО ДЪЛГО ВЪЖЕ

На следващия ден подраних с десет минути за часовете на Хеме и седнах на предния ред. Надявах се да хвана магистъра преди началото на урока и по този начин да си спестя това да ми се наложи да стоя на още една от лекциите му.

За съжаление той не се появи по-рано. Залата за лекции беше пълна, когато той влезе през долната врата и изкачи трите стъпала до високия дървен подиум. Хеме огледа залата, като ме търсеше с поглед.

— А, нашето момче чудо. Би ли се изправил?

Станах, без да знам какво да очаквам.

— Имам добри новини за всички вас — каза той. — Господин Квоте, когото виждате тук, ме увери, че е напълно наясно с принципите на симпатията. След това си твърдение той предложи да изнесе днешната лекция. — Той направи широк жест към мен да се присъединя към него на подиума и ми се усмихна безмилостно. — Господин Квоте?

Разбира се, той ми се подиграваше, като очакваше, че ще се свия от страх и срам на стола си.

Но аз се бях срещал с достатъчно кавгаджии през живота си. Така че се изкачих на подиума и му стиснах ръката. Обърнах се към студентите, като използвах школувания си сценичен глас:

— Благодаря на магистър Хеме за тази възможност. Мога само да се надявам, че ще успея да му помогна и да хвърля малко светлина върху тази твърде интересна тема.

След като сам беше започнал тази малка игра, Хеме вече не можеше да я спре, без да изглежда глупаво. Когато стисна ръката ми, той ме изгледа по начина, по който вълкът гледа някоя котка, която се е качила на дървото от страх. Като се подсмивваше самодоволно, се отпрати към мястото, което бях освободил на първия ред.

Уверен в моето невежество, той с охота прие този фарс да продължи.

Никога нямаше да се измъкна от тази ситуация, ако не бяха два от иначе многобройните недостатъци на Хеме. Първо, бе достатъчно глупав да не повярва на онова, което му бях казал предния ден, и, второ, искаше да ме постави във възможно най-неловкото положение.

Или казано с по-прости думи, подаваше ми достатъчно въже, с което сам да се обеса. Очевидно не беше помислил, че веднъж вързана, примката може спокойно да бъде нахлузена и на нечий друг врат, не само на моя.

— Днес ще ви представя един пример, в който се прилагат законите на симпатията — обърнах се аз към курса. — Тъй като обаче времето ни е ограничено, ще имам нужда от помощ за подготовката му. — Посочих наслуки един от студентите. — Бихте ли ми донесли един косъм от косата на магистър Хеме, моля?

Хеме предложи един косъм със силно преувеличена любезност.

Когато студентът ми го донесе, Хеме се усмихна, все едно се забавляваше искрено, уверен, че колкото по-внушителна е подготовката ми за предстоящата лекция, в толкова по-неловко положение ще се окажа накрая.

Възползвах се от това малко забавяне, за да разгледам с какво оборудване ще ми се наложи да работя. От едната страна на подиума стоеше мангал, а бързият преглед на чекмеджетата на работната маса разкри тебешир, кибритени клечки със сяра, лупа, няколко свещи и няколко блокчета метал със странна форма. Избрах три свещи и оставих останалите неща.

Докато взимах косъма на магистъра, разпознах студента, който ми го подаде — Базил, момчето, което Хеме беше сплашил вчера.

— Благодаря ти, Базил. Би ли донесъл тук този мангал и след това би ли го разпалил възможно най-бързо?

Когато той го донесе по-наблизо, с доволство забелязах, че е оборудван с малко духало. Докато момчето сипваше спирт върху въглищата и се опитваше да го запали с искра, аз се обърнах към курса:

— Понятията в симпатията не са съвсем лесни за разбиране, но в основата на всички тях лежат три прости закона. Първият е Доктрината за съответствието, която казва, че „сходството увеличава симпатията“. Вторият е Принципът на кръвното сродство, който ни учи, че „частицата от едно нещо може да го представлява цялото“. И

третият е Законът за съхраняването, който твърди, че „енергията не се създава или разрушава“. Съответствие, Сродство и Съхраняване. Трите С-та.

Направих пауза и се заслушах в звука на петдесетината пера, които записваха думите ми. До мен Базил работеше прилежно с духалото. Внезапно осъзнах, че тази работа можеше да започне и да ми харесва.

— Не се безпокойте, ако все още не виждате смисъл в тези неща. Демонстрацията би трябвало напълно да ви изясни всичко.

Погледнах надолу и видях, че мангалът вече се е нагрял добре. Благодарих на Базил, провесих над въглищата плитък метален съд и пуснах в него две от свещите да се стопят.

Сложих третата свещ в държача върху масата и използвах една от клечките със сира в чекмеджето, за да я запаля. След това свалих съда от огъня и внимателно изсипах върху масата вече стопеното му съдържание, което образува топка от мек восък с големината на юмрук. Погледнах отново към студентите.

— При симпатията голямата част от онова, което правите, пренасочва енергията. Енергията се движи по симпатичните връзки — издърпах фитила и започнах да оформям восъка като кукла с горе-долу човешка форма. — Първият закон, за който споменах, „сходството увеличава симпатията“, означава просто, че колкото повече нещата приличат едно на друго, толкова по-силна ще бъде симпатичната връзка между тях.

Вдигнах високо грубото подобие на кукла, за да може всички да я видят.

— Това — казах аз — е магистър Хеме. — Тук-там в залата се разнесе сподавен смях. — Всъщност това е моето симпатично представяне на магистър Хеме. Някой може ли да отгатне защо то не е достатъчно добро?

Настъпи моментна тишина. Оставих мълчанието да се проточи известно време — аудиторията още не беше загоряла достатъчно. Хеме ги беше стреснал вчера и сега те реагираха бавно. Накрая един студент от дъното на залата се престаши:

— Големината е различна.

Кимнах и продължих да оглеждам залата.

— Освен това той не е направен от восък.

Кимнах пак.

— Между тях има съвсем бегла прилика — в общата форма и пропорциите. Въпреки това фигурката е много лошо симпатично представяне. Поради това всяка симпатична връзка, базирана на нея, ще бъде доста слаба. Ефективността ѝ ще бъде може би около два процента. Как можем да я подобрим?

Отново настъпи мълчание, което трая по-кратко от първото.

— Можеш да я направиш по-голяма — предложи някой.

Аз кимнах и продължих да чакам. Обадиха се други гласове: „Можеш да издълбаеш върху нея лицето на магистър Хеме“, „Да я боядисаш“, „Да ѝ сложиш малка мантия“. Всички се засмяха.

Вдигнах ръка за тишина и с изненада установих колко бързо утихна залата.

— Като оставим настрана практическата страна на нещата, да предположим, че сте направили всички тези неща. И до мен стои напълно облечен и майсторски изработен магистър Хеме, висок метър и осемдесет — махнах с ръка. — Дори и след всички тези усилия най-доброто, на което можете да се надявате, е десет или петнайсет процента симпатична връзка. Кое не е добре, всъщност изобщо не е добре. Това ни води до втория закон — „Сродството“. Един по-лесен начин да го запомните е „веднъж заедно — винаги заедно“. Благодарение на щедростта на магистър Хеме разполагам с косъм от неговата глава. — Вдигнах го и церемониално го поставих върху главата на куклата. — Колкото и лесно да изглежда това, сега вече имаме симпатична връзка, която ще работи при трийсет до трийсет и пет процента.

Наблюдавах Хеме. Макар в началото той да изглеждаше леко предпазлив, сега самодоволната усмивка се бе върнала на лицето му. Той знаеше, че без подходящото обвързване и правилно фокусиран Алар целият восьък и всичките косми на света няма да свършат работа.

Убеден, че той ме смята за глупак, направих жест към свещта и го попитах:

— С ваше разрешение, магистре?

Той се съгласи с великодушно махване на ръка, облегна се назад върху стола си и скръсти ръце, убеден, че е в безопасност.

Разбира се, аз знаех обвързването и му го бях казал. А Бен ме беше научил на Алар, вярата в камшика, още когато бях на дванайсет.

Но не си направих труда да му обяснявам каквото и да било. Сложих крака на куклата на пламъка на свещта и той се разтече и започна да пуши.

Настъпи напрегнато мълчание, всички затаиха дъх и се надигнаха от местата си, за да погледнат към магистър Хеме.

Хеме сви рамене, преструвайки се на учуден. Но очите му приличаха на вълчи капан, който се готвеше да щракне. Ъгълът на устата му се изви в самодоволна усмивка и той започна да се надига от стола си.

— Нищо не усещам. Ка...

— Точно така — прекъснах го аз, а гласът ми изплющя като камшик и привлече вниманието на студентите към мен. — А защо е така? — Погледнах очаквателно аудиторията. — Заради третия закон, който споменах — „Съхраняването“. „Енергията не се създава или разрушава, а само е изгубвана и откривана.“ Дори и да сложа запалена свещ под краката на нашия многоуважаван преподавател, едва ли ще се случи нещо кой знае какво. И тъй като само около трийсет процента от топлината преминава, няма да получим дори и този незначителен резултат.

Направих пауза, за да дам възможност да обмислят за момент думите ми.

— Това е основният проблем на симпатията. Откъде да вземем енергията? Тук обаче отговорът е много прост.

Духнах свещта и след това отново я запалих от мангала. Измърморих беззвучно нужните слова.

— Като добавите втора симпатична връзка между свещта и посилен огън... — Разделих съзнанието си на две части — едната обвързваше един с друг Хеме и куклата, а другата свързваше свещта и мангала. — Получаваме желания ефект.

Небрежно поставих крака на куклата от възък на няколко сантиметра над фитила на свещта, където всъщност е най-горещата част от пламъка.

От мястото, където седеше Хеме, се чу изплашено възклицание.

Без да поглеждам към него, продължих да обяснявам на курса с възможно най-сухия тон, на който бях способен:

— И, изглежда, че този път успяхме — студентите се засмяха.

Духнах свещта.

— Това също така е и много добър пример за силата, която може да управлява един умен симпатист. Представяте ли си какво би станало, ако бях хвърлил куклата в самия огън?

Вдигнах куклата над мангала.

В този момент Хеме се втурна към подиума. Може и само да съм си въобразил, но ми се стори, че сякаш стъпваше по-внимателно на левия си крак.

— Изглежда, че магистър Хеме е вече готов да продължи с нашето обучение. — Този път в залата се разнесе по-силен смях. — Благодаря на всички вас, мои състуденти и приятели. С това моята скромна лекция приключи.

В този момент използвах един стар сценичен трик. Има една определена интонация на гласа и съответен език на тялото, които дават знак на тълпата да аплодира. Не мога да обясня как точно става, но успях да получа желания ефект. Кимнах в отговор и се обърнах да посрещна Хеме сред аплодисментите, които макар далеч да не бяха оглушителни, все пак вероятно бяха значително повече, отколкото той някога беше получавал в живота си.

Почти бях готов да отстъпя назад, докато той извървяваше последните няколко стъпки до мен. Лицето му беше аленочервено, а на челото му пулсираше една вена, която сякаш бе готова да експлодира.

Що се касае до мен, моето сценично обучение ми помогна да запазя хладнокръвие и аз спокойно отвърнах на погледа му и му подадох ръка. Изпитах доста голямо удоволствие, когато той я стисна, след като хвърли бърз поглед към все още аплодиращите студенти. Ръкостискането му беше болезнено. Нещата можеха да станат и по-лоши, ако не бях направил леко движение с восъчната кукла над мангала. От моравочервено лицето му стана пепелявосиво с невъзможна на пръв поглед скорост. Силата на ръкостискането му се промени също толкова бързо и аз издърпах ръката си.

След като кимнах още веднъж към насядалите студенти, аз напуснах лекционната зала, без да поглеждам назад.

40. ВЪРХУ РОГОВЕТЕ

След като Хеме разпусна своя курс, новината за онова, което бях сторил, се разпространи в целия Университет като горски пожар. По реакциите на студентите отгатнах, че магистър Хеме не е особено обичан. Докато седях на каменната пейка пред Мюз, минаващите студенти ми се усмихваха. Други ми махаха с ръка и ми вдигаха палец, усмихнати.

Докато се наслаждавах на своята популярност, вътре в мен бавно започна да нараства хладно безпокойство. Бях си създал враг в лицето на един от деветимата магистри.

Дори и не предполагах в какви неприятности съм се забъркал.

* * *

Вечерята в столовата беше черен хляб с масло, варено месо и фасул. Манет беше там и чорлавата му коса го правеше да прилича на голям бял вълк. Симон и Совой лениво се оплакваха от храната, като изказваха мрачни предположения какво е вареното месо. За мен, за когото бе минал по-малко от цикъл, откакто бях на улиците на Тарбеан, храната беше просто прекрасна.

— Не ме разбирай погрешно — каза Совой, — всички сме на твоя страна. Това е извън всякакво съмнение. Но все пак... — той направи жест с лъжицата — ... ще те обесят за това.

— Ако има късмет — вметна Симон. — Това си е направо престъпление, нали така?

— Не е кой знае какво — казах аз с повече увереност, отколкото чувствах в действителност. — Малко му опарих крака — това е всичко.

— Всяка симпатия, която нанася вреда, се счита за престъпление. — Манет ме посочи с парче хляб, а разчорлените му прошарени вежди

се смръщиха сериозно. — Трябва по-добре да подбиращ своите битки, момче. Когато магистрите са наоколо, по-добре дръж главата си ниско наведена. Веднъж ако те нарочат, могат да превърнат живота ти в истински ад.

— Той започна пръв — сърдито казах аз с уста, пълна с фасул.

До масата задъхано дотича едно младо момче.

— Ти ли си Квоте? — попита, докато ме оглеждаше.

Кимнах и стомахът ми внезапно се преобърна.

— Искат да отидеш в Залата на магистрите.

— Къде се намира тя? Тук съм само от няколко дни.

— Някой от вас може ли да му покаже? — попита момчето, докато оглеждаше седящите на масата. — Трябва да отида да кажа на Джеймисън, че съм го намерил.

— Аз ще го направя — отвърна Симон и бутна чинията си встрани. — И без това не съм гладен.

Момчето, което Джеймисън беше пратил, си тръгна и Симон понечи да се изправи.

— Почакай — спрях го аз и посочих с лъжицата си своя поднос, — още не съм свършил.

Изражението на Симон беше неспокойно.

— Не мога да повярвам, че още искаш да ядеш — рече той. — Аз не мога. Как ти можеш?

— Гладен съм — отвърнах. — Не знам какво ме чака в Залата на магистрите, но предполагам, че е по-добре да го посрещна с пълен стомах.

— Отиваш върху роговете — каза Манет. — Това е единствената причина да те извикат по това време на нощта.

Не знаех какво означава това, но не исках да показвам невежеството си пред никого.

— Могат да почакаат, докато свърша — взех си ново парче от вареното.

Симон седна и започна да рови безцелно из храната си.

Да си кажа правата, в действителност вече не бях толкова гладен, но ме раздражни това, че се налага да оставя ядене след всичките онези пъти, в които бях гладувал в Тарбеан.

Когато накрая Симон и аз се изправихме, обичайният шум в столовата утихна, докато останалите ни гледаха как излизаме. Явно

всички знаеха накъде съм се отправил.

Отвън Симон мушна ръце в джобовете си и тръгна горе-долу в посока Холоус.

— Като оставим шегите настрана, трябва да знаеш, че ще си имаш сериозни неприятности.

— Надявах се да поставя Хеме в неловко положение и той да си замълчи — признах аз. — Изключват ли много студенти? — опитах се думите ми да прозвучат като шега.

— Досега този семестър не са изключили никого — отвърна Сим с плаха усмивка в сините си очи. — Но пък е едва вторият ден от заниманията. Може да поставиш един вид рекорд.

— Не е смешно — казах, но въпреки това усетих, че се усмихвам. Симон винаги можеше да ме накара да се усмихна, независимо от обстоятелствата.

С водач като него стигнахме до Холоус по-бързо, отколкото ми се искаше. Аз отворих вратата и преди да вляза вътре, Сим колебливо ми помаха с ръка за сбогом.

Посрещна ме Джеймисън. Той се занимаваше с всичко, което не се контролираше пряко от магистрите — кухнята, пералнята, конюшните, складовете. Беше нервен тип с птиче лице — мъж с тяло на врабче и очи на ястреб.

Джеймисън ме придружи до голяма стая без прозорци с познатата маса във форма на полумесец. Ректорът седеше в центъра, както и по време на входящия изпит. Единствената разлика беше, че този път масата не беше на по-високо и седящите магистри бяха горе-долу на моята височина.

Погледите, насочени към мен, не бяха приятелски. Джеймисън ме съпроводи до мястото пред масата с формата на полумесец. Като гледах към нея от този ъгъл, изразът „върху роговете“ ми се изясни. Джеймисън се оттегли, седна зад една по-малка маса и топна перото си в мастилото.

Ректорът събра върховете на пръстите си и започна без предисловия.

— На четвърти Кайтелин Хеме поиска магистрите да се съберат. — Джеймисън започна да пише върху лист хартия, като от време на време спираше, за да топне отново перото в мастилницата, която стоеше в горната част на бюрото.

Ректорът продължи с официален тон:

— Присъстват ли всички магистри?

— Магистърът по физика — каза Аруил.

— Магистърът на Архива — каза Лорен, а лицето му беше невъзмутимо както винаги.

— Магистърът по аритметика — обади се Брандеур и разсеяно изпука пръсти.

— Магистърът по изобретенията — измърмори Килвин, без да вдига поглед от масата.

— Магистърът по алхимия — рече Мандраг.

— Магистърът по реторика. — Лицето на Хеме беше ожесточено и пламнало.

— Магистърът по симпатия — каза Елкса Дел.

— Магистърът на имената. — Елодин на практика ми се усмихна.

И това не беше просто формална извивка на устните, а топла, широка усмивка. Поех си треперещ дъх, облекчен, че поне един от присъстващите не гори от нетърпение да ми види сметката.

— И магистърът по лингвистика — заключи ректорът. — Всичките осем... — Той се намръщи. — Съжалявам. Зачертай това. Всичките *девет* магистри присъстват. Представете оплакването си, магистър Хеме.

Хеме не чака втора покана.

— Днес студентът първи семестър Квоте, който не е член на Арканум, извърши върху мен злонамерени симпатични обвързвания.

— Магистър Хеме е записал две оплаквания срещу Квоте — със строг глас обяви ректорът, като не отместваше погледа си от мен. — Първото оплакване е използване на симпатия без разрешение. Какво е подходящото наказание за това, магистре на Архива?

— За неразрешено използване на симпатия, което е довело до нараняване, виновният студент трябва да бъде завързан и бит с камшик по гърба неколккратно, като ударите не трябва да са по-малко от два и не повече от десет — отвърна Лорен, сякаш четеше рецепта.

— Колко удара препоръчваш? — Ректорът погледна към Хеме.

Хеме се замисли за момент, преди да отвърне:

— Пет.

Почувствах как кръвта напусна лицето ми и се насилих да си поема бавно и дълбоко въздух през носа, за да се успокоя.

— Някой от магистрите възразява ли? — Ректорът огледа седящите около масата, но всички мълчаха и очите им бяха неумолими. — Второто оплакване — зла умисъл. Магистре на Архива?

— Четири до петнайсет единични удара и изключване от Университета.

— Препоръчан брой удари? — попита ректорът.

Хеме ме погледна право в очите.

— Осем.

Тринайсет удара с камшик и изключване — обля ме студена пот и усетих гадене в стомаха. И преди бях изпитвал страх. В Тарбеан страхът бе винаги само на крачка разстояние от мен. Той ме запазваше жив.

Но никога преди не бях изпитвал такова усещане за отчаяна безпомощност. Не просто страх от това, че тялото ми ще бъде наранено, но че целият ми живот ще бъде съсипан. Главата ми се замая.

— Разбираш ли оплакванията, направени срещу теб? — строго ме попита ректорът.

Поех си дълбоко дъх.

— Не напълно, господине. — Мразех начина, по който прозвуча гласът ми — треперещ и слаб.

Ректорът вдигна ръка и Джеймисън вдигна перото си от листа.

— Законите на Университета не позволяват студент, който не е член на Арканум, да използва симпатия без позволение на някой магистър. — Изражението на лицето му стана още по-мрачно. — И винаги, абсолютно винаги е било изрично забранено нанасянето на вреда чрез симпатията — особено пък на магистър. Преди няколкостотин години арканистите са били преследвани и изгаряни на клада за такива неща. Тук не можем да търпим подобно поведение.

Почувствах режещата нотка в гласа на ректора и едва тогава разбрах, че той е наистина разгневен. Той си пое дълбоко дъх.

— Сега разбираш ли?

Кимнах, разтреперан.

Той махна отново на Джеймисън, който продължи да пише.

— Квоте, разбираш ли оплакванията, направени срещу теб?

— Да, господине — отвърнах аз, колкото можех по-твърдо.

Всичко около мен изглеждаше твърде ярко и краката ми леко трепереха. Опитах се да ги накарам да спрат, но те само се разтрепериха още повече.

— Имаш ли да кажеш нещо в своя защита? — отсече ректорът.

Единственото, което исках, беше да си тръгна. Почувствах върху себе си втренчените погледи на магистрите. Ръцете ми бяха влажни и студени. Вероятно щях да поклатя глава и да се измъкна от стаята, ако ректорът не беше заговорил отново:

— Е? — сопна се ректорът. — Няма ли да се защитиш?

Думите му докоснаха някаква струна в мен. Същите думи използваше Бен стотиците пъти, когато отново и отново ме учеше как да водя спор. Припомних си как ме смъмряше: *„Какво, няма ли да се защитиш? Всеки мой студент трябва да умеє да защитава идеите си срещу нечия атака. Независимо по какъв начин живееш живота си — умът ти ще те защитава по-често от меча ти. Затова го поддържай винаги остър!“*

Поех си отново дълбоко дъх, затворих очи и се концентрирах.

След един дълъг миг почувствах как ме заобиколи хладното спокойствие на Сърцето от камък. Треперенето спря.

Отворих очи и чух собствения ми глас да казва:

— Имах позволение да използвам симпатия, господине.

Ректорът ми хвърли тежък и продължителен поглед.

— Какво? — попита след малко.

Държах около себе си Сърцето от камък като успокояващо наметало.

— Имах позволение от магистър Хеме — и косвено, и пряко.

Магистрите се размърдаха озадачено върху столовете си.

Ректорът никак не изглеждаше доволен.

— Обясни ни.

— След края на първата лекция отидох при магистър Хеме и му обясних, че вече съм запознат с идеите, които той предложи пред аудиторията. Той ми отговори, че ще разговаряме за това на другия ден. Когато дойде за заниманията на другия ден, обяви, че аз ще проведя лекцията, за да демонстрирам принципите на симпатията. След като разгледах наличните материали, направих пред състудентите си демонстрацията, която ми бе показал моят учител.

Това, разбира се, не беше вярно. Както вече споменах, първият ми урок включваше няколко железни драба. Беше лъжа, но правдоподобна.

Съдейки по изразенията на магистрите, за тях това беше нещо ново.

Някъде дълбоко в Сърцето от камък аз се отпуснах, доволен, че сега раздражението на магистъра се дължи на версията на истината, която Хеме беше посъкратил в гнева си.

— Направил си демонстрация пред курса? — попита ректорът, преди да успее да продължи, след това хвърли поглед на Хеме и после отново ме погледна.

— Съвсем проста демонстрация — отвърнах аз с най-невинния си вид. — Това необичайно ли е?

— Малко е странно — отвърна той и погледна Хеме.

Отново можех да усетя гнева му, но този път той не изглеждаше насочен срещу мен.

— Мислех си, че сигурно това е начинът, по който доказваш, че познаваш материала и преминаваш в курс за по-напреднали — все така невинно вметнах аз.

Още една лъжа — но отново доста правдоподобна.

Този път заговори Елкса Дал:

— Какво включваше демонстрацията?

— Восьчна кукла, косъм от главата на Хеме и свещ. Бих избрал различен пример, но материалите, с които разполагах, бяха ограничени. Помислих, че това може да е друга част от изпита — да се справиш с нещата, които ти дават. — Пак свих рамене. — Не можах да се сетя за никакъв друг начин, по който да демонстрирам и трите закона с материалите, които ми бяха подръка.

Ректорът погледна към Хеме.

— Истина ли е това, което казва момчето?

Хеме отвори уста, готов да отрече, но после очевидно си спомни, че това се бе случило пред очите на пълната със студенти зала. Не каза нищо.

— По дяволите, Хеме — избухна Елкса Дал. — Позволил си на момчето да направи кукла и след това го изправяш пред нас, като го обвиняваш в зла умисъл? — След това той добави, като се запъваше от яд: — Заслужаваш по-лошо от онова, което ти се е случило.

— Е'лир Квоте не може да го е наранил само с използването на една свещ — промърмори Килвин, като разглеждаше озадачено пръстите си, сякаш размишляваше върху нещо. — Не и само с косъм и восък. Може би ако имаше кръв и глина...

— Тишина! — гласът на ректора беше твърде тих, за да бъде наречен вик, но в него се усещаше достатъчно авторитет.

Той стрелна с поглед Елкса Дал и Килвин.

— Квоте, отговори на въпроса на магистър Килвин.

— Направих второ обвързване между свещта и мангала, за да илюстрирам Закона за съхранението.

Килвин не вдигна поглед от ръцете си.

— Восък и косъм? — измърмори той, сякаш обяснението ми не го бе задоволило напълно.

Погледнах го объркано.

— И аз самият не го разбирам, господине. Трябваше да получа прехвърляне от най-много десет процента. Не би трябвало да опари магистър Хеме, камо ли пък да го изгори. — Обърнах се към Хеме. — Наистина не исках да ви навредя, господине — казах с възможно най-смутения си глас. — Само трябваше леко да подскочите. Огънят беше горял не повече от пет минути и не можех да предположа, че при десет процента току-що запален огън би могъл да ви нарани.

Дори леко извих ръцете в отчаян жест — точно като смутен и объркан студент. Беше добро изпълнение.

Баща ми би се гордял с мен.

— Е, да, но го направи — кисело отвърна Хеме. — И къде между другото е проклетата кукла? Настоявам да я върнеш незабавно!

— Опасявам се, че не мога, господине. Унищожих я. Беше твърде опасно да я оставя да се търкаля някъде.

Хеме ме прониза с поглед.

— Не е чак толкова опасно — промърмори той.

Ректорът отново взе нещата в свои ръце.

— Това променя значително нещата, Хеме. Още ли държиш да подадеш оплакване срещу Квоте?

Хеме ми хвърли яден поглед, но не отвърна нищо.

— Предлагам да зачертаем и двете оплаквания — за моя изненада каза физикът Аруил със старчески си глас. — Ако Хеме го е изкарал пред курса, значи му е дал разрешение. И не може да има зла

умисъл, щом като му е дал своя косъм и е наблюдавал как момчето го слага върху главата на куклата.

— Очаквах от него да има по-голям контрол върху онова, което прави — каза Хеме и ми хвърли отровен поглед.

— Това не е зла умисъл — упорито повтори Аруил и погледна ядосано Хеме иззад очилата си, а старческите бръчки по лицето му се смръщиха гневно.

— Може да го сметем за безразсъдна употреба на симпатия — спокойно се намеси Лорен.

— Предлагате да отменим предишните две оплаквания и да ги заменим с безразсъдна употреба на симпатия? — попита ректорът, като се опитваше да върне привидно официалния тон на обсъждането.

— Точно така — отвърна Аруил, като продължаваше да гледа гневно Хеме през очилата си.

— Всички ли са съгласни с това предложение? — запита ректорът.

Отвърна му хор от утвърдителни възгласи от всички с изключение на Хеме.

— Против?

Хеме продължаваше да мълчи.

— Магистре на Архива, какво е наказанието за безразсъдна употреба на симпатия?

— Ако някой е наранен при безразсъдна употреба на симпатия, виновният студент ще получи не повече от седем удара с камшик по гърба.

Зачудих се от коя ли книга цитираше магистър Лорен.

— Колко удара препоръчваш?

Хеме огледа лицата на останалите магистри, осъзнал, че ситуацията се е обърнала срещу него.

— Кракът ми е покрит с мехури почти до коляното. — Той скръцна със зъби. — Три удара.

Ректорът прочисти гърлото си.

— Някой магистър противопоставя ли се на това действие?

— Да — едновременно казаха Елкса Дал и Килвин.

— Кой желае да отменим наказанието? Нека гласува с вдигане на ръка.

Елка Дал, Килвин и Аруил веднага вдигнаха ръце, последвани от ректора. Мандраг не вдигна ръка, както и Лорен, Брандеур и Хеме. Елодин ми се ухили весело, но също не вдигна ръка. Ядосах се на себе си за скорошното си посещение в Архива и лошото впечатление, което бях направил на Лорен. Ако не беше то, може би щях да успея да обърна нещата в своя полза.

— Четири и половина за отмяна на наказанието — каза ректорът след известна пауза. — Наказанието остава: три удара с камшик, които да бъдат изпълнени утре, петия ден от Кайтелин, по обяд.

Тъй като бях дълбоко в Сърцето от камък, единственото, което изпитах, беше леко аналитично любопитство за това какво ли е усещането да бъдеш публично бит с камшик. Всички магистри вече се готвеха да се изправят и си тръгнат, но преди всичко да приключи, аз казах:

— Ректоре?

Той си пое дълбоко дъх и накрая въздъхна шумно.

— Да?

— Когато ме приемахте, вие ми казахте, че приемането ми в Арканум е разрешено, при условие че докажа, че съм овладял основните принципи на симпатията. — Цитирах думите му почти дословно. — Това може ли да се счита за доказателство?

И Хеме, и ректорът понечиха да отговорят едновременно. Гласът на Хеме беше по-силен:

— Слушай сега, малък лигльо!

— Хеме! — прекъсна го ректорът и след това се обърна към мен: — Опасявам се, че за да докажеш, че си овладял симпатията, ще ти е необходимо нещо повече от едно просто симпатично обвързване.

— Двойно обвързване — рязко го поправи Килвин.

За изненада на всички на масата, заговори Елодин:

— Мисля, че на доста от студентите, които понастоящем са членове на Арканум, ще им е трудничко да извършат двойно обвързване, да не говорим пък да извлекат достатъчно енергия, за да „покрият с мехури човешки крак почти до коляното“.

Бях забравил как тихият глас на Елодин стига до всички дълбоки места на гърдите ти, когато той заговори. Отново ми се усмихна щастливо.

Настъпи миг тишина, в която всички разсъждаваха върху думите му.

— Това е доста вярно — призна Елкса Дал, като се взря внимателно в мен.

Ректорът гледа известно време надолу към празната маса. След това сви рамене, вдигна поглед и се усмихна изненадващо жизнерадостно.

— Всички, които са за това да се приеме безразсъдното използване на симпатия от студента първи семестър Квоте като доказателство за неговото владееие на основните принципи на симпатията, да гласуват с вдигане на ръка.

Килвин и Елкса Дал вдигнаха едновременно ръце. Малко покъсно към тях се присъедини и Аруил. Елодин размаха своята. След известно време ректорът също вдигна ръка.

— Пет и половина гласа в полза на приемането на Квоте в Арканум — обяви той. — Предложението се приема. Събранието се разпуска. Техлу да бди над всички нас, глупаци и негови деца. — Той изрече последните думи много тихо и подпря челото си с ръка.

Хеме демонстративно напусна помещението, като влачеше след себе си Брандеур.

Когато минаваха през вратата, чух Брандеур да го пита:

— Ти не носеше ли нахут?

— Не, не носех — сопна се Хеме. — И не ми говори с тоя тон, все едно е моя грешка. Това е като да обвиниш някого, когото са намушкали на улицата, за това, че не бил с броня.

— Всички трябва да вземаме предпазни мерки — отвърна помирително Брандеур.

— Ти знаеш не по-зле от мен, че... — Гласовете им бяха прекъснати от хлопването на вратата.

Килвин се изправи и протегна рамене. Той погледна към мястото, където стоях, замислено почеса гъстата си брада и с двете си ръце и след това се приближи към мен.

— Имаш ли своя сигалдрия вече, е'лир Квоте?

— Руни ли имате предвид, господине? — погледнах го безизразно аз. — Страхувам се, че не.

Килвин прекара замислено ръце през брадата си.

— Няма смисъл да идваш на заниманията за основите на изобретяването, за които си се записал. Вместо това утре ела в кабинета ми. По обяд.

— Страхувам се, че за обяд имам друга уговорка, магистър Килвин.

— Хм. Да. — Той се намръщи. — При първата камбана тогава.

— Страхувам се, че момчето ще има среща с моите хора скоро след наказанието с камшик, Килвин — каза Аруил с весел отблясък в очите. — Намери някой да те доведе в Медика след това, синко. Ще те позашием.

— Благодаря ви, господине.

Аруил кимна и се отправи към вратата.

Килвин го изпрати с поглед, след това се обърна и ме погледна.

— В кабинета ми. Вдругиден. По обяд. — Тонът, с който го каза, ми даде да разбера, че не ми задаваше въпрос.

— За мен ще бъде чест, магистър Килвин.

Той изсумтя в отговор и излезе, съпроводен от Елкса Дал.

Останах сам с ректора, който седеше неподвижно. Гледахме се един друг, докато звукът от стъпките в коридора постепенно затихваше. Излязох от Сърцето от камък и почувствах смесица от очакване и страх от всичко онова, което току-що се беше случило.

— Съжалявам, че толкова скоро ви причиних толкова много неприятности, господине — колебливо се извиних аз.

— О? — възкликна той.

Сега, когато бяхме сами, изражението му далеч не беше толкова строго, колкото преди.

— И колко дълго смяташе да изчакаш?

— Поне един цикъл, господине.

Това, че за малко се бях разминал с истинска катастрофа, ме караше да се чувствам замаян от облекчение. На лицето ми неудържимо пропълзя усмивка.

— Поне един цикъл — промърмори той.

Ректорът потърка лицето си, след това вдигна поглед и изненадващо ми се усмихна с иронична усмивка. Осъзнах, че сега, когато лицето му не беше стегнато от строго изражение, той вече не изглежда толкова възрастен. Може би приближаваше петдесетте.

— Не изглеждаш като човек, който е наясно, че на другия ден ще го бият с камшик — отбеляза той.

Прогоних мисълта за наказанието.

— Предполагам, че ще ми мине, господине. — Той ме изгледа странно и мина известно време, докато осъзная, че бях свикнал с подобни изражения в трупата.

Ректорът понечи да заговори, но аз го преварих, преди той самият да успее да изрече нещо:

— Не съм толкова млад, колкото изглеждам, господине. Знам това. Просто ми се искаше и другите да го разберат.

— Предполагам, че скоро ще разберат. — Той ме изгледа продължително, преди да отблъсне стола си от масата и да ми подаде ръка. — Добре дошъл в Арканум.

Тържествено стиснах ръката му и след това се разделихме. Излязох навън и с изненада установих, че е посред нощ.

Вдишах дълбоко сладкия пролетен въздух и усетих как усмивката ми се връща на лицето.

След това някой ме докосна по рамото. Подскочих във въздуха на цели петдесетина сантиметра и за малко щях да скоча върху Симон с вой, драскане и хапане — моят единствен метод за защита в Тарбеан.

Той отстъпи крачка назад, стреснат от изражението на лицето ми.

Опитах се да успокоя бясното туптене на сърцето си.

— Симон. Съжалявам. Аз просто... Опитай се да не вдигаш много шум около мен. Лесно се стряскам.

— Аз също — прошепна той с треперещ глас и обърса челото си с ръка. — Макар че едва ли мога да те упрекна. Да си между роговете би стреснало и най-добрите измежду нас. Как мина?

— Очаква ме бой с камшик и ще ме приемат в Арканум.

Той ме изгледа с любопитство, опитвайки се да определи дали не се шегувам.

— Правилно ли те разбрах? Поздравления! — той плахо ми се усмихна. — Превръзки ли да ти купя или бира?

— И двете — усмихнах се в отговор аз.

* * *

Докато стигна до четвъртия етаж на Мюз, слухът за това, че не ме бяха изключили и за приемането ми в Арканум, вече ме бе изпреварил. Съквартирантите ми ме поздравиха с аплодисменти. Хеме не беше особено обичан. Някои от съквартирантите ми ме поздравиха с благоговение, а Базил специално излезе напред, за да стисне ръката ми.

Тъкмо се бях покатерил и седнал върху леглото си и обяснявах на Базил каква е разликата между камшик с едно и шест жила, когато дойде да ме потърси домакинът на третия етаж. Той ми нареди да събера нещата си, като ми обясни, че студентите от Арканум се намират в западното крило.

Всичко, което притежавах, все още се събираше спокойно в пътната ми торба, така че събирането му не беше кой знае колко трудно. Когато домакинът ме поведе извън помещението, състудентите ми от първия семестър в един глас се сбогуваха с мен.

Леглата в западното крило бяха подобни на онова, което бях оставил в предишната си стая. Бяха все същите редове от тесни кревати, само че тук те не бяха наредени по две едно върху друго. Всяко легло имаше малък гардероб и бюро в допълнение към сандъка. Нищо кой знае какво, но определено стъпка нагоре.

Най-голямата разлика беше в отношението на съквартирантите ми.

Някои ме гледаха намръщено и гневно, макар че по-голямата част демонстративно не ми обръщаха внимание. Приемът беше доста хладен, особено в сравнение с посрещането, което току-що бях получил от бившите ми съквартиранти, които не бяха членове на Арканум.

Причината за това беше лесно разбираема. Повечето студенти трябва да посещават няколко семестъра в Университета, преди да бъдат приети в Арканум. Всеки един от тях беше стигнал до тук по трудния начин. Аз не.

Само около три четвърти от леглата бяха заети. Избрах едно в задния край, далеч от останалите. Окачих втората си риза и наметалото си в гардероба и поставих пътната си торба в сандъка до краката на леглото.

Излегнах се и вперих поглед в тавана. Леглото ми лежеше извън светлината от свещите и симпатичните лампи на другите студенти.

Най-накрая бях станал член на Арканум, което в много отношения беше точно мястото, където винаги бях искал да бъда.

41.

КРЪВТА НА ПРИЯТЕЛ

На следващата сутрин се събудих рано, измих се и хапнах набързо в столовата. След това, тъй като нямах какво да правя преди наказанието с камшик на обяд, се разхождах безцелно из Университета. Разгледах няколко аптеки и магазини за бутилки и се възхищавах на добре поддържаните морави и градини.

Накрая спрях да си почина на една каменна пейка в един широк двор.

Бях твърде неспокоен, за да се занимавам с нещо целенасочено, затова просто седях, наслаждавах се на времето и наблюдавах как вятърът търкаля върху паветата няколко захвърлени хартии.

Не след дълго се появи Уилем и седна до мен, без да чака покана. Характерната му кеалдишка физиономия с тъмни коса и очи го правеха да изглежда по-възрастен от Симон и мен, но държането му беше леко непохватно, като на момче, което все още не е свикнало да бъде мъж.

— Нервен ли си? — попита ме той с дрезгавия си и гърлен сиару акцент.

— Всъщност се опитвам да не мисля за това — отвърнах аз.

Уилем изсумтя в отговор. Известно време и двамата мълчахме и наблюдавахме студентите, които минаваха покрай нас. Няколко от тях прекъснаха разговорите си и посочиха към мен.

Вниманието, което привличах, бързо ми омръзна.

— Какво ще правиш сега?

— Ще поседя — простичко отвърна той. — Ще подишам.

— Умно от твоя страна. Разбирам защо си в Арканум. Имаш ли работа през следващия час-два?

Той сви рамене и ме погледна очаквателно.

— Ще ми покажеш ли къде е магистър Аруил? Той ми каза да се отбия... след това.

— Разбира се — отвърна той и посочи към един от изходите на двора, — Медика е от другата страна на Архива.

Заобиколихме масивния блок без прозорци на Архива. Уилем посочи с ръка:

— Това е Медика.

Беше голяма сграда със странна форма. Приличаше на по-голяма, но не толкова несиметрична версия на Мейнс.

— По-голяма е, отколкото очаквах — замислено казах аз. — И цялата сграда е за обучението по медицина?

Той поклати глава.

— Голяма част е заделена за грижи за болните. Никога не връщат никого, само защото не може да си плати.

— Наистина ли? — погледнах отново към Медика, като си мислех за магистър Аруил. — Това ме изненадва.

— Не е необходимо да плащаш *предварително* — поясни той, — а след като се възстановиш. — Той направи пауза и след това, както очаквах, добави: — *Ако се възстановиш*, си уреждаш сметките. Ако нямаш пари, работиш, докато дългът ти е... — отново направи пауза. — Каква беше думата за „шейем“? — попита той, като вдигна и двете си ръце, обърнати с дланите нагоре, и започна да ги движи нагоре-надолу, сякаш бяха блюдата на везна.

— Претеглен? — предположих аз.

Уилем поклати глава.

— Не. „Шейем“ — наблегна на думата и изравни ръцете си една с друга.

— О — повторих жеста му, — уреден.

— Работиш, докато дългът ти с Медика не бъде *уреден*. Малко са онези, които си тръгват, без да си уредят сметките.

— Не е чак толкова изненадващо — мрачно се усмигнах аз. — Какъв е смисълът да избягаш от арканист, който притежава няколко капки от кръвта ти?

Накрая стигнахме до друг двор. В центъра му имаше пилон за знаме с каменна пейка под него. Не беше много трудно да отгатна кой щеше да бъде привързан към него след около час. Наоколо обикаляха около стотина студенти и придаваха на мястото странно празничен вид.

— Обикновено не е толкова голямо събитие — извинително каза Уилем. — Но няколко от магистрите отмениха часовете си.

— Предполагам Хеме и Брандеур.

Уилем кимна.

— Хеме е злопааметен. — Той направи пауза, за да подчертае колко съдържано е твърдението му. — Ще бъде тук с всички свои хора. — Той бавно произнесе последните думи. — Това ли е правилната дума? *Свои* хора?

Кимнах и видях, че Уилем изпита леко доволство от себе си. След това се намръщи.

— Това ме накара да си припомня нещо странно във вашия език. Хората все ме питат за пътя за Тиньо. Току някой рече: „Как е пътят за Тиньо?“ Какво означава това?

— Това е идиом — усмихнах се аз. — Означава...

— Знам какво е идиом — прекъсна ме Уилем. — Каж ми какъв е смисълът му?

— О! — възкликнах леко смутен. — Просто поздрав. Нещо като „Как е денят ти?“ или просто „Какво става?“.

— Това също е идиом — измърмори Уилем. — Езикът ви е пълен с безсмислици. Чудя се как изобщо се разбирате един друг. *Как е?* Къде отиваш? — Той поклати глава.

— В Тиньо очевидно — ухилих му се аз и след това изрекох един от любимите си идиоми на сиару: — „*Туан волген окетх ама.*“

Означаваше „Не им позволявай да те подлудят“, но буквално се превеждаше като „Няма нужда да си бъркаш с лъжица в окото заради това“.

Отдалечихме се от двора и известно време се разхождахме безцелно из Университета. Уилем ми показва някои по-забележителни сгради, включително няколко добри кръчми, комплекса за алхимия, кеалдишката пералня и местните бордеи — и законните, и незаконните. Минахме покрай безличните каменни стени на Архива, покрай един бърчвар, подвързвач на книги, аптекар...

Внезапно ми мина една мисъл.

— Познаваш ли добре билките?

— Познанията ми са предимно в областта на химията — поклати глава той — и понякога с Пъпет ръгаме любителски в Архива.

— Ровим — поправих го аз, наблюдайки на отделните срички. — „Ръгаме“ е друго. Кой е Пъпет?

Уил не отговори веднага.

— Труден е за описване. — Той махна с ръка, сякаш за да покаже, че въпросът не е важен. — Ще ви запозная по-късно. Какво ти трябва да научиш за билките?

— Всъщност нищо. Би ли ми направил една услуга? — той кимна и аз посочих близката аптека. — Иди да ми купиш два скрупула нахлрут — подадох му два железни драба. — Това трябва да ти стигне.

— Защо аз? — предпазливо ме попита той.

— Защото не искам мъжът вътре да ме изгледа с оня поглед, означаващ „ти си твърде млад“ — намръщих се. — Точно днес не ми се разправя с това.

Вече бях умрял от притеснение, когато Уилем се върна.

— Беше зает — обясни той, като видя нетърпеливото изражение на лицето ми.

Подаде ми малък хартиен пакет и звънтящо ресто и попита:

— Какво е това?

— За да успокоя стомаха си — отвърнах аз. — След закуската не ми е много добре, а не ми се иска да започна да повръщам по средата на наказанието.

Купих ябълково вино за двамата в близката кръчма и използвах своето, за да преглътна нахлрута, като се опитвах да не направя гримаса заради тричавия му горчив вкус.

Малко след това чух как камбанарията удари обяд.

— Май трябва да отивам за часовете. — Уил се опитваше да изглежда безгрижен, но гласът от устата му излезе така, все едно някой го беше хванал за гърлото.

Той смутено вдигна поглед към мен. Беше леко пребледнял под характерния си мургав тен.

— Не обичам да гледам кръв — той се усмихна нервно, — все едно дали е моята собствена... или кръвта на приятел...

— Не планирам да кървя много — казах аз, — но не се безпокой, ти ми помогна през по-трудната част — очакването. Благодаря ти.

Разделихме се и аз усетих чувство на вина. Въпреки че ме познаваше от няма и три дни, Уил бе отделил от времето си, за да ми помогне. Можеше да избере по-лесния път и просто да се чувства засегнат от бързото ми приемане в Арканум, както бяха направили мнозина други.

Вместо това той постъпи като добър приятел — помогна ми в труден за мен момент. А аз му се отплатих с лъжи.

* * *

Докато вървах към стълба за наказания, усещах тежестта на очите на тълпата, приковани в мен. Колко ли души бяха? Двеста? Триста? След определена бройка числата престават да имат значение и всичко, което остава от тях, е безликата маса на тълпата. Сценичното ми обучение ми позволи да издържа на погледите им. Отправих се към стълба с твърда крачка, сподирен от море от шепоти.

Не вървах гордо, защото знаех, че това може да ги настрои срещу мен. Не показвах и разкаяние. Просто се държах подобаващо, както ме беше научил баща ми, и върху лицето ми нямаше нито страх, нито съжаление.

Докато вървах, усещах все по-силното въздействие на нахлрута. Чувствах се напълно буден, но всичко около мен стана болезнено ярко. Времето сякаш започна да се забавя с приближаването ми към центъра на двора. Виждах малките облачета прах, които вдигаха краката ми, когато стъпвах върху паветата. Почувствах внезапен полъх на вятъра, който подхвана подгъва на наметалото ми и се вмъкна под него, за да охлади потта, стичаща се между плешките ми. За момент ми се стори, че ако пожелаех, можех да преброя лицата в тълпата, която ме заобикаляше — сякаш бяха цветя в полето.

Не забелязах никой от магистрите в тълпата, с изключение на Хеме. Той стоеше близо до стълба и изглеждаше самодоволен като свиня. Скръсти ръце пред гърдите си и остави ръкавите на магистърската му мантия да се вейт свободно отстрани.

Той улови погледа ми и устата му се изви в самодоволна усмивка, за която знаех, че беше предназначена за мен.

Реших, че е по-добре да си отхапя езика, отколкото да му направя удоволствието да изглеждам уплашен или дори обезпокоен. Вместо това му се усмигнах широко и самоуверено и след това погледнах встрани, все едно той беше последното нещо, за което ме бе грижа.

След това вече бях до стълба. Чух някой да чете нещо, но думите бяха за мен просто нищо незначещ шум, докато свалях наметалото си

и го полагах върху каменната пейка, която стоеше в основата на стълба. Започнах да разкопчавам ризата, колкото можех по-небрежно, сякаш се готвех да се изкъпя.

Една ръка ме хвана за китката и ме спря. Мъжът, който беше прочел съобщението, се опита да ми се усмихне успокоително.

— Няма нужда да си сваляш ризата — каза той. — Тя ще намали малко жиленето от ударите.

— Нямам намерение да разсипя една напълно здрава риза — отвърнах му аз.

Той ме изгледа странно, сви рамене и след това прекара едно въже през железния пръстен над главата ми.

— Ще трябва да ми подадеш ръцете си.

Погледнах го равнодушно.

— Няма нужда да се безпокоите, че ще избягам.

— Така няма да паднеш, ако припаднеш.

Изгледах го от упор.

— Ако припадна, можете да правите с мен каквото желаете — твърдо казах аз. — Дотогава няма да позволя да бъда връзван.

Нещо в гласа ми го накара да спре. Не възрази, когато се качих върху каменната пейка под стълба и се протегнах към железния пръстен. Хванах го здраво и с двете ръце. Гладката му хладина ми се стори странно успокоителна.

Съсредоточих се върху него и се отпуснах в Сърцето от камък.

Чух как хората се отдръпват от основата на стълба.

След това тълпата утихна и не се чуваше никакъв звук освен тихото свистене и пукане от разгъването на камшика зад мен. Почувствах облекчение — щяха да ме бият с едножилен камшик. В Тарбеан бях виждал в каква кървава кайма превръща гърба на човек камшикът с шест жила.

Настъпи внезапна тишина. След това, преди да успея да се стегна, се чу по-силно пукане от предишните. Почувствах как по гърба ми пробягва линия от тъмночервен огън.

Скръцнах със зъби. Но не беше толкова зле, колкото бях очаквал. Очаквах по-остра и жестока болка въпреки предпазните мерки, които бях взел.

След това дойде вторият удар. Неговият пукот беше по-силен и аз го усетих по-скоро с тялото, отколкото със слуха си. Почувствах

гърба си странно разхлабен. Задържах дъха си, защото знаех, че той е разкъсан и кърви. За миг всичко стана червено и аз се подпрях върху грапавото насмолено дърво на стълба.

Третият удар дойде, преди да се подготвя за него. Той закачи лявото ми рамо, след това разкъса цялата кожа надолу чак до левия ми хълбок. Стиснах зъби, отказвайки да издам звук. Държах очите си отворени и видях как светът около мен притъмня в ъглите за момент, преди отново да дойде на ясен фокус.

След това, без да обръщам внимание на изгарящата болка по гърба ми, стъпих на пейката и отпуснах пръстите си, склучени около железния пръстен. Един младеж скочи напред, сякаш очакваше, че ще се наложи да ме подхване. Погледнах го язвително и той отстъпи. Взех ризата и наметалото си, внимателно ги метнах през едната си ръка и напуснах двора, без да обръщам внимание на притихналата тълпа наоколо ми.

42. БЕЗКРЪВЕН

— Можеше да е и по-лошо — това е сигурно. — Кръглото лице на Аруил беше сериозно, докато той обикаляше около мен. — Надявах се да минеш само с боя, но трябваше да се сетя, че няма да е така с тая твоя кожа.

Седях на края на дълга маса дълбоко във вътрешността на Медика.

Докато бърбореше, Аруил внимателно бодваше гърба ми.

— Но както казах, можеше да е и по-зле. Два разреза — едва ли можеше да се справиш по-добре от това. Чисти, плитки и прави. Ако правиш каквото ти кажа, няма да ти остане нищо освен гладки, сребристи белези, с които да се хвалиш на дамите колко си смел. — Той застана пред мен и повдигна ентусиазирано белите си вежди зад кръглите рамки на очилата. — А?

Изражението на лицето му успя да ме накара да се усмихна.

Той се обърна към младежа, който стоеше до вратата:

— Отиди и доведи следващите ре'лар от списъка. Кажим им да си донесат само каквото е необходимо за оправянето на право и плитко разкъсване.

Момчето се обърна и излезе, а стъпките му постепенно заглъхнаха в далечината.

— Ще осигуриш чудесна възможност за практика на един от моите ре'лар — весело каза Аруил. — Разрезът ти е добър и прав, с малка вероятност за усложнения. — Той мушна гърдите ми със сбръчкания си пръст и цъкна с език. — Само кости и твърде малко обвивка. За нас е по-лесно, ако има повече месо, с което да работим.

— Но — той сви раменете си почти до ушите и после отново ги отпусна — нещата невинаги са идеални. Това повече от всичко друго трябва да научи един млад медик.

Той вдигна поглед към мен, сякаш очакваше отговор. Кимнах сериозно.

Това, изглежда, го задоволи и кривата му усмивка се върна.

Обърна се и отвори шкафа, който стоеше до една от стените.

— Дай ми малко време и няма да усещаш вече паренето, което сега най-вероятно чувстваш по целия си гръб. — Той започна да дрънчи с разни шишенца, докато тършуваше из полиците.

— Всичко е наред, магистър Аруил — стоически отвърнах аз. — Можете да ме защитите и така, както съм в момента.

Бях взел две скрупули нахлрут, които притъпяваха усещанията ми, и добре знаех, че е добре да избегна смесването им с други обезболяващи.

Той спря с ръка в шкафа и се наложи да я издърпа обратно, за да се обърне и да ме погледне.

— Някога преди шили ли са те, момчето ми?

— Да — честно признах аз.

— Без нищо, което да облекчава болката?

Кимнах отново.

Както бях седнал на масата, очите ми се падаха малко по-високо от неговите.

Той вдигна към мен скептичен поглед.

— Да видим тогава — каза така, сякаш не му се вярваше много-много.

Дръпнах крачола на панталона си над коляното, което ме накара да стисна зъби, защото движението опъваше гръба ми. Накрая успях да открия около педя от белега от външната страна на бедрото ми, където Пайк беше забил ножа си от парче стъкло още докато бях в Тарбеан.

Аруил го разгледа отблизо, като държеше очилата си с една ръка. Внимателно го мушна с пръст, преди да отсече:

— Мърлява работа — произнесе с леко отвращение.

Дотогава си мислех, че съм свършил доста добра работа.

— Конецът ми се скъса точно когато бях стигнал до средата — твърдоглаво натъртих аз. — Условията, при които ми се наложи да работя, не бяха идеални.

Аруил мълча известно време, подръпвайки с пръст горната си устна, докато ме наблюдаваше през полупритворените си клепачи.

— И тия неща харесват ли ти? — попита ме той с подозрение.

Засмях се на изражението на лицето му, но бързо спрях, когато целият ми гръб разцъфна от болка.

— Не, магистре. Просто се наложи да се погрижа за себе си колкото можеш.

Той продължаваше да ме гледа и да подръпва долната си устна.

— Покажи ми къде се скъса краят.

Показах му. Това не беше нещо, което лесно се забравя.

Той внимателно разгледа стария белег и го пипна отново, преди да вдигне поглед.

— Може и да ми казваш истината. — Той сви рамене. — Не знам. Но мисля, че ако... — Той не довърши, погледна несигурно в очите ми, след което се протегна, повдигна единия ми клепач и рече: — Гледай нагоре.

Каквото и да беше видял, то го накара да се намръщи. Взе едната ми ръка, силно натисна върха на нокътя ми и внимателно наблюдава в продължение на секунда-две. Намръщи се още повече, приближи се още до мен, хвана брадичката ми, отвори устата ми и я помириша.

— Тенасин? — попита и след това сам си отговори: — Не. Нахлрут, разбира се. Явно остарявам, щом като не можах да го забележа по-скоро. Това също обяснява защо не си оцапал с кръв цялата ми хубава и чиста маса. — Той ме погледна сериозно. — Колко?

Не виждах как бих могъл да отрека.

— Две скрупули.

Аруил помълча известно време, докато ме наблюдаваше. Малко след това свали очилата си и започна да ги търка ожесточено в ръкава си. Сложи ги отново и ме погледна право в очите.

— Не се изненадвам, че едно момче може толкова да се страхува от боя с камшик, че да вземе опиат. — Той остро ме погледна. — Но защо, ако се е страхувало толкова, си е махнало ризата преди наказанието? — Отново се намръщи. — Ще трябва да ми обясниш всичко това. Ако преди това си ме излъгал, си го признай и всичко ще е наред. Знам, че понякога момчетата разказват глупави истории — очите му проблеснаха зад стъклата на очилата, — но ако сега ме излъжеш, нито аз, нито пък някой от моите ученици ще те зашие. Няма да позволя да ме лъжат. — Той скръсти ръце пред гърдите си. — И така, обясни ми. Не разбирам какво става тук. А това ме дразни повече от всичко друго.

Не ми оставаше нищо друго, освен да кажа истината.

— Моят учител Абенти ме научи, доколкото разбираше от изкуството на медицината — обясних аз. — Когато ми се наложи да живея из улиците на Тарбеан, трябваше сам да се грижа за себе си — посочих коляното си. — Днес не останах с ризата си, защото имам само две ризи, а от дълго време не съм имал толкова много.

— А нахлрута?

— Този живот не ми приляга, господине — въздъхнах аз. — Помлад съм от всеки друг и мнозина мислят, че не ми е тук мястото. Ядосах много студенти с това, че ме приеха толкова бързо в Арканум. И успях да ядосам магистър Хеме. Всички тези студенти и магистър Хеме с неговите приятели ме наблюдаваха в очакване да видят знак за моята слабост — поех си дълбоко дъх. — Взех нахлрута, защото не исках да припадна. Трябваше да им покажа, че не могат да ме наранят. Научил съм се, че най-добрият начин да бъдеш в безопасност е да накараш враговете си да мислят, че не можеш да бъдеш наранен.

Звучеше доста грозно, казано по този груб начин, но си беше самата истина. Погледнах го предизвикателно.

Настъпи дълго мълчание, в което Аруил продължи да ме гледа, а очите зад очилата му леко се присвиха, сякаш той се опитваше да види нещо вътре в мен. Той отново потри с пръст горната си устна, преди бавно да заговори:

— Предполагам, че ако бях по-стар — каза той толкова тихо, сякаш говореше на себе си, — щях да кажа, че говориш глупости. Че нашите студенти са възрастни хора, а не хлапаци, които се карат и препират за глупости.

Той отново направи пауза, като продължаваше разсеяно да потупва устната си. След това бръчките в ъглите на очите му се извиха нагоре, когато той ми се усмихна.

— Но аз не съм толкова стар. Хм. Все още не. Дори и наполовина. Всеки, който си мисли, че момчетата са невинни и сладки, самият той никога не е бил момче или пък го е забравил. И всеки, който не мисли, че мъжете понякога са лоши и жестоки, сигурно не е напускал често дома си. И със сигурност никога не е бил медик. Ние виждаме последствията от жестокостта повече от всеки друг.

Преди да успее да кажа нещо, той продължи:

— Затвори си устата, е'лир Квоте, или ще се видя принуден да сложа в нея някакво гадно лекарство за свиване на мускулите. А, ето че

идват.

Последните думи бяха към двамата студенти, които влязоха в стаята. Единият беше помощникът, който ме бе довел тук, а вторият, изненадващо, се оказа млада жена.

— А, ре'лар Мола — ентузиазирано се обърна към нея Аруил и всички следи от нашия сериозен разговор тутакси изчезнаха от лицето му. — Разбрали сте, че вашият пациент има два прави и чисти разреза. Какво сте донесли със себе си, за да се справите с положението?

— Преварено ленено платно, закривена игла, спирт и йод — отвърна тя, без да се поколебае.

Зелените ѝ очи изпъкваха на фона на бледото ѝ лице.

— Какво? — попита Аруил. — Не сте взели симпатичен восък?

— Не, магистър Аруил — отвърна тя, леко пребледняла при тона ни неговия глас.

— И защо не?

Тя се поколеба.

— Защото нямам нужда от него.

Аруил, изглежда, се успокои.

— Да. Разбира се, че не ви трябва. Много добре. Измихте ли се, преди да дойдете тук?

Мола кимна и късата ѝ руса коса се разлюля при движението на главата ѝ.

— Тогава само сте положили излишни усилия и сте си загубили времето — строго каза той. — Помислете за всички микроби и болести, които може да сте събрали по дългия път дотук през коридора. Измийте се отново и ще започнем.

Тя се изми енергично и грижливо в легена наблизо.

Аруил ми помогна да легна по корем върху масата.

— Пациентът обезболен ли е? — попита тя.

Макар да не можех да видя лицето ѝ, усетих сянка на съмнение в гласа ѝ.

— Упоен — поправи я Аруил. — Наблюдателна сте, Мола. Не, не е. Сега какво бихте направили, ако е'лир Квоте ви увери, че не се нуждае от нищо такова? Той твърди, че самоконтролът му е като на прът от рамстонска стомана и няма дори да трепне, докато го зашивате. — Тонът на Аруил беше сериозен, но успях да усетя в него скрита нотка на забавление.

Мола погледна към мен и след това обратно към Аруил.

— Бих му казала, че се държи глупаво — отвърна тя след кратко мълчание.

— А ако той продължава да твърди, че няма нужда от упойка?

Този път мълчанието на Мола беше по-дълго.

— Изглежда не кърви никак, така че бих продължила. Също така бих му дала ясно да разбере, че ако мърда много, ще го завържа за масата и ще го лекувам както намеря за подходящо за негово собствено добро.

— Хм. — Аруил изглеждаше леко изненадан от нейния отговор.

— Да. Много добре. И така, Квоте, все още ли държиш да се откажеш от упойката?

— Благодаря ви — учтиво отвърнах аз, — нямам нужда от упойка.

— Много добре — каза Мола, все едно снемаше всякаква отговорност от себе си, — първо ще почистим и стерилизираме раната.

Спиртът щипеше, но това беше всичко. Опитах да се отпусна доколкото можех, докато Мола обясняваше процедурата. Аруил постоянно се намесваше с коментари и съвети. Насочих мислите си към други неща и се опитах да не трепкам при притъпените от нахлрута убождания от иглата.

Тя приключи бързо и след това ме превърза с вешина и експедитивност, на които се възхитих. Докато ми помагаше да се изправа в седнало положение и ме увиваше в ленено платно, се зачудих дали и другите студенти на Аруил са толкова добре обучени като нея.

Тя връзваше последните възли отзад, когато почувствах върху рамото леко докосване, подобно на перо на птица, което беше почти недоловимо под притъпяващото въздействие на нахлрута.

— Той има прекрасна кожа — чух я да разсъждава на глас, най-вероятно обръщайки се към Аруил.

— Ре'лар! — строго каза той. — Такива коментари са непрофесионални. Разочарован съм от вашата липса на правилна преценка.

— Имах предвид белега, който може да очаква да му остане — отвърна язвително тя. — Предполагам, че няма да бъде нищо повече от

бледа линия, при условие че успее да избегне повторното разтваряне на раната.

— Хм — рече Аруил, — да, разбира се. И какво трябва да направи, за да избегне това?

Мола ме заобиколи, за да застане срещу мен.

— Избягвай движения като това. — Тя протегна ръце пред себе си. — Или пък като това. — Тя ги вдигна високо над главата си. — Избягвай каквито и да е прекалено бързи движения — тичане, скачане или катерене. Превръзката може да бъде свалена след два дни. Недей да я мокриш. — Тя премести погледа си от мен към Аруил.

— Много добре, ре'лар — кимна той. — Свободна сте. — Той погледна младото момче, което мълчаливо наблюдаваше цялата процедура. — Ти също можеш да си вървиш, Гери. Ако някой ме търси, ще бъда в кабинета си. Благодаря ви.

Малко след това Аруил и аз отново останахме сами. Той стоеше, без да помръдва, покрил с ръка устата си, докато аз внимателно се опитвах да се пъкна в ризата си. Накрая, изглежда, той взе решение.

— Е'лир Квоте, би ли желал да учиш тук, в Медика?

— Много бих искал, магистър Аруил — честно отвърнах аз.

Той кимна сякаш на себе си, като продължаваше да държи ръка върху устните си.

— Върни се след четири дни. Ако си достатъчно умен да не разкъсаш шевовете си, ще те чакам тук. — Очите му проблеснаха.

43. БЛЕЩУКАЩИЯТ ПЪТ

Подкрепян от стимулиращия ефект на нахлрута и почти без да усещам болка, успях да стигна до Архива. Тъй като сега вече бях член на Арканум, можех свободно да се ровя из книгохранилището — нещо, което бях очаквал през целия си досегашен живот.

Дори по-хубаво от това — стига да не исках помощ от писарите, нищо нямаше да бъде записано в дневниците на Архива. Това означаваше, че можех да търся информация за чандрианите и амирите колкото си исках и никой, дори и Лорен, нямаше да научи за „детинските“ ми интереси.

Когато влязох в червеникаво осветения Архив, видях, че зад бюрото в чакалнята стояха едновременно и Амброуз, и Фела. Хем добър, хем лош късмет, ако въобще можеше да се нарече така.

Амброуз се беше навел към нея и ѝ говореше с тих глас.

Видът ѝ ясно изразяваше неудобството, което изпитва една жена, знаейки, че учтивият отказ не би ѝ свършил никаква работа. Той бе сложил едната си ръка върху коляното ѝ, а другата беше преметнал през облегалката на нейния стол и докосваше с нея врата ѝ. Явно целта на Амброуз беше да изглежда нежен и влюбен, но тялото на Фела беше напрегнато като на уплашена сърна. Истината беше, че той я държеше до себе си по същия начин, по който се държи куче за каишка, за да не избяга.

Когато вратата се затръшна зад гърба ми, Фела вдигна очи, срещна погледа ми и след това погледна встрани, засрамена от неудобното положение, в което се бе оказала. Сякаш вината беше нейна. Много пъти бях виждал този поглед по улиците на Тарбеан. Той разпали в мен стар гняв.

Доближих се до бюрото, като вдигах повече шум от необходимото.

На другия край на бюрото имаше перо, мастилница и лист хартия, три четвърти от които бяха изпълнени с поправки и

зачертавания. Както изглеждаше, Амброуз се опитваше да съчинява поема.

Стигнах до края на бюрото и изчаках известно време.

Фела гледаше навсякъде другаде освен към мен и Амброуз. Тя неловко се размърда на стола си, но очевидно не искаше да прави сцена. Покашлях се многозначително.

Амброуз ми хвърли поглед през рамо и се намръщи.

— Избрал си крайно неподходящ момент, е'лир. Върни се по-късно. — Той отново се завъртя, без да ми обръща повече внимание.

Изсумтях и се наведох над бюрото, протягайки врат да погледна листа хартия, който той беше оставил там.

— *Избрал съм* крайно неподходящ момент? Моля те, имаш тринайсет срички на тоя ред тук — почуках с пръст върху страницата. — Това не е и ямбичен стих. Не знам дали изобщо може да се нарече каквато и да е стихотворна форма.

Той се обърна и ме погледна отново, изражението му беше ядосано.

— Мери си приказките, е'лир. Денят, в който бих дошъл при теб за помощ в поезията, е денят, в който...

— ... е денят, в който имаш два часа свободно време — довърших аз. — Два дълги часа само като за начало. „Така, както бедният дрозд добре знае къде е неговият север?“ Погледни това — дори не знам откъде да започна с критиките. Чиста подигравка.

— Какво ли пък знаеш ти за поезията? — натърти Амброуз, без да си направи труда да се обърне.

— Знам добре къде куца един стих, веднага щом го чуя — отвърнах аз, — но тези тук дори не куцат. Защото при куцането има ритъм. А това по-скоро прилича на някой, който се е сгромолясал по стълбите. Неравни стълби. В дъното на които има бунище.

— Това е скачащ ритъм — остро и обидено настоя той. — Не очаквам от теб да го разбереш.

— Скачащ? — избухнах в смях и сложих на лицето си невярващо изражение. — Знам само, че ако имах кон, който „скачаше“ толкова лошо на краката си, щях да го убия в акт на милосърдие и след това щях да изгоря клетия му труп от страх, че местните кучета ще го оглозгат и ще умрат.

Амброуз най-сетне се обърна към мен и когато го направи, му се наложи да махне дясната си ръка от коляното на Фела. Това беше частичен успех, но другата му ръка продължаваше да докосва шията ѝ и я притискаше към стола ѝ в уж непринудена милувка.

— Сетих се, че може да минеш днес — каза той с пресилено весел тон. — Затова проверих в регистъра. Още те няма в списъците. Ще трябва да се задоволиш с „Томовете“ или да се върнеш по-късно, след като актуализират информацията в книгите.

— Без да се обиждаш, ама би ли проверил отново? Не съм сигурен, че мога да се доверя на грамотността на някой, който се опитва да римува „север“ с „пипер“. Не е чудно, че се налага да държиш жените, за да ги накараш да ти слушат поезията.

Амброуз настръхна и ръката му се плъзна от облегалката на стола, за да се отпусне покрай тялото му. Изражението на лицето му беше отровно злобно.

— Когато пораснеш, е'лир, ще разбереш, че онова, което един мъж и една жена правят заедно...

— Какво? Заедно, насаме в чакалнята на Архива? — махнах с ръка наоколо. — В името на божието тяло, това да не е бордей? И в случай че не си забелязал, тя е студентка, а не месингов гвоздей, който са ти платили да зачукаш. Ако ще насилваш някоя жена с присъствието си, то имай благоприличието да го направиш в някоя уличка навън. Така тя поне ще се чувства оправдана да изкрещи за помощ.

Лицето на Амброуз стана мораво и му беше необходимо доста време, за да върне гласа си.

— Изобщо не познаваш жените.

— Виж, с това мога да се съглася — спокойно отвърнах аз. — Всъщност това е причината, поради която дойдох днес. Да намеря някоя и друга книга по тази тема. — Остро почуках с два пръста върху регистъра. — Така че потърси името ми тук и ме пусни да вляза.

Амброуз отвори книгата, намери нужната страница и обърна регистъра към мен.

— Ето. Ако успееш да намериш името си в този списък, си добре дошъл да разглеждаш книгохранилището както намериш за добре. — Той се усмихна злобно. — В противен случай се чувствай свободен да дойдеш отново след около цикъл. Дотогава би трябвало да сме въвели новата информация.

— Накарах магистрите да ми напишат и бележка за всеки случай, ако има някакво объркване за приемането ми в Арканум — казах аз, повдигнах ризата си над главата и се обърнах, за да може той да види широките превръзки, които покриваха гърба ми. — Можеш ли да я прочетеш оттам или трябва да дойда по-близо?

Амброуз не отговори и аз свалих ризата си и се обърнах към Фела, без изобщо да му обръщам повече внимание.

— Милейди писар — обърнах се към нея с поклон, много лек поклон, защото гърбът ми не позволяваше по-дълбок, — бихте ли били така любезна да ми помогнете да открия някоя книга за жените? По-големите от мен ме инструктираха да се информирам по-подробно по тази твърде изтънчена тема.

Фела се усмихна нерешително и се поотпусна леко. Продължаваше да седи вдървено и скована от неудобство дори след като Амброуз си бе махнал ръката. Предполагам, че познаваше достатъчно добре нрава му и знаеше, че ако сега побегне и го постави в неловко положение, той щеше да я накара да си плати по-късно.

— Не знам дали имаме нещо такова.

— Ще се задоволя и с някой учебник за начинаещи — отвърнах ѝ с усмивка. — Беше ми дадено да разбере, че нищо не знам за тях, така че всякаква допълнителна информация ще ми бъде от полза.

— Нещо с картинки? — заяде се Амброуз.

— Ако търсенето ни падне до това ниво, със сигурност ще те повикам — рекох аз, без да поглеждам към него.

Усмихнах се на Фела.

— Може би някоя книга с басни за животни — меко ѝ казах аз. — Чувал съм, че жените са странни същества, много по-различни от мъжете.

Усмивката на Фела разцъфна и тя леко се засмя.

— Предполагам, че можем да хвърлим някой поглед наоколо.

Амброуз я погледна намръщено.

Тя му махна успокоително.

— Всеки знае, че той е член на Арканум, Амброуз — каза тя. — Какво толкова ще стане, ако просто го пуснем да влезе?

Амброуз я погледна кръвнишки.

— Защо не изтичаш с него в „Томовете“, за да го съпроводиш като малко момиченце за поръчки? — студено ѝ отвърна той. — Аз

мога и сам да се справя тук.

Като се движеше леко сковано, Фела стана от бюрото и тръгна към „Томовете“. Изкуших се да си помисля, че докато дърпаше вратата, тя ми хвърли кратък поглед, изпълнен с благодарност и облекчение. Но може би просто си въобразявах.

Когато вратата се затвори след нея, ми се стори, че стаята е станала малко по-мрачна. И не го казвам в някакъв поетичен смисъл. Сякаш светлината наистина беше намаляла. Погледнах към симпатичните лампи, които бяха окачени из стаята, и се зачудих какво ли не е наред.

Но малко по-късно почувствах бавно, изгарящо усещане, което започна да пълзи по гърба ми, и осъзнах каква е истината — ефектът на нахлрута беше започнал да намалява.

Най-силните болкоуспокоителни имат сериозни странични ефекти. Тенасинът понякога предизвиква делириум или припадъци. Лацилумът пък е отровен. Офалумът води до силно пристрастяване. Мхенката е може би най-силният опиат от всички, но не случайно я наричат „дяволски корен“.

Нахлрутът е най-слабият, но и доста по-безопасен. Той е лека упойка, стимулант, който свива кръвоносните съдове. Ето защо не кървах като заклано прасе след ударите с камшик. Най-хубавото от всичко беше, че той нямаше сериозни странични ефекти. Въпреки това използването му ставаше на някаква цена. Щом като ефектът на нахлрута отmine, той те оставя напълно изтощен и физически, и психически.

Въпреки това бях дошъл тук, за да видя книгохранилището. Сега бях член на Арканум и няха намерение да си тръгна, преди да съм влязъл вътре в Архива. Обърнах се към бюрото с решително изражение.

Амброуз ме изгледа продължително и ме измери с очи, преди да изпусне дълбока въздишка.

— Добре — рече той. — Какво ще кажеш да сключим сделка? Ти ще си траеш за онова, което видя тук днес, а аз ще заобиколя правилата и ще те пусна да влезеш, макар че официално те няма в книгата. — Той изглеждаше леко нервен. — Какво ще кажеш за това?

Още докато Амброуз говореше, усетих как ефектът на нахлрута намалява все повече. Почувствах тялото си уморено и натежало,

мислите ми станаха бавни и лепкави като сироп. Протегнах ръце, за да разтрия лицето си, и потрепнах, когато движението ми остро опъна всички шевове по гърба ми.

— Съгласен съм — отвърнах с надебелен език.

Амброуз отвори един от регистрите и започна да прелиства страниците с въздишка.

— Тъй като това е първият ти път в същинския Архив, ще трябва да платиш таксата за разглеждане.

Странно защо, усетих в устата си киселия вкус на лимон. Това беше страничен ефект, за който Бен никога не ми бе споменавал. Това ме разсея и малко след това видях, че Амброуз ме гледа с очакване.

— Моля?

Той ме изгледа странно.

— Таксата за разглеждане — повтори.

— Преди нямаше такава такса — казах аз, — когато бях в „Томовете“.

Амброуз вдигна поглед към мен, сякаш бях някакъв идиот.

— Това е защото това е *такса за разглеждане*. — Той погледна отново надолу към регистъра. — Нормално тя се плаща в допълнение към таксата за обучение за първия семестър в Арканум. Но тъй като ти направо прескочи години и дойде директно при нас, ще трябва да я платиш сега.

— Колко е таксата? — попитах аз и опипах за кесията си.

— Един талант — отвърна той. — И *трябва* да я платиш, преди да влезеш. Правилата са си правила.

След като бях платил за леглото в Мюз, един талант бяха почти всичките пари, които ми бяха останали. Беше ми пределно ясно, че трябва да пазя парите си, за да спестявам за таксата за обучение за следващия семестър.

Ако не можех да платя, щеше да се наложи да напусна Университета.

И все пак, това беше нищожна цена за онова, за което бях мечтал през по-голямата част от моя живот. Извадих един талант от кесията си и му го подадох.

— Трябва ли да се подпиша някъде?

— Няма чак такива формалности — отвърна Амброуз, отвори едно чекмедже и извади малък метален диск. Тъй като бях замаян от

страничните ефекти на нахлрута, ми беше необходимо известно време, докато осъзная какво е това — ръчна симпатична лампа.

— Книгохранилището не е осветено — сухо рече Амброуз. — Пространството вътре е твърде голямо, а и дългото излагане на книгите на светлина няма да е добро за тях. Ръчните лампи струват един талант и половина.

Аз се колебаех.

Амброуз кимна сякаш на себе си и се замисли.

— През първия семестър на много хора не им стигат парите. — Той се протегна към едно по-долно чекмедже и дълго рови в него. — Ръчните лампи са талант и половина и аз не мога да направя нищо по тоя въпрос. — Той извади десетсантиметрова свещ. — Но свещите струват само половин пени.

Половин пени за една свещ си беше добра сделка. Извадих едно пени.

— Ще взема две.

— Тази ни е последната — бързо отвърна Амброуз и се огледа нервно, преди да я набута в ръката ми. — Слушай сега. Можеш да я получиш безплатно. — Той се усмихна. — Само не казвай на никой. Това ще бъде нашата малка тайна.

Взех свещта доста изненадан. Очевидно празната ми заплаха преди малко го беше уплашила. Или пък тоя невъзпитан, надут благороднически син не беше чак такъв гадняр, за какъвто го бях помислил.

* * *

Амброуз набързо ме вкара в книгохранилището, като даже не ми остави време да си запаля свещта. Когато вратата хлопна зад мен, се оказах в такава тъмнина, че все едно ме бяха набутали в някой чувал. Единственото, което се виждаше, беше слаб отблясък от червеникавата симпатична светлина, процеждаща се изпод вратата зад мен.

Тъй като в себе си нямах никакъв кибрит, трябваше да прибегна към симпатия. Обичайно това би ми отнело само миг, но изтощеното ми от нахлрута съзнание едва успяваше да се концентрира достатъчно. Стиснах зъби, съсредоточих се в Алара в съзнанието си и след няколко

секунди почувствах как в мускулите ми се просмуква хладина, докато черпех достатъчно топлина от тялото си, за да запаля фитила на свещта.

Книги.

Тъй като нямаше прозорци, които да пускат слънчевата светлина, рафтовете с книги бяха съвършено тъмни и единственото изключение беше светлината на моята свещ. В мрака се простираха една след друга нови полици с книги. Повече книги, отколкото можех да разгледам за цял един ден. Повече книги, отколкото бих могъл да разгледам през целия си живот.

Въздухът беше влажен и сух. Миришеше на стара кожа, пергамент и забравени тайни. Разсеяно се зачудих как поддържат въздуха толкова свеж в сграда без прозорци.

Като захрих пламъка на свещта с ръка, тръгнах между рафтовете на треперливата ѝ светлина, като се наслаждавах на мига и попивах всяка частица от него. По тавана танцуваха сенки, докато местех свещта си от едната на другата страна.

Дотогава ефектът на нахлрута беше напълно отминал. Гърбът ми пулсираше и мислите ми бяха тежки като олово, сякаш имах висока температура или бях получил силен удар отзад по тила.

Знаех, че няма да издържа да чета дълго, но въпреки това не можех да се насиля да си тръгна толкова скоро. Не и след всичко, което бях направил, за да стигна дотук.

Мотях се безцелно насам-натам и разглеждах може би около четвърт час.

Открих няколко малки каменни стаи с тежки дървени врати и маси вътре. Очевидно предназначението им беше в тях да се събират за обсъждане малки групи, чиито разговори да не нарушават съвършената тишина на Архива.

Открих стълби, които водеха и нагоре, и надолу. Архивът беше висок шест етажа, но не знаех, че се простира и под земята. Колко ли надолу стигаше? Колко ли десетки хиляди книги чакаха под краката ми?

Трудно мога да опиша колко успокоително ми действаше хладният, тих мрак наоколо. Чувствах се напълно щастлив така — изгубен между безкрайните редици от книги. Усещах се в безопасност,

защото знаех, че отговорите на всички мои въпроси са тук някъде и ме очакват.

Открих вратата с четирите плочи съвсем случайно.

Тя беше направена от солидно парче сив камък със същия цвят като околните стени. Рамката ѝ беше широка около двайсетина сантиметра, също беше сива и също беше направена от единично парче камък. Вратата и рамката пасваха толкова добре една с друга, че в цепнатината между тях не можеше да се пъхне и карфица.

Нямаше панти. Нямаше и дръжка. Нямаше прозорец или някакъв плъзгащ се панел. Единствените ѝ особености бяха четири плочи от закалена мед. Тя бяха поставени на една височина с предната част на вратата, която беше на една височина с предната част на рамката, която от своя страна беше на една височина с околната стена. Можеше да плъзнеш ръка от едната страна на вратата до другата, без да почувстваш каквито и да е ръбове.

Въпреки тяхната липса това пространство от сив камък без съмнение беше врата. Просто беше такава. Всяка медна плоча имаше отвор в центъра и макар той да не бе оформен по традиционния начин, нямаше никакво съмнение, че това са ключалки. Вратата беше неподвижна като планина, която беше тиха и безразлична като морето в безветрен ден. Това не беше врата, която да бъде отваряна. Беше врата, която трябваше да остане затворена.

В центъра ѝ между медните плочи, които не бяха загубили блясъка си, в камъка дълбоко беше изсечена една дума: „ВАЛАРИТАС“.

В Университета имаше и други заключени врати, места, където се пазеха опасни неща, където спяха стари и забравени тайни — скрити и мълчаливи. Врати, отварянето на които беше забранено.

Врати, чиито прагове никой не преминаваше, чиито ключове бяха разрушени или загубени или пък самите те бяха заключени от съображения за безопасност.

Но всички те бледнееха пред вратата с четирите плочи. Положих дланта си върху хладната гладка повърхност на вратата и натиснах, като противно на всякаква логика се надявах, че тя може и да се отвори при докосване. Но тя беше все така солидна и неподвижна като сив камък. Опитах се да надникна през отворите в медните плочи, но не можах да видя нищо на светлината на моята единствена свещ.

Толкова силно исках да вляза вътре, че усещах вкуса на желанието в устата си. Това вероятно показваше някаква перверзна част от моята същност — дори когато най-накрая бях попаднал вътре в Архива, заобиколен от безброй тайни, аз бях все така привлечен от единствената заключена врата, която бях открил.

Вероятно търсенето на скритите неща е заложено в човешката природа. Или пък е заложено само в моята.

Точно тогава видях червеникавата нетрепваща светлина на симпатична лампа, която се приближаваше през редиците от книги. Това беше първият признак, който виждах, че и други студенти посещават Архива. Отстъпих крачка и зачаках, като си мислех да попитам онзи, който идваше, за онова, което се намира зад вратата. И какво означава „ВАЛАРИТАС“.

Червената светлина се уголеми и видях двама писари, които завиваха зад един ъгъл.

Те спряха, след това един се затича към мястото, където стоях, и грабна свещта от ръката ми, разливайки горещ восък върху нея, докато я гасеше. Изражението му едва ли би могло да е по-ужасено, дори и ако носех в ръката си току-що отрязана глава.

— Какво правиш с открит пламък тук, вътре? — попита ме той с най-силния шепот, който някога бях чувал.

Той снижи глас и размаха вече изгасената свещ към мен.

— В името на овъгленото тяло на Бога, какво ти става?

Потърках горещия восък върху opakото на ръката си. Опитвах се да мисля ясно през мъглата от болка и изтощение. *Разбира се*, помислих си аз, като си спомних усмивката на Амброуз, докато буташе свещта в ръцете ми и бързаше да ме вкара през вратата. „*Нашата малка тайна.*“ *Разбира се, трябваше да се сетя.*

* * *

Единият от писарите ме изведе от Книгохранилището, докато другият изтича да доведе магистър Лорен. Когато влязохме в чакалнята, Амброуз успя да си придаде объркано и изненадано изражение. Той преигра в изпълнението на ролята, която беше

подготвил, но беше достатъчно убедителен за писаря, който ме придружаваше.

— Какво прави той тук?

— Намерихме го да се мотае вътре — обясни писарят — със свещ.

— Какво? — Амброуз успя да изобрази съвършено слисано изражение на лицето си. — Е, аз не съм го пуснал вътре — продължи той и отгърна един от регистрите. — Ето, виж сам.

Преди някой да успее да каже нещо друго, Лорен влетя в стаята. Обикновено спокойното му лице сега беше свирепо и твърдо. Почувствах, че ме облива студена пот и се сетих за онова, което Текам бе написал в своята „Геофания“: *„Има три неща, от които се страхуват всички мъдреци — бурното море, безлунна нощ и гневът на кроткия човек.“*

Лорен стърчеше над бюрото в чакалнята.

— Обясни ми какво се случи — попита той с треперещ от ярост глас писаря, който стоеше наблизко.

— Миках и аз видяхме потрепваща светлина в книгохранилището и отидохме да видим дали някой няма проблеми с лампата си. Намерихме го близо до югоизточното стълбище с това. — Писарят му подаде свещта. Ръката му леко трепереше под гневния поглед на Лорен.

— Как се случи това, ре'лар? — Лорен се обърна към бюрото, където седеше Амброуз.

Амброуз безпомощно вдигна ръце.

— Той дойде преди малко и попита дали няма да го пусна, понеже го нямаше в книгата. Известно време се карахме за това. Фела също беше тук през повечето време. — Той ме погледна. — Накрая му казах, че трябва да си върви. Сигурно се е вмъкнал, когато бях в задната стая да взема още мастило. — Амброуз сви рамене. — Или пък се е промъкнал покрай бюрото в „Томове“.

Аз просто стоях вцепенен, без да помръдвам. Частта от съзнанието ми, която не беше натежала от умора, беше заета с пронизващата болка, обхванала целия ми гръб.

— Това... това не е вярно — вдигнах поглед към Лорен. — Той ме пусна вътре. Отпрати Фела и след това ме пусна да вляза.

— Какво? — Амброуз ме зяпна изумено.

Колкото и да не го харесвах, трябваше да призная, че изпълнението му беше майсторско.

— И защо, в името на Бога, бих направил това?

— Защото те поставих в неудобно положение пред Фела — отвърнах аз. — Той беше този, който ми продаде и свещта — разтърсих глава, като се опитвах да проясня мислите си. — Не, всъщност ми я подари.

На лицето на Амброуз бе изписано удивление.

— Вижте го само — той се засмя, — малкият фукльо сигурно е пиян или нещо такова.

— Само преди малко ме биха с камшик! — протестирах аз и усетих как гласът ми прозвуча пискливо.

— Достатъчно! — извика Лорен и се надвеси над нас като някаква колона от гняв.

Когато чуха гласа му, писарите пребледняха.

Лорен се извърна встрани от мен и направи кратък, презрителен жест към бюрото.

— Ре'лар Амброуз е официално отстранен за разпуснатост по време на дежурство.

— Какво? — този път възмущението на Амброуз не беше престорено.

Лорен се намръщи в отговор и Амброуз си затвори устата. След това магистърът се обърна към мен и каза:

— На е'лир Квоте му е забранено да влиза в Архива. — Той направи широк жест с opakото на ръката си.

Опитах се да измисля какво да кажа в своя защита.

— Магистре, аз не исках...

Лорен се завъртя към мен. Лицето му, винаги толкова спокойно преди, сега беше изпълнено с такъв студен и ужасен гняв, че аз отстъпих назад, без дори да се усетя.

— Не *си* искал? — повтори той — Изобщо не ме е грижа за твоите *намерения*, е'лир Квоте, измамни или не. Всичко, което има значение, е реалността на твоите постъпки. Ръката ти е държала огън. Вината е твоя. Това е урокът, който всички възрастни трябва да научат.

Сведох поглед в краката си, опитвайки се отчаяно да измисля нещо, което да кажа. Да намеря доказателство в своя подкрепа.

Натежалите ми мисли все още се лутаха бавно напред-назад, когато Лорен излезе с широки крачки от стаята.

— Не разбирам защо трябва да наказват мен за неговата глупост — оплака се Амброуз на другите писари, докато аз безмълвно се отправих към вратата. Допуснах грешката да се обърна и да го погледна. Изражението на лицето му беше сериозно и внимателно контролирано.

Но в очите му имаше задоволство и присмех.

— Честно казано, момче — обърна се той към мен, — не знам какво си си мислил. Човек би очаквал, че един член на Арканум би трябвало да притежава повече здрав разум.

* * *

Отидох в столовата. Мислите ми се движеха бавно, докато пристъпвах тежко. Сложих купона си за храна върху един от сивите ламаринени подноси и си взех порция задушен пудинг, наденица и малко от вечния фасул. Бавно огледах стаята, докато накрая забелязах Симон и Манет, които седяха на обичайното си място в североизточния ъгъл на залата.

Докато вървах към масата, привлякох доста внимание.

Това беше разбираемо, като се имаше предвид, че бяха минали едва два часа, откакто бях вързан към стълба за наказания и публично бит с камшик. Чух някой да шепти:

— ... не кървеше, след като го биха. Бях там. Нямах дори и капка кръв.

Причината беше в нахлрута, разбира се. Той беше предотвратил кървенето.

Тогава идеята ми се бе сторила много добра. Сега тя ми изглеждаше дребнава и глупава. Амброуз никога нямаше да успее да ме измами толкова лесно, ако вродената ми подозрителност не беше притъпена. Сигурен съм, че щях да успея да намеря начин да обясня на Лорен какво се е случило, ако умът ми си беше на мястото.

Докато вървах към далечния ъгъл на стаята, осъзнах каква е истината. Бях изтъргуval достъпа си до Архива в замяна на малко слава.

Въпреки това не ми оставаше нищо друго, освен да се възползвам от нея по най-добрия възможен начин. Ако след тоя пълен провал всичко, което имах, беше малко репутация, то тогава трябваше да направя всичко, което можех, за да я увелича. Като държах раменете си изправени, минах през стаята до мястото, където седяха Симон и Манет, и оставих храната си на масата.

— Не съществува никаква такса за разглеждане, нали? — тихо попитах аз и се плъзнах на мястото си, като се опитах да не правя гримаси заради болката по гърба ми.

— Такса за разглеждане ли? — погледна ме безучастно Сим.

— Такса за разглеждане? — изкикоти се Манет над чинията си с боб. — Минаха няколко години, откакто за последен път съм чувал това. Тогава работех като писар и подлъгвахме студентите първи семестър да ни дадат по някое пени, за да използват Архива. Наричахме го „такса за разглеждане“.

— Това е ужасно — неодобрително го погледна Сим.

Манет вдигна ръце пред лицето си, уж да се защити.

— Просто малко безобидно забавление. — Манет ме погледна внимателно. — Затова ли е тая мрачна физиономия? Някой ти е прибрал едно медно пени?

Поклатих глава. Нямах намерение да призная, че Амброуз ме беше измамил с цял талант.

— Познайте на кого му забраниха да влиза в Архива — сериозно казах аз, отчупих коричка от хляба си и я пуснах в чинията с боба.

И двамата ме погледнаха безизразно. След известно време Симон предположи очевидното:

— Хм... на теб?

Кимнах и започнах да гребя с лъжицата си от фасула. Не бях много гладен, но се надявах, че малко храна в стомаха ще ми помогне да се отърся от мудността, причинена от нахлрута. Освен това не ми беше в природата да подмина възможност да се нахраня.

— Отстраниха те още първия ден? — попита Симон.

— Това ще направи доста по-трудно твоето изучаване на фолклора за чандрианите.

— Може да се каже така — въздъхнах аз.

— За колко дълго те отстраниха?

— Той каза, че ми е *забранено* да влизам — отвърнах аз. — Не е споменавал за какъв период от време.

— Забранено? — Манет вдигна поглед към мен. — Той не е издавал такава забрана за никого от поне дванайсетина години. Какво си направил? Да не си се изпикал върху някоя книга?

— Едни писари ме намериха вътре със свещ.

— Милостиви Техлу. — Манет остави вилицата си и лицето му за пръв път стана сериозно. — Старият Лор трябва да е бил бесен.

— „Бесен“ е точната дума — потвърдих аз.

— Какво те е прихванало, та да влезеш вътре с открит пламък? — попита ме Симон.

— Не можех да си позволя да взема ръчна лампа — отвърнах аз. — Затова писарят на бюрото ми даде вместо нея свещ.

— Не може да го е направил — усъмни се Сим. — Никой писар не би...

— Чакай малко — прекъсна го Манет. — Да не е бил един тъмнокос младеж? Добре облечен? Със склучени вежди? — Той преувеличено смръщи веждите си.

— Амброуз — уморено кимнах аз. — Запознахме се вчера. Не започнахме много добре.

— Трудно е да го избегне човек — внимателно каза Манет и хвърли многозначителен поглед на хората, които седяха около нас.

Забелязах, че доста от тях уж случайно са се заслушали в нашия разговор.

— Някой трябваше да те предупреди да стоиш далече от него — добави той с по-тих глас.

— Божията майка — възкликна Симон, — от всички той е най-неподходящият човек, с когото да си ги мерите...

— Е, вече е късно — прекъснах го аз.

Вече започвах да се чувствам повече на себе си — не бях толкова уморен и главата ми не беше пълна с памук. Или страничните ефекти на нахлрута намаляваха, или гневът ми бе прогонил замайването от изтощението.

— Ще му се прииска никога да не ме беше срещал, камо ли пък да се е месил в моите работи.

Симон изглеждаше малко изнервен.

— Не бива да заплашваш други студенти — каза той, като леко се засмя, опитвайки се да представи коментара ми за някаква шега, и след това добави по-тихо: — Не разбираш. Амброуз е наследник на барон от Винтас. — Той се поколеба и погледна към Манет. — Господи, не знам дори откъде да започна!

Манет се наведе напред и заговори още по-тихо:

— Той не е от онези благородници, които дилетанстват тук един-два семестъра и си заминават. Той е тук от години и се е изкачил до положението на ре'лар. Освен това не е и някакъв си седми син. Той е първородният наследник. А баща му е един от дванайсетте най-могъщи мъже в целия Винтас.

— Всъщност той е шестнайсети сред перовете — сухо добави Сим. — Сред тях са кралското семейство, принцовете регенти, Маер Алверон, херцогиня Самиста, Акулеус и Мелуан Лаклес... — Той не довърши, сепнат от свирепия поглед на Манет.

— Той има пари — простичко каза Манет — и всички приятели, които тези пари могат да купят.

— Както и хората, които искат да се подмажат на баща му — добави Симон.

— Работата е там — сериозно рече Манет, — че не би искал да пресичаш пътя му. Още през първата му година тук един от алхимиците се сблъска с тъмната страна на Амброуз. Амброуз откупи дълга му от един лихвар в Имре. Когато младежът не можа да плати, го затвориха в затвора за длъжници. — Манет отчупи парче хляб и го намаза с масло. — Докато семейството му стигне до него, той вече се бе разболял от туберкулоза. Беше превърнат в развалина. Никога повече не успя да се върне към обучението си.

— И магистрите просто позволиха това да се случи?

— Всичко беше напълно законно — отвърна Манет, като продължаваше да говори тихо.

— Освен това Амброуз не беше толкова глупав, че сам да откупи дълга на момчето. — Манет направи презрителен жест. — Той е намерил някой друг да свърши тая работа, но направи така, че всички да разберат, че той стои зад това.

— Да не забравяме и Табета — мрачно добави Сим. — Тя вдигна целия онзи шум, че Амброуз ѝ е обещал да се ожени за нея. След това тя просто изчезна.

Това със сигурност обясняваше защо Фела толкова внимаваше да не го засегне. Направих успокоителен жест към Сим.

— Никого не заплашвам — невинно казах аз, като повиших глас, така че всички, които подслушваха, да можеха да ме чуят. — Просто цитирам едно от любимите ми литературни произведения. В четвърто действие на „Даеоника“ Тарсус казва:

*Глад и огън да го сполетят.
Обкръжен да е от разрушение.
И всички демони от мрака
удивени разберат,
че отмъщавал е човека.*

За момент около мен настъпи смаяно мълчание. То се разпространи по-далеч в столовата, отколкото очаквах. Очевидно бях подценил броя на хората, които слушаха. Насочих вниманието си обратно към храната и реших засега да приключа с тоя въпрос. Бях уморен, наранен и нямах особено желание да си навлека още неприятности в днешния ден.

— Тази информация няма да ти е необходима известно време — тихо каза Манет след дълго мълчание. — След като ти е забранено да ходиш в Архива и всичко останало. И все пак предполагам, че знаеш... — Той се покашля с неудобство. — Не е необходимо да купуваш ръчна лампа. Просто се подписваш за нея на бюрото и я връщаш, когато свършиш. — Той ме погледна неспокойно, като не знаеше каква реакция ще предизвика у мен тази информация.

Кимнах уморено. Бях прав — Амброуз не беше и наполовина такъв гадняр, какъвто предполагах. Той беше десет пъти по-гаден.

44. ГОРЯЩОТО СТЪКЛО

Рибарника беше мястото, където се вършеше по-голямата част от физическата работа в Университета. В сградата имаше работилници на духачи на стъкло, дърводелци, грънчари и стъклари. Имаше също и напълно оборудвани ковачници и леярни, които бяха истинска мечта за всеки металург.

Работилницата на Килвин се намиреше в Лабораторията за изобретения или както обикновено я наричаха — Рибарника. Беше голяма като вътрешността на хамбар и вътре имаше поне две дузини работни маси от дебели дървени греди, обсипани с безброй безименни инструменти и недовършени проекти. Работилницата беше сърцето на Рибарника, а Килвин беше сърцето на работилницата.

Когато пристигнах, Килвин тъкмо огъваше един усукан железен прът в опит да постигне нещо, за което можех само да предполагам, че е желаната форма. Като ме видя да надничам, той го остави здраво пристегнат на масата и дойде да ме посрещне, като избърса ръцете си о ризата.

— Добре ли си, е'лир Квоте? — огледа ме критично той.

Преди това се бях размотавал насам-натам и намерих малко върбова кора за дъвчене. Гърбът още ме болеше и сърбеше, но поносимо.

— Достатъчно добре, магистър Килвин.

— Добре — кимна той. — Момчетата на твоята възраст не трябва да се безпокоят за такива дреболии. Скоро ще си отново здрав като камък.

Опитвах се да измисля някакъв учтив отговор, когато погледът ми бе привлечен от нещо над главите ни.

Килвин проследи през рамо погледа ми. Когато видя какво гледам, на брадатото му лице се появи широка усмивка.

— А — рече той с бащинска гордост, — красавиците ми.

Високо горе, между гредите на работилницата, висяха, окачени на вериги, петдесетина стъклени сфери. Те бяха с различни размери, макар нито една да не беше по-голяма от човешка глава.

И всички горяха.

Като видя изражението на лицето ми, Килвин махна с ръка.

— Ела — каза той и ме поведе по тясна стълба от ковано желязо.

Когато стигнахме до върха ѝ, започнахме да вървим по поредица от тънки железни пасажи, които висяха на десетина метра над пода и лъкатушеха между дебелите греди, които поддържаха покрива. След като известно време маневрирахме през лабиринта от дърво и желязо, накрая стигнахме до редицата от окачени стъклени сфери с пламъци, които горяха вътре в тях.

— Това — посочи ги Килвин — са моите лампи.

Едва тогава осъзнах какво беше това. Някои бяха пълни с течност и фитил, подобно на обикновените лампи, но повечето от тях ми бяха напълно непознати. В една от тях нямаше нищо друго освен бълбукащ сив пушек, който от време на време проблясваше. В друга сфера имаше фитил, който висеше във въздуха на сребърна нишка и гореше с неподвижен бял пламък въпреки очевидната липса на някакво гориво.

Две висяха една до друга, само че пламъкът на едната беше син, а на другата оранжев като на нагорещено огнище. Някои бяха малки — с големината на слива, а други — големи като пъпеша. В една от тях имаше нещо, което приличаше на черно парче въглища, и още нещо, като къс бял тебешир, и там, където двете парчета се притискаха едно в друго, навън във всички посоки гореше гневен червен пламък.

Килвин ме остави да погледам доста дълго, преди да се доближи до мен.

— Между кеалдарите се носят легенди за вечногорящи лампи. Мисля, че някога те са били част от нашето изкуство. Търся ги от десет години. Направих много лампи, някои от тях много добри и горящи продължително време. — Той ме погледна. — Но нито една от тях не е вечногоряща.

Той тръгна надолу по редицата, за да ми покаже една от висящите сфери.

— Знаеш ли каква е тази, е'лир Квоте?

Тя не съдържаше нищо друго освен буца зеленикавосив восък, който гореше със зеленикавосив пламък. Поклатих глава.

— Хм. А би трябвало. Бяла литиева сол. Измислих я три цикъла преди да дойдеш при нас. Досега върви добре — двацет и четири дни и очаквам да гори още много. — Той ме погледна. — Това, че успя да се досетиш за нещо такова, ме изненада, тъй като ми бяха необходими десет години да го измисля. Втората ти догадка — натриево масло, не беше толкова добра. Опитах го преди години. Изкара единацет дни.

Той извървя цялото разстояние до края на редицата и ми посочи една празна сфера с неподвижен бял пламък.

— Седемдесет дни — гордо каза той. — Надявам се тази да е търсената, макар че да се надяваш е глупаво. Но ако гори още шест дни, ще бъде най-добрата ми лампа за тези десет години.

Той я наблюдава известно време със странно нежно изражение.

— Но всъщност не се надявам — решително отсече. — Правя нови лампи и своите измервания. Това е единственият начин да осъществиш някакъв напредък.

Той ме поведе мълчаливо обратно надолу към приземното ниво на работилницата.

Когато слязохме, се обърна към мен.

— Ръцете — заповеднически каза той и протегна очаквателно своите огромни лапи.

Като не знаех какво точно иска, вдигнах ръце пред себе си. Той ги пое в своите и докосването му беше изненадващо леко. Обърна ги и ги огледа внимателно.

— Имаш кеалдарски ръце — каза го, сякаш неохотно изричаше комплимент.

Вдигна своите, за да ги разгледам. Те бяха с дебели пръсти и широки длани.

Стисна ги в юмруци, които повече приличаха на големи дървени чукове, отколкото на обикновени ръце.

— Минаха много години, преди тези ръце да се научат да бъдат кеалдарски ръце. Късметлия си. Ще работиш тук. — Единствено от въпросителния наклон на главата му човек можеше да предположи, че сърдитото му мърморене всъщност е покана.

— О, да. Искан да кажа, благодаря ви, господине. За мен е чест да ме...

Той ме прекъсна с нетърпелив жест:

— Ела при мен, ако имаш някакви идеи за вечногорящата лампа. Ако главата ти е толкова съобразителна, колкото изглеждат ръцете ти... — Онова, което би могло да е усмивка, беше скрито от гъстата му брада, но в тъмните му очи проблесна весела искра, когато той добави шеговито колебливо, почти закачливо. — Ако! — повтори той, вдигнал нагоре големия си като глава на чук пръст. — То тогава аз и моите хора ще ти покажем някои неща.

* * *

— Трябва да решиш към кого ще се прикрепиш — каза Симон. — За да станеш ре'лар, трябва да те спонсорира някой магистър. Така че трябва да избереш някого и да се залепиш за него като лайно за обувката му.

— Очарователно — сухо изкоментира Совой.

Совой, Уилем, Симон и аз седяхме на една отдалечена маса в дъното на „При Анкер“, изолирани от тълпата в нощта на Фелинг, която изпълваше помещението с постоянното ниско бучене на разговорите си. Конците ми бяха извадени преди два дни и празнувахме моя първи пълен цикъл в Арканум.

Никой от нас не беше особено пиян. Но никой от нас не беше и особено трезвен. Къде точно сме се намирали между тези две точки, е плод на безсмислени догадки и аз няма да губя време да ви занимавам с това.

— Просто ще се съсредоточа върху това да бъда блестящ — каза Совой — и ще чакам магистрите да го осъзнаят.

— И как ще мине този номер при Мандраг — попита Уилем с разсеяна усмивка.

— Мандраг е конски задник. — Совой хвърли мрачен поглед на Уилем.

— Това обяснява защо си го заплашил с камшика си за езда — рече Уилем.

Покрих с ръка устата си, за да сподавя смеха си.

— Наистина ли го направи?

— Те не казват каква беше цялата история — обидено отвърна Совой. — Той ме подмина, когато ми беше ред за повишение, и избра друг студент. Нарочно ме остави, за да може да ме използва за чирак, вместо да ме издигне до ре'лар.

— И ти го заплаши с камшик за езда.

— Имахме спор — спокойно продължи Совой — и се случи така, че в ръката си държах камшика си за езда.

— Размахал си го към него — подразни го Уилем.

— Просто яздех! — разгорещено отвърна Совой. — Ако преди часовете бях ходил по курви и бях размахал някой корсет срещу него, едва ли някой щеше да обърне внимание на това!

На масата настъпи моментно мълчание.

— Точно сега със сигурност бих обърнал внимание на нещо такова — рече Симон, преди заедно с Уилем да избухнат в смях.

Совой потисна усмивката си и се обърна към мен.

— Сим е прав в едно. Трябва да съсредоточиш усилията си върху една тема. Иначе ще свършиш като Манет — вечният е'лир. — Той се изправи и приглади дрехите си. — Сега ми кажете как изглеждам?

Строго погледнато, Совой не беше облечен по модата, защото оставаше верен на модеганския стил вместо на местния. Но нямаше никакво съмнение, че изглежда доста представителен в меките цветове на коприната и велура, които носеше.

— Какво значение има? — попита Уилем. — Да не се опитваш да си уговориш среща със Сим?

— За съжаление — усмихна се Совой, — трябва да ви напусна. Имам ангажимент с една дама и се съмнявам, че ще се засечем отново тази нощ.

— Не си ни казал, че имаш среща — запротестира Сим. — Не можем да играем на ъгли само тримата.

Това, че Совой изобщо беше дошъл с нас, си беше отстъпка от негова страна. Той не одобряваше особено избора на кръчми на Уил и Сим.

„При Анкер“ беше достатъчно долнопробна дупка, за да са евтини напитките, но и достатъчно висока класа, та да не се безпокоиш, че някой ще започне сбиване или ще повърне върху теб. Мястото ми харесваше.

— Вие сте добри приятели и добра компания — рече Совой. — Но нито един от вас не е жена, нито пък е очарователен — може би с изключение на Симон. — Совой му смигна. — Да си го кажем честно, кой от вас не би зарязал останалите на мига, ако го очакваше някоя дама?

Неохотно измърморихме в съгласие с него. Совой се усмихна — зъбите му бяха много бели и прави.

— Ще пратя момичето да ви донесе още напитки — каза той, докато се готвеше да тръгва. — За да облекчи горчивата болка от заминаването ми.

— Не е лош тип — замислено казах аз, след като той си тръгна. — За благородник.

Уилем кимна.

— Сякаш знае, че е по-добър от теб, но не те гледа отвисоко, защото знае, че не ти си виновен за това какъв си.

— И така, на кого ще се подмазваш? — попита ме Сим, като се подпря на лакти върху масата. — Предполагам, че няма да е Хеме.

— Или пък Лорен — горчиво добавих аз. — Трижди проклет да е тоя Амброуз. Толкова исках да работя в Архива.

— И Брандеур е въвн от сметката — продължи Сим. — Ако Хеме иска да си го изкара на някого, Брандеур му помага да го направи.

— А какво ще кажеш за ректора? — попита ме Уилем. — И за лингвистиката? Вече говориш Сиару, макар акцентът ти да е малко варварски. — Поклати глава и продължи: — А какво мислите за Мандраг? Имам доста опит в химията. До алхимията е една малка крачка.

— Всички си мислят, че химията и алхимията са много подобни — засмя се Симон, — но всъщност не са. Дори не са и свързани помежду си. Просто по стечение на обстоятелствата споделят една и съща къща.

— Добре го каза — бавно кимна Уилем.

— Освен това — добави Симон — миналия семестър Мандраг докара около двайсетина нови е'лири. Чух го да се оплаква, че е станало твърде пренаселено.

— Ако искаш да минеш през Медика, ще ти трябва доста дълго време — каза Уилем. — Аруил е упорит като магаре. Няма начин да се огъне. — Докато говореше, той направи движение с ръка, все едно

режеше нещо на парчета. — Шест семестъра е'лир. Осем семестъра ре'лар. Десет семестъра ел'тхе.

— Поне толкова — добави Симон. — Мола е ре'лар при него вече почти три години.

Опитах се да си представя как бих могъл да се справя с шест години плащане на такси за обучение.

— Може и да не ми стигне търпението за толкова — рекох аз.

Сервитьорката се появи с поднос с напитки. „При Анкер“ беше само наполовина пълен, така че работата беше точно толкова, колкото да се зачервят страните й.

— Вашият приятел благородникът плати тези напитки и още по една — каза тя.

— Започвам все повече да харесвам Совой — рече Уилем.

— Обаче — тя дръпна напитката на Уил, преди той да успее да си я вземе — *не ми* плати за това, че сложи ръката си върху задника ми. — Тя погледна всеки от нас право в очите. — Вярвам, че тримата ще уредите сметката му, преди да си тръгнете.

— Той... — Сим започна да пелтечи някакво извинение — не е... не е... искал... в тяхната култура тези неща са общоприети.

Тя забели очи и изражението й се смекчи.

— Е, при нашата култура пък един добър бакшиш е чудесен начин да поднесеш извиненията си. — Тя подаде на Уил напитката му, обърна се и си тръгна, като подпря празния поднос на хълбока си. Наблюдавахме я как се отдалечава и всеки от нас беше потънал в собствените си мисли.

— Забелязах, че си е върнал пръстените — отбелязах накрая.

— Снощи изигра една блестяща игра на басат — обясни Симон. — Направи две поредни удвоявания и разби банката.

— За Совой! — Уилем вдигна калаената си чаша. — Нека късметът да му позволи да продължи обучението си, а на нас — да продължим да пием. — Отвърнахме на тоста и отпихме, а след това Уилем ни върна към предишния ни разговор. — Възможностите, които ти остават, са Килвин и Елкса Дал. — Той вдигна два пръста.

— А какво ще кажете за Елодин? — прекъснах го аз.

И двамата ме погледнаха безучастно.

— Какво за него? — попита Симон.

— Изглежда доста свестен — отвърнах аз. — Не мога ли да се поучавам при него?

Симон избухна в смях. Уилем също се ухили.

— Какво? — попитах аз.

— Елодин не преподава нищо — обясни Сим. — Освен може би „Чудатост за напреднали“.

— Все нещо трябва да преподава — протестирах аз. — Нали е магистър?

— Сим е прав. Елодин е стегнат. — Уил почука с пръст отстрани на главата си.

— Смахнат — поправи го Симон.

— Смахнат — повтори Уил.

— Наистина изглежда малко... странен — потвърдих аз.

— Бързо схващаш нещата — сухо рече Уилем. — Не е чудно, че успя да влезеш в Арканум на такава невръстна възраст.

— Успокой се, Уил, той е тук едва от един цикъл. — Симон се обърна към мен. — Преди около пет години Елодин беше ректор.

— Елодин? — не можах да скрия недоверието си. — Но той е толкова млад и... — Не довърших, защото не исках да кажа първата дума, която ми дойде наум — „луд“.

— ... блестящ — довърши изречението ми Симон. — И не е толкова млад, като се има предвид, че е бил приет в Университета, когато е бил едва четиринайсетгодишен. — Симон ме погледна. — Бил е завършен арканист на осемнайсет. После е останал тук за няколко години като гилер.

— Гилер ли? — прекъснах го аз.

— Гилерите са арканисти, които остават в Университета — обясни Уил. — Голяма част от преподавателската работа се върши от тях. Познаваш ли Камар от Рибарника?

Поклатих глава.

— Един такъв висок, дете все изглежда уплашен. — Уил закри с длан едната половина на лицето си. — Има само едно око?

Кимнах сериозно. Беше трудно да не забележиш Камар. Лявата страна на лицето му представляваше плетеница от белези, които се разпростираха във всички посоки и оставяха след себе си голи ленти, които минаваха през косата и брадата му. Носеше превръзка върху

празното си ляво око. Той беше нагледен пример за това колко опасна може да бъде работата в Рибарника.

— Виждал съм го наоколо. Той завършен арканист ли е?

— Той е главният помощник на Килвин — кимна в отговор Уил.
— Преподава сигалдрия на по-новите студенти.

Сим се прокашля.

— Та, както казвах, Елодин е бил най-младият студент, приеман в Университета, най-младият арканист и най-младият ректор.

— Дори и така да е — рекох аз, — трябва да признаете, че е малко странно той да стане ректор.

— Не и тогава — мрачно каза Симон. — Било е преди да се случи онова.

След като не последваха разяснения, попитах:

— Онова ли?

— Нещо е станало — Уил сви рамене. — Не говорят за това. Заклучили са го в грънчарската работилница, докато не си върнал разсъдъка поне отчасти.

— Не ми се мисли — рече Симон, като се размърда неспокойно на стола си. — Онова, което имам предвид, е, че всеки семестър няколко студенти полудяват, нали така? — Той погледна Уилем. — Помниш ли Слихт?

— Може да се случи на всеки от нас — мрачно кимна Уил.

За известно време настъпи мълчание, докато двамата отпихаха от напитките си. Исках да ги разпитам за подробности, но усетих, че темата е болезнена.

— Както и да е — тихо каза Сим, — чувал съм, че не са го пуснали да излезе от грънчарницата, а че сам е избягал.

— Няма арканист, който да струва поне толкова, колкото продаваната от него сол, когото някакъв затвор може да задържи — казах аз. — Това не ме изненадва.

— Някога бил ли си там? — попита ме Симон. — Мястото е така построено, че да задържи арканистите затворени. Всичко е направено от застъпващи се камъни. Решетки на вратите и прозорците. — Той поклати глава. — Не мога да си представя как някой би могъл да се измъкне дори да е магистър.

— Отклоняваме се от темата — твърдо настоя Уилем, като ни върна към онова, за което говорехме. — Килвин те е приел в

Рибарника. Ако успееш да го впечатлиш, това ще бъде най-добрата ти възможност да станеш ре'лар. — Той изгледа и двама ни. — Съгласни ли сте с това?

— Така е — отвърна Симон.

Кимнах, но колелцата в главата ми вече се бяха завъртели. Мислех си за Таборлин Великия, който знаел имената на всички неща. Мислех си за историите, които Скарпи ми бе разказал в Тарбеан.

Не беше споменавал нищо за арканисти, а за хора, които познаваха имената.

Също така си мислех и за Елодин, магистъра на имената, и как бих могъл да се сближа с него.

45. АНТРАКТ — ЕДНА КРЪЧМАРСКА ИСТОРИЯ

По сигнал на Квоте Летописеца избърса върха на перото си и раздвижи китката си. Както беше седнал, Баст дълго се изтяга с извити над облегалката на стола ръце.

— Почти бях забравил колко бързо се случи всичко — замислено каза Квоте. — Това най-вероятно са първите истории, които някой някога е чувал за мен.

— В Университета все още ги разказват — отбеляза Летописеца. — Чувал съм три различни версии на урока, който си преподавал. Същото се отнася и за боя с камшик. Така ли са започнали да те наричат Квоте Безкръвния?

— Вероятно — кимна Квоте.

— Ако можехме да задаваме въпроси, Реши — притеснено рече Баст, — щях да те попитам защо не потърси Скарпи?

— Какво можех да направя, Баст? Да намажа лицето си със сажди и да организирам безстрашна спасителна акция посред нощ? — Квоте се засмя без веселост. — Те го отведоха по обвинение в *ерес*. Единственото, което можех да направя, беше да се надявам, че има приятели в църквата.

Квоте дълбоко си пое дъх, после го изпусна.

— Предполагам, че основанието ми едва ли може да се нарече достатъчно. Истината е следната — аз не живеях в история, а в реалността.

— Не мисля, че те разбирам, Реши — каза Баст объркан.

— Помисли за всички онези истории, които си чувал, Баст. Главният герой е малко момче. Родителите му са убити. Той е решен да си отмъсти. Какво следва?

Баст се поколеба, изражението на лицето му продължаваше да е объркано. Вместо него на въпроса отговори Летописеца:

— Той намира помощ. Хитра, говореща катерица. Стар, пропилил се рицар. Луд отшелник в гората. Нещо такова.

— Точно така! — кимна Квоте. — Намира лудия отшелник в гората, показва се достоен и научава имената на всички неща — точно като Таборлин Великия. След това какво би направил той с помощта на тази могъща магия, която е на негово разположение?

— Намира злодеите и ги убива — сви рамене Летописеца.

— Разбира се — със замах изрече Квоте. — Чисто, бързо и лесно, като това да излъжеш. Знаем как завършва всичко, преди още да е започнало в действителност. Точно затова ни харесват историите. Те ни дават онази яснота и простота, която така ни липсва в действителния ни живот. — Квоте се наведе напред. — Ако това беше някоя кръчмарска история, пълна с полуистини и безсмислени приключения, бих ви разказал как всеотдайно съм се посветил на учене в Университета. Научил съм вечно променящото се име на вятъра и съм тръгнал да си отмъстя на чандрианите. — Квоте остро щракна с пръсти. — Толкова е просто. Но макар че от това щеше да излезе забавна история, тя нямаше да е истината. Истината е тази — оплаквах смъртта на родителите си в продължение на три години и болката, която изпитвах, се бе притъпила.

Квоте направи примирен жест с ръка и се усмихна напрегнато.

— Няма да ви лъжа. Понякога през нощта лежах, не можех да заспя и се чувствах отчаяно самотен в тясното си легло в Мюз. Тогава се задъхвах от толкова бездънна и празна болка, че имах чувството, че се задушавам. Понякога, когато видех майка, която прегръща детето си, или баща, който се смее заедно със сина си, в мен избухваше горещ и яростен гняв при спомена за кръвта и горящата плът.

— Но в живота ми имаше нещо повече от отмъщение — сви рамене Квоте. — Трябваше да преодолявам непосредствени и реални препятствия. Бедност. Липса на благороден произход. Врагове, които си създавах в Университета и които за мен бяха по-опасни от кой да е чандриан.

Той махна на Летописеца да вземе перото си.

— Но след всичко казано все пак ще видим, че и в най-фантастичните истории се съдържа зрънце истина, защото аз наистина намерих нещо много подобно на лудия отшелник в гората — усмихна се Квоте. — И наистина бях решен да науча името на вятъра.

46.

ВЕЧНО ПРОМЕНЯЩИЯТ СЕ ВЯТЪР

Оказа се, че не е лесно Елодин да бъде открит. Той имаше кабинет в Холоус, но, изглежда, никога не го използваше. Когато порових в „Регистри и списъци“, открих, че преподава само един предмет: „Неправдоподобна математика“. Обаче това не ми помагаше много, защото според регистъра времето за провеждане на часовете беше „сега“, а мястото „навсякъде“.

Накрая просто извадих късмет и го забелязах в препълнен с хора двор. Носеше своята мантия на магистър, което си беше рядкост. Бях тръгнал към Медика, за да наблюдавам, но реших, че по-скоро бих закъснял за часовете си, отколкото да пропусна възможност да говоря с него.

Докато успея да се преборя с обедната тълпа и да го настигна, вече бяхме отишли до северния край на Университета и вървахме по широк черен път, който водеше към гората.

— Магистър Елодин — извиках аз, докато подтичвах след него.
— Надявах се да успея да разговарям с вас.

— Малка и тъжна надежда — отвърна той, без да забавя крачката си или да поглежда към мен. — Трябва да се целиш по-високо. Един млад мъж би трябвало да пламти с пламъците на високи амбиции.

— Тогава надявам се да мога да изучавам даването на имената — бързо изрекох аз и успях да вляза в крачка с него.

— Твърде високо — сухо каза той. — Опитай отново. Нещо по средата. — Черният път завиваше и дърветата скриха от погледа ни сградите на Университета зад нас.

— Надявам се да ме приемете за ваш студент — опитах отново аз. — И да ме научите на онова, което сметнете за най-добре.

Елодин рязко спря и се обърна към мен.

— Чудесно, отиди и ми намери три борови шишарки. — Той направи кръг с палеца и показалеца си. — Ей толкова големи, без

никакви отчупени парченца. — Седна наред пътя и ми махна с ръка да вървя. — Хайде, побързай.

Хукнах към близките дървета. Нужни ми бяха около пет минути, за да намеря три подходящи шишарки.

Докато успя да се върна на пътя, вече бях целият разчорлен и изподран от хрусталаците. Елодин не се виждаше никъде.

Огледах се глупаво наоколо, след това изругах, захвърлих шишарките и се затичах по пътя на север. Настигнах го доста бързо, защото той вървеше полека и оглеждаше дърветата.

— Е, какво научи? — попита ме Елодин.

— Че искате да ви оставят на мира.

— *Наистина* бързо схващаш. — Той вдигна драматично ръце и изрече напевно: — Тук приключва урокът! Тук приключва задълбоченото ми обучение на е'лир Квоте!

Въздъгнах. Ако си тръгнах сега, можех още да хвана часовете си в Медика, но частица от мен подозираше, че всичко това може би е част от някакво изпитание. Вероятно Елодин просто искаше да се увери, че наистина имам силно желание, преди да ме приеме за студент. В историите обикновено става така — младежът трябва да докаже на стария отшелник в гората своята преданост, преди той да го вземе под своето крило.

— Ще ми отговорите ли на няколко въпроса? — попитах го аз.

— Добре — отвърна той и вдигна ръка със свит палец и показалец, — три въпроса. Ако се съгласиш след това да ме оставиш на мира.

Замислих се за момент.

— Защо не искате да ме обучавате?

— Защото Едема Рух са изключително лоши студенти — грубо отвърна той. — Те са добри в механичното запаметяване, но изучаването на имената изисква посвещение, което разбъркани хора като теб самия рядко притежават.

Обзе ме толкова внезапен и разгорещен гняв, че направо усетих как кожата ми се зачервява. Усещането тръгна от лицето ми и се разпространи по гърдите и ръцете. То накара косъмчетата по ръцете ми да настръхнат.

Поех си дълбоко дъх.

— Съжалявам, че опитът ви с Рух е бил незадоволителен — внимателно започнах да подбирам думите си аз. — Позволете ми да ви уверя, че...

— Богове! — въздъхна с досада Елодин. — Че и гъзолизец на всичкото отгоре. Липсват ти здрави топки и читав гръбнак, за да се обучаваш при мен.

Отвътре ми напираше да го залее с поток от жлъчни думи в отговор. Възпрях се да не ги изрека. Опитваше се да ме провокира.

— Не ми казвате истината — казах аз. — Защо не искате да ме обучавате?

— По същата причина, поради която не искам да имам и кутре! — изкрещя Елодин и размаха ръце във въздуха, сякаш беше фермер, който се опитва да разгони ято гарги от полето си. — Защото си твърде нисък, за да даваш имена. Очите ти са твърде зелени. Пръстите ти не са колкото трябва. Върни се, когато станеш по-висок или си намериш по-свестни очи.

Дълго се гледахме втренчено един друг. Накрая той сви рамене и продължи да крачи.

— Добре. Ще ти покажа защо.

Продължихме по пътя на север. Елодин се разхождаше безцелно, понякога вземаше камъни и ги хвърляше по дърветата. Подскачаше и откъсваше листа от ниско висналите клони, а магистърската му мантия се издуваше смеховато. По едно време спря и остана неподвижен и напрегнат в продължение на близо половин час, гледайки втренчено една папрат, която бавно се полюляваше на вятъра.

Но аз продължавах да държа езика си здраво заключен зад зъбите. Не попитах: „Къде отиваме?“ или „Какво гледате?“. Знаех стотици истории за малки момчета, които пропилили въпросите или желанията си, защото били твърде бърбиви. Имах два останали въпроса и исках те да са значими.

Накрая излязохме от гората и пътят се превърна в пътека, която водеше през широка поляна към една огромна като имение къща.

Беше по-голяма от работилницата за изобретения. Имаше елегантен силует, червен керемиден покрив, високи прозорци, сводести врати и колони. Фонтани, цветя, живи плетове...

Но нещо не беше съвсем наред. Колкото повече се доближавахме до вратите, толкова повече ме обземаше съмнение, че това е имението

на някой благородник.

Може би имаше нещо в оформлението на градините или в това, че оградата от ковано желязо, която заобикаляше моравите, беше висока близо три метра и невъзможна за преодоляване според опитното ми око на крадец.

Двама мъже със сериозни очи отвориха портата и ние продължихме нагоре по пътеката към входната врата. Елодин ме погледна.

— Още ли не си чувал за Убежището?

Поклатих глава.

— Има и други имена — Колонията, Грънчарницата...

Университетската лудница.

— Огромна е. Как... — спрях, преди да съм задал въпроса.

Елодин се ухили, защото знаеше, че почти беше успял да ме подведе.

— Джереми — повика той едрия мъж, който стоеше пред входната врата. — Колко гости имаме днес?

— На бюрото могат да ви кажат бройката — отвърна той с чувство на неудобство.

— Предположи — настоя Елодин. — Тук всички сме свои хора.

— Трийсет и двама — сви рамене мъжът. — Трийсет и пет може би.

Елодин почука върху масивната дървена врата и мъжът побърза да я отвори.

— Колко още можем да съберем, ако е необходимо? — попита го Елодин.

— Няма да е трудно да съберем още сто и петдесет — отвърна Джереми и отвори с усилие огромната врата. — Ако ги посместим, може и повече.

— Виждаш ли, Квоте? — смигна ми Елодин. — Готови сме.

Фоайето беше внушително, с цветни стъкла и сводести тавани. Подът беше от полиран до огледален блясък мрамор.

Мястото беше злоецо тихо. Не можех да разбера защо. Лудницата „Рефтивю“ в Тарбеан представляваше само една малка част от това място, а въпреки това звучеше като бордей, пълен с ядосани котки. Чуваше се на повече от километър разстояние, независимо от градската врява.

Елодин бавно се отправи към едно голямо бюро, зад което седеше млада жена.

— Защо няма никой навън, Еми?

— Днес са твърде буйни, господине — усмихна му се смутено тя. — Мислим, че приближава буря. — Тя свали от полицата един регистър. — Освен това приближава и пълнолуние. Знаете как е тогава.

— Разбира се, че знам. — Елодин се наведе и започна да си развързва обувките. — Къде са прибрали Уин този път?

Тя прехвърли няколко страници в регистъра.

— На втория етаж, източното крило. Двеста четирийсет и седма стая.

Елодин се изправи и сложи обувките си върху бюрото.

— Би ли ги наглеждала?

Тя му се усмихна колебливо и кимна.

Преглътнах още цяла серия от въпроси, които ми бяха на върха на езика.

— Изглежда, Университетът е похарчил доста средства тук — изкоментирах.

Елодин не ми обърна внимание, обърна се и се заизкачва по чорапи по едно широко мраморно стълбище. След това влязохме в дълъг бял коридор с дървени врати. За пръв път можех да чуя звуците, които очаквах от място като това. Стенания, плач, непрекъснато бърборене и крясъци. Но всички те бяха едва доловими.

Елодин изкачи тичешком няколко стъпала, след това спря, обутите му в чорапи крака продължиха да се пързаят по гладкия мраморен под, а магистърската му мантия се вееше след него. После той повтори всичко отначало — няколко бързи крачки и след това дълго пързаяне с протегнати встрани за равновесие ръце.

Продължих да крача редом до него.

— Мислех, че магистрите биха намерили други, по-академични приложения за средствата на Университета.

Елодин не ме погледна. *Крачка, втора, трета, четвърта.*

— Опитваш се да ме накараш да отговоря на въпроси, които не си задал.

Плъзгане.

— Номерът ти няма да мине.

— Вие се опитвате да ме подмамите да задавам въпроси — посочих аз. — Така че реакцията ми изглежда съвсем справедлива.

Крачка, втора, трета. Плъзгане.

— Тогава защо изобщо се занимаваш с мен? Килвин доста те харесва. Защо не закачиш своята звезда в неговата каруца?

— Мисля, че знаете неща, които не мога да науча никъде другаде.

— Неща като например?

— Неща, които искам да науча, откакто за пръв път видях някой да вика вятъра.

— Името на вятъра, така ли? — повдигна вежди Елодин.

Крачка. Втора. Трета.

— Това е трудно.

Плъзгане.

— Какво те кара да мислиш, че знам нещо за това как се вика вятърът?

— По метода на елиминирането — отвърнах аз. — Нито един от останалите магистри не прави такива неща, така че това трябва да е вашето поле на действие.

— По твоята логика аз също би трябвало да се занимавам и с танцуване на солинада, ръкоделие и конекрадство.

Стигнахме до края на коридора. Докато се пързеляше, Елодин почти събори един огромен широкоплещест мъж, който носеше книга с дебела корица.

— Моля за извинението ви, господине — каза той, макар да беше очевидно, че грешката не е негова.

— Тимъти — посочи го с дългия си пръст Елодин. — Ела с нас.

Елодин ни поведе през няколко по-къси коридора, докато накрая стигнахме до една тежка дървена врата с плъзгащ се панел на нивото на очите. Елодин го отвори и надникна вътре.

— Как е той?

— Тих — отвърна едрият мъж. — Не мисля, че е спал много.

Елодин натисна дръжката на вратата, след това се обърна към широкоплещестия мъж и лицето му стана строго.

— Заключили сте го вътре?

Мъжът беше с цяла глава по-висок от Елодин и вероятно тежеше два пъти повече от него, но когато магистърът по чорапи го погледа

гневно, кръвта се оттегли от лицето му.

— Не аз, магистър Елодин. Това е...

Елодин го прекъсна с остър жест:

— Отключи я.

Тимъти затършува в една връзка с ключове.

Елодин продължи да го наблюдава втренчено.

— Алдер Уин няма да бъде затварян. Той може да влиза и излиза когато пожелае. В храната му няма да слагате нищо, освен ако той самият изрично не го пожелае. Ти ще отговаряш за това пред мен, Тимъти Дженерой. — Елодин мушна дългия си пръст в гърдите му. — Ако разбера, че Уин е бил упояван или затварян, ще те яздя по улиците на Имре като малко розово пони. — Той му хвърли свиреп поглед. — Тръгвай.

Мъжът си тръгна толкова бързо, колкото можеше, без да започне да бяга.

— Можеш да влезеш — обърна се към мен Елодин, — но не вдигай никакъв шум и не прави резки движения. Не говори, освен ако той не те заговори. Ако говориш, говори тихо. Разбра ли ме?

Кимнах и той отвори вратата.

Стаята не беше каквато очаквах. Високите прозорци позволяваха на светлината да влезе вътре и да разкрие доста голямо легло и маса със столове. Стените, таванът и подът бяха изцяло облицовани с дебел бял плат и приглушаваха дори и най-слабите шумове от коридора. Одеядлата бяха дръпнати от леглото и в тях, свит до стената, се бе омотал един слаб около трийсетгодишен мъж.

Елодин затвори вратата и свитият като мишка мъж леко потръпна.

— Уин? — меко каза той, като се приближи до него. — Какво се е случило?

Алдер погледна нагоре, ококорен като бухал. Беше слаб като върлина, гърдите му под одеялото бяха голи, косата му беше в пълен безпорядък, а очите широко отворени и кръгли. Той заговори тихо и с леко дрезгав глас:

— Бях добре. Чувствах се добре. Но всички тези хора, които говореха, кучета, калдъръми... Точно сега искам да съм далеч от това.

Уин се притисна към стената и одеялото падна от костеливото му рамо. Изненадах се, когато видях около врата му оловен гилдер.

Мъжът беше напълно квалифициран арканист.

— Защо си на пода? — кимна Елодин.

Уин хвърли поглед към леглото, а в очите му се четеше паника.

— Защото ще падна — тихо отговори той с глас, изпълнен донякъде с ужас, донякъде със смущение. — И там има пружини и летви. Пирони.

— Сега как се чувстваш? — меко го попита Елодин. — Би ли искал да се върнеш с мен?

— *Не-е-е.* — Уин нададе отчаян и изпълнен с безнадеждност вик, стисна здраво очите си и придърпа одеялото по-плътено около себе си.

Тънкият му писклив гласец направи молбата му по-сърцераздирателна, отколкото ако я бе изревал с всички сила.

— Всичко е наред. Можеш да останеш — меко го успокои Елодин. — Ще се върна да те посетя.

В отговор Уин отвори очите си. Изглеждаше внезапно възбуден.

— Не донасяй със себе си гръмотевицата — бързо изрече той. Протегна ръка изпод одеялото и сграбчи Елодин за ризата. — Но ми трябват свирка за котки, синьо надолу, също и кости. — Тонът на гласа му звучеше неотложно. — Кости за палатка.

— Ще ти донеса — успокои го Елодин и ми махна да излизам от стаята. Направих го.

Елодин затвори вратата след нас с мрачно изражение на лицето.

— Уин знаеше с какво се захваща, когато стана мой гилер. — Той се обърна и закри надолу по коридора. — Ти нямаш представа. Не знаеш нищо за Университета. За рисковете, свързани с това. Мислиш си, че това е едно приказно място — място за игра. А то не е.

— Точно така — сопнах се аз, — това е място за игра и всички други деца ми завиждат, защото успях да играя на „ще бъдеш бит с камшик до кръв и след това ще ти забраним да влизаш в Архива“, а те не можаха да го направят.

Елодин спря и се обърна да ме погледне.

— Много добре. Докажи, че не съм прав. Докажи ми, че внимателно си обмислил това. Защо Университетът с по-малко от хиляда и петстотин студенти има нужда от лудница с размера на кралски дворец?

Мисълта ми започна бързо да препуска.

— Повечето студенти са от заможни семейства — отвърнах аз. — Водили са лесен живот и когато са принудени да...

— Грешка — презрително ме прекъсна Елодин и отново тръгна надолу по коридора. — Причината е в онова, което изучаваме. Заради начина, по който обучаваме съзнанието си да се движи.

— Значи смятането и граматиката подлудяват хората — казах аз, като се постарях думите ми да прозвучат като твърдение.

Елодин спря отново и отвори най-близката врата. В коридора нахлуха панически крясъци:

— ... В МЕН! ТЕ СА В МЕН! ТЕ СА В МЕН! ТЕ СА В МЕН!

През отворената врата успях да видя млад мъж, мятан се бясно върху кожените ремъци, които го притискаха в леглото, през китките, кръста, врата и глезените.

— Тригонометрията и диаграмите за логика не правят такива неща — каза Елодин и ме погледна право в очите.

— ТЕ СА В МЕН! ТЕ СА В МЕН! ТЕ СА В...

Виковете продължаваха като непрекъснат напев, като безкраен и безсмислен вой на куче в нощта.

— ... МЕН! ТЕ СА В МЕН! ТЕ СА В МЕН! ТЕ СА...

Елодин затвори вратата. Макар че все още можех много слабо да доловя виковете през затворената врата, почти пълната тишина, която настъпи, беше слисваща.

— Знаеш ли защо наричат това място Колонията? — попита ме Елодин.

Поклатих глава.

— Защото там отиваш, ако чувстваш, че животът те е пронизал с кол.

Той се усмихна с безумна усмивка. Отекна смразяващ смях.

* * *

Елодин ме поведе през лабиринт от коридори към друго крило на Грънчарницата. Накрая завихме зад един ъгъл и аз видях нещо ново — врата, направена изцяло от мед.

Елодин извади от джоба си ключ и я отключи.

— Харесва ми да се отбивам тук, когато съм наоколо — каза той небрежно, докато отваряше вратата. — Да си проверя пощата. Да поля цветята — такива неща.

Той си свали единия чорап, върза го на възел и го напъха в процепа на вратата, за да я задържи отворена.

— Мястото е приятно за посещаване, но знаеш ли... — Той дръпна вратата, за да е сигурен, че няма да се затвори. — Не отново.

Първото, което ми направи впечатление в стаята, беше, че въздухът бе някак странен. В началото помислих, че мястото е звукоизолирано като стаята на Алдер Уин, но когато се огледах, видях, че стените и таваните са от гол сив камък. След това си рекох, че може би въздухът просто е застоял, но когато си поех дъх, усетих, че ухае на лавандула и чисто ленено платно. Имах чувството, че усещам някакво налягане в ушите си, сякаш се намирах дълбоко под водата, само дете, разбира се, не бях под вода. Размахах ръка пред себе си, като почти очаквах да усетя въздуха по различен начин — по-плътен може би. Но нямаше такова нещо.

— Доста дразнещо, а?

Обърнах се и видях Елодин, който ме наблюдаваше.

— Всъщност съм изненадан, че изобщо го забеляза. Повечето не забелязват.

Стаята определено беше по-добра от тази на Алдер Уин. Имаше легло с четири стълба, заобиколено от завеси, затрупан с вещи диван, празна библиотека и голяма маса с няколко стола. Най-забележимото бяха огромните прозорци, които гледаха към моравите и градините.

Отвън се виждаше балкон, но, изглежда, нямаше начин да се стигне до него.

— Гледай сега — рече Елодин. Взе един от дървените столове с високи облегалки, вдигна го с двете си ръце, завъртя го в кръг и го запрати с всичка сила към прозореца. Свих се, но вместо страшен трясък, се чу само глухият звук от сцепено дърво. Столът падна на пода сред купчина трески и тапицерия.

— Преди правех това в продължение на часове — каза Елодин, докато си поемаше дълбоко дъх и оглеждаше с нежност стаята. — Добри времена бяха.

Отидох да огледам прозорците. Бяха по-дебели от обичайното, но не чак толкова дебели. Изглеждаха нормално, с изключение на

бледите червеникави черти, които минаваха през тях. Погледнах рамката на прозореца. Тя също беше от мед. Бавно огледах стаята, отбелязвайки голите ѝ каменни стени и все още усещайки странно тежкия въздух в нея. Забелязах също и че вратата нямаше дръжка от вътрешната страна, нито пък брава. *Защо някой би си направил целия този труд да направи масивна врата от мед?*

Реших да задам втория си въпрос:

— Как се излиза оттук?

— Най-сетне — рече Елодин с нотка на раздражение.

Той се отпусна на дивана.

— Знаеш ли, някога преди много време Елодин Великия се оказал заключен в една висока кула. — Той направи жест към стаята около нас. — Били му взели всичките инструменти — монетите, ключа и свещта. Освен това килията му изобщо нямала дори подобие на врата. Нямало и прозорци, които да бъдат счупени. — Той направи презрителен жест към вратата и прозореца. — Дори и името на вятъра било скрито от него благодарение на хитрите интриги на неговите тъмничари.

Елодин се надигна от дивана и започна да крачи из стаята.

— Около него имало само гладък и твърд камък. Това била килия, от която досега никой не бил успял да избяга. — Той спря и вдигна драматично пръст нагоре. — Но Елодин Великия знаел имената на всички неща и така всички неща му били подвластни. — Изправи се срещу сивата стена до прозорците. — Той казал на камъка „СЧУПИ СЕ“ и... — Елодин не довърши, само килна с любопитство главата си на една страна, а очите му се присвиха. — Какъв съм глупак, те са я променили — тихо, сякаш на самия себе си, каза той. — Хм.

Той се доближи до стената и сложи ръка върху нея.

Мислите ми започнаха да блуждаят. Уил и Сим бяха прави — нещо не беше наред с главата на тоя човек. Какво ли щеше да стане, ако избягах от стаята, отворех вратата и я затръшнех след себе си? Дали останалите магистри щяха да ми благодарят?

— О — внезапно се засмя Елодин, — това е доста хитро от тяхна страна. Той отстъпи две крачки назад от стената: — *СИАЕРБАСАЛИЕН.*

Видях как стената се раздвижи. По нея преминаха вълнички, сякаш бе килим, който някой тупа с тупалка. След това тя просто... се

свлече. Като тъмна вода, изсипана от ведро върху пода, внезапно плисна вълна от тонове ситен сив пясък и покри краката на Елодин до пищялите.

В стаята нахлу слънчева светлина и птичи песни. Там, където преди малко беше основата от солиден сив камък, сега зееше дупка, достатъчно голяма през нея да мине каруца.

Но отворът не беше съвсем прозрачен — през него преминаваше някаква зелена материя. Бегло наподобяваше мръсна заплетена мрежа, но беше твърде неравномерна, за да е наистина мрежа. По-скоро нещо като дебела опърпана паяжина.

— Това го нямаше тук преди — извинително каза Елодин, докато освобождаваше краката си от сивия пясък. — Мога да те уверя, че първия път беше много по-драматично.

Просто стоях неподвижно, зашеметен от онова, което току-що бях видял. Това не беше симпатия. Не беше нищо, което бях виждал. Единственото, за което можех да се сетя, беше оня стар стих от стотиците полузабравени истории: *„И Таборлин Великия каза на камъка: «СЧУПИ СЕ!», и камъкът се счупил...“*

Елодин дръпна силно един от краката на стола и го използва да пробие заплетената зелена паяжина, която покриваше отвора.

Части от нея се отчупиха лесно и се посипаха на пода. Там, където тя беше по-дебела, той използва крака като лост, за да огъне парчетата встрани. На местата, където паяжината се огъваше или чупеше, започваше ярко да блести на слънчевата светлина. *„Отново мед — помислих си аз, — жилки мед, които минават през каменните блокове, от които е изградена стената.“*

Елодин захвърли крака на стола, наведе се и се промуши през цепнатината.

През прозореца го видях да се навежда през белия каменен парапет на балкона.

Последвах го отвън. Веднага щом стъпих на балкона, въздухът вече не изглеждаше така странно тежък и неподвижен.

— Две години — каза той, като гледаше към градините — можех да виждам този балкон, но не и да заста на него. Можех да видя вятъра, но не и да го чуя или да го усетя върху лицето си.

Той прехвърли единия си крак през парапета и след това скочи върху плоския покрив, който беше на около метър точно под него.

Започна да върви по покрива, отдалечавайки се от сградата.

Аз самият също прескочих парапета и го последвах до ръба на покрива. Бяхме на не повече от пет-шест метра височина, но гледката на градините и фонтаните, които се простираха във всички посоки, беше впечатляваща. Елодин стоеше опасно близо до ръба, а магистърската му мантия се развяваше около него като черно знаме. Всъщност той изглеждаше доста впечатляващо, като изключим факта, че продължаваше да е само с един чорап.

Доближих се и заставах до него на покрива. Знаех какъв ще е третият ми въпрос.

— Какво трябва да направя — попитах, — за да изучавам даването на имена при вас?

Той ме погледна спокойно, измери ме с поглед.

— Скачай — отвърна Елодин. — Скочи от този покрив.

В този момент аз осъзнах, че всичко случило се е било част от изпитанието ми.

Елодин ме преценяваше още от момента, когато се срещнахме. Той изпитваше неохотно уважение към моята упоритост и беше изненадан, че съм забелязал особеното във въздуха на неговата стая.

Беше почти готов да ме приеме за студент.

Но се нуждаеше от нещо повече — от доказателство за моята преданост. Демонстрация.

Скок във вратата.

И както стоях там, се сетих за една част от историята: *„И така, Таборлин паднал, но не се отчаял, защото знаел името на вятъра и вятърът му се подчинявал. Той го залюлял и погалил в прегръдката си. Отнесъл го до земята леко като пух от магарешки трън и го изправил на крака нежно като майчина целувка.“*

Елодин знаеше името на вятъра.

Като продължавах да го гледам в очите, аз пристъпих извън ръба на покрива.

Изражението му беше изумително. Никога преди това не бях виждал такова удивление, изписано на нечие лице. Докато падах, леко се завъртях, така че продължавах да го виждам. Видях как леко повдигна ръка, сякаш в закъснял опит да ме сграбчи и задържи.

Почувствах се в безтегловност, сякаш се носех във въздуха.

След това се ударих в земята. Не леко като спускащо се перо. Силно. Като тухла, която пада върху паважа на улицата. Приземих се на гърба си, с лявата ръка, свита под мен. Причерня ми, когато задната част на главата ми се удари в земята и ударът изкара всичкия въздух от тялото ми.

Не загубих съзнание. Просто си лежах там, останал без дъх, неспособен да се движа. Спомням си, че бях почти сигурен, че съм умрял. Че съм ослепял.

Накрая зрението ми се възвърна и ме накара да примигвам срещу синьото небе, което внезапно беше станало ослепителни ярко. Болка проряза рамото ми и усетих в устата си вкус на кръв. Не можех да дишам. Опитах да се претърколя върху ръката си, но тялото не ме слушаше. Бях си счупил врата... гръбнака...

След един ужасяващо дълъг миг успях да си поема дъх за кратко, след това още веднъж. Въздъгнах облекчено и осъзнах, че имам поне едно счупено ребро в допълнение към всичко останало, но успях леко да размърдам пръстите на ръцете си, а след това и на краката си. Движеха се. Не си бях счупил гръбнака.

Както си лежах и преброявах нараняванията и счупените ребра, в полезрението ми се появи Елодин.

Той погледна надолу към мен и каза:

— Поздравления. Това беше най-глупавото нещо, което някога съм виждал. — На лицето му имаше смесица от благоговение и недоверие. — През целия си живот.

* * *

И така, аз реших да се занимавам с благородното изкуство на изобретяването.

Не че имах много други възможности. Преди да ми помогне да доуцукам до Медика, Елодин ми даде ясно да разбере, че всеки, който е достатъчно глупав да скочи от покрив, е твърде безразсъден, за да му бъде позволено дори и да държи лъжица в негово присъствие, камо ли пък да изучава нещо толкова „задълбочено и опасно“ като даването на имена.

Въпреки това аз не бях чак толкова обезпокоен от отказа на Елодин.

Независимо дали ставаше дума за магията от приказките или не, не горях от желание да уча при човек, чиито първи уроци ми бяха докарали три счупени ребра, леко сътресение на мозъка и изкълчено рамо.

47. БОДЛИ

Като изключим изпълненото с премеждия начало, останалата част от първия ми семестър мина доста гладко.

Учех в Медика и там научавах повече за тялото и как да го лекувам. Практикувах своя сиару с Уилем и в замяна на това му помагах да напредне в атуранския език.

Присъединих се към работилницата за изобретения и там изучавах как да духам стъкло, да смесвам сплави, да изтеглям тел, да надписвам метал и да скулптирам камък.

Повечето вечери се връщах да поработя в работилницата на Килвин. Отчупвах обвивките на бронзови отливки, миех стъкларията и смилах рудата, необходима за сплавите. Работата не беше трудна, а всеки цикъл Килвин ми даваше един меден йот, а понякога и два. Предполагам, че в методичния му ум имаше една огромна дъска, на която бяха отбелязвани часовете, които е работил всеки студент.

Научих и неща, които не бяха от толкова академично естество. Някои от съквартирантите ми в Арканум ме научиха на игра на карти, наречена „кучешки дъх“.

Върнах им услугата, като им дадох импровизиран урок по психология, вероятност и ловкост на ръцете. Спечелих почти цели два таланта, преди да спрат да ме канят да участвам в игрите им.

Станахме добри приятели с Уилем и Симон. Имах и още неколцина приятели, но не бяха много и никой от тях не ми беше толкова близък като Уил и Сим.

Бързото ми издигане до е'лир ме отчужди от повечето останали студенти.

Независимо дали ми завиждаха или се възхищаваха от мен, по-голямата част от тях се държаха на разстояние от мен.

И, разбира се, не трябва да забравяме Амброуз. Да бъдем наречени просто врагове, значеше да пропуснем цялата пикантерия, свързана с нашите взаимоотношения. По-скоро сякаш и двамата бяхме

склучили някакво делово партньорство, за да преследваме по-ефективно общата си цел да се мразим един друг.

Все пак въпреки враждата ми с Амброуз ми оставаше достатъчно свободно време. Тъй като не можех да го прекарвам в Архива, използвах част от него, за да подхранвам набъбващата си репутация.

Виждате ли, драматичното ми влизане в Университета доста бе разбунило духовете. Влязох в Арканум за три дни, вместо за обичайните три семестъра. Бях по-млад от останалите членове с почти две години. Открито бях предизвикал един от магистрите пред собствения ми курс и въпреки това бях избегнал изключването. Когато ме биха с камшик, не плаках и не кървах.

На всичкото отгоре, очевидно бях успял да вбеся магистър Елодин до такава степен, че ме беше хвърлил от покрива на Грънчарницата. Оставих историята да се разпространява в този ѝ вид, защото това беше за предпочитане пред смуцаващата истина.

Като цяло това се оказа достатъчно, за да започнат да се носят постоянни слухове за мен, и аз реших да се възползвам от ситуацията. Репутацията е нещо като броня или оръжие, което можеш да размахваш заплашително при нужда. Реших, че щом така или иначе ще ставам арканист, мога спокойно да бъда и добре известен арканист.

Така че уж случайно изпуснах малко информация — че са ме приели без препоръка, че магистрите ми бяха дали три таланта, за да започна обучението си, вместо да ме карат да плащам такса. Че бях оцелял три години из улиците на Тарбеан единствено благодарение на съобразителността си.

Дори разпространих няколко слуха, които бяха пълни безсмислици, толкова безобразни лъжи, че хората ги повтаряха, макар да бе очевидно, че са абсурдни — че имам демонска кръв, че виждам в тъмното, че спя само по един час всяка нощ. Че когато има пълнолуние, говоря насън на странен език, който никой не може да разбере.

Базил, бившият ми съквартирант от Мюз, ми помогна да пусна тези слухове. Аз си измислях историите, той ги разказваше на няколко човека, след това заедно наблюдавахме как те се разпространяваха като горски пожар. Беше доста забавно занимание.

Но продължаващата ми вражда с Амброуз вдигна репутацията ми повече от всичко друго. Всеки беше смаян, че бях посмял открито

да предизвикам първородния син на могъщ благородник.

През този първи семестър с него имахме няколко драматични срещи. Няма да ви занимавам с подробности. Пътищата ни се кръстосваха случайно и той правеше някой безцеремонен коментар с достатъчно силен глас, така че всеки в стаята да го чуе. Или пък ми се подиграваше уж под формата на комплимент: „Трябва да ми кажеш кой те подстригва...“

Всеки, който имаше поне частица здрав разум, знаеше как да се справя с арогантните благородници. Шивачът, когото бях тормозил в Тарбеан, знаеше какво да направи. Преглъщаш, навеждаш глава и гледаш всичко да мине колкото може по-бързо.

Но аз *винаги* отвърщах на удара с удар и макар Амброуз да беше интелигентен и да умееше да говори сравнително изискано, езикът му не можеше да се сравнява с езика, който бях научил като член на трупа. Бях израсъл на сцената и острият ми ум на Рух ми помагаше да излизам победител при нашите словесни престрелки.

Въпреки това Амброуз продължаваше да си го търси като куче, което беше твърде глупаво, за да избяга на бодливо прасе. Той се опитваше да ме захапе и накрая си тръгваше с лице, цялото покрито с бодли. И след всяка наша раздяла се мразехме един друг малко повече от преди.

Хората забелязваха това и до края на семестъра вече бях придобил репутацията на безразсъден храбрец. Но истината беше, че това едва ли можеше да се нарече храброст.

Виждате ли, има разлика. В Тарбеан бях научил какво е истински страх. Страхувах се от глада, от пневмония, от стражниците с подкованите ботуши, от по-големите момчета с ножове от парчета счупено стъкло. Да се изправя срещу Амброуз не изискваше истинска смелост от моя страна. Просто не изпитвах какъвто и да е било страх от него. За мен той беше просто един надут клоун. Мислех го за безобиден.

Бях глупак.

48.

АНТРАКТ — ДРУГ ВИД ТИШИНА

Баст седеше в странноприемницата „Пътният камък“ и се опитваше да държи неподвижни ръцете в скута си. Той преброи петнайсет вдишвания от последните думи, изречени от Квоте, и невинното мълчание, което се бе насъбрало около тримата мъже като вода от бистро езеро, започваше да притъмнява и да се превръща в друг вид тишина. Баст отново си пое дъх — за шестнайсети път — и се приготви за момента, който се страхуваше, че приближава.

Нямаше да е справедливо да се каже, че Баст не се страхува от нищо, защото само глупците и свещениците не се плашат от нищо. Но истината беше, че твърде малко неща можеха да го накарат да загуби самообладание. Например височините не му харесваха особено. А големите летни бури, които минаваха по тези места, затъмняваха небето и изкореняваха дъбове с дълбоки коренища, го караха да се чувства неприятно дребен и беззащитен.

Но стигнеше ли се наистина до това, нищо не можеше наистина да го уплаши — нито бури, нито високи стълби, нито дори скраелите. Баст беше толкова храбър, че беше почти неустрашим. Нищо не би го накарало да пребледнее, а дори и да го стореше, бледността му не траеше дълго.

О, мисълта, че някой би искал да му навреди, със сигурност не му се нравеше. Да го прободеш с остро желязо, да го обгори с горещи въглени — такива неща. Но това, че не би искал да види кръвта да излиза от тялото му, не означаваше, че наистина се страхува от подобни неща. Той просто не искаше това да му се случва. Да изпитваш истински страх, означава постоянно да мисли за нещо. И тъй като нищо подобно не тормозеше съзнанието на Баст, то в сърцето си той всъщност не се страхуваше от нищо.

Но сърцата се променят. Преди десет години той се бе изпуснал, докато се катереше по едно високо ренелово дърво, за да откъсне плод за момичето, което харесваше.

След като се бе подхлъзнал, беше висял една дълга минута с главата надолу, преди да падне. През тази дълга минута в него се беше загнездил малък страх, който оттогава не го бе напускал.

По същия начин напоследък Баст беше научил един нов страх. Само преди година той беше толкова безстрашен, колкото всеки здравомислещ човек се надява да бъде, но сега Баст се страхуваше от тишината. Не от обикновената тишина, която се дължеше просто на липсата на неща, които да се движат и издават шум. Баст се страхуваше от дълбоката, изтощителна тишина, която понякога се надипляше около учителя му като невидим покров.

Баст отново си пое дъх — за седемнайсети път. Той се опитваше да не стиска твърде силно ръцете си, докато чакаше дълбоката тишина да нахлуе в стаята. Изчака, докато тя изкристализира и покаже зъбите си по ръбовете на тихото спокойствие, което се бе разлило в „Пътният камък“. Баст добре знаеше как идва тази тишина — като скрежа, който се излива от скованата зимна земя и втвърдява разтопената чиста вода в коловозите от каруците.

Но преди Баст да успее отново да си поеме дъх, Квоте се изправи на стола си и направи жест на Летописеца да остави перото си. Баст почти се разплака, когато почувства как тишината се разпръсна като подплашено ято черни птици.

Квоте въздъхна с нещо средно между раздражение и примирение.

— Трябва да призная, че не знам как да подходя към следващата част от историята.

Уплашен, че мълчанието ще продължи твърде дълго, Баст изчурулика:

— Защо тогава просто не ни разкажеш първо по-важното? След това можеш да се върнеш назад и към други неща, ако е необходимо.

— Де да беше толкова просто — остро отвърна Квоте. — Кое е по-важното? Моята магия или моята музика? Моите победи или моите безумия?

Баст поруменя и прехапа устни.

Квоте издиша внезапно и шумно.

— Съжалявам, Баст. Това е добър съвет, каквито се оказват повечето иначе привидно глупави съвети. — Той отблъсна стола си от масата. — Но преди да продължим, имам някои нужди в реалния свят,

на които не мога повече да не обръщам внимание. Бихте ли ме извинили за момент?

Летописеца и Баст също се изправиха, за да протегнат краката си и да се погрижат за своите собствени нужди. Баст запали лампите. Квоте донесе още сирене, хляб и наденица с много подправки. Започнаха да се хранят и положиха някакви усилия да водят учтив разговор, но мислите им бяха другаде и продължаваха да се връщат отново и отново към историята.

Баст изяде половината от цялата храна. Летописеца също хапна порядъчно, макар и по-скромно количество. Квоте хапна една-две хапки, преди да заговори:

— Да продължаваме тогава. Музика и магия. Победи и безумия. Помислете — от какво има нужда нашата история? Какъв жизненоважен елемент ѝ липсва?

— Жени, Реши — незабавно отвърна Баст. — Жените са наистина твърде оскъдни.

— Не жени, Баст — усмихна се Квоте, — а една жена. По-точно *Жената*. — Квоте погледна Летописеца. — Не се съмнявам, че си подочул това-онова. Ще ти разкажа истината за нея. Макар да се опасявам, че няма да се справя с това предизвикателство.

Летописеца взе перото си, но преди да успее да го потопи и мастилото, Квоте вдигна ръка.

— Нека да кажа едно нещо, преди да започна. В миналото съм разказвал истории, обрисувал съм картини с думи, изричал съм тежки лъжи и още по-тежки истини. Веднъж пях на един слепец за цветовете. Свирих седем часа, но накрая той каза, че ги е видял — зелено, червено и златно. Мисля, че това ще е дори по-трудно. Да се опитам да ви накарам да я разберете само с помощта на думите. Никога не сте я виждали. Никога не сте чували гласа ѝ. Няма как да знаете.

Квоте махна на Летописеца да вземе перото си.

— Но все пак ще опитам. Сега тя е готова и очаква своята роля. Нека подготвим сцената за нейното появяване...

49.

ПРИРОДАТА НА ЛУДОСТТА

Към всички наистина откачени неща трябва да се подхожда грижливо и с внимание. Да се опитваш да ги доближиш крадешком е безполезно. Откачените неща разпознават това и знаят какво представлява — лъжа и клопка. Макар откачените неща да си играят на котка и мишка и понякога дори да падат в жертва на играта, те всъщност никога не й се дават до край.

И така. Към темата за тази жена трябва да подходим бавно, грижливо и с внимание. Нейната лудост е тъй необуздана, че се боя да я доближа твърде бързо, пък било то и само с думи. Ако съм непредпазлив, мога да подплаша самата представа за нея и тя внезапно да отлети.

И така, в името на бавния и грижлив подход с внимание сега ще ви разкажа как се запознах с нея. И за да го направя, ще трябва да разкажа и за събитията, които ме доведоха — общо взето, пряко волята ми — от другата страна на реката, в Имре.

* * *

Завърших първия си семестър с три сребърни таланта и един йот. До неотдавна това би ми изглеждало като цялото богатство на света. Сега просто се надявах, че тези пари ще ми стигнат за таксата за обучение за още един семестър и легло в Мюз.

Последният цикъл на всеки семестър в Университета беше запазен за приемни изпити. Заниманията се отменяха и магистрите прекарваха по няколко часа от всеки ден в провеждане на изпити.

Таксата за обучението ти за следващия семестър зависеше от това как ще се представиш. Денят и часът на явяването ти на приемен изпит се определяха чрез лотария.

От кратката беседа зависеше страшно много. Ако не отговориш на няколко въпроса, това лесно можеше да доведе до удвояването на таксата ти. Поради това по-късният жребий за явяване на изпит по време на цикъла беше много ценен, защото осигуряваше на студентите повече време за учене и подготовка. След като лотарията приключеше, се провеждаше бурна търговия за определените дни и часове за изпити. Плащаха се пари и се правеха услуги, докато всеки се стремеше да се докопа до най-подходящото за него време.

Имах късмета да ми се падне сутрешен час на Сендлинг — последния ден на приемните изпити. Ако исках, можех да продам своя жребий, но предпочитах да използвам допълнителното време за учене. Знаех, че трябваше да се представя блестящо, защото вече няколко от магистрите не бяха с особено добри впечатления за мен.

За предишната ми хитрост с шпионирането не можеше и думи да става. Сега бях наясно, че може да ме изключат за това и не исках да рискувам.

Въпреки дългите дни учене, които прекарах заедно с Уил и Сим, приемният изпит се оказа труден. Отговорих с лекота на много от въпросите, но Хеме се държеше открито враждебно и задаваше въпроси с повече от един възможен отговор, така че каквото и да отговорех, все не беше вярно. Брандеур също ми създаваше затруднения и очевидно помагаше на Хеме да се заяжда с мен. Лорен беше непроницаем, но можех да почувствам неодобрението му, макар то да не бе изразено на лицето му.

След това се въртах неспокойно, докато магистрите обсъждаха таксата ми за обучение.

В началото гласовете бяха спокойни и приглушени, след това станаха по-силни. Накрая Килвин се изправи и размаха пръст на Хеме, като крещеше и удряше с юмрук по масата с другата си ръка. Хеме запази по-голямо хладнокръвие, отколкото бих имал аз, ако бях изправен срещу тежация над сто и двайсет килограма разярен и ревящ изобретател.

След като ректорът успя да възстанови реда, бях повикан и ми дадоха разписката: „Е’лир Квоте. Есенен семестър. Такса за обучение: 3 Тлт. 9 Йт. 7 Же.“

Осем йота повече, отколкото имах. Докато излизах от Залата на магистрите, се опитах да потисна неприятното усещане в стомаха си и

да измисля начин, по който да се сдобия с повече пари до обед на следващия ден.

Спрях за кратко при кеалдишките сарафи от тая страна на реката. Както и подозирах, те не пожелаха да ми отпуснат и пукнат шим. Макар да не бях изненадан, това ми подейства отрезвяващо и отново ми напомни колко различен бях от останалите студенти. Те имаха семейства, които им плащаха таксите и им осигуряваха пари, за да си покрият ежедневните разходи. Те имаха почтени имена — срещу които в случай на нужда можеха да им заемат пари. Притежаваха вещи, които можеха да заложат или продадат. В най-лошия случай — имаха домове, където да се върнат.

Аз не разполагах с нито едно от тези неща. Ако не успеех да намеря още осем йота за таксата, няхах място на света, където да отида.

Най-простото решение изглеждаше да взема пари назаем от приятел, но аз ценях шепата си приятели твърде много, за да рискувам да ги загубя заради пари. Както обичаше да казва баща ми: „Има два сигурни начина да загубиш приятел — единият е да вземеш от него пари назаем, а другият е да му дадеш.“

Освен това правех всичко възможно никой да не разбере за моята бедност.

Гордостта е глупаво нещо, но е и могъща сила. Не бих поискал пари от тях, освен в най-краен случай.

За кратко обмислях възможността да открадна парите, но знаех че е лоша идея. Ако ме хванеха с ръка в нечий джоб, нямаше да ми се размине само с окови около врата. В най-добрия случай щяха да ме вкарат в затвора и да ме съдят според железния закон. А в най-лошия — щях да застана „между рогата“ и да ме изключат за „поведение, неподобаващо на член на Арканум“. Не можех да рискувам.

Имах нужда от гаелет — един от онези опасни мъже, които даваха пари назаем на отчаяните хора. Може да сте ги чували с романтичното име „медните ястреби“, но по-често ги наричат шим биячи или давачи. Независимо как ги наричат, ги има навсякъде. Стига само да ги откриеш. Те са доста потайни, защото в най-добрия случай занаятът им може да бъде наречен „не съвсем законен“.

Но животът в Тарбеан ме бе научил на едно-друго. Прекарах няколко часа в обикаляне на най-съмнителните кръчми около

Университета, като завързвах непринудени разговори и задавах непринудени въпроси.

След това посетих една заложна къща, която се казваше „Огънатото пени“ и зададох няколко по-целенасочени въпроса. Накрая научих къде трябва да отида. От другата страна на реката — в Имре.

50. ПРЕГОВОРИ

Имре беше малко повече от три километра от Университета, разположен на източния бряг на река Ометхи. Тъй като се намираше на едва два дни път с бърза карета от Тарбеан, много заможни благородници, политици и придворни живееха там. Мястото беше в удобна близост до центъра на Федерацията, като същевременно беше достатъчно далеч от миризмата на развалена риба, горещ катран и повръщано, произвеждана от пияните моряци.

Имре беше център на изкуствата. Имаше музиканти, драматурзи, скулптори, танцьори и представители на десетки други по-незначителни изкуства, дори и най-незначителното от всички — поезията. Изпълнителите идваха тук, защото Имре предлагаше онова, от което всеки артист се нуждае най-много — критична и щедра на оценки публика.

Друго предимство на Имре беше близостта му до Университета. Наличието на канализация и симпатичните лампи допринасяха за това въздухът да е чист. Качественото стъкло също беше в изобилие, така че прозорците и огледалата бяха нещо обикновено. Очила и други видове лещи също се намираха лесно, макар да бяха скъпи.

Въпреки това двете градчета не се обичаха много-много. На по-голямата част от жителите на Имре не им харесваше мисълта за хилядите умове, играещи си с тъмни сили, които беше по-добре да бъдат оставени на мира.

Ако човек се заслушаше в онова, което си говореха обикновените граждани, можеше лесно да забрави, че са минали близо триста години, откакто в тази част на света за последен път са изгорили арканист на клада.

Справедливостта изисква да се спомене, че Университетът също изпитваше известно презрение към жителите на Имре, като ги намираше за самодоволни и упадъчни. Изкуствата, които бяха на

такава висока почит в Имре, бяха считани за повърхностни от хората в Университета.

За студентите, напуснали Университета, често използваша израза, „че са минали от другата страна на реката“, с което се намекуваше, че умовете, които са твърде слаби за академичните науки, се задоволяват със занимания с изкуство.

И края на краищата и двете страни бяха твърде критични една към друга.

Университетските студенти се оплакваша от лекомислените музиканти и празноглавите актьори и след това стояха на опашка, за да плащат за изпълненията им.

Жителите на Имре пък недоволстваха от това, че само на няколко километра разстояние от тях се практикуват неестествени изкуства, но когато някой акведукт се сгромолясаше или някой внезапно се разболееше, тичаха да повикат инженерите или докторите, обучени в Университета.

Като цяло двете страни поддържаха отдавнашно и неспокойно примирие, докато се оплакваша и неохотно се търпяха едни други.

В крайна сметка тези хора имаха своите ползи, но просто никой не би искал дъщеря му да се ожени за някой от тях...

Тъй като Имре беше рай за музиката и драмата, вероятно бихте си помислили, че аз прекарвах много време там, но нищо не би могло да бъде по-далеч от истината. Бях ходил там само веднъж. Уилем и Симон ме бяха завели в една кръчма, където свиреше трио умели музиканти — лютня, флейта и барабан. Купих си една малка бира за половин пени и се отпуснах, като възнамерявах да се насладя изцяло на вечерта с приятелите си...

Но не успях. Само няколко минути след началото на музиката аз буквално изхвърчах от стаята. Много се съмнявам, че бихте разбрали защо го направих, но предполагам, че ще трябва да се опитам да ви обясня, за да могат нещата да придобият поне някакъв смисъл.

Не можех да търпя да съм близо до музика и да не съм част от нея. Беше нещо като това да видиш жената, която обичаш, да си легне с друг мъж. Не. Не точно това. Беше като...

Беше като сладкоядите, които бях виждал в Тарбеан. Разбира се, смолата денер беше напълно незаконна, но това нямаше особено значение в повечето части на града. Смолата се продаваше във въсърна

хартия като бонбоните за смучене или лактата. Дъвченето ѝ те изпълва с еуфория. Блаженство. Доволство.

Но след няколко часа започваш да трепериш, изпълнен с отчаян глад за още и този глад става все по-силен, колкото по-дълго я използваш. В Тарбеан веднъж видях младо момиче на не повече от шестнайсет години с издъйнически празни очи и неестествено бялата усмивка на безнадеждно пристрастените. Тя просеше смола от един моряк, който подигравателно я държеше така, че тя да не може да я стигне. Той ѝ каза, че ще ѝ даде, ако тя се съблече гола и му потанцува направо на улицата.

Тя го стори, без да я е грижа кой я гледа, без да мисли, че е наред зима и краката ѝ стъпват в педя сняг.

Свали дрехите си и започна да танцува отчаяно, тънките ѝ крайници бяха бледи и трепереха, а движенията ѝ — жалки и конвулсивни.

След това, когато морякът се разсмя и поклати глава, тя падна на колене в снега и започна да се моли и плаче, като се вкопчваше като обезумяла в краката му и му обещаваше всичко, абсолютно всичко...

Ето така се чувствах, когато гледах как музикантите свирят. Не можех да търпя. Ежедневната липса на възможност да свиря беше за мен като болка в зъба, с която съм свикнал. Можех да живея с нея. Но да видя онова, за което толкова копнеех, пред очите си, беше повече, отколкото можех да понеса.

Затова избягвах Имре, докато проблемът с таксата за втория ми семестър не ме принуди отново да прекося реката. Научих, че Деви е човекът, от когото всеки може да поиска заем, независимо колко безнадеждни са обстоятелствата.

* * *

И така, преминах от другата страна на Ометхи по Каменния мост и се отправих към Имре. Мястото, където Деви сключваше сделките си, беше в една уличка, нагоре по тясното стълбище зад един месарски магазин. Тази част на Имре ми напомни за крайбрежния квартал на Тарбеан. Наситената миризма на гранясала мазнина от месарницата отдолу ме изпълни с благодарност, че подухва хладен есенен бриз.

Пред тежката врата за момент се поколебах и погледнах надолу по уличката. Предстоеше ми да се забъркам в опасна сделка.

Кеалдишките лихвари могат да те изправят пред съда, ако не им върнеш заема. Гаелетът просто ще изпрати да те пребият или ограбят, или и двете. Постъпката ми не беше особено умна. Играех си с огъня.

Но нямах никакъв друг по-добър избор. Поех си дълбоко дъх, изправих рамене и почуках на вратата.

Избърсах потните си длани в наметалото, надявайки се, че ще са достатъчно сухи, когато стисна ръката на Деви. В Тарбеан бях научил, че най-добрият начин да се справиш с тоя вид хора е да се държиш спокойно и самоуверено. Занаятът им се състоеше в това да се възползват от слабостите на останалите.

Чух звука от дръпването на тежко резе, след това вратата се отвори, за да разкрие младо момиче с права жълтеникавочервена коса, обрамчваща палавото лице на малка фея. Тя ми се усмихна сладко като напъпило цвете.

— Да?

— Търся Деви.

— Намери я — отвърна просто тя. — Влизай.

Влязох и тя затвори вратата след себе си, като върна желязното резе обратно на мястото му. Стаята беше без прозорци, но добре осветена и изпълнена с миризмата на лавандула, която ми подейства освежаващо след вонята на улицата. По стените имаше драперии, но единствените истински мебели бяха малко бюро, лавица за книги и широко легло с балдахин, около което завесите бяха дръпнати.

— Моля — каза тя и направи жест към бюрото, — заповядай, седни.

Тя се настани от другата страна и скръсти ръце върху плота. Поведението ѝ ме накара да се усъмня пак във възрастта ѝ. Бях я преценил погрешно заради дребния ѝ ръст, но при всички положения не можеше да е по-възрастна от двайсетина години — и определено не беше това, което бях очаквал да открия.

Деви примигна разтапящо към мен.

— Нужен ми е заем — казах аз.

— А какво ще кажеш преди това да ми се представиш? — усмихна се тя. — Ти вече знаеш как се казвам аз.

— Квоте.

— Наистина ли? — Тя повдигна вежди. — Чувала съм едно-друго за теб. — Измери ме с поглед от горе до долу. — Представях си те по-висок.

И аз можех да кажа същото. Ситуацията ме беше объркала.

Бях се подготвил за мускулест главорез и преговори, изпълнени с прикрити заплахи и перчене. Не знаех как да се държа с това усмихнато момиче.

— Какво си чувала? — попитах, за да запълня мълчанието. — Надявам се да не е нещо лошо.

— И добро, и лошо — ухили се тя, — но не и отегчително.

Скръстих ръце, за да ги държа на едно място.

— И как точно ще направим сделката?

— Май не си много по задявките, а? — отвърна тя и въздъхна леко разочаровано. — Добре тогава, да пристъпим направо към работата. Колко ти трябват?

— Само около талант — отговорих аз, — по-точно осем йота.

Тя сериозно поклати глава и жълтеникавочервената ѝ коса се разлюля напред-назад.

— Страхувам се, че не мога да го направя. Не си заслужава да си губя времето с дребни заеми.

— И за колко си заслужава да си загубиш времето? — намръщих се аз.

— Четири таланта — отвърна тя, — това е минимумът.

— А лихвата?

— Петдесет процента всеки два месеца. Така че, ако искаш да заемеш парите за възможно най-кратко време, тя ще бъде два таланта в края на срока. Ако искаш, можеш да платиш целия дълг от шест таланта. Но докато не си получа цялата главница обратно, лихвата ще си остане два таланта всеки два месеца.

Кимнах, без да съм особено изненадан. Това беше около четири пъти повече, отколкото вземаше и най-алчният лихвар.

— Но така аз ще плащам лихва върху пари, от които всъщност нямам нужда.

— Не — каза тя и ме погледна сериозно в очите, — плащаш лихва на парите, които си заел. Такава е сделката.

— Какво ще кажеш за два таланта? — попитах аз. — Тогава в края...

— Не сме тук, за да се пазарим — прекъсна ме Деви с махване на ръка. — Просто те информирам какви са условията на заема. — Тя се усмихна извинително. — Съжалявам, че не бях достатъчно ясна още в началото.

Погледнах я — държеше раменете си изправени и ме гледаше право в очите.

— Добре. Къде да се подпиша? — казах след малко.

Тя ме изгледа с известно недоумение и леко сбърчи чело.

— Няма нужда да подписваш каквото и да било.

Отвори едно чекмедже и извади кафяво шишенце със стъклена запушалка. След това сложи на бюрото до нея дълга игла.

— Трябва ми само малко кръв.

Вкамених се на стола, отпуснал ръце покрай тялото си.

— Не се безпокой, иглата е чиста. Трябват ми само три хубави капки.

Най-накрая успях да си възвърна гласа:

— Сигурно се шегуваш.

Деви наклони главата си на една страна и в ъгълчето на устата ѝ заигра лека усмивка.

— Не го ли знаеше? — попита изненадано. — Рядко се случва някой да дойде тук, без да е наясно за какво става дума.

— Не мога да повярвам, че някой наистина... — не довърших, защото не можех да намеря точните думи.

— Не всеки го прави — каза тя. — Обикновено клиентите ми са студенти или бивши студенти. Хората от тая страна на реката биха ме помислили за вещица или демон, или някаква подобна глупост. Членовете на Арканум знаят много добре защо искам кръв и какво мога да направя с нея.

— И ти ли си член на Арканум?

— Бивш — отвърна тя и усмивката ѝ леко помръкна. — Успях да стана ре'лар, преди да напусна. Знам достатъчно, та с малко от твоята кръв да не можеш никога да се скриеш от мен. Мога да те открия навсякъде.

— И освен това — добавих аз, докато скептично си мислех за восьчната кукла на Хеме, която направих в началото на семестъра, това беше само един косъм, кръвта беше много по-ефективна за създаване на връзка — можеш да ме убиеш.

— Ужасно глупав си, за да си новата блестяща звезда на Арканум. Помисли отново. Щях ли да остана в занаята, ако се занимавах с престъпления?

— Магистрите знаят ли за това?

— В името на божиято тяло, разбира се, че не — засмя се тя. — Както не знаят и полицаят, свещеникът или пък майка ми. — Тя посочи себе си и след това мен. — Знаем аз и ти. Обикновено това е достатъчно за осигуряването на добри делови взаимоотношения.

— А *необикновено*? — попитах. — Ако нямам парите в края на срока? Какво тогава?

— Тогава ще намерим някакво решение помежду си. — Тя разпери ръце и безгрижно сви рамене. — Като разумни хора. Може би ще работиш за мен. Ще ми казваш тайни. Ще ми правиш услуги.

Тя се усмихна на смущението ми и ми хвърли бавен, насмешлив и развратен поглед.

— Ако се случи най-лошото и се окаже, че ти си крайно неотзивчив, вероятно бих могла да продам кръвта ти, за да си покрия загубите. Всеки има врагове — тя спокойно сви рамене, — но нещата никога не са стигали чак дотам. Заплахата обикновено е достатъчна, за да накара хората да внимават.

Тя видя изражението на лицето ми и раменете ѝ се отпуснаха леко.

— Хайде сега — меко каза тя, — ти дойде тук, очаквайки да се изправиш срещу някой дебеловрат гаелет със страховити юмруци. Беше готов да склучиш сделка с някой, който щеше да те пребие от бой, ако закъснееш и един ден. Моят начин е по-добър. По-прост.

— Това е лудост — заявих аз и се изправих, — изобщо не съм съгласен.

Веселото изражение на Деви помръкна.

— Я се вземи в ръце — каза тя, очевидно раздразнена. — Държиш се като фермер, който си мисли, че се опитвам да му купя душата. Това е просто малко кръв, за да не те изпускам от поглед. Нещо като гаранция. — Тя направи успокоителен жест с двете ръце, сякаш пригладяваше въздуха. — Добре, виж какво ще ти кажа. Ще ти позволя да заемеш половината от минимума. — Тя ме погледна очаквателно. — Два таланта. Това прави ли нещата по-лесни за теб?

— Не — отказах аз, — съжалявам, че ти изгубих времето, но не мога да го направя. Има ли други гаелети наоколо?

— Разбира се — хладно отвърна тя, — но не съм особено склонна да ти дам тази информация. — Тя насмешливо наклони глава. — Между другото, днес е Сендлинг, нали? Не трябва ли да платиш таксата си до утре на обяд?

— Тогава сам ще ги открива — отсякох.

— Сигурна съм, че умно момче като теб ще се справи. — Деви ме отпрати с махване на ръка. — Можеш и сам да намериш изхода. Ще си спомняш с копнеж за мен след два месеца, докато някой главорез избива зъбите от хубавата ти малка глава.

* * *

След като напуснах Деви, закрачих нервно и раздражено по улиците на Имре. Опитах се да измисля решение на проблема си.

Имах доста добър шанс да върна заема от два таланта. Надявах се скоро да се издигна в йерархията на Рибарника. Позволяха ли ми веднъж да се занимавам със собствени проекти, можех да започна наистина да изкарвам пари. Всичко, което трябваше да направя, беше да посещавам заниманията достатъчно дълго. Беше просто въпрос на време.

Точно това се опитах да направя — да получа време назаем. Още един семестър.

Кой можеше да предвиди какви възможности можеха да ми се открият през следващите два месеца?

Но макар да се опитах да убедя сам себе си, знаех истината. Идеята не беше добра. Просто си просех неприятности по този начин. Можех да преглътна гордостта си и да видя дали Уил или Сим, или Совой няма да ми заемат осемте йота, от които се нуждаех. Въздъгнах, примирен с мисълта, че този семестър ще се наложи да спя навън и да се храня с каквото намеря. Поне се утешавах, че няма начин да е толкова зле, колкото в Тарбеан.

Тъкмо се готвех да тръгна обратно към Университета, когато неспокойната ми разходка ме отведе пред прозореца на една заложна къща. Пръстите ме засърбяха и ми напомниха за старата болка...

— Колко искате за седемструнната лютня? — попитах.

И до ден-днешен не мога да си спомня как се озовах в магазина.

— Точно четири таланта — весело отвърна собственикът.

Предположих, че или беше нов в занаята, или пиян. Съдържателите на заложни къщи никога не са весели, дори и в богатите градове като Имре.

— А — казах аз, без да се опитвам да скрия разочарованието си. — Мога ли да й хвърля един поглед?

Той ми я подаде. Нямаше много за гледане. Линиите на дървото бяха неравни, лакът груб и издраскан. Прагчетата бяха направени от черва и се нуждаеха от замайна, но това не ме безпокоеше особено, защото и без това обикновено свирех без прагчета.

Тялото беше от палисандрово дърво, така че звукът ѝ едва ли щеше да е много изтънчен. Но, от друга страна, палисандърът щеше да се чува по-добре в някоя претъпкана кръчма, преминавайки през шума от неспиращите разговори. Почуках с пръст върху корпуса и той издаде звънлив звук. Плътен, но не хубав. Започнах да настройвам инструмента, за да имам извинение да го подържа малко по-дълго.

— Мога да ти сваля до три и половина — каза мъжът зад щанда.

Наострих уши, защото ми се стори, че долових в гласа му отчаяние.

Дойде ми наум, че една грозна, употребявана лютня може и да не е толкова лесна за продаване в град, пълен с благородници и преуспяващи музиканти.

— Струните са стари — поклатих глава аз.

Всъщност те си бяха добри, но аз се надявах, че той не го знае.

— Така е — каза той и затвърди убеждението ми, че нищо не разбира, — но струните са евтини.

— Предполагам — казах аз със съмнение в гласа.

Целенасочено настроих струните така, че тоновете леко да се разминават един с друг. Изсвирих един акорд и се заслушах в стържещия звук. Огледах грифа на лютнята с кисел и несигурен поглед.

— Мисля, че грифът е напукан — ударих един минорен акорд, който прозвуча още по-зле. — Не ти ли звучи като напукан? — дръннах акорда отново, този път по-силно.

— Три таланта и два йота? — с надежда ме попита той.

— Не е за мен. За по-малкия ми брат е. Копеленцето не оставя моята лютня на мира.

Отново дръпнах струните и направих гримаса.

— Може и да не харесвам много малкия досадник, но не съм чак толкова жесток, че да му купя лютня с некачествен гриф. — Направих многозначителна пауза и когато той не предложи нищо, добавих: — Не и за три таланта и два йота.

— А за три?

Отстрани изглеждаше, че държа лютнята небрежно и незаинтересовано, но в сърцето си аз я стисках ожесточено, чак пръстите ми бяха побелели. Не мога да се надявам, че ще ме разберете. Когато чандрианите избиха моята трупа, те разрушиха всичко, което за мен представляваше семейство и дом. Но по някакъв начин, когато в Тарбеан лютнята на баща ми беше счупена, това ме бе накарало да се почувствам още по-зле. Сякаш бях загубил крайник или око, или друг жизненоважен орган. Без моята музика се бях скитал полужив в продължение на години из Тарбеан, като осакатен ветеран или жив мъртвец.

— Виж сега — казах му аз направо, — имам два таланта и два йота, които мога да ти дам — извадих кесията си. — Можеш да ги вземеш или това грозно нещо ще събира прах на най-горния рафт още десет години.

Погледнах го право в очите, като внимавах да не си проличи колко силна нужда имам от инструмента. Бих направил всичко, за да задържа тази лютня. Бих танцувал гол в снега. Бих се вкопчвал треперещ и обезумял в краката му, готов да му обещаю всичко, абсолютно всичко...

Отброих два таланта и два йота на щанда между нас — това бяха почти всичките пари, които бях спестил за таксата за този семестър. Всяка монета изщракваше с остър звук, когато я притисках върху масата.

Той ме изгледа дълго, преценяваше ме. Оставих още един йот и зачаках. И продължих да чакам. Когато накрая той протегна ръка, за да вземе парите, на лицето му имаше измъчено изражение — същото, което бях виждал и на лицата на останалите съдържатели на заложни къщи.

* * *

Деви отвори вратата и се усмихна.

— Виж ти, честно казано, не очаквах да те видя отново. Влизай. — Тя залости вратата след мен и се отправи към бюрото си. — Но не мога да кажа, че съм разочарована. — Тя ме погледна през рамо и дяволитата ѝ усмивка отново проблесна. — Очаквам с нетърпение да направя някоя малка сделка с теб. — Седна. — Значи два таланта?

— Всъщност по-добре да са четири — отвърнах.

Тъкмо щяха да ми стигнат, за да си платя таксата и легло в Мюз. Аз можех да спя навън на дъжда и вятъра. Лютнята ми обаче заслужаваше нещо по-добро.

— Чудесно — каза тя и извади шишенцето и иглата.

Не трябваше да наранявам върховете на пръстите си, защото ми бяха нужни, затова убодох опаката страна на дланта си, оставих трите капки кръв бавно да се съберат и да паднат в малкото шишенце. Подадох го на Деви.

— Пусни вътре и иглата.

Сторих го.

Деви намаза запушалката на бутилката с някакво прозрачно вещество и затвори с нея гърлото на шишето.

— Малко хитроумно лепило от твоите приятели от другата страна на реката — обясни тя. — Така не мога да отворя шишето без да го счупя. Когато си изплатиш дълга, ще си го получиш обратно непокътнато и ще можеш да спиш спокойно, като знаеш че не съм запазила кръвта ти за себе си.

— Освен ако нямаш и разтворител за лепилото — отбелязах аз.

Деви ми хвърли остър поглед.

— Май не ми се доверяваш особено, а?

Тя порови из чекмеджето, извади малко восък за запечатване и започна да го нагрива върху лампата на бюрото.

— Предполагам, че нямаш печат, пръстен или нещо подобно? — попита тя, докато мажеше с восък запушалката на шишенцето.

— Ако имах скъпоценности за продаване, нямаше да съм тук — откровено отвърнах аз и притиснах палеца си върху восъка, оставяйки ясно различим отпечатък, — но това би трябвало да свърши работа.

Деви изгравира номер от страни на шишето с диамантено острие и след това извади лист хартия. Писа известно време и след това го размаха във въздуха, докато чакаше мастилото да изсъхне.

— Можеш да занесеш това на който и да е лихвар и от двете страни на реката — весело каза тя и ми подаде листа. — Беше ми приятно да склуча сделка с теб. Не ме забравяй.

* * *

Тръгнах обратно към Университета с парите в кесията си и успокоително натежаващата лютня, която висеше на ремък от рамото ми. Беше втора ръка, грозна и ми струваше скъпо като пари, кръв и нарушено душевно спокойствие.

Обичах я като свое дете, като дишането, като своята собствена дясна ръка.

51.

КАТРАН И ЛАМАРИНА

В началото на втори семестър Килвин ми позволи да изучавам сигалдрия. Това накара някои хора учудено да повдигнат вежди, но не и в Рибарника, където бях доказал, че работя здраво и съм старателен студент.

Казано с прости думи, сигалдрията е набор от инструменти за канализиране на силите. Нещо като симпатията, но за предмети.

Например ако гравирате на една тухла руната *уле*, а на друга — *дох*, двете руни ще накарат тухлите да прилепнат една към друга, все едно са залепени с хоросан.

Но всъщност не е толкова просто. Това, което се случва на практика, е, че двете руни също така и отблъскват тухлите една от друга със силата на своето привличане.

За да избегнете това, трябва да добавите руната *ару* на всяка от тухлите. *Ару* е руната на глината, която кара две парчета глина да прилепнат едно към друго, решавайки по този начин вашия проблем.

Само дето *ару* и *дох* не пасват една с друга. Те са с неподходяща форма. За да ги накарате да паснат, трябва да добавите още няколко свързващи руни, като *геа* и *тех*. После за равновесие трябва да добавите *геа* и *тех* и към другата тухла. След това тухлите ще прилепнат една към друга, без да се разделят.

Но това ще стане само ако тухлите са направени от глина — повечето от тях не са. Така че, най-общо казано, е по-добра идея да смесите желязо с керамиката на тухлата, преди да я изпечете. Разбира се, това означава, че ще трябва да използвате *фехр* вместо *ару*. След това ще трябва да размените *тех* и *геа*, така че краищата да пасват както трябва...

Както виждате, хоросанът е по-прост и по-надежден начин за залепване на тухлите.

Учех сигалдрия при Камар. Покритият с белези едноок мъж беше портиерът на Килвин. Едва след като човек успеше да му

докаже, че добре е проумял сигалдрията, той можеше да премине към свободно чиракуване с някой от по-опитните майстори. Като им помагаш с техните проекти, в замяна те ти показват тънкостите на занаята.

Има сто деветдесет и седем руни. То е като ученето на нов език, само че с близо двеста непознати букви, като човек трябваше сам да си измисля думи. На повечето студенти им беше необходим поне месец учене, преди Камар да прецени, че са готови да продължат. А на някои им отнемаше цял семестър.

На мен ми бяха нужни седем дни, за да стигна от началото до края.

Как ли?

Първо, имах сериозна мотивация. Другите студенти можеха да си позволят да се шляят по време на обучението си. Техните родители или покровители щяха да покрият разходите. Аз от своя страна трябваше бързо да напредна в Рибарника, за да мога да печеля пари, като работя по свои собствени проекти. Таксата вече не ми беше първа грижа — сега приоритетът ми беше Деви.

Второ, бях блестящ. Не просто средно блестящ, а изключително блестящ.

И накрая — чисто и просто извадих късмет.

* * *

Вървах сред бъркотията от покриви на Мейнс с лютнята, окачена на гърба ми. Беше мъждив, облачен полумрак, но вече бях научил пътя. Придържах се към катрана и ламарината, защото знаех, че ходенето по червените керемиди или сивите плочи може да поднесе коварни изненади.

При някоя от реконструкциите на Мейнс единият от дворовете беше напълно изолиран. До него можеше да се достигне само с прекачване през един висок прозорец в една от залите за лекции или като се спуснеш по едно чепато ябълково дърво, ако си на покрива.

Ходех там, за да посвирия на лютнята си. Леглото ми в Мюз не беше подходящо за тази цел. Не само че от тази страна на реката гледаха на музиката като на празно занимание, но освен това и щях да

си създам още врагове, ако свирех, докато моите съквартиранти се опитват да спят или учат. Затова идвах тук. Мястото беше идеално, усамотено и практически се намираще съвсем наблизо.

Живият плет беше подивял и моравата беше обрасла с бурени и цветя. Но под ябълковото дърво имаше пейка, която идеално подходеше на моите нужди. Обикновено идвах късно през нощта, когато Мейнс беше заключен и празен. Но днес беше Тхеден, което означаваше, че ако бързо си изям вечерята, разполагам с около шейсет минути между часа на Елкса Дал и работата ми в Рибарника. Достатъчно време, за да се поупражнявам.

Обаче когато онази нощ стигнах до двора, видях светлина през прозорците. Този ден лекцията на Брандеур продължаваше до късно.

Затова останах на покрива. Прозорците на залата за лекции бяха затворени, така че нямаше голяма вероятност някой да ме чуе.

Опрях гърба си в близкия комин и започнах да свиря. След десетина минути светлината загасна, но аз реших да остана на мястото си, вместо да губя време да слизам долу.

Бях по средата на „Тим и десетте канелки“, когато слънцето се показа иззад облаците. Покривът беше облян от златиста светлина, която преля над ръба и освети малка част от двора по-долу.

Точно тогава чух шума — внезапно шумолене като уплашено животно, което търси да се скрие някъде из двора. Но имаше и нещо друго — звук, който не приличаше на шума, който би издала някоя катерица или заек, докато се шумгува в живия плет. Беше остър звук, съпроводен с леко метално тупване, сякаш някой беше изпуснал тежък железен прът.

Спях да свиря, а недовършената мелодия остана да се носи в главата ми още известно време. Дали долу имаше друг студент който ме слушаше?

Прибрах лютнята обратно в калъфа ѝ, преди да отида до ръба на покрива и да погледна надолу.

Не можех да видя нищо през дебелия жив плет, който покриваше по-голямата част от източния край на двора. Дали някой не се бе прекачил през прозореца?

Залезът бързо гаснеше и докато се спусна долу по ябълковото дърво, по-голямата част от двора вече тънеше в сянка. Оттук можех да видя, че високият прозорец е затворен — никой не беше дошъл през

него. Макар да се стъмваше бързо, любопитството ми надделя над предпазливостта и аз се запромъквах през плета. Там имаше доста празно пространство. Части от плета бяха почти кухи, като зелена черупка от живи клонки, които оставяха достатъчно място, за да може спокойно да се промъкна през тях. Отбелязах си, че това място ще е добро за спане, ако нямам достатъчно пари за легло в Мюз през следващия семестър.

Дори и на намаляващата светлина можех да видя, че аз съм единственият човек там. Нищо по-голямо от заек нямаше къде да се скрие. На слабата светлина не успях да видя и какъв би могъл да е източникът на онзи металически звук.

Като си тананиках лесно запомнящия се припев на „Тим и десетте канелки“, аз запълзах към другия край на живия плет. Едва когато стигнах дотам, забелязах решетката на канализацията. Бях виждал подобни решетки, разпръснати из целия Университет, но тази изглеждаше по-стара и по-голяма. Всъщност отворът ѝ беше толкова голям, че вероятно беше достатъчно широк през него да мине човек, ако решетката се махне.

Хванах колебливо един от хладните метални прътове и дръпнах. Тежката решетка се завъртя около пантата и се вдигна с около десетина сантиметра, преди да спре. На слабата светлина не можех да разбера защо не иска да помръдне повече. Дръпнах по-силно, но тя не поддаде. Накрая се отказах и я пуснах обратно на мястото ѝ. Тя издаде остър, леко метален звук. Сякаш някой беше пуснал на земята тежък железен прът.

След това пръстите ми напипаха нещо, което очите ми бяха пропуснали — лабиринт от вдлъбнатини, гравирани върху повърхността на прътовете. Погледнах по-внимателно и разпознах някои от руните, които бях научил при Камар — *уле* и *дох*.

После нещо в главата ми прещрака. Припевът от „Тим и десетте канелки“ внезапно пасна на руните, които бях изучавал през последните няколко дни заедно с Камар.

*УЛЕ и ДОХ —
и двете са за обвързване,
РЕХ за търсене,*

*КЕЛ за намиране,
ГЕА е ключът,
ТЕХ — ключалката,
ПЕСИН — водата,
РЕСИН — скалата.*

Преди да мога да продължа нататък, удари шестата камбана. Звукът ме стресна и ме изтръгна от мислите ми. Но докато протягах ръка, за да запазя равновесие, тя не се опря в листа и пръст. Вместо това докоснах нещо кръгло, твърдо и гладко — зелена ябълка.

Излязох от живия плет и се отправих към североизточния ъгъл, където беше ябълковото дърво. На земята нямаше ябълки. Беше твърде рано през годината за тях. Освен това желязната решетка се намираще в противоположния край на малкия двор. Невъзможно беше да се е отърколила чак там. Някой трябваше да я е отнесъл.

Не знаех какво да мисля за всичко това, но тъй като закъснявах за вечерната си смяна в Рибарника, се изкачих по ябълковото дърво, взех си лютнята и забързах към работилницата на Килвин.

По-късно тази нощ вкарах в музиката и останалите руни. Отне ми няколко часа, но след като приключих, вече имах нещо като справочник в главата си. На следващия ден ме изпитваха подробно в продължение на два часа и аз си взех изпита.

* * *

При следващата част от обучението си чиракувах при Манет — възрастният студент с чорлава коса, с когото се запознах още в първите си дни след постъпването в Университета. Манет посещаваше Университета от близо трийсет години и всеки го знаеше като вечния е'лир. Но макар да имахме един и същ ранг, Манет имаше повече практически опит в Рибарника от цяла дузина студенти с по-висок ранг, взети заедно.

Манет беше търпелив и внимателен. Всъщност той ми напомняше за моя стар учител Абенти. Само дето Абенти се скиташе по света като калайджия и не го свърташе на едно място, а всички

знаеха, че Манет не желае нищо друго, освен да остане в Университета до края на живота си — стига да можеше.

Манет започна постепенно, като в началото ме учеше на този вид прости формули, които са необходими за два пъти по-здраво стъкло и комини. Под неговото ръководство се учех на изкуството на изобретяването толкова бързо, колкото учех и всичко друго, и не след дълго започнахме да се занимаваме с по-сложни проекти като топлопоглъщатели и симпатични лампи.

Изобретяването от високо ниво като симпатични часовници и други механизми все още не ми бе позволено, но знаех, че е просто въпрос на време. За съжаление се оказа, че времето не беше нещо, с което разполагах.

52.

ИЗГАРЯНЕ

Това, че отново притежавах лютня, означаваше, че съм си възвърнал музиката, но бързо осъзнах, че за три години съм излязъл от форма. Работата ми в работилницата през последните няколко месеца беше направила ръцете ми по-груби и здрави, но не там, където трябва. Бяха ми нужни няколко обезсърчителни дни, преди да успея да се справя прилично със свиренето дори и в продължение само на час без прекъсване.

Можеше да напредвам и по-бързо, ако не бях толкова зает с всичките си останали учебни занимания. Имах по два часа всеки ден в Медика, през които непрекъснато трябваше да тичам нанякъде или да стоя прав, средно по два часа лекции и изчисления всеки ден в Математика и три часа занимания при Манет в Рибарника, където изучавах тънкостите на занаята.

И след това беше симпатията за напреднали с Елкса Дал. Извън заниманията той беше очарователен, любезен и дори леко забавен, когато е в настроение. Но когато преподаваше, се превръщаше в нещо средно между луд пророк и барабанчик на робска галера. Всеки ден в неговите часове изгарях още три часа от времето си и поне пет от енергията си.

В съчетание с платената ми работа в работилницата на Килвин, в крайна сметка едва ми оставаше време за храна, сън и учене, да не говорим пък за времето, което моята лютня заслужаваше.

Музиката е като горда и темпераментна любовница. Ако ѝ отделиш времето и вниманието, което е необходимо, тя ще бъде твоя. Ако пък я пренебрегнеш — тогава ще дойде ден, когато ще я потърсиш и тя няма да ти отвърне. Затова започнах да спя по-малко, за да ѝ отделям времето, от което се нуждаеше.

След като изкарах един цикъл, следвайки тоя график, се чувствах уморен. След три цикъла успях да се държа на краката си, но само благодарение на вродения си инат и непреклонната си упоритост.

Някъде през петия цикъл започнах да показвам видими признаци на изтощение.

* * *

Точно по време на тоя пети цикъл се наслаждавах на споделен обяд с Уилем и Симон, което си беше рядкост. Те бяха взели обедите си от близката кръчма. Аз не можех да си позволя един драб за ябълка и пай с месо, затова бях откъмнал малко ечемичен хляб и жилава наденица от столовата.

Седяхме на каменната пейка под стълба за наказания, където ме бяха били с камшик. Мястото ме изпълваше с ужас след спомена за наказанието, но се насилвах да прекарвам известно време там, за да докажа на себе си, че можех да го направя. След известно време, когато това спря да ме разстройва, седях там, защото погледите, които ми хвърляха останалите студенти, ме забавляваха. А този ден седях там, защото се чувствах удобно. Това вече беше моето място.

И тъй като прекарвахме доста време заедно, беше станало и мястото на Уилем и Симон. Дори и да смятах избора ми за странен, никога не бяха споменавали за това.

— Не си се мяркал много напоследък — каза Уилем, докато дъвчеше пай с месо, — да не си бил болен?

— Да бе — саркастично се намеси Симон, — бил е болен цял месец.

Уилем го погледна ядосано, промърмори нещо и за момент ми напомни за Килвин.

Изражението му накара Симон да се засмее.

— Уил е по-учтив от мен. Обзалагам се, че прекарваш цялото си свободно време в ходене до Имре и обратно и ухажваш някой умопомрачително красив млад бард. — Той посочи калъфа на лютнята, оставен до мен.

— Изглежда така, сякаш е бил болен — критично ме изгледа Уилем. — Явно твоята жена не се е грижила добре за теб.

— Болен е от любов — рече Симон като човек, който ги разбира тези неща. — Не можеш да ядеш. Не можеш да спиш. Мислиш си за нея, когато би трябвало да опитваш да наизустиш задачите си.

Не знаех какво да отговоря.

— Виждаш ли? — рече Симон на Уил — Освен сърцето тя му е откраднала и езика. Всичките му думи са само за нея. Не му остава нищо, което да каже на нас.

— Не може да ни отдели и никакво време — съгласи се Уилем, докато паят му с месо бързо намаляваше.

Това, разбира се, беше вярно — бях пренебрегнал приятелите си дори повече, отколкото пренебрегвах самия себе си. Почувствах как лицето ми пламна от чувство за вина. Не можех да им кажа цялата истина — че трябваше да се възползвам доколкото мога от този семестър, защото беше много вероятно той се окаже последният за мен. Нямах абсолютно никакви средства.

Ако не можете да разберете защо не можех да се насиля да им призная това, тогава се съмнявам, че някога изобщо сте били наистина бедни. Съмнявам се, че имате представа какво неудобство може да изпитва човек от това, че има само две ризи и се налага сам да се подстригва колкото може, защото не може да си позволи да отиде на бръснар. Изгубих си копче и не можех да отделя дори и шим, за да си купя същото. Скъсах си панталоните на коляното и се наложи да го закърпя с конец с различен цвят. Не можех да си позволя да слагам сол в храната си, нито да си поръчвам нещо за пиене в редките случаи, когато вечер излезех с приятели.

Харчих парите, които печелех в работилницата на Килвин, за важни неща — мастило, сапун, струни за лютнята... Единственото друго нещо, което можех да си позволя, беше гордостта. Не можех да понеса мисълта двамата ми най-добри приятели да знаят в какво отчаяно положение се намирам.

Ако извадех изключително добър късмет, можеше да успея да събера двата таланта, с които да платя лихвата върху дълга си към Деви. Но щеше да е необходима директна божествена намеса, за да мога някак да събера достатъчно пари, за да платя и на нея, и таксата за следващия семестър. Не знаех какво бих правил, ако ме изгонеха от Университета и след като изплатя дълга си към Деви. Вероятно щях да замина за Анилин, за да потърся Дена.

Погледнах двамата си приятели, без да знам какво да им кажа.

— Уил, Симон, съжалявам. Просто напоследък бях много зает.

Лицето на Симон стана малко по-сериозно и аз разбрах, че необяснимото ми отсъствие искрено го е наранило.

— Знаеш ли, и ние сме заети. Имам реторика и химия, *и* уча сиару. — Той се обърна към Уил и се намръщи. — Да знаеш, че започвам да мразя вашия език, копеле такова.

— *Ту кралим* — любезно отвърна младият кеалд.

Симон отново се обърна към мен и продължи със забележителна прямота:

— Просто искам да се виждаме по-често от веднъж на няколко дни, когато претичваш от Мейнс към Рибарника. Момичетата са прекрасни, признавам, но когато някое от тях ми отнеме приятел, започвам да ревнувам. — Той внезапно се усмихна лъчезарно. — Не казвам нищо за теб, разбира се.

В гърлото ми внезапно заседна буца, която ми беше трудно да преглътна. Не можех да си спомня кога беше последният път, когато някой ми беше казал, че му липсвам. Дълго време не бях липсвал никому. Усетих как отвътре ми напират сълзи.

— Няма момиче... наистина. Честно ви казвам — преглътнах с мъка, опитвайки се да възвърна хладнокръвието си.

— Сим, мисля, че пропускаме нещо — каза Уилем, като ме погледна странно. — Добре го погледни.

Симон ме измери с поглед все така съсредоточено. Начинът, по който ме изучаваха, беше достатъчен, за да ме изнерви и почти да ме докара до сълзи.

— Да видим сега — продължи Уилем, сякаш изнасяше лекция, — колко семестъра посещава Университета нашият млад е'лир?

— О... — по честното лице на Сим премина разбиране.

— Някой ще си направи ли труда да ми каже за какво става дума? — раздражено попитах аз.

Уилем не обърна внимание на въпроса ми.

— На кои предмети ходиш? — попита, сякаш изобщо не бе чул въпроса ми.

— На всички — отвърнах аз, доволен, че най-после имам повод да се оплача. — Ходя на геометрия, наблюдавам в Медика, уча симпатия за напреднали с Елкса Дал и освен това чиракувам при Манет в Рибарника.

Симон изглеждаше поразен.

— Тогава не е чудно, че изглеждаш все едно не си спал от дни — отбеляза той.

Уилем кимна сякаш на себе си.

— И все още работиш в работилницата на Килвин, нали?

— По няколко часа всяка нощ.

— И освен това се учиш да свириш на инструмент? — Симон беше слисан. — Ти да не си се побъркал?

— Музиката е единственото, което ми дава спокойствие — казах аз и се протегнах да докосна лютнята си. — И не се уча да свиря. Просто ми е необходимо да се поупражнявам.

Уилем и Симон размениха погледи.

— Колко мислиш, че му остава?

Симон ме изгледа от горе до долу.

— Най-много цикъл и половина.

— Какво имате предвид?

— Всички ние рано или късно се захващаме с някой твърде голям залък, който не е за нашата уста. Но някои студенти не знаят кога да се откажат и да го изплюят. Те просто изгарят. Напускат или пропадат на изпитите си. Някои полудяват. — Той почука с пръст главата си. — Обикновено това се случва на студентите през първата им година. — Той ме погледна многозначително.

— Не съм отхапал твърде голям залък — запротестирах аз.

— Погледни се в огледалото — откровено предложи Уилем.

Отворих уста да уверя Уил и Сим, че с мен всичко е наред, но точно тогава чух удара на камбаната и времето ми стигна само колкото да се сбогувам набързо с тях. Въпреки това ми се наложи да тичам, за да стигна навреме за часа по симпатия за напреднали.

* * *

Елка Дал стоеше между два средно големи мангала. С добре поддържаната си брада и тъмната си мантия на магистър той все още ми напомняше за типичния зъл магьосник, който се появява в толкова много лоши атурански пиеси.

— Онова, което всеки от вас трябва да запомни, е, че симпатистите са свързани с пламъка — каза той. — Ние сме

едновременно негови господари и слуги.

Той навиг дългите си ръкави и отново закрачи напред-назад.

— Ние сме господари на пламъка, защото имаме власт над него. — Елкса Дал удари близкия мангал с дланта си и го накара тихо да иззвънти, при което пламъците във въглените се разпалиха и жадно започнаха да ги облизват все по-нависоко. — Енергията във всички неща принадлежи на арканиста. Ние заповядваме на огъня и той ни се подчинява.

Дал бавно се отправи към другия ъгъл на стаята. Пламъците в мангала зад гърба му намаляха, а тези в мангала пред него оживяха и затанцуваха. Оцених майсторското изпълнение на магистъра.

Дал спря и отново се обърна към курса:

— Но ние също така сме и слуги на огъня. Защото огънят е най-широко разпространената форма на енергия, а без енергия от нашите умения на симпатисти няма да има голяма полза. — Той обърна гръб на студентите и започна да трие формулите от плочата за писане. — Съберете си материалите и ще видим кой ще се изправи срещу е'лир Квоте днес.

Той започна да пише с тебешир имената на всички студенти. Моето беше най-отгоре. Преди три цикъла Дал започна да ни кара да се съревноваваме един срещу друг. Наричаше го дуел. И макар такава почивка от монотонните лекции да бе добре дошла, тази дейност имаше и своята злокобна страна.

Всяка година около стотина студенти напускаха Арканум, поне една четвърт от тях със своите гилдери. Това означаваше, че всяка година имаше още сто нови човека, обучени в използването на симпатия. Хора, срещу които по една или друга причина може да ти се наложи да премериш сили по-нататък през живота си. Макар Дал никога да не го споменаваше, ние знаехме, че ни учи на нещо повече от това просто да се концентрираме и да проявяваме изобретателност.

Учеше ни как да се бием.

Елкса Дал внимателно следеше резултатите. В курса, състоящ се от трийсет и осем студенти, само аз бях останал непобеден досега. Вече дори и най-глупавите и недоволни студенти бяха принудени да признаят, че бързото ми приемане в Арканум е нещо повече от щастлива случайност.

Дуелите можеха да носят и скромни приходи, тъй като се правеха и нелегални залагания. Когато аз или Совой искахме да спечелим от свой дуел, използвахме другия, за да направи залагането вместо този, който участва в дуела. Макар че обикновено нямах почти никакви излишни пари, които да мога да заделя за залагане.

Тъй че не беше случайност, че със Совой се сблъскахме, докато събирахме помагалата си. Подадох му два йота под масата.

Той ги пъкна в джоба си, без да ме погледне.

— За бога — тихо прошепна той, — май днес някой е доста самоуверен.

Равнодушно свих рамене, макар че в действителност се чувствах леко нервен.

Бях започнал семестъра без пукнато пени и оттогава бях все на ръба. Но предния ден Килвин ми бе платил два йота за един цикъл работа в Рибарника. Това бяха всичките ми пари.

Совой започна да рови в едно чекмедже и извади симпатичен восък, канап и няколко парчета метал.

— Не знам колко добре ще успея да заложа вместо теб. Курсът на залаганията спада. Предполагам, че три към едно е най-доброто, на което можеш да се надяваш днес. Ще продължиш ли, ако падне толкова ниско?

Въздъгнах. Точно курсът на залаганията беше опаката страна на непобедимостта ми. Вчера курсът беше две към едно, което означаваше, че трябваше да рискувам две пенита, за да спечеля едно.

— Днес съм намислил нещо — отвърнах му аз. — Не залагай, докато не уговорим условията. Трябва да получиш поне три към едно срещу мен.

— *Срещу* теб ли? — повтори той, докато събираше личните си вещи. — Няма да го направя, освен ако не се изправиш срещу самия Дал.

Извъртях лице, за да скрия лекото си смущение, което си пролича по поруменелите ми от комплиментата бузи.

Дал плесна с ръце и всички се затичаха да заемат местата си. Падна ми се да съм с едно момче от Винтиш — Фентон. Той беше една стъпка под мен в класирането. Уважавах го като един от малцината в курса, които при подходящо стечение на обстоятелствата можеха да са истинско предизвикателство за мен.

— Така — каза Елкса Дал и нетърпеливо потри ръце, — Фентон, ти си по-надолу в класирането, избери отровата, която ще използваш.

— Свещи.

— А вида обвързване? — ритуално попита Дал.

Когато се използваха свещи, обвързването се правеше винаги с фитил или восък.

— Фитил. — Той вдигна едно парче, така че всички да го видят.

— Обвързване? — обърна се към мен Дал.

Порових в джоба си и извадих ръка с елегантен жест.

— Сламка.

Отговорът ми предизвика шепот сред студентите. Такова обвързване беше нелепо. Най-доброто, на което можех да се надявам, беше три процента прехвърляне, може би пет. Фитилът на Фентон щеше да е десет пъти по-добър.

— Сламка ли?

— Сламка — потвърдих аз с малко повече увереност, отколкото чувствах в действителност. Ако това не обърнеше шансовете срещу мен, не знаех какво можеше да го стори.

— Нека тогава да е сламка — спокойно каза Дал. — Е'лир Фентон, тъй като до момента Квоте не е побеждаван, ти ще избереш източника.

В стаята се разнесе тих смях.

Стомахът ми се преобърна. Не бях очаквал нещо такова. По правило източникът се избираше от този, който не избира играта. Бях планирал да избира мангала, защото знаех, че количеството топлина от него ще ми помогне да компенсирам неизгодното положение, в което сам се бях поставил.

— Без източник — ухили се Фентон, осъзнал своето предимство.

Направих гримаса. Единствената топлина, която щяхме да можем да използваме, щеше да е топлината на собствените ни тела. В най-добрия случай това беше трудно, да не говорим, че беше и малко опасно.

Не можех да спечеля. Не само че щях да загубя идеалното си класиране, но и нямах начин да дам сигнал на Совой да не залага последните ми два йота. Опитах се да срещна погледа му, но той вече беше увлечен в тихи, напрегнати преговори с още няколко други студенти.

Фентон и аз безмълвно се отправихме, за да седнем на двете противоположни страни на голяма работна маса. Елкса Дал постави по една дебела свещ пред всеки един от нас. Целта беше да запалиш свещта на твоя опонент, като не му позволиш той да стори същото с твоята.

Това изискваше да разделиш съзнанието си на две, като едната част се опита да задържи Алара, че твоят фитил (или сламката, ако си достатъчно глупав) е същият като фитила на свещта, която се мъчиш да запалиш. След това трябваше да извлечеш енергия от своя източник, за да запалиш свещта наистина.

Междувременно втората част от съзнанието ти биваше заета с това да се опитва да поддържа убеждението, че фитилът на твоя опонент *не е* същият като фитила на твоята свещ.

Ако ви звучи трудно, повярвайте, това не бяха и половината от трудностите.

Обстоятелството, че нито един от нас двамата нямаше да има лесен източник, от който да черпи енергия, правеше нещата още по-сложни. Човек трябва да внимава, когато използва себе си за източник. Има определена причина тялото ви да е топло. То не реагира добре, когато топлината му бъде отнета.

Елкса Дал даде знак и ние започнахме. Незабавно съсредоточих цялото си внимание върху защитата и започнах да мисля бързо. Нямаше начин да спечеля. Няма значение колко добър фехтовач си, няма как да не загубиш, когато противникът ти има острие от рамстонска стомана, а ти си избрал да се биеш с него с върбова пръчка.

Отпуснах се в Сърцето от камък. След това, като продължавах да посвещавам по-голямата част от съзнанието си на защитата на свещта си, промърморих обвързване между неговата свещ и моята. Протегнах се и съборих свещта си на едната ѝ страна, като го принудих да хване своята, преди и тя да се е отърколила.

Опитах се да се възползвам бързо от моментното му разсейване да запаля неговата свещ. Вложих всичките си усилия в това и почувствах как нагоре по ръката ми, която държеше сламката, пропълзя студенина. Нищо не се случи. Свещта му си оставаше студена и тъмна.

Свих шепата си около фитила на моята свещ, като така му попречих да го вижда. Това беше дребен трик, който беше, общо взето,

безполезен срещу опитен симпатист, но единствената ми надежда беше да го объркам по някакъв начин.

— Хей, Фен — подхвърлих му аз, — чувал ли си онази история за калайджията, техлина, фермерската дъщеря и маслобойната?

Фен не отговори. Бледото му лице беше напрегнато и съсредоточено.

Реших, че опитът ми да го разсея няма да се увенчае с успех. Фентон беше твърде умен, за да се справя с него по този начин. Освен това ми беше трудно да поддържам необходимата концентрация, за да запазя свещта си в безопасност.

Отпуснах се още по-дълбоко в Сърцето от камък и забравих за всичко друго на света освен двете свещи, фитила и сламката.

След минута бях плувнал в лепкава, студена пот. Треперех. Фентон видя това и ми се усмихна с побледнелите си устни. Удвоих усилията си, но неговата свещ оставаше безразлична и към най-добрите ми опити да я принудя да пламне.

Минаха пет минути и целият курс беше потънал в каменно мълчание.

Повечето дуели не траеха по-дълго от една-две минути, като обикновено единият от дуелиращите се доказваше, че е по-ловък или че притежава по-силна воля. Сега вече и двете ми ръце бяха студени. Видях как един мускул на врата на Фентон потръпна в спазъм, като хълбок на кон, който се опитва да се отърси от хапеща муха. Позата му стана скована, когато той се насили да потисне треперенето си. От фитила на моята свещ започна да се носи виеща се струйка дим.

Приведох се напред. Осъзнах, че дъхът ми свисти през стиснатите ми зъби, а устните ми се бяха оголили назад в хищна усмивка. Фентон, изглежда, не забелязваше това, очите му станаха стъклени и изгубиха фокус.

Отново потръпнах толкова силно, че за малко да пропусна да видя треперенето на неговата ръка. След това главата на Фентон бавно започна да се накланя към масата. Клепачите му се спуснаха надолу. Стиснах зъби и бях възнаграден с тънка струйка дим, която се издигна от фитила на неговата свещ.

Фентон вдървено се обърна да я погледне, но вместо да насочи усилията си към собствената си защита, направи бавен и вял жест, че се отказва, и отпусна глава върху сгъвката на ръката си.

Не вдигна поглед, когато свещта близо до лакътя му се запали на пресекулки. Чуха се откъслечни аплодисменти, смесени с невярващи възклицания.

Някой ме потупа по гърба.

— Леле! Успя да го изтощиш.

— Не — отвърнах дрезгаво аз и се протегнах над масата.

С вдървените си пръсти успях да отворя шепата му, в която стискаше фитила, и видях, че е оцапана с кръв.

— Магистър Дал — изрекох толкова бързо, колкото сили имах, — той замръзва.

Докато говорех, осъзнах колко студени са станали устните ми. Но Дал вече беше дотичал, носеше одеяло, с което да увие момчето.

— Ти! — Той посочи наслуки един от студентите. — Повикай човек от Медика. Бързо!

Онзи излезе тичешком от стаята.

— Глупава постъпка. — Магистър Дал занарежда обвързване за топлина и след това ме погледна. — Поразтъпчи се, не изглеждаш много по-добре от него.

Този ден нямаше повече дуели. Останалата част от курса наблюдаваше бавното съживяване на Фентон под грижите на Елкса Дал. Докато дойде един по-възрастен е'лир от Медика, доскорошният ми опонент се бе затоплил достатъчно, за да почне да се тресе неистово. След четвърт час увиване в топли одеяла и внимателно прилагане на симпатия Фентон успя да пийне нещо топло, макар ръцете му все още да трепереха.

Докато цялата суматоха приключи, вече почти беше станало време за третата камбана.

Магистър Дал успя да накара всички студенти да седнат и да млъкнат за достатъчно дълго време, за да успее да каже няколко думи:

— Онова, което видяхме днес, беше чудесен пример на измръзване, причинено от обвързване. Тялото е деликатна материя и бързата загуба на няколко градуса топлина може да разстрои цялата му система. По-леките случаи на измръзване са овладяеми. Но по-тежките могат да доведат до шок и хипотермия. — Дал се огледа. — Някой може ли да ми каже каква грешка допусна Фентон? — Настъпи моментно мълчание и след това една ръка се вдигна. — Да, Брае?

— Той използва кръвта си. Когато топлината се отдава от кръвта, тялото се охлажда като цяло. Това невинаги е полезно, защото крайниците могат да издържат на по-големи температурни загуби, отколкото вътрешните органи.

— Защо тогава някой изобщо би решил да използва кръвта?

— Тя предлага топлина по-бързо от плътта.

— Колко топлина щеше да е безопасно за него да отдаде? — Дал огледа стаята.

— Два градуса? — предположи някой.

— Градус и половина — поправи го Дал и написа няколко уравнения на плочата, за да демонстрира колко топлина би осигурило това. — Като вземете предвид симптомите му, колко предполагате, че е отдал в действителност?

Настъпи мълчание. Накрая отговори Совой:

— Осем или девет.

— Много добре — неохотно се съгласи Дал, — добре е, че поне един от вас си е учил уроците. — Изражението му стана сериозно — Симпатията не е за слабоумни, но не е и за хора, които са прекалено самоуверени. Ако не бяхме тук, за да осигурим на Фентон грижите, от които се нуждаеше, той щеше тихо да заспи и да умре. — Той спря за момент, за да направят думите му нужното впечатление. — По-добре честно да си признаете докъде се простират възможностите ви, отколкото да ги надцените и да загубите контрол.

Удари третата камбана и стаята внезапно се изпълни с шум, докато студентите се изправяха и се готвеха да излязат. Магистър Дал повиши глас, за да мога да го чуя:

— Е'лир Квоте, би ли останал за малко?

Направих гримаса. Совой мина зад мен, потупа ме по рамото и промърмори:

— Късмет.

Не бях сигурен дали имаше предвид победата ми или ми пожелаваше успех.

След като всички излязоха, Дал се обърна и остави парцала който беше използвал, за да почисти плочата за писане.

— Е — каза той с разговорлив тон, — как бяха залозите?

Не бях изненадан, че той знае за залаганията.

— Единайсет към едно — признах аз.

Бях изкарал двайсет и два йота. Малко повече от два таланта. Присъствието на тези пари в джоба ми ме топлеше приятно.

Той ме погледна замислено.

— Как се чувстваш? Накрая и ти самият беше малко блед.

— Малко ме тресеше — излъгах аз.

Всъщност, докато траеше бъркотията, последвала припадъка на Фентон, аз се бях измъкнал навън и бях прекарал няколко ужасяващи минути в задния коридор. Треперенето се беше усилило дотолкова, че едва не припаднах, бе ми станало почти невъзможно да стоя на краката си. За мой късмет никой не ме бе открил треперещ в коридора, челюстите ми бяха толкова здраво стиснати, че се уплаших да не си счупя зъбите.

Но никой не ме беше видял. Репутацията ми си бе останала неопетнена.

Дал ме изгледа по начин, от който ми стана ясно, че вероятно подозира истината.

— Ела насам. — Той махна към един от мангалите, които все още горяха. — Малко топлина няма да ти навреди.

Не се опитах да му противореча. След като протегнах ръце към огъня, почувствах, че полека се отпускам. Внезапно осъзнах колко изтощен съм. Очите ми смъдяха от липса на сън. Усещах тялото си натежало, сякаш костите ми бяха от олово.

Неохотно въздъхнах, дръпнах ръцете си и отворих очи. Дал внимателно наблюдаваше лицето ми.

— Трябва да тръгвам — казах с известно съжаление в гласа си. — Благодаря ви, че ми позволихте да използвам огъня ви.

— И двамата сме симпатисти — отвърна Дал и приятелски ми махна с ръка, докато събирах нещата си и се отправях към вратата. — По всяко време си добре дошъл.

* * *

По-късно същата нощ в Мюз Уилем отвори вратата си след моето почукване.

— Проклет да съм — каза той, — два пъти за един ден. На какво дължа тая чест?

— Мисля, че знаеш — промърморих аз, избутах го и влязох в малката като килия стая.

Подпрях лютнята си на стената и се отпуснах на стола.

— Килвин ми забрани да работя в работилницата.

Уилем седна на края на леглото си.

— Защо?

— Предполагам, че защото ти и Симон сте се отбили при него и сте му го предложили — многозначително го погледнах аз.

Той ме гледа известно време и след това сви рамене.

— Сетил си се по-бързо, отколкото предполагаш. — Той потри бузата си. — Не изглеждаш твърде ядосан.

Бях бесен. Точно когато изглеждаше, че късметът ми се обръща, бях принуден да напусна единствената си платена работа заради добронамерената намеса на моите приятели. Но вместо да нахлуя вътре и да излея гнева си върху тях, аз бях отишъл на покрива на Мейнс, за да посвирия известно време и да ми се охлади главата.

Моята музика ме беше успокоила както винаги. И докато свирех, обмислих нещата. Чиракуването ми при Манет вървеше добре, но просто имаше твърде много неща за учене — как да запалиш пещите, как да изтеглиш тел с подходящата плътност, какви сплави да избереш, за да получиш нужния ефект. Не можех да се надявам да мина със същия номер, с който бях научил руните. С работата ми в работилницата на Килвин не можех да спечеля достатъчно пари, за да платя на Деви в края на месеца, да не говорим пък да събера достатъчно и за таксата за обучение.

— Вероятно щях да съм ядосан — признах аз, — но Килвин ме накара да се погледна в огледалото — усмихнах му се уморено. — Изглеждам ужасно.

— Изглеждаш повече от ужасно — сухо ме поправи той и след това неловко замълча. — Радвам се, че не си ядосан.

Симон почука и отвори вратата. Когато ме видя да седя там, изненадата му бързо бе заменена от чувство за вина.

— Ти не трябваше ли да си в... хм... Рибарника? — неуверено ме попита той.

Засмях се и облекчението на Симон беше почти очевидно. Уилем премести купчина документи от един стол и Симон се отпусна на него.

— Всичко е простено и забравено — великодушно казах аз. — Единственото, което искам, е следното: разкажете ми всичко, което знаете за „Еолиан“.

53.

БАВНИ КРЪГОВЕ

„Еолиан“ беше мястото, за което моя милост се готвеше. Не бях забравил, че то е, към което се стремя. Макар да изглеждаше, че само заобикалях този въпрос, това бе само привидно, защото „Еолиан“ и аз винаги сме се придвижвали един към друг в бавни кръгове.

За щастие Уилем и Симон бяха ходили в „Еолиан“.

Двамата ми разказаха малкото неща, които все още не знаех.

В Имре имаше много места, където човек можеше да отиде да слуша музика. Всъщност почти всяка странноприемница, кръчма или пансион имаха някакви музиканти, които дрънкаха, пееха или свиреха на някакъв духов инструмент за фон. Но в „Еолиан“ беше различно. Там се събираха най-добрите музиканти в града. Всеки, който можеше да различи добрата музика от лошата, знаеше, че няма друго място като „Еолиан“.

Преминаването през вратата на „Еолиан“ струваше цял меден йот. Веднъж влязъл обаче, можеш да останеш колкото желаеш. Всеки музикант, пожелал да се качи на сцената на „Еолиан“, трябваше да заплати един сребърен талант за тази привилегия.

Точно така, хората плащаха, за да свирят в „Еолиан“, а не обратното.

Защо някой би платил такава нечувана сума, за да свири музика? Ами някои от тези, които си даваха парите, бяха просто разглезени богаташи. За тях един талант не беше висока цена, за да могат да покажат себе си на такава знаменита сцена.

Но и истинските музиканти също плащаха. Ако изпълнението ти впечатли достатъчно публиката и собствениците, получаваш подарък — малък комплект сребърни свирки, които можеше да носиш като брошка или да си направиш от тях огърлица. Свирките за музикален талант бяха считани за ясен отличителен знак в повечето по-големи странноприемници на повече от триста километра околоръст.

Който получиеше такива свирки за музикален талант, биваше приеман в „Еолиан“ безплатно и можеше да свири когато пожелае.

Единствената отговорност, която свирките за талант носеха със себе си, беше задължението да свириш. Ако си спечелил такива свирки, могат да те извикат да свириш. Обикновено това не представляваше особена тежест, защото беше обичайно благородниците, които често посещават „Еолиан“, да дават пари или подаръци на изпълнителите, които са им харесали. Това беше начинът, по който висшата класа един вид купуваше напитка за музиканта.

Някои музиканти свиреха не защото наистина се надяваха да спечелят свирките. Те свиреха, защото човек никога не знае кой може да е в „Еолиан“ точно тази нощ и да го слуша. Доброто изпълнение на една песен можеше и да не ти спечели свирките, но можеше да ти осигури покровител.

Покровител.

* * *

— Никога няма да познаеш какво чух — каза ми Симон една вечер, докато седяхме на обичайната ни пейка на площада със знамето.

Бяхме сами и Уилем си разменяше погледи със сервитьорката от „При Анкер“.

— Студентите в Мейнс чули странни неща през нощта.

— Така ли — престорих се на незаинтересуван аз.

— Да — настоя Симон. — Някои казват, че бил духът на студент, който се изгубил в сградата и умрял от глад. — Той почука с пръст по носа си като старец, който разказва история. — Казват, че и до ден-днешен се скитал из коридорите и така и не успявал да намери път навън.

— Аха.

— Други предполагат, че бил разгневен дух. Измъчвал животни, особено котки. Това студентите чуват късно през нощта — изкормени котки. Доколкото разбирам, звукът бил доста ужасяващ.

Погледнах го. Изглеждаше почти готов да избухне в смях.

— О, хайде изплюй камъчето — казах му с престорена сериозност. — Давай. Заслужил си го, след като си толкова хитър.

Макар че в днешно време никой вече не използва котешки черва за струни.

Той се изкикоти, твърде доволен от себе си. Взех си от сладкишите му и го заръфах, като се надявах да му дам ценен урок по скромност.

— Значи не си се отказал?

Кимнах.

— Мислех, че може да си променил плановете си. — Симон изглеждаше облекчен. — Напоследък не съм те виждал да носиш лютнята си.

— Не е необходимо — обясних аз. — Сега, когато имам достатъчно време да се упражнявам, не е нужно да се измъквам за няколко минути при всеки удобен случай.

Група студенти минаха край нас и единият от тях помахна на Симон.

— Кога смяташ да го направиш?

— В Деня на скръбта — отвърнах аз.

— Толкова скоро? Само преди два цикъла се безпокоеше, че си позабравил свиренето. Толкова бързо ли си го припомни?

— Не съвсем — признах аз, — ще са ми необходимите години, за да си припомня всичко. — Свих рамене и пъхнах остатъка от сладкиша в устата си. — Но вече ми е по-лесно. Музиката не се блъска в ръцете ми, просто... — Опитах се да му обясня, после се отказах и пак свих рамене. — Готов съм.

Честно казано, бих предпочел да се поупражнявам още месец или още цяла година, преди да заложа таланта си, но не разполагах с това време. Семестърът почти беше приключил. Нуждаех се от пари, за да отложам дълга си към Деви и да платя предстоящата такса за обучение.

Не можех да чакам повече.

— Сигурен ли си? — попита Сим. — Чувал съм да си пробват таланта хора, които са наистина добри. В началото на тоя семестър един възрастен мъж изпя песента за... за онази жена, дето съпругът ѝ отишъл на война.

— „В селската ковачница“ — подсетих го аз.

— Както и да е — продължи Симон, без да ми обръща внимание. — Това, което имам предвид, е, че той беше наистина добър. Смах се,

плаках и изпитвах болка. — Той ме погледна загрижено. — Но така и не получи сребърните свирки.

— Нали все още не си ме чувал да свиря? — прикрих собственото си безпокойство с усмивка.

— Много добре знаеш, че не съм — сърдито ми отвърна той.

Усмихнах се. Бях отказал да свиря на Уилем и Симон, докато не възвърна напълно умениято си. Тяхното мнение беше почти толкова важно за мен, колкото и оценката, която щях да получа в „Еолиан“.

— Е, ще имаш тази възможност в Деня на скръбта — подразних го аз. — Ще дойдеш ли?

— Уилем също ще дойде — кимна Симон, — освен ако няма земетресение или над главите ни не се изсипе кървав дъжд.

Погледнах нагоре към залязващото слънце.

— Трябва да тръгна — казах аз и се изправих. — Майстор се става само с упражнения.

Сим ми махна и аз се отправих към столовата, където останах само колкото да изям боба и да сдъвча едно тънко парче жилаво сиво месо. Взех със себе малкото парче хляб, при което неколцина от студентите по-наблизо ме изгледаха странно.

Отидох до леглото си и взех лютнята от сандъка край него. След това, като се сетих за слуховете, които бе споменал Сим, избрах един от по-сложните пътища до покрива на Мейнс, който криволичеше през поредица от канализационни тръби в една закътана уличка. Не исках да привличам излишно внимание към нощните си занимания там.

Докато стигна до изолирания двор с ябълковото дърво, вече се беше стъмнило напълно. Всички прозорци бяха тъмни. Погледнах надолу от ръба на покрива и не видях нищо друго освен сенки.

— Аури — извиках, — там ли си?

— Закъсня — дойде до мен леко раздраженият отговор.

— Съжалявам, искаш ли тази нощ ти да се качиш горе?

Настъпи кратка пауза.

— Не. Ти слез.

— Тази нощ луната не се вижда много — казах аз с възможно най-окуражаващия си тон. — Сигурна ли си, че не искаш да се качиш?

Чух шумолене в храстите долу и след това видях Аури да скача нагоре по дървото като катерица. Притича по ръба на покрива и се закова на място на десетина метра от мен.

Предполагам, че беше не повече от две-три години по-възрастна от мен, със сигурност не повече от двайсетгодишна. Бе облечена в дрипи, които оставяха ръцете и краката ѝ голи, и беше по-ниска от мен с почти трийсетина сантиметра. Беше слаба. Донякъде това се дължеше на дребната ѝ конструкция, но причината не беше само в това. Бузите ѝ бяха хлътнали, а голите ѝ ръце — буквално кожа и кости. Дългата ѝ коса беше толкова тънка, че се носеше във въздуха зад нея като облак.

Отне ми доста време, докато успея да я изкарам от скривалището ѝ. Подозирах, че някой ме слуша от двора, докато се упражнявах, но минаха почти два цикъла, преди да успея да я мярна за миг. Като видях, че беше полугладна, започнах да нося каквато храна можех да изнеса от столовата и да ѝ я оставям. Въпреки това трябваше да мине още цял един цикъл, преди тя да се присъедини към мен на покрива, докато свирех.

През последните няколко дни дори беше започнала да говори. Очаквах, че ще бъде враждебно настроена и подозрителна, но това се оказа далеч от истината. Очите ѝ блестяха, преливаше от ентузиазъм. Макар когато я видях за пръв път, тя да ми напомни за мен самия в Тарбеан, всъщност между нас нямаше голяма прилика. Аури беше педантично чиста и изпълнена с радост.

Тя не харесваше откритото небе, бляскавата светлина и хората. Предположих, че е студентка, която е полудяла и избягала под земята, преди да успеят да я затворят в Убежището. Не успях да науча много за нея, защото все още се стесняваше и плашеше, тя веднага хукна към подземие то и не се върна в продължение на дни.

Така че сам ѝ избрах име — Аури. Макар в сърцето си да я наричах моята малка лунна фея.

Аури се приближи още няколко крачки, спря, почака и след това отново се стрелна напред. Повтори същото още няколко пъти, докато накрая застана пред мен. Стоеше неподвижна и косата ѝ се носеше във въздуха около нея като ореол. Държеше и двете ръце пред себе си, свити точно под брадичката. Протегна се, дръпна ме за ръкава и след това прибра ръката си.

— Какво ми донесе? — попита ме тя развълнувано.

Усмихнах се.

— А *ти* какво ми донесе? — подразних я леко аз.

Тя се усмихна и бързо протегна ръка към мен. Нещо проблесна на лунната светлина.

— Ключ — гордо отвърна тя и ми го подаде.

Взех го и усетих приятната му тежест в ръката си.

— Много е хубав — казах аз. — Какво отключва?

— Луната — сериозно ми отвърна тя.

— Сигурно ще ми е полезен — рекох аз, докато го разглеждах.

— И аз така си помислих — кимна тя. — Така ако в луната има врата, ще можеш да я отвориш. — Тя седна с кръстосани крака на покрива и ми се ухили. — Не че бих окуражила такова безразсъдно поведение.

Приклеках и отворих калъфа на лютнята си.

— Донесох ти малко хляб. — Подадох ѝ комат ечемичен хляб, увит в парче плат, и бутилка вода.

— Това също е много хубаво — любезно каза тя.

Бутилката изглеждаше много голяма в ръцете ѝ.

— Какво е това във водата? — попита ме, извади тапата и надникна в шишето.

— Цветя — отвърнах аз — и частица от луната, която не се вижда тази нощ на небето. Сложих и от нея вътре.

Тя вдигна поглед.

— Аз първа казах за луната — каза тя с нотка на упрек.

— Тогавя само цветя. И отблясък от гърба на водно конче. Искях да е луната, но най-доброто, което успях да намеря, беше синкавият блясък на водното конче.

Тя надигна бутилката и отпи глътка.

— Чудесно е — рече и дръпна назад няколко кичура коса, които бяха паднали пред лицето ѝ.

Аури разтвори плата и започна да яде. Откъсваше малки парченца от хляба и ги дъвчеше внимателно, като правеше така, че процесът на храненето изглеждаше нещо изтънчено.

— Харесвам белия хляб — охотно сподели тя между хапките.

— Аз също — рекох и седнах, — когато мога да си го позволя.

Тя кимна и огледа звездното небе и лунния сърп.

— Харесва ми и когато е облачно. Но и така е добре. Уютно е. Като Онова долу.

— Онова долу ли?

Тя рядко беше толкова разговорлива.

— Аз живея в Онова долу — с лекота отвърна тя. — Простира се навсякъде.

— Харесва ли ти там, долу?

Очите на Аури светнаха.

— Свети Боже, да, великолепно е. Можеш да разглеждаш цяла вечност. — Тя се обърна и ме погледна. — Имам новини.

— И какви са те?

Тя отново отхапа от хляба и изчака, докато спре да дъвче, преди да отговори:

— Миналата нощ излизах. — Тя се усмихна лукаво. — От горната страна на нещата.

— Наистина ли? — удивих се аз, без да се опитвам да скрия изненадата си. — И хареса ли ти?

— Беше прекрасно. Поразгледах — продължи тя, очевидно доволна от себе си. — Видях Елодин.

— Магистър Елодин ли?

Тя кимна.

— И той ли беше... от горната страна на нещата?

Тя кимна пак и продължи да дъвче.

— Той видя ли те?

Усмивката ѝ грейна и тя заприлича по-скоро на осемгодишна, отколкото на осемнайсет.

— Никой никога не ме вижда. Освен това той бе зает да слуша вятъра. — Тя сви ръцете си в шепи около устата и издаде свирещ звук. — Миналата нощ вятърът беше добър за слушане — добави с поверителен глас.

Докато се опитвах да схвана смисъла на казаното от нея, Аури довърши остатъците от хляба и развълнувано плесна с ръце.

— Сега свири! — задъхано извика тя. — Свири! Свири!

Аз се усмигнах и извадих лютнята от калъфа ѝ. Не можех и да мечтая за по-ентузиизирана публика от Аури.

54.

МЯСТО, КЪДЕТО ДА ГОРИШ

— Днес изглеждаш различно — отбеляза Симон и Уилем изсумтя в знак на съгласие с него.

— И се чувствам различно — признах аз. — Добре, но различно.

Тримата вървахме по прашния път към Имре.

Времето беше топло и слънчево и ние не бързахме особено.

— Изглеждаш... спокоен — продължи Симон и прокара ръка през косата си. — Де да можех и аз да съм толкова спокоен, колкото изглеждаш ти.

— Иска ми се и да се чувствах толкова спокоен, колкото изглеждам — смотолевих аз.

Симон не се предаваше.

— Изглеждаш по-солиден. — Той направи гримаса. — Не. Изглеждаш... стегнат.

— Стегнат ли? — Напрежението ме накара да се засмея и това леко ме отпусна. — Как някой може да изглежда стегнат?

— Просто така — сви рамене той, — като навита пружина.

— Това е заради начина, по който се държи — намеси се Уилем нарушавайки обичайното си замислено мълчание. — Стои изправен, без да навежда врата си, и с изпънати назад рамене. — Той махна неопределено, сякаш за да илюстрира думите си. — Когато стъпва, го прави с цяло стъпало. Не само с върха на пръстите си, както когато тича, нито пък с петата, което прави, когато се колебае. Стъпва солидно, сякаш иска да обяви точно това парче земя под него за свое.

За момент се почувствах неудобно, докато напразно се опитвах да се видя как изглеждам отстрани.

— Май някой е прекарал известно време с Куклата? — косо го погледна Симон.

Уилем неопределено сви рамене и хвърли камък по дърветата край пътя.

— Каква е тая Кукла, за която говорите вие двамата? — попитах аз, донякъде за да отклоня вниманието им от себе си. — Умирам от любопитство да науча.

— Ако на някого може да се случи нещо такова, то това си ти — подкачи ме Уилем.

— Той прекарва по-голямата част от времето си в Архива — колебливо отвърна Сим, защото знаеше, че се докосва до болезнена за мен тема. — Ще ми е трудно да ви запозная, след като... е, нали знаеш...

Стигнахме до Каменния мост — древната арка от сив камък, която свързваше Университета и Имре.

Дълъг над шейсет метра от единия бряг до другия и издигащ се на около двайсет метра в най-високата си част, Каменният мост беше заобиколен с повече истории и легенди от която и да е друга забележителност на Университета.

— Плюни за късмет — настоя Уилем, когато започнахме да се изкачваме от едната страна на моста и сам последва съвета си.

Симон го последва и също се изплю от едната страна с детска жизнерадост.

Почти бях готов да кажа: „Късметът няма нищо общо с това“ — думите, които магистър Аруил строго ми беше повтарял хиляди пъти в Медика.

За момент беше на върха на езика ми да ги изрека, но се поколебах и вместо това също се изплюх.

* * *

„Еолиан“ се намиреше в сърцето на Имре, входната му врата беше срещу централния павиран площад на града. Имаше пейки, няколко цъфнали дървета и мраморен фонтан. Там, към статуята на един сатир, подгонил полуголи нимфи, които само символично се опитваха да отлетят, се носеше мъгла от водни капчици. Наоколо се тълпяха добре облечени хора, като близо една трета от тях носеха един или друг музикален инструмент. Преброих най-малко седем лютни.

Когато се приближихме до „Еолиан“, портиерът докосна предната част на широкополата си шапка и направи поклон за поздрав.

Беше висок поне два метра, мускулест и доста мургав.

— Ще ви струва един йот, млади господине — усмихна се той и Уилем му подаде една монета.

След това се обърна към мен със същата слънчева усмивка. Като видя калъфа на лютнята, той повдигна вежди.

— Добре е да видим ново лице. Знаете ли правилата?

Кимнах и му подадох един йот.

Той се обърна и посочи навътре.

— Виждате ли тезгяха?

Беше трудно да пропуснеш петнайсетте метра извит махагон, който лъкатушеше в далечния край на помещението.

— Виждате ли къде краят му завива към сцената? — Кимнах. — Виждате ли човека на столчето? Ако решите да се пробвате за свирките, трябва да говорите с него. Името му е Станчион.

И двамата извърнахме поглед едновременно. Наместих лютнята по-високо върху рамото си.

— Благодаря ти... — замлъкнах, защото не знаех името му.

— Деох — отново се усмихна той по своя успокоителен начин.

Под влиянието на някакъв внезапен вътрешен импулс аз му протегнах ръка.

— Деох означава „да прием“. Ще ми позволиш ли да те почерпя с една напитка по-късно?

Той ме изгледа продължително, преди да се засмее. Смехът му беше невъздържан и непринуден и идваше направо от гърдите му. Той топло раздруса ръката ми.

— Може и да го сторя.

Деох пусна ръката ми и погледна зад мен.

— Симон, ти ли го доведе?

— Всъщност той ме доведе. — Симон изглеждаше притеснен от кратката ми размяна на реплики с портиера, но не можах да отгатна причината за това. — Не мисля, че някой изобщо може да го заведе някъде. — Той подаде на Деох един йот.

— Вярвам ти. В него има нещо, което ми допада. Някаква магия. Надявам се да свири за нас тази вечер.

— И аз се надявам — казах и влязохме.

Огледах вътрешността на „Еолиан“ колкото можах по-небрежно.

Пред стената срещу извития махагонов тезгях се издигаше кръгъл подиум. Няколко вити стълби водеха до втори етаж, по-скоро балкон. Над него се виждаше по-малък трети етаж — нещо като мецанин, който обикаляше помещението.

Около масите навсякъде в стаята имаше столове и табуретки. В нишите, издълбани в стените, бяха наредени пейки. Симпатичните лампи бяха комбинирани със свещи и осигуряваха на стаята естествена светлина, без да изпълват въздуха с дим.

— Е, това беше хитро. — В гласа на Симон имаше обида. — Милостиви Техлу, би ли бил така любезен следващия път, когато решиш да правиш такива изпълнения, първо да ме предупредиш!

— Какво? — попитах го. — За това с портиера ли говориш? Симон, нервен си като някоя млада уличница. Той се държеше приятелски. Хареса ми. Какво лошо има в това, че му предложих напитка?

— Деох притежава това място — остро отвърна Симон. — И абсолютно мрази, когато музикантите му се подмазват. Преди два цикъла той изхвърли един, който се опитваше да му даде бакшиш. — Той ме изгледа продължително. — Наистина го изхвърли. Толкова далеч, че почти щеше да падне във фонтана.

— О! — здравата се слисах аз.

Погледнах крадешком към Деох, който се шегуваше с някого на вратата. Видях как едрите мускули на ръцете му се свиват и отпускат, докато жестикулираше отвън.

— Видя ли ти се ядосан? — попитах Симон.

— Не, не ми се видя. И точно това е най-странното.

Уилем се приближи към нас.

— Ако двамата спрете да клюкарите и дойдете на масата, първото пиене ще е от мен, *Ихин*?

Отидохме до масата, която Уилем беше избрал. Тя беше недалеч от мястото на тезгяха, където седеше Станчион.

— Какво ще пиете? — попита ни Уилем, когато седнахме, и аз сложих калъфа с лютнята на четвъртия стол.

— Медовина с канела — отвърна Симон, без да се замисля.

— Женчо — рече Уилем с леко обвинителен тон и се обърна към мен.

— Ябълково вино — казах аз, — леко ябълково вино.

— Двама женчовци — промърмори Уил и се отправи към бара. Кимнах към Станчион.

— А той какъв е? Мислех, че мястото е негово.

— Заедно го държат. Станчион се занимава с музикалната част.

— Има ли нещо, което трябва да знам за него? — попитах, тъй като почти катастрофалната ми среща с Деох беше изострила безпокойството ми.

— Чувал съм, че е доста приятен човек като цяло, но никога не съм говорил с него. Не прави нищо глупаво и всичко ще бъде наред.

— Благодаря — саркастично отвърнах, избутах стола си и се изправих.

Станчион беше среден на ръст и добре облечен в тъмнозелено и черно. Имаше кръгло брадато лице и малко шкембе, което се забелязваше вероятно само защото беше седнал. Той се усмихна и ми махна да се приближа със свободната си ръка. С другата държеше голяма халба.

— Здравсти — жизнерадостно рече той. — Имаш многообещаващ вид. Да не си дошъл да ни посвириш тази вечер? — многозначително повдигна вежди той.

Сега, когато бях по-близо до него, забелязах, че косата му е с лек тъмночервен оттенък, който изчезваше, ако светлината не падне под подходящия ъгъл.

— Надявам се, господине — казах аз, — макар че планирах да изчакам малко.

— О, разбира се. Ние никога не позволяваме на кандидатите да покажат таланта си преди залез-слънце. — Той направи пауза, за да отпие от напитката си, и когато завъртя глава, видях, че от ухото му висят златни свирки.

Той въздъхна и доволно изтри устата си с опакото на ръкава.

— А на какво свириш, на лютня ли? — Кимнах в отговор. — Решил ли си какво ще изпълниш, за да ни омаеш?

— Зависи, господине. Напоследък някой свирил ли е „Балада за сър Савиен Тралиард“?

Станчион повдигна вежди и се прокашля.

— Ами не — приглади брадата си той. — Някой се пробва с нея преди няколко месеца, но тя се оказа прекалено голям залък за него.

Изпусна няколко тона и след това се оплете. — Той поклати глава. — По-просто казано, не, скоро никой не я е свирил.

Отпи още глътка от халбата си и я преглътна замислено, преди да продължи:

— Повечето хора мислят, че някоя песен с по-умерена трудност би им дала повече възможности да разкрият таланта си — внимателно подметна той.

Разбрах неизречения му съвет, но не се обидих.

„Сър Савиен“ е най-трудната песен, която някога съм чувал. Баща ми беше единственият човек в трупата, който притежаваше достатъчно умение, за да я изпее, и съм го чувал да я пее не повече от четири-пет пъти пред публика. Тя беше дълга само около петнайсет минути, но тези петнайсет минути изискваха бързо и прецизно свирене с пръсти, което, ако се направи както трябва, изтръгваше от лютнята два гласа едновременно — и мелодия, и хармония.

Това беше трудно, но не беше нещо, с което един умел музикант на лютня да не може да се справи.

Обаче „Сър Савиен“ беше балада и вокалната част беше контрамелодия, която вървеше обратно на темпото на инструмента. Това бе трудното. Ако песента се изпълнеше както трябва — с мъж и жена, които да се редуват в пеенето на строфите, — тя допълнително се усложняваше от женската контрахармония в припевите.

Когато беше добре изпята, тя те пронизваше право в сърцето.

За съжаление малцина бяха музикантите, които успяваха да запазят спокойствие посред бурята от звуци, които изпълваха песента.

Станцион отпи още една солидна глътка от халбата си и избърса брадата си с ръкав.

— Сам ли ще я пееш? — попита ме той леко развълнуван въпреки негласното предупреждение, което ми бе отправил. — Или си довел някой, който да пее с теб? Да не би някое от момчетата, с които дойде, да е кастрат?

Сподавих смеха си при мисълта Уилем да запее сопрано и поклатих глава.

— Нямам приятели, които да могат да я пеят. Мислех да повторя третия припев, за да дам възможността някой да излезе и да пее като Алоин.

— Точно в стила на трупите, а? — Той ме погледна сериозно. — Синко, не е моя работа да ти го казвам, но наистина ли искаш да се пробваш за свирките с човек, с когото никога не си репетираш?

Мисълта, че той осъзнава колко трудно би било това, ми вдъхна увереност.

— Горе-долу колко души, спечелили свирките, ще бъдат тук тази вечер?

Той се замисли за кратко.

— Горе-долу ли? Осем, а може и повече — дванайсетина.

— Значи по всяка вероятност ще има най-малко три жени, които са спечелили своите отличия за талант?

Станчион кимна, като ме наблюдаваше с любопитство.

— Е — бавно казах аз, — ако онова, което всички са ми разказвали, е вярно, ако само хората с истински талант могат да спечелят свирките, то тогава една от тези жени ще знае партията на Алоин.

Станчион отново отпи бавно и дълго, като ме наблюдаваше над върха на халбата си. Когато накрая я свали, той забрави да избърше брадата си.

— Ти май си доста горделив, а? — откровено отбеляза той.

Огледах се.

— Нали точно това е „Еолиан“? Чувал съм, че това е мястото, където гордостта плаща в сребро и свири в злато.

— Това ми харесва — каза Станчион по-скоро на самия себе си. — Свири в злато.

Той тресна халбата си върху тезгяха, като предизвика гейзер от пръски от пенливата течност, която беше в чашата.

— Проклет да си, момче. Надявам се да си толкова добър, колкото, изглежда, си мислиш, че си. Още някой, който притежава огъня на Илиен, би ми свършил работа тук.

Той прекара ръка през собствената си червена коса, за да подчертае двоякия смисъл на думите си.

— Надявам се, че това място е точно толкова добро, колкото всеки, изглежда, си мисли, че е — казах аз искрено. — Имам нужда от място, в което да горя.

* * *

— Не те изхвърли — саркастично отбеляза Симон, когато се върнах на масата, — така че предполагам, че не е минало толкова зле, колкото се очакваше.

— Мисля, че мина добре — разсеяно отвърнах аз, — но не съм съвсем сигурен.

— Как може да не знаеш? — възрази Симон. — Видях го да се смее. Това сигурно означава, че е минало добре.

— Не непременно — каза Уилем.

— Опитвам се да си спомня всичко, което му казах — признах аз. — Понякога устата ми започва сама да говори и на мозъка му е нужно малко време, за да я настигне.

— Това май се случва често? — попита Уилем с една от редките си спокойни усмивки.

Закачките им започнаха да ме успокояват.

— Все по-често — съгласих се аз и се ухилих.

Пиехме и се шегувахме за дреболии, клюки за магистрите и малкото жени студенти, които бяха привлекли вниманието ни.

Говорехме за това кого харесваме в Университета, но повече време отделяхме за обсъждане на хората, които не харесвахме, и търсехме причините за това и какво бихме направили с тях, ако ни се удаде възможност. Такава е човешката природа.

И така времето минаваше, а „Еолиан“ бавно се пълнеше с хора. След подигравките на Уилем Симон накрая се предаде и започна да пие скутен — силно черно вино от полите на планините Шалда, по-често наричано „отрежи опашка“.

Ефектът от виното се забеляза почти веднага. Симон започна да се смее по-гръмогласно с широко разтегната уста и да се върти неспокойно на стола си. Уилем си оставаше все така сдържан както обикновено. Купих следващите напитки, като поръчах чисто ябълково вино за всеки от нас. В отговор на намръщената физиономия на Уилем му казах, че ако спечеля признание за своя талант тази нощ, ще го окъпя в „отрежи опашка“, но ако някой от тях се напие преди това, лично ще го напердаша и изхвърля в реката. Те доста се поохладиха и започнаха да измислят мръсни стихчета за „Калайджията Танер“.

Оставих ги да се занимават с това и потънах в собствените си мисли. Не ми даваше мира мисълта, че може би си заслужаваше да се вслушам в неизречения съвет на Станчион. Опитах се да се сетя за други песни, които да са достатъчно трудни, за да покажат умениято ми, но и достатъчно лесни, за да мога да проявя артистичния си талант.

Гласът на Симон ме върна към действителността.

— Хайде, ти си добър в римуването... — убеждаваше ме той.

Припомних си последната част от техния разговор, която слушах с половин ухо.

— „Опитай в расото на техлините“ — предложих незаинтересовано аз.

Бях твърде нервен, за да им обяснявам, че един от пороците на баща ми беше слабостта му към мръсните хумористични петостишия.

Те започнаха да се кикотят, докато аз се опитвах да се сетя за друга песен, която да изпълня. Не бях успял да постигна кой знае какъв успех, когато Уилем отново ме разсея.

— Какво! — попитах ядосано и после видях безизразния поглед в очите на Уилем, който се появяваше само когато видеше нещо, което наистина не му харесваше. — Какво? — попитах отново този път с по-умерен тон.

— Някой, когото всички ние познаваме и обичаме — мрачно рече той и кимна към вратата.

Не видях нито едно познато лице. „Еолиан“ беше почти пълен и над стотина човека се тълпяха само на приземния етаж. През отворената врата видях, че навън вече е нощ.

— Той е с гръб към нас. В момента прилага мазния си чар на една очарователна млада дама, която очевидно не го познава... Намира се вдясно от закръгления господин в червено — насочваше вниманието ми Уилем.

— Кучи син — казах аз, твърде смаян, за да намеря по-подходящи ругатни от речника си.

— Аз самият винаги съм мислел, че е със свинско потекло — сухо рече Уилем.

Симон се оглеждаше наоколо и мигаше като бухал.

— Какво? Кой е дошъл?

— Амброуз.

— Да му се не видяло! — изруга Симон и се прегърби над масата. — Само това ни трябваше. Вие двамата не се ли сдобрихте вече?

— Искам да го оставя на мира — протестирах аз, — но всеки път като ме види, той не може да се въздържа да не подхвърли някоя хаплива забележка по мой адрес.

— За спор са необходими двама — възрази Симон.

— Точно така — язвително отвърнах аз, — не ме интересува чий син е той. Няма да подвия опашка като някое страхливо кутре. Ако той е достатъчно глупав да ме посочи с пръст, ще му счупя пръста — поех си въздух, за да се успокоя, и се опитах гласът ми да звучи разумно. — Накрая той ще се научи да ме оставя на мира.

— Можеш просто да не му обръщаш внимание — каза Симон с изненадващо трезвен глас. — Не се хващай на въдицата му и това доста скоро ще му омръзне.

— Не — сериозно отсякох аз и погледнах Симон право в очите. — Няма да му омръзне. — Харесвах Симон, но понякога беше ужасно наивен.

— Веднъж помисли ли си, че съм слаб, ще ми се нахвърли с двойно по-голямо настървение от преди. Познавам хората като него.

— Ето го, идва — отбеляза Уилем, като погледна уж случайно нататък.

Амброуз ме видя още преди да стигне до нашия край на помещението.

Очите ни се срещнаха и беше явно, че не е очаквал да ме види тук. Той каза нещо на един от винаги присъстващите около него подмазвачи и те си запробиваха път през тълпата в друга посока, за да си намерят маса. Очите му се преместиха от мен на Уилем и Симон, после на лютнята ми и накрая отново се върнаха на мен. След това се обърна и се отправи към масата, на която вече бяха седнали приятелите му. Погледна към мен, преди да седне.

Това, че не се усмихна, ми подейства изнервящо. Преди винаги ми се бе усмихвал с печално подобие на усмивка и подигравка в очите.

След това видях нещо, което ме разстрои още повече — той носеше солиден квадратен калъф.

— Да не би Амброуз да свири на лира? — Въпросът ми не беше отправен към никой конкретно.

Уилем сви рамене. Изглежда, Симон се почувства неловко.

— Мислех, че знаеш — едва доловимо промълви той.

— Виждал ли си го тук преди? — попитах.

Сим кимна.

— Свири ли тогава?

— Всъщност рецитираше. Поезия. Декламираше и дърпаше струните. — Симон изглеждаше като заек, готов да побегне.

— Получи ли признание за таланта си? — мрачно попитах аз.

В този момент реших, че ако Амброуз беше член на тази група, аз не искам да имам нищо общо с нея.

— Не — измънка Симон, — опита се, но... — Не довърши, а очите му бяха леко неспокойни.

Уилем сложи ръка на рамото ми и ми махна да се успокоя.

Поех си дълбоко дъх, затворих очи и се опитах да се отпусна.

Бавно осъзнах, че всичко това нямаше значение. В най-добрия случай просто повишаваше залога тази вечер. Амброуз не можеше да стори нищо, което да попречи на свиренето ми. Щеше да бъде принуден да гледа и слуша. Да ме слуша как свиря „Балада за сър Савиен Тралиард“, защото сега вече нямаше никакво съмнение коя песен щях да изпълня тази нощ.

* * *

Вечерното представление започна с един от доказалите таланта си музиканти от тълпата. Той имаше лютня и показа, че може да свири толкова добре, колкото всеки Едема Рух. Втората му песен беше още по-добра — никога преди това не я бях чувал.

Имаше интервал от около десет минути, преди да извикат друг утвърден музикант да пее на сцената. Този мъж имаше комплект тръстикови свирки и свиреше с тях по-добре от всеки друг, който някога бях чувал. След това изпя един запомнящ се химн в минорна тоналност. Нямаше инструменти — само високият му, чист глас, който се издигаше и се рееше като звука на свирките, на които бе свирил преди това.

Беше ми приятно да видя, че талантливите музиканти бяха точно толкова добри, колкото бях чувал, че са. Но едновременно с това и

собственото ми безпокойство нарастваше. Отличните изпълнения изискваха да си наистина добър, за да опиташ късмета си. Ако вече не бях решил да изсвиря „Балада за сър Савиен Тралиард“, воден от злостни лични подбуди, тези изпълнения щяха да ме убедят да се откажа от нея.

Последва нова пауза от пет-десет минути. Дадох си сметка, че Станчион нарочно вмъква паузи, за да даде възможност на публиката да се размърда и да вдигне шум между песните. Човекът си знаеше работата. Зачудих се дали някога не е бил член на трупата.

След това дойде време за първия опит за вечерта. Станчион изведе на сцената един брадат трийсетинагодишен мъж и го представи на публиката. Свирише на флейта. Беше добър. Изпълни две кратки песни, които знаех, и трета, която не ми беше позната. Свири общо в продължение на около двайсет минути и успях да доловя само една малка грешка.

След аплодисментите флейтистът остана на сцената, докато Станчион обикаляше из тълпата зрители и ги разпитваше за мненията им. Едно момче от персонала донесе на флейтиста чаша вода.

Накрая Станчион се върна на подиума. Залата утихна, когато собственикът се доближи и тържествено стисна ръката на мъжа. Лицето на музиканта помръкна, но той успя да се усмихне тъжно на публиката и да ѝ кимне. Станчион го съпроводи, докато слизаше от сцената, и му купи нещо в голяма халба.

Следващият кандидат беше пищно облечена млада жена със златиста коса. След като Станчион я представи, тя изпя една ария с толкова ясен и чист глас, че за момент забравих за безпокойството си и се отпуснах, запленил от песента ѝ. В продължение на няколко благословени мига забравих за всичко и не можех да правя нищо друго, освен да я слушам.

За съжаление песента свърши твърде бързо, като ме остави с нежно чувство в гърдите и леко парене в очите. Симон подсмръкна и смутено потри лицето си.

След това тя изпя втора песен, като си акомпанираше на арфа. Наблюдавах я внимателно и трябваше да призная, че не го правех само заради музикалните ѝ способности. Косата ѝ беше с цвят на зряла пшеница. От мястото си на около десетина метра от сцената можех да видя чистата синева на нейните очи. Имаше гладки ръце и малки,

деликатни длани, които чевръсто се движеха по струните. И начинът, по който държеше арфата между краката си, ме караше да мисля за... ами за нещата, за които непрекъснато мисли всяко петнайсетгодишно момче.

Гласът ѝ беше толкова очарователен, колкото и при първото изпълнение. Извикваше болка в сърцето. За съжаление свиренето ѝ не беше толкова добро. По средата на втората песен тя изсвири няколко грешни тона, за момент загуби увереност, след това успя да се окопити и да завърши изпълнението си.

Този път паузата, докато Станчион обикаляше из публиката, се оказа по-дълга.

Обиколи и трите нива на „Еолиан“, като разпита всички — и млади, и стари, музиканти или не.

Докато наблюдавах жената, Амброуз улови погледа ѝ и отправи една от своите усмивки, които ми изглеждаха толкова мазни, а жените намираха за толкова очарователни. След като отмести поглед от нея, очите му се насочиха към моята маса, докато накрая погледите ни не се срещнаха. Усмивката му помръкна и ние дълго и безизразно се гледахме един друг.

Нито един от двамата ни не се усмихна подигравателно на другия, нито пък направи обидни гримаси по негов адрес. Въпреки това тлеещата вражда помежду ни беше подновена през тези няколко минути. Не мога да кажа със сигурност кой от двамата ни пръв извърна поглед.

След близо петнайсетина минути събиране на мнения Станчион отново се качи на сцената. Той се приближи до жената със златистата коса и стисна ръката ѝ, както го бе направил и с предишния музикант. На лицето ѝ се изписа почти същото разочарование, както и на мъжа преди нея. Станчион я изведе от сцената и купи и на нея една халба с напитка за утеха.

Скоро след този провал излезе още един доказал таланта си музикант, който свиреше на цигулка превъзходно, както и другите двамата утвърдени музиканти преди него. След това Станчион изведе на сцената по-възрастен мъж, все едно той също искаше да опита да получи признание за таланта си. Обаче аплодисментите, които го посрещнаха, ме наведоха на мисълта, че той беше толкова популярен, колкото и всеки от признатите музиканти свирили преди него.

— Кой е този? — смушках Симон аз, докато мъжът с посивяла брада настройваше лирата си.

— Трепе — прошепна ми Симон в отговор, — по-точно *граф* Трепе. Той свири тук през цялото време, от години. Велик покровител на изкуствата. Още преди години е спрял да опитва да спечели признанието на свирките. Сега просто свири. Всички го обичат.

Трепе започна да свири и аз веднага разбрах защо никога не бе спечелил свирките. Гласът му беше дрезгав и разколебан, докато дърпаше струните на лирата си. Ритъмът му се променяше постоянно и беше трудно да се разбере дали не свири грешни тонове. Песента очевидно беше съчинена от самия него и в нея ставаше дума за доста откровени разкрития, свързани с навиците на един местен благородник. Но макар композицията му да не се отличаваше с особени артистични достойнства, осъзнах, че се смея заедно с всички останали от публиката.

Когато Трепе свърши, беше възнаграден с бурни ръкопляскания. Някои удряха по масите или тропяха с крака.

Станчион отиде направо на подиума и разтърси ръката на графа, но той не изглеждаше ни най-малко разочарован от това. Станчион ентусиазирано го потупа по рамото и го поведе към тезгяха.

Моментът настъпи. Аз се изправих и взех лютнята си.

Уилем ме потупа по ръката, а Симон ми се ухили, като се опитваше да не изглежда прекалено загрижен. Кимнах мълчаливо на всеки от двамата и се отправих към празното място на Станчион в края на тезгяха, там, където той завиваше към сцената.

Попипах дебелия и тежък сребърен талант в джоба ми.

Някаква подсъзнателна частица от мен искаше да го сграбчи и да го запази за по-нататък. Но знаех, че след още няколко дни единствен талант няма да ми е достатъчен. С признанието на сребърните свирки щях да мога да се издържа, като свиря в местните кръчми. Ако имах късмета да привлека вниманието на някой покровител, можех да спечеля достатъчно, за да изплатя дълга си към Деви и освен това да платя таксата за обучение. Беше риск, който трябваше да поема.

Станчион с бавна и спокойна стъпка се върна обратно към мястото си при бара.

— Бих искал аз да бъда следващият, господине. Разбира се, ако нямате нищо против. — Надявах се да не изглеждам толкова нервен, колкото се чувствах.

Ръцете ми, които стискаха лютнята, бяха хлъзгави от пот.

— Имаш усет за публиката, момче — кимна той и се усмихна. — В момента тя е готова да чуе една тъжна песен. Още ли планираш да изпълниш „Савиен“?

Кимнах в отговор.

Той седна и отпи от чашата си.

— Добре тогава, нека им дадем няколко минути да се разпалят и да приключат с разговорите си.

Отново кимнах и се облегнах на тезгяха. В оставащото ми време не можах да направя нищо друго, освен безсмислено да се терзая за нещата, които няха никаква власт да променя. Един от ключовете на лютнята ми беше хлабав и няха пари да го поправя.

Досега на сцената не се беше появила нито една утвърдена жена музикант. Почувствах вълна на безпокойство при мисълта, че това е някаква странна вечер, в която всички признати музиканти в „Еолиан“ бяха само мъже или пък жени, които не знаят партията на Алоин.

Стори ми се, че е минало твърде малко време, когато Станчион се изправи и повдигна въпросително вежди към мен. Кимнах и взех калъфа на лютнята си, който изведнъж ми се стори ужасно опърпан. Двамата със Станчион се изкачихме по стълбите.

Веднага щом кракът ми докосна сцената, шумът в залата утихна до шепот. В същия момент нервността ме напусна, погълната от вниманието на публиката. При мен винаги е било така. Зад сцената се безпокоя и потя от притеснение. Когато изляза на сцената, съм спокоен като безветрена зимна нощ.

Станчион обяви, че всички трябва да ме считат за кандидат за признаване на таланта. В думите му имаше нещо успокояващо — почти ритуално. Когато той направи жест към мен, не прозвучаха познатите аплодисменти, а настъпи само мълчание, изпълнено с очакване. За един кратък миг се видях отстрани — така както ме виждаше публиката.

Не бях добре облечен, както другите кандидати преди мен. Всъщност дрехите ми бяха почти дрипави. Бях млад, почти дете.

Можех да усетя как любопитството на зрителите сякаш ги доближаваше до мен.

Изчаках го да нарасне, докато преднамерено бавно разкопчах очукания си от употреба калъф втора ръка и извадих от него очуканата си лютня, купена на старо. Усетих как непретенциозният ѝ вид изостри още повече вниманието на публиката. Изсвирих няколко тихи акорда и след това леко донастроих ключовете. Дръпнах леко още няколко струни, изпробвах ги, послушвах се за звука, който издаваха, след това доволно кимнах.

От мястото си сред светлините, заливащи сцената, останалата част от залата тънеше в сумрак. Когато погледнах нататък, сякаш видях хиляди очи. Симон и Уилем, Станчион до бара. Деох до вратата. Почувствах леко присвиване в стомаха, когато видях Амброуз, който ме наблюдаваше заплашително като тлеещ въглен, готов да пламне всеки миг.

Отместих погледа си от него и видях брадат мъж в червени дрехи, граф Трепе, една възрастна двойка, която се държеше за ръце, очарователно тъмнооко момиче...

Моята публика. Усмихнах им се. Усмивката ми ги приближи още повече и аз запях:

*Мълчете и седнете! Започва вече песента,
тя е омайна, сладка и древна като вечността.
Написана от майстор като Илиен,
за любовта тя пее нежно в този ден,
за Савиен и Алоин — жената, на която паднал в
плен.*

Оставих вълната от шепот сред тълпата да премине. Онези, които знаеха песента, изпуснаха тихи възклицания, а другите, които не я знаеха, питаха своите съседи за какво е цялото това вълнение.

Свалих ръцете си от струните и отново привлякох вниманието им към себе си. Залата утихна и аз започнах да свиря.

Музиката извираше лесно от мен — лютнята сякаш беше моят втори глас. Пръстите ми се свиха и от лютнята се разнесе и трети глас. Аз пеех с гордия и мощен глас на Савиен Тралиард — най-великият от

амирите. Публиката следваше движенията на музиката — като трева, разлюлявана от вятъра. Пеех като сър Савиен и чувствах как публиката започва да ме обича и да изпитва страхопочитание към мен.

Толкова бях свикнал да репетирам тази песен сам, че почти забравих да повторя третия припев. Но в миг си го припомних и ме обля студена пот. Този път, докато пеех, аз гледах към публиката, надявайки се, че в края ще чуя глас, който да отговори на моя.

Стигнах до края на припева, преди първата строфа на Алоин.

Ударих силно първия акорд и зачаках, докато звукът му заглъхваше, без от публиката да се чуе глас. Оглеждах спокойно редиците на слушателите и изчаках. С всяка следваща секунда вътре в себе си започвах да изпитвам все по-голямо облекчение, примесено с все по-голямо разочарование.

След това над сцената се понесе глас, който галеше слуха нежно като с перо:

*Савиен, как разбра,
че е настъпил мига,
когато да дойдеш при мен?
Савиен, помниш ли ти
онез дълги дни,
когато за нас бе наслада?*

Тя пееше като Алоин, аз — като Савиен. На припевите гласът ѝ се оплиташе с моя и го удвояваше. Част от мен искаше да я потърси в публиката, да открие жената, с която пеех. Опитах веднъж, но пръстите ми се поколебаха, докато търсех лицето зад спокойния като лунна светлина глас, който беше откликнал на моя. Това ме разсея, аз докоснах грешен тон и в музиката се появи колебание.

Грешката не беше голяма. Стиснах зъби и се съсредоточих върху свиренето. Оставих любопитството си настрана и наведох глава, за да наблюдавам пръстите си, като внимавах струните да не им се изплъзнат.

И ние пеехме! Гласът ѝ беше като кипнало сребро, а моят глас ѝ отговаряше като ехо. Савиен редеше уверени, мощни слова като

клоните на вековен дъб, докато през цялото време Алоин беше като славей, който се стрелка в кръгове около него.

Вече почти не обръщах внимание на публиката, не усещах потта по тялото си. Бях потънал толкова дълбоко в музиката, че не можех да кажа къде свършва тя и къде започва моята собствена кръв.

Но тя свърши. Краят дойде два стиха преди края на песента. Изсвирих началния акорд на стиха на Савиен и чух пронизващ звук, който ме изтръгна от мелодията като риба, извадена от дълбоката вода.

Бях скъсал струна. Случи се в горната част на грифа, металната жилка перна опаката страна на ръката ми, като остави по цялата ѝ дължина тънка и ярка черта от кръв.

Погледнах я вцепенен. Не трябваше да се къса. Нито една от струните ми не беше толкова износена, че да се къса. Но се беше случило и докато последните тонове на музиката заглъхваха в тишината, аз почувствах как публиката се раздвижи. Тя започна да се събужда от мечтата, която бях изтъкал за нея от нишките на песента.

В последвалата тишина усетих как магията се разкъса и хората се събудиха от недовършения си сън, а целият труд, който бях положил, беше съсипан и пропилян. А през цялото това време песента продължаваше да гори вътре в мен. Песента. Песента!

Без да усещам какво правя, аз отново сложих пръстите си върху струните и се затворих дълбоко вътре в себе си. Върнах се години назад, когато по ръцете ми имаше мазоли като камъни и музиката беше станала за мен естествена като дишането. Назад към времето, когато свирех, за да пресъздам звука на „вятъра, който обръща лист“, на лютня с шест струни.

И тогава започнах да свиря. В началото бавно, после все по-бързо, докато ръцете ми си припомнях. Събрах разкъсаните нишки на песента и внимателно ги втъках отново в онова, което бяха преди няколко мига.

Не беше свършено. Толкова сложна песен като „Сър Савиен“ не може да бъде изсвирена свършено на шест струни вместо на седем. Но песента отново беше цяла и аудиторията въздъхна, размърда се и бавно потъна отново в магията, която бях създал за тях.

Почти не усещах къде се намирам и след минута напълно забравих за публиката. Ръцете ми танцуваха, бягаха и след това очертанятията им се размазваха върху струните, докато се борех двата

гласа на лютнята да продължават да пеят заедно с моя собствен. После, още докато наблюдавах пръстите си, аз забравих за тях — забравих за всичко друго, освен за това да завърша песента.

Дойде припевът и Алоин запя отново. За мен тя вече не беше човек, не беше дори и глас — тя просто беше част от песента, която гореше в мен.

И накрая всичко свърши. Когато вдигнах глава, за да погледна залата, се почувствах така, все едно подавах глава над повърхността на водата, за да си поема въздух. Върнах се в себе си и открих, че ръката ми кърви, а тялото ми е плувнало в пот. После краят на песента беше като удар в гърдите, както винаги — независимо къде или как я слушах.

Зарових лице в ръцете си и заплаках. Не за скъсаната струна на лютнята или възможността да се проваля. Не заради кръвта, която ми течеше, или за наранената ми ръка. Дори не и за момчето, което преди години в гората се бе научило да свири на лютня с шест струни. Плачех за сър Савиен и Алоин, за изгубената и отново намерена любов, за жестоката съдба и човешкото безумие. И така, за известно време аз бях изгубен в мъката и не осъзнавах нищо друго.

55.

ПЛАМЪК И ГРЪМОТЕВИЦА

Скръбта ми по Савиен и Алоин продължи няколко мига. Тъй като осъзнах, че още съм на сцената, се стегнах, изправих се на стола и погледнах към своята публика. Прихналата публика.

Музиката звучи по различен начин за онзи, който я свири. Това е проклятието на музиканта. Още докато седях там, крайт, който бях импровизирал, избледняваше в паметта ми. След това дойде съмнението. Ами ако не е бил толкова завършен, колкото ми изглеждаше? Ако моят край не носеше в себе си усещането за ужасния трагизъм на песента за никого друго освен за мен самия?

Ако сълзите ми не изглеждаха за слушателите ми като нещо повече от смутената реакция на едно дете на собствения му провал?

След това, докато чаках, чух как тишината сякаш се изливаше на вълни от залата. Публиката беше тиха и напрегната, сякаш песента ги беше изгорила по-силно от пламък. Всеки притискаше наранената си същност по-близо до себе си, сграбчил болката си като нещо скъпоценно.

След това се разнесе шепот от сподавени и открити ридания.

Въздишка през сълзи. Шумолене от тела, които изведнъж бяха загубили своята скована неподвижност.

След това дойдоха аплодисментите. Рев на разярен пламък, на гръм след светкавица.

56.

ПОКРОВИТЕЛИ, ДЕВИЦИ И МЕТЕГЛИН

Пренастроих лютнята си. Това ме разсея, докато Станчион събираше мнения от тълпата. Ръцете ми сами следваха толкова познатите движения за смяната на скъсаната струна, докато вътрешно аз бях разяждан от терзания. Сега, когато аплодисментите бяха заглъхнали, отново бяха започнали да ме измъчват съмнения. Беше ли една песен достатъчна, за да покажа таланта си? Ами ако реакцията на публиката се дължеше не толкова на моето изпълнение, колкото на силата на самата песен? Дали импровизираният ми финал се бе харесал? Може би песента изглеждаше завършена само на мен самия...

Когато приключих със свалянето на скъсаната струна, аз я огледах равнодушно и внезапно мислите ми запрепусаха лудо.

Тя не беше износена или дефектна, както очаквах. Скъсаният ѝ край беше срязан чисто като с нож или ножици.

За момент просто продължих глупаво да се взирам в нея. Дали някой нарочно бе повредил лютнята ми? Невъзможно. Никога не я изпусках от поглед. Освен това бях проверил струните, преди да напусна Университета, и още веднъж, преди да изляза на сцената. Тогава как се бе случило?

Мисълта продължаваше да се върти в главата ми, когато забелязах, че тълпата е притихнала. Вдигнах поглед точно навреме, за да видя как Станчион се качва на сцената. Побързах да се изправа насреща му.

Изражението на лицето му беше любезно, но иначе непроницаемо. Когато той се приближи към мен, стомахът ми се стегна на възел. След като ми протегна ръка по същия начин, както го бе направил с предишните кандидати, усетих как ми прималява.

Насилих се да се усмихна с най-добрата си усмивка и стиснах ръката на Станчион. Бях син на баща си и някогашен член на трупа. Щях да приема провала си с достойнството на рода Едема Рух. По-

скоро земята щеше да се разтвори и да погълне това лъскаво, надуто място, отколкото аз да покажа каквато и да е следа на отчаяние.

Освен това някъде в публиката, която ме наблюдаваше, беше и Амброуз.

Бих се продънил заедно с „Еолиан“, Имре и цялото море Сентхе, преди да му доставя такова удоволствие.

И така аз се усмигнах весело и поех ръката на Станчион в своята.

Докато я разтърсвах, усетих в дланта си нещо твърдо. Погледнах надолу и видях блясъка на сребро. Свирките — признание за моя талант.

Сигурно на всички е било забавно да видят изражението на лицето ми. Погледнах отново Станчион. Очите му играеха и той ми намигна.

Обърнах се и вдигнах високо свирките, за да може всеки да ги види. Тълпата в „Еолиан“ изрева отново. Този път тя ме приветстваше.

* * *

— Трябва да ми обещаеш — сериозно и със зачервени очи ми каза Симон, — че никога повече няма да свириш тази песен, без преди това да ме предупредиш. Никога.

— Толкова ли зле беше? — все още зашеметен му се усмигнах аз.

— Не! — почти извика Симон. — Беше... Аз никога... — Той напразно се опитваше да намери точните думи, след това склони глава, отчаяно я зарови в ръцете си и заплака.

Уилем прегърна покровителствено Симон, който, без да се срамува, се облегна на рамото му.

— Нашият Симон има нежно сърце — меко обясни той. — Мисля, че той искаше да каже, че много е харесал песента.

Забелязах, че угълчетата на очите на Уилем също са зачервени.

Сложих ръка на гърба на Симон.

— И мен ме удари право в сърцето, когато я чух за пръв път — честно си признах аз. — Родителите ми я изпълниха по време на Карнавала в средата на зимата. Когато бях деветгодишен и в

продължение на два часа след това се чувствах като развалина. Наложих се да отрежат моята партия от „Свинарят и славеят“, защото изобщо не бях в състояние да играя.

Симон кимна и направи жест, който трябва да означаваше, че е добре, но едва ли ще може да говори скоро и че аз трябваше да не му обръщам внимание.

Отново погледнах Уилем.

— Бях забравил, че някои хора преживяват песента по този начин — неуверено казах аз.

— Препоръчвам лечение със скутен — безцеремонно отвърна Уилем, — или „отрежи опашка“, ако предпочиташ вулгарното му наименование. Май, доколкото си спомням, ти ни обеща, че ще ни залееш с него, ако си получиш свирките. Кое е доста жалко за теб, защото за твое нещастие си нося обувките за пиянство.

Чух Станчион да се подхилва зад гърба ми.

— Май това трябва да са двамата ти приятели, които не са кастрати, а? — Симон, изглежда, беше достатъчно изненадан от това, че го наричаха „не кастрат“, та се посъвзе малко и изтри носа си с ръкав.

— Уилем, Симон, това е Станчион.

Симон кимна.

Уилем се поклони леко вдървено.

— Станчион, би ли ни помогнал да стигнем до бара? Обещах да им купя напитка.

— *Напитк-и* — натърти Уилем. — Напитки.

— Съжалявам... напитки — наблегнах на множественото число. — Нямах да съм тук, ако не бяха те двамата.

— А — ухили се Станчион, — покровители, значи. Напълно те разбирам!

* * *

Халбата на победата се оказа същата като утешителната халба. Вече ме чакаше, когато Станчион накрая успя да ни преведе до новите ни места на бара през блъсканицата от хора. Той дори настоя да купи скутен на Симон и Уилем, като обясни, че покровителите също имат

дял от плячката. Искрено му поблагодарих от името на бързо изтъняващата ми кесия.

Докато чакахме напитките им да дойдат, се опитах любопитно да надникна в халбата си, която стоеше на тезгяха, и открих, че за да го направя, трябва да се изправя върху стола си.

— Метеглин — информира ме Станчион. — Опитай го и после можеш да ми благодариш. Там, откъдето идвам, казват, че човек би се върнал от света на мъртвите само за да опита тая напитка.

Допрях върха на пръстите си до периферията на въображаема шапка.

— На вашите услуги.

— За теб и твоето семейство — учтиво отвърна той.

Отпих от високата халба и се опитах да си събера мислите. Тогава усетих нещо прекрасно в устата си — свеж пролетен мед, карамфил, кардамон, канела, изстискано грозде, печена ябълка, сладка круша и бистра кладенчова вода.

Това е, което мога да кажа, за метеглина. Ако не сте го опитвали, тогава съжалявам, че не мога да го опиша по-добре. Ако пък сте го опитвали, то няма нужда да ви напомням какъв е вкусът му.

С облекчение видях, че „отрежи опашката“ беше сипана в умерено големи чаши, като имаше една и за Станчион. Ако бяха дали халби с черно вино на приятелите ми, щеше да ми е нужна ръчна количка, за да ги върна обратно от другата страна на реката.

— За Савиен! — вдигна тост Уилем.

— Правилно! — съгласи се Станчион и вдигна своята чаша.

— Савиен... — успя да се включи и Симон, макар гласът му да звучеше като сподавено ридание.

— ... и Алоин — добавих аз и с усилие придвижих огромната си халба, за да се чукна с техните чаши.

Станчион изпи своя скутен на един път с безгрижие, от което и на мен ми се припи.

— И така — рече той, — преди да те оставя на хвалбите на твоите колеги, трябва да те попитам нещо. Къде си се научил да правиш това? Имам предвид, да свириш с една липсваща струна.

Замислих се за момент.

— Кратката или дългата история искаш да чуеш?

— Засега кратката.

— Ами, просто е нещо, което успях да науча — небрежно махнах с ръка аз и се усмихнах. — Нещо, останало от грешната ми младост.

Станчион ме изгледа продължително и по изражението на лицето му си личеше, че се забавлява.

— Май сам си заслужих този отговор. Следващия път ще предпочета дългата версия. — Той си пое дълбоко дъх и огледа залата, при което обичатата на ухото му проблесна на светлината. — Отивам да се смеся с тълпата. Няма да им позволя да ти се изсипят на главата всички наведнъж.

— Благодаря ви, господине — облекчено се ухилих аз.

Той поклати глава и направи подканящ жест към някой зад бара, който бързо му донесе пълна халба.

— По-рано тази нощ „господине“ звучеше добре и подходящо. Но сега за теб съм просто Станчион.

Той отново ме погледна, усмихна се и кимна.

— А аз как да те наричам?

— Квоте — отвърнах аз, — просто Квоте.

— За „просто Квоте“ — Уилем вдигна тост зад гърба ми.

— И за Алоин — добави Симон, подпря глава на ръката си и започна тихо да плаче.

* * *

Граф Трепе беше един от първите, които дойдоха при мен. Отблизо той изглеждаше по-нисък и по-възрастен. Но очите му бяха блестящи, весели, когато говореше за песента ми.

— Тогава тя се скъса! — каза той и лудо размаха ръце. — И всичко, което успях да си помисля, беше: „*Не сега! Не преди края!*“ Ти вдигна поглед към нас и след това отново го сведе надолу към струните, а в залата ставаше все по-тихо и по-тихо. След това ти отново сложи ръцете си върху струните и аз си помислих: „*Това момче е смело. Твърде смело. То не знае, че не може да спаси финала на една прекъсната песен със счупена лютня.*“ Но ти го направи! — Той се засмя, сякаш бях направил най-смешното нещо на света и след това затанцува бързите стъпки на фолклорен танц.

Симон, който беше спрял да плаче и вече бе започнал да се поддава на ласкателствата, които чуваше, се засмя заедно с графа. Уилем, изглежда, все още не можеше да прецени що за човек е Трепе и го наблюдаваше със сериозен поглед.

— Някой ден трябва да посвириш в моята къща — каза Трепе и побърза да вдигне ръка. — Сега няма да говорим за това и няма да отнемам повече от вечерта ти. — Той се усмихна. — Но преди да си тръгна, трябва да ти задам един последен въпрос. Колко години е прекарал Савиен при амирите?

— Шест — отговорих аз, без да се замислям. — Три години е трябвало да се доказва и още три години се е обучавал.

— Как мислиш, дали шест е добро число?

Нямах представа какво се опитва да ми каже.

— Шестицата не може да бъде наречена точно щастливо число — предпазливо казах аз. — Ако търсех щастливо число, бих се спрял на седем — свих рамене — или пък на три.

Трепе обмисли думите ми, потупвайки с пръст брадичката си.

— Прав си. Но шест години с амирите означава, че се е върнал при Алоин на седмата. — Той порови в джоба си и извади цяла шепа монети от най-малко три различни страни. Отдели седем таланта от цялата бъркотия и ги бутна в изненаданата ми ръка.

— Милорд — заекнах аз, — не мога да приема парите ви.

Не парите ме изненадаха, а сумата.

— И защо не? — Трепе изглеждаше объркан.

Отворих уста да отвърна, но се оказа, че това беше един от редките моменти, в които не можех да намеря подходящите думи.

Трепе се изкикоти и затвори ръката ми около монетите.

— Това не е награда за свиренето. Е, всъщност е такава, но по-скоро като стимул, който да те поощри да продължаваш да се упражняваш, да ставаш все по-добър. Правя го в името на музиката. — Той сви рамене. — Виждаш ли, на лавровото дърво му е нужен дъжд, за да расте. Аз не мога да направя много по този въпрос. Но все мога да запазя главите на няколко музиканти, нали така? — На лицето му се появи дяволита усмивка. — Така че Бог ще се погрижи да има влага за лавровите дървета, а аз ще се погрижа музикантите да са на сухо място. И някои по-мъдри умове от моя ще решат кога да съберат едните с другите.

За момент замълчах.

— Мисля, че май сте по-мъдър, отколкото твърдите — рекох след малко.

— Е — рече той, като се опитваше да не показва какво удоволствие са му доставили думите ми, — не позволявай да се разчуе или хората ще започнат да очакват велики неща от мен.

Той се обърна и беше бързо погълнат от тълпата.

Плъзнах седемте таланта в джоба си и усетих как от раменете ми падна огромна тежест. Беше като отлагане на екзекуция.

Може би наистина беше така, тъй като нямах представа как Деви би ме окуражила да платя дълга си. За пръв път от два месеца можех спокойно да си поема дъх. Усещането беше приятно.

След като Трепе си тръгна, един от признатите музиканти дойде да отправи своите поздравления. След него се появи един кеалдишки лихвар, който стисна ръката ми и предложи да ми купи напитка.

След това дойдоха един дребен благородник, още един музикант и красива млада жена, за която реших, че може да е моята Алоин, докато не чух гласа ѝ. Тя беше дъщерята на местен лихвар и разговаряхме накратко за различни дреболии, преди тя да си тръгне. Малко късно се сетих за обноските си и ѝ целунах ръка, докато се разделяхме.

След това хората, които идваха и си отиваха, започнаха да се сливат в едно. Един по един ми изказваха своите почитания, поздравления, стискаха ръката ми, даваха ми съвети, завиждаха ми или ми се възхищаваха. Въпреки че Станчион спази обещанието си и успяваше да ги удържа да не идват всички наведнъж, не след дълго ми стана трудно да ги различавам един от друг. Освен това изпитият метеглин никак не ми помагаше в това начинание.

Не съм сигурен колко време мина, преди да се сетя да се огледам за Амброуз. След като обиколих с поглед залата, смушках Симон с лакът, та да се откъсне от играта, която той и Уилем играеха с шимове.

— Къде е най-добрият ни приятел? — попитах го аз.

Симон ме изгледа с празен поглед и аз осъзнах, че е изпил твърде много чаши, за да схване сарказма в думите ми.

— Амброуз — уточних аз, — къде е Амброуз?

— Разкара се — обяви Уилем с войнствена нотка в гласа — веднага щом свърши да свириш. Преди още да си получиш свирките.

— Той знаеше. Той знаеше — монотонно и с наслада повтаряше Симон. — Знаеше, че ще ги получиш, и не можа да понесе да види това с очите си.

— Изглеждаше зле, когато си тръгна — каза Уилем с тиха злоба. — Беше блед и трепереше като човек, който е разбрал, че някой цяла вечер му е плюл в напитките.

— Може би някой наистина го е правил — каза Симон с непривично за него злорадство, — аз бих.

— Трепереше ли? — попитах аз.

— Трепереше — кимна Уилем. — Сякаш някой го беше ударил с юмрук в корема. Беше се облегал на ръката на Линтен, когато си тръгна.

Симптомите ми прозвучаха познато — напомняха ми за измръзването от обвързване. В мен започна да се оформя неясно подозрение. Представих си как Амброуз ме е слушал, докато се носех върху звуците на най-красивата песен, която някога беше чувал, и е осъзнал, че скоро ще спечеля своите сребърни свирки.

Той не би сторил нищо прекалено очевидно, но вероятно е могъл да намери висящ конец или дълга треска от масата. И двете биха му осигурили съвсем неуловима симпатична връзка към струната на лютнята ми — в най-добрия случай не по-голяма от един процент, а по-вероятно едва една десета от това.

Представих си как Амброуз съсредоточено черпи от топлината на тялото си, докато ръцете и краката му бавно започват да измръзват. Виждах го в мислите си как трепери и се задъхва до мига, в който накрая струната се скъсва...

... А аз завършвам песента независимо от направеното от него. Ухилих се при тази мисъл. Разбира се, това не беше нищо повече от предположение, но нещо със сигурност беше скъсало струната на лютнята ми и аз дори за секунда не се усъмних, че Амброуз би направил нещо такова. Отново се съсредоточих върху думите на Симон:

— ... до него и да му кажа „не ти се сърдя за оня път в «Пещта» когато ми смеси солите и в продължение на един ден бях почти сляп. Не. Наистина не ти се сърдя, да пием за това!“ Ха! — засмя се Симон, потънал в собствените си фантазии за отмъщение.

Потокът от доброжелатели понамаля — събрат музикант на лютня, утвърденият музикант, когото видях на сцената, местен търговец. После един силно напарфюмиран благородник с мазна коса и аристократичен акцент ме потупа по гърба и ми даде кесия с пари „за нови струни“. Той самият не ми хареса, но задържах кесията.

* * *

— Защо всички продължават да повтарят все за това? — попита ме Уилем.

— За кое?

— Половината от хората, които идват да ти стиснат ръката, преливат от вълнение колко красива е била песента. Другата половина почти не споменават песента и всичко, за което говорят, е как си свирил с една скъсана струна. Сякаш изобщо не са чули песента.

— Първата половина не разбира нищо от музика — каза Симон. — Само хора, които вземат на сериозно музиката, могат да оценят наистина онова, което направи тази вечер нашият малък е'лир.

— Тогава онова, което си направил, е било трудно? — замислено промърмори Уилем.

— Никога не съм виждал някой да изсвири дори и „Катеричка върху сламен покрив“, без да разполага с пълния комплект струни — каза му Симон.

— Е — рече Уилем, — ти го направи да изглежда лесно. Тъй като виждам, че ти е дошъл акълът и си се отказал от тази илишка плодова напитка, ще ми позволиш ли да те черпя една чаша хубав черен skutен — напитката на кралете на Кеалдим?

Можех да разбера кога ми правят комплимент, но не ми се искаше да приема, защото главата ми тъкмо се бе прояснила отново.

За мой късмет бях спасен от появата на Мареа, която дойде да изкаже почитанията си. Тя беше очарователната златокоса арфистка, която се опита да спечели признанието на свирките, но не успя. За момент си помислих, че гласът на моята Алоин може да е бил нейният, но след като се заслушах в него за известно време, осъзнах, че не можеше да е тя.

Въпреки това тя беше красива. Дори по-красива, отколкото изглеждаше на сцената, което не се случва много често. От разговора ни разбрах, че тя е дъщеря на един от членовете на съвета на Имре. На фона на спуснатата ѝ тъмnozлатиста коса мекото синьо на нейната рокля беше като отражение на тъмносиния цвят в очите ѝ.

Макар да беше очарователна, не можах да ѝ отделя вниманието, което заслужаваше. Горях от нетърпение да напусна бара и да открия гласа, който беше пъл партията на Алоин заедно с мен. Поговорихме малко, посмяхме се и се разделихме с любезни думи и обещанието отново да се видим. Тялото ѝ, което беше прекрасна комбинация от меки, закръглени линии, изчезна отново в тълпата.

— Какво беше това възмутително държание? — попита ме Уилем, след като тя си тръгна.

— Какво? — попитах аз.

— *Какво?* — подигравателно ме изимитира той. — Как може да се преструваш на толкова тъп? Ако толкова красиво момиче ме погледнеше дори и с едно око по начина, по който гледаше теб с двете... Досега, меко казано, да сме си взели стая.

— Тя просто се държеше приятелски — запротестирах аз. — И ние просто разговаряхме. Попита ме дали не мога да ѝ покажа някои акорди за арфа, но мина дълго време, откакто не съм свирил на такъв инструмент.

— Ще стане още по-дълго, ако продължаваш да пропускаш възможности като тази — откровено ме нахока Уилем. — Тя опита всичко възможно, само дето не започна да се разкопчава пред теб.

Сим се наведе и сложи ръка на рамото ми — истинска картина на загрижен приятел.

— Квоте, отдавна исках да поговоря с теб точно за този проблем. Ако наистина не можеш да разбереш, че тя се интересува от теб, то тогава вероятно трябва да приемеш възможността да си невероятно задръстен по женския въпрос. Може би трябва да обмислиш идеята да станеш свещеник.

— И двамата сте пияни — побързах да кажа аз, за да прикрия изчервяването си. — Дали случайно по време на нашия разговор не обърнахте внимание, че тя е дъщеря на член на съвета?

— А ти забеляза ли — отговори Уил със същия тон — как те гледаше тя?

Знаех добре печалната истина, че ми липсва опит с жените, но не беше нужно да го признавам. Така че не обърнах внимание на коментара му и станах от стола си.

— Нещо ме съмнява, че онова, което тя е имала предвид, е някоя бърза лудория зад бара. — Пийнах малко вода и оправих плаща си. — А сега трябва да намеря своята Алоин и да ѝ изкажа горещата си благодарност. Как изглеждам?

— Има ли някакво значение? — попита Уилем.

Симон потупа Уилем по лакътя.

— Не виждаш ли? Той се е захванал с нещо по-опасно от някаква си дъщеря на съветник с дълбоко деколте.

Обърнах им гръб с възмутен жест и се отправих към претъпканата зала.

В действителност нямах никаква представа как бих могъл да я открия. Някаква глупава и романтична част от мен си мислеше, че бих я познал веднага щом я видя. Ако беше и наполовина толкова лъчезарна, колкото бе гласът ѝ, щеше да блести като свещ в тъмна стая.

Но докато в главата ми минаваха такива мисли, поблагоразумната част от мен шепнеше в другото ми ухо: *„Не се и надявай — казваше ми тя, — не смей да се надяваш, че която и да е жена би могла да блести толкова ярко, колкото гласа, който изпя партията на Алоин.“*

И макар този глас да не ми казваше онова, което исках да чуя, знаех, че то бе разумно. Бях се научил да го слушам из улиците на Тарбеан, където той ме беше запазил жив.

Обиколих първото ниво на „Еолиан“, като търсех някого, за когото нямах представа как изглежда. От време на време хората наоколо ми се усмихваха или ми махваха с ръка. След пет минути вече бях видял всички лица и се качих на втория етаж.

Той всъщност представляваше преустроен балкон, но вместо редици със седалки имаше постепенно издигащи се редове от маси, които гледаха към долното ниво. Докато се отправях към масите в търсене на моята Алоин, здравият разум продължаваше да шепне в ухото ми: *„Не се надявай. Всичко, което ще спечелиш, е само разочарование. Тя няма да е толкова красива, колкото си я представяш, и тогава ще се отчаеш.“*

Вече приключвах с претърсването на второто ниво, когато в мен започна да се надига нов страх. Може би си беше тръгнала, докато седях на бара, пиех метеглин и се фуках. Трябваше веднага да отида при нея, да падна на коляно и да ѝ благодаря от цялото си сърце. А ако вече си бе отишла? Ако никой не знаеше коя е или къде е отишла? Усетих безпокойство в стомаха си, докато се качвах по стълбите към най-високия етаж на „Еолиан“.

Гласът в ухото ми каза: *„Виж сега докъде те докара напразната надежда. Тя си е тръгнала и всичко, което ти остава, са бляскавите ти, глупави представи за нея, които да те тормозят.“*

Последното ниво беше най-малкото от трите — нещо като тънък полумесец, който заобикаляше три от стените високо над сцената. Тук масите и пейките бяха разделени от по-голямо пространство и хората бяха по-малко. Забелязах, че посетителите на това ниво са предимно двойки и докато минавах от маса на маса, се чувствах малко като воайор.

Опитвайки се да се държа непринудено, оглеждах лицата на хората, които седяха на масите и си пийваха. Колкото повече се приближавах до последната маса, толкова по-нервен се чувствах. Беше невъзможно да отида дотам уж случайно, защото масата се намираше в ъгъла. Хората седяха с гръб към мен и виждах само косите им — светла и тъмна.

Докато се приближавах, човекът със светлата коса се засмя и за момент мярнах гордо и хубаво лице. Беше мъж. Насочих вниманието си към жената с дълга тъмна коса. Последната ми надежда. Знаех, че тя е моята Алоин.

Когато заобиколих масата, видях лицето ѝ. Или по-скоро неговото лице. И двамата бяха мъже. Моята Алоин си беше тръгнала. Бях я загубил и когато разбрах това, сърцето ми се преобърна и падна долу, в краката ми.

Те вдигнаха погледи и светлорусият ми се усмихна.

— Виж, Триа, младият музикант, който свири на шест струни е дошъл да ни изкаже почитанията си. — Той ме изгледа от горе до долу. — Хубавец си. Искаш ли да се присъединиш към нас за една напитка?

— Не — смутено измрънках аз, — просто търся някого.

— Е, намери го — непринудено отвърна той и докосна ръката ми. — Името ми е Фалон, а това е Триа. Ела и пийни с нас. Обещавам

да не позволявам на Триа да се опитва да те отведе в дома си. Музикантите са му голяма слабост. — Той ми се усмихна очарователно.

Промърморих извинение и си тръгнах, твърде смутен, за да се безпокоя дали не съм изглеждал като пълен глупак.

Докато тъжно слизах надолу по стълбите, моята по-разумна половина се възползва от възможността да ме смъмри: *„Ето какво излиза, когато много се надяваш — нищо добро. От друга страна, по-добре, че я изпусна. Не е възможно външността ѝ да е сравнима с гласа ѝ. Този глас — красив и ужасяващ като разтопено сребро, като лунната светлина върху речните камъни или перо върху устните ти.“*

Насочих се към стълбите, с очи, вперени в пода, та никой да не се опитва да ме заговори.

След това чух глас, глас като разтопено сребро, като целувка върху ушите ми. Вдигнах поглед, сърцето ми подскочи и тогава вече знаех, че това е моята Алоин. Видях я и всичко, което можех да си помисля, беше, че е красива.

Прекрасна.

57.

АНТРАКТ — ЧАСТИТЕ, КОИТО НИ СЪЗДАВАТ

Баст се протегна с бавни движения и огледа стаята наоколо. Накрая търпението му се изчерпа.

— Реши?

— Хм? — погледна го Квоте.

— И какво стана след това, Реши? Говори ли с нея?

— Разбира се, че разговарях с нея. Ако не бях, нямаше да има история за разказване. Лесно ми е да разказвам тази част, но първо трябва да опиша нея. А не съм сигурен как да го направя.

Баст се размърда неспокойно.

Квоте се засмя и раздражението на лицето му беше заменено от по-меко изражение.

— Значи за теб да опишеш една красива жена е също толкова лесно, колкото да я погледнеш, така ли?

Баст сведе поглед и се изчерви, а Квоте внимателно положи ръка на рамото му и се усмихна.

— Баст, затруднението ми се изразява в това, че тя е много важна. Важна за историята. Не мога да измисля как точно да я опиша.

— Мисля... че те разбирам, Реши — каза Баст с помирителен тон. — И аз съм я виждал, веднъж...

Изненадан, Квоте се облегна назад на стола си.

— Вярно е. Бях забравил. — Той притисна ръце към устните си. — Тогава ти как би я описал?

Баст засия от дадената му възможност. Той се изправи на стола си, постоя замислен известно време и накрая каза:

— Тя имаше съвършени уши — направи деликатен жест с ръцете си. — Съвършени малки уши, сякаш изваяни от... нещо.

Летописеца се засмя, след това сякаш се засрами, изненадан от самия себе си.

— Ушите ѝ ли? — попита той, като че не беше сигурен дали е чул правилно.

— Знаете колко е трудно да намериш красиво момиче с подходящите уши — сухо отвърна Баст.

Летописеца се засмя отново, като, изглежда, втория път му беше по-лесно да го стори.

— Не — рече той. — Не, със сигурност аз не знам.

Баст изгледа събирача на истории с дълбоко съжаление.

— Е, тогава просто ще трябва да се довериш на думите ми. Бяха изключителни красиви.

— Мисля, че достатъчно дърпа тая струна, Баст — каза Квоте развеселен. Той замълча за момент и когато заговори, гласът му се носеше бавно, а очите му бяха вперени в някаква невидима точка: — Проблемът е, че тя не приличаше на никого, когото съм познавал някога. В нея имаше нещо, което е трудно да бъде описано. Нещо завладяващо, като топлината от огъня. В нея имаше грация, искра...

— Носът ѝ беше крив, Реши — прекъсна го Баст и с това изтръгна учителя си от бляновете му.

Квоте го погледна и на челото му се появи бръчка на раздразнение.

— Какво?

Баст вдигна ръце, сякаш да се защити.

— Просто го забелязах, Реши. Всички жени в твоята история са красиви. Не отричам това по принцип, тъй като не съм виждал никоя от тях. Но тази съм я виждал. Носът ѝ беше малко крив. И ако трябва да сме честни, лицето ѝ беше възтесничко за моя вкус. Тя по никакъв начин не може да бъде наречена съвършена красавица, Реши. Разбирам от тия неща. Правил съм някои проучвания.

Квоте дълго и втречено гледа своя ученик със сериозно изражение на лицето.

— Ние сме повече от отделните части, които ни създават, Баст — каза той с лек упрек в гласа.

— Не казвам, че тя не беше очарователна, Реши — побърза да каже Баст. — Тя ми се усмихна. Беше... В усмивката ѝ имаше нещо... Тя директно докосваше нещо вътре в теб, ако разбираш какво искам да кажа.

— Разбирам те, Баст. Но, разбира се, аз съм се срещал с нея. — Той погледна Летописеца. — Виждате ли, проблемът е в сравнението. Ако кажа „тя беше с тъмна коса“, вие може да си помислите „познавал съм тъмнокоси жени, някои от тях бяха очарователни“. Но ще сте далеч от истината, защото жената, за която мислите, няма по нищо да прилича на нея. Тя няма да има бързия ѝ ум, умението ѝ да очарова. Тя не приличаше на никоя друга, която някога съм срещал...

Квоте не довърши и погледна надолу към скръстените си ръце. Той мълча толкова дълго, че Баст започна да се върти на мястото си и да се оглежда неспокойно.

— Предполагам, че няма смисъл да се безпокоя — каза Квоте накрая, вдигна поглед и махна на Летописеца. — Ако се проваля и в това, светът няма да го е грижа кой знае колко.

Летописеца взе перото си и Квоте започна да говори още преди той да е успял да го потопа в мастилницата.

— Очите ѝ бяха тъмни. Тъмни като шоколад, като кафе или като полираното дърво на бащината ми лютня. Лицето около тях беше красиво и овално. Като отронена сълза.

Квоте внезапно спря, сякаш не му достигаха думи. Тишината беше толкова внезапна и дълбока, че Летописеца за кратко вдигна поглед от листа — нещо, което не беше правил досега. Но още преди писарят да погледне обратно към страницата, от Квоте се изля нов поток от думи:

— Непринудената ѝ усмивка можеше да накара сърцето на всеки мъж да спре. Устните ѝ бяха червени. Не с онзи яркочервен цвят, за който толкова много жени мислят, че ги прави желани. Устните ѝ бяха винаги червени и сутринта, и вечерта. Сякаш минути преди да я видиш, бе яла сладки горски плодове или бе пила от кръвта на нечие сърце.

— Независимо къде стоеше, тя се превръщаше в центъра на стаята. — Квоте се намръщи. — Не ме разбирайте погрешно. Тя не вдигаше шум около себе си, нито пък беше суетна. Гледаме в огъня, защото светлината му трепти и той излъчва топлина. Светлината е онова, което привлича погледа ни, но онова, което кара човек да се наведе по-близо към огъня, няма нищо общо с блясъка му. Нещото, което ни привлича, е топлината, която усещаш, когато се доближиш към него. Същото се отнасяше и за Дена.

Докато Квоте разказваше, лицето му се изкриви, сякаш всяка дума, която произнасяше, го измъчваше все повече и повече. И макар да изричаше думите с ясен глас, всяка от тях се отразяваше на лицето му, сякаш преди да напусне устните му, острите ѝ ръбове биваха заглаждани с груба пила.

— Тя... — Квоте склони глава толкова ниско, че изглеждаше сякаш говори на ръцете, които лежах в скута му. — Какво правя? — каза той със слаб глас, все едно устата му беше пълна с пепел. — Какво добро може да излезе от това? Как мога да ви я опиша смислено, след като аз самият така и не успях да я разбера?

Летописеца беше записал по-голямата част от тези думи, когато осъзна, че Квоте вероятно не искаше от него да направи това. Той замръзна за момент и после довърши останалата част от изречението. След това чака дълго и мълчаливо, преди крадешком да вдигне поглед към Квоте.

Съдържателят улови погледа му и задържа очите си върху неговите. Те бяха същите тъмни очи, каквито Летописеца бе видял преди — очи като на разгневен бог. За момент Летописеца едва се удържа да не побегне от масата. Настъпи ледено мълчание.

Квоте се изправи и посочи към листа, който стоеше пред Летописеца.

— Зачеркни това — каза той със стържещ глас.

Летописеца пребледня и на лицето му се изписа такъв ужас, сякаш някой го бе наръгал с нож.

След като писарят не помръдна, Квоте се протегна и спокойно издърпа полуизписания лист изпод перото на Летописеца.

— Ако не си склонен да го задраскаш... — Квоте бавно и внимателно скъса листа.

Звукът на разкъсаната хартия накара лицето на Летописеца да почервенее.

Квоте взе един празен лист с подчертано спокойствие и го постави пред смаяния писар. Дългият му пръст потупа разкъсания лист и размаза още влажното мастило.

— Препиши го дотук — каза той с глас, който беше студен и неподвижен като желязо.

В погледа му също имаше желязо — тъмно и твърдо.

Нямаше спорове. Летописеца мълчаливо прекопира текста до мястото, което му сочеше пръстът на Квоте.

Когато Летописеца приключи, Квоте започна да говори отсечено и ясно, сякаш отхапваше парчета лед.

— Каква беше красотата ѝ? Осъзнавам, че не бих могъл да кажа достатъчно. И така, тъй като не мога да кажа достатъчно, поне мога да избегна да не кажа твърде много. Ще кажа само, че имаше тъмна коса — права и дълга. Толкоз. Очите ѝ бяха тъмни, а кожата — светла. Това е достатъчно. Лицето ѝ беше овално, челюстта силна и деликатна. Ще кажа и че тя беше грациозна и се държеше с достойнство. Това е — Квоте пое дъх, преди да продължи. — Накрая ще добавя, че тя беше красива. Това е всичко, което може да бъде казано — че тя беше красива до мозъка на костите, независимо от недостатъците и несъвършенствата ѝ. Най-малкото, тя беше красива за Квоте. Най-малкото ли? За Квоте тя беше най-красивата.

За момент Квоте се напрегна и изглеждаше, че ще скочи и ще разкъса и тоя лист на Летописеца.

После той се успокои като платно, което се е отпуснало, когато вятърът го е напуснал.

— Но за да бъда честен, трябва да спомена, че тя беше красива и за други...

58.

ИМЕНА ЗА НАЧАЛО

Щеше да е хубаво да можех да кажа, че очите ни са се срещнали и аз спокойно съм тръгнал към нея. Както и че съм се усмихнал и сме разговаряли за приятни неща във внимателно премерени рими като храбрия принц от някои приказки.

За съжаление в живота нещата рядко се подреждат така. В действителност аз просто стоях неподвижно. Това беше Дена — младата жена, която бях срещнал в кервана на Роент преди толкова време.

Като се замислих, беше минала само половин година. Не е толкова много време, когато за него се разказва в история, но половин година си е доста, когато я преживееш — особено когато си млад. А ние и двамата бяхме много млади.

Забелязах Дена, когато тя изкачваше последното стъпало към третото ниво на „Еолиан“. Очите ѝ бяха сведени надолу, а лицето ѝ беше замислено, почти тъжно. Тя се обърна и тръгна в моята посока, без да вдига поглед от пода и без да ме вижда.

Изминалите месеци я бяха променили. Ако преди беше просто красива, сега тя беше очарователна. Вероятно разликата се дължеше и на това, че сега тя не беше облечена в дрехите за път, както когато я бях срещнал, а вместо това носеше дълга рокля. Но нямаше никакво съмнение, че това беше Дена. Дори разпознах пръстена на ръката ѝ — сребърен, с бледосин камък.

Откакто се бяхме разделили, аз бях запазил в едно скрито, тайно ъгълче на сърцето си нежни и може би глупави мисли за нея. Мислех да отида до Анилин и да се опитам да я намеря, да я срещна отново случайно по пътищата или пък мечтаех тя да дойде и да ме открие в Университета. Но дълбоко в себе си знаех, че тези мисли не са нищо повече от детински фантазии. Знаех истината — никога повече нямаше да я видя отново.

Но ето че тя беше тук и аз изобщо не бях подготвен за това. Дали изобщо щеше да си спомни кой съм — непохватното момче, с което беше прекарала няколко дни преди толкова време?

Дена беше само на три-четири метра, когато вдигна поглед и ме видя. Лицето ѝ светна, сякаш някой беше запалил свещ вътре в нея, която я озари отвътре. Дена се втурна към мен, като измина разстоянието помежду ни с три развълнувани, широки крачки.

За миг ми се стори, че ще ме прегърне, но в последния момент се отдръпна, хвърли поглед на хората, които седяха около нас. Точно накрая, при последната крачка, превърна радостното си, стремително впускане към мен в сдържан поздрав от една ръка разстояние. Направи го по грациозен начин, но въпреки това ѝ се наложи да протегне ръка към гърдите ми, за да спре, иначе щеше да падне върху мен при внезапното ѝ спиране.

Тогава тя ми се усмихна. Усмивката ѝ беше топла, сладка и срамежлива, като цвете, което се разтваря под слънцето. Беше приятелска, честна и леко смутена.

Когато тя ми се усмихна, аз почувствах...

Честно казано, не знам как да го опиша. Ще ми е по-лесно да излъжа. Мога да открадна думи от стотици истории и да ви кажа някоя толкова позната лъжа, че веднага бихте я приели. Мога да ви кажа, че коленете ми са се подкосили. Че дъхът в гърдите ми е спрял. Но това няма да е истината. Сърцето ми не биеше лудо, нито пък беше спряло, така както става в историите. Това са глупости. Преувеличения и безсмислици. Но все пак...

Излезте навън в ранните дни на зимата, след първото рязко застудяване за сезона. Намерете езеро, покрито с все още пресен и прозрачен като стъкло лед. Близо до брега ледът ще издържи тежестта ви. Плъзнете се по-навътре. Още по-навътре. Накрая ще намерите място, където повърхността на леда едва издържа теглото ви. Тогава ще почувствате онова, което усещах аз. Ледът под краката ви се пропуква. Погледнете надолу и ще видите белите пукнатини, които нацепват повърхността му като обезумели, сложни паяжини. Съвсем тихо е, но можете да почувствате внезапните остри вибрации под стъпалата си.

Това се случи с мен, когато Дена ми се усмихна. Не искам да кажа, че се чувствах така, сякаш стоях върху крехък лед, който всеки

момент щеше да се строши под мен. Не. Чувствах се като самия лед — внезапно разбит на парчета, с пукнатини, които започваха от мястото, където беше докоснала гърдите ми. Единствената причина, поради която все още бях цял, беше това, че хилядите парчета от мен бяха насочени в една и съща посока. Страхувах се, че ще се разпадна, ако помръднеш.

Вероятно ще е достатъчно, ако кажа, че бях запленил от усмивката ѝ.

И макар това да звучи като нещо излязло от книгите, то ще е много близо до истината.

Никога не ми е било трудно да намирам подходящите думи. Точно обратното — всъщност понякога говорех твърде лесно онова, което мислех, и това ми носеше неприятности. Обаче тук, изправен срещу Дена, бях твърде зашеметен, за да говоря. Не можех да произнеса и една дума, дори ако от това зависеше животът ми.

Без да се замислям, всички изтънчени обноски, които майка ми ми беше набила в главата, изведнъж се върнаха. Със спокоен жест стиснах протегнатата ръка на Дена в своята, все едно това беше, което тя очакваше. След това отстъпих половин крачка назад и направих изтънчен три четвърти поклон. В същото време свободната ми ръка улови края на плаща ми и го зави зад гърба ми. Това беше ласкателен поклон, елегантен, без да е нелепо официален и в същото време подходящ за обществено място като това.

Какво следваше? Целуването на ръка беше традиционно, но каква целувка беше подходяща? В Атур само свеждат глава над ръката. Кеалдишките дами, като дъщерята на лихваря, с която бях говорил преди малко, биха очаквали да докоснете леко кокалчетата им и да издадете звук, имитиращ целувка. В Модег всъщност докосвате с устни собствения си палец.

Но ние се намирахме във Федерацията и акцентът на Дена не беше чуждестранен. Тогава реших просто да я целуна. Внимателно докоснах с устни опакото на дланта ѝ за един кратък миг. Кожата ѝ беше топла и ухаеше леко на пирен.

— На вашите услуги, милейди — казах аз, изправих се и пузнах ръката ѝ.

За първи път в живота си разбрах каква е целта на този официален поздрав. Той ти дава възможност да се придържаш към

някакъв сценарий в случаите, когато нямаш абсолютно никаква представа какво трябва да кажеш.

— Милейди? — повтори като ехо Дена, леко изненадана. — Много добре, щом настоявате. — Тя хвана роклята си и направи реверанс, като някак успя да изглежда едновременно грациозна, подигравателна и закачлива. — Вашата дама.

Когато чух гласа ѝ, разбрах, че подозренията ми са верни. Тя беше моята Алоин.

— Какво правите тук, горе, на третата ложка сам? — Тя хвърли поглед към балкона наоколо. — *Сам* ли сте?

— Бях сам — отвърнах аз и като не можах да измисля какво друго да кажа, заех един стих от песента, която все още не беше избледняла в паметта ми. — „Сега неочаквано до мен Алоин стои.“

Поласкана, тя се усмихна на думите ми.

— Как така „неочаквано“?

— Вече бях почти сигурен, че сте си тръгнали.

— За малко да се случи точно това — дяволито рече Дена. — Цели два часа чаках моят Савиен да се появи. — Тя въздъхна трагично и вдигна очи нагоре и встрани като изваяна статуя на светица. — Накрая, изпълнена с отчаяние, реших, че този път Алоин е тази, която трябва да го намери, и проклета да е цялата история. — Тя се усмихна лукаво.

— „И ние бяхме тъмни кораби в нощта...“ — цитирах аз.

— „... разминахме се, непознати“ — довърши Дена.

— „Падането на Фелвард“ — казах аз с известно уважение в гласа. — Не са много хората, които знаят тази пиеса.

— Аз не съм като повечето хора — отвърна тя.

— Никога вече няма да го забравя — казах аз и направих преувеличено уважителен поклон с глава.

Тя се изсмя подигравателно. Продължих, без да обръщам внимание на това:

— Никога няма да мога да ти се отблагодаря достатъчно за помощта ти тази вечер.

— Няма да можеш, така ли? — рече тя. — Е, това е твърде жалко. А колко *ще можеш* да ми се отблагодариш?

Без да се замислям, свалих сребърните свирки от яката на плаща си.

— Само толкова — отвърнах аз и ѝ ги подадох.

— Аз... — поколеба се Дена, напълно объркана. — Не може да говориш сериозно...

— Без теб нямаше да ги спечеля. А нямам нищо друго ценно, освен ако не искаш лютнята ми.

Тъмните очи на Дена изучаваха лицето ми, не можеше да реши дали се шегувам или не.

— Не мисля, че можеш да подаряваш свирките си...

— Всъщност мога. Станчион ми спомена, че ако ги загубя или ги подаря, ще трябва да си заслужа нови — взех ръката ѝ, разтворих пръстите ѝ и поставих сребърните свирки върху дланта ѝ. — Това означава, че мога да правя с тях каквото пожелаея, а онова, което искам, е да ги дам на теб.

Дена се взря в свирките в ръката си, след това вдигна поглед и ме погледна внимателно, сякаш едва сега ме забелязваше за първи път. Внезапно си помислих с болезнена яснота за това как изглеждам.

Плащът ми беше овехтял и макар че носех най-добрите си дрехи, все пак приличах на бедняк.

Тя отново погледна надолу и бавно затвори ръката си около свирките. След това вдигна очи към мен с непроницаемо изражение.

— Мисля, че сигурно си прекрасен човек — каза.

Поех си дъх, но тя продължи, преди да успея да заговоря:

— Обаче това е твърде много за едно просто „благодаря“. По-голяма отплата, отколкото е необходима, за каквато и помощ да съм ти оказала. Така аз ще се превърна в *твоя* длъжник. — Тя взе ръката ми и върна отново в нея свирките. — Бих предпочела ти да си ми задължен. — Внезапно се усмихна. — Така ти ще ми дължиш услуга.

Залата беше станала осезаемо по-тиха. Огледах се наоколо, объркан, че съм забравил къде се намирам. Дена сложи пръст на устните си и посочи през парапета към сцената под нас. Приближихме се до края на балкона, погледнахме надолу и видяхме един старец с бяла брада, който отваряше калъф на инструмент със странна форма. Изненадано си поех въздух, когато видях какво държи в ръцете си.

— Какво е това нещо? — попита ме Дена.

— Това е стара дворцова лютня — отговорих аз, неспособен да скрия удивлението в гласа си. — Досега никога не съм виждал такава.

— Това е лютня? — тихо помръднаха устните на Дена. — Преброих двайсет и четири струни. Как изобщо работи това нещо? Това са повече струни, отколкото има на някои арфи.

— Така са ги правели преди много години, преди появата на металните струни, преди да се научат как да поставят дълги грифове. Невероятна е. В направата на тази лебедова шия има повече умение, отколкото в постройката на три катедрали.

Наблюдавах как старецът отмести брадата си да не му пречи и се настани по-удобно на стола.

— Надявам се само да я е настроил, преди да излезе на сцената — добавих тихо аз. — Иначе има да чакаме цял час, докато си играе с ключовете. Баща ми обичаше да казва, че старите менестрели прекарвали два дни в слагането на струните и два часа в настройване, за да могат накрая да изкарат две минути музика от някоя стара дворцова лютня.

На стареца му бяха необходими само около пет минути, за да настрои струните. След това започна да свири.

Срам ме е да го призная, но не си спомням нищо от песента. Въпреки че никога преди не бях виждал дворцова лютня, камо ли пък да я бях чувал как свири, мислите ми бяха твърде заети с Дена, за да мога да обърна много внимание на друго. Когато, застанали един до друг, се наведохме над парапета, аз я погледнах крадешком с крайчеца на окото си.

Не се бе обърнала към мен по име, нито пък спомена нещо за нашата предишна среща в кервана на Роент. Това означаваше, че не си спомня кой съм. Предполагам, че изличаването на спомена за дрипавото момче, което бе срещнала за няколко дни по време на пътуването си, не беше особено изненадващо. Все пак мисълта за това леко ме жегна, защото аз бях мислил с нежност за нея в продължение на месеци. От друга страна, нямаше как да повдигна въпроса за това, без да изглеждам глупаво.

Беше по-добре да започнем отначало и да се надявам, че този път ще оставя по-траен спомен в нея.

Песента свърши, преди да се усетя, и аз заръкоплясках ентузиазирано, за да прикрия невниманието, с което се бях отнесъл към нея.

— Преди малко, когато повтори припева, си помислих, че си направил грешка — каза ми Дена, когато аплодисментите утихнаха. — Не можех да повярвам, че наистина очакваш някой непознат да се присъедини към теб. Никъде не съм виждала да правят нещо подобно, с изключение на вечерите край лагерните огънове.

— Всеки ми повтаряше, че това е мястото, където свирят най-добрите музиканти — свих рамене аз и направих широк жест към нея. — Вярвах, че все някой ще знае тази партия.

Тя повдигна вежди.

— За малко да не успееш — каза тя. — Чаках някой друг да се опита. Малко се страхувах аз самата да го направя.

— Защо? Ти имаш очарователен глас — погледнах я объркано аз.

— Чувала съм само два пъти преди това тази песен. — Тя направи смутена гримаса. — Не бях сигурна, че ще мога да си я спомня цялата.

— Само два пъти ли?

— И вторият път беше само преди един цикъл — кимна Дена. — Една двойка я изпя по време на официална вечеря, на която присъствах в Аетниа.

— Сериозно ли говориш? — недоверчиво я попитах аз.

Тя поклати глава, сякаш я бях хванал в малка, невинна лъжа. Тъмната коса падна върху лицето ѝ и тя разсеяно я отметна встрани.

— Добре де, предполагам, че съм чула двойката да репетира за кратко изпълнението си преди вечерята...

Поклатих глава, все още невярващ напълно на думите ѝ.

— Това е удивително. Хармонията е изключително трудна. А и да запомниш всичките стихове... — мълчаливо и с възхищение продължавах да клатя глава. — Имаш невероятен слух.

— Не си първият мъж, който ми го казва — каза шеговито Дена. — Но май си първият, който го казва, докато гледа към ушите ми — многозначително сведе поглед тя.

Почувствах, че започвам силно да се изчервявам, когато чух познат глас зад гърбовете ни:

— Ето къде си бил!

Когато се обърнах, видях Совой — моят висок, красив приятел и съзаклятник от часовете по симпатия за напреднали.

— Ето ме — потвърдих аз, изненадан, че ме е търсил.

Бях двойно по-изненадан от това, че беше толкова нетактичен да ме прекъсне, докато провеждах личен разговор с млада дама.

— Ето ни всички — усмихна ми се Совой, подмина ме и небрежно сложи ръка около кръста на Дена.

Той се обърна престорено намръщен към нея:

— Аз претърсвам целите долни етажи, за да ти помогна да намериш своя пеец, и накрая ви намирам тук да си гукате.

— Натъкнахме се неочаквано един на друг — каза Дена и сложи ръката си върху неговата, която стоеше върху ханша ѝ. — Знаех, че ако не друго, ще се върнеш за напитката си... — Тя кимна към близката маса, която беше празна, с изключение на двете чаши с вино върху нея.

Те заедно се обърнаха и се отправиха под ръка към масата си. Дена погледна към мен през рамо и повдигна вежди. Нямах и най-малка представа какво има предвид.

Совой ми махна да се присъединя към тях и дръпна за мен един празен стол, където да седна.

— Не можех да повярвам, че наистина ти си там долу — каза ми той. — Стори ми, че чувам твоя глас, но... — той посочи третия етаж на „Еолиан“ — макар третият балкон да осигурява уединение за младите влюбени, по отношение на изгледа му към сцената има какво още да се желае. Не знаех, че свириш. — Той обгърна раменете на Дена с дългата си ръка и се усмихна с очарователната си синеока усмивка.

— От време на време го правя — небрежно отвърнах аз, докато сядах.

— Имаш късмет, че избрах тази нощ да се забавляваме в „Еолиан“ — рече Совой. — Иначе нямаше да има кой да ти акомпанира освен ехото и щурците.

— Тогава съм ти задължен — кимнах почтително аз.

— Реванширай ми се, като вземеш Симон за партньор следващия път, когато играем на ъгли — каза той. — Така ти ще трябва да платиш залога, когато празноглавото малко копеле обяви висока карта само с един чифт.

— Готово — съгласих се аз, — макар това да ме огорчава. — Обърнах се към Дена. — А на теб? Дълга ти голяма услуга. Как да ти се отплатя? Поискай каквото пожелаеш и то ще бъде твое, стига да е във възможностите ми.

— Каквото пожелаея, стига да е във възможностите ти — игриво повтори тя. — Тогава какво друго можеш да правиш, освен да свириш толкова добре, че да разплачеш Техлу и неговите ангели, когато те чуят?

— Предполагам, че мога да направя всичко — непринудено отвърнах аз, — ако ти го поискаш от мен.

Тя се засмя.

— Опасно е да казваш такова нещо на една жена — рече Совой. — Особено на тази тук. Тя ще те изпрати да ѝ донесеш лист от пеещо дърво от другия край на света.

Дена се облегна назад в стола си и ме погледна с опасно пламъче в очите.

— Лист от пеещо дърво — замечтано каза тя. — Сигурно е хубаво да имаш нещо такова. Би ли сторил това за мен?

— Бих го направил — потвърдих аз и с изненада установих, че казвам истината.

За момент изглеждаше като че обмисля тази идея и след това закачливо поклати глава.

— Не бих те изпратила на такова далечно пътуване. Ще трябва да запазя услугата за някой друг ден.

— Значи оставам твой длъжник — въздъхнах.

— О, не! — възкликна тя. — Допълнителна тежест върху сърцето на моя Савиен...

— Причината сърцето ми толкова да ми тежи е, че се страхувам, че може никога да не узная името ти. Ще продължавам да мисля, че си фелурианка — казах аз. — Но това може да доведе до злощастно объркване.

— Фелурианка? — прецени ме с поглед тя. — Това можеше и да ми хареса, ако не мислех, че си лъжец.

— Лъжец ли? — възмутих се аз. — Първата мисъл, която ми дойде, когато те видях, беше „фелурианка“! Какво лошо съм сторил? Ласкателствата на останалите музиканти долу бяха загуба на време. „Ако можех да си припомня миговете пропилены, щях да ги прекарам по начин по-мъдър и да видя светлина, на която само слънцето е равно.“

— Крадец и лъжец — усмихна се тя. — Това го открадна от трето действие на „Даеоника“.

Тя познава и „Даеоника“?

— Виноват — съгласих се непринудено аз. — Но това не прави думите ми неистински.

Тя се усмихна на Совой и след това отново се обърна към мен.

— Ласкателството ти е фино и добро, но то няма да ти спечели името ми. Совой спомена, че учите заедно в Университета. Това означава, че си играеш с тъмни сили, които е по-добре да бъдат оставени на спокойствие. Ако ти дам името си, това ще ти даде ужасна сила над мен. — Устните ѝ бяха сериозни, но усмивката си личеше в гълчелетата на очите ѝ и в наклона на главата ѝ.

— Това е самата истина — отвърнах аз също толкова сериозно. — Но нека ти предложи сделка. В замяна и аз ще ти дам своето име. Тогава и ти ще имаш сила над мен.

— Способен си да ми продадеш и собствената ми риза, която е на гърба ми — каза тя. — Совой знае името ти. Дори и да предположим, че вече не ми го е казал, мога лесно да го получа от него за един миг.

— Така си е — потвърди Совой, като изглеждаше облекчен, че все пак сме си спомнили, че е там.

Той взе ръката ѝ и я целуна.

— Той може да ти каже името ми — пренебрежително казах аз, — но не може да ти даде — само аз мога да сторя това. — Сложих ръка на масата. — Предложението ми си остава — моето име срещу твоето. Приемаш ли? Или ще бъда принуден да мисля за теб завинаги като Алоин, а не като за теб самата?

Очите ѝ проблеснаха игриво.

— Много добре — отвърна тя. — Обаче нека първо да чуя твоето.

Наведох се напред и я приканих да направи същото. Тя пусна ръката на Совой и нададе ухо към мен. Прошепнах името си на ухото ѝ с подобаваща тържественост: „Квоте“. Тя ухаеше леко на цветя, което вероятно беше някакъв парфюм, но под него се усещаше нейната собствена миризма — като зелена трева, като път, чезнещ в далечината след лек пролетен дъждец.

След това тя отново се облегна на стола си, сякаш за да обмисли чутото.

— Квоте — каза тя накрая. — Квоте ти подхожда.

Очите ѝ проблеснаха, сякаш криеше някаква тайна.

Тя го произнесе бавно, сякаш опитваше вкуса му, и след това кимна.

— Какво означава?

— Означава много неща — казах с най-добрата си имитация на гласа на Таборлин Великия, — но няма да ме разсееш толкова лесно. Платих и сега съм във властта ти. Може ли да ми кажеш своето име, за да мога да те наричам с него?

Тя се усмихна и отново се наведе напред. Аз също го направих. Когато обърнах главата си встрани, почувствах как един немирен кичур от косата ѝ ме докосна.

— Диана — топлият ѝ дъх галеше ухото ми като перце. — Диана.

И двамата се облегнахме на столовете си. Тъй като не казах нищо, тя ме подкани:

— Е?

— Вече го знам — уверих я, — с такава сигурност, с каквато знам своето собствено.

— Кажи го тогава.

— Ще го запазя за себе си — усмихнах ѝ се успокоително аз. — Такъв подарък не трябва да бъде прахосван с лека ръка.

Тя ме погледна и аз омекнах.

— Диана — казах аз, — Диана — добре ти подхожда.

Гледахме се дълго един друг и тогава забелязах, че Совой е вторачил доста настойчив поглед в мен.

— Трябва да се връщам долу — казах аз и бързо се изправих от стола си. — Трябва да се срещна с някои важни хора. — Още докато изричах думите, осъзнах колко неловко прозвучаха те, но не се сетих как да си ги взема назад, без да се почувствам още по-неловко.

Совой се изправи и стисна ръката ми, без съмнение нетърпелив да се отърве от мен.

— Добре се справи тази вечер, Квоте. Ще се видим скоро.

Обърнах се и видях, че и Дена е станала. Тя срещна погледа ми и се усмихна.

— И аз се надявам пак да се видим. — Тя протегна ръка.

Усмихнах ѝ се с най-хубавата си усмивка.

— Винаги има надежда.

Искаше ми се да изглеждам остроумен, но вместо това, веднага щом напуснаха устата ми, думите ми прозвучаха като дебелашка шега. Трябваше да си тръгна, преди да се направя на още по-голям глупак. Набързо стиснах ръката ѝ. Кожата ѝ беше леко хладна. Ръката — нежна, деликатна и силна. Не я целунах, защото Совой беше мой приятел и между приятели не се постъпва по този начин.

59.

ЦЯЛОТО ТОВА ПОЗНАНИЕ

След известно време и със значителната помощ на Деох и Уилем аз се напих.

И така, по-късно трима студенти се движеха малко нестабилно по пътя към Университета. Представете си ги как вървят и от време на време съвсем леко преплитат крака. Тихо е и когато камбанарията удря късния час, тя не толкова нарушава тишината наоколо, колкото я подчертава.

Щурците също уважават тишината. Песните им са като бодове в тъканта на безмълвието, които са твърде малки, за да бъдат забелязани.

Нощта около тях е като топло кадифе. Звездите — горящи диаманти в безоблачното небе — оцветяват пътя под краката им в сребристосиво. Университетът и Имре са сърцето на познанието и изкуството — най-солидните крайгълни камъни на цивилизацията.

Тук, на пътя, между тези две места, няма нищо друго освен стари дървета и висока трева, която се огъва под вятъра. Нощта е съвършена по някакъв безумен начин и почти ужасяващо красива.

Трите момчета — едно тъмнокосо, едно светло и едно — поради липса на по-подходяща дума — огненочервено, не забелязват нощта. Вероятно някаква частица от тях я забелязва, но те са твърде млади, пияни и, дълбоко в сърцата си, убедени, че никога няма да остареят или да умрат.

Освен това те знаят, че са приятели, и споделят помежду си една определена обич, която никога няма да ги напусне. Момчетата знаят и много други неща, но нито едно от тях не е толкова важно като това. Може би са прави.

60. БОГАТСТВО

На следващия ден отидох на лотарията за приемните изпити, като се перчех с първия в живота си махмурлук. Чувствах се изтощен и леко ми се гадеше, затова се наредих на най-късата опашка и опитах да не обръщам внимание на врявата, вдигана от стотиците студенти, които се въртяха насам-натам, купуваха, продаваха, разменяха и най-вече се оплакваха от поредните номера за явяване, които бяха изтеглили за изпитите си.

— Квоте, син на Арлиден — казах аз, когато накрая ми дойде ред.

Жената, която изглеждаше отегчена, отбеляза името ми и извади една плочка от черната кадифена торба. На нея пишеше „Хептен. Пладне“. Имаше още пет дни — достатъчно време, за да се подготвя.

Но точно когато се обръщах да тръгна обратно към Мюз, внезапно ми мина една мисъл. Колко подготовка ми беше необходима всъщност? И което беше по-важното — какво можех да постигна наистина, без да имам достъп до Архива?

След като обмислих това, вдигнах ръка над главата си с изправен палец и среден пръст, като по този начин дадох знак, че имам дата след пет дни, която искам да продам.

Не след дълго към мен се приближи непознатата студентка.

— След четири дни — каза тя и вдигна своята плочка. — Ще ти дам един йот, за да се разменим.

Поклатих глава, тя вдигна рамене и се отдалечи.

Галвен, ре'лар от Медика, се приближи. Той вдигна показалеца си, давайки знак, че времето му за явяване е по-късно този следобед.

От кръговете под очите му и неспокойното изражение на лицето му ми стана ясно, че не гори от желание да се яви на изпит толкова скоро.

— Ще се съгласиш ли за пет йота?

— Бих искал да получа цял талант...

Той кимна, като подхвърляше собствената си плочка между пръстите си.

Цената беше добра. Никой не искаше да отиде на приемните изпити още първия ден.

— Може би по-късно. Първо ще се поогледам наоколо.

Докато го наблюдавах как си тръгва, се замислих колко голяма промяна може да настъпи само за един ден. Вчера пет йота щяха да ми се струват колкото всичките пари на света. Но днес кесията ми беше натежала...

Тъкмо бях потънал в размишления за това колко много пари бях спечелил миналата нощ, когато видях Уилем и Симон да се приближават.

Уил изглеждаше малко блед под тъмния си кеалдишки тен. Предположих, че и той страда от последствията от снощния ни гуляй.

Сим, от друга страна, беше ведър и слънчев както винаги.

— Познай кой изтегли явяване на изпит този следобед? — Той кимна към някого зад гърба ми. — Амброуз и няколко от приятелите му. Това е достатъчно, за да ме накара да повярвам, че във вселената има справедливост.

Когато се обърнах, за да огледам тълпата, чух гласа на Амброуз, преди да го видя:

— ... от същата торба, което означава, че много зле са си свършили работата по разбъркването. Трябва да започнат отначало цялата тая несполучлива фалшификация и...

Амброуз вървеше с няколко добре облечени свои приятели и очите им шареха из тълпата в търсене на вдигнати ръце.

Амброуз беше на три-четири метра, когато накрая свали поглед надолу и осъзна, че ръката, към която се бе насочил, е моята.

Той рязко спря, намръщи се и внезапно се засмя с лаещ смях.

— Бедното момче, има цялото време на света и не знае какво да прави с него. Лорен още ли не те пуска вътре?

— Чук и рог — уморено каза Уил зад гърба ми.

— Знаеш ли какво — усмихна ми се Амброуз. — Ще ти дам половин пени и една от старите ми ризи за твоето време за изпит. Така ще имаш какво да носиш, когато ти се налага да изпереш своята в реката. — Няколко от приятелите зад гърба му се захиха, като ме оглеждаха от горе до долу.

Изражението на лицето ми остана безгрижно, защото нямах намерение да му позволя да изпита каквото и да е задоволство. Истината беше, че бях напълно наясно, че притежавам само две ризи и че след два месеца постоянно носене те бяха започнали да се износват. Дори и повече от това. Още повече, че *наистина* ги перях в реката, защото никога не бях разполагал с достатъчно пари, та да дам да ми ги изперат.

— Ще отклоня предложението ти — казах безгрижно аз. — Полите на ризите ти са прекалено оцветени за моя вкус. — Дръпнах предната част на собствената си риза, за да изясня какво имам предвид. Няколко от студентите наблизко се засмяха.

— Нещо не схващам — чух Сим да казва тихо на Уил.

— Намеква, че Амброуз има... — Уил направи пауза — „едамете тас“, болестта, дето я хващаш от уличниците. При нея има секрет...

— Добре, добре — бързо отвърна Сим. — Разбрах, Уил. Затова Амброуз носи зелено.

Междувременно Амброуз се смееше насила на шегата ми заедно с тълпата.

— Предполагам, че си го заслужих — каза той. — Много добре, тогава ще има пенита за бедните. — Той извади кесията си и я разтърси. — Колко искаш?

— Пет таланта — отвърнах аз.

Той ме зяпна и ръката му, която бъркаше в кесията, замръзна. Цената беше безобразно висока. Няколко от зяпачите се сбутаха един друг с лакти, очевидно надявайки се някак да измамя Амброуз да ми плати няколко пъти повече пари, отколкото в действителност струваше моето време за явяване на изпит.

— Съжалявам, искаш ли да ти го пресметна в друга валута? — попитах аз. Всички знаеха, че миналия семестър Амброуз беше оплескал аритметическата част от приемните си изпити.

— Пет е нелепо висока цена — каза той. — Ще си късметлия, ако успееш да вземеш и един талант толкова късно през деня.

Насилих се да свия равнодушно рамене.

— Ще се съглася и за четири.

— Ще се съгласиш и за един — настоя Амброуз. — Аз не съм идиот.

Поех си дълбоко дъх и след това примирено го изпуснах.

— Предполагам, че можеш да си позволиш... един и четири? — попитах, отвратен от това колко жално звучеше гласът ми.

Амброуз се ухили хищно.

— Ще ти предложи следното — великодушно заяви той. — Ще ти дам един и три. От време на време правя подаяния.

— Благодаря ви, господине — смирено казах аз. — Високо ценя това. — Усетих разочарованието на тълпата, когато само дете не завъртях опашка заради парите на Амброуз.

— Няма защо — самодоволно рече Амброуз. — За мен винаги е удоволствие да помагам на онези, които са в нужда.

— Във винтишки монети това прави два нобъла, шест бита, две пенита и четири шима.

— И сам мога да го сметна — отсеке той. — Още като момче съм обиколил света със свитата на баща ми. Знам как се харчат пари.

— Разбира се, че знаеш — сведох глава аз. — Колко глупаво от моя страна. — Погледнах го с любопитство. — Тогава значи си бил и в Модег?

— Разбира се — разсеяно отвърна той, докато продължаваше да рови в кесията си и да вади различни монети. — Всъщност съм бил във високия двор на Сершаен. Два пъти.

— Вярно ли е, че модеганските благородници считат пазарлъка за нещо, достойно за презрение за всеки с благороден произход? — невинно попитах аз. — Чувал съм, че според тях това означава, че или този човек не е с чиста кръв, или пък е изпаднал в наистина отчаяно положение...

Амброуз вдигна поглед към мен и замръзна, както ровеше за монети в кесията си. Очите му се присвиха.

— Защото, ако това е истина, ще е ужасно любезно от твоя страна да паднеш до моето ниво, просто за да се позабавляваме с малък пазарлък — ухилих му се аз. — Ние от Рух обожаваме да се пазарим.

От тълпата наоколо се разнесе шепот. Тя вече се бе разраснала до няколко десетки души.

— Изобщо не е така — каза Амброуз.

Лицето ми беше самата загриженост.

— О, простете, милорд. Нямах представа, че сте в затруднено положение... — направих няколко крачки към него и му подадох

своята плочка за приемния изпит. — Ето, заповядай, можеш да я получиш само за половин пени. И аз самият правя малки подаяния.

Застанах точно срещу него с плочката в протегнатата си ръка.

— Моля, настоявам, за мен винаги е удоволствие да помогна на онези, които са в нужда.

Амброуз ми хвърли кръвнишки поглед.

— Задръж си я и дано ти приседне — тихо изсъска той. — И запомни това, когато ядеш боб и се къпеш в реката. Аз все още ще съм тук в деня, когато си тръгваш с празни джобове.

Той се обърна и излезе — самото изражение на накърненото достойнство.

От заобикалящата ни тълпа се разнесоха откъслечни аплодисменти. Направих цветисти поклони във всички посоки.

— Как би оценил това? — Уил попита Сим.

— Две за Амброуз. Три за Квоте — Сим ме погледна. — Всъщност това не беше най-доброто, на което си способен.

— Миналата нощ не можах да се наспя добре — признах аз.

— Всеки път, когато правиш нещо такова, то прави евентуалната разплата по-лоша — рече Уил.

— Не можем да правим нищо друго, освен да се ежим един на друг — казах аз. — Магистрите са се погрижили за това. Ако прекалим, веднага ще ни изключат за „поведение, неподобаващо на член на Арканум“. Защо мислиш не съм направил досега живота му ад?

— Защото си мързелив? — предположи Уил.

— Мързелът е едно от най-добрите ми качества — непринудено се съгласих аз. — Ако не бях мързелив, вероятно щях да си направя труда да превода „едамете тас“ и щях много да се ядосам, когато разбях, че означава „мокър оток“. — Отново вдигнах ръка с изправен палец и среден пръст. — Вместо това ще предположа, че това се превежда директно като името на болестта — „немсериа“, и така ще избегна всякакво излишно напрежение в нашите приятелски взаимоотношения.

В крайна сметка продадох времето си за изпит на един отчаян ре'лар от Рибарника, който се казваше Джаксим. Пазарихме се дълго и аз му продадох плочката си за шест йота и услуга, която щях да му поискам по-късно.

Приемните изпити минаха толкова добре, колкото и очаквах, като се вземеше предвид това, че не можех да уча. Хеме все така се заяждаше с мен.

Лорен беше спокоен. Елодин беше подпрял главата си на масата и изглеждаше заспал. Таксата ми за обучение се оказа цели шест таланта, което ме постави в интересно положение...

* * *

Дългият път до Имре беше почти пуст. Слънцето напичаше през клоните на дърветата, вятърът носеше в себе си намека за хладното време, което скоро щеше да дойде заедно с есента. Първата причина за отиването ми до „Еолиан“ беше да си взема лютнята. Миналата нощ Станчион беше настоял да я оставя там, за да не я счупя по време на дългата си пиянска разходка до дома.

Когато наближих „Еолиан“, видях Деох, който се мотаеше пред прага и въртеше монета върху кокалчетата на ръката си. Когато ме видя, той се усмихна.

— Здравей! Мислех, че ти и приятелите ти ще свършите в реката, като ви гледах как лъкатушите насам-натам, когато си тръгнахте миналата нощ.

— Клатехме се в различни посоки — обясних аз, — така че накрая постигнахме равновесие.

— Твоята дама е вътре — засмя се Деох.

Опитах се да не се изчервя и се зачудих как ли е разбрал, че се надявах да намеря там Дена.

— Не знам дали бих могъл да я нарека точно *своя* дама.

В края на краищата Совой ми беше приятел.

— Наричай я както си искаш — сви рамене той, — но тя е при Станчион зад бара. Ако бях на твое място, щях да ида да си я взема, преди да са станали прекалено близки и той да е започнал да упражнява акордите си върху нея.

Почувствах внезапен гняв и едва успях да преглътна острите думи, които ми бяха на езика. Лютнята ми. Той говореше за лютнята ми.

Побързах да се вмъкна вътре, като си помислих, че е по-добре Деох да не забележи изражението на лицето ми.

Обиколих трите нива на „Еолиан“, но никъде не намерих Дена. Обаче срещнах граф Трепе, който ентусиазирано ме покани да седна.

— Надявам се, че ще мога да те убедя да ме посетиш в дома ми някой ден? — стеснително ме попита той. — Мисля да организирам малка вечеря и познавам няколко човека, които много искат да се запознаят с теб. — Трепе ми смигна. — Слуховете за твоето изпълнение вече се носят наоколо.

Усетих пристъп на безпокойство, но знаех, че седенето на една маса с благородниците беше един вид необходимо зло.

— За мен ще бъде чест, милорд.

— Трябва ли непременно да ме наричаш „милорд“? — Трепе направи гримаса.

Животът на член на трупa беше свързан до голяма степен с умението да бъдеш дипломатичен. Същото се отнасяше и за общуването с хора, които имаха титла и високо обществено положение.

— Такъв е етикетът, милорд — отвърнах неохотно аз.

— Пикал съм му на етикета — сприхаво отсече Трепе. — Етикетът е система от правила, които хората използват, за да могат публично да се държат грубо един с друг. Аз съм роден първо като Денаис, после като Трепе и чак най-накрая като граф. — Той ме погледна умолително. — Не може ли да ме наричаш просто Ден?

Поколебах се.

— Поне тук — примоли се той. — Когато някой тук ме титулува, това ме кара да се чувствам като бурен в цветна леха.

— Ако това те прави щастлив, Ден — отстъпих аз.

Той се изчерви, сякаш бях изрекъл някакво ласкателство за него.

— Тогава разкажи ми малко за себе си. Къде живееш?

— От другата страна на реката — уклончиво отвърнах аз.

Леглата в Мюз не бяха кой знае колко лъскаво място за живеене, с което да се хвалиш. Когато Трепе ме погледна озадачено, аз продължих:

— Посещавам Университета.

— Университета ли? — попита ме той, искрено учуден. — Да не би там вече да преподават музика?

Почти се разсмях при тази мисъл.

— Не, не. Аз съм в Арканум.

Веднага съжалих за думите си. Той се облегна назад и ме погледна неловко.

— Ти си магьосник?

— О, не — казах небрежно аз, — просто изучавам граматика, математика... Избрах два от най-невинните си предмети, за които успях да се сетя, и той като че ли се поуспокои малко.

— Предполагам, че реших, че си... — Той не довърши и поклати глава. — Защо учиш там?

Въпросът ме свари неподготвен.

— Хм... Винаги съм мечтал да уча там. Има толкова много неща за научаване.

— Но ти нямаш нужда от това. Имам предвид... — Той търсеше подходящите думи. — Начинът, по който свириш. Сигурен съм, че твоят покровител те окуражава да се съсредоточиш върху музиката...

— Нямам покровител, Ден — казах с плаха усмивка. — Не че имам нещо против идеята за това.

Реакцията му не беше каквато очаквах.

— Проклетиет ми лош късмет. — Той силно плесна с ръка по масата. — Мислех, че някой прекалено скромнен покровител те пази в тайна. — Удари с юмрук по масата. — Трижди проклет да съм.

Накрая възстанови донякъде хладнокръвието си и вдигна поглед към мен.

— Съжалявам. Просто... — Направи обезсърчен жест и въздъхна. Чувал ли си какво казват: „С една жена си щастлив, с две си уморен...“

— „... три започват да се мразят една друга...“

— „... четири вече мразят теб“ — довърши Трепе. — Е, същото нещо е два пъти по-вярно за покровителите и техните музиканти. Току-що взех своя трети — мизерстващ флейтист. — Той въздъхна и поклати глава. — Те се дърлят като котки в чувал, обезпокоени, че не получават достатъчно внимание. Само ако знаех, че ще се появиш, щях да изчакам.

— Ласкаеш ме, Ден.

— Бих се изритал в задника, ако можех. Това бих направил. — Той въздъхна с виновен вид. — Не е честно. Сефран е добър в онова,

което прави. Всички те са добри музиканти и се държат прекалено покровителствено с мен. Точно като истински съпруги. — Той ме погледна извинително. — Ако се опитам да включа и теб, ще настане същински ад. Вече се наложи да излъжа за малкия подарък, който ти дадох миналата нощ.

— Тогава може би ще бъда твоята любовница? — ухилих се аз.

— Дай да не отиваме твърде далеч с тая аналогия — ухили се той в отговор. — По-добре вместо това да стана твой сватовник. Ще ти помогна да си намериш подходящ покровител. Познавам всеки човек с благородна кръв и пари на осемдесет километра околоръст, така че това не би трябвало да е толкова трудно.

— Това наистина би ми помогнало много — отвърнах искрено аз. — Социалните кръгове от тази страна на реката са загадка за мен. — Внезапно ми мина една мисъл. — Като стана дума за това, снощи срещнах една млада дама и не успях да науча много за нея. Ако познаваш града... — Не довърших и го погледнах с надежда.

— Аха, разбирам. — Той ме погледна многозначително.

— Не, не, не — запротестирах аз. — Тя беше момичето, което пъ с мен. Моята Алоин. Надявах се да я намеря, за да ѝ изкажа почитанията си.

Трепе ме погледна, сякаш много не ми вярваше, но не искаше да го прави на въпрос.

— Добре, как се казва?

— Диана. — Трепе ме погледна в очакване на повече информация и аз продължих: — Това е всичко, което знам.

— Как изглежда? — изсумтя той. — Ако ти е по-лесно, ми го изпей.

Усетих как страните ми започнаха да се изчервяват.

— Тя е с черна коса, някъде дотук — показах с ръка малко под раменете си, — млада, с хубава кожа. — Трепе продължаваше да ме гледа очаквателно и аз добавих. — Красива.

— Разбирам — унесено рече той и потри устата си. — Тя спечелила ли е сребърните свирки?

— Не знам. Може би.

— В града ли живее?

Тъй като нямах никаква представа, отново свих рамене, като се чувствах все по-глупаво.

— Ще трябва да ми кажеш повече от това — засмя се Трепе и погледна зад гърба ми. — Чакай, ето го Деох. Ако някой може да забележи някое момиче, това е той. — Той вдигна ръка. — Деох!

— Наистина не е чак толкова важно — побързах да кажа аз, но Трепе не ми обърна внимание и помахаша на широкоплещестия мъж да дойде на масата ни.

Деох се приближи и се подпря на масата.

— Какво мога да сторя за вас?

— Нашият млад певец се нуждае от малко информация за една млада дама, с която се е запознал миналата нощ.

— Не мога да кажа, че съм изненадан, снощи имаше цял куп очарователни дами. Една или две питаха за теб. — Той ми смигна. — Коя хвана окото ти?

— Не става дума за това — протестирах аз. — Тя беше тази, която пя с мен миналата нощ. Имаше очарователен глас и се надявах да попеем заедно.

— Знам за коя песен става дума. — Той ми се усмихна широко и многозначително.

Усетих, че отново силно се изчервявам, и започнах отново да протестирам.

— О, успокой се. Ще си държа езика зад зъбите. Дори няма да кажа на Станчион, което би означавало все едно да го разкажа на целия град. Когато удари някоя чаша, той клюкарства като ученичка. — Той ме погледна очаквателно.

— Тя беше стройна, с дълбоки очи с цвят на кафе — казах аз още преди да съм обмислил как биха прозвучали думите ми и преди Трепе или Деох да са успели да си направят някоя шега, побързах да добавя: — Името ѝ е Диана.

— Ах — бавно кимна Деох и усмивката му стана малко кисела. — Предполагам, че трябваше да се досетя.

— Тук ли живее? — попита го Трепе. — Не мисля, че я познавам.

— Щеше да я запомниш, ако я познаваше — отвърна Деох. — Но не, не мисля, че е тукашна. Виждам я от време на време. Тя пътува, идва и си отива. — Той се почеса по тила и ми се усмихна загрижено. — Не знам къде можеш да я намериш. Внимавай, момче, тази може да

открадне сърцето ти. Мъжете падат в краката на жените като нея както житото под сърпа.

Свих рамене, сякаш такива мисли изобщо не ми бяха минавали през ума, и бях доволен, когато Трепе смени темата с някаква клюка за един от местните членове на съвета. Посмях се, докато те се препираха дали е истина или не и чашата ми се изпразни, след това се сбогувах и си тръгнах.

* * *

Половин час по-късно стоях на стълбите пред вратата на Деви и се опитвах да не обръщам внимание на гранивата воня от месарския магазин отдолу.

За трети път преброих парите си и премислих възможностите, с които разполагах. Можех да изплатя целия си дълг и пак да успея да си платя таксата за обучение, но така щях да остана без пукната пара. Имах и други дългове за уреждане и колкото и да ми се искаше да се измъкна от ръцете на Деви, мисълта да започна семестъра без никакви пари в джоба си не ми се нравеше.

Вратата внезапно се отвори и ме стресна. Лицето на Деви надникна подозрително през тесния процеп, след това, когато ме разпозна, то се проясни и на него се появи усмивка.

— Защо се криеш? — попита ме тя. — Обикновено порядъчните хора чукат.

Тя широко отвори вратата, за да ме пусне да вляза.

— Тъкмо обмислях какво да правя — казах аз, докато тя залостваше вратата зад мен.

Стаята беше горе-долу същата, както си я спомнях, с изключение, че сега миришеше на канела, а не на лавандула.

— Надявам се, че няма да те затрудня, ако този семестър ти платя само лихвата?

— Никак — благосклонно отвърна тя. — Предпочитам да считам това за инвестиция от моя страна. — Тя ми махна да седна на един стол. — Освен това така ще мога пак да те видя. Ще се изненадаш колко малко посетители имам.

— Вероятно е по-скоро заради мястото, а не заради твоята компания — казах аз.

— Знам — набърчи нос тя. — В началото се установих тук, защото беше евтино. Сега се чувствам задължена да остана, защото клиентите ми ме търсят на това място.

Сложих два таланта върху бюрото и ги плъзнах към нея.

— Имаш ли против да ти задам един въпрос?

— Да не е неудобен? — погледна ме тя с дяволито вълнение.

— Малко — признах аз. — Досега някой опитвал ли се е да се оплаче от теб?

— Виж сега. — Тя седна по-напред на стола си. — Това може да се възприеме по няколко различни начина. — Повдигна вежди над ледените си сини очи. — Заплашваш ли ме или си просто любопитен?

— Любопитен съм — побързах да отвърна аз.

— Ще ти предложи следното. — Тя кимна към лютнята ми. — Изсвири ми една песен и ще ти кажа истината.

Усмихнах се, разкопчах калъфа и извадих лютнята си.

— Какво искаш да чуеш?

Тя се замисли за известно време.

— Можеш ли да изсвириш „Калайджията напуска града“?

Изсвирих я бързо и лесно. Тя се включи ентузиазирано на припева и накрая се усмихваше и пляскаше като малко момиче — каквото, като се замисля сега, от позицията на времето, наистина беше. Но тогава ми се струваше самоуверена жена с опит, по-голяма от мене. Аз от своя страна още не бях навършил шестнайсет.

— Веднъж — започна тя, когато оставих лютнята си настрана, — преди две години, един млад благородник е'лир реши, че ще е по-добре да се обади на пристава, отколкото, да уреди дълга си.

— И? — вдигнах поглед към нея.

— И това беше. — Тя равнодушно сви рамене. — Дойдоха, задаваха ми въпроси, претърсиха мястото. Разбира се, не намериха нищо, което да ме уличава.

— Разбира се.

— На следващия ден младият благородник призна истината пред пристава. Че е измислил цялата история, защото съм отблъснала романтичното му ухаждане. — Тя се ухили. — Приставът не намери

това за много забавно и благородникът беше глобен за клевета срещу дама от града.

Не можах да се сдържа да не се усмихна.

— Не бих казал, че съм ужасно... — не довърших, когато забелязах нещо за пръв път. — Това да не е „Основата на цялата материя“ на Малкаф? — посочих аз лавицата ѝ с книги.

— О, да — гордо отвърна тя. — Това е ново. Частично заплащане. — Тя махна с ръка. — Можеш да я разгледаш.

Отидох до полицата и издърпах книгата.

— Ако можех да чета от нея, нямаше да изпусна един от въпросите по време на днешния приеман изпит.

— Мислех, че можете да попълвате знанията си от книгите в Архива — каза тя с глас, натезжал от завист.

Поклатих глава.

— Беше ми забранено да ходя там — отвърнах аз. — Прекарал съм общо около два часа в Архива и през половината от това време всъщност ме изхвърляха от там.

— Чух за това — бавно кимна Деви, — но човек никога не знае кои слухове са истина. Значи сме горе-долу в едно и също положение.

— Бих казал, че твоето е малко по-добро — казах аз, като погледнах към лавиците. — Тук имаш Текам и „Хероборика“.

Прегледах всички заглавия в търсене на нещо, което би могло да ми даде информация за амирите или чандрианите, но нищо не изглеждаше особено обещаващо.

— Имаш и „Размножителните навици на обикновените дракуси“. Точно нея четях, когато ме изритаха от Архива.

— Това е последното издание — гордо каза тя. — Има нови гравюри и раздел, посветен на Фаен-Моите.

Погладих книгата с пръсти и отстъпих назад.

— Хубава колекция.

— Е — подкачи ме тя, — ако ми обещаеш да си държиш ръцете където трябва, можеш да идваш тук и да четеш от време на време. Ако донасяш лютнята си, за да ми посвириш, може дори да ти заема една-две книги, стига да ми ги върнеш навреме. — Тя ми се усмихна мило. — Ние, изгнаниците, трябва да си помагаме един на друг.

Докато вървах по дългия път обратно към Университета, през цялото време се чудех дали Деви флиртуваше с мен или просто се

държеше приятелски. В края на разстоянието от близо пет километра още не бях сигурен какъв беше отговорът. Споменавам това, за да изясня нещо. Бях умен — процъфтяващ герой с Алар, здрав като парче рамстонска стомана. Но преди всичко бях само едно петнайсетгодишно момче. Когато ставаше въпрос за жени бях като агне, изгубено в гората.

* * *

Намерих Килвин в кабинета му да гравира руни в една стъклена полусфера за поредната окачена лампа. Почуках леко на отворената врата.

Той вдигна поглед към мен.

— Е'лир Квоте, изглеждаш по-добре.

Отне ми известно време, докато се сетя, че той говори за времето отпреди три цикъла, когато ми беше забранил да работя в Рибарника, след като Уилем ме беше изпортил.

— Благодаря ви, господине. Чувствам се по-добре.

Той многозначително поклати глава.

Бръкнах в кесията си.

— Искам да уредя дълга си към вас.

— Нищо не ми дължиш — изсумтя Килвин и отново сведе поглед към масата и проекта в ръцете си.

— Тогава моя дълг към работилницата — настоях аз. — От известно време се възползвах от добрия ви нрав. Колко дължа за материалите, които използвах за моите занимания с Манет?

Килвин продължи да работи.

— Един талант, седем йота и три пенита.

Точността на цифрата ме порази, тъй като той изобщо не беше проверявал регистъра в склада. Стреснах се при мисълта за всичко онова, което едрият като мечок мъж носи в главата си.

Извадих необходимата сума от кесията си и поставих монетите върху един от ъглите на масата, където нямаше чак толкова много натрупани неща.

Килвин им хвърли един поглед.

— Е'лир Квоте, надявам се почтено да си спечелил тези пари.

Тонът му беше толкова сериозен, че ме накара да се усмихна.

— Спечелих ги, след като свирих в Имре миналата нощ.

— Толкова добре ли се плаща за музиката от другата страна на реката?

Продължих да се усмихвам и безгрижно свих рамене.

— Не знам дали ще правя това всяка вечер. Все пак това беше едва първият ми път.

Килвин издаде звук, който беше нещо средно между пръхтене и пухтене и отново насочи вниманието към работата си.

— Май си се заразил от високомерието на Елкса Дал. — Той внимателно начерта една линия върху стъклото. — Прав ли съм да предположа, че вечерите вече няма да работиш при мен?

Бях толкова изненадан, че ми беше нужно известно време, за да си поема дъх.

— Не... Не бих... Дойдох тук, за да говоря с вас за...

„За това да се върна на работа в работилницата.“ Изобщо не ми беше минала мисълта, че мога да не работя за Килвин.

— Очевидно твоята музика ти носи повече печалба, отколкото работата тук. — Той многозначително погледна монетите върху масата.

— Но аз *искам* да работя тук! — настоях с нещастен вид.

Лицето на Килвин разцъфна в широка усмивка.

— Добре. Не бих искал да те изгубя от другата страна на реката. Музиката е чудесно нещо, но металът е по-траен.

Той удари масата с два от огромните си пръсти, за да подчертае думите си. След това ми махна да си тръгвам с ръката, с която държеше недовършената си лампа.

— Отивай. Не закъснявай за работа или ще те оставя да лъскаш бутилки и да смилаш руда още цял един семестър.

Когато си тръгнах, се замислих върху онова, което беше споменал Килвин. То беше първото, което той ми бе казал, без да се съглася с него от цялото си сърце.

„Металът ръждясва, а музиката трае вечно“ — помислих си аз.

Времето щеше да покаже кой от двамата ни е прав.

* * *

След като напуснах Рибарника, се отправих право към „Кон и четворка“ — без съмнение най-добрата странноприемница от тази страна на реката. Съдържателят беше едър, плешив мъж на име Каверин. Показах му сребърните си свирки и се спазарих за петнайсет приятни минути.

Крайният резултат беше, че за три вечери свирене от всеки цикъл получих безплатна стая и храна. Кухнята на „Четворката“ беше забележително добра и моята стая всъщност беше малък апартамент със спалня, тоалетна и всекидневна. Голяма крачка напред от тясното ми легло в Мюз.

Но най-доброто от всичко беше, че щях да печеля по два сребърни таланта всеки месец.

Това беше едва ли не нелепо огромна сума за човек като мен, който толкова дълго е бил беден. И тя беше в допълнение на всички подаръци или бакшиши, които можех да получа от заможните клиенти.

Като свирех тук, работех в Рибарника и с богат покровител на хоризонта, вече нямаше да съм принуден да живея като бедняк.

Щях да мога да си купя неща, от които отчаяно се нуждаех — още един кат дрехи, няколко сносни пера и хартия, нови обувки...

Ако никога не сте били отчайващо бедни, се съмнявам, че бихте могли да разберете какво облекчение изпитвах. От месеци очаквах да се случи неизбежното, защото знаех, че и най-малката неприятност може да ме разори. Но сега нямаше да се налага всеки ден да се безпокоя за таксата за следващия семестър или лихвата за заема от Деви. Вече не бях заплашен от опасността да бъда принуден да напусна Университета.

Поръчах си възхитителна вечеря — пържола от еленово месо със зелена салата и купа деликатно подправена доматена супа. Освен това хапнах и свежи праскови, сливи и бял хляб със сладко масло.

Макар да не го бях поръчвал, ми сервираха няколко чаши превъзходно тъмно винтишко вино.

След това се оттеглих в стаята си, където спах като мъртъв в новото си широко пухено легло.

61. МАГАРЕТО МАГАРАКИС

След като приемните изпити бяха вече зад гърба ми, нямах други задължения, докато не започнеш есенният семестър. Прекарах дните, които оставах дотогава, в опити да си отспя, в работа при Килвин и в основателна радост от новия си луксозен апартамент в „Кон и четворка“.

Освен това прекарвах голяма част от времето си в ходене до Имре и обратно, обикновено под претекст, че посещавам Трепе и се наслаждавам на компанията на останалите музиканти в „Еолиан“. Но истината зад всички тези истории беше, че се надявах да открия Дена.

Но старателните ми опити не доведоха до никакъв резултат. Тя сякаш беше изчезнала от града. Разпитах няколко души, на които имах доверие, че няма да започнат да клюкарстват за това, но никой от тях не знаеше повече отколкото Деох. По едно време мислех да попитам Совой за нея, но после прецених, че идеята не е добра.

След шестото си безплодно ходене до Имре реших да се откажа от търсенето. След деветото вече бях убеден, че само си губя ценното време. А след четиринайсетото осъзнах дълбоко в себе си, че няма да я намеря. Тя наистина беше заминала. Пак.

* * *

По време на едно от посещенията ми в „Еолиан“ в напразен опит да открия Дена научих неприятни новини от граф Трепе. Както изглежда, Амброуз, първородният син на богатия и влиятелен барон Джакис, сериозно се бе заел да злослови за мен сред социалните кръгове на Имре. Той разпространяваше слухове, отправяше заплахи и, общо казано, беше настроил благородниците срещу мен. Макар да не можеше да ми попречи да спечеля уважението на останалите

музиканти, очевидно *можеше* да ми попречи да си намеря богат покровител. За пръв път добих някаква представа какви неприятности може да причини Амброуз на човек като мен.

Трепе се държеше мрачно и извинително, докато аз кипях от възмущение.

Заедно изпихме неразумно голямо количество вино и мърморехме срещу Амброуз Джакис. Накрая извикаха Трепе на сцената, където той изпя една язвителна песничка, която сам беше измислил, за да осмее един от членовете на съвета на Тарбеан. Публиката я посрещна с много смях и аплодисменти.

Не ми беше нужно много повече от това, за да започна да композирам песен за Амброуз. Трепе беше непоправим клюкар с вкус към неприличните намеци, а на мен винаги ми се беше удавало да измислям запомнящи се мелодии. Необходим ни беше по-малко от час, за да сътворим нашия шедьовър, който с любов озаглавихме „Магарето Магаракис“.

На пръв поглед това беше малка неприлична песничка за едно магаре, което искало да стане арканист. Нашият изключително фин намек за фамилното име на Амброуз избягваше директното му назоваване. Но всеки с малко ум в главата можеше да се сети за кого става дума.

Беше вече доста късно, когато Трепе и аз излязохме на сцената и не бяхме единствените, които си бяха пийнали порядъчно. По-голямата част от публиката се смя, аплодира ни бурно и ни извика на бис. Изпяхме песента отново и всички пяха припева заедно с нас.

Ключът към успеха на песента беше в нейната простота. Можеше да си я подсвиркваш или тананикаш. Всеки с три здрави пръста можеше да я изсвири и всеки с едно ухо можеше да я запее. Беше запомняща се, вулгарна и злорада. Разпространи се в Университета като горски пожар.

* * *

Отворих входната врата на Архива, влязох в чакалнята и изчаках очите ми да се приспособят към червеникавата светлина на симпатичните лампи. Въздухът беше сух и хладен, наситен с мирис на

прах, кожа и засъхнало мастило. Поех миризмата с пълни гърди, както би направил някой гладуващ пред пекарница.

Уилем беше дежурен. Знаех, че той ще бъде на смяна. Амброуз не беше в сградата.

— Тук съм само за да говоря с магистър Лорен — побързах да кажа аз.

— В момента при него има някой — отпусна се Уил. — Може да се наложи да поизчакаш...

Един висок, сух кеалдишец отвори вратата зад бюрото на чакалнята. За разлика от повечето кеалдишки мъже, той бе гладко избръснат и косата му беше дълга и издърпана назад в опашка. Носеше добре ушит кожен ловен костюм, избледнял пътен плащ и високи ботуши, целите в прах от пътуването. Когато затвори вратата зад себе си, ръката му несъзнателно хвана дръжката на меча си, за да не се закачи в бюрото.

— *Теталиа ту киауре едан А'сиатх* — каза той на сиару и потупа Уилем по рамото, докато минаваше зад бюрото. — *Ворелан туа тетам.*

Уил му отвърна с една от редките си усмивки и сви рамене:

— *Лхинсатва. Туа квереин.*

Мъжът се засмя в отговор и докато заобикаляше бюрото, видях, че в допълнение към меча носеше и дълъг нож. Никога не бях виждал въоръжен човек в Университета. Тук, в Архива, той изглеждаше някак не на място — като овца в царски двор. Но поведението му беше спокойно и уверено, сякаш се чувстваше напълно у дома си.

Той спря, когато ме видя да стоя отстрани. Килна глава на една страна и ме попита:

— *Сиае тсиен?*

Не успях да разпозная езика.

— Не ви разбрах?

— О, извинете ме — каза той на съвършен атурански. — Помислих, че сте от Илиш. Червената ви коса ме заблуди. — Той се вгледа в мен по-внимателно. — Но вие не сте от там, нали? Вие сте от рода Рух. — Приблужи се и протегна ръка. — От един род сме.

Стиснах ръката му, без да се замислям. Тя беше здрава като скала, а тъмният му кеалдишки цвят на кожата беше дори по-мургав от

обикновено, подчертавайки няколкото светли белега, които минаваха през кокалчетата и по-нагоре по ръцете му.

— От един род — повторих аз като ехо, твърде изненадан, за да мога да кажа каквото и да било друго.

— Хората от нашия род са рядкост тук — каза той непринудено, докато минаваше покрай мен на път за външната врата. — Бих спрял да си разменим новини, но трябва да стигна до Евесдаун преди залез или ще си изпусна кораба. — Той отвори външната врата и стаята се напълни със слънчева светлина. — Ще ти се обадя, когато се върна по тези места — добави, помахаше ми и излезе.

— Кой беше този? — обърнах се към Уилем.

— Един от гилерите на Лорен — отвърна Уил, — Виари.

— Писар ли е? — попитах аз недоверчиво, като мислех за бледите, тихи студенти, които работеха в Архива и сортираха, преписваха и носеха книги.

— Работи в отдела за нови придобивки — поклати глава Уил. — Те донасят книги от целия свят. Съвсем различна порода са.

— Това го схванах — казах аз в отговор и хвърлих поглед към вратата.

— Той беше човекът, с когото разговаряше Лорен, така че сега вече можеш да влезеш — каза Уил, изправи се и отвори вратата зад масивното дървено бюро. — Долу, в дъното на коридора. На вратата му има месингова табелка. Бих те завел, но не ни достигат хора. Не мога да напускам бюрото си.

Кимнах и тръгнах надолу по коридора. Усмихнах се, когато чух Уил тихо да си тананика под нос мелодията на „Магарето Магаракис“. След това вратата глухо се затвори зад гърба ми и в коридора остана само звукът от собственото ми дишане. Докато стигна до съответната врата, ръцете ми вече бяха влажни от пот. Почуках.

— Влез — обади се Лорен отвътре.

Гласът му беше равен като плоча от сив камък — без всякакъв намек за интонация или емоция в него.

Отворих вратата. Лорен седеше зад огромно полукръгло бюро. Стените бяха покрити с лавици от пода до тавана. Стаята беше толкова претъпкана с книги, че стените зад тях почти не се виждаха.

Лорен ме погледна хладно. Дори когато седеше, той беше висок почти колкото мен.

— Добро утро.

— Знам, че ми е забранено да идвам в Архива, магистре — бързо казах аз. — Надявам се, че моето посещение при вас не нарушава тази забрана.

— Не и ако идваш тук с добри намерения.

— Изкарах малко пари — казах аз и извадих кесията си — и се надявах да мога да купя обратно своето копие на „Реторика и логика“.

Лорен кимна и се изправи. Висок, гладко избръснат и в своята тъмна магистърска мантия, той ми напомняше за загадъчния персонаж на Тихия Доктор от много модегански пиеси. Удържах се да не потреперя заради факта, че появата на Доктора винаги вещаеше катастрофа в следващото действие.

Лорен отиде до една от лавиците и издърпа малка книга. Веднага щом я мярнах, разпознах, че е моята. Върху корицата имаше тъмно петно от времето, когато се беше намокрила при една буря в Тарбеан.

Непохватно се опитвах да развържа връзката на кесията си и изненадано забелязах, че ръцете ми леко треперят.

— Мисля, че беше две сребърни пенита.

Лорен кимна.

— Мога ли да ви предложа по-голяма от тази сума? Ако не я бяхте купили за мен, щях да я загубя завинаги. Без дори да споменавам факта, че като купихте книгата, ми дадохте възможност изобщо да бъда приет.

— Две сребърни пенита са достатъчни.

Поставих монетите върху бюрото му и заради треперенето на ръцете ми те леко извънтяха. Лорен ми подаде книгата и аз първо избърсах потните си ръце от ризата си, преди да я взема. Отворих я на посвещението от Бен и се усмихнах.

— Благодаря ви, че се погрижихте за нея, магистър Лорен. За мен тя е много ценна.

— Грижата за една книга повече не представлява голямо затруднение — каза Лорен и се върна на стола си.

Изчаках да видя дали ще продължи.

Не го направи.

— Исках... — Гласът ми заседна в гърлото и аз преглътнах, за да продължа. — Исках да кажа също, че съжалявам за... — не довърших

при мисълта, че всъщност трябваше да спомена за открития пламък в Архива — ... за онова, което сторих преди — неуверено довърших аз.

— Приемам извиненията ти, Квоте. — Лорен върна погледа си върху книгата, която четеше, преди да вляза. — Приятна сутрин.

Отново се опитах да преглътна сухотата в устата си.

— Освен това се чудех кога мога да се надявам да спечеля възможността отново да ме приемат в Архива.

Лорен вдигна поглед към мен.

— Беше хванат с открит огън между книгите ми — каза той и в гласа му се прокрадна емоция като отблясък от червенината на залез върху каменно сивите облаци.

Всичките внимателно премислени доводи излетяха от главата ми.

— Магистър Лорен — умолително казах аз. — Този ден ме биха с камшик и не бях съвсем на себе си. Амброуз...

Лорен вдигна дългопръстата си ръка от бюрото с длан, обърната срещу мен. Премереният му жест ме отрязва по-бързо, отколкото ако ме бе зашлевил през лицето. Лицето му беше безизразно като празен лист.

— На кого да вярвам? На ре'лар от три години или на един е'лир от два месеца? На писар, който ми е подчинен, или на непознат студент, който беше намерен за виновен за необмислено използване на симпатия?

Успях донякъде да възвърна хладнокръвието си.

— Разбирам вашето решение, магистър Лорен. Но има ли нещо, което бих могъл да сторя, за да заслужа правото да бъда допуснат отново в Архива? — попитах го аз, неспособен да скрия напълно отчаянието в гласа си. — Да си призная, бих предпочел отново да мебият с камшик, отколкото да ми бъде забранен достъпът още цял семестър. Бих ви дал всичките пари, които имам в джоба си, макар да не са много. Ще работя дълги часове като писар без всякакво заплащане, за да получа привилегията да се докажа пред вас. Знам, че по време на изпитите не ви достигат хора...

Лорен ме погледна почти с любопитство. Имах чувството, че молбата ми го е трогнала.

— Ще направиш всичко това?

— Ще го направя — отвърнах искрено аз и в гърдите ми се надигна безумна надежда. — Всичко това и каквото друго наказание пожелаете.

— Искам само едно нещо, за да отменя забраната си — каза Лорен.

Едва се сдържах да не се захия маниакално.

— Каквото и да е то.

— Покажи ми търпението и благоразумието, които до този момент не ти достигат — отвърна Лорен с равен тон и след това сведе поглед към книгата, която лежеше отворена върху бюрото му. — Приятна сутрин.

* * *

На следващия ден едно от момчетата за поръчки на Джеймисън ме събуди от здравия ми сън в широкото легло в „Кон и четворка“. Уведоми ме, че трябва да се явя „на роговете“ четвърт час преди обяд. Бил съм обвинен в „поведение, неподобаващо на член на Арканум“. Амброуз накрая беше научил за песента ми.

Прекарах следващите няколко часа с неприятно усещане в стомаха си. Точно това се бях надявал да избегна — да дам възможност на Амброуз и Хеме да си разчистят сметките с мен.

Дори по-лошо — това щеше да развали още повече мнението на Лорен за мен, какъвто и да беше крайният резултат.

Пристигнах рано в Залата на магистрите и с облекчение установих, че атмосферата е много по-спокойна, отколкото когато ме бяха извикали тук за злонамерената ми постъпка спрямо Хеме. Аруил и Елкса Дал ми се усмигнаха. Килвин ми кимна. Бях облекчен от това, че имам и приятели сред магистрите, които балансираха враговете, които си бях създал.

— Добре — енергично каза ректорът, — имаме десет минути, преди да започнем приемните изпити. Нямам намерение да закъсняваме с графика, така че да пристъпваме бързо към въпроса. — Той огледа останалите магистри и получи в отговор само одобрителни кимвания. — Ре'лар Амброуз, представете своите аргументи. Имате не повече от минута.

— Това пред вас е копието на песента — разпалено каза Амброуз. — Това е клевета. Позори доброто ми име. Това е срамно

поведение за един член на Арканум. — Той преглътна и стисна челюсти. — Това е всичко.

— Имаш ли да кажеш нещо в своя защита — обърна се към мен ректорът.

— Беше проява на лош вкус, ректоре, но аз не очаквах, че ще се разпространи. Всъщност съм я пял само веднъж.

— Съгласен съм. — Ректорът погледна надолу към листа пред себе си и се прокашля. — Ре'лар Амброуз, ти магаре ли си?

Амброуз се вцепени.

— Не, господине — отвърна той.

— Полудяваш ли при звука от... — Той отново се прокашля и прочете направо от текста пред него: — „съскането на камшика“?

Няколко от магистрите едва успяваха да сдържат усмивките си. Елодин открито се хилеше.

— Не, господине — изчерви се Амброуз.

— Тогава се страхувам, че не разбирам какъв е проблемът — отсече ректорът и остави листа върху масата. — Предлагам обвинението в неподобаващо поведение да бъде заменено с „непристойно държане“.

— Подкрепям — рече Килвин.

— Всички ли са съгласни?

Всички вдигнаха ръце с изключение на Хеме и Брандеур.

— Решението е взето. Наказанието се определя на официално извинително писмо, поднесено на...

— За бога, Артър — намеси се Хеме. — Нека поне писмото да бъде публично достояние.

Ректорът изгледа гневно Хеме и след това сви рамене.

— ... официално извинително писмо, съобщено публично преди есенния семестър. Всички ли са съгласни? — вдигнаха се всички ръце. — Решението е взето.

Ректорът се приведе напред на лакти и погледна надолу към Амброуз.

— Ре'лар Амброуз, в бъдеще се въздържай да ни губиш времето с лъжливи обвинения.

Можех да усетя гнева, който струеше от Амброуз. Беше като да седиш близо до огъня.

— Да, господине.

Преди да успея да изпитам задоволство от думите му, ректорът се обърна към мен:

— А ти, Квоте, в бъдеще да се държиш по-благоприлично.

Впечатлението от строгите му думи донякъде беше развалено от факта, че до него Елодин беше започнал весело да си тананика мелодията на „Магарето Магаракис“.

Сведох поглед, като се опитвах с всичка сила да сдържа усмивката си.

— Да, господине.

— Свободни сте.

Амброуз се завъртя на пети и се втурна към вратата, но преди да успее да излезе, Елодин започна да си пее на глас:

Той е породисто магаре, то се вижда от походката му!

И само за едно медно пени ще ви позволи да го яхнете!

* * *

Мисълта, че трябва да напиша публично извинение, беше унизителна за мен. Но както казват, най-доброто отмъщение към враговете ти е да живееш добре. Така че реших да не обръщам внимание на Амброуз и да се наслаждавам на новия си луксозен начин на живот в „Кон и четворка“.

Но отмъщението ми трая само два дни. На третия странноприемницата вече имаше нов собственик. Нисичкият, весел Каверин беше заменен от висок слаб мъж, който ме уведоми, че вече няма нужда от услугите ми. Беше ми казано да освободя стаите преди падането на нощта.

Беше дразнещо, но знаех най-малкото четири или пет странноприемници с подобно ниво на качество, които биха се зарадвали на възможността да наемат музикант със сребърни свирки.

Но съдържателят на „Бодливата зеленика“ отказа да разговаря с мен.

„Белият елен“ и „Короната на кралицата“ бяха доволни от своите сегашни музиканти. Чаках повече от час в „Златното пони“, преди да осъзная, че съм получил учтив отказ. Когато ме отпратиха и в „Кралския дъб“, вече бях бесен.

Това беше работа на Амброуз. Не знам как го беше постигнал, но знаех, че той стои в дъното. Вероятно с подкупи или беше пуснал слух, че всяка странноприемница, която наеме еди-кой си червенокос музикант, ще загуби голям брой заможни благородни клиенти.

И така, започнах да обикалям останалите странноприемници от тая страна на реката. Всички първокласни вече ми бяха отказали, но оставаха още много уважавани места.

През следващите няколко часа опитах в „Овчарска отмора“, „Главата на глигана“, „Кучето в стената“, „Петолинието“ и „Наметалото“.

Амброуз беше проявил голямо старание — нито една от странноприемниците не беше заинтересована.

Докато стигна до „При Анкер“, вече беше се стъмнило и единственото, което ме караше да продължавам да опитвам, беше гневът. Бях решен да опитам и последната странноприемница от тая страна на реката, преди да прибягна отново към плащането за храна и легло.

Точно преди да вляза в странноприемницата, видях самия Анкер, който се беше качил на стълба и заковаваше едно дълго парче от кедровата обшивка обратно на мястото му. Той свали поглед надолу към мен, когато застанах в основата на стълбата.

— Значи ти си този — каза той.

— Моля? — озадачих се аз.

— Един човек се отби и ми каза, че ако наема млад червенокос младеж, това ще ми създаде цял куп неприятности. Като гледам, ти си тоя младеж — кимна той към лютнята ми.

— Ами тогава — казах аз и нагласих ремъка на лютнята на рамото си — няма да ви губя времето.

— Още не си го направил — рече той, слезе от стълбата и избърса ръце от ризата си. — Това място има нужда от малко музика.

— Не се ли безпокоите? — изпитателно го погледнах аз.

— Проклетите малки досадници си мислят, че могат да купят и слънцето, нали? — изплю се той.

— Точно този вероятно би могъл да си го позволи — мрачно рекох аз, — че и луната в добавка, та да си има пълен комплект.

— На мен нищо не може да ми стори — изсумтя подигравателно Анкер. — Не обслужвам хора като него, че да ми прогони клиентите. А мястото си е лично мое, тъй че не може да го купи и да ме уволни, както стори с клетия старец Каверин...

— Някой е купил „Кон и четворка“?

— Не знаеше ли? — изгледа ме учудено Анкер.

Бавно поклатих глава. Нужно ми беше време, за да смеля тази информация. Амброуз беше купил „Кон и четворка“ само и само да ме остави без работа. Не, беше твърде хитър, за да го направи директно. По-вероятно беше дал пари назаем на приятел, под формата на инвестиция.

Колко ли му бе струвало? Хиляда таланта? Пет хиляди?

Дори не можех да предположа колко би струвала странноприемница като „Кон и четворка“. Още по-обезпокоителното беше, че бе успял да го направи толкова бързо.

Нещата започваха да ми се изясняват. Знаех, че Амброуз е богат, но, честно казано, в сравнение с мен *всеки* друг беше богат. Никога не се бях замислял *колко* богат всъщност е той или *как* би могъл да използва състоянието си срещу мен. Бях получил урок за това какво влияние можеше да има един първороден син на заможен барон.

За пръв път бях доволен, че в Университета имаше строги правила за поведение. Щом Амброуз беше готов да направи това, можех само да гадая какви драстични мерки би предприел, ако не трябваше поне привидно да се държи вежливо с мен.

Една млада жена се облегна на външната врата на странноприемницата и ме изтръгна от мислите ми.

— Проклет да си, Анкер! — изкрещя тя. — Нямам намерение да мъкна всичко, докато ти си стоиш там и си чешеш задника! Ела тук!

Анкер измърмори нещо под носа си, взе стълбата и я прибра зад ъгъла на тясната уличка.

— И какво изобщо правиш с тоя младеж? Да не си уреждаш среща с майка му?

Когато Анкер отвори вратата на кръчмата, от там до улицата се дочу тихият шум на множество разговори.

— Ще ми е любопитно да чуя тая песен — ухили се той. — Защо не дойдеш да я изспириш?

— Ако наистина сте сигурен, че го искате — отвърнах аз, като не можех да повярвам на късмета си. — Това със сигурност ще ви донесе неприятности.

— Неприятности — засмя се той, — какво знае момче като теб за неприятностите? Имал съм неприятности още преди да се родиш. Имал съм неприятности, за които дори нямаш думи, с които да ги опишеш. — Той се обърна към мен, като продължаваше да стои на прага на вратата. — Доста време мина, откакто тук редовно се е свирила музика. Не мога да кажа, че това ми харесва. Истинската кръчма трябва да има музика.

— Виж, с това не мога да не се съглася — усмихнах се аз.

— Истината е, че бих те наел дори само за да натрия носа на тоя богат глупак — рече Анкер. — Но ако свиренето ти струва... — Той бутна вратата по-широко и превърна думите си в покана.

Помирисах миризмата на дървени стърготини, потта на отрудени хора и печен хляб.

До края на нощта всичко вече беше уредено. В замяна на моето свирене четири нощи за цикъл получих малка стаичка на третия етаж и уверението, че ако съм наблизо, когато сервират храната, мога да опитам всичко, което ври в котлето.

Без съмнение Анкер щеше да се възползва от услугите на признат музикант на много изгодна цена, но въпреки това аз бях щастлив да склуча тази сделка. Всичко беше по-добро от връщането в Мюз и мълчаливия присмех на съквартирантите ми.

Таванът на стаичката ми бе наклонен в два от ъглите и я правеше да изглежда дори още по-малка, отколкото беше в действителност. И би изглеждала направо задръстена, ако в нея нямаше съвсем оскъдна мебелировка — малко бюро с дървен стол и един рафт над него. Леглото беше точно толкова твърдо и тясно, колкото леглата в Мюз.

Поставих малко омачканото си копие на „Реторика и логика“ върху полицата над бюрото. Подпрях удобно кальфа на лютнята си в ъгъла. През прозореца можех да видя светлините на Университета, които блестяха невъзмутимо в хладния есенен въздух. Бях намерил дом.

Когато сега се връщам към онова време, разбирам, че трябва да се считам за късметлия за това, че накрая попаднах в „При Анкер“. Наистина нямаше тълпи от заможни хора както в „Кон и четворка“, но ме ценяха по начин, по който богатите не умееха.

И макар апартаментът ми в „Кон и четворка“ да беше удобен, а в малката стаичка в „При Анкер“ се чувствах уютно.

Беше както с обувките — не ти трябва най-големите, които можеш да намериш. Трябват ти такива, които да са ти удобни. С времето онази малка стаичка в „При Анкер“ се превърна в най-близкото нещо до дом, което бях имал в целия свят.

Но точно тогава бях направо бесен заради онова, което Амброуз ми бе причинил. Така че когато седнах да пиша публичното си извинително писмо, то бе изпълнено с жлъчна искреност. Беше истинско произведение на изкуството, изпълнено с разкаяние. Ридаех и скърцах със зъби от яд, че бях злословил за събрат студент. Освен това включих и пълно копие на стиховете заедно с два нови куплета и пълната музикална партитура. След това се извинявах в пикантни подробности за всеки незначителен вулгарен намек, включен в песента.

После похарчих четири скъпоценни йота от собствените си пари за хартия и мастило и поисках от Джаксим услугата, която ми дължеше за това, че бях разменил с него своето време за приемния изпит. Той имаше приятел, който работеше в печатница, и с негова помощ разпечатихме сто копия от писмото.

След това в нощта преди началото на есенния семестър Уил, Сим и аз ги разлепихме на всяка равна повърхност, която успяхме да намерим и от двете страни на реката. Използвахме едно очарователно алхимично лепило, което Симон беше приготвил специално за случая. То се мажеше като боя и след като изсъхнеше, ставаше прозрачно като стъкло и яко като стомана. Ако някой искаше да махне писмата, щеше да има нужда от чук и длето.

Като се замисля сега, това беше глупаво от моя страна — като да дразниш разярен бик.

И ако трябва да изкажа предположение, бих казал, че точно тази ми дръзка постъпка беше основната причина Амброуз в края на краищата да се опита да ме убие.

62. СБОГУВАНИЯ

След като получих съвет от няколко различни места, аз се ограничих до изучаването на три предмета за предстоящия семестър. Продължих със симпатията за напреднали при Елкса Дал, работех една смяна в Медика и чиракувах при Манет.

Времето ми беше приятно запълнено, без да е претоварено, както беше миналия семестър.

Изучавах изобретяването по-упорито от всичко останало.

Тъй като моето търсене на покровител беше стигнало до задънена улица, знаех, че най-добрата възможност да постигна самостоятелност беше да стана изобретател.

Понастоящем работех за Килвин и получавах, общо взето, черна работа, за която ми заплащаха сравнително малко. Но веднъж след като приключех с чиракуването си, това щеше да се подобри. Дори и повече от това — щях да мога да се занимавам със свои собствени проекти и след това да ги продавам на печалба срещу комисионна.

Ако това се случеше. Ако успеех да се справя с дълга си към Деви. Ако можех някак да събера достатъчно пари за таксата си за обучение. Ако успеех да завърша чиракуването си при Манет, без да се убия или нараня при опасната работа, която всеки ден се вършеше в Рибарника...

В работилницата се бяхме събрали четиридесет-петдесет човека в очакване да видим новополученото оборудване. Някои седяха на каменните работни маси, за да виждат по-добре, а десетина студенти се бяха събрали на железните пътеки под покривните греди между висящите лампи на Килвин.

Видях, че и Манет беше там, горе. Трудно можеше да не го забележи човек — беше три пъти по-стар от всеки от останалите студенти с чорлавата си коса и прошарената си брада. Качих се по стълбите и отидох при него. Той се усмихна и ме потупа по рамото.

— Какво правиш тук? — попитах го аз. — Мислех, че това е само за младоците, които не са виждали нещо такова преди.

— Реших днес да се покажа като загрижен наставник — сви рамене той. — Освен това точно тази демонстрация си заслужава да се гледа ако не за друго, то поне за да види човек израженията на лицата на всички.

Върху една от тежките работни маси на работилницата стоеше масивен цилиндричен контейнер, висок около метър и нещо и с диаметър шейсетина сантиметра. Ръбовете бяха заварени без видими груби заварки, а металът имаше матов отблясък, което ме накара да предположа, че е нещо повече от обикновена стомана.

Заоглеждах стоята и с изненада видях Фела, която чакаше началото на демонстрацията заедно с останалите студенти.

— Не знаех, че Фела работи тук — казах на Манет.

— О, така е — кимна Манет. — Май вече станаха два семестъра?

— Изненадан съм, че не съм я забелязал — унесено казах аз, докато я наблюдавах да разговаря с една от другите жени в тълпата.

— Аз също — каза Манет и се изкикоти тихо и многозначително. — Но тя не идва тук много често. Тук е заради оборудването, а не за сигалдрията.

Камбаната на кулата отвън удари точния час и Килвин огледа и запамети лицата на всички наоколо. И за момент не се усъмних, че си е отбелязал кой точно отсъства.

— От няколко цикъла имаме това нещо в работилницата — простичко каза той и посочи контейнера, който стоеше наблизо. — Близо четиридесет и пет литра летливо транспортно вещество „режим игнаул нератум“.

— Само той го нарича така — тихо каза Манет. — Това е „костен катран“.

— Костен катран ли?

— Силно разяждащ е — кимна той. — Ако го капнеш върху ръката си, ще стигне до костта за около десет секунди.

Докато всички наблюдаваха, Килвин си сложи дебела кожена ръкавица и преля около трийсетина грама от металната кутия в една стъкленица.

— Важно е преди преливането стъклото да се охлади, тъй като веществото кипи при стайна температура.

Той бързо затвори стъкленицата и я вдигна, за да могат всички да я видят.

— Също така е много важно запушалката да издържа на налягане, тъй като течността е изключително летлива. Под формата на газ тя има повърхностно напрежение и вискозитет, подобни на живака. Този газ е по-тежък от въздуха и не се разсейва. Частиците му остават заедно.

Без повече предисловия Килвин хвърли стъкленицата в близката пещ и оттам се чу ясният остър звук на пръсващо се стъкло. От височината, на която бях, можех да видя, че пещта вероятно е била почистена специално за този случай. Беше празна — просто една плитка кръгла яма от голи камъни.

— Жалко, че той не си пада повече по зрелищните представления — тихо ми рече Манет. — Елкса Дал щеше да направи това с малко повече нюх.

Стаята се изпълни с остър пукот и съскане, когато тъмната течност се загрея от стените на камъните в пещта и започна да кипи. От високото можех да видя как дъното на кладенеца бавно се изпълва с гъст мазен дим. Всъщност не приличаше нито на дим, нито на мъгла. Краищата не се разсейваха. Стоеше и висеше на едно място като малък тъмен облак.

Манет ме потупа по рамото и аз се обърнах към него точно навреме, за да избегна ослепителния първоначален блясък, когато облакът се възпламени. Отвсякъде наоколо се чуха уплашени възгласи и аз предположих, че по-голямата част от останалите зрители се бяха оказали неподготвени. Манет се ухили и ми смигна многозначително.

— Благодаря — казах аз и се обърнах да наблюдавам.

По повърхността на мъглата танцуваха острите върхове на пламъци, оцветени в яркочервено.

Допълнителната топлина накара тъмната мъгла да закипи по-бързо и да се разрасне, докато пламъците не започнаха да облизват високия до кръста ръб на пещта. Дори от мястото, където стоях на металната пътека, можех да почувствам лека топлина върху лицето си.

— Как се нарича това? — попитах го аз. — Огнена мъгла?

— Бихме могли да го наречем така — отговори той. — Килвин вероятно би го нарекъл атмосферно активирано запалително действие.

Огънят примигна и спря изведнъж и стаята остана изпълнена с острата миризма на нагорещен камък.

— Освен че е със силно разяждащо действие — каза Килвин, — в газообразното си състояние реактивът е силно запалим. Щом се нагрее достатъчно, той изгаря при досег с въздуха. Създадената топлина може да предизвика каскадна екзотермична реакция.

— Голям проклет каскаден огън — рече Манет.

— Бива те да припяваш — тихо казах аз, като се опитвах да запазя сериозно изражение на лицето си.

— Този контейнер — Килвин посочи кутията — е проектиран да запази веществото студено и под налягане. Не забравяйте това, докато той стои тук, в работилницата. Избягвайте прекалената топлина в близост до него.

След тези думи Килвин се обърна и се отправи обратно към кабинета си.

— Това ли е всичко? — попитах аз.

— Какво повече има за казване? — сви рамене Манет. — Килвин не позволява на никой да работи тук, освен ако не е внимателен, а сега всички знаят за какво трябва да внимават.

— Защо въобще е тук това? — попитах отново. — За какво служи?

— Да изкара акъла на първокурсниците — ухили се той.

— А някакво по-практично приложение от това няма ли?

— Страхът е нещо твърде практично. Но можеш да го използваш и за да направиш различен вид излъчвател за симпатични лампи. Получаваш синкава светлина вместо обичайната червена. По-малко дразни очите. И цената му е безбожно висока.

Погледнах надолу към работилницата, но не можах да видя Фела никъде измежду тълпата от хора. Отново се обърнах към Манет:

— Искаш ли да продължиш да играеш ролята на загрижен наставник и да ми покажеш как става това?

Той разсеяно прокара ръка през рошавата си коса и сви рамене.

— Разбира се.

* * *

По-късно същата нощ свирех в „При Анкер“, когато погледът ми беше привлечен от красиво момиче, което седеше на една от претъпканите маси в дъното на заведението.

Много ми заприлича на Дена, но знаех, че приликата е само плод на собственото ми въображение. Надявах се да успея да я разгледам по-добре, след като от няколко дни я наблюдавах само с крайчето на околото си.

Когато я погледнах отново, разбрах истината...

Наистина беше Дена, която припяваше на „Дъщерите на търговеца на говеда“ заедно с половината от останалите посетители на „При Анкер“. Тя видя, че я гледам, и ми махна.

Появата ѝ толкова ме изненада, че пръстите ми се оплетоха и песента се разпадна. Всички се засмяха и аз направих дълбок поклон, за да скрия объркването си. Публиката се смя и ме освирква около минута, като се наслаждаваше повече на грешката ми, отколкото на самата песен. Такава е човешката природа.

Изчаках вниманието им да се насочи другаде и след това небрежно се отпавих към мястото, където седеше Дена.

Тя се изправи, за да ме поздрави.

— Чух, че свириш от тая страна на реката. Но се чудя как ще си запазиш работата, ако бъркаш всеки път, когато някое момиче ти намигне.

— Това не се случва толкова често — леко се изчервих аз.

— Намигването или това, че бъркаш?

Не успях да измисля какво да отговоря и се изчервих още повече, а тя се засмя.

— Колко дълго ще свириш тази нощ?

— Не много — излъгах, защото уговорката ми с Анкер беше да свиря още поне час.

— Чудесно — лицето ѝ просветна. — Ела с мен след това, имам нужда да се разходя с някого.

Поклоних ѝ се, като не можех да повярвам на късмета си.

— На твое разположение съм, разбира се. Нека отида да довърша ангажимента си — отпавих се към бара, където Анкер и две от сервитьорките му бяха заети да разливат напитките.

След като не успях да привлека вниманието му, го дръпнах за престилката, когато минаваше покрай мен. Той рязко спря и едва не

разля подноса с напитките върху една маса с клиенти.

— В името на божиите зъби, момче. Какво те е прихванало?

— Анкер, трябва да тръгвам. Тази вечер не мога да остана до края.

Лицето му се вкисна.

— Тълпи като тази не идват тук от любезност. И няма да останат, освен ако не чуят някоя песен или нещо, което да ги забавлява.

— Ще изсвиря още една дълга песен. Но след това трябва да тръгвам — погледнах го отчаяно. — Кълна се, че ще ти се отплатя за това.

— Да нямаш неприятности? — Той се вгледа по-внимателно в мен и когато поклатих глава, добави: — Значи е момиче. — Той обърна глава към гласовете, които настояваха за още напитки, след това енергично ми махна с ръка да вървя. — Добре, отивай. Но се постарай песента да е хубава и дълга. И ще ми дължиш услуга.

Отидох в предната част на залата и плеснах с ръце, за да привлека всеобщото внимание. Когато стаята утихна достатъчно, започнах да свиря. Още на третия акорд всички вече знаеха коя е песента — „Калайджията Танер“. Най-старата песен на света. Вдигнах ръцете си от лютнята и започнах да пляскам. Скоро след това всички тропаха с крака върху пода и с халбите си върху масите в ритъма на песента.

Шумът беше почти оглушителен, но стихна достатъчно, когато започнах да пея първия куплет. След това на припева подканих всички да пеят с мен — някои си измисляха думите, други пък пееха в различна тоналност. Когато свърших втория куплет се преместих на близката маса и отново поведох тълпата да пее на припева.

След това подканих всеки на масата да изпее свой собствен стих. Нужни им бяха няколко секунди, за да схванат какво искам от тях, но очакването на цялата зала се оказа достатъчно да окуражи един от студентите, който беше пийнал повечко, да изпее своя куплет. Това му спечели оглушителни ръкопляскания и наздрависи. След това, докато всички отново пееха припева, аз се преместих на друга маса и повторих същото.

Не след дълго хората сами започнаха да пеят свои собствени куплети, когато свършеше припевът. Отправих се към мястото до

външната врата, където ме чакаше Дена, и ние заедно се измъкнахме навън в ранния вечерен здрач.

— Това беше хитро — каза тя, когато се отдалечихме от кръчмата. — Колко дълго мислиш, че ще продължат?

— Всичко зависи от това колко бързо ще успява Анкер да им носи пиене. — Спрях на ъгъла на тясната уличка между задната част на кръчмата и съседната пекарна. — Би ли ме извинила за момент, трябва да си прибера лютнята.

— На улицата? — учуди се тя.

— В стаята си.

Като стъпвах тихо, аз бързо се придвижих отстрани на сградата. Стъпих с десния си крак върху кацата, в която се събираше дъждовна вода, с левия върху ръба на прозореца. Хванах се за улука с лявата ръка и се прехвърлих през ръба на покрива на първия етаж. Прескочих алеята към покрива на пекарната и се усмигнах, когато тя уплашено си пое дъх. От тук до горе не беше далеч и аз скочих обратно към покрива на втория етаж на „При Анкер“. Отворих резето на прозореца си, протегнах се и внимателно поставих лютнята върху леглото си, преди да се върна обратно долу на уличката по пътя, по който бях дошъл.

— Да не би Анкер да иска да му плащаш по пени всеки път, когато използваш стълбището му? — попита тя, когато вече почти бях слязъл на земята.

Скочих от кацата с вода и избърсах ръце от панталоните си.

— Влизам и излизам в странни часове — обясних не принудено аз и закрачих до нея. — Правилно ли разбрах, че си търсиш благороден господин, с когото да се разходиш тази вечер?

Устните ѝ се извиха в усмивка, когато тя ми хвърли кос поглед.

— Съвсем правилно.

— Това е много жалко — въздъхнах аз, — защото аз не съм благородник.

— Мисля, че си доста близо до това — усмивката ѝ се разшири.

— Бих желал да съм по-близо.

— Тогава ела да се разходиш с мен.

— Това би ми доставило огромно удоволствие. Обаче... — забавих крачка. — Какво ще стане със Совой?

— Да не би да е заявил право на собственост върху мен? — стисна устни тя.

— Ами, не точно. Но трябва да се спазват определени правила...

— Нещо като споразумение между благородни млади мъже ли?

— кисело ме попита тя.

— По-скоро го наречи чувство за чест между крадци.

Тя ме погледна право в очите.

— Квоте — сериозно каза тя, — открадни ме.

Поклоних се и направих широк жест към света около нас.

— На вашите заповеди.

Продължихме да се разхождаме. Луната блестеше и правеше къщите около нас да изглеждат бледи и безцветни.

— Как е Совой между другото? Не съм го виждал от доста време.

Тя махна с ръка, сякаш за да пропъди мисълта за него.

— Аз също. Не че той не се опитваше да се срещне с мен.

— Така ли? — настроението ми леко се подобри.

— Рози! — Тя забели очи. — Кълна се, че вие, мъжете, май се учите на романтика от една и съща книга. Цветята са нещо хубаво и очарователно, прекрасен подарък за една жена. Но те винаги са рози, винаги червени и винаги идеално разцъфнали парникови цветя. — Тя се обърна с лице срещу мен. — Когато ме гледаш, за рози ли мислиш?

Достатъчно разбирах от жени, за да поклатя глава и да се усмихна.

— А за какво тогава? Ако не роза, какво си представяш?

Почувствах се в капан. Изгледах я от горе до долу, сякаш се колебаех.

— Е — бавно отвърнах аз, — трябва да простиш на нас, мъжете. Виждаш ли, не е лесно да избереш цвете, което да подхожда на някое момиче, извини ме за израза...

— *Да избереш цвете* — повтори тя и направи гримаса. — Добре, засега ще ти простя.

— Проблемът е, че когато подаряваш цветя на момиче, изборът ти може да бъде тълкуван по толкова много различни начини. Един мъж може да ти поднесе роза, защото мисли, че си красива или защото в представите му нейният цвят и мекота са подобни на устните ти. Розите са скъпи и вероятно той иска да ти покаже чрез ценния си подарък колко ценна си за него.

— Добре защитавах розите. Но истината е, че аз продължавам да не ги харесвам. Избери друго цвете, което да ми подхожда.

— Но какво значи да ти подхожда? Когато един мъж ти подари роза, онова, което ти виждаш, може да не е онова, което той е възнамерявал да видиш. Може да си помислиш, че те счита за деликатна и крехка. Вероятно няма да ти хареса ухажор, който те смята за очарователна и нищо повече. Може стъблото да е с тръни и ти да предположиш, че той смята за твърде вероятно да се нараниш, защото си прекалено прибързана. Но ако почистя тръните, може да решиш, че не харесва неща, които сами могат да се защитават с остротата си. Има толкова начини, по които може да бъде тълкувано едно нещо — казах аз. — Какво трябва да стори един предпазлив мъж?

Тя ми хвърли кос поглед.

— Ако мъжът си ти, предполагам, че ще трябва да се измъкне с хитри думи и да се надява, че въпросът ще бъде забравен — тя наклони глава. — Но не е. Какво цвете би избрал за мен?

— Много добре, нека да помисля — обърнах се да я погледна и след това отклоних погледа си. — Да ги изброим. Глухарчето може да е подходящо — то е ярко и в теб също има нещо ярко. Но глухарчето е много обикновено, а ти не си обикновено създание. Споменахме розите и ти вече ги отхвърли. Беладона... Не, не става. Може би... коприва.

Тя направи физиономия на престорена обида и след това ми се изплези. Потупах устните си с пръст, сякаш премислях отново възможностите.

— Права си, като изключим острия ти език, май не ти подхожда много. Див овес! — възкликнах, като я стреснах и я накарах да се засмее. — Дивото ти подхожда, но цветът е твърде малък и срамежлив. Поради тази и други по-очевидни причини — прокашлях се аз, — мисля, че ще трябва да подминем дивия овес.

— Жалко.

— Маргаритката е подходяща — продължих да говоря в рели-некипели аз, като не ѝ позволих да отклони вниманието ми. — Висока и стройна, готова да расте край пътищата. Упорита и не твърде деликатна. Маргаритката е уверена в себе си. Мисля, че може и да е подходяща за теб... Но нека продължим с изброяването. Перуника? Твърде ярка. Магарешки бодил — твърде сдържан. Теменуга — твърде

краткотрайна. Трилиум? Хм, виж това е интересна идея. Красиво цвете. Не може да бъде култивирано. Структурата на венчелистчетата... — направих най-смелата си постъпка в дотогавашния си младежки живот и леко докоснах едната страна на шията ѝ с върховете на пръстите си — ... е достатъчно гладка, за да напомни леко за мекотата на кожата ти. Но е твърде близо до земята.

— Поднесе ми доста богат букет — тихо каза Дена.

Тя несъзнателно вдигна ръка към мястото на шията си, където я бях докоснал, задържа я там за момент и след това я отпусна.

Дали това беше добър или лош знак? Дали тя искаше да изтрие докосването ми или да го притисне по-близо до себе си? Изпълни ме по-голяма неувереност от преди и аз реших да продължа, без да поемам повече очевидни рискове. Спрях се.

— Цветето селас.

Тя също спря и се обърна да ме погледне.

— След всички тези думи накрая избираш цвете, което дори не познавам? Какво е това цвете „селас“? И защо то?

— Това е тъмночервено цвете, което расте върху здрава лоза. Листата му са тъмни и деликатни. Те обичат сенчести места, но самото цвете успява да открие заблудени слънчеви лъчи, под които да разцъфне — погледнах я. — Това ти подхожда. В теб има и светлина, и сянка. Цветето расте в тъмни гори и е много рядко, защото само много умели хора могат да се грижат за него, без да го наранят. Уханието му е прекрасно и то е много търсено, но рядко откривано. — Направих пауза и я погледнах внимателно. — Да, тъй като съм принуден да избирам, бих избрал селас.

Тя ме погледна и след това извърна очи.

— Надценяваш ме.

— Може би ти се подценяваш — усмихнах се аз.

Тя ми се усмихна в отговор.

— Преди малко беше по-близо до истината. Маргаритките са прости и очарователни. Маргаритките са пътят към сърцето ми.

— Ще го запомня — продължихме разходката. — А ти какво цвете би донесла на мен? — подразних я аз, като мислех, че този въпрос ще я завари неподготвена.

— Върбов цвят — отвърна тя, без да се поколебае нито за миг.

Останах замислен за един дълъг момент, преди да попитам:

— Върбите имат ли цветове?

— Не мисля — отнесено отвърна тя.

— Тогава ще е рядък дар да получиш такъв цвят — изкикотих се аз. — Защо точно върбов цвят?

— Напомняш ми за върба — непринудено отвърна тя. — Силни, с дълбоки, скрити корени. Когато дойде бурята, лесно се огъваш, но никога повече от това, което ти самият пожелаеш.

Вдигнах ръце сякаш да се предпазя.

— Престани с тези твои сладки слова — запротестирах. — Искаш да се огъна пред волята ти, но няма да стане. Ласкателството ти не е нищо повече от празни думи!

Тя ме наблюдава известно време, сякаш за да се увери, че тирадата ми е приключила.

— „Отвъд всички други дървета — каза тя с лек намек за усмивка върху елегантните си устни — върбата подчинява се на волята на вятъра.“

* * *

Звездите ми подсказаха, че са минали пет часа. Но сякаш беше изминал само един миг, когато стигнахме до „Дъбовото гребло“, където тя беше отседнала в Имре. Сигурно беше минал цял час, откакто обмислях дали да я целуна на вратата. Мисълта за това ме беше изкушавала поне десетина пъти, докато разговаряхме по пътя — когато спряхме на Каменния мост, за да се любуваме на реката под лунната светлина, под лимоновото дърво в един от парковете на Имре...

В тези мигове аз усещах как между нас се натрупва почти осезаемо напрежение. Когато тя погледнеше встрани към мен с потайната си усмивка, начинът, по който накланяше главата си, това, как обръщаше лице към мен, ме караше да мисля, че тя сякаш се надяваше аз да направя... нещо.

Да я взема в прегръдките си? Да я целуна? Как можеше да разбере човек?

Не знаех. Така че устоях на привличането ѝ. Не исках да си въобразя твърде много и да я обидя или да поставя себе си в неудобно

положение. Още повече, че предупреждението на Деох ме караше да се чувствам несигурен.

Може би онова, което усещах, беше естественият чар на Дена, нейната харизма.

Като всички момчета на моята възраст аз бях като идиот, когато ставаше въпрос за жени. Разликата между мен и останалите беше, че аз бях болезнено наясно за своето невежество, докато другите като Симон просто постъпваха нетактично и се правеха на глупаци пред жените с недодяланото си ухажване. Не можех да се сетя за нищо лошо от това да ухажвам Дена, без тя да го желае, и да я накарам да се смее на несръчните ми опити. Едно от нещата, които мразех най-много, беше да направя нещо не както трябва.

И така, ние се сбогувахме и аз я изпратих с поглед, докато тя влизаше през страничната врата на „Дъбовото гребло“. Поех си дълбоко дъх и едва се сдържах да не започна да се смея и да танцувам. Мисълта за Дена ме бе обсебила изцяло — уханието на вятъра, който си играеше с косата ѝ, звукът на гласа ѝ, начинът, по който лунната светлина хвърляше сенки върху лицето ѝ.

След това бавно се върнах на земята. Преди да направя и няколко крачки, радостта ми увисна като платно в безветрие. Докато се връщах обратно през града, покрай спящите къщи и тъмните странноприемници, въодушевеното ми настроение много бързо беше заменено от съмнение.

Бях развалил всичко. Всички неща, които бях казал, неща, които тогава ми се струаха много остроумни, сега ми изглеждаха като най-безсмислените брътвежи, които само един глупак би изрекъл. Вероятно се беше прибрала с въздишка на облекчение, че най-накрая се е отървала от мен.

Но тя се усмихваше, дори се смееше.

Не си бе спомнила първата ни среща по пътя от Тарбеан. Вероятно не ѝ бях направил особено впечатление.

Открадни ме — това бяха думите ѝ.

Трябваше да проявя повече смелост и да я целуна накрая. Трябваше да съм по-предпазлив. Говорих твърде много, но казах твърде малко.

63.

РАЗХОДКИ И РАЗГОВОРИ

Уилем и Симон почти си бяха изяли обеда, когато пристигнах на обичайното ни място в двора.

— Съжалявам — извиних се аз и сложих лютнята на паветата близо до пейката. — Наложих се да се пазаря.

Бях ходил от другата страна на реката, за да купя малко живак и торбичка морска сол. Последната ми беше струвала много скъпо, но този път по изключение не ме беше грижа за парите. Ако съдбата ми се усмихнеше, щях скоро да се издигна в йерархията на Рибарника, а това означаваше, че моите проблеми с парите също щяха да приключат скоро.

Докато пазарувах в Имре, уж случайно минах покрай странноприемницата, където беше отседнала Дена, но тя не беше там, нито в „Еолиан“ или пък в парка, където бяхме спрели да разговаряме миналата нощ. Въпреки това бях в чудесно настроение.

Катурнах калъфа на лютнята на едната му страна и го отворих, за да може слънцето да нагрее новите струни и те да се опънат. След това седнах на каменната пейка под пилона за знамето, близо до двамата ми приятели.

— И така, къде беше снощи? — някак твърде небрежно ме попита Симон.

Едва тогава се сетих, че тримата бяхме планирали да се срещнем миналата нощ с Фентон и да играем на ъгли.

Срещата ми с Дена ме бе накарала напълно да забравя за този план.

— О, господи, съжалявам, Сим. Дълго ли ме чакахте?

Той ме изгледа.

— Съжалявам — повторих аз, като се надявах, че изглеждам толкова виновен, колкото се и чувствах. — Забравих.

Сим се ухили и сви рамене.

— Не е болка за умирање. Когато разбрахме, че няма да се появиш, отидохме в „Библиотеката“ да пийнем и да се огледаме за момичета.

— Фентон ядоса ли се?

— Беше бесен — спокойно се вклучи в разговора и Уилем. — Каза, че следващия път като те види, ще ти отреже ушите.

— Нарече те празноглав е’лир, който няма никакво уважение към по-добрите от него — усмивката на Сим стана още по-широка.

— Направи някои изјавления по отношение на роднините ти и сексуалните ти наклонности към животни — добави Уилем със сериозно лице.

— „... в расо на техлин“! — запя с пълна уста Симон.

След това така се разсмя, че се задави. Потупах го по гърба.

— Къде беше? — попита ме Уилем, докато Сим се опитваше да си поеме въздух. — Анкер каза, че си си тръгнал рано.

Осъзнах, че по някаква причина не исках да говоря за Дена.

— Срецнах един човек.

— Някой по-важен от нас? — попита ме Уилем с равен тон, който можеше да бъде възприет като някакъв сух хумор или пък критика.

— Едно момиче.

— Онази, която преследваш наоколо? — повдигна вежда той.

— Никого не съм *преследвал* — възпротивих се аз. — Тя ме намери в „При Анкер“.

— Добър знак — рече Уилем.

Симон кимна с компетентен вид и след това вдигна очи нагоре с игрив проблясък в тях.

— Е, правихте ли заедно музика? — Той ме смушка с лакът и повдигна и спусна вежди няколко пъти. — Направихте ли някой малък дует?

Изглеждаше ми твърде смешен, за да се почувствам обиден.

— Немаше музика. Тя просто си търсеше някой, който да я изпрати.

— Да я изпрати ли? — попита той с многозначителен вид и отново започна да мърда вежди.

Този път не ми беше толкова забавно.

— Навън беше тъмно — сериозно отвърнах аз. — Просто я придружих обратно до Имре.

— О! — разочаровано възкликна Сим.

— Тръгнал си си рано от „При Анкер“ — провлачи Уил. — А ние чакахме около час. Два часа ли ти трябват, за да отидеш до Имре и да се върнеш обратно?

— Беше дълга разходка — признах аз.

— Колко дълго е „дълго“? — попита Симон.

— Няколко часа — извърнах поглед аз. — Около шест.

— Шест часа? — повтори Сим. — Хайде стига, мисля, че имам право да науча повече подробности, след като ми надува главата за нея през последните два цикъла.

— Не съм ти надувал главата — наежих се аз. — Просто се разхождахме. Разговаряхме.

Сим, изглежда, се съмняваше в думите ми.

— Стига бе, цели шест часа?

— Казва истината. — Уилем потупа Сим по рамото.

— Защо мислиш така?

— Звучи по-искрено, отколкото когато лъже.

— Ако вие двамата млъкнете за малко, ще ви разкажа какво стана. Така справедливо ли е?

Те кимнаха в отговор. Погледнах надолу към ръцете си в опит да си събера мислите, но те не се поддаваха на никакъв контрол.

— Върнахме се до Имре по обиколния път, спряхме за малко на Каменния мост. Ходихме до един парк извън града. Седяхме край реката. Говорихме за... всъщност за нищо конкретно. Места, където сме били. Песни... — осъзнах, че говоря несвързано, и млъкнах.

Подбрах внимателно следващите си думи:

— Мислех да направя нещо повече от това да се разхождаме и разговаряме, но... — не довърших, защото нямах идея какво да кажа.

За момент и двамата останаха мълчаливи.

— Да му се не види — зачуди се Уилем, — Великия Квоте, укротен от жена.

— Ако не те познавах, щях да си помисля, че те е страх — леко насмешливо ми каза Симон.

— Дяволски прав си, страх ме е — тихо казах аз и нервно избърсах ръце от панталоните си. — И теб щеше да те е страх, ако

някога я беше срещнал. Всичко, което мога да направя, е да стоя тук, вместо да тичам до Имре и да се надявам да я видя през прозореца на някой магазин или да се размина с нея на улицата — неуверено се усмигнах аз.

— Върви тогава — усмигна се в отговор Симон и леко ме побутна със свободната си ръка, — хайде, отивай.

Останах на мястото си.

— Не е толкова просто.

— При теб нищо никога не е просто — промърмори Уилем.

— Разбира се, че е просто — засмя се Симон. — Отиди и ѝ разкажи някои от нещата, които разказа на нас.

— Точно така — казах аз с мрачен сарказъм, — просто и лесно като песен. Само дето не знам дали тя ще иска да ги чуе. Тя е нещо специално... Какво общо би искала да има с мен?

— Тя е дошла да те потърси. Очевидно има нещо, което иска. — Симон ме погледна с откровено недоумение.

За момент настъпи мълчание и аз побързах да сменя темата, докато имах тази възможност.

— Манет ми позволи да започна своя проект за калфа.

— Вече? — Симон ме погледна загрижено. — Килвин ще се съгласи ли с това? Той много не обича претупаните работи.

— Нищо не съм претупал — отвърнах аз. — Просто се уча бързо.

Уилем изсумтя развеселено и Симон побърза да се намеси, преди двамата да сме започнали да се препираме.

— Какъв ще бъде проектът ти? Симпатична лампа ли?

— Всеки прави лампа — рече Уилем.

— Исках да направя нещо различно — отвърнах, — може би някакъв механизъм, но Манет ми каза да се придържам към лампата.

Часовниковата кула удари четири пъти. Изправих се, взех калфа на лютнята си и се приготвих да отивам за учебните часове.

— Трябва да ѝ кажеш — каза ми Симон. — Ако харесваш някое момиче, то трябва да разбере това.

— А ти досега как се справяш? — попитах го аз, раздражен, че точно Симон реши да ми дава съвет за взаимоотношенията с жените. — От статистическа гледна точка, според твоя богат опит, колко често тази твоя стратегия е давала резултати?

Уилем благоразумно се загледа уж някъде, докато Сим и аз си разменихме гневни погледи. Аз се почувствах гузен и пръв извърнах очи.

— Освен това няма кой знае какво за казване — промърморих аз. — Приятно ми е да съм с нея и сега знам къде е отседнала. Това означава, че мога да я намеря, ако реша да я потърся.

64. ДЕВЕТ В ОГЪНЯ

На следващия ден, за късмет, ходих до Имре. След това, тъй като случайно се оказах наблизно, се отбих в „Дъбовото гребло“.

Собственикът не беше чувал Дена или Диана, но едно очарователно тъмнокосо момиче на име Динах било наело стая там. В момента я нямало, но ако имам желание да ѝ оставя бележка. Отклоних предложението му, успокоен от това, че сега, когато знаех къде е отседнала Дена, можех сравнително лесно да я намеря.

Обаче през следващите два дена няхах късмета да я открия в „Дъбовото гребло“. На третия ден собственикът ме уведоми, че си е тръгнала посред нощ, като е взела всичките си вещи и не си е платила сметката. След като наслуки се отбих в няколко кръчми и не я намерих, се върнах в Университета, като не знаех дали трябваше да съм обезпокоен или раздразнен.

Минаха още три дни и пет безплодни пътувания до Имре. Нито Деох, нито Трепе бяха чували някакви новини за нея. Деох ми каза, че за нея било характерно да изчезва по този начин и можех да я търся със същия успех, както някоя котка би обръщала внимание, когато я викат по име. Знаех, че това е добър съвет, и въпреки това не му обърнах внимание.

* * *

Седях в кабинета на Килвин и се опитвах да изглеждам спокоен, докато едрият космат магистър включваше симпатичната ми лампа с огромните си ръце. Това беше първият ми самостоятелен проект като изобретател. Бях отлял плочите и шлифовал лещите. Бях смазал излъчвателя, без да се отровя с арсеник. И най-важното, Аларът и

хитроумната сигалдрия, които превръщаха отделните части във функционираща ръчна симпатична лампа, също бяха мои.

Ако Килвин одобрише завършеното изделие, щеше да го продаде и аз щях да получа част от парите като комисионна.

Което беше по-важно, аз самият щях да стана изобретател, макар и все още новак. Щеше да ми бъде дадена възможност да правя свои собствени проекти с голяма доза свобода. Това беше голяма крачка напред в йерархията на Рибарника, стъпка към това да получа ранга на ре'лар и, което беше най-важното, към моята финансова независимост.

Накрая той вдигна поглед.

— Това е чудесна работа, е'лир Квоте, но конструкцията не е типична.

— Направих някои промени — кимнах аз. — Ако я включите, ще видите...

Килвин издаде някакъв нисък звук, който можеше да е развеселен кикот или раздражено сумтене. Постави лампата на масата. Обиколи стаята и загаси всички лампи без една.

— Знаеш ли колко симпатични лампи са избухнали в ръцете ми през всичките тези години, е'лир Квоте?

Мъчително преглътнах.

— Колко?

— Нито една — тържествено отвърна той. — Защото винаги внимавам. Винаги съм абсолютно сигурен в това какво държа в ръцете си. Трябва да се научиш на търпение, е'лир Квоте. Един миг обмисляне може да ти спести много мигове в огъня.

Сведох поглед и се опитах да изглеждам смирен като човек, когото току-що са наказали.

Килвин се протегна и изгаси последната лампа, след което стаята потъна в почти пълна тъмнина. Мина известно време и след това от ръчната лампа върху стената се отрази ясно различима червеникава светлина. Тя беше слаба — по-слаба от светлината на една-единствена обикновена свещ.

— Превключвателят е на няколко степени — побързах да кажи аз. — Всъщност това е по-скоро нещо като реостат, отколкото ключ.

— Хитро измислено — кимна Килвин. — Това е нещо, което повечето хора не биха си направили труда да сложат на толкова малка лампа. — Светлината ту ставаше по-силна, ту по-слаба, ту отново по-

силна. — Самата сигалдрия изглежда доста добре направена — бавно рече Килвин и сложи лампата върху масата, — но фокусът на лещата ти нещо не е наред. Има твърде малко разсейване.

Това беше истина. Вместо да осветява цялата стая, както би трябвало, лампата ми осветяваше само малка част от помещението — ъгъла на работната маса и половината от голямата черна плоча, която беше изправена до стената. Останалата част от стаята си оставаше тъмна.

— Нарочно е — обясних. — Има такива фенери, наричат ги „биволско око“.

От Килвин не се виждаше нищо повече от тъмна сянка от другата страна на масата.

— Тези неща са ми известни, е'лир Квоте. — В гласа му се прокрадна лек укор. — Те обикновено се използват за нечисти дела. Арканистите от занаята не трябва да имат вземане-даване с тях.

— Мислех, че моряците ги използват.

— Използват ги крадците — сериозно рече Килвин. — И шпионите, и други хора, които не искат да се вижда какво точно правят в тъмните часове на нощта.

Лекото безпокойство, което ме беше обхванало, внезапно стана по-силно. Мислех, че тази среща е по-скоро формалност. Знаех, че съм умел изобретател — по-добър от мнозина, които са работили много по-дълго в работилницата на Килвин. Сега внезапно се притесних, че може би съм сбъркал и пропилял близо трийсетте часа работа по лампата, да не споменаваме почти целия талант от моите собствени пари, който бях вложил в материали.

Килвин изсумтя неопределено и измърмори нещо под носа си. Шестте маслени лампи с пращени се запалиха отново и изпълниха стаята с естествена светлина. Възхитих се на това как магистърът небрежно беше направил шестпосочно обвързване. Нямах никаква представа откъде е почерпил енергията.

— Просто всеки прави симпатична лампа за своя първи проект — казах аз, за да запълня мълчанието. — Всички винаги следват една и съща стара схема. Искях да направя нещо различно. Искях да видя дали ще мога да направя нещо ново.

— Предполагам, че онова, което си искал да демонстрираш, е твоята изключителна интелигентност — сухо каза Килвин. — Искал си

не само да завършиш чиракуването си за половината от обичайното време, но и да ми покажеш своя собствена подобрена конструкция. Нека бъдем откровени един с друг, е'лир Квоте. Изработката на тази лампа е опит да покажеш, че си по-добър от обикновения чирак, не е ли така? — След като изрече тези думи, Килвин погледна право в мен и за момент в очите му нямаше и следа от обичайната разсеяност.

Усетих как устата ми пресъхва. Под рунтавата му брада и тежкия му атурански акцент умът на Килвин беше остър като диамант.

Какво въобще ме бе накарало да мисля, че мога да го измамя и накрая да ми се размине?

— Разбира се, че исках да ви впечатля, магистър Килвин — казах аз с наведен поглед. — Мисля, че това се подразбира.

— Недей да ми угодничиш. Фалшивата скромност не ме впечатлява.

Вдигнах поглед и изправих рамене.

— В този случай, магистър Килвин, аз наистина съм по-добър. Уча по-бързо. Работя по-усилено. Ръцете ми са по-чевръсти. Умът ми — по-любопитен. Обаче също така бих очаквал вие сам да сте го разбрали това и без да е необходимо да ви го казвам.

— Така е по-добре — кимна Килвин. — И си прав, наистина знам тези неща. — Той включваше и изключваше лампата, като я насочваше към различни предмети в стаята. — И което си е право, съм наистина впечатлен от твоето умение. Лампата е направена спретнато. Сигалдрията е доста хитро направена. Гравировката е прецизна. Хитроумна изработка като цяло.

Изчервих се от удоволствие при тези комплименти.

— Но в изобретяването има неща, които надхвърлят простото умение — рече Килвин, остави лампата върху масата и разпери встрани огромните си ръце. — Не мога да продам тази лампа. Накрая тя ще попадне в ръцете на неподходящите хора. Ако хванат крадец с такъв инструмент, това ще се отрази зле върху всички арканисти. Ти завърши чиракуването си и се отличи с високо умение. — Думите му ме успокоиха донякъде. — Но по-важната ти оценка все още е под въпрос. Предполагам, че ще претопим самата лампа, за да използваме метала.

— Ще претопите лампата ми? — Бях работил върху нея в продължение на цял цикъл и бях вложил почти всичките си пари и

покупката на материалите. Надявах се на значителна печалба, когато Килвин я продадеше, но сега...

— Всички ние сме отговорни за поддържането на репутацията на Университета, е'лир Квоте. — Изражението на лицето му беше непоколебимо. — Ако някой такъв предмет попадне в погрешните ръце, това би се отразило зле на всички нас.

Опитвах се да измисля някакъв начин да го убедя, когато той махна с ръка към вратата.

— Отиди да кажеш своите добри новини на Манет.

Отправих се към работилницата с натезало сърце и бях посрещнат от звука на стотици ръце, които сечаха дърво, дялаха камък и чукаха метал. Въздухът беше натезал от миризмата ни киселини за гравирание, нагорещено желязо и пот. Забелязах Манет зад ъгъла, където редеше керемиди в една пещ. Изчаках, докато затвори вратата, отдръпна се назад и изтри потта от челото си с ръкава на ризата.

— Как мина? Взе ли изпита или ще трябва да те държа за ръката още цял един семестър?

— Взех го — казах аз, без да обръщам внимание на думите му. — Беше прав за промените. Те не го впечатлиха.

— Казах ти — вдигна рамене той без всякакво задоволство в гласа. — Не забравяй, че съм тук по-дълго от всички други студенти. Когато ти казвам, че магистрите са консервативни до мозъка на костите си, не говоря празни приказки. Просто го знам. — Манет разсеяно прокара ръка през рошавата си черна брада, докато следеше топлината, която се излъчваше от тухлената пещ. — Някакви идеи какво ще правиш сега, когато вече си волна птица?

— Мислех да смажа една партида излъчватели за сини лампи — казах аз.

— Парите са добри — бавно рече Манет, — макар че това е рискована работа.

— Знаеш, че съм внимателен — уверих го аз.

— Рискът си е риск — настоя Манет. — Може би преди около десет години обучавах едно момче, как му беше името...? — Той се чеса по главата известно време и след това сви рамене. — Та той допусна малка грешка. — Манет остро щракна с пръсти. — Но това се оказа напълно достатъчно. Изгори се доста лошо и загуби няколко пръста. След това от него не ставаше кой знае какъв изобретател.

Погледнах към другия край на помещението, където беше Камар с липсващото му око и плешива, покрита с белези, глава.

— Ще го имам предвид — неспокойно прибрах ръцете си, докато наблюдавах лъскавата метална кутия.

След демонстрацията на Килвин хората минаваха край придобивката доста нервно в продължение на ден-два, но скоро след това се превърна просто в поредното оборудване. Истината беше, че имаше сигурно десет хиляди различни начина да умреш в Рибарника, ако не си внимателен. Костеният катран просто беше най-новият и най-вълнуващ начин да се убиеш.

Реших да сменя темата.

— Мога ли да ти задам един въпрос?

— Давай, пали смело — каза той и хвърли поглед към близката пещ. — Схващаш ли майтапа — „пали смело“?

Вдигнах очи и въздъхнах.

— Би ли казал, че познаваш Университета по-добре от всеки друг?

— По-добре от всеки друг жив човек — кимна той. — Знам всички малки мръсни тайни.

— Значи, стига да искаш — сниших глас аз, — можеш да влезеш в Архива, без никой да разбере?

Манет присви очи.

— Бих могъл, но няма да го направя.

Опитах се да кажа нещо в отговор, но той ме прекъсна с лека нотка на раздразнение:

— Слушай, момчето ми, говорихме за това и преди. Просто бъди търпелив. Трябва да дадеш на Лорен достатъчно време, за да се успокои. Мина само малко повече от семестър...

— Мина половин година!

— Струва ти се, че това е много време, само защото си млад — поклати глава той. — Повярвай ми, в съзнанието на Лорен споменът все още е пресен. Прави добро впечатление на Килвин още един семестър и след това го помоли да се застъпи за теб. Повярвай ми, това ще свърши работа.

Направих възможно най-засрамената си физиономия.

— Не би ли могъл само да...

— Не. Не и не — твърдо поклати глава той. — Няма да ти покажа. И няма да ти кажа. Няма да ти начертая карта. — Изражението му омекна и той сложи ръка на рамото ми, като очевидно се опитваше да смекчи огорчението, което ми бе причинил с резкия си отказ. — В името на Техлу, така или иначе не мога да разбера за какво е цялото това бързане? Ти си млад. Разполагаш с цялото време на света. — Той размахва пръст. — Но ако те изключат, ще е завинаги. И точно това ще ти се случи, ако стане така, че те хванат, когато се опитваш да се промъкнеш в Архива.

— Предполагам, че си прав — обезсърчено казах аз и раменете ми се отпуснаха.

— Точно така, прав съм — рече Манет и се обърна отново да погледне пещта. — Бягай сега, че от теб ще получа някоя язва.

Отдалечих се, обмисляйки трескаво думите на Манет и онова, което неволно му се бе изплъзнало по време на разговора ни. По принцип знаех, че съветът му е добър. Ако пазех добро поведение един-два семестъра, щях да получа достъп до Архива. Това беше простият и безопасен път към онова, което исках да постигна.

За съжаление, не можех да си позволя да съм търпелив. Бях съвсем наясно, че този семестър може да ми е последният, освен ако не успеех да намеря начин да спечеля доста бързо значителна сума пари. Не. Търпението не беше за мен.

Преди да изляза, надникнах в кабинета на Килвин и го видях да седи на работната си маса и безцелно да включва и изключва моята лампа. Изражението му отново беше разсеяно и в мен не остана никакво съмнение, че огромната машина в мозъка му бе заета да мисли за десетки неща едновременно.

Почуках на рамката на вратата, за да привлека вниманието му.

— Магистър Килвин?

— Да? — без да се обръща, отвърна той.

— Мога ли аз да купя лампата? — попитах го аз. — Мога да я използвам, за да чета нощно време. В момента продължавам да харча пари за свещи. — Думите ми прозвучаха твърде мелодраматично и ме се прииска да си прехапя езика, но беше твърде късно.

Килвин мълча дълго и замислено. Лампата в ръката му тихо щракаше, когато той я включваше и изключваше отново и отново.

— Не можеш да купиш това, което си направил със собствените си ръце — рече той. — Времето и материалите, които си похарчил за направата ѝ, са твои.

Той ми подаде лампата.

Пристъпих в стаята, за да я взема, но Килвин дръпна ръката си обратно и ме погледна в очите.

— Трябва да си изясним едно нещо — каза той със сериозен глас. — Не можеш да я продаваш или заемаш на някой друг. Дори и на човек, на когото имаш доверие. Ако лампата се изгуби, накрая ще попадне в неподходящи ръце и ще бъде използвана в тъмното за потайни и нечисти дела.

— Давам ви думата си, магистър Килвин. Никой друг освен мен няма да я използва.

Когато излизах от работилницата, внимавах изражението на лицето ми да не ме издава, но вътрешно се бях ухилил доволно до уши. Манет ми беше казал точно онова, което исках да знам. Имаше друг път към Архива. Скрит път. И ако той съществуваше, аз можех да го открия.

65. ИСКРА

Подмавих Уил и Сим да отидем в „Еолиан“ с обещанието за безплатни напитки — единствената щедрост, която можех да си позволя.

Виждате ли, макар намесата на Амброуз да не ми позволяваше да си спечеля някой богат благородник за покровител, имаше достатъчно обикновени любители на музиката, които ми купуваха повече напитки, отколкото можех да изпия сам, без да прекалявам.

Имаше две прости решения на този проблем. Можех да стана пияница или да се възползвам от споразумението, което съществуваше, откакто съществуват кръчми и музиканти, които да свирят в тях. За вас ще повдигна лекичко завесата пред една отдавна пазена тайна от живота на менестрела...

Да кажем, че сте в странноприемницата и ме слушате как свиря. Смеете се, плачете и, общо взето, се възхищавате на моето умение. След това искате да покажете своята признателност, но нямате необходимите средства, за да ми направите значим подарък или да ми дадете пари като някой богат търговец или благородник. Затова ми предлагате да ме почерпите напитка. Но аз вече си имам една. Или дори няколко. Или пък искам да остана трезвен. Отказвам ли тогава предложението ви? Разбира се, че не. Това би било просто пропиляване на ценна възможност и най-вероятно би ви накарало да си помислите, че се държа високомерно.

Вместо това любезно приемам и казвам на кръчмаря да ми сипе медовина от Грейсдейл. Или от Саунтен. Или пък поръчвам някоя специална реколта бяло вино.

Името на напитката не е важно. Важното е, че всъщност няма никаква напитка. Кръчмарят ми дава вода.

Вие плащате за напитката, аз любезно ви благодаря и всички са доволни. По-късно кръчмарят, странноприемницата и музикантът си разделят парите, които сте дали, на три.

Дори и по-благоприятно — някои по-изтънчени заведения позволяват да си запазиш напитките като един вид кредит, който да използваш по-късно. „Еолиан“ беше точно такава място.

Ето как, въпреки че ме беше налегнала бедност, аз успях да осигуря цяла бутилка тъмен skutен на масата, където ме чакаха Уил и Сим.

Уил изгледа бутилката с поглед на ценител, докато сяхах.

— Какъв е специалният повод?

— Килвин одобри симпатичната ми лампа. В момента пред очите ви е най-новият калфа изобретател в Арканум — казах аз с известно самодоволство.

На повечето студенти им трябва поне три-четири семестъра преди да завършат чиракуването си. Запазих за себе си противоречивото отношение, с което беше посрещната лампата ми.

— Крайно време беше — сухо каза Уил. — Колко ти отне... почти три месеца? Хората започнаха да говорят, че си изгубил талантите си.

— Мислех, че ще сте по-доволни — рекох аз, докато свалях воська от тапата на бутилката. — Дните, в които броях всяко пени, може би са на привършване.

— Достатъчно добре се справяш — пренебрежително махна с ръка Сим.

— Пия за това успехът ти като изобретател да продължава — вдигна на здравица Уил и плъзна чашата си към мен. — Особено като знам, че това ще доведе до повече напитки в бъдеще.

— Освен това — продължих аз, докато махах последните остатъци от воська — винаги съществува възможността, ако те напия достатъчно, някой ден да ме пуснеш да се вмъкна в Архива — довърших весело и хвърлих поглед, за да преценя реакцията му.

Уил бавно отпи, без да ме погледне в очите.

— Не мога.

Усетих горчиво разочарование в дъното на стомаха си. Магнах пренебрежително с ръка, сякаш не можех да повярвам, че той е приел шегата ми на сериозно.

— О, знам...

— Мислих за това — прекъсна ме Уилем. — Защото ми е ясно, че изобщо не заслужаваше наказанието, което ти наложиха, и знам

колко те безпокои това. — Уил отново отпи. — Понякога Лорен отстранява студенти. Няколко дни за това, че са разговаряли твърде шумно в Гробниците. Или за няколко цикъла, ако не са били внимателни с някоя книга. Но забраната за достъп е нещо различно. Това не се е случвало от години. Всички знаят. Ако някой те види... — Той поклати глава. — Ще загубя длъжността си на писар. Може и двамата да ни изключат.

— Не се обвинявай — успокоих го аз. — Дори самият факт, че си мислил за това...

— Нещо ставате прекалено съзлив и двамата — намеси се Сим и удари чашата си о масата. — Отвори бутилката и да пием за това Килвин да е толкова впечатлен, че да говори с Лорен и да възстанови правото ти да влизаш в Архива.

Усмяхнах се в отговор и започнах да навивам тирбушона в тапата.

— Имам по-добър план — рекох аз. — Предлагам да пием за вечния тормоз и досаждането на известния нам Амброуз Джакис.

— Мисля, че с това всички можем да се съгласим — каза Уил и вдигна чашата си.

— Велики богове! — с приглушен глас възкликна Симон. — Виж какво е намерил Деох.

— Какво? — попитах аз, твърде съсредоточен да извадя тапата, без да я разтроша на парчета.

— Успял е отново да доведе тук най-красивата жена — промърмори Сим с нехарактерна за него киселост. — Това е достатъчно, за да го намрази човек.

— Сим, вкусът ти по отношение на жените в най-добрия случай може да се нарече съмнителен.

Тапата излезе безпроблемно с приятен за ухото звук и аз я вдигнах триумфално, за да могат те двамата да я видят. Нито един от тях не ми обърна никакво внимание, тъй като очите им бяха приковани към вратата.

Обърнах се да видя какво гледат. И се вцепених.

— Това е Дена.

— Дена ли? — обърна се към мен Сим.

— Диана — намръщих се аз. — Дена. Тя е момичето, за което ви разказвах преди. Онази, която пях с мен. Има много, различни имена.

Не знам защо.

Уилем ме изгледа безизразно.

— Това е твоето момиче? — невярващо попита той.

— Момичето на Деох — тихо го поправи Симон.

Наистина изглеждаше вярно. Красивият мускулест Деох разговаряше с нея по своя непринуден начин. Дена се смееше и беше обвила ръка около него в небрежна прегръдка. Докато ги наблюдавах как разговарят, почувствах остра тежест в гърдите си.

След това Деох се обърна и посочи нещо. Тя проследи ръката му, срещна погледа ми, лицето ѝ просветна и тя ми се усмихна. Без да се замислям, отговорих на усмивката ѝ. Сърцето ми отново започна да бие. Махнах ѝ да се приближи. След като размени няколко думи с Деох, тя започна да си проправя път към нас през тълпата от хора.

Бързо отпих от skutena, докато Симон ме гледаше невярващо и почти с благоговение.

Дена беше облечена в тъмнозелена рокля, която оголваше ръцете и раменете ѝ. Беше зашеметяваща и го знаеше. Усмихваше се.

И тримата се изправихме, когато тя се приближи.

— Надявах се да те открия тук — каза тя.

— Надявах се да бъда открит — направих лек поклон. — Това са двама от най-добрите ми приятели. Симон. — Сим се усмихна като слънце и махна перчема от очите си. — И Уилем. — Уил кимна. — Това е Диана.

— Какво е накарало трима красиви млади мъже да дойдат в града тази нощ? — облегна се назад тя.

— Заговорничим за провала на нашите врагове — отвърна Симон.

— И празнуваме — побързах да добавя аз.

— За объркването на врага — вдигна чашата си за тост Уилем.

Симон и аз последвахме примера му, но аз спрях, сетил се, че Дена няма чаша.

— Съжалявам — извиних се аз. — Мога ли да те почерпя напитка?

— Надявах се да ме почерпиш вечеря — отвърна тя. — Но бих се чувствала гузна да те отнема от приятелите ти.

Мислите ми запрепускаха лудо, докато се опитвах да измисля тактичен начин, по който да се измъкна.

— Предполагането ти, че го искаме тук, е погрешно — каза Уилем с искрена физиономия. — Ще ни направиш услуга, ако го отмъкнеш.

Дена бавно се наведе напред, а в ъгълчетата на устата ѝ играеше усмивка.

— Наистина ли?

— Той пие дори повече, отколкото говори — със сериозен вид кимна Уилем.

— Толкова много? — изгледа ме закачливо тя.

— Освен това — невинно се намеси Симон — ще се мръщи с дни, ако пропусне възможността да бъде с теб. Ще бъде напълно безполезен за нас, ако го оставиш тук.

Лицето ми пламна и внезапно изпитах желание да удуша Сим.

Дена се разсмя с очарователния си смях.

— Тогава май наистина ще е по-добре да ви го отнема.

Тя се изправи с едно движение, като върбова пръчка, огънала се под напора на вятъра, и ми подаде ръка. Улових я.

— Надявам се пак да се видим, Уилем, Симон.

Те ми помахаха и ние се отправихме към вратата.

— Харесаха ми — каза тя. — Уилем е като камък в дълбока вода. А Симон е като момче, което шляпа в поток.

Описанието ѝ ме накара да се разсмея.

— Едва ли бих могъл да ги опиша по-добре. Спомена нещо за вечеря?

— Излъгах — отвърна с непринудена наслада тя. — Но бих приела предложението ти за напитка.

— Какво ще кажеш за „Канелката“?

Тя сбърчи носле.

— Твърде много възрастни мъже и малко дървета. Нощта е хубава да я прекараме на открито.

— Води ме тогава — посочих вратата аз.

Тя така и стори. Наслаждавах се на светлината, която струеше от нея, и на завистливите погледи на другите мъже. Когато излизахме от „Еолиан“, ми се стори, че дори и Деох леко ми завидя. Но когато минавах покрай него, видях в очите му отблясъка на нещо различно. Печал? Състрадание?

Не му обърнах внимание. Бях с Дена.

Купихме си самун черен хляб и бутилка авенишко ягодово вино. След това намерихме уединено място в една от многото обществени градини, каквито имаше навсякъде в Имре. Първите падащи листа на есента танцуваха по улиците край нас. Дена свали обувките си и започна да танцува с лека стъпки в сенките наоколо, наслаждавайки се на усещането за тревата под босите си стъпала.

Настанихме се на една пейка под висока клонеста върба, след това я зарязахме и си намерихме по-удобни места на земята около ствола на дървото. Хлябът беше месест и тъмен и ни отне известно време, докато го начупим на комати. Виното беше сладко и леко и след като Дена целуна бутилката, устните ѝ останаха влажни дълго време.

Във въздуха се носеше безнадеждното усещане на последната топла лятна нощ.

Говорихме за всичко и за нищо и през цялото това време аз едва можех да си поема дъх заради това, че тя е толкова близо до мен, заради начина, по който се движеше, заради звука на гласа ѝ, който докосваше есенния въздух.

— Преди малко погледът ти беше зареян в далечината — каза тя. — За какво си мислеше?

Свих рамене, за да спечеля време да обмисля отговора си. Не можех да ѝ кажа истината. Знаех, че вероятно всеки мъж ѝ правеше комплименти и я отрупваше с ласкателства, по-пресищащи от уханието на рози. Избрах по-изтънчен път.

— Един от магистрите в Университета веднъж ми каза, че има седем думи, които могат да накарат една жена да те обикне — преднамерено небрежно свих рамене аз. — Просто се чудех кои ли са тези думи.

— Затова ли говориш толкова много? Надяваш се да ги изречеш случайно?

Отворих уста да направя някоя остроумна забележка. След това, като видях игривия ѝ поглед, стиснах устни и опитах да се преборя със смутената червенина, която пропълзя по страните ми. Тя сложи ръката си върху моята.

— Недей да мълчиш заради мен, Квоте — меко каза тя. — Липсва ми звукът на твоя глас.

Тя отпи от виното.

— Както и да е, няма нужда да се чудиш. Ти изрече тези думи още първия път, когато се срещнахме. Ти каза: „Просто се чудех ти какво правиш тук.“ — Тя направи насмешлив жест. — От този миг аз бях твоя.

Мислите ми се върнаха към първата ни среща в кервана на Роент.

— Не мислех, че си спомняш — признах, слисан.

Тя откъсна залък от черния хляб и ме изгледа лукаво.

— Че си спомням какво?

— Че си спомняш мен. Че си спомняш срещата ни в кервана на Роент.

— Я стига — подкачи ме тя. — Как бих могла да забравя червенокосото момче, което ме заряза заради Университета?

Бях твърде зашеметен, за да изтъкна, че всъщност никога не я бях напускал. Не и истински.

— Никога не си го споменавала.

— Нито пък ти — отвърна на удара тя. — Може би съм си мислила, че си ме забравил.

— Да те забравя? Как бих могъл?

Тя се усмихна на думите ми, но след това сведе поглед към ръцете си.

— Ще се изненадаш колко много неща забравят мъжете — каза тя и след това тонът ѝ стана по-ведър. — Но може пък и да не го направиш. Не се съмнявам, че забравяш някои неща, тъй като и ти си мъж.

— Спомням си името ти, Дена — прозвуча ми добре, когато ѝ го казах. — Защо сега използваш ново име? Или „Дена“ е име, което използваш само на пътя за Анилин?

— Дена — тихо промълви тя. — Почти я бях забравила. Тя беше наивно момиче.

— Беше като разцъфващо цвете.

— Като че ли са минали години, откакто спрях да се наричам Дена. — Тя разтри голите си ръце и се огледа, сякаш внезапно смутена, че някой може да ни намери на това място.

— Да те наричам ли Диана тогава? Ще ти харесва ли повече?

Вятърът размърда висящите клони на върбата и тя вдигна глава, за да ме погледне. Косата ѝ повтори плавното движение на дърветата.

— Много си мил. Мисля, че от твоята уста Дена ми харесва най-много. Звучи различно, когато ти го казваш. Някак благородно.

— Тогава нека бъде Дена — твърдо казах аз. — Между другото, какво се случи в Анилин?

Един лист се плъзна надолу и падна върху косата ѝ. Тя разсеяно го махна.

— Нищо приятно — каза тя, като избягваше погледа ми, — но и нищо неочаквано.

Протегнах ръка и тя ми подаде хляба.

— Е, радвам се, че се върна, моя Алоин.

Тя издаде звук, определено неподобаващ за една дама.

— Моля те, ако някой от нас е Савиен, то това определено съм аз. Аз съм тази, която дойде да те потърси. Два пъти.

— Търсих те — възпротивих се аз. — Просто, изглежда, не ми се удава да те откривам. — Тя вдигна драматично очи нагоре. — Ако можеш да ми препоръчаш подходящо време и място, на което да те търся, това би ми било от голяма помощ... — Не довърших, превръщайки думите си във въпрос. — Може би утре?

Дена ми хвърли кос поглед и се усмихна.

— Винаги си толкова предпазлив. Никога не съм познавала мъж, който да пристъпва толкова деликатно към тези неща. — Погледна лицето ми, сякаш беше някаква загадка, която тя се опитваше да разгадае. — Очаквам утре по обяд да е подходящото време. В „Еолиан“.

Почувствах как в тялото ми се разлива топлина при мисълта, че ще я видя отново.

— *Просто се чудех ти какво правиш тук* — размишлявах на глас аз, докато си припомнях разговора ни тогава, което сякаш беше преди цяла вечност. — След това ти ме нарече „лъжец“.

Тя се наведе напред и утешително ме докосна по ръката.

Ухаеше на ягоди, а устните ѝ бяха толкова предизвикателно червени — дори на лунната светлина.

— Дори и тогава съм те познавала толкова добре.

Разговоряхме през дългите часове на нощта. Разказах ѝ какви са чувствата ми по много заобиколен начин, тъй като не исках да

изглеждам прекалено самонадеян. Мисля, че и тя направи същото, но не бях съвсем сигурен. Беше нещо подобно на онези сложни модегански дворцови танци, при които партньорите са само на сантиметри един от друг, но ако са умели, никога не се докосват.

Такъв беше разговорът ни. Но ни липсваше не само докосването, което да ни води, а и сякаш бяхме оглушали по някакъв странен начин. Така че танцувахме много предпазливо, без да сме сигурни каква е музиката, която звучи в ушите на другия, а може би и неуверени дали той изобщо танцува.

* * *

Както винаги Деох пазеше на входа. Когато ме видя, ми махна.

— Господин Квоте. Страхувам се, че изпуснахте приятелите си.

— Предполагах, че ще стане така. Отдавна ли си тръгнаха?

— Само преди час. — Той протегна ръце над главата си, направи гримаса и след това отново ги отпусна с уморена въздишка.

— Изглеждаха ли ядосани, че съм ги зарязал?

— Не особено — ухили се той. — И те също попаднаха на две очарователни красавици. Не толкова очарователни колкото твоята, разбира се.

Изглежда се чувстваше неловко. Заговори бавно, като внимателно подбираше думите си:

— Виж... Квоте. Знам, че това не ми е работа, и се надявам да не ме разбереш погрешно. — Той се огледа и внезапно се изплю. — Проклет да съм. Хич не ме бива в тия неща.

Той ме погледна отново и направи неопределен жест.

— Виждаш ли, жените са като огън, като пламъци. Някои жени са като свещи — блестящи и приятелски. Други са като единични искри, живи въглени, като светулки, които да гониш в летните нощи. Някои са като лагерни огънове, които ти дават светлина и топлина за през нощта, но които искаш да напуснеш след това. Някои жени са като домашни огнища, в които няма много за гледане, но под повърхността са живи, зачервени въглени, които горят дълго, дълго време. Но Диана... Диана е като водопада от искри, които се изсипват от остро желязно острие, което Бог заточва върху точилния камък. Не

можеш да откъснеш погледа си от нея, не можеш да направиш друго, освен да я желаеш. Можеш дори да я докоснеш за миг. Но не можеш да я задържиш. Тя ще разбие сърцето ти...

Споменът за прекараната вечер беше твърде пресен в съзнанието ми, за да обърна сериозно внимание на предупреждението на Деох.

— Деох — усмигнах се аз, — сърцето ми е направено от материал по-здрав от стъкло. Когато ме удари, тя ще открие, че то е силно като месинг, подсилен с желязо, или като злато и диамант, смесени ведно. Не мисли, че съм непредпазлив като някой уплашен елен, замръзнал при звука на ловджийските рогове. Тя е тази, която трябва да внимава, защото когато го удари, сърцето ми ще издаде толкова красив и звънлив звук, че ще я върне при мен на крилете на ангели.

Думите ми накараха Деох да се разтърси от смях на изумление.

— Бога ми, ти си смелчага — поклати глава той — и твърде млад. Искане ми се и аз да бях толкова смел и млад като теб. — Като продължаваше да се усмихва, той се обърна да влезе в „Еолиан“. — Лека нощ тогава.

— Лека нощ.

На Деох му се искаше да е като мен? Това беше най-добрият комплимент, който можех да получа.

Но още по-доброто беше, че дните ми на безплодно търсене на Дена бяха приключили. Утре по обяд в „Еолиан“ — „обяд, разходки и разговори“, както се бе изразила тя. Мисълта за това ме изпълни с шеметно вълнение.

Колко млад бях тогава. Колко глупав. И колко мъдър.

66.

ИЗБУХВАНЕ

Събудих се рано на другата сутрин, нервен при мисълта за очаквания обяд с Дена. Тъй като знаех, че ще е безсмислено да се опитам да заспя отново, се отправих към Рибарника. Екстравагантните харчове от миналата вечер ме бяха оставили с точно три пенита в джоба и аз бях нетърпелив да се възползвам от новото положение, което си бях извоювал.

Обикновено работех в Рибарника през нощта. Сутрин мястото изглеждаше различно. Тогава имаше само петнайсет-двайсет човека, които се занимаваха със своите собствени проекти. Вечерно време обикновено имаше два пъти повече хора. Килвин беше в офиса си както винаги, но атмосферата беше по-спокойна — оживена, но не и шумна.

Дори в един от ъглите на работилницата забелязах Фела, която внимателно дялаше парче обсидиан с големината на голям самун хляб. Не беше много чудно, че досега не я бях виждал тук преди, след като имаше навика да идва в работилницата толкова рано.

Въпреки предупреждението на Манет за първия ми проект реших да направя една партида сини излъчватели. Беше трудна работа, защото изискваше използването на костен катран, но те щяха да се продадат доста бързо и целият процес щеше да ми отнеме четири или пет часа внимателна работа.

Не само можех да свърша навреме, за да се срещна с Дена за обяд в „Еолиан“, но може би щях да мога да получа малък аванс от Килвин, така че да имам малко пари в кесията си, когато отидех на срещата с нея.

Събрах необходимите инструменти и се настаних под един от димоотводите край източната стена. Избрах си място близо до крана за вода на един от огромните резервоари от двойно подсилено стъкло с вместимост две хиляди литра, пръснати из цялата работилница. Така, ако разлееш нещо опасно върху себе си, докато работиш, можеш

просто да отвориш крана и да се изплакнеш под струя хладка чиста вода.

Разбира се, нямаше да ми се наложи да го правя, ако бях достатъчно внимателен. Но беше добре водата да ми е подръка, просто за всеки случай. След като настроих димоотвода, отидох до масата, където се съхраняваше костеният катран. Макар да знаех, че той не е по-опасен от триона за камъни или колелото за синтероване, лъскавият метален контейнер ми действаше доста изнервящо.

А и днес нещо беше различно. Махнах на един от по-опитните изобретатели, докато минаваше край мен.

Джаксим имаше характерния изтощен вид на повечето изобретатели, когато са по средата на голям проект. Сякаш беше решил да не спи, докато не приключи напълно.

— Трябва ли да има толкова много скреж? — попитах го аз и посочих контейнера с катран.

Ръбовете му бяха покрити с фини бели снопчета скреж, които се разклоняваха като миниатюрни храстчета. Всъщност въздухът около метала блещукаше от студ.

Джаксим му хвърли един поглед и след това сви рамене.

— По-добре да е твърде студен, отколкото недостатъчно — каза той с невесел кикот. — Хе, хе. Бум!

Не ми оставаше нищо друго, освен да се съглася с него. Предположих, че това има общо с факта, че толкова рано сутринта в работилницата беше по-хладно. Още нито една от пещите не беше запалена и повечето ковашки огнища бяха затворени и неразпалени.

Внимателно преминах отново в мислите си през цялата процедура за преливането, за да се уверя, че няма да пропусна нещо. Беше толкова студено, че дъхът ми увисваше във въздуха като бяла пара. Потта по ръцете ми накара пръстите ми да залепнат към закопчалките на кутията по същия начин, по който посред зима езикът на някое любопитно дете залепва върху дръжката на помпата за вода.

Отлях трийсетина грама от гъстата мазна течност в съда под налягане и бързо затворих капачката. След това се върнах при димоотвода и започнах да подготвям материалите си.

След няколко напрегнати минути започнах дългия и сложен процес по подготовката и смазването на сините излъчватели.

Два часа по-късно концентрацията ми беше нарушена от глас зад гърба ми. Той не говореше особено високо, но в него се долавяше онзи сериозен тон, който човек никога не трябва да пренебрегва в Рибарника.

— О, боже мой — каза гласът.

Заради онова, което вършех в момента, първото, което погледнах, беше кутията с костен катран. Почувствах как ме облива студена пот, когато видях от единия ъгъл да капе черна течност, която се стичаше под единия крак на работната маса и образуваше локва на пода. Дебелият дървен крак на масата беше почти разяден и дочух леко клокочене и прашене, когато течността в локвата започна да кипи. Всичко, което ми дойде наум, бяха думите на Килвин по време на демонстрацията: *Освен че е със силно разяждащо действие... газът изгаря при досег с въздуха...*

Още докато се обръщах да погледна, кракът поддаде и масата започна да се накланя. Лъскавият метален контейнер се катурна. Когато удари пода, металът беше толкова студен, че не просто се пропука или проби, а се разтроши на парчета като стъкло. Бликнаха десетки литри от тъмната течност и плъзнаха по пода на работилницата. Помещението се изпълни с остър пукот и бълбукане, докато костеният катран покриваше топлия каменен под и започваше да кипи.

Някога отдавна някой умен човек беше проектирал Рибарника и разположил около двайсетина шахти в работилницата, които да помагат за почистването и овладяването на евентуалните разливания. Кое то беше по-важното, каменният под на помещението плавно се издигаше и спускаше по такъв начин, че хитро измислени улеи отвеждаха разлива към тези шахти. Това означаваше, че веднага щом контейнерът се разби на парчета, широко разлятата мазна течност започна да се движи в две различни посоки, насочвайки се към две различни шахти. В същото време тя продължаваше да кипи, като образуваше ниски гъсти облаци, тъмни и разяждащи като катран и готови всеки миг да избухнат в пламъци.

Фела, която работеше сама на една отдалечена в ъгъла работна маса, се оказа хваната в капан между тези два разширяващи се ръкава от тъмна мъгла. Тя просто стоеше с полуотворена от уплаха уста. Беше

практично облечена за работа в работилницата със светли панталони и тънка, навита до лактите, ленена риза.

Дългата ѝ тъмна коса беше вързана отзад на опашка, но все пак продължаваше да виси почти до кръста ѝ. Щеше да пламне като факла.

Залата започна да се изпълва с ужасени възгласи, когато хората осъзнаха какво се случва. Те захвърляха инструментите си и събаряха недовършените си проекти, като се лутаха наоколо.

Фела не крещеше и не викаше за помощ, което означава, че никой освен мен не бе забелязал в каква опасност се намира. Ако вярвах на демонстрацията на Килвин, можех да предположа, че след по-малко от минута цялата работилница ще се превърне в море от пламъци и разяждаща мъгла.

Нямаше никакво време...

Хвърлих бърз поглед към проектите, разхвърляни върху съседната работна маса, в търсене на нещо, което би могло да ми е от някаква помощ. Но нямаше нищо такова — безпорядък от базалтови блокове, макари с медна тел, надписана до половина стъклена полусфера, вероятно предназначена да се превърне в една от лампите на Килвин...

И после изведнъж ми дойде наум какво трябва да направя. Грабнах стъклената полусфера и я запратих върху един от базалтовите блокове. Тя се разби на парчета и онова, което остана от нея, беше тънко изкривено парче счупено стъкло, горе-долу с големината на дланта ми. С другата си ръка сграбчих наметалото си от масата и прекрачих димоотвода.

Притиснах палеца си върху ръба на парчето стъкло и почувствах неприятно дръпване, последвано от остра болка. Знаейки, че съм си пуснал кръв, аз я размазах с палеца си върху стъклото и изрекох обвързване. Заставах пред крана за вода, пузнах стъклото на пода, съсредоточих се и стъпих силно върху него, като го натроших с петата си.

Прониза ме студ, какъвто никога преди това не бях изпитвал. Не просто като студенината, която усещате върху кожата и крайниците си в зимен ден. Той разтърси тялото ми като гръмотевица, паднала съвсем наблизо.

Но постигнах онова, което исках. Двойно подсиленото стъкло на резервоара с вода се покри с паяжините на хиляди пукнатини и аз

затворих очите си точно в мига, в който то се пръсна на парчета. Два тона вода се удариха в мен като огромен юмрук, отместиха ме назад и ме измокриха до костите. В следващия миг се втурнах с всичка сила между масите.

Колкото и да бях бърз, явно не беше достатъчно. От ъгъла на работилницата изригна ярка пурпурна светлина, когато мъглата се запали със странни, назъбени и яростни червени пламъци. Огънят щеше да нагрее останалата част от катрана и щеше да го накара да закипи по-бързо. Това щеше да създаде още повече мъгла, огън и топлина.

Огънят се разпростираше, докато тичах. Той следваше двете струи костен катран, които течаха към шахтите. Пламъците се издигнаха с ужасяваща свирепост и се превърнаха в две огнени завеси, които отрязаха далечния ъгъл на работилницата от останалата ѝ част. Бяха високи колкото мен и продължаваха да нарастват.

Фела се беше измъкнала иззад масата и сега се затича покрай стената към една от шахтите на пода.

Тъй като костеният катран изтичаше през решетката, между стената и шахтата имаше тънък процеп, в който нямаше пламъци или мъгла. Фела тъкмо се готвеше да притича през него, когато от решетката започна да извира черна мъгла.

Тя нададе кратък ужасен писък и се дръпна назад. Мъглата започваше да гори още докато кипеше и обгръщаше всичко наоколо в езеро от мътни пламъци.

Накрая успях да подмина и последната маса. Без да намалявам скоростта си, поех дъх, затворих очи и скочих над мъглата, като не исках това ужасно, разяждащо нещо да докосне краката ми. Почувствах върху ръцете и лицето си кратък и силен полъх топлина, но мокрите ми дрехи ме предпазиха от изгаряния и от това да се запаля.

Тъй като очите ми бяха затворени, се приземих доста тромаво и ударих хълбока си в каменната горна част на работната маса. Не обърнах внимание на това и се затичах към Фела.

Тя се бе отдръпнала към външната стена на работилницата, за да избяга от огъня, но сега гледаше към мен, а ръцете ѝ бяха повдигнати леко нагоре, сякаш в опит да се защити.

— Свали си ръцете! — изкрещях ѝ, докато тичах към нея, разперил мокрото си наметало с двете си ръце.

Не знам дали беше чула думите ми сред фучащите пламъци, но въпреки това, изглежда, ме разбра. Тя свали ръце и пристъпи към наметалото.

Докато изминавах последните метри, които ни разделяха, хвърлих поглед назад и видях, че огънят се разпространяваше дори по-бързо, отколкото очаквах.

Мъглата беше като залепнала за пода на височина около трийсетина сантиметра и беше черна като катран. Пламъците бяха толкова високи, че дори не можех да видя отсрещната страна, камо ли пък да предположа колко дебела е станала стената от огън.

Точно преди Фела да се мушне под плаща, аз го повдигнах, за да може да покрие изцяло главата ѝ.

— Ще трябва да те изнеса — изкрещях аз, като омотах наметалото около нея. — Краката ти ще обгорят, ако се опиташ да вървиш.

Тя каза нещо в отговор, но то беше заглушено от слоевете мокър плат и аз не успях да го разбера сред бученето на огъня.

Вдигнах я не пред себе си, както галантния принц от някоя книжка с приказки, а върху рамото си — както се носи чувал с картофи. Бедрата ѝ силно притискаха рамото ми и аз закрачих бързо към огъня. Топлината се удари в предната част на тялото ми и аз протегнах напред свободната си ръка, за да предпазя лицето си, като се молех влагата, с която бяха напоени панталоните ми, да запази поне донякъде краката ми от разяждащото действието на мъглата.

Поех си дълбоко дъх точно преди да се хвърля към огъня, но въздухът беше режещ и парлив. Без да искам, се закашлях и напълних дробовете си с още от парещия въздух точно когато навлизах в стената от пламъци. Усетих сковаващия студ на мъглата с долната част на краката си и докато тичах, навсякъде около мен се издигаха огнени езици, които ме караха да кашлям и да вдишвам още от лошия въздух. Главата ми се замая и усетих в устата си вкус на амоняк. Някаква далечна, рационална част от съзнанието ми помисли: „Разбира се, това е, което прави веществото избухливо.“

След това не помня нищо друго.

* * *

Когато се събудих, първото, което ми дойде наум, не беше онова, което бихте очаквали. От друга страна, то може и да не е чак такава изненада за вас, ако някога сте били млади.

— Колко е часът? — с ужас попитах аз.

— Първата камбана следобед — отвърна ми женски глас. — Не се опитвай да ставаш.

Отпуснах се в леглото. Трябваше да се срещна с Дена в „Еолиан“ още преди час.

Отчаян и с неприятно усещане за стягане в стомаха, насочих вниманието си към онова, което ме заобикаляше. Характерната антисептична миризма във въздуха ми даде да разбера, че се намирам някъде в Медика. Леглото също издаваше това — достатъчно удобно за спане, но не толкова, че да ти се прииска да се излежаваш в него.

Завъртях глава и видях две удивителни зелени очи, обградени от късо подстригана руса коса.

— О — отпуснах се аз обратно на възглавницата, — здравей, Мола.

Мола стоеше изправена до един от високите тезгяхи, които бяха наредени в краищата на стаята. Класическите тъмни цветове на работещите в Медика караха бледото ѝ лице да изглежда още по-бледо.

— Здравей, Квоте — отвърна тя и продължи да пише своя доклад за лечението.

— Чух, че най-накрая са те повишили в ел'тхе — казах аз. — Поздравления. Всеки знае, че си заслужила това от дълго време.

Тя вдигна поглед и бледите ѝ устни се извиха в лека усмивка.

— Топлината май не е повредила златния ти език. — Тя остави перото си. — Как се чувстват останалите ти части?

— Краката ми са добре, така че предполагам, че съм бил обгорен, но ти си ми направила нещо — повдигнах чаршафа, погледнах под него и след това внимателно го придърпах обратно на мястото му. — Също така изглежда, че съм доста разсъблечен. — Обзе ме внезапна паника. — Фела добре ли е?

Мола кимна сериозно в отговор и се приближи по-близо от страни до леглото.

— Има едно-две натъртвания от това, че си я изпуснал, и малки изгаряния около глезените. Но й се е разминало с по-малко, отколкото при теб.

— Как са всички останали в Рибарника?

— Като се има предвид какво се е случило, учудващо добре. Няколко изгаряния от пожара или от киселини. Един случай на отравяне с метал, но не е сериозен. Димът е онова, което причинява най-много вреди при пожарите, но каквото и да е горяло там, изглежда, че не е правело никакъв дим.

— Имаше някакви амонячни изпарения — направих експеримент и си поех дълбоко въздух няколко пъти. — Но изглежда, че дробовете ми не са били изгорени — облекчено казах аз. — Поех си въздух само три пъти, преди да загубя съзнание.

На вратата се почука и главата на Сим надникна вътре.

— Нали не си гол?

— Полугол — отвърнах аз, — но по-опасните места са покрити.

След него влезе Уилем, който очевидно се чувстваше неудобно.

— Вече не си толкова розов, колкото преди — каза той. — Предполагам, че това е добър знак.

— Краката ще го болят известно време, но няма да му останат постоянни увреждания — каза Мола.

— Донесох ти чисти дрехи — весело рече Сим. — Онези, които носеше, не стават за нищо.

— Надявам се, че си избрал нещо подходящо от разнообразния ми гардероб? — кисело казах аз, за да прикрия неудобството си.

— Бил си без обувки, но в стаята ти не можах да намеря друг чифт — сви рамене на коментара ми Сим.

— Нямам втори чифт — казах аз и взех вързоп с дрехи от Сим. — Няма проблем. И преди съм ходил бос.

Малкото ми приключение се размина без постоянни увреждания. Но в този момент нямаше част от тялото ми, която да не ме боли. Имах мехури от изгаряния от опаката страна на ръцете си и по врата и леки изгаряния от киселина по долната част на краката си, заради това че бях газил в огнената мъгла.

Въпреки всичко изминах с куцане петте километра разстояние през реката до Имре, като се надявах, колкото и невероятно да беше това, че ще намеря Дена все още да ме чака.

Деох ме изгледа замислено, докато прекосявах двора срещу „Еолиан“. Измери ме от горе до долу многозначително.

— Бога ми, момче. Изглеждаш, сякаш си паднал от кон. Къде са ти обувките?

— Добро утро и на теб — отвърнах аз със сарказъм.

— Добър ден — поправи ме той и хвърли поглед към слънцето.

Щях да го подмина, но той протегна ръка и ме спря.

— Боя се, че тя си тръгна.

— Хиляди черни... проклетия — прегърбих се аз, твърде уморен, за да наругая късмета си, както си му е редът.

Деох направи съчувствена гримаса.

— Пита за теб — опита се да ме утеши той. — И те чака доста дълго — почти цял час. Най-дългото време, което съм виждал някой да стои неподвижно.

— С някой друг ли си тръгна?

Деох свали поглед към ръцете си, където си играеше с едно медно пени, което премяташе върху кокалчетата на пръстите си.

— Тя не е от тези момичета, които дълго остават сами... — изгледа ме съчувствено. — Отказа на няколко, но накрая си тръгна с един мъж. Не мисля, че наистина беше с него, ако разбираш какво имам предвид. Търсеше си покровител, а онзи изглеждаше като такъв. С бяла коса, заможен — знаеш за какъв тип говоря.

Въздъгнах.

— Ако случайно я видиш, би ли й казал... — направих пауза, като се опитвах да измисля как да опиша онова, което се беше случило.

— Можеш ли да направиш така, че „възпрепятстван поради непредвидими обстоятелства“ да звучи малко по-поетично?

— Мисля, че бих могъл. Ще й опиша и твоя гузен вид, както и това, че си бил без обувки. Ще създам сериозна основа за твоите бъдещи раболепни извинения.

— Благодаря — усмихнах се неволно.

— Мога ли да те почерпя едно? — попита ме той. — За мен е малко ранко, но винаги мога да направя изключение за приятел.

— Трябва да се връщам — поклатих глава аз. — Имам да свърша някои неща.

* * *

Докуцуках обратно до „При Анкер“ и видях, че общата зала жужи от възбудените разговори около пожара в Рибарника.

Тъй като не исках да отговарям на никакви въпроси, се промъкнах до една отдалечена маса и накарах една от сервитьорките да ми донесе паница супа и малко хляб.

Докато се хранех, острият ми слух долови части от историите, които хората разказваха. Едва тогава, когато го чух от други, осъзнах какво съм сторил.

Бях свикнал хората да говорят за мен. Както вече споменах, активно се опитвах да си изградя репутация. Но това беше различно — беше истинско. Хората вече разкрояваха подробностите и неясните моменти, но сърцевината на историята беше там. Бях спасил Фела. Бях се втурнал в огъня и я бях отнесъл на безопасно място. Точно като галантния принц от приказките.

Тогава за пръв път вкусих какво означава да бъдеш герой. Усещането доста ми хареса.

67.

ВЪПРОС НА РЪЦЕ

След обеди в „При Анкер“ реших да се върна в Рибарника и да видя какви щети бяха нанесени. Според историите, които бях подочул, огънят бил овладян доста бързо. Ако това наистина беше така, можеше и да има шанс да довърша работата си по сините излъчватели. Ако ли не, може би поне щях да успея да си взема обратно липсващия плащ.

За моя изненада на по-голямата част от Рибарника ѝ се беше разминало без почти никакви повреди, но северозападният ъгъл на работилницата на практика беше разрушен. Не беше останало нищо освен купчина потрошени камъни, стъкло и пепел. Блестящи петна от мед и сребро покриваха масите и пода, там, където различните метали са били стопени от горещината на огъня.

По-обезпокоително от разрушенията беше това, че работилницата беше пуста. Никога преди това не бях виждал това място толкова празно.

Почуках на вратата на кабинета на Килвин и след това надникнах вътре.

Нямаше никого. В това имаше известен смисъл. Без Килвин нямаше кой да организира разчистването.

Довършването на излъчвателите ми отне много повече часове, отколкото очаквах.

Нараняванията ми ме разсейваха, а превързаният ми палец правеше ръката ми малко несръчна. Както при повечето неща, свързани с изобретяването, работата ми изискваше две ловки ръце. Дори и едно такова дребно неудобство като превръзката представляваше сериозно затруднение.

И все пак завърших проекта си без инциденти и тъкмо се готвех да изпробвам излъчвателите, когато чух Килвин да ругае на сиару в коридора. Погледнах през рамо точно навреме, за да го видя как пристъпва тежко през вратата към кабинета си, следван от един от гилерите на магистър Аруил.

Затворих димоотвода и се отправих към стаята на Килвин, като внимавах къде стъпвам с босите си крака. През прозореца видях Килвин да размахва ръце като фермер, който гони врани.

Ръцете му бяха бинтовани с бели превръзки почти до лактите.

— Достатъчно — каза той. — Сам ще се погрижа за тях.

Мъжът хвана една от ръцете на Килвин и започна да оправя бинтовете. Килвин се освободи от хватката му и вдигна високо във въздуха и двете си ръце, та гилерът да не може да ги достигне.

— *Лхинсатва*. Като ти казвам достатъчно, значи е достатъчно. — Мъжът отвърна нещо, което беше твърде тихо, за да го чуя, но Килвин продължи да клати глава. — Не. И не искам повече от лекарствата ти. Достатъчно дълго спях.

Килвин ми махна да вляза.

— Е'лир Квоте. Трябва да говоря с теб.

Пристъпих в кабинета, без да знам какво да очаквам. Килвин ме изгледа мрачно.

— Знаеш ли какво намерих, след като огънят беше потушен? — попита ме той и махна към купчината тъмен плат върху личната му работна маса. Килвин внимателно повдигна единия му край с превързаната си ръка и аз разпознах обгорените останки от моя плащ. Килвин остро подръпна плата и ръчната ми лампа изпадна от него и тромаво се изтърколи върху масата.

— Говорихме за твоята лампа за крадци преди по-малко от два дни. При все това днес аз я намерих да лежи на място, където всеки съмнителен тип би могъл да си я присвои. — Той ме погледна намръщено. — Какво имаш да кажеш в свое оправдание?

Зяпнах го изумено.

— Съжалявам, магистър Килвин. Бях... Отнесоха ме...

— И защо си без обувки? — той хвърли поглед на босите ми крака, като продължаваше да се мръщи. — Дори и един е'лир трябва да има повече здрав разум и да не се мотае с боси крака на място като това. Поведението ти напоследък е доста неразумно. Това ме тревожи.

Докато се опитвах да изнамеря някакво обяснение, строгото изражение на Килвин внезапно се превърна в широка усмивка.

— Шегувам се с теб, разбира се — меко каза той. — Дълга ти огромни благодарности за това, че днес измъкна ре'лар Фела от огъня.

Той протегна ръка да ме потупа по рамото, след това размисли, като се сети за превръзките по ръката си.

Отпуснах се облекчено. Взех лампата и я завъртях в ръцете си. Не изглеждаше повредена от огъня или пък разядена от костения катран.

Килвин извади една малка торба и сложи и нея на масата.

— Тези неща също бяха в плаща ти — рече той. — Много неща. Джобовете ти бяха пълни като денковете на някой калайджия.

— Изглеждате в добро настроение, магистър Килвин — предпазливо казах аз, като се чудех какво ли болкоуспокояващо са му дали в Медика.

— Така е — весело отвърна той. — Знаеш ли поговорката *Чан ваен едан Коте*?

Опитах се да разгадая думите му.

— Седем години... Не знам какво е *Коте*.

— „Очаквай нещастие на всеки седем години“ — каза той. — Това е стара и доста вярна поговорка. Трябваше да се случи още преди две години. — Той махна с бинтованата си ръка към останките от работилницата си. — И сега, когато накрая стана, се оказа, че нещастие е доста обозримо. Лампите ми не са повредени. Никой не беше убит. От всички малки наранявания моето е най-сериозното, както и би трябвало да бъде.

Хвърлих поглед на превръзките му и стомахът ми се сви при мисълта, че нещо можеше да се случи на сръчните му ръце на изобретател.

— Как се чувствате? — попитах предпазливо.

— Изгаряния втора степен — каза той и след загриженото ми възклицание махна с ръка, прекъсвайки ме още преди да съм казал каквото и да било. — Просто мехури. Болезнени са, но не са овъглени и няма да загубя подвижността си за дълго. — Той въздъхна отчаяно. — И все пак ще ми е дяволски трудно да върша каквато и да е работа през следващите три цикъла.

— Ако всичко, от което се нуждаете, са ръце, мога да ви заема моите, магистър Килвин.

— Това е щедро предложение, е'лир — с уважение кимна той. — Ако ставаше въпрос само за ръцете ми, щях да приема. Но голяма част от моята работа включва сигалдрия, с която ще е... — Той направи

пауза и внимателно подбра следващите си думи — ... *неразумно* да има допир един е'лир.

— Тогава ще трябва да ме повишите в ре'лар, магистър Килвин — усмихнах се аз. — Така ще мога да ви служа по-добре.

— Мога и да го сторя — ухили се под мустак той. — Ако продължаваш с добрите дела.

Вместо да насилвам късмета си, реших да сменя темата:

— Какво не е било наред с кутията?

— Била е твърде студена — отвърна Килвин. — Металът е само черупка, която защитава стъкления контейнер вътре и поддържа температурата ниска. Подозирам, че сигалдрията на контейнера е била повредена и той е ставал все по-студен. Когато реактивът е замръзнал...

Кимнах, осъзнал какво се бе случило.

— И е пукнал вътрешното стъкло. Както когато замръзне бутилка бира. След това е разял метала на кутията.

Килвин кимна.

— Сега Джаксим изпита на гърба си целия ми гняв — мрачно каза той. — Той ми каза, че си му обърнал внимание върху това.

— Бях сигурен, че цялата сграда ще изгори до основи — признах аз. — Не мога да си представя как сте успели да овладеете огъня толкова лесно.

— Лесно ли? — повтори той, леко развеселен. — Бързо, да. Но не знаех, че е *лесно*.

— Е, как успяхте?

— Добър въпрос — усмихна ми се той. — Ти как мислиш?

— Ами, чух един студент да казва, че сте излезли от кабинета си и сте извикали името на вятъра — точно като Таборлин Велики. Казали сте „огън, утихни“ и огънят ви е послушал.

Килвин гръмко се разсмя.

— Тази история ми харесва — рече той, широко ухилен зад брадата си. — Но аз също имам един въпрос към теб. Как успя да преминеш през огъня? Реактивът създава много силен пламък. Как така не си изгорял?

— Използвах един от резервоарите, за да се намокря, магистър Килвин.

Килвин изглеждаше замислен.

— Джаксим те е видял да прескачаш огъня само мигове след като се е разлял реактивът. Кранът работи бързо, но не чак толкова бързо.

— Страхувам се, че го счупих, магистър Килвин. Това ми се стори единственият възможен начин.

Килвин хвърли поглед през прозореца на кабинета си, намръщи се, след това излезе от стаята и отиде в другия край на работилницата при разбития резервоар. Той приклепна и вдигна едно назъбено парче стъкло между превързаните си пръсти.

— Как, в името на четирите ъгъла, успя да счупиш моя резервоар, е'лир Квоте?

Тонът му беше толкова озадачен, че аз започнах да се смея.

— Ами, магистър Килвин, според студентите съм го разбил с един-единствен удар на могъщата си ръка.

— И тази история ми харесва — ухили се Килвин, — но не ми се вижда правдоподобна.

— Други по-достоверни източници твърдят, че съм използвал парче железен прът от близката маса.

— Ти си чудесно момче — поклати глава Килвин, — но съм направил това двойно закалено стъкло със собствените си ръце. Широкоплещестият Камар не би могъл да го счупи с ковашки чук. — Той пусна парчето стъкло и се изправи. — Нека другите да творят каквото си щат, но ние трябва да споделим помежду си своите тайни.

— Тайната не е голяма — признах аз. — Знам сигалдрията за двойно закаленото стъкло. Онова, което мога да направя, мога и да го разруша.

— Но кой беше твоят източник? — попита Килвин. — Не би могъл да подготвиш нищо толкова бързо...

Вдигнах превързания си палец.

— Кръв — изненадано каза той. — Да използваш топлината на своята кръв би могло да се нарече безразсъдно, е'лир Квоте. А измръзването при обвързване? Какво би станало, ако беше изпаднал в хипотермичен шок?

— Възможностите, с които разполагах, бяха доста ограничени, магистър Килвин — казах аз.

— Доста впечатляващо — замислено кимна Килвин, — да премахнеш обвързването на онова, което съм направил толкова

грижливо, като използваш само кръв.

Той започна да поглажда брадата си, след това се намръщи раздразнено, когато се сети, че превръзките му пречат.

— А вие, магистър Килвин? Как успяхте да овладеете огъня?

— Не и с използването на името на огъня — призна той. — Ако Елодин беше тук, нещата щяха да са много по-прости. Но тъй като името на огъня ми е непознато, трябваше сам да се справя някак си.

Погледнах го предпазливо, защото не бях сигурен дали отново се шегува или не. Понякога беше трудно да разбереш безизразния хумор на Килвин.

— Елодин знае името на огъня?

— Тук, в Университета, има може би още един-двама, но със сигурност Елодин има най-големи познания по въпроса.

— Името на огъня — бавно повторих аз. — И тогава вятърът можеше да бъде повикан и щеше да направи каквото му е казано, както го е направил Таборлин Велики?

Килвин отново кимна.

— Но това са само истории — възпротивих се аз.

— Откъде мислиш идват историите, е'лир Квоте? — развеселено ме погледна той. — Всеки разказ има своите дълбоки корени някъде по света.

— Какво име е това? Как действа?

Килвин се поколеба и след това сви едрите си рамене.

— Трудно е да се обясни на този език. На който и да е език. Попитай Елодин — той е свикнал да изучава тези неща.

Знаех от личен опит колко услужлив може да е Елодин.

— И така, *как* спряхте огъня?

— В това няма голяма тайна — отвърна той. — Бях подготвен за подобен инцидент и в кабинета си имах малко шишенце с реактива. Използвах го като връзка и издърпах топлината от разлятото вещество. Реактивът стана твърде студен, за да кипи, а останалата мъгла просто изгоря. Огромната част от реактива изтече през решетките, докато Джаксим и останалите разхвърляха вар и пясък, за да овладеят това, което беше останало от него.

— Не може да говорите сериозно — казах аз. — Вътре беше горещо като в пещ. Не е възможно да сте преместили толкова много тауми топлина. Къде бихте могли да я сложите?

— Имах подготвен „гълтач на топлина“ точно за такъв спешен случай. Огънят беше най-елементарното нещастие, за което се бях подготвил.

— Дори и да е така, няма начин това да стане — отхвърлих обяснението му аз. — Трябва да са били... — опитах се да изчисля колко топлина е трябвало да премести, но спрях, защото не знаех откъде да започна.

— Моето приблизително изчисление е осемстотин и петдесет милиона таума — каза Килвин. — Макар че трябва да проверим топлинния капан, за да сме по-точни.

Бях изумен.

— Но... как?

— Бързо. — Той направи многозначителен жест с бинтованите си ръце. — Но не и лесно.

68.

ВЕЧНО ПРОМЕНЛИВИЯТ ВЯТЪР

На следващия ден вървах бавно с босите си крака, без плаща си и изпълнен с мрачни мисли за живота, който ми предстоеше. Новото усещане да бъда герой бързо избледня на фона на сегашното ми положение. Имах един кат дрипави дрехи. Мехурите от изгарянията ми не бяха сериозни, но ме боляха непрекъснато. Нямах пари за болкоуспокоителни или за нови дрехи. Дъвчех горчива върбова кора и настроението ми също беше горчиво.

Бедността висеше на шията ми като тежък воденичен камък. Никога преди не бях усещал толкова силно разликата между себе си и останалите студенти. Всеки, който посещаваше Университета, имаше някаква сигурност, на която да разчита. Родителите на Сим бяха атурански благородници. Уил идваше от заможно семейство на търговци в Шалд. Ако изпаднеха в затруднение, те можеха да заемат кредит от името на семействата си или да пишат до дома.

От друга страна, аз не можех да си позволя дори обувки. Имах само една риза. Как можех да се надявам да остана в Университета в продължение на годините, които ми бяха необходими, за да стана пълноправен арканист? Как можех да се надявам да се издигна, без да имам достъп до Архива?

До обяд настроението ми беше станало толкова мрачно, че докато се хранехме, се сопнах на Сим без причина и двамата започнахме да се караме като стара семейна двойка. Уилем не взе страна, като внимаваше да не вдигне поглед от чинията си. Накрая, в очевиден опит да разсеят отвратителното ми настроение, те ме поканиха на следващата вечер да отидем да видим „Три пенита за едно желание“ от другата страна на реката. Съгласих се, защото бях чувал, че актьорите изпълняваха оригинала на Фелтеми, а не някоя от цензурираните му версии. Пиесата беше подходяща за настроението ми, изпълнена с черен хумор, трагедия и предателство.

След обяда разбрах, че Килвин вече е продал половината от излъчвателите ми.

Тъй като това щяха да са последните сини излъчватели, направени за известен период от време, цената бе висока и моят дял беше малко повече от талант и половина. Предположих, че Килвин малко е надул цената, което леко жегна гордостта ми, но не бях в положение да оглеждам зъбите на харизан кон.

Дори и това не успя да подобри настроението ми. Сега можех да си позволя обувки и плащ втора ръка. Ако през остатъка от семестъра се трепех от работа като куче, можеше и да успея да заработя достатъчно, за да платя лихвата на Деви и таксата си за обучение. Мисълта за това не ме зарадва. Бях по-наясно от всеки друг път колко тежко е положението ми. Бях само на косъм от това да се проваля.

Настроението ми продължаваше да се влошава и пропуснах часовете по симпатия за напреднали, за да отида от другата страна на реката, в Имре. Мисълта да видя Дена беше единственото, което донякъде би могло да повдигне духа ми. Все още не й бях обяснил защо пропуснах срещата ни за обяд.

По пътя към „Еолиан“ си купих чифт боти, които бяха удобни за ходене и достатъчно топли за предстоящите зимни месеци. Кесията ми отново се оказа почти празна. Когато излязох от обуцарския магазин, мрачно преброих парите си — три йота и един драб. Дори когато живеех на улицата в Тарбеан, имах повече пари...

* * *

— Днес се появяваш навреме — каза ми Деох, когато приближих „Еолиан“. — Някой вътре те очаква.

Усетих как на лицето ми се разля глуповата усмивка, потупах го по рамото и влязох вътре.

Вместо Дена видях Фела, която седеше сама на една маса.

Станчион стоеше наблизко и си бърбеше с нея. Когато ме видя да приближавам, той ми махна и се отправи към обичайното си място при бара, като ме потупа приятелски по рамото, когато минаваше край мен.

Щом ме видя, Фела се изправи и се втурна към мен. За миг помислих, че ще ме прегърне, сякаш бяхме влюбени, които най-сетне

се събират заедно като в сладникава атуранска трагедия. Но тя внезапно спря и тъмната ѝ коса се разлюля.

Беше очарователна както винаги, само дето една от скулите ѝ беше посинена от дълбоко мораво натъртване.

— О, не — казах аз и докоснах със съчувствие лицето ѝ. — Това да не е, защото те изпуснах? Толкова съжалявам.

Тя ме изгледа невярващо и след това се засмя.

— Извиняваш се, задето ме извади от огнения ад?

— Само за онази част, в която припаднах и те изпуснах. Беше чиста глупост от моя страна. Забравих да задържа дъха си и вдишах малко от лошия въздух. Имаш ли някакви други наранявания?

— Не и на такова място, което бих могла да покажа публично — отвърна тя с лека гримаса, поклащайки бедрата си по начин, който ми се стори почти влудяващ.

— Надявам се да не е твърде сериозно.

— Ами, да. — Тя направи престорено сърдита физиономия. — Надявам се следващия път да си свършиш по-добре работата. Когато спасяват живота на момиче, тя би очаквала по-внимателно отношение като цяло.

— Звучи справедливо — казах аз и се отпуснах. — Ще смятаме този опит за тренировка.

За миг настъпи мълчание и усмивката на Фела леко повехна. Тя повдигна ръка към мен, след това се поколеба и я отпусна встрани.

— Сериозно, Квоте. Това... беше най-ужасният момент в целия ми живот. Навсякъде имаше пламъци... — Тя сведе поглед и клепачите ѝ потрепнаха. — Знаех, че ще умра. Наистина го усещах. Но просто стоях като... като подплашен заек.

Тя вдигна поглед, в очите ѝ искряха сълзи. После усмивката ѝ блесна, ослепителна както винаги.

— И тогава се появи ти, тичащ през огъня. Беше най-удивителното нещо, което някога съм виждала. Беше като... гледал ли си „Даеоника“?

Кимнах и се усмихнах.

— Беше като да видиш Тарсус, който се появява от ада. Премина през огъня и аз знаех, че всичко ще бъде наред.

Тя пристъпи към мен и сложи ръка върху рамото ми. Можех да усетя топлината ѝ през ризата си.

— Щях да умра там... — смутено промълви тя. — Започвам да се повтарям.

— Не е вярно — поклатих глава аз. — Видях те. Ти търсеше изход.

— Не. Просто стоях, без да помръдвам. Като някое от онези глупави момичета от историите, които ми четеше майка ми. Винаги съм ги мразила. Питах я: „Защо тя не избута вещицата от прозореца? Защо не отрови храната на великана човекоядец?“

Фела беше свела поглед към върховете на обувките си, а косата беше скрила лицето ѝ. Гласът ѝ ставаше все по-тих, докато накрая едва се долавяше, почти като въздишка:

— Защо тя просто стои там и чака да бъде спасена? Защо сама не се спаси?

Сложих, както се надявах, успокоително ръка върху нейната. Когато го направих, забелязах нещо. Ръката ѝ не беше деликатна и крехка, както очаквах. Беше силна и задебеляла — ръка на скулптор, която беше познала дълги часове работа с чука и длетото.

— Това не е ръка на девойка — казах аз.

Тя вдигна поглед към мен, очите ѝ блестяха от влагата на сълзите. Тя изненадано се засмя и смехът ѝ прозвуча почти като хлипане.

— Моля...?

Смутено се изчервих, когато осъзнах какво съм казал, но въпреки това продължих:

— Това не е ръка на изпадаща в несвяст принцеса, която седи, плете дантели и очаква принца да я спаси. Това е ръката на жена, която би се изкатерила по въже, изплетено от собствените ѝ коси, за да спечели свободата си, или би убила в съня му отвлеклия я великан човекоядец — погледнах я право в очите. — И това е ръката на жена, която сама би преминала през огъня, ако не се бях оказал там. Леко обгорена може би, но в безопасност.

Повдигнах ръката ѝ към устните си и я целунах. Изглеждаше подходящо да го направя.

— Въпреки това се радвам, че бях там, за да помогна — усмихнах се аз. — И така... харесваш ли Тарсус?

Усмивката ѝ ме ослепи за пореден път.

— Харесвам Тарсус, галантния принц, и Орен Велситер, събрани в едно — отвърна тя през смях и хвана ръката ми. — Ела да видиш. Имам нещо за теб.

Фела ме отведе обратно до масата, където седеше, и ми подаде вързоп плат.

— Попитах Уил и Сим какво да ти взема за подарък и това ми се стори някак подходящо... — Тя замълча, внезапно засрамена.

Беше плащ. Цветът му беше тъмно горско зелен, платът беше скъп и чудесно ушит. Със сигурност не беше купен от количката на някой амбулантен търговец. Това беше дреха, каквато никога не бих могъл и да мечтая да си купя.

— Накарах шивача да направи цял куп малки джобове в него — каза тя неспокойно. — Уил и Сим споменаха, че това е много важно.

— Възхитителен е — казах.

Усмивката ѝ проблесна отново.

— Трябваше да отгатвам мярката. Да видим дали ще ти стане.

Тя взе плаща от ръцете ми, доближи се до мен и го раздипли върху раменете ми, като ръцете ѝ ме докосваха в удивително подобие на прегръдка.

Стоях, без да помръдвам, и ако използвам думите на Фела, като подплашен заек. Тя беше толкова близо, че можех да усетя топлината ѝ. Когато се наведе, за да пооправи плаща върху раменете ми, едната ѝ гърда докосна ръката ми. Стоях неподвижен като статуя. През рамото на Фела видях Деох, ухилен до уши на мястото си до вратата, в другия край на помещението.

Фела отстъпи назад, огледа ме критично, след това отново се приближи и поправи малко закопчаването на наметалото на гърдите ми.

— Отива ти — каза. — Цветът подчертава очите ти. Не че те имат нужда, де. Те са най-зеленото нещо, което виждам днес. Като късче от пролетта.

Докато Фела отстъпваше назад, за да се възхити на резултата от усилията си, видях една позната фигура да напуска „Еолиан“ през предната врата.

Беше Дена. Мярнах само за миг профила ѝ, но го разпознах с такава сигурност, както познавах и собствените си длани.

Можех само да гадая какво е видяла и какви заключения си е извадила.

Първият ми импулс беше да се хвърля след нея към вратата. Да ѝ обясня защо не бях на срещата ни преди два дни. Да ѝ кажа, че съжалявам. Да ѝ обясня, че жената, чиито ръце видях около мен, просто ми бе направила подарък и нищо повече.

Фела приглади плаща около раменете ми и ме погледна с очите си, в които само допреди миг блестяха сълзи.

— Точно по мярка ми е — казах аз, хванах плата между пръстите си и го заметнах встрани. — Много по-хубаво е, отколкото заслужавам, и не е било нужно да го купуваш, но ти благодаря.

— Исках да ти покажа колко ценя онова, което стори. — Тя се пресегна и пак ме докосна по ръката. — Наистина не е кой знае какво. Ако мога някога да направя каквото и да е за теб, каквато и да е услуга, трябва само да се отбиеш... — Тя спря и ме погледни озадачено. — Добре ли се чувстваш?

Хвърлих поглед към вратата зад гърба ѝ. Дена вече можеше да е навсякъде. Никога нямаше да успея да я настигна.

— Добре съм — излъгах аз.

* * *

Фела ме почерпи напитка и известно време бърбихме за дреболии. С изненада научих, че през последните няколко месеца беше работила с Елодин. Беше правила няколко скулптури за него и в замяна той от време на време се бе опитвал да я научи на някои неща. Тя вдигна уморено очи нагоре. Будел я посред нощ и я водел в една изоставена кариера на север от града. Слагал влажна глина в обувките и я карал цял ден да върви така. Той дори... Тя се изчерви, поклати глава и прекъсна разказа си. Бях любопитен какво се бе случило, но не исках да я карам да се чувства неудобно и не настоях да ми разкаже повече. После и двамата се съгласихме, че Елодин си е почти луд.

През цялото време седях с лице към вратата със слабата надежда, че Дена може би ще се върне и аз ще мога да ѝ обясни каква е истината.

Накрая Фела се отправи обратно към Университета за часовете по абстрактна математика. Аз останах в „Еолиан“ с ръка върху чашата си и се опитвах да измисля как да оправя нещата между мен и Дена.

Искаше ми се да се отдам на едно добро, съзливо пиянство, но не можех да си го позволя, така че докато слънцето залязваше, се отправих с бавно куцукане по пътя обратно към другата страна на реката.

* * *

Едва когато се готвех за една от редовните си разходки по покривите на Мейнс, осъзнах значението на нещо, което Килвин ми беше казал. Ако по-голямата част от костения катран беше изтекла през решетките...

Аури. Тя живееше в тунелите под Университета. Втурнах се към Медика, като бързах толкова, колкото ми позволяваха уморените ми подбити крака. Почти бях стигнал, когато ми се усмихна късметът и забелязах Мола, която пресичаше двора. Извиках и размахвах ръка, за да привлека вниманието ѝ.

Мола ме изгледа с подозрение, докато се приближавах към нея.

— Нали няма да ми правиш серенада?

Несъзнателно наместих лютнята на гърба си и поклатих глава.

— Имам нужда от услуга — казах аз. — Имам приятел, който може би е ранен.

Тя уморено въздъхна.

— Би трябвало да...

— Не мога да отида в Медика за помощ. — В гласа ми прозвуча загриженост. — Моля те, Мола! Обещавам, че ще отнеме не повече от час, но сега трябва да тръгваме. Страхувам се, че вече може да сме закъснели.

Нещо в тона ми я убеди.

— Какво се е случило с приятеля ти?

— Може би изгаряния, може би киселина и дим. Както при хората, които попаднаха във вчерашния пожар в Рибарника. А може да е и по-лошо.

— Ще взема чантата от стаята си. — Мола вече беше тръгнала.

— Ще изчакам тук, ако нямаш против — седнах на близката пейка. — Иначе само ще те забавя.

Седях и се опитвах да не обръщам внимание на различните си изгаряния и натъртвания, когато Мола се върна и аз я поведох към югозападната част на Мейнс, където се издигаха три декоративни комина.

— Можем да ги използваме, за да стигнем до покрива — посочих ги аз.

Тя ме изгледа с любопитство, но, изглежда, реши за момента да се въздържа от задаването на въпроси.

Бавно се заизкачвах нагоре по комина, като се възползвах от стърчащите парчета камък, за да поставям на тях ръцете и краката си. Това беше един от най-лесните начини да се стигне до покрива на Мейнс. Бях го избрал, защото донякъде не бях сигурен какви са уменията на Мола да се катери, а донякъде, защото моите собствени наранявания далеч не ми помагаша да се чувствам като атлет.

Мола се присъедини към мен на покрива. Тя все още носеше тъмната си униформа от Медика, но върху нея беше сложила и сивия плащ, взет от стаята ѝ.

Тръгнах по заобиколен път, така че да останем върху побезопасните части от Мейнс. Нощта беше безоблачна и сребърната луна осветяваше пътя ни.

— Ако не те познавах — каза Мола, докато заобикаляхме един висок тухлен комин, — щях да помисля, че ме подмамваш тук с някакви по-нечисти намерения.

— Какво те кара да мислиш, че не е така — попитах я лекомислено аз.

— Не ми приличаш на такъв човек. Освен това едва ходиш. Ако опиташ нещо, ще те бутна от покрива.

— Недей да щадиш чувствата ми — ухилих се аз. — Дори и да не бях полусакат, пак можеш да ме бутнеш от този покрив.

Леко се препънах от един невидим ръб и почти паднах, защото реакцията на поочуканото ми тяло беше твърде забавена. Седнах на една част от покрива, която се издигаше малко по-високо, и изчаках моментното ми замайване да премине.

— Добре ли си?

— Вероятно не — изправих се на крака. — Точно зад онзи, следващия покрив е. Може би е по-добре да стоиш зад мен и да пазиш тишина. Просто за всеки случай.

Отидох до ръба на покрива. Погледнах надолу към живия плет и ябълковото дърво. Прозорците бяха тъмни.

— Аури — тихо я повиках аз. — Там ли си?

Почаках, все по-обезпокоен с всеки изминал миг.

— Аури, ранена ли си?

Нищо. Започнах да ругая под нос.

— Добре, мисля, че бях достатъчно търпелива — Мола скръсти ръце. — Ще ми кажеш ли най-сетне какво става тук?

— Последвай ме и ще ти обясня. — Отправих се към ябълковото дърво и внимателно започнах да се спускам надолу. Минах през живия плет и стигнах до желязната решетка. От нея се носеше амонячната миризма на костения катран — слаба, но натрапчива. Дръпнах силно решетката и тя се повдигна десетина сантиметра, преди да се закачи за нещо.

— Преди няколко месеца си намерих приятелка — казах аз, докато припряно се опитвах да пъкна ръката си между прътите на решетката. — Тя живее тук. Безпокоя се, че може да е наранена. Голяма част от реактива се изля в канализацията от Рибарника.

За момент Мола остана мълчалива.

— Ти говориш сериозно.

В тъмното опипвах долната част на решетката и се опитвах да се сетя как Аури я държеше затворена.

— Що за човек би живял там, долу?

— Уплашен — отвърнах аз. — Човек, който се страхува от силни шумове, хора и открито небе. Беше ми необходим почти месец, за да я придумам да излезе от тунелите, да не говорим пък да се приближи дотолкова, че да можем да разговаряме.

— Ако нямаш нищо против, ще поседна — въздъхна Мола и се отпрати към пейката. — Цял ден съм на крак.

Продължих да опипвам долната страна на решетката, но колкото и да опитвах, никъде не можех да открия закопчалка. Все по-обезсърчен, сграбчих решетката и започнах да я дърпам с всичка сила отново и отново. Металът изскърца няколко пъти, но не поддаде.

— Квоте?

Вдигнах поглед към ръба на покрива и видях там да стои Аури — блед силует на фона на нощното небе. Тънката ѝ коса се носеше като облак около главата ѝ.

— Аури! — напрежението внезапно ме напусна и почувствах тялото си слабо и някак гумено. — Къде беше?

— Имаше облаци — отвърна тя просто, докато вървеше по ръба на покрива към ябълковото дърво. — Затова отидох да те търся от горната страна на нещата. Но луната се показа и аз се върнах.

Аури бързо се спусна по дървото и след това се закова на място, когато видя увитата в наметало фигура на Мола на пейката.

— Доведох един приятел да те посети — казах с възможно най-успокояващ глас. — Надявам се да нямаш против.

Настъпи продължителна пауза.

— Той добър ли е?

— Не е той, а тя. И да, тя е добра.

Аури леко се отпусна и се приближи до мен още няколко крачки.

— Донесох ти перо с пролетен вятър в него, но тъй като ти закъсна... — тя ме погледна строго, — вместо него ще получиш монета.

Протегна ръка, стиснала монетата между палеца и показалеца си.

— Тя ще те пази през нощта. Доколкото нещо може да те пази, разбира се.

Формата ѝ беше като на атуранска монета за изкупване на греховете, но на лунната светлина блестеше като сребро. Никога не бях виждал подобна.

Коленичих, отворих калъфа на лютнята си и извадих малко вързопче.

— Донесох ти малко домати, фасул и нещо специално. — Подадох ѝ малката торбичка, за която бях похарчил почти всичките си пари преди два дни, преди да започнат всичките ми неприятности. — Морска сол.

Аури я взе и надникна в малката кожена кесия.

— Но това е чудесно, Квоте. Какво живее в солта?

Малко минерали — помислих си аз, — хром, басал, малиум, йод... всичко, от което има нужда тялото ти и което вероятно не можеш да получиш от ябълките, хляба и останалите неща, които успяваш да откънеш, когато не мога да те откроя.

— Сънищата на рибите — отвърнах аз — и песните на моряците. Аури кимна доволно, седна, разгърна кърпата и подреди храната си с вниманието, с което винаги го правеше.

Наблюдавах как започна да се храни, топвайки зеления фасул в солта, преди да отхапе от него. Не изглеждаше наранена, макар че бе трудно да се каже със сигурност на бледата лунна светлина. Трябваше да съм сигурен.

— Добре ли си, Аури? — попитах я.

Тя вдигна глава към мен с любопитство.

— Имаше голям огън. Голяма част от него се спусна в шахтите. Ти видя ли го?

— В името на светия Бог, да — каза тя с широко отворени очи. — Беше навсякъде и всички земеровки и миещи се мечки тичаха насамнатам, за да се измъкнат.

— Огънят стигна ли до теб? Изгори ли те?

— О, не. — Тя поклати глава с детинска, дяволита усмивка. — Не успя да ме стигне.

— Беше ли близо до огъня? — попитах пак. — Вдиша ли от дима?

— Защо да дишам от дима? — Аури ме изгледа, сякаш бях малоумен. — Навсякъде в Онова долу сега мирише на котешка пикня — тя сбърчи нос. — С изключение на мястото край Даунинг и в Белоус.

Поуспокоих се малко, но видях, че Мола започна да се върти на мястото си на пейката.

— Аури, може ли приятелката ми да дойде?

Аури замръзна, както се готвеше да отхапе от фасула, след това се отпусна и кимна веднъж, при което тънката ѝ коса се завъртя около нея.

Махнах на Мола, която бавно тръгна към нас. Малко се безпокоях как ще протече срещата им. Беше ми нужен повече от месец внимателни увещания, за да измъкна Аури от тунелите под Университета, където тя живееше.

Страхувах се, че някоя неподходяща реакция от страна на Мола може да я изплаши и да я накара да се върне под земята, където няха шанс да я открия.

Посочих Мола.

— Това е приятелката ми Мола.

— Здравей, Мола — Аури вдигна поглед и се усмихна. — Косата ти е слънчева като моята. Искаш ли ябълка?

— Благодаря ти, Аури. — Мола внимаваше изражението на лицето ѝ да не издава нищо. — Бих хапнала.

Аури скочи на крака и се затича към мястото, където ябълковото дърво надвисваше над покрива. След това дотича обратно при нас, а косата ѝ се вееше след нея като знаме. Тя подаде на Мола една ябълка.

— В тази има едно желание — каза тя, сякаш съобщаваше прост факт. — Трябва да си сигурна какво искаш, преди да отхапеш от нея.

След като каза това, тя отново седна и изяде още една шушулка зелен фасул, като дъвчеше грижливо.

Мола дълго оглежда ябълката, преди да отхапе от нея.

Аури бързо довърши храната си и завърза торбичката със сол.

— А сега посвири! — развълнувано каза тя. — Свири!

Усмигнах се, извадих лютнята си и прекарах ръка през струните. За мой късмет бях наранил палеца на ръката, с която свирех акордите, което не създаваше чак толкова големи затруднения при свирене.

Погледнах Мола, докато настройвах струните.

— Ако искаш, можеш да си вървиш — казах ѝ аз. — Не бих искал да ти направя неволна серенада.

— О, не бива да си тръгваш — обърна се Аури към Мола с немигащи очи и напълно сериозно изражение. — Гласът му е като гръмотевична буря, а ръцете му познават всяка тайна, скрита в дълбините на студената тъмна земя.

— Предполагам, че си заслужава да остана за това. — Устните на Мола се извиха в лека усмивка.

И така аз свирех и за двете, докато звездите над главите ни продължаваха бавно да се въртят.

* * *

— Защо не си казал на никого? — попита ме Мола, докато вървахме по покривите.

— Стори ми се, че на никого не му влиза в работата. Ако тя искаше хората да знаят, че е там, мисля, че сама щеше да им каже.

— Знаеш какво имам предвид — каза Мола раздразнено.

— Знам какво имаш предвид. Но каква щеше да е ползата? Тя е щастлива там, където е.

— Щастлива ли? — В гласа на Мола имаше недоверие. — Тя е облечена в дрипи и недохранена. Има нужда от помощ. От храна и дрехи.

— Нося ѝ храна. И ще ѝ занеса дрехи веднага щом... — поколебах се, защото не исках да призная унизителната си бедност — ... веднага щом мога.

— Защо да чакаш? Ако само беше казал на някого...

— Точно така — казах саркастично аз, — сигурен съм, че Джеймисън щеше да се затича да донесе тук кутия с шоколади и пухен дюшек, само да разбере, че под неговия Университет живее полупобъркана и примираща от глад студентка. Щяха да се отнасят с нея като с луда и ти го знаеш.

— Не е задължително... — Тя дори не довърши онова, което започна да казва, защото знаеше, че не е права.

— Мола, ако дойдат да я търсят, тя просто ще избяга като подплашен заек в тунелите. Ще я прогонят и аз ще загубя всякакъв шанс да ѝ помогна.

Мола сведе поглед към мен и скръсти ръце на гърдите си.

— Добре. Засега. Но по-късно пак ще ме доведеш тук. Ще ѝ донеса някои от моите дрехи. Ще са ѝ твърде големи, но пак ще са по-добри от онова, което носи сега.

— Няма да стане — поклатих глава аз. — Преди няколко цикъла ѝ донесох употребявани дрехи. Тя каза, че е мръсно да се носят чужди дрехи.

— Не ми прилича на кеалдиш. — Мола изглеждаше объркана. — Никак даже.

— Може би просто е била възпитана по този начин.

— По-добре ли се чувстваш?

— Да — излъгах аз.

— Трепериш. — Тя протегна ръка. — Ела, облегни се на мен.

Придърпах новото си наметало по-плътно около себе си, поех ръката ѝ и бавно тръгнах обратно по пътя към „При Анкер“.

69.

ВЯТЪР ИЛИ ЖЕНСКИ ПРИЩЕВКИ

През следващите два цикъла новото ми наметало ме топлеше по време на редките ми разходки до Имре, където така и не успях да открия Дена. Винаги си намирах някаква причина да пресека реката — да заема книга от Деви, да обядвам с Трепе, да посвирия в „Еолиан“. Но истинската причина беше Дена.

Килвин продаде останалата част от излъчвателите и с постепенното излекуване на изгарянията ми настроението ми се подобряваше. Разполагах с пари, които да похарча за някои луксозни неща, като сапун и втора риза в замяна на старата. Този ден отидох до Имре за малко метални стърготини от басал, необходими за проекта, върху който работех в момента — голяма симпатична лампа, работеща с двата излъчвателя, които бях запазил за себе си. Надявах се, че ще ми донесе значителна печалба.

Може да ви се стори странно, че постоянно купувах материали за изобретенията си от другата страна на реката, но истината бе, че търговците близо до Университета често се възползваха от мързела на студентите и вдигаха цените. За мен ходенето си заслужаваше, ако можех да спестя няколко пенита.

След като купих каквото ми трябваше, се отправих към „Еолиан“. Деох беше на обичайното си място, облегнат на вратата.

— Оглеждам се за момичето ти — каза той.

— Тя не е *моето* момиче — промърморих аз, раздразнен, че се бях оказал толкова прозрачен за него.

— Добре — Деох вдигна очи към небето. — *Момичето* тогава. Дена, Диана, Дианае... Или както и там да се нарича напоследък. Не съм виждал и следа от нея. Дори поразпитах малко тук-там никой не я е виждал от цял цикъл. Това означава, че най-вероятно е напуснала града. Често го прави. Докато си свалиш шапката и е изчезнала.

Опитах се да скрия разочарованието си.

— Не е било нужно да го правиш — рекох аз, — но все пак благодаря.

— Не разпитвах само заради теб — призна Деох. — Аз самият също съм привързан към нея.

— Така ли? — казах аз колкото можех по-безразлично.

— Не ме гледай така. Не съм ти конкурент — той се усмихна криво. — Във всеки случай не и този път. Може и да не съм като вас от Университета, но мога да открия луната в ясна нощ. Достатъчно умен съм да не завирам главата си в един и същи огън два пъти.

Силно смутен, се опитах да запазя хладнокръвно изражение. Обикновено не позволявам чувствата ми да се изписват на лицето ми.

— Значи ти и Дена...

— Станцион още ми се подиграва за това, че тичам след момиче, което е наполовина на годините ми. — Той стеснително сви широките си рамене. — Въпреки това все още съм привързан към нея. Напоследък повече от всякога ми напомня за най-малката ми сестра.

— Откога я познаваш? — попитах го с любопитство.

— Не бих казал, че наистина я *познавам*, момче. Но за пръв път я срещнах преди колко... Може би около две години? Май не беше чак толкова отдавна — може би преди година и нещо...

Деох прокара пръсти през русата си коса и силно протегна гърба си, при което мускулите на ръцете му се издуха под ризата. След това се отпусна с оглушителна въздишка и погледна полупразния двор.

— Още часове няма да имам работа на вратата. Какво ще кажеш да дадеш извинение на един старец да поседне и пийне нещо? — Той махна с глава по посока на бара.

Погледнах високия, мускулест и с мургав загар на кожата Деох.

— Старец ли? Като гледам, косата и зъбите ти са си още на мястото. На колко си, на трийсет?

— Нищо друго не кара мъжа да се чувства толкова стар колкото една млада жена. — Той сложи ръка на рамото ми. — Ела да пийнем.

Отидохме до дългия махагонов тезгях и той промърмори:

— Бирата притъпява спомените, въглените ги разпалват, а виното е най-доброто лекарство за копнежа на нараненото сърце. — Замълча и се обърна да ме погледне, сбърчил вежди. — Не мога да си спомня останалата част. А ти?

— Никога преди не съм го чувал — отвърнах аз. — Но Текам твърди, че от алкохола само виното е подходящо за спомените. Той казва, че доброто вино прояснява и фокусира мислите, като все пак ги поукрасява за утеха.

— Доста вярно — каза той и порови из рафтовете, преди да извади една бутилка и да я вдигне, за да я огледа на светлината на лампата. — Нека да я видим в розова светлина, какво ще кажеш?

Той взе две чаши и ме поведе към едно уединено сепаре в ъгъла.

— Значи познаваш Дена от доста време — подканих го аз, докато наливаше по чаша от бледочервеното вино.

— От време на време я виждах. — Той се облегна на стената. — По-скоро рядко.

— Как изглеждаше тя тогава?

Деох дълго обмисля отговора си, като обърна повече внимание на въпроса, отколкото очаквах.

Отпи от виното си.

— Същата — отвърна накрая. — Предполагам, че беше по-млада, но не мога да кажа, че сега изглежда по-възрастна. Тя винаги е изглеждала по-възрастна за годините си — Той се намръщи. — Не точно *по-възрастна*, по-скоро...

— Зряла? — предположих аз.

— Не — Деох поклати глава. — Не зная подходяща дума, за да го опиша. То е като да погледнеш някой огромен дъб. Не те впечатлява това, че е по-стар от останалите дървета или по-висок от тях. Просто има нещо, което останалите млади дървета нямат. Сложност, солидност, значимост. — Той раздражено се смръщи. — Проклет да съм, ако това не е най-лошото сравнение, което някога съм правил.

Не можах да сдържа усмивката си.

— Хубаво е да разбера, че не съм само аз този, който не може да я опише с думи.

— Тя не подлежи много на описание — съгласи се Деох и допи остатъка от виното си.

След това взе бутилката и допря леко гърлото ѝ до чашата ми. Изпих я и той наля отново и на двама ни.

— Още тогава си беше необузdana и буйна — продължи Деох. — Все така красива, способна да прикове погледа и да спре сърцето ти. — Той отново сви рамене. — Както казах — почти същата като сега. С

очарователен глас и остър език, пъргава и предизвикваща с еднаква сила обожание у мъжете и презрение у жените.

— Презрение ли?

Деох ме изгледа така, сякаш не разбираше въпроса ми.

— Жените мразят Дена — простичко отвърна той, все едно повтаряше нещо, което и двамата вече знаехме.

— Мразят я, така ли? — Мисълта ме изненада. — Защо?

Деох ме изгледа невярващо и след това избухна в смях.

— Бога ми, ти май наистина не знаеш нищо за жените, а?

Обикновено такъв коментар би ме накарал да се наежа, но думите на Деох бяха изречени с добродушен тон.

— Помисли само. Тя е очарователна и красива. Мъжете се тълпят около нея като разгонени бичета. — Той махна небрежно с ръка. — В природата на жените е да негодуват срещу това.

Спомних си какво ми каза Сим за Деох преди по-малко от цикъл.

Успял е отново да доведе тук най-красивата жена. Това е достатъчно, за да го намрази човек.

— Винаги съм имал усещането, че тя се чувства по-скоро самотна — казах аз. — Може би причината е тази.

— В това има доза истина — сериозно кимна Деох. — Никога не съм я виждал в компанията на други жени, а късметът ѝ с мъжете е толкова... — Той спря, търсейки подходящата дума. — Толкова... Да му се не види. — Въздъхна обезсърчен.

— Знаеш ли какво казват: „Да намериш подходящото сравнение е толкова трудно, колкото...“ — Направих замислена физиономия. — Толкова трудно, колкото... — Размахвах ръка, все едно се опитвам да сграбча нещо във въздуха.

Деох се разсмя и отново наля вино в чашите ни. Започнах да се отпускам. Между мъжете, които са се били в едни и същи битки и са познавали едни и същи жени, съществува един особен вид другарство.

— И тогава ли имаше навика да изчезва по същия начин? — попитах аз.

— Без предупреждение, просто внезапно изчезва — кимна той. — Понякога за месеци.

— „Няма нищо по-непостоянно от вятъра и прищевките на жените“ — цитирах аз.

Искаше ми се да прозвучи дълбокомислено, но вместо това в думите ми имаше горчивина.

— Имаш ли представа защо го прави?

— Мислил съм върху това — философски отвърна Деох. — Донякъде мисля, че такава е природата ѝ. Може би просто ѝ е в кръвта да се скита.

Думите му леко поуспокоиха раздразнението ми. Когато живеех в трупата, понякога баща ми ни караше да напускаме някой град без причина, макар да бяхме добре дошли и тълпите да бяха щедри. Покъсно често ми бе обяснявал каква беше причината — някой ядосан поглед от пристава, твърде много закачливи намеци от младите жени в града...

Но понякога просто нямаше причина.

„Ние от Рух сме родени да пътуваме, сине. Когато кръвта ми казва да се скитам, аз ѝ се доверявам.“

— За повечето случаи вероятно са виновни обстоятелствата в живота ѝ — продължи Деох.

— Обстоятелствата ли? — попитах аз с любопитство.

Когато бяхме заедно, тя никога не ми бе разказвала за миналото си и аз винаги внимавах да не настоявам. Знаех какво означава да не искаш да говориш много за миналото си.

— Ами, тя няма семейство, нито постоянни доходи. Няма дългогодишни приятели, които да ѝ помогнат в нужда.

— И аз също нямам — промърморих аз, вкиснат от изпитото вино.

— Има разлика — каза Деох с лек упрек в гласа. — Мъжът разполага с много възможности да намери своя път в света. Ти си намерил мястото си в Университета и ако не го беше направил, пак щеше да имаш някакъв избор. — Той ме погледна многозначително. — А какъв избор има едно младо, красиво момиче без семейство? Без зестра? Без дом? Може да проси, да стане уличница. — Той започна да изброява на пръстите на ръката си. — Или любовница на някой лорд, което е горе-долу същото. А ние и двамата знаем, че Дена не би могла да бъде нечия държанка или собственост.

— Има и друга работа за вършене — казах аз и също започнах да изброявам: — Шивачка, тъкачка, сервитьорка...

— Хайде, момче, по-умен си, за да говориш така. — Деох изсумтя и ме погледна възмутено. — Знаеш какво става по тези места. И също така знаеш, че мъжете биха се възползвали от едно красиво момиче без семейство по същия начин, както и от една уличница, като единствената разлика е, че биха плащали по-малко за това да ги обслужва.

Упрекът му ме накара да се изчервя повече от нормалното, защото и виното си казваше думата. То караше устните и върховете на пръстите ми леко да изтръпват.

— Не можем да очакваме от нея да върви срещу вятъра. — Деох напълни отново чашите ни. — Тя трябва да се възползва от възможностите, когато те се открият. Ако има шанса да пътува с хора, които харесват пеенето ѝ, или с търговец, който се надява, че хубавото ѝ лице ще му помогне да продава дрънкулките си, кой би могъл да я обвини, че рискува и напуска града? И ако понякога се възползва от женския си чар, аз не бих я осъдил и за това. Младите благородници я ухажват, купуват ѝ подаръци, рокли, бижута. — Той сви широките си рамене. — Ако тя продава тези неща, за да има пари, с които да живее, то в това няма нищо лошо. Това са подаръци, които са ѝ направени по желание, и тя може да прави с тях каквото си поиска. — Деох ме погледна втренчено. — Но какво става, когато някой кавалер започне да фамилиарничи прекалено? Или се ядоса, че му е било отказано онова, което мисли, че е купил и платил? Какво би могла да стори тя? Без семейство, приятели и обществено положение. Без възможност за каквото и да е избор, освен да му се отдаде, макар никак да не го желае... — Лицето на Деох стана мрачно. — Или да си тръгне. Да си тръгне бързо и да чака по-добри времена. Учудващо ли е тогава, че е по-трудно да я хванеш, отколкото носен от вятъра лист?

Той поклати глава и сведе поглед към масата.

— Не, не ѝ завиждам за живота. Нито пък я съдя. — Дългата му тирада, изглежда, го беше изтощила и го караше да се чувства малко неудобно. Когато продължи, той не вдигна поглед към мен. — Въпреки това бих ѝ помогнал, стига тя да ми позволи. — Той ме погледна с огорчена усмивка. — Тя не е човек, който би искал да се чувства задължен на когото и да е. Дори и съвсем малко.

Той въздъхна и раздели по равно в чашите ни последните капки вино от бутилката.

— Показа ми я в една нова светлина — искрено признах аз. — Срамувам се, че сам не бях забелязал това.

— Е, аз имам преднина пред теб — отвърна той непринудено. — Познавам я по-отдавна.

— Въпреки това ти благодаря — казах и вдигна чашата си.

Деох вдигна своята.

— За Дианае — каза той. — Най-прелестната.

— За Дена, възхитителната.

— Млада и упорита.

— Умна и красива.

— Към която всички се стремят, но е винаги самотна.

— Толкова мъдра и толкова безразсъдна — казах аз. — Толкова весела и толкова тъжна.

— Богове на предците ми — почтително рече Деох, — запазете я винаги такава — непроменлива, непонятна за мен и далеч от всякакво зло.

И двамата пихме и оставихме чашите си на масата.

— Позволи ми аз да купя следващата бутилка — казах аз.

Това щеше да намали кредита, който бавно бях натрупал на бара, но Деох ми изглеждаше все по-симпатичен и мисълта да не го почерпя ми се стори направо унизителна.

— Реки, камъни и небеса — изруга той и потри лицето си. — Не смея. Още една бутилка и до залез-слънце ще лежим в реката с прерязани от мъка вени.

Магнах на сервитьорката.

— Глупости — рекох аз. — Просто трябва да минем на нещо не толкова сълзливо като виното.

* * *

Когато се връщах в Университета, не забелязах, че ме следят. Вероятно мислите ми са били толкова заети с Дена, че не е било останало място за нищо друго. А може би бях водил цивилизован живот толкова дълго, че започвах да губя рефлексите, изградени с толкова усилия в Тарбеан.

Вероятно донякъде причината беше и в къпиновото вино. Деох и аз разговаряхме дълго и заедно изпихме половин бутилка. Бях взел остатъка със себе си, защото знаех, че Симон го харесва.

Предполагам, че това, дето не ги бях забелязал, не беше от особено значение. Така или иначе крайният резултат щеше да е същият. Вървах по една зле осветена част от Нюхол Лейн, когато нещо тъпо ме удари по тила и бях завлечен в полусъзнание в близка уличка.

Бях зашеметен за кратко, но докато успея да събера мислите си, една тежка ръка вече притискаше устата ми.

— Добре, глупако. — Огромният мъж зад мен говореше в ухото ми — Ножът ми е опрян в теб. Ако опиташ да се съпротивляваш, ще те намушкам. Това е всичко, което трябва да знаеш. — Почувствах леко бодване в ребрата под лявата ми ръка. — Провери търсача — обърна се той към съучастника си.

Всичко, което можех да видя на слабата светлина в уличката, беше висока безформена фигура.

Мъжът наклони глава и погледна към ръката си.

— Не съм сигурен.

— Запали клечка кибрит тогава. Трябва да сме сигурни.

Тревогата ми започна да прераства в истинска паника. Това не беше просто ступване в съмнителна уличка. Дори не бяха претърсили джобовете ми за пари. Беше друго.

— Знаем, че е той — каза високият нетърпеливо. — Да го направим и да приключваме с него. Замръзнах.

— Как не. Провери го сега, когато ни е подръка. Вече два пъти го изпускахме. Няма пак да се забъркваме в някоя каша като в Анилин.

— Мразя това — каза високият мъж и започна да рови в джобовете си вероятно за кибрит.

— Ти си идиот — рече онзи зад гърба ми. — Така е по-чисто. По-просто. Няма обърквачи описания, имена или пък нужда да се безпокоим за дегизировка. Следвай посоката, увери се дали е нашият човек и толкоз.

Делничният тон на разговора им ме ужаси. Тези мъже бяха професионалисти. Осъзнах с внезапна сигурност, че Амброуз накрая е предприел необходимите стъпки, за да е сигурен, че никога повече няма да го безпокоя.

Мисълта ми запрепуска лудо и аз направих единственото, за което можех да се сетя — пуснах полупразната бутилка с вино. Тя се разби на парчета върху паветата и нощният въздух внезапно се изпълни с аромат на къпини.

— Няма що — изсъска високият мъж. — Що не вземеш да го оставиш да бие и камбаната?

Мъжът зад гърба ми стегна хватката си върху врата ми и ме раздруса силно само веднъж. Точно както бихте направили с някое немирно кутре.

— Нямай грижа — отвърна той раздражено.

Отпуснах се, като се надявах да приспя бдителността му, след това се съсредоточих и промърморих обвързване под тежката ръка на мъжа, затиснала устата ми.

— Здрави гърди имаш — рече мъжът. — Ако стъпиш в стъклата, ще си е твоя *грешкатаааа*! — Мъжът изкреця уплашено, когато алкохолът около краката ни се запали.

Възползвах се от моментното му разсейване и се извъртях, за да се измъкна от ръцете му. Но не бях достатъчно бърз. Ножът му изтръгна нажежена линия от болка по дължината на ребрата ми, докато се измъквах. Все пак успях да побягна надолу по уличката.

Но бягството ми се оказа краткотрайно. Улицата завършваше с отвесна тухлена стена. Нямахте врати и прозорци, нищо, зад което да се скрия или да използвам, за да се покатеря. Бях в капан.

Обърнах се и видях, че двамата са препречили входа на уличката.

Едрият трескаво тупаше с крак в опит да изгаси пламъците.

Моят крак също гореше, но не му обърнах внимание. Лекото изгаряне щеше да е най-малкият ми проблем, ако бързо не направех нещо. Огледах се трескаво, но уличката беше печално пуста. Нямахте дори и купчинка приличен боклук, който да използвам за импровизирано оръжие. Започнах да пребърквам като обезумял джобове на наметалото си и същевременно отчаяно се опитвах да измисля някакъв план. Няколкото парчета медна тел бяха безполезни. Сол — можех ли да я хвърля в очите им? Не. Изсушена ябълка, перо и мастило, канап, восък...

Едрият угаси частично пламъците и двамата, извадили ножове, чиито остриета проблясваха на остатъците от огъня, бавно тръгнаха надолу по уличката. Продължих да ровя из безбройните си джобове и

намерих една бучка, която не можах да разпозная. После се сетих — това беше торбичката с басалови стърготини, които бях купил, за да ги използвам в симпатичната си лампа.

Басалът е лек сребрист метал, полезен в някои сплави, които щях да използвам за конструирането на своята лампа. Манет, който винаги беше внимателен учител, се беше погрижил да опише опасностите, свързани с всеки материал, който използвахме. Ако се нагрееше достатъчно, басалът гореше с нажежен, ослепително бял пламък.

Бързо развързах кесийката. Неприятното беше, че не знаех дали ще се справя. Фитилите на свещите и алкохола бяха лесни за запалване. Единственото, от което имаха нужда, беше припламване от фокусирана топлина. Басалът обаче беше различен. Беше много трудно да бъде възпламенен и точно затова не се притеснявах да го нося в джобовете си.

Мъжете бавно се приближиха още няколко стъпки и аз хвърлих шепа от басаловите стърготини във въздуха във формата на широка дъга. Опитах се да достигна лицата им, но не се надявах много това да стане. Стърготините нямаха почти никакво тегло и беше все едно да хвърлиш шепа много пухкав сняг.

Свалих едната си ръка към пламъците, които облизваха крака ми и фокусирах своя Алар. Широка локва горящ алкохол зад двамата мъже потрепна и угасна, потапяйки уличката в почти пълна тъмнина. Но все още не можех да събера достатъчно топлина. Доведен до отчаяние, докоснах окървавената си страна, съсредоточих се и почувствах как отвътре започна да ме разкъсва ужасна студенина, докато издърпвах все повече топлина от кръвта си.

Експлозия от бяла светлина ослепи тъмната уличка. Затворих очите си, но дори и през спуснатите ми клепачи горящият басал беше пронизващо ярък. Един от мъжете изпищя с пронизителен и ужасен глас. Когато отворих очи, не виждах нищо друго освен синкави петна, които танцуваха пред очите ми.

Викът заглъхна до тихо стенание и аз чух глухо тупване, сякаш единият от мъжете беше паднал. Високият започна да бръцолови неразбираемо и гласът му беше изпълнен с ужасени ридания:

— О, Господи. Там. Аз съм сляп.

Докато го слушах, зрението ми се проясни достатъчно, за да различа неясните очертания на уличката. Можех да видя тъмните

силуети на двамата мъже. Единият беше коленичил с ръце, вдигнати пред лицето, а другият беше проснат неподвижно на земята, малко по-надолу по улицата. Изглежда се беше затичал с главата напред, беше се ударил в една ниска греда в началото на уличката и беше изпаднал в безсъзнание.

Остатъците от басала бяха разхвърляни наоколо върху паветата и искряха с пращане като малки синкавобели звезди.

Коленичилият мъж беше ослепял само временно, но слепотата му щеше да трае поне няколко минути — достатъчно дълго, за да мога да се измъкна от там. Бавно го заобиколих, като внимавах да стъпвам тихо.

Сърцето ми скочи в гърлото, когато той внезапно заговори отново:

— Там? — гласът на мъжа беше изтънял и уплашен. — Кълна се, Там, аз съм сляп. Хлапето призова светкавица върху мен. — Той се отпусна на четири крака и започна да опипва наоколо с ръцете си. — Беше прав, не трябваше да идваме тук. Да се забъркваме с такива хора не би ни донесло нищо добро.

Светкавица. Разбира се. Той не разбираше нищо от истинска магия. Това ме наведе на една идея.

Поех си дълбоко дъх, за да успокоя нервността си.

— Кой ви изпрати? — попитах, като наподобих колкото можех по-добре гласа на Таборлин Велики.

Едрият мъж окаяно изстена и спря да опипва с ръцете си.

— О, господарю. Не правете това отново...

— Няма да повтарям — прекъснах го гневно аз. — Кажи ми кой ви изпрати. И ако ме излъжеш, ще разбера.

— Не му знам името — побърза да отвърне той. — Получихме само половината от парите и косъм. Не научаваме имената. Никога не се срещаме с тях. Кълна се...

Косъм. Онова, което те наричаха „търсач“, вероятно беше някакъв търсец компас. Макар да не можех да направя нещо толкова сложно, знаех на какъв принцип работи. Като се използваше мой косъм, компасът щеше да сочи към мен, независимо накъде побягна.

— Ако някога видя някой от вас двамата отново, ще призова нещо по-лошо от огън и светкавица — казах заплашително аз, като се промъквах към началото на уличката.

Ако успеех да взема търсача им, нямаше да се налага да се безпокоя, че ще ме проследят отново.

Беше тъмно и бях сложил качулката на плаща си. Може би те не знаеха как изглеждам.

— Благодаря ви, господарю — избръщолеви той. — Кълна се, че повече никога няма да чуете за нас. Благодаря ви...

Погледнах надолу към падналия мъж. Виждах една от бледите му ръце, разперена върху паветата, но шепата му беше празна. Огледах се наоколо, като се чудех дали не е изпуснал търсача. По-вероятно го бе прибрал. Доближих се още, като сдържах дъха си. Протегнах се към плаща му, опипвайки за джобовете, но тялото притискаше наметалото. Хванах мъжа леко за рамото и бавно го повдигнах...

Точно в този миг той издаде тих стон и се изтърколи по гръб. Ръката му се отпусна с глух звук върху паветата и се удари в крака ми.

Иска ми се да можех да кажа, че просто съм отстъпил, защото знаех, че високият мъж ще бъде замаян и полусляп. Иска ми се да можех да ви кажа, че съм запазил спокойствие и че съм направил всичко възможно, за да ги сплаша още повече, или поне че съм казал нещо драматично и остроумно, преди да си тръгна.

Но това няма да е истината. Истината беше, че побягнах като подплашен елен. Изминах близо половин километър, преди тъмнината и замъгленото ми зрение да ме предадат и да налетя с главата напред на въжето, с което беше вързан един кон, и да се сгромолясам на земята с болезнена сила. Останах да лежа там — натъртен, окървавен и полусляп. Едва тогава осъзнах, че никой не ме преследва.

С мъка се изправих на крака, проклинайки глупостта си. Ако бях запазил самообладание, можех да взема техния търсец компас и да осигуря безопасността си. Сега щеше да се наложи да взема други предпазни мерки.

Върнах се обратно в „При Анкер“, но когато стигнах там, всички прозорци бяха тъмни, а вратата — залостена. И така, полупиян и наранен, се изкачих до прозореца си, дръпнах резето и напънах... Но той не се отвори.

Бяха минали поне няколко дни, откакто за последно се бях прибирал толкова късно в странноприемницата, че да ми се налага да използвам прозореца.

Да не би пантите да бяха ръждясали?

Облегнах се на стената, извадих ръчната си лампа и я включих на най-слаба светлина. Едва тогава видях, че в цепнатината на рамката на прозореца е мушнато нещо.

Да не би Анкер да беше залостил с клин прозореца ми?

Но когато го докоснах, разбрах, че това не е дърво. Беше парче хартия, прегъната многократно. Издърпах я и прозорецът се отвори с лекота. Прекачих се вътре.

Ризата ми беше съсипана, но когато я свалих, онова, което видях отдолу, ме накара да изпитам известно облекчение. Порязването не бе особено дълбоко — беше болезнено и замърсено, но не толкова сериозно, колкото ударите с камшик. Плащът от Фела също беше разкъсан, което ме ядоса. Но с оглед на всичко, което се бе случило, щеше да ми е по-лесно да закърпя наметалото, отколкото бъбрека си.

Отбелязах си наум да поблагодаря на Фела, че беше избрала хубав, дебел плат.

Кърпенето щеше да почака. Предположих, че двамата мъже са се съвзели от уплахата, която им бях причинил, и отново ме търсеха.

Излязох през прозореца, като си оставих плаща, за да не го нацапам с кръв. Надявах се, че късният час и естествената ми способност да се промъквам крадешком щяха да попречат да бъда забелязан. Кой знае какви слухове щяха да тръгнат, ако някой ме забележеше да тичам окървавен и гол до кръста по покривите късно през нощта.

Събрах шепа листа и се качих на покрива на една конюшня, който гледаше към двора със стълба за наказания близо до Архива.

На слабата лунна светлина можех да видя тъмните, безформени сенки на падащите листа, които се въртяха над сивите павета. Прокарах ръка през косата си и изскубнах кичур косми. След това с ноктите на ръцете си изрових малко катран от покрива и го използвах, за да залепя космите върху един лист. Повторих тази операция десетина пъти, като пусках листата от покрива и наблюдавах как вятърът ги подхващаше в лудешки танц насам-натам през двора.

Усмихнах се при мисълта, че всеки, който сега се опиташе да ме проследи, щеше да получи десетки противоречиви сигнали, докато листата се въртяха във всевъзможни посоки.

Бях отишъл точно на този покрив, защото знаех, че тук вятърът се движи странно. Забелязах го едва когато започнаха да падат

есенните листа. Те сякаш изпълняваха някакъв сложен, хаотичен танц над паветата. Първо в една посока, после в друга — и движението им никога не можеше да бъде предвидено.

Веднъж след като човек забележи странните вихрушки на вятъра, беше трудно да не им обръща внимание.

Всъщност, наблюдавано от покрива, движението им беше почти хипнотизиращо. По същия онзи начин, по който течащата вода или лагерният огън приковават и задържат погледа.

Макар да бях изтощен и наранен, се почувствах странно успокоен, докато в онази нощ гледах танца на листата.

Колкото повече го наблюдавах, толкова по-малко хаотичен ми изглеждаше той. В действителност започнах да усещам, че в начина, по който вятърът се движеше в двора, има някаква скрита закономерност. Движението изглеждаше хаотично само защото то беше извънредно и изумително сложно. Освен това то сякаш се променяше през цялото време. Беше закономерност, изградена от други променящи се закономерности. Беше...

— До много късно учиш — каза тих глас зад гърба ми.

Стреснах се от унеса, в който бях изпаднал, и тялото ми се напрегна, готово всеки миг да побегне.

Как някой бе успял да се качи тук, горе, без аз да го забележа?

Беше Елодин. Магистър Елодин. Облечен в чифт кърпени панталони и широка риза. Той ми махна лениво и се наведе да седне с кръстосани крака на ръба на покрива толкова небрежно, сякаш се бяхме срещнали да пийнем в някоя кръчма.

Елодин погледна надолу към двора.

— Тази вечер се вижда особено добре, нали?

Скръстих ръце, като безуспешно се опитах да покрия голите си окървавени гърди. Едва тогава забелязах, че кръвта по ръцете ми е засъхнала. Колко дълго бях стоял неподвижно тук, за да наблюдавам вятъра?

— Магистър Елодин — казах аз и след това спрях.

Нямах никаква представа какво можех да кажа в подобна ситуация.

— Моля те, нали сме приятели. Можеш свободно да ме наричаш с първото ми име — „Магистър“. — Той се ухили безгрижно и отново насочи погледа си към двора.

Не беше ли забелязал в какво състояние бях? Или просто се държеше учтиво? Може би... Поклатих глава. С него човек нямаше смисъл да гадае. Знаех по-добре от всеки друг, че Елодин е доста смахнат.

— Някога, отдавна — каза Елодин с разговорлив тон, без да сваля очи от двора долу, — когато хората говорели различно от сега, това място се е наричало Куойан Хайел. По-късно го нарекли „Залата на въпросите“ и студентите измислили игра, при която пишели въпроси на листчета и оставяли вятъра да ги издуха. Говори се, че можеш да отгатнеш своя отговор според това по кой път хартията с въпроса ти е напуснала площада. — Той посочи улиците, които образуваха процепи между сивите сгради. — Да. Не. Може би. Другаде. Скоро. — Той сви рамене. — Обаче това е грешно. Лош превод. Мислели са, че „куойан“ е ранен корен на „куетентан“ — „въпрос“. Но не е така. „Куойан“ означава „вятър“. Мястото с право е наречено „Къщата на вятъра“.

Почаках малко, за да видя дали възнамерява да каже още нещо.

Когато това не стана, бавно се изправих на крака.

— Това е интересно, магистре... — поколебах се, тъй като не знаех доколко сериозни бяха предишните му думи. — Но трябва да си тръгвам.

Елодин кимна разсеяно и махна с ръка, донякъде сякаш се сбогуваше и донякъде сякаш искаше да каже, че разговорът ни е приключил. Очите му така и не се отделиха от двора под нас и продължаваха да следят вечно променливия вятър.

* * *

Когато се върнах в стаята си в „При Анкер“, останах дълго да седя на леглото си в тъмнината, като се опитвах да реша какво да правя. Мислите ми бяха неясни. Бях уморен, ранен и все още леко пиян. Адреналинът, който ме беше поддържал до момента, бавно започваше да се изчерпва. Едната ми страна гореше и смъдеше.

Поех си дълбоко дъх и се опитах да съсредоточа съзнанието си. Досега бях действал инстинктивно, но вече се налагаше внимателно да премисля нещата.

Можеше ли да отида при магистрите за помощ? За момент в гърдите ми се надигна надежда, която след това угасна. Не. Нямах доказателство, че Амброуз беше виновен за това. Освен това, ако им разкажех цялата история, щеше да се наложи да призная, ме бях използвал симпатия, за да ослепя и изгоря нападателите си. Самозащита или не, без съмнение бях сторил това със зла умисъл. Студенти бяха изключвани и за по-малки прегрешения, само за да бъде защитена репутацията на Университета.

Не. Не можех да рискувам да ме изключат. Ако отидех в Медика, щяха да ми задават твърде много въпроси. И когато ме зашиеха, щяха да се разнесат слухове за нараняванията ми. Това означаваше, че Амброуз щеше да разбере колко близо е бил до успеха. Беше по-добре да създам впечатлението, че се бях отървал напълно невредим.

Нямах представа от колко дълго време ме преследваха наемните убийци на Амброуз. Единият от тях беше казал: „Вече два пъти го изпускаме.“ Това означаваше, че можеха и да знаят, че имам стая в „При Анкер“. Може би тук не бях в безопасност.

Залостих прозореца и дръпнах завесата, преди да запаля ръчната си лампа. Светлината освети забравеното парче хартия, което бях намерил мушнато в прозореца ми. Разгърнах го и започнах да чета.

Квоте,

Катеренето дотук е точно толкова забавно, колкото си мислех, докато те гледах. Обаче отварянето на прозореца ми отне известно време.

Не те открих у дома и се надявам, че няма да имаш против да използвам малко хартия и мастило, за да ти оставя тази бележка. Тъй като не свириш долу, нито пък спиш кротко в леглото си, ако бях по-цинична, може би щях да се зачудя какво правиш в този късен час и дали се занимаваш с добри дела. Уви, тази нощ ще трябва да се прибера у дома, без да разчитам на спокойствието да ме придружиш и удоволствието от това да съм в твоята компания.

Липсваше ми миналия фелинг в „Еолиан“, но тъй като ми отказа своята компания, имах късмета да срещна

един доста интересен човек. Той е необикновен и съм нетърпелива следващия път, когато се срещнем, да ти разкажа малкото, което знам за него.

Понастоящем имам стаи в „Лебеда“ и „Долчинката“ в Имре. Моля те, обади ми се преди двайсет и трети този месец и ще обядваме заедно, макар и със закъснение. След това ще съм заета с мои дела.

Твоя приятелка и чирак крадец с взлом,
Дена

Послепис: Моля те, бъди спокоен, че не съм забелязала безобразното състояние на чаршафите ти и че няма да съдя по тях за теб самия.

Денят беше двайсет и осми. Писмото нямаше дата, но беше стояло тук поне цикъл и половина. Трябва да го беше оставила само няколко дни преди пожара в Рибарника.

За момент се опитах да установя какви чувства изпитвам. Бях ли поласкан, че се беше опитала да ме намери? Или вбесен, че не бях открил бележката чак до днес? Що се касае до мъжа, когото беше срещнала...

Щеше да ми дойде твърде много да мисля и за това в момента. Чувствах се твърде уморен, болеше ме, а и донякъде не ми беше добре от изпития алкохол. Затова, като използвах легена си, бързо почистих, доколкото можех, плиткото порязване. Щях и да се зашия сам, но ъгълът не беше подходящ за това. Започнах да кървя отново, затова нарязвах няколко по-чисти парчета от унищожената си риза, за да си направя импровизирана превръзка.

Кръвта. Мъжете, които се бяха опитали да ме убият, все още притежаваха търсеция компас и без съмнение върху ножа беше останала малко от моята кръв. Кръвта щеше да е далеч по-ефективна от един обикновен косъм. Това означаваше, че дори и да не знаеха още къде живея, щяха да могат да ме открият въпреки предпазните мерки, които бях взел.

Бързо обиколих стаята си и набутах всичко ценно в пътната си торба, тъй като не знаех кога ще е безопасно да се върна. Под една

купчина листа намерих малък сгъваем нож, за който бях забравил, след като го спечелих от една игра на ъгли със Сим.

Едва ли щеше да ми е от голяма помощ в битка, но все пак беше по-добре от нищо.

След това грабнах лютнята и плаща си и се промъкнах в кухнята долу, където имах късмета да намеря велеганска делва за вино с широко гърло. Не беше кой знае какъв късмет, но в положението, в което бях, се зарадвах и на толкова.

Тръгнах на изток и пресякох реката, но не стигнах до самия Имре. Вместо това се насочих малко на юг, към мястото, където на брега на широката река Ометхи бяха накацали няколко къщи, западнала странноприемница и няколко дока. Това беше малко пристанище, което обслужваше Имре — твърде малко, за да има свое собствено име.

Напъхах окървавената си риза в делвата и я направих непромокаема с парче симпатичен восък. След това я хвърлих в река Ометхи и наблюдавах как се понесе бавно надолу по течението. Ако проследявах кръвта ми, щеше да им изглежда, че съм се отправил с тичане на юг. Надявах се, че ще се отправят натам.

70. ЗНАЦИ

На следващата сутрин се събудих внезапно. Не знаех точно къде се намирам, а само че не съм където трябва, както и че нещо не е наред. Криех се. Някой ме преследваше.

Бях се свил в ъгъла на една малка стая. Лежах върху одеяло и бях увит с плаща си. Бях в някаква странноприемница... Спомените ми бавно се връщаха. Бях наел стая в една странноприемница близо до доковете на Имре.

Изправих се на крака и внимателно се протегнах, за да не влоша състоянието на раната си. Бях избутал скрина срещу единствената врата на стаята и завързал прозореца с парче въже, макар да беше твърде малък, за да може през него да се промуши човек.

Когато огледах предпазните мерки, които бях взел на синкавата светлина на ранното утро, се почувствах леко смутен. Не можех да си спомня дали съм спал на пода поради страх от убийци или от дървеници. Така или иначе беше ясно, че в края на нощта не бях мислил много трезво.

Взех пътната торба и лютнята си и слязох долу.

Трябваше да реша какво ще правя, но преди това имах нужда от закуска и баня.

* * *

Въпреки тежката нощ бях спал само до изгрев-слънце, та не се наложи да чакам за банята. След като се почистих и поставих наново превръзката върху едната си страна, се почувствах почти като нов човек.

След една чиния с яйца, две наденички и малко пържени картофи почувствах, че вече мога да разсъждавам разумно върху положението,

в което се намирах.

Учудващо е колко по-лесно е да мислиш продуктивно на пълен стомах.

Седях в далечния ъгъл на малката странноприемница на доковете и отпивах от халбата с младо ябълково вино. Вече не се безпокоях, че наемните убийци ще изскочат отнякъде да ме нападнат. Все пак седях на място с гръб към стената и добър изглед към вратата.

Вчерашният ден ме беше разтърсил толкова силно най-вече защото бях заварен твърде неподготвен. В Тарбеан бях живял всеки ден с очакването, че някой ще се опита да ме убие. Цивилизованата атмосфера на Университета беше приспала бдителността ми с лъжливиото си усещане за сигурност. Преди година никога нямаше да бъда заварен така неподготвен. Със сигурност такова нападение нямаше да ме изненада.

Инстинктите, които с мъка бях придобил в Тарбеан, ме подтикваха да бягам. Да се махна от това място. Да оставя Амброуз и неговото отмъщение далеч зад себе си.

Но единственото, което искаше тази дива част от мен, беше да е в безопасност. Тя нямаше никакъв план.

Не можех да си тръгна. Бях заложил твърде много тук. Обучението си. Напразните надежди да си спечеля покровител и още по-силните ми надежди да получа достъп до Архива. Няколкото ми ценни приятели. Дена...

В странноприемницата започнаха да влизат групи от моряци и работници от доковете и стаята бавно се изпълни с тихия шум на разговорите. Чух слабия звън на камбана в далечината и се сетих, че след час започва смяната ми в Медика. Аруил щеше да забележи отсъствието ми, а той не прощаваше такива неща. Преборих се с настойчивия подтик да се затичам обратно към Университета. Беше добре известно, че отсъстващите студенти са наказвани с по-високи такси за обучение за следващия семестър.

За да свърша нещо полезно, докато обмислях положението си, извадих плаща си заедно с игла и конец. Ножът от миналата нощ беше направил прав разрез, дълъг около две педи. Започнах да го шия с малки бодове, та шевът да не си личи.

Докато ръцете ми работеха, мислите ми блуждаеха. Можех ли да се изправя срещу Амброуз? Да го заплаша? Малко вероятно. Той

знаеше, че няма да успее да докажа обвиненията си срещу него. Но може би щях да успее да убедя няколко от магистрите в онова, което наистина се бе случило.

Килвин щеше да се вбеси само при мисълта, че наемни убийци бяха използвали търсец компас, и Аруил вероятно също...

— ... съвсем син огън. Всеки от тях е мъртъв, захвърлен като парцалена кукла и къщата край тях се е разпаднала на парчета. Доволен съм, че това място вече го няма. Това мога да ви го кажа със сигурност.

Убодох пръста си с иглата, докато острият ми слух се опитваше да отдели този разговор от глъчката на общата стая. На две маси от мен двама мъже пиеха бира. Единият беше висок и оплешивяващ, а другият дебел, с червена брада.

— Като някоя стара бабичка си — засмя се дебелият. — Вслушваш се във всякакви клюки.

Високият мрачно поклати глава.

— Бях в кръчмата, когато дойдоха новините. Търсеха хора с каруци, които да извозят телата. Всички от сватбеното тържество бяха мъртви. Над трийсет човека, изкормени като свине, а цялото място, изгорено до основи от син огън. И това не е най-странното... — Той снижи глас и аз не можах да чуя думите му сред общия шум в стаята.

С мъка преглътнах внезапната сухота в гърлото ми. Бавно направих последния бод в плаща си и след това го оставих встрани. Забелязах, че пръстът ми кърви, и разсеяно го засмуках. Поех си дълбоко дъх. Отпих от напитката си.

След това отидох до масата, където двамата мъже седяха и си говореха.

— Господа, дали случайно не идвате отдолу по реката?

Те вдигнаха погледи, очевидно раздразнени от това, че ги бях прекъснал.

„Господа“ беше грешка, трябваше да кажа „приятели“ или „приятелчета“. Плешивият кимна в отговор.

— По пътя от Мароу ли дойдохте? — попитах аз, избирайки наслуки северния град.

— Не — отвърна дебелият. — Ние сме от Требон, по-надолу.

— О, добре — казах, като трескаво се опитвах да измисля някоя правдоподобна лъжа. — Имам семейство по тези места, което мислех

да посетя.

Умът ми сякаш се изпразни, когато се опитах да измисля някакъв начин да измъкна от него подробностите за историята, която бях подочул.

Дланите ми се изпотиха.

— Приготвят ли се за празника на жътвата или вече съм го изпуснал? — неуверено продължих аз.

— Още се приготвят — каза плешивият и многозначително ми обърна гръб.

— Чух, че имало някакъв проблем с една сватба по тези места...

Плешивият отново се обърна да ме погледне.

— Ами, не знам как си чул за това. Тъй като новината е съвсем прясна, от миналата нощ, а ние пристанахме тук само преди десет минути. — Той ме изгледа изпитателно. — Не знам какво се опитваш да ни пробуташ, момче. Но не ти вярвам. Разкарай се или ще те ступам.

Върнах се обратно на мястото си, като знаех, че непоправимо бях объркал нещата. Седнах и сложих ръцете си върху масата, за да не треперят. Група от брутално избити хора. Син огън. Странни неща...

Чандрианите.

Преди по-малко от ден чандрианите се бяха появили в Требон.

* * *

Довърших си напитката повече по навик, отколкото защото ми се пиеше, и се отправих към бара.

Мисълта ми бързо свикваше с реалността на сегашното положение на нещата.

След всичките тези години най-сетне имах възможността да науча нещо за чандрианите. И това не беше просто беглото им споменаване между страниците на някоя книга в Архива. Имах възможността с очите си да видя какво бяха сторили. Това беше възможност, която можеше никога повече да не получа.

Но трябваше бързо да стигна до Требон, докато спомените на хората бяха все още пресни. Преди любопитните или суеверни местни хора да унищожат следите, които бяха останали. Не знаех какво се

надявах да открия, но каквото и да успеех да науча за чандрианите, щеше да е повече от онова, което знаех до момента.

И ако исках да имам някакъв шанс да науча нещо полезно, то трябваше да отида там възможно най-бързо. Още днес.

Сутрешната тълпа създаваше работа на кръчмарката, та се наложи да сложа един железен драб на тезгяха, за да ми обърне някакво внимание. След като миналата нощ бях платил за самостоятелна стая, а тази сутрин за закуска и баня, този драб представляваше голяма част от богатството, с което разполагах, така че задържах пръстта си върху него.

— Какво ще желаеш? — попита тя, след като се доближи.

— Колко далеч е до Требон? — попитах аз в отговор.

— Нагоре по реката ли? Два дни.

— Не питам колко дълго се пътува дотам. Искам да знам колко далече е...

— Много си докачлив — рече тя, като избърса ръце о мърлявата си престилка. — По реката е около седемдесет километра. Може да ти трябват и повече от два дни, в зависимост от това дали пътуваш с шлеп или с бърза лодка и какво е времето.

— А колко далеч е по пътя? — попитах отново аз.

— Черна да остана, ако знам — промърмори тя и след това се провикна към другия край на бара. — Руд, колко далече е до Требон по пътя?

— Три или четири дни — каза един мъж с обрулено лице, без да вдига поглед от халбата си.

— Попитах колко далече — отрязва го тя. — По-дълъг ли е от пътя по реката?

— Бая по-дълъг, пусто да остане. По пътя е около двайсет и пет левги. Освен това пътят е труден и нанাগорен.

В името на божието тяло, кой в днешно време измерва разстоянието в левги?

В зависимост от това къде беше отрасъл тоя приятел, една левга можеше да е между четири километра и половина и пет километра и половина. Баща ми винаги казваше, че всъщност левгата никак не става за измерване, а е по-скоро начин фермерите да използват цифри, когато се опитват да отгатнат приблизително някакви разстояния.

Все пак ми стана ясно, че Требон беше на разстояние някъде между осемдесет и сто и трийсет километра на север. Вероятно беше най-добре да предположа в най-лошия случай поне около сто и петнайсет километра.

— Ето ти информацията, която искаше — жената зад бара се обърна отново към мен. — А сега нещо друго ще искаш ли?

— Трябва ми кожен мях за вода, ако имате такъв, а ако нямате — бутилка с вода. И малко храна за из път. Сушени наденички, сирене, самуни хляб...

— Ябълки? — попита тя. — Тази сутрин имам прекрасни червени ябълки. Добри са за из път.

Кимнах.

— И каквото друго евтино и подходящо за път, което можеш да ми предложиш.

— Един драб няма да стигне... — каза тя, като хвърли поглед към тезгяха.

Раздрусвах кесията си и с изненада открих в нея четири драба и медно половин пени, за което не знаех, че е там. Оказа се, че бях почти богат.

Тя взе парите и се отправи към кухнята.

Опитах се да не обръщам внимание на моментното усещане, че отново съм изпаднал в крайна нищета, и се заех да прехвърлям наум съдържанието на пътната си торба.

Съдържателката се върна с два плоски самуна хляб, дебела сушена наденица, която миришеше на чесън, малко парче сирене, запечатано във восък, бутилка вода, шест разкошни червени ябълки и малка торбичка с моркови и картофи. Поблагодарих ѝ любезно и напъхах всичко в торбата си.

Сто и петнайсет километра. Можех да стигна още същия ден, ако имах добър кон. Но добрите коне струваха пари...

* * *

Докато чуках на вратата на Деви, вдишах миризмата на гранясала мазнина. Чаках близо минута, като се опитвах да не се въртя

нетърпеливо. Нямах представа дали ще е будна в този ранен час, но трябваше да поема този риск.

Отвори вратата и се усмихна, когато ме видя.

— Виж ти, каква приятна изненада. — Отвори вратата пошироко. — Влизай и сядай.

— Деви, аз само... — усмихнах се с най-привлекателната си усмивка.

Тя се намръщи.

— Влизай — каза с по-твърд тон. — Не говоря за работа на прага.

Влязох и тя затвори вратата зад мен.

— Сядай. Освен ако нямаш желание да полегнеш — кимна закачливо към огромното, обградено със завеси легло в ъгъла на стаята. — Няма да повярваш каква история чух тази сутрин — продължи тя с леко насмешлив тон.

Въпреки че имах неотложната нужда да бързам, се насилих да се отпусна. Деви не обичаше да я пришпорват и ако се опитах да го направя, това само щеше да я подразни.

— Какво си чула?

Тя седна от другата страна на бюрото и скръсти ръце.

— Както изглежда, снощи двама грубияни са се опитали да задигнат кесията на някакъв млад студент. За тяхна огромна изненада се оказало, че той притежава уменията на самия Таборлин. Призовал огън и светкавици. Ослепил единия и толкова силно ударил другия по главата, че още не може да дойде на себе си.

Седях неподвижно, докато обмислях чутото.

Само преди час това вероятно щеше да е най-добрата новина, която бих могъл да чуя. Сега ми звучеше просто забавно. От друга страна, въпреки че онова, за което бях дошъл, бе неотложно, не можех да не се възползвам от възможността да събера малко информация за това как се развиват нещата близо до дома ми.

— Не се опитваха просто да ме оберат — казах аз.

— Знаех си, че си бил ти! — засмя се Деви. — Не знаели нищо за момчето, освен че бил с червена коса. Но и това ми стигаше.

— Наистина ли съм ослепил единия, а другият още е в безсъзнание?

— Честно казано, не знам — призна Деви. — Новините пътуват бързо между нас, хората, които се занимаваме с нечисти дела, но повечето от тях са предимно клюки.

В главата ми бързо се зароди нов план.

— Би ли могла и ти да разпространиш малко клюки?

— Зависи — отвърна тя с лукава усмивка — дали са достатъчно вълнуващи?

— Подхвърли името ми — казах аз. — Нека узнаят точно кой съм. Кажи им, че съм побеснял от гняв и че ще убия следващите, които тръгнат да ме преследват. Ще ги избия, както и онези, които са ги наели, посредниците, семействата им — всички до един, дори и кучетата им.

Възхитеното изражение на Деви постепенно беше заменено от нещо, наподобяващо отвращение.

— Не мислиш ли, че това е малко жестоко? Оценявам, че си привързан към кесията си. — Тя ме погледна закачливо. — Аз също имам своите законни права върху нея. Но няма...

— Те не бяха крадци — прекъснах я аз. — Бяха наети да ме убият.

Деви ме погледна скептично. Дръпнах края на ризата си, за да ѝ покажа превръзката си.

— Говоря сериозно. Мога да ти покажа къде ме поряза единият от двамата, преди да успея да се измъкна.

Тя се намръщи, изправи се и заобиколи бюрото от другата страна.

— Добре, покажи ми.

Поколебах се, но след това реших, че е по-добре да изпълня желанието ѝ, тъй като трябваше да ѝ поискам някои услуги. Свалих ризата си и я оставих върху бюрото.

— Тази превръзка е мръсна — каза тя, все едно с това я бях обидил лично. — Махни я.

Тя отиде до един шкаф в задната част на стаята и се върна с черна докторска чанта и леген. Изми ръцете си и след това погледна страната ми.

— Дори не си го зашил? — невярващо каза тя.

— Бях доста зает да бягам и да се крия цяла нощ.

Тя не обърна внимание на думите ми и започна да почиства ребрата ми със спокойна ефективност, която ме наведе на мисълта, че е учила в Медика.

— Раната е мръсна, но не е дълбока — каза. — На някои места острието дори не е пробило кожата — тя се изправи и извади няколко неща от чантата си. — Все пак ще трябва да се зашие.

— Щях и сам да го направя — заоправдавах се аз, — но...

— ... но си идиот, който дори не си е направил труда да почисти раната си както трябва — довърши тя вместо мен. — Добре ще се наредиш, ако се инфектира.

Тя приключи с почистването и изми ръцете си в легена. — Искам да знаеш, че правя това само защото имам слабост към хубавите момчета, слабоумните и хората, които ми дължат пари. По този начин защитавам капиталовложението си.

— Да, госпожо — поех си дълбоко въздух, когато тя ме намаза с антисептик.

— Мислех, че ти не кървиш — сухо каза тя. — Още една легенда се оказа невярна.

— Като говорим за това — опитвайки се да се движа колкото мога по-малко, се протегнах, извадих една книга от пътната си торба и я сложих върху бюрото ѝ. — Връщам ти екземпляра на „Размножителни навици на обикновените дракуси“. Беше права, гравюрите са много добри.

— Знаех си, че ще ти хареса.

Настъпи мълчание, когато тя започна да зашива раната ми. Когато заговори отново, в гласа ѝ не беше останала почти никаква закачливост:

— Наистина ли тези мъже бяха наети да те убият, Квоте?

— Имаха търсец компас и мои косми — кимнах аз. — Така са узнали, че съм червенокос.

— В името на бога и неговата дама, това няма ли да накара Килвин да побеснее? — Тя поклати глава. — Сигурен ли си, че не са били наети просто да те сплашат? Да те поступат малко, за да те научат на по-добри маниери? — Тя спря да ме шие и вдигна поглед към мен. — Нали не си бил толкова глупав да заемеш пари от Хефрон и момчетата му?

Поклатих отрицателно глава.

— Ти си единственият ястреб, който ме дебне, Деви — усмихнах се аз. — Всъщност това беше причината да се отбия днес...

— А аз си помислих, че просто искаш да се насладиш на компанията ми. — Стори ми се, че долових нотка на раздразнение в гласа ѝ. — Нека първо да приключа с това — каза тя и се върна към шиенето.

Обмислих внимателно думите ѝ за момент. Високият мъж беше казал „да приключваме с него“, но това можеше да означава няколко различни неща.

— Възможно е да не са се опитвали да ме убият — бавно признах аз. — Въпреки това той имаше нож. Не ти е нужен нож, за да набиеш някого.

— И на мен не ми е нужна кръв, за да накарам хората да уреждат сметките си — изсумтя Деви. — Но това със сигурност помага.

Помислих и върху това, докато тя стягаше последния шев и започна да ми слага чиста превръзка. Може би наистина просто се бяха опитали да ме пребият. Нещо като анонимно съобщение от Амброуз да внимавам как се държа. Може би беше просто опит да ме уплаши. Въздъхнах, като се опитах много-много да не мърдам.

— Иска ми се да мисля, че наистина е било така, но, честно казано, много не ми се вярва. Мисля, че искаха да ме очистят. Това ми подсказва интуицията.

Изречението ѝ стана сериозно.

— В този случай ще разпространя слуховете — каза тя. — Не съм сигурна за частта, свързана с избиването на кучетата им, но ще пусна няколко клюки, така че хората да се замислят два пъти, преди да се захващат с такава работа. — Тя се засмя гърлено. — Всъщност след миналата нощ те вече биха се замислили два пъти. Това ще ги накара да се замислят три пъти.

— Благодаря ти.

— Не е кой знае какво затруднение за мен — каза тя небрежно, изправи се и приглади плата на коленете си. — Малка услуга в помощ на приятел.

Тя уми ръцете си в легена, след това нехайно ги избърса от ризата си.

— Да чуем сега — каза тя с внезапно делово изражение, докато сядаше зад бюрото.

— Трябват ми пари за бърз кон — рекох аз.

— Града ли ще напускаш? — Тя повдигна русите си вежди. — Никога не съм мислела, че си човек, който бяга.

— Не бягам — казах аз. — Но трябва да измина определено разстояние. Сто и петнайсет километра до ранния следобед.

Очите на Деви леко се разшириха.

— Кон, който да може да измине това разстояние за толкова време, ще струва доста скъпо. — Защо просто не купиш пощенски талон не сменяш конете със свежи по целия път? Ще бъде по-бързо и по-евтино.

— Там, където отивам, няма пощенски станции. Нагоре по реката и след това нататък към хълмовете. В едно малко градче, наречено Требон.

— Добре — каза тя. — Колко ти трябва?

— Ще ми трябва пари да купя бърз кон, без да се пазаря. И освен това за квартира, храна и може би подкупи... Двайсет таланта.

Тя избухна в смях, след това възвърна спокойствието си и потри с ръка устата си.

— Не. Съжалявам, но отговорът е не. Имам слабост към очарователните млади мъже като теб, но това не е мой проблем.

— Лютнята ми — казах аз и плъзнах калъфа напред с крака си — може да послужи за гаранция. Плюс всичко, което е тук, вътре. — Сложих пътната си торба на бюрото.

Тя пое дъх, сякаш се готвеше да ми откаже, след това сви рамене и надникна в торбата. Извади екземпляра ми на „Реторика и логика“, а малко след това и ръчната ми симпатична лампа.

— Виж ти — каза тя с любопитство, завъртя превключвателя и насочи светлината към стената, — това е интересно.

Направих гримаса.

— Всичко друго, но не и това — казах аз. — Обещах на Килвин, че това никога няма да напусне ръцете ми. Дадох му думата си.

— Чувал ли си някога израза „просящите не могат да подбират“? — Тя ми хвърли пряк поглед.

— Дадох думата си — повторих аз.

Откопчах сребърните свирки от плаща си и ги плъзнах по бюрото, така че да застанат до екземпляра на „Реторика и логика“.

— Такива не се намират лесно, да знаеш.

Деви погледна лютнята, книгата и свирките и след това си пое бавно и дълбоко дъх.

— Квоте, виждам, че това е важно за теб, но сметката просто не излиза. Не можеш да гарантираш за толкова пари. Едва ще можеш да се справиш с четирите таланта, които вече ми дължиш.

Това ме засегна най-вече защото знаех, че беше самата истина.

Деви остана замислена още няколко мига и след това твърдо поклати глава.

— Не, само лихвата... След два месеца ще ми дължиш над трийсет и пет таланта.

— Или нещо също толкова ценно в замяна — казах аз.

— И какво имаш, което да струва трийсет и пет таланта? — меко се усмихна тя.

— Достъп до Архива.

Деви седна. Леко снизходителната усмивка замръзна на лицето ѝ.

— Лъжеш.

— Знам, че има друг път, по който да се влезе — поклатих глава аз. — Още не съм го открил, но ще го направя.

— В това има много *ако*. — Тонът на Деви беше скептичен, но очите ѝ бяха изпълнени с нещо повече от желание. Беше наподобяващо на глад или похот. Разбрах, че тя искаше да влезе в Архива точно толкова отчаяно, колкото и аз самият. Може би дори и повече.

— Това е моето предложение — казах аз. — Ако мога да ти върна парите, ще го направя. Ако ли не, когато намеря път към Архива, ще го споделя с теб.

Деви вдигна очи към тавана, сякаш изчисляваше наум каква беше вероятността това да стане.

— Ако оставиш тези неща като гаранция и заедно с възможността за достъп до Архива, мога да ти заема дванайсет таланта.

Изправих се и метнах пътната си торба през рамо.

— Опасявам се, че не съм склонен да се пазаря — казах аз. — Просто те информирам за моите условия за заема — усмихнах ѝ се извинително. — Двайсет таланта или нищо. Съжалявам, че не изясних това още от началото.

71.

СТРАННО ПРИВЛИЧАНЕ

Три минути по-късно крачех към вратите на най-близката конюшня. Добре облечен кеалдишец се усмихна, когато се приближих, и пристъпи да ме посрещне.

— А, млади господине — каза той и протегна ръка да се здрависа. — Името ми е Каерва. Мога ли да попитам...?

— Нужен ми е кон — прекъснах го аз, докато набързо се ръкувах с него. — Здрав, добре отпочинал и добре хранен. Такъв, който да може да издържи шест часа езда днес.

— Разбира се, разбира се — каза Каерва, потри ръце и кимна. — Всичко е възможно с божията воля. За мен ще бъде удоволствие да...

— Слушай — прекъснах го отново. — Бързам, така че нека да минем по същество. Няма да се преструвам на незаинтересован. А ти няма да ми губиш времето с разни кончета и преуморени кранти. Ако не купя кон за десет минути, ще си тръгна и ще го купя от друго място. — Погледнах го право в очите — *Лхинсатва?*

Кеалдишецът остана слисан.

— Господине, покупката на кон никога не трябва да е толкова прибързана. Не бихте си избрали жена за десет минути, а когато сте на път, един кон е по-важен от жена. — Той се усмихна плахо. — Дори самият Бог не би...

— Не Бог купува кон днес, а аз — отсякох.

Слабият кеалдишец млъкна и опита да събере мислите си.

— Добре — меко каза той по-скоро на себе си, отколкото на мен. — *Лхин*, елате да видим какво мога да ви предложа.

Той ме поведе около външната стена на конюшнията към едно малко оградено място за добитък. Посочи към оградата.

— Тази пъстра кобила е най-добрият кон, на който можете да се надявате. Тя ще ви откара...

Не му обърнах внимание и огледах крантите, които лениво пасяха зад оградата. Макар никога да не бях имал нито възможност,

нито нужда да гледам кон, можех да отлича добрия от лошия и нищо от онова, което виждах, дори не се доближаваше до онова, от което имах нужда.

Виждате ли, членовете на трупни живеят и умират край конете, които дърпат фургоните им, и родителите ми не бяха пропуснали да ме образават в тази област. Докато станах на осем, вече можех да преценя един кон, и то доста добре. Хората от градчетата редовно се опитваха да ни пробутат полумъртви или посъживени кранти, като знаеха, че докато открием грешката си, ще сме на километри и дни разстояние от тях. Много неприятности очакваха човек, който се опитахе да продаде на съседа си болен и окуцял кон, но какво лошо има да измамиш някой от мръсните и крадливи Рух?

— Току-що загуби две минути от ценното ми време — обърнах се намръщен към търговеца на коне, — така че предполагам все още не разбираш какво искам. Нека се опитам да съм възможно най-ясен. Искам бърз кон, готов за тежка езда още днес. За това ще заплатя бързо, в брой и без да се оплаквам — извадих наскоро натезалата си кесия в ръка и я раздрусках, като знаех, че той ще различи звънтенето на чистото кеалдишко сребро вътре.

— Ако ми продадеш кон, на който му пада подковата или е на път да окуцее, или се плаши от сенките, ще пропусна ценна за мен възможност. Възможност, каквато няма да получа отново. Ако това се случи, няма просто да се върна и да си поискам парите обратно. Няма да отида и да се жалвам на пристава.

— Ще се върна обратно в Имре още същата нощ и ще ти запаля къщата. После, когато изтичаш през вратата по нощница и с нощна шапка на главата, ще те убия, ще те сготвя и ще те изям. Още там, на моравата, пред къщата ти, докато всичките ти съседи гледат.

— Това е сделката, която ти предлагам, Каерва — изгледах го аз с мъртвешка сериозност. — Ако не ти се вижда приемлива, кажи ми и аз ще отида другаде. Ако ли не, зарежи тоя каруцарски парад и ми покажи истински кон.

Нисичкият кеалдишец ме изгледа по-скоро смаян, отколкото ужасен. Сигурно ме помисли или за някакъв бълнуващ луд, или за син на важен благородник. Или и двете.

— Много добре. — В гласа му вече нямаше подкупващ чар. — Като казвате тежка езда, колко тежка имате предвид?

— Много тежка — отвърнах аз. — Трябва да измина сто и петнайсет километра днес. По черни пътища.

— Ще ви трябва ли седло и юзда?

— Не е нужно да са лъскави — кимнах аз, — нито пък нови.

— Чудесно. — Той си пое дълбоко дъх. — И колко можете да похарчите?

— Покажи ми коня и назови цената си — поклатих глава аз и се усмихнах напрегнато. — Един волдер би свършил добра работа. Дори и да е малко див, нямам против, стига да има достатъчно енергия. Дори и нечистокръвен волдер пак би могъл да ми свърши работа. Или пък четвърто поколение кон кершаенска порода.

Каерва кимна и ме поведе обратно към широката врата на конюшната.

— Имам кершаенски. Дори е чистокръвен. — Той махна на един от конярите. — Бързо, доведи нашия черен благородник.

Момчето се затича да изпълни заръката му.

— Великолепно животно — обърна се отново към мен търговецът. — Преди да го купя, просто за да съм сигурен, го поизпах с хамут. Галопирах с него цели два километра и той почти не се изпоти. Има най-добрата походка, която някога съм виждал, а не бих излъгал ваша светлост за това.

Кимнах в отговор — един чистокръвен кершаенски кон беше съвсем подходящ за целта. Те притежаваха легендарна издръжливост, но бяха и доста скъпи. Добре обучен кон четвърто поколение струваше дванайсет таланта.

— Колко искаш за него?

— Две масивни марки — отвърна той без каквато и да е нотка на извинение или увещание в гласа.

Милостиви Техлу — двайсет таланта. За тая цена подковите му трябваше да са от сребро.

— Не съм в настроение за дълъг пазарлък, Каерва — отсякох аз.

— Дадохте ми да разбера това много добре — рече той. — Казвам ви честната си цена. Ето, ще видите защо.

Момчето се върна бързо, водейки един лъскав грамаден кон. Беше висок най-малко осемнайсет педи, с горда глава и напълно черен от върха на муцуната, до края на опашката си.

— Обича да тича — каза Каерва с неподправена привързаност в гласа.

Той прокара ръка по дългия му черен врат.

— И погледнете този цвят. Не е някое бледо подобие на черно. Ето затова струва двайсет таланта и всеки шим от тях си заслужава.

— Цветът не ме интересува — казах разсеяно аз, докато оглеждах животното за следи от наранявания или старост.

Нямаше нищо такова. Беше лъскаво, младо и силно.

— Просто ми е необходимо да се движа бързо — добавих аз.

— Разбирам — каза търговецът. — Но не мога просто да не отбележа цвета. Ако изчакам един-два цикъла, някой млад лорд може да плати и само заради елегантния му вид.

Знаех, че това беше самата истина.

— Има ли си име? — попитах и бавно се доближих до коня, като му позволих да помирише ръцете ми и да свикне с мен. Пазарлъкът можеше да бъде претупан, но не и сприятеляването с коня. Само глупак би се доверил на първите си впечатления от буен кершаенски кон.

— Няма още постоянно име — отвърна той.

— Какво е името ти, момче? — попитах го тихо, така че да може да свикне и с гласа ми.

Той деликатно помириса ръката ми и продължи внимателно да ме наблюдава с голямото си умно око. Не се дръпна, но не беше и спокоен. Продължих да му говоря, докато се приближавах все по-близо, като се надявах, че звукът на гласа ми ще го успокои:

— Заслужаваш добро име. Не ми се иска да видя как някой благороднически син, който се мисли за много умен, те оседлава с някое ужасно име като Полунощ, Сажди или Къса опашка.

Приблжих се още и сложих ръка върху шията му. Кожата му потрепна, но той не се дръпна. Трябваше да съм също толкова сигурен за нрава му, колкото и за издръжливостта му. Не можех да рискувам да скоча на гърба на някой пъзльо.

— Някой недотам умен би те кръстил Катран или Мрак, все грозновати имена. Или пък Базалт, което е твърде статично. Не дай боже, да те нарекат Черньо — абсолютно неподходящо име за принц като теб.

Баща ми винаги говореше на новите коне по този начин — с равен, успокояващ глас. Погалих шията му и продължих да говоря, без да се замислям върху онова, което казвам. За коня думите нямат значение, важен е тонът, с който са изречени.

— Изминал си дълъг път. Името ти трябва да бъде гордо, така че хората да не мислят, че си обикновен. Предишният ти собственик кеалдиш ли беше? — попитах го аз. — *Ве ваналоу. Ту теруам кета. Палан те?*

Усетих, че животното се успокои при звука на познатия език. Отидох от другата му страна, като продължих внимателно да го наблюдавам, за да му позволя да свикне с присъствието ми.

— *Ту Кетха?* — попитах го отново. — Въглен ли си? *Ту Махне?* Сянка ли си?

Исках да кажа „здрач“, но не можах да се сетя за думата на сиару. Вместо да замълча, продължих да изреждам всички подобни думи, които можех да се сетя, докато оглеждах копитата му, за да видя дали не бяха нащърбени или напукани.

— *Ту Кетх-Селхан?* Първа нощ?

Голямото черно животно наведе глава и потърка муцуната си в ръката ми.

— Това име ти харесва, нали? — казах аз и леко се засмях, защото знаех, че онова, което в действителност се бе случило, беше, че конят беше уловил миризмата на изсушената ябълка, напъхана в един от джобовете на плаща ми. Важното беше, че вече свикваше с мен. Щом се бе почувствал достатъчно спокоен, за да потърси храна в ръката ми, значи щяхме да се разбираме достатъчно добре, за да издържим заедно един ден усилено яздене.

— Кетх-Селхан, изглежда, му подхожда за име — казах аз, като се обърнах отново към Каерва. — Има ли нещо друго, което трябва да знам?

Каерва изглеждаше смутен.

— Малко е плашлив от дясната си страна.

— Малко?

— Съвсем малко. Което ме навежда на мисълта, че може да е склонен да се стряска от тая страна, но не съм го видял да го прави.

— Как е обучен? С къса юзда или по начина, използван от трупите?

— С къса.

— Чудесно. Остава ти една минута, за да сключиш тая сделка. Животното си го бива, но няма да платя двайсет таланта за него. — Гласът ми беше твърд, но в сърцето си не таях много надежда.

Конят беше великолепен и заради цвета си струваше най-малко двайсет таланта. Все пак щях да се опитам да притисна мъжа да ми го даде за деветнайсет. Така поне щяха да ми останат малко пари за храна и спане, когато пристигнех в Требон.

— Много добре — рече Каерва — Шестнайсет тогава.

Единствено годините сценично обучение ми помогнаха да не зяпна учудено при внезапното му сваляне на цената.

— Петнайсет — казах, като се престорих на раздразнен — и това ще включва седло, юзда и чувал овес. — Започнах да вадя парите от кесията си, все едно сделката беше вече приключена.

Не беше за вярване, но Каерва кимна и извика на едно от момчетата да донесе седло и юзда.

Отброих парите в ръката на търговеца, докато помощникът му оседлаваше големия черен кон. Кеалдишецът избягваше погледа ми.

Ако не познавах толкова добре конете, щях да си помисля, че ме е измамил. Може би конят беше откраднат или мъжът отчаяно се нуждаеше от пари.

Каквато и да беше причината, тя не ме интересуваше. Време беше и на мен да ми излезе малко късметът. Най-хубавото беше, че щях да мога да продам коня с малка печалба, след като стигнех до Требон. Честно казано, щях да го продам веднага щом ми се отдадеше случай, дори и да загубех пари от сделката. Конюшнията, храната и грижите за кон като този щяха да ми струват по едно пени на ден. Не можех да си позволя да го задържа.

Пристегнах пътната си торба към дисагите, проверих ремъците и стремената и се метнах на гърба на Кетх-Селхан. Той затанцува насамнатам, нетърпелив да препусне. Дръпнах юздите и се отпавихме на път.

* * *

Повечето проблеми с конете нямат нищо общо със самите коне. Те произтичат от невежеството на ездача. Хората не подковават както трябва конете си, оседлават ги неправилно, хранят ги лошо и след това се оплакват, че са им продали полусакати, раздразнителни кранти с изкривен гръбнак.

Познавах конете. Родителите ми ме бяха научили да ги яздя и да се грижа за тях. Макар да имах повече опит с по-яките породи, отглеждани по-скоро за впрегатни животни, отколкото за състезания, знаех как да препускам бързо, когато се налага.

Когато бързат, повечето хора пришпорват конете си твърде ненавреме и твърде силно. Препускат в пълен галоп и след това за по-малко от час се оказват с кон, който е окуцял или полумъртъв.

Това е голяма дивотия. Само абсолютен глупак би постъпил с коня си по този начин.

Но ако трябва да съм съвсем честен, бих яздил Кетх-Селхан до смърт, за да ме закара навреме до Требон. Понякога се налага да постъпваш гадно. Бих убил и десет коня, стига това да ми помогнеше да получа повече информация за чандрианите и да ми помогне да разбере защо те убиха родителите ми.

Но в крайна сметка нямаше смисъл да разсъждавам по този начин. Един мъртъв кон не може да ме отведе до Требон. Докато живеят можеше да го направи.

Затова подкарах Кетх-Селхан в спокоен, бавен ход, за да го загрея. Той беше нетърпелив да препуска по-бързо, вероятно усещайки моето собствено нетърпение, и това щеше да е чудесно, ако трябваше да измина само четири-пет километра. Но той ми трябваше за пътуване от най-малко осемдесет, а може би дори и над сто километра, и това означаваше, че бе нужно търпение. Трябваше да опъвам на два пъти юздите, та да го накарам да върви по-бавно, преди да се примири с това.

След близо два километра го пришпорих в лек тръс. Походката му беше плавна дори и за кершаенски кон, но независимо от това тръсът доста друсаше и опъваше новите шевове по ребрата ми. След някой и друг километър го пуснах в лек галоп. Едва след като бяхме изминали шест-седем километра извън Имре и стигнахме до равен и прав участък, го пришпорих в пълен галоп.

Когато накрая получи възможност да препусне, конят се втурна напред. Слънцето тъкмо беше пресушило сутрешната роса и фермерите, които жънеха пшеница и ечемик в полята, вдигаха погледи, когато профучавахме покрай тях. Кетх-Селхан беше бърз, толкова бърз, че вятърът разгъна плаща зад гърба ми като знаме. Придърпването около врата ми бързо ме умори и макар да знаех, че това щеше доста да развали драматичния ми външен вид, откопчах наметалото и го прибрах в дисагите.

Когато навлязохме в една горичка, накарах Селхан отново да премине в тръс. Така щеше да си почине малко и нямаше да рискуваме след някой завой да се натъкнем на повалено дърво или на някоя бавна каруца. Когато излязохме на полето и можехме да виждаме ясно пътя напред, отново му отпуснах юздите и той направо полетя.

След час и половина такава езда Селхан започна да се поти и да диша тежко, но въпреки това се справяше по-добре от мен. Краката ми бяха станали като гумени. Бях млад и в добра форма, но не бях яздил от години. Ездата натоварва различни мускули в сравнение с ходенето, а язденето в галоп е точно толкова трудно, колкото и тичането, освен ако не искаш да накараш коня си да се уморява двойно повече на всеки изминат километър.

Достатъчно е да кажа, че следващата гориста местност беше добре дошла за мен. Скочих от седлото и закрачих пеша, за да осигуря и на двама ни заслужена почивка. Разрязах на две една от ябълките и дадох на коня по-голямото парче. Пресметнах, че сме изминали около петдесет километра, а слънцето още дори не бе стигнало до зенита.

— Това беше по-лесната част — казах аз на Селхан и нежно го потупах по шията. — В името на Бога, ама ти си просто прекрасен. Още не си се уморил и наполовина, нали?

Повървахме така около десетина минути и след това имахме късмета да попаднем на малка рекичка, над която минаваше дървен мост. Оставих го да пие цяла минута, след което го дръпнах, преди да е поел твърде много вода.

Възседнах го и постепенно го отпусках във все по-бърз галоп. Краката ми горяха и ме боляха, докато се навеждах над врата му. Тропотът на копитата му контрастираше с бавната песен на вятъра, който свиреше безспир покрай ушите ми.

Първото неочаквано препятствие се появи след около час, когато се наложи да пресечем широк поток. Потокът не криеше никаква опасност, но се наложи да разседлая коня и да пренеса всичко сам на другия бряг, вместо да рискувам да намокря нещата си. Не можех да го яздя в продължение на часове с влажна сбруя.

От другата страна на реката подсуших Селхан с одеялото си и го оседлах наново. За това ми беше нужен половин час, което означаваше, че конят вече не беше отпочинал, а изстинал, тъй че се наложи да го подгрявам полека отново — от бавен ход през тръс до лек галоп. В крайна сметка преминаването на потока ми коства един час. Безпокоях се, че ако това се наложи пак, мускулите му ще се вкочанят от студ. Ако това се случеше, и самият Техлу нямаше да може да го накара да галопира отново.

Час по-късно минавах през малък град, в който единственото по-забележително беше малка църква и кръчма, които бяха разположени една до друга. Спрях само колкото да напоя Селхан от близкото корито. Протегнах вдървените си крака и погледнах с безпокойство към слънцето.

След това обработваемите полета и фермите станаха все по-редки и по-отдалечени едни от други.

Дърветата ставаха все по-големи и все по-нагъсто. Пътят се стесни и не беше в добро състояние — на места осеян с камъни, а на други отмит от дъждовете.

Това ме принуди да се движа все по-бавно и по-бавно. Но право да си кажа, нито на мен самия, нито на Кетх-Селхан ни бяха останали много сили за галопиране.

Накрая стигнахме до друг поток, който пресичаше пътя.

Беше дълбок не повече от трийсетина сантиметра. От водата се носеше остра, неприятна миризма, която ми подсказа, че нагоре по течението има работилница за щавене на кожи или рафинерия. Нямаше мост и Кетх-Селхан бавно мина през реката, като поставяше предпазливо копитата си върху каменистото дъно. Разсеяно се зачудих дали за него усещането е приятно, както би било за човек, потопил крака във водата след дълъг ден ходене пеш.

Потокът не ни забави много, но през следващия половин час се наложи да преминем през него още на три места, защото пресичаше пътя отново и отново. Беше по-скоро неудобство, отколкото нещо

друго, и дълбочината му не надвишаваше четирийсет-петдесет сантиметра. При всяко следващо преминаване острата миризма на водата ставаше все по-неприятна. Разтворители и киселини. Ако не беше рафинерия, то беше поне мина. Държах ръцете си непрекъснато върху юздите, готов да дръпна главата на Селхан нагоре, ако се опита да пие, но той се оказа достатъчни умен да не го направи.

След като доста време препускахме в лек галоп, накрая стигнахме до върха на един хълм и от там можех да видя кръстопът долу, на дъното на една тревиста долчинка. Точно под пътепоказателя беше спрял един калайджия с две магарета, едното толкова претоварено с чували и вързопи, че изглеждаше готово всеки момент да се катурне, а другото — видимо без всякакъв товар върху него. То стоеше отстрани на черния път и пасеше, а до него беше натрупана цяла камара принадлежности.

Калайджията седеше с обезсърчен вид на ниско столче отстрани на пътя. Лицето му се разведри, когато ме видя да се спускам надолу по хълма.

Когато се приближих, прочетох пътепоказателя. Требон беше на север, а Темфолс на юг. Щом приближих, дръпнах юздите. И двамата с Кетх-Селхан имахме нужда от почивка, а и не бързах чак толкова, че да бъда груб с един калайджия. В никакъв случай. Ако не друго, то поне човекът можеше да ми каже още колко път ми остава до Требон.

— Ей ти, там! — извика той и ме погледна, като заслони очите си с ръка. — Имаш вид на момче, което търси нещо. — Мъжът беше възрастен, оплешивяващ, с кръгло приятелско лице.

— Търся много неща, калайджийо — засмях се аз, — но не мисля, че имаш което и да е от тях в денковете си.

— Не бъди толкова сигурен... — усмихна ми се подкупващо той.

Не довърши и сведе замислено поглед. Когато отново срещна очите ми, изражението му бе все така любезно, но по-сериозно от преди.

— Виж сега, синко, ще бъда честен с теб. Малкото ми магаре нарани предното си копито в един камък и не може да носи товара си. Ще трябва да остана тук, докато не намеря помощ.

— Обичайно нищо не би ме направило по-щастлив от това да ти помогна, калайджийо — казах аз. — Но трябва да стигна колкото се може по-бързо до Требон.

— Няма да ти отнеме много време. — Той кимна към хълма на север. — Остава ти по-малко от километър. Ако вятърът духаше към юг, щеше да помиришеш дима.

Погледнах в указаната от него посока и видях стълб от дим, който се издигаше иззад хълма. Заля ме вълна на облекчение. Бях успял — часът бе едва един следобед.

— Трябва да стигна до доковете Ийвсдаун — продължи калайджията и кимна на изток. — Договорил съм се един кораб да ме свали надолу по реката и за мен ще е много важно да не го изпусна. — Той погледна многозначително коня ми. — Но ще ми е нужно ново товарно животно, което да носи багажа ми...

Изглежда късметът най-сетне ми се бе усмихнал. Селхан беше чудесен кон, но сега, когато бях стигнал до Требон, той щеше да бъде причината за постоянното намаляване на ограничените ми средства.

От друга страна, не беше особено мъдро да изглежда, че нямам търпение да го продам.

— Конят е прекалено добър, за да бъде използван за товарно животно — потупах врата на Кетх-Селхан аз. — Той е чистокръвна кершаенска порода и трябва да ти кажа, че през живота си не съм виждал по-добър кон.

Калайджията огледа скептично животното.

— Като гледам, бил е приготвен за някоя кланица — рече той. — Едва ли може да измине и няколко километра.

Слязох от седлото и леко се олюлях, когато вдървените ми крака се огънаха под тежестта ми.

— Трябва да имаш по-голямо уважение към него, калайджийо. Днес измина целия път от Имре дотук.

— Не си лош лъжец, момче, но трябва да знаеш кога да спреш. Ако стръвта е твърде голяма, рибата няма да я ухапе — засмя се под мустак калайджията.

Нямаше нужда да се преструвам на възмутен.

— Съжалявам, че не се представих както си му е редът — протегнах ръка. — Казвам се Квоте, член на трупата съм, от рода Едема Рух. Никога, дори и в най-лошия си ден, не бих излъгал един калайджия.

Мъжът стисна ръката ми.

— Е — каза той, леко изненадан, — моите искрени извинения на теб и семейството ти. Рядкост е да се види някой от вас сам на път. — Той погледна коня критично. — Казваш, че е изминал целия път от Имре?

Кимнах.

— Това са колко, почти сто километра? Дяволски дълга езда... — Той ме погледна с многозначителна усмивка. — Как са краката ти?

— Нека просто да кажем, че съм доволен да стоя отново върху собствените си крака — ухилих му се аз в отговор. — Предполагам, че той ще издържи още петнайсетина километра, но не мога да кажа същото за себе си.

Калайджията огледа коня отново и въздъхна отривисто.

— Е, както вече казах, хващаш ме в малко неизгодно положение. Колко искаш за него?

— Ами — отвърнах аз, — Кетх-Селхан е чистокръвен кершаенски кон и трябва да признаеш, че цветът му е възхитителен. По него няма и петънце, което да не черно. И косъм дори...

Калайджията избухна в смях.

— Вземам си думите обратно — каза той. — Всъщност си много лош лъжец.

— Не виждам какво е толкова смешно — рекох малко остро аз.

Калайджията ме изгледа странно.

— Няма и един бял косъм, а? — Той кимна към задницата на Селхан. — Но ако той е изцяло черен, то тогава аз съм Орен Велситер.

Обърнах се и видях, че задният ляв крак на Кетх-Селхан има ясно различим бял чорап, който стигаше почти до средата.

Смаян от видяното, аз отидох до задницата му и се наведох да погледна. Цветът не беше чисто бял, по-скоро избледняло сиво. Можех да усетя слабата миризма на потока, през който бяхме преминали в последната част на пътуването ни. Миризмата на разтворители.

— Тоя мошеник — казах аз невярващо. — Продам ми е боядисан кон.

— Името не ти ли го подсказа? — изкикоти се калайджията. — *Кетх-Селхан*? Бога ми, момче, някой се е подиграл с теб.

— Името му означава „първа нощ“ — казах аз.

— Сиаруто ти е малко поръждясал — поклати глава мъжът. — *Кет-Селем* е „първа нощ“. *Селхан* означава „чорап“. Името му е „Един

чорап“.

Припомних си реакцията на търговеца, когато избрах името. Нищо чудно, че изглеждаше толкова смутен.

Нищо чудно и че свали цената толкова бързо и лесно. Мислел е, че знам малката му тайна.

Калайджията се засмя на изражението на лицето ми и ме потупа по гърба.

— Не се ядосвай, момче. От време на време се случва и на най-добрите от нас. — Той се обърна и взе да тършува из вързопите си. — Мисля, че имам нещо, което ще ти хареса. Нека ти предложи замяна. — Той се обърна и ми подаде нещо черно и възлесто като парче плавей.

Взех го от него и го разгледах. Беше тежко и студено на пипане.

— Буца желязна шлака? Да не би да ти е свършил магическият боб?

Калайджията извади с другата си ръка една карфица. Той я доближи на около педя разстояние и след това я пусна. Вместо да падне, карфицата отлетя встрани и залепна към гладката топка черно желязо.

Поех си възхитено дъх.

— Камък от Лоден? Никога не съм виждал такъв.

— Строго погледнато, е камък от Требон — простичко каза той, — тъй като никога не съм бил в Лоден, но си близо до истината. Долу, в Имре, всякакви хора биха се заинтересували от това красиво нещо...

Кимнах разсеяно, докато го въртях в ръцете си. Винаги съм искал да видя притеглящ камък, още от дете. Отлепих карфицата, усещайки странното привличане между нея и гладкия черен метал. Изпитах удивление — в ръцете си държах парче желязо от звездите.

— Колко мислиш, че струва? — попитах аз.

Калайджията леко примлясна с уста.

— Ами, точно в момента си мисля, че струва горе-долу колкото един чистокръвен кершаенски товарен кон...

Завъртях парчето в ръката си, отлепих карфицата и я оставих да залепне отново върху него.

— Проблемът, калайджийо, е в това, че за да купя този кон, се наложи да задлъжня към една опасна жена. Ако не го продам на добра цена, ще изпадна в отчаяно положение.

Той кимна разбиращо.

— Ако вземеш по-малко от осемнайсет таланта за парче небесно желязо с такъв размер, значи хич не умееш да се пазариш. Бижутерите веднага ще го купят или пък богаташи, които ще искат да го имат заради това, че е нещо необикновено. — Той потупа с пръст носа си отстрани. — Но ще направиш още по-добре, ако отидеш в Университета. Изобретателите ценят много магнита. Алхимиците също. Ако свариш някой от тях в подходящото настроение, ще го продадеш дори за повече.

Сделката беше добра. От Манет бях научил, че този камък е ценен и трудно се намира. Не само заради галваничните му свойства, но и защото в парчетата небесно желязо като това често има примеси на други редки метали.

— Готов съм да сключим сделка — казах и протегнах ръка.

Тържествено си стиснахме ръцете. След това, докато калайджията се протягаше да хване юздите, го попитах:

— А какво ще ми дадеш в замяна за седлото и юздите?

Малко се безпокоях, че можеше да се обиди от опита ми да измъкна колкото се може повече от него, но вместо това той се усмихна лукаво.

— Ето това се казва умно момче — засмя се той. — Харесвам човек, който не се страхува да ме притисне малко, за да получи нещо отгоре. Какво би искал да ти дам? Тук имам чудесно вълнено одеяло. Или пък малко хубаво въже? — Той измъкна намотано въже от денковете на магарето. — Винаги е добре да имаш парче здраво въже в себе си. О, а какво ще кажеш за това? — Той се обърна и ми смигна, а в ръцете си държеше бутилка. — Имам малко превъзходно авенишко плодово вино. Ще ти дам и трите неща за принадлежностите на коня.

— Резервно одеяло би ми свършило работа — признах аз и в този момент ми мина една мисъл. — Имаш ли някакви дрехи с горедолу моя размер? Напоследък нещо не ми стигат ризите.

Възрастният мъж спря, както държеше въжето и бутилката с вино, след това сви рамене и започна да рови из денковете си.

— Чул ли си нещо за някаква сватба по тези места? — попитах го аз. Калайджиите винаги чуваха за всичко, което се случваше.

— Сватбата на Маутхен? — Привърза един денк и започна да тършува в друг. — Неприятно ми е да го кажа, но си я изпуснал. Беше

вчера.

От небрежния му тон ме присви стомах. Ако е имало такова масово избиване, калайджията със сигурност щеше да е чул. Внезапно ми мина ужасната мисъл, че напразно бях задлъжнял и препускал половината път до планините.

— Ти беше ли там? Случи ли се нещо странно?

— Ето! — Калайджията се обърна, вдигнал риза от обикновено сиво домашно тъкано платно. — Страхувам се, че не е кой знае какво, но е нова. Е, почти нова.

Той я сложи върху гърдите ми, за да я премери.

— А сватбата? — подканих го аз.

— Какво? О, не. Не бях там. Но от онова, което чух, е било нещо като важно събитие. Това била единствената дъщеря на Маутхен и те държали да го отпразнуват по подобаващ начин. Подготовката траяла месеци.

— Значи не си чул да се е случило нещо странно? — попитах аз с неприятно вътрешно усещане.

Той безпомощно сви рамене.

— Както казах, не съм бил там. През последните няколко дни обикалях металургичните работилници наоколо. — Той кимна в посока на запад. — Търгувах с миньорите и други хора по високите скали. — Удари се отстрани по главата, сякаш току-що си беше спомнил нещо. — Това ми напомня, че нагоре по хълмовете открих браси. — Мъжът затършува пак из денковете си и извади плоска, дебела бутилка. — Ако не харесваш вино, то може би предпочиташ нещо малко по-силно...?

Тъкмо се готвех да поклатя глава, когато осъзнах, че малко домашно приготвен алкохол би могъл да ми е полезен, за да почистя раната на ребрата си довечера.

— Може и така да е... — отвърнах аз. — Зависи какво точно предлагаш.

— На честен млад господин като теб — с важен глас каза той — ще дам одеялото, двете бутилки и въжето.

— Щедър си, калайджийю. Но бих предпочел ризата вместо въжето и плодовото вино. Само ще ми тежат в торбата, а имам още доста да повървя.

— Това си е твое решение, разбира се. — Изражението му стана малко кисело, но той сви рамене. — Одеялото, ризата, бутилката с алкохол и три йота.

Стиснахме си ръцете и отделих време да му помогна да натовари Кетх-Селхан, защото имах смътното усещане, че го бях обидил, като отклоних предишното му предложение. Десет минути по-късно той тръгна на изток, а аз се отправих на север през зелените хълмове към Требон.

Бях доволен да извървя пеша последния километър, защото това ми помогна да раздвижа кръста си и схванатите си крака. След като превалях хълма, под мен се разпростря Требон, обгърнат от всички страни от баири, които образуваха нещо като чаша около него. Не можеше да се нарече голям град — около стотина сгради, разпилени край десетина лъкатушещи улици от трамбована пръст.

В първите ми години с трупата се научих как да преценявам един град. Доста прилича на това да усещаш желанията на публиката в някоя кръчма. Разбира се, залозите са по-високи — ако в кръчмата изсвириш погрешната песен, хората ще те освиркат, а ако не прецениш както трябва цял един град, нещата могат да загрубят повече.

Така че аз прецених внимателно Требон. Беше встрани от оживените пътища — нещо средно между миньорски и фермерски град. Най-вероятно жителите му не приемаха с подозрение непознатите, но мястото беше достатъчно малко, за да може всеки още щом те погледне, да разбере, че не си от местните.

С изненада видях, че има хора, които слагат шамбъли от слама пред домовете си. Това означаваше, че въпреки близостта си до Имре и Университета Требон всъщност беше затънтено място. Всеки град има някакъв празник на жътвата, но напоследък повечето хора се задоволяват с това да запалят голям огън на открито и да се напият. Това, че местните жители следваха старите народни поверия, означаваше, че хората в Требон бяха по-суеверни, отколкото нормално бих очаквал.

Въпреки това чучелата на шамбълите ми харесаха. Обичах традиционните празници на жътвата, суеверията и всички тези неща.

Всъщност те бяха един вид театър.

Храмът на техлините беше най-хубавата сграда в града — висока три етажа и построена от дялан камък. В това нямаше нищо странно,

но над входа ѝ високо над земята беше закачено едно от най-големите железни колела, които някога бях виждал. Беше направено от истинско желязо, а не просто боядисано дърво. Беше високо повече от три метра и сигурно тежеше цял тон. Обикновено такава показност би ме накарала да се почувствам неспокоен, но тъй като Требон беше миньорски град, предположих, че това е по-скоро проява на гражданска гордост, отколкото на фанатична набожност.

Повечето от останалите сгради в града не бяха високи и бяха построени от дърво с покриви от кедрови плочи. Все пак странноприемницата беше доста голяма, висока два етажа, с измазани стени и керемиди от червена глина на покрива. Там все щях да открия някого, който да знае повече за сватбата.

Оказа се, че вътре има едва шепа хора, което не бе изненадващо, тъй като жътвата беше в разгара си и оставаха още пет-шест часа дневна светлина. Сложих най-загриженото изражение на лицето си, което успях да си докарам, и се отправих към тезгяха, където стоеше съдържателят.

— Извинете ме — казах аз. — Извинете, че ви безпокоя, но търся един човек.

Кръчмарят беше тъмнокос мъж, който изглеждаше постоянно намръщен.

— И кой ще да е този човек?

— Братовчедка ми беше тук за сватбата — рекох аз. — А чух, че имало някакви неприятности.

При думата „сватба“ намръщеното лице на съдържателя се вкамени. Усетих как двамата мъже, които седяха малко по-нататък на бара, демонстративно извърнаха поглед встрани, за да не гледат в моята посока. Значи бе истина. Беше се случило нещо ужасно.

Видях как кръчмарят се протегна и притисна пръстите си върху тезгяха. Отне ми известно време, докато разбера, че докосва желязната глава на пирона, забит в дървото.

— Лоша работа — каза той. — Нямам какво друго да кажа.

— Моля ви — казах аз с изпълнен с безпокойство глас. — Бях на гости на мои роднини в Темфолс, когато се разчу, че нещо се е случило. Там всички са заети да прибират последното останало жито и аз обещах да се кача дотук и да видя какво е станало.

Съдържателят ме измери с поглед. Можеше да отпрати човек, който разпитва от празно любопитство, но не би могъл да откаже на член от семейството правото да разбере какво се е случило.

— Горе можеш да намериш един, който е бил там — рязко отвърна той. — Не е местен. Може да е твоята братовчедка.

Свидетел! Отворих уста да задам още някой въпрос, но онзи само поклати глава.

— Не знам нищо за това — твърдо рече. — А и не ме интересува. — Обърна се внезапно, загрижен за запушалките на бъчвите с бира. — Горе, в дъното на коридора, вляво.

Прекосих залата и се качих по стълбите. Усетих как всички извърщат очи от мен. Мълчанието им и тонът на съдържателя ми подсказаха, че който и да бе човекът горе, не беше *от многото останали* сред присъстващите, а *единственият*. Единственият оцелял.

Отидох в дъното на коридора и почуках на вратата.

Първо тихичко, после отново, по-силно. Отворих вратата бавно, за да не стресна човека вътре.

Стаята беше миниатюрна, с тясно легло. На него лежеше жена, изцяло облечена, а едната ѝ ръка беше превързана. Главата ѝ беше извърната към прозореца, така че можех да видя само профила ѝ.

Все пак я познах. Беше Дена.

— Чух, че имаш неприятности — казах безгрижно. — Затова реших да дойда и да помогна с каквото мога.

Очите ѝ се разшириха за миг и след това се присвиха.

— Лъжеш — каза тя с иронично извита уста.

— Така е — признах аз. — Но пък лъжата е красива.

Пристъпих в стаята и тихо затворих вратата.

— Ако знаех, щях да дойда.

— Всеки може да дойде, след като научи новините — каза тя, без да обръща внимание на думите ми. — Но трябва да си особен тип човек, за да се появиш, без да знаеш за бедата.

Тя седна, спусна краката си отстрани на леглото и се обърна с лице към мен.

Сега, когато я погледнах по-отблизо, забелязах, че освен превръзката на ръката имаше и натъртване високо върху едното слепоочие. Направих още една крачка към нея.

— Добре ли си?

— Не — отвърна тя без заобикалки. — Но можеше да съм и дяволски по-зле.

Тя се изправи бавно на крака, сякаш не беше сигурна в стабилността си. Направи една-две крачки и, изглежда, резултатът, общо взето, я задоволи.

— Добре. Мога да вървя. Да се махаме оттук.

72.

БОРОРИЛ

Когато излезе от стаята, Дена зави наляво вместо надясно. В началото помислих, че просто се е объркала, но когато ме поведе към едно задно стълбище, разбрах, че всъщност иска да напусне странноприемницата, без да минава през общото помещение. Стигнахме до задната врата, но беше заключена.

Така че се наложи да минем отпред. Веднага щом влязохме в кръчмата отпред, усетих, че вниманието на всички се насочи към нас.

Дена се отправи по най-прекия път към входната врата, като се движеше с бавната решителност на буреносен облак.

Почти бяхме излезли, когато един мъж зад бара се развика:

— Ей! Вие двамата!

Очите на Дена трепнаха. Тя стисна уста и продължи да върви към вратата, все едно не беше чула нищо.

— Ще се оправя с него — меко й казах аз. — Изчакай ме. Ще дойда след малко.

Отправих се към мястото, където стоеше намръщеният кръчмар.

— Значи това е братовчедка ти? — попита ме той. — Приставът каза ли, че тя може да си върви?

— Мислех, че не искаш да имаш нищо общо с това — казах.

— Точно така е. Но тя използва стаята ми, храни се тук и изпратих доктор да я закърпи.

— Ако в този град има доктор, който да си заслужава повече от половин пени, то тогава аз съм кралят на Винт — изгледах го студено аз.

— Похарчих половин талант за всичко това — настоя той. — Превръзките не са безплатни и оставих една жена да стои при нея и да чака, докато се събуди.

Много се съмнявах, че му беше струвало и половината от тази сума, но със сигурност не исках да си имам неприятности с пристава. Честно казано, изобщо не исках да се бавя. Като знаех навиците на

Дена, се безпокоях, че ако я изпусна от погледа си за повече от минута, тя ще изчезне като сутрешна мъгла.

Извадих пет йота от кесията си и ги хвърлих върху тезгяха.

— Само мошениците се възползват от чуждото нещастие — язвително казах аз и си тръгнах.

Почувствах невероятно облекчение, когато видях, че Дена ме чака навън, облегната на кола за връзване на конете. Очите ѝ бяха затворени, а лицето ѝ беше обърнато към слънцето. Тя въздъхна доволно и се обърна по посока на звука от приближаващите ми стъпки.

— Толкова зле ли беше? — попитах я аз.

— В началото бяха доста любезни — призна Дена и махна с бинтованата си ръка. — Но онази старица продължаваше да ме наблюдава. — Тя се намръщи и отмахна дългата си черна коса, което ми позволи да видя ясно моравото натъртване, простиращо се от слепоочието ѝ нататък по цялото чело. — Знаеш за какво ти говоря — от онези стари моми с уста, стисната като кокоше дупе.

Избухнах в смях, а неочакваната усмивка на Дена беше като слънцето, което надниква иззад някой облак. След това лицето ѝ отново потъмня, когато продължи:

— През цялото време тя ме гледаше особено. Сякаш е трябвало да имам благоприличието да умра заедно с всички останали. Сякаш аз бях виновна за всичко случило се.

Дена поклати глава.

— Но тя беше по-добра от ония старци. Приставът сложи ръка на бедрото ми! — Тя потрепери. — Дори и кметът дойде. Суетеше се около мен, уж е загрижен, но единствената причина беше, за да ме обсипва с въпроси: „Какво правеше там? Какво се случи? Какво видя...?“

Презрението в гласа на Дена ме накара толкова бързо да преглътна въпросите, които аз самият напирях да задам, че почти си прехапах езика. В природата ми е да задавам въпроси, да не говорим, че основната цел на лудото ми препускане до полите на планината беше да проуча какво се бе случило.

Въпреки това тонът на Дена даваше ясно да се разбере, че точно в момента тя не беше в настроение да дава каквито и да е отговори. Наместих пътната торба по-високо върху рамото си и точно тогава нещо ми дойде наум.

— Чакай. Нещата ти. Ти остави всичко в стаята си.

Дена се поколеба за миг.

— Не мисля, че нещо мое остана там — каза тя, сякаш тази мисъл изобщо не ѝ бе минала досега.

— Сигурна ли си, че не искаш да се върнем и да проверим?

Тя твърдо поклати глава.

— Когато не съм добре дошла, си тръгвам — сухо отвърна тя. — Каквото ми трябва, ще го намеря по пътя.

Дена тръгна надолу по улицата и аз закрачих заедно с нея. Тя зави по една тясна уличка, която отиваше на запад. Подминахме жена, която окачваше шамбъл от снопи овес. Чучелото имаше груба шапка от слама и панталони, съшити от чувал.

— Накъде отиваме? — попитах.

— Трябва да видя дали са ми изнесли нещата от фермата на Маутхен — отвърна тя. — След това съм отворена за предложения. Къде планираше да отидеш, преди да ме намериш?

— Честно казано, и аз самият бях тръгнал за фермата на Маутхен.

— Добре тогава. — Дена ми хвърли кос поглед. — До фермата има около километър-два. Можем да стигнем дотам доста преди да се е стъмнило.

Местността около Требон беше неравна — предимно гъсти гори, пресечени на места от скали. И след това зад завой на пътя се озовават пред някое съвършено малко поле от златно жито, скрито между дърветата или закътано в долина, заобиколена от отвесни черни скали. Нивите бяха осеяни с фермери и техните помощници, които бяха покрити с плява и се движеха с онази бавна умора, която идва, когато знаеш, че все още ти предстои работата за половината ден.

Вървахме не повече от минута, когато чух зад гърбовете ни познатия звук от тропота на копита. Обърнах се и видях малка открита каруца, която бавно се друсаше по пътя. Двамата с Дена отстъпихме встрани в шубраците, защото пътят беше не по-широк от колата. Прегърбен над походите, в каруцата седеше уморен костелив фермер, който ни изгледа подозрително.

— Тръгнали сме към фермата на Маутхен — извика Дена, когато той ни наближи. — Би ли ни взел с теб?

Мъжът ни изгледа неприветливо, след това кимна към задната част на каруцата.

— Отивам до Борорил. Оттам нататък сами се оправяйте.

С Дена се качихме и седнахме на задната дъска, обърнати обратно на посоката на движение и с крака, увиснали над пътя. Не беше кой знае колко по-бързо от ходенето, но и двамата бяхме доволни, че не се налага да вървим.

Пътувахме мълчаливо. Дена очевидно не искаше да говорим пред фермера, а аз бях доволен, че имам малко време да обмисля положението. Бях планирал да казвам всякакви лъжи, само и само да получа нужната ми информация. Това, че свидетелят се оказа Дена обаче, усложняваше нещата. Не исках да я лъжа, но в същото време не можех да рискувам да ѝ кажа твърде много.

Последното, което исках да се случи, бе да я накарам да си мисли, че съм полудял, щом събирам безумни истории за чандрианите...

Затова никой не нарушаваше тишината. Беше ми приятно просто да бъда близо до нея. Не бихте си помислили, че момиче с превръзки и посинено око може да е красиво, но Дена беше. Очарователна като луната. Може би си имаше своите недостатъци, но все пак беше съвършена.

Гласът на фермера ме изтръгна от мислите ми:

— Ето го Борорил.

„Рил“ в края на името означаваше поток, та се огледах да го видя, но не можах да го открия. Кое то беше жалко, защото не бих имал против да пийна малко студена вода или да се поизмия.

След часовете уморителна езда бях потен и миришех на кон.

Поблагодарихме на фермера и скочихме от каруцата.

Дена ме поведе по един черен път, който се виеше нагоре по хълма, между дърветата и появяващите се от време на време оголени и протрити тъмни камъни. Дена изглеждаше по-стабилна от преди, когато напуснахме странноприемницата, но погледът ѝ беше забит в земята и тя бавно и внимателно избираше къде да стъпи, сякаш не бе съвсем сигурна, че ще запази равновесие.

Внезапно ми мина мисъл.

— Получих бележката ти — казах аз и извадих от джоба на наметалото си сгънатото листче хартия. — Кога си ми я оставила?

— Преди близо два цикъла.

— Видях я едва вчера — направих гримаса аз.

Тя кимна сякаш на себе си.

— Безпокоях се, че е станало така, когато ти не се появи. Помислих си, че може да е паднала или да се е намокрила и да не можеш да я прочетеш.

— Просто скоро не бях използвал прозореца.

— Всъщност беше глупаво да си помисля, че ще го направиш. — Дена сви безгрижно рамене.

Опитах се да измисля какво друго да кажа — нещо за обяснение на онова, което бе видяла, когато Фела ми подари плаща в „Еолиан“. Не можах да се сетя за нищо подходящо.

— Съжалявам, че пропуснах нашия обяд — рекох накрая.

— Деох ми каза, че си попаднал в пожар или нещо подобно. — Дена вдигна развеселен поглед. — Каза ми, че си изглеждал съвсем окаян.

— Така и се чувствах. По-скоро заради това, че те бях изпуснал, а не толкова заради пожара...

— Сигурна съм, че си бил ужасно смутен. Донякъде така ми направи услуга. Докато си седях там и висях... сама...

— Казах, че съжалявам.

— ... се запознах с един по-възрастен благородник. Разговаряхме, опознахме се... — Тя сви рамене и ме погледна почти засрамено. — Оттогава се срещаме. Ако нещата продължат да се развиват гладко, мисля, че той може да стане мой покровител преди края на годината.

— Наистина ли? — казах аз и бях залян от вълна успокояващо облекчение. — Това трябваше да стане отдавна. Кой е той?

— Не мога да ти кажа. — Тя поклати глава и тъмната ѝ коса падна върху лицето ѝ. — Той е вманиачен по отношение на запазването в тайна на личността му. Повече от цикъл не искаше да ми каже името си. Дори и сега не знам дали името, което ми даде, е истинско.

— Ако не си сигурна кой е той наистина — бавно казах аз, — как си сигурна, че е благородник?

Въпросът беше глупав. И двамата знаехме какъв е отговорът, но все пак тя отвърна:

— Пари. Дрехи. Обноски — сви рамене тя. — Дори и да е само заможен търговец, от него пак ще стане добър покровител.

— Но не и отличен. Търговските фамилии не осигуряват същата стабилност...

— ... и имената им не носят същата тежест — довърши тя с многозначително свиване на рамене. — Половин самун хляб е по-добре от никакъв, а ми омръзна за мен все да няма никакъв. — Тя въздъхна. — Много се постарях да му замая главата, но той е толкова предпазлив... Никога не се срещаме на обществени места. Понякога ми определя среща и така и не идва на нея. Не че това е нещо ново за мен...

Дена залитна, когато един камък под крака ѝ се измести. Аз се протегнах да я подхвамна и тя се хвана за ръката и рамото ми точно преди да падне. За момент бяхме притиснати един към друг и докато тя успее да възстанови равновесието си, усетих тялото ѝ върху своето.

Помогнах ѝ да се закрепим на краката си и телата ни се разделиха. Но след като се изправи, задържа ръката си върху рамото ми. Движех се внимателно, все едно там беше кацнала птица, която аз отчаяно се опитвах да не подплаша да отлети.

Обмислих дали да сложа ръката си около нея, донякъде за да я подкрепям и донякъде поради други очевидни причини. Бързо отхвърлих тази идея. Още не бях забравил израза на лицето ѝ, когато беше споменала, че приставът бе докоснал бедрото ѝ. Какво щях да направя, ако реакцията ѝ към мен беше подобна?

Мъжете се гълпяха около Дена и от нашите разговори аз знаех за колко отегчителни ги намираще тя. Не можех да понеса мисълта да направя същите грешки, просто защото нямах представа какво по-добро да направя от всички тях. Беше по-добре да не рискувам да я обидя и да съм предпазлив. Както вече споменах, има голяма разлика между това да бъдеш безстрашен и това да бъдеш смел.

Следвахме пътя, който се виеше нагоре по хълма. Беше тихо, с изключение на шума от вятъра във високата трева.

— Значи той е потаен? — подканих я меко аз, обезпокоен, че мълчанието между нас скоро ще стане неловко.

— *Потаен* е много слаба дума — каза Дена, като вдигна очи към небето. — Веднъж една жена ми предложи пари, за да ѝ дам информация за него. Не го направих и по-късно, когато му разказах,

той ми призна, че това е било изпитание, за да види доколко може да ми се има доверие. При друг случай бях заплашена от двамина. Предполагам, че това е било поредното изпитание.

Онова, което чух за мъжа, ми се стори доста зловещо — изглеждаше като човек, който бяга от закона или от семейството си. Мислех да го кажа, когато видях, че Дена ме гледаше неспокойно. Тя се безпокоеше, безпокоеше се дали отношението ми към нея няма да се промени, защото поощрява прищевките на някакъв параноичен благородник.

Замислих се за разговора ми с Деох, за това, че колкото и трудна да беше моята съдба, нейната без съмнение бе по-трудна. С какво ли бих се примирявал аз самият, ако можех да спечеля покровителството на могъщ благородник?

През какво ли бих преминал, за да намеря някой, който да ми дава пари за струни за лютнята, да се грижи да съм облечен и нахранен и да ме защитава от зловни малки копелета като Амброуз?

Преглътнах коментарите, които мислех да направя, и се усмихнах разбиращо.

— Дано да е достатъчно богат, за да си заслужава неприятностите — казах. — Да има чували и делви с пари.

Тъглчето на устата ѝ се изви нагоре и усетих как тя се отпусна, доволна, че не я осъждам.

— Това би било доста убедителен аргумент, нали? — Очите ѝ играеха и казваха: да. — Той е причината да съм тук — продължи тя. — Каза ми, да се появя на тази сватба. Беше много по-провинциално, отколкото мислех, но... — Тя отново сви рамене в израз на мълчалива критика към необяснимите желания на благородниците. — Очаквах бъдещият ми покровител да бъде там... — Тя замълча и се разсмя. — Май в това няма никакъв смисъл?

— Измисли някакво име, с което да го наричаш — предложих аз.

— Ти избери — каза тя. — В Университета не ви ли учат за имената?

— Анабел — предложих аз.

— Няма — каза тя през смях — да наричам потенциалния си покровител Анабел.

— Тогава Дукът на Богаташево.

— Сега пък се държиш пренебрежително. Пробвай пак.

— Кажу ми, като улуча някое име, което ти харесва... Федерик Пренебрежителния. Франк. Феран. Форю. Фордейл...

Тя клатеше отрицателно глава, докато се изкачвахме по хълма. Когато накрая стигнахме билото, ни посрещна силен порив на вятъра.

Дена се вкопчи в ръката ми, за да запази равновесие, а аз вдигнах ръка да заслоня очите си от прахта и листата. Закашлях се от изненада, когато вятърът набута едно листо право в устата ми и ме накара да се задавя и плюя.

Дена намери това за особено забавно.

— Много добре — казах аз, след като успях да извадя листото от устата си. Беше жълто, с формата на връх на копие. — Вятърът реши вместо нас. Господарят Ясен.

— Сигурен ли си, че не е господарят Бряст? — попита тя, оглеждайки листа. — Често ги бъркат.

— На вкус е като ясен. Освен това Бряст не ми се вижда подходящо.

— Тогава нека да е Ясен — кимна тя със сериозен вид, макар очите ѝ да продължаваха да играят.

Когато оставихме дърветата зад гърба си и превалихме хълма, вятърът задуха отново, като ни засипа с още боклуци, преди да замре. Дена отстъпи крачка встрани от мен, като мърмореше и търкаше очите си. Внезапно почувствах остър хлад върху ръката си там, където ме беше докосвала.

— Черни ръце! — възкликна тя, като продължаваше да трие лицето си. — Очите ми се напълниха със сламки.

— Не са сламки — казах аз с поглед, вперен към другата страна на хълма. На по-малко от петнайсетина метра разстояние имаше купчина обгорени сгради, които вероятно някога са били фермата на Маутхен. — Пепел е.

* * *

Поведох Дена към една горичка, която спираше вятъра и скриваше фермата. Дадох ѝ бутилката си с вода и двамата седнахме да починем на едно паднало дърво, докато тя миеше очите си, за да ги изчисти.

— Знаеш ли — колебливо предложих аз, — не е необходимо да идваш там. Мога да потърся нещата ти, ако ми кажеш къде си ги оставила.

— Не съм сигурна дали се опитваш да бъдеш деликатен или снизходителен... — Очите й леко се присвиха.

— Не знам какво си видяла миналата нощ. Така че не знам колко деликатен трябва да бъда.

— По принцип нямам нужда с мен да се държат деликатно — каза тя рязко. — Не съм някоя изчервяваща се маргаритка.

— Маргаритките не се изчервяват.

Дена ме погледна, като примигваше със зачервените си очи.

— Вероятно имаше предвид „някоя срамежливка“ или пък „изчервяваща се девица“. Така или иначе, маргаритките са бели. Нима как да се изчервяват...

— Ето това — каза тя категорично — е снизходително отношение.

— Ами, реших да ти покажа какво е да бъдеш снизходителен — отвърнах аз. — За да можеш да направиш сравнение. За да не се объркваш, когато се опитвам да бъда просто деликатен.

Известно време се гледахме един друг и накрая тя извърна поглед и продължи да търка очите си.

— Добре, съгласна съм.

Наклони глава назад и плисна още вода върху лицето си, като мигаше начесто.

— Всъщност не видях много — каза тя и избърса лице с ръкава на ризата си. — Свирих преди сватбата и след това отново, когато се подготвиха за вечерята. През цялото време очаквах моя... — Тя леко се усмихна. — ... господаря Ясен да се появи, но знаех, че в никакъв случай не трябва да разпитвам за него. Доколкото го познавах, това можеше да се окаже поредното изпитание, измислено от него. — Тя замълча и се намръщи. — Той си има начин, по който ми дава сигнал. Начин, по който да ме уведоми, когато е някъде наоколо. Извиних се, излязох и го намерих край плевнята. Повървахме към гората и той ми зададе няколко въпроса. Кои са на сватбата. Колко души са. Как изглеждат. — Тя се замисли. — Сега, като се сещам за това, започвам да мисля, че наистина е било някакво изпитание. Искал е да види колко съм наблюдателна.

— Звучи ми едва ли не сякаш е някакъв шпионин — споделих на глас мислите си аз.

— Разхождахме се и разговаряхме около половин час — сви рамене Дена. — След това той чу нещо и ми каза да остана да го чакам там. Върна се обратно към фермата и го нямаше дълго време.

— Колко дълго?

— Десет минути? — отново сви рамене тя. — Знаеш как е, когато се налага да чакаш някого. Беше тъмно, бях гладна и ми беше студено. — Тя притисна ръце към корема си и леко се приведе напред. — Божове, сега пак съм гладна. Искан ми се да бяхме...

Извадих една ябълка от пътната си торба и ѝ я подадох.

Те бяха великолепни — червени като кръв, сладки и хрупкави. От онзи вид ябълки, за които мечтаеш цяла година, но можеш да хапнеш само в продължение на няколко седмици през есента.

Дена ме изгледа с любопитство.

— Преди пътувах много — обясних аз, докато сам си вземах ябълка — и все бях гладен. Така че обикновено си носех нещо за ядене. Ще ти направя истинска вечеря, когато се установим на лагер за през нощта.

— Освен всичко друго и готви... — Тя отхапа от ябълката и отпи глътка вода, за да я преглътне. — И така, стори ми се, че чух викове, затова тръгнах обратно към фермата. Когато излязох иззад скалите, вече бях убедена, че чувам викове и крясъци. След като приближих още, усетих и мириса на дим. А през дърветата видях отблясъците на пламъци...

— Какъв цвят бяха те? — попитах аз с уста, натъпкана с ябълка.

— Защо ме питаш? — остро ме погледна Дена, а изражението ѝ внезапно беше станало подозрително.

— Съжалявам, че те прекъснах — казах аз и преглътнах ябълката. — Довърши си разказа и после ще ти кажа.

— Аз говоря твърде много — рече тя, — а ти изобщо не спомена защо си дошъл в тоя забутан край на света.

— Магистрите в Университета са чули някакви странни слухове и ме изпратиха да проверя дали са верни — отвърнах аз.

В гласа, с който изрекох лъжата, нямаше никакво смущение или колебание. Всъщност дори не бях планирал да кажа това, думите просто излязоха от устата ми. Бях принуден да взема бързо решение, а

не можех спокойно да ѝ разкажа истината за моето търсене на чандрианите. Не бих понесъл Дена да си помисли, че ми се е размътил мозъкът.

— Университетът занимава ли се с такива неща? — попита Дена.
— Мислех си, че вие само седите и четете книги.

— Някои четат — признах аз, — но когато чуем странни слухове, някой трябва да отиде и да провери какво се е случило в действителност. Когато хората станат суеверни, те насочват поглед към Университета и започват да си мислят: „Кой си играе с тъмните сили, които е по-добре да не бъдат закачани? Кого трябва да хвърлим на голямата пламтяща клада?“

— Значи ти се занимаваш с такива неща? — Тя махна с полуизядената си ябълка. — Правиш проучвания?

— Просто хванах магистъра в лош момент — поклатих глава аз.
— Той направи така, че аз да изтегля късата сламка за това малко пътуване.

Лъжата си я биваше, предвид че бях сварен неподготвен. Дори можеше и да не я разкрие, ако започнеше да разпитва наоколо, тъй като отчасти си беше истина.

Когато се налагаше, можех да бъда превъзходен лъжец. Това не е особено благородно умение, но пък е полезно. Връзката между него и актьорската игра или разказването на истории е много близка, а аз се бях учил и на трите от баща ми, който беше истински майстор в тези неща.

— Това са просто конски фъшкии — сухо каза тя.

Замръзнах, както се готвех да захая ябълката. Извадих я от устата си, оставяйки бели следи върху червената ѝ кожа.

— Моля?

— Ако не искаш да ми кажеш, добре — сви рамене тя. — Но не се опитвай да измислиш някаква история с погрешното намерение да ме успокоиш или впечатлиш.

Поех си дълбоко дъх и след това бавно го изпуснах.

— Не искам да те лъжа защо съм тук — казах аз. — Но се безпокоя какво ще си помислиш, ако ти кажа истината.

Очите на Дена бяха мрачни, замислени и не издаваха нищо.

— Добре — накрая отвърна тя с едва доловимо кимване. — На това вярвам.

Тя отхапа от ябълката си и ме изгледа продължително, докато дъвчеше, като и за миг не свали очите си от моите. Устните ѝ бяха влажни и по-червени от ябълката.

— Чух някои слухове — казах аз накрая. — И исках да науча какво се е случило тук. Това е всичко, наистина. Просто аз...

— Слушай, Квоте, съжалявам. — Дена въздъхна и прокара ръка през косата си. — Не трябваше да те притискам. Всъщност това не е моя работа. Знам какво е да имаш своите тайни.

В този момент почти бях готов да ѝ разкажа всичко. Цялата история за родителите ми, чандрианите, мъжа с черните очи и кошмарната усмивка. Но се безпокоях, че щеше да ѝ звучи като някаква отчаяна измишльотина на дете, хванато в лъжа. Затова предпочетох страхливо да си замълча.

— Така никога няма да намериш истинската си любов — рече Дена.

Отърсих се объркано от мислите си.

— Какво... съжалявам, не те чух?

— Ядеш сърцевината на ябълката си — каза тя развеселено. — Огриваш я отстрани и след това от горе надолу. Никога преди не съм виждала някой да прави така.

— Стар навик — равнодушно казах аз, тъй като не исках да ѝ кажа истината.

Да ѝ кажа, че в живота ми е имало време, когато огривката бе всичко, което беше вероятно да получа от ябълката, и бях доволен и на това.

— Какво имаше предвид преди малко?

— Не си ли играл тази игра? — Тя вдигна огривката на своята ябълка и хвана дръжката с два пръста. — Намисляш си буква и я завърташ. Ако дръжката не се откъсне, намисляш друга буква и отново я завърташ. Когато се откъсне... — Нейната се откъсна — ... ще знаеш първата буква на името на човека, в когото ще се влюбиш.

Сведох поглед към съвсем малкото парченце ябълка, което ми бе останало. Не беше достатъчно, за да хвана дръжката и да я завъртя. Отхапах последните остатъци и захвърлих огривката с дръжката.

— Изглежда, че съдбата повелява да остана необичан.

— Пак използва седем думи — усмихна се тя. — Осъзнаваш ли колко често го правиш?

Отне ми известно време, докато разбера какво точно има предвид, но преди да мога да ѝ отговоря, Дена вече бе сменила темата.

— Чух, че семките май са вредни. В тях имало арсеник.

— Това са само бабини деветини.

Това беше един от десетте хиляди въпроса, които бях задал на Бен, докато пътуваше с трупата.

— Не е арсеник, а цианид и количеството му не е достатъчно, за да ти навреди, освен ако не изядеш цяла кофа семки — обясних ѝ.

— О! — Дена изгледа замислено остатъка от ябълката си и след това започна да го яде от долу нагоре.

— Разказваше ми за господаря Ясен, преди да те прекъсна толкова неучтиво — подканих я аз колкото можех по-внимателно.

— Не остана много за разказване — сви рамене Дена. — Видях огъня, приближих се, чух още викове и суматоха...

— А огънят?

Тя се поколеба.

— Беше син на цвят — рече след малко.

Почувствах как в мен се надигна някакво мрачно предчувствие. Вълнение, че накрая се доближавам до отговорите за чандрианите, и същевременно страх, че изведнъж съм се оказал толкова близо до тях.

— Как изглеждаха нападателите ти? Как успя да им се измъкнеш?

— Никой не ме е нападал — засмя се горчиво тя. — На фона на огъня видях някакви силуети и побягнах като луда. — Тя вдигна бинтованата си ръка и докосна главата си отстрани. — Трябва да съм се ударила с главата напред в някое дърво и да съм изпаднала в безсъзнание. Събудих се тази сутрин в града. Това е втората причина, поради която исках да се върна — продължи тя. — Не знаех дали господарят Ясен е останал там. Не чух никой в града да говори, че са намерили едно тяло повече, но нямаше как да попитам, без да накарам всички да станат подозрителни...

— А на него това нямаше да му хареса — добавих аз.

— Не се съмнявам, че той ще превърне всичко това в ново изпитание, за да види дали мога да държа устата си добре затворена. — Тя ме изгледа многозначително. — И като говорим за това...

— Ще се направя на ужасно изненадан, ако открием някого — прекъснах я аз. — Не се безпокой.

Тя се усмихна нервно.

— Благодаря. Просто се надявам той да е жив. Опитвах се да го спечеля в продължение на цели два месеца. — Тя отпи за последно вода от бутилката ми и ми я подаде обратно. — Да идем да огледаме наоколо, какво ще кажеш?

Тя се изправи несигурно на крака, а аз напъхах бутилката обратно в пътната торба, като наблюдавах Дена с крайчеца на окото си. През по-голямата част от годината бях работил в Медика. Дена беше ударила лявото си слепоочие достатъчно силно, та да си насини окото и да ѝ остане натъртване върху почти цялото ѝ чело. Дясната ѝ ръка беше бинтована, а от начина, по който се движеше, можех да предположа, че има още сериозни натъртвания по цялата лява страна — може би дори и няколко счупени ребра.

Ако се бе ударила в дърво, то това дърво би трябвало да е с много странна форма.

Все пак не повдигнах въпроса. Не исках да я притискам.

Как бих могъл? Аз също знаех какво е да пазиш своите тайни.

* * *

Фермата изобщо не изглеждаше толкова ужасно, колкото очаквах. От плевнята беше останала само купчина пепел и овъглени дъски.

От едната страна имаше корито с вода край обгорена мелница.

Вятърът се опитваше да завърти колелото, но тъй като само три от крилата му бяха оцелели, то само се люлееше напред-назад.

Нямаше тела. След извозването им бяха останали само дълбоките коловози от колелата на каруците, които прорязваха тревата.

— Колко хора бяха на сватбата? — попитах аз.

— Двайсет и шест, като се броят булката и младоженецът. — Дена подритваше разсеяно парчетата обгоряло дърво, полузарити в пепелта близо до останките от плевнята. — Добре че вечерите тук вали или цялата тая страна на планината щеше да е в пламъци досега...

— Има ли някакви скрити, тлеещи вражди между местните родове? — попитах аз. — Съперници? Друг ухажор, който да е търсил отмъщение?

— Разбира се — отвърна Дена, без да се замисля. — В малките градчета като това тези неща поддържат равновесието. Тия хора са злопаметни и няма да забравят петдесет години какво е казал някой си Том за тяхната Кари. — Тя поклати глава. — Но не биха убили заради това. Това са просто нормални хора.

„Нормални, но богати“, помислих си аз, докато вървах към къщата. Такава къща можеше да си позволи да построи само заможна семейство. Основата и долните стени бяха от здрав сив камък. Горният етаж беше измазан, с камъни за подсилване на ъглите.

Въпреки това стените се бяха изкривили навътре и изглеждаше, че ще се сгромолясат всеки момент. Прозорците и вратата зееха отворени и ръбовете им бяха покрити със сажди. Надникнах през вратата и видях, че сивият камък на стените беше обгорен и почернял. Между останките от мебелите и овъглените подове бяха разхвърляни парчета от глинени съдове.

— Ако нещата ти са били тук — казах на Дена, — можеш да ги считаеш за загубени. Мога да вляза и да погледна...

— Не бъди глупав — прекъсна ме тя. — Цялото това нещо може да се срути — тя почука върху рамката на вратата. Чу се кух звук.

Този странен звук породил любопитство в мен и отидох да погледна с очите си. Драснах с нокът по прага на вратата и от него почти без усилие се отцепи една треска с големината на дланта ми.

— Това повече прилича на плавей, отколкото на дървен материал — казах аз. — След като са похарчили толкова много пари, защо са икономисвали от рамката на вратата?

— Може би топлината от пожара го е направила такава? — сви рамене Дена.

Кимнах разсеяно и продължих да обикалям наоколо и да разглеждам. Наведох се да взема една обгоряла летвичка и тихо промърморих обвързване. Усетих лек хлад в ръцете си и по неравния ръб на дървото потрепна пламък.

— Такова нещо не може да се види всеки ден — каза Дена.

Гласът ѝ беше пресилено спокоен, сякаш полагаше усилие, за да изглежда равнодушна.

Отне ми известно време, докато се сетя за какво говореше тя. Простата симпатия като тази се виждаше толкова често в

Университета, че дори не се бях замислил как би изглеждало това на външен човек.

— Просто малка игра с тъмните сили, с които е по-добре човек да не се забърква — безгрижно казах аз и вдигнах горящата тресчица. — Миналата нощ огънят беше ли син?

— Като пламък от светилен газ — кимна тя. — Като лампите, които използват в Анилен.

Тресчицата гореше с обикновен, весел оранжев пламък. В него нямаше нищо синьо, но може би миналата нощ е бил син. Хвърлих тресчицата и я смачках с обувката си.

Обиколих отново къщата. Нещо ме тревожеше, но не можех да разбера какво. Исках да вляза вътре и да огледам.

— Пожарът не е бил толкова силен — извиках на Дена. — Какво си оставила вътре?

— Не толкова силен? — невярващо повтори тя, когато се появи иззад ъгъла. — Мястото е развалина.

— Покривът не е изгорял, с изключение на мястото точно до комина — посочих аз. — Това означава, че огънят най-вероятно не е повредил много втория етаж. Какви неща си оставила там?

— Някои дрехи и една лира, която ми купи господарят Ясен.

— Свириш на лира? — изненадах се аз. — С колко струни?

— Седем. В момента се уча. — Тя се засмя невесело. — *Започнала* бях да се уча. Достатъчно добра съм за някоя селска сватба, но нищо повече от това.

— Не си губи времето с лирата — казах аз. — Това е архаичен инструмент, в който няма достатъчно изтънченост. Не че искам да омаловажа твоя избор на инструмент — побързах да добавя. — Просто гласът ти заслужава по-добър акомпанимент от този, който може да ти осигури лирата. Ако търсиш прост струнен инструмент, който да можеш да носиш със себе си, по-добре избири полуарфата.

— Много си мил — каза тя. — Но не аз избрах лирата. Господарят Ясен го направи. Следващия път ще го накарам да вземе арфа. — Тя се огледа безцелно наоколо. — Ако изобщо е още жив.

Надникнах в един от зеещите прозорци, за да огледам вътре, и когато се подпрях на перваза, от него се отчупи едно голямо парче.

— И това е разядено — казах, докато разтрошавах дървото между пръстите си.

— Точно така. — Дена ме хвана за ръката и ме дръпна встрани от прозореца. — Това място само чака да влезеш, за да пропадне под теб. Не си заслужава. Както ти самият каза, това е просто една лира.

Оставих я да ме отведе встрани.

— Тялото на твоя покровител може да лежи там, горе.

— Той не е от хората, които биха изтичали в горяща сграда и да рискуват да останат вътре в капан. — Тя ме изгледа строго. — И освен това какво очакваш да намериш вътре?

— Не знам — признах аз. — Но ако не вляза, не знам къде другаде да потърся улики за онова, което наистина се е случило тук.

— А какво си чул? — попита ме Дена.

— Не много — признах, като си мислех за онова, което беше казал лодкарят. — Че група хора са били избити на сватба. Всички били мъртви, разкъсани като парцалени кукли. И имало син пламък.

— Всъщност не са били разкъсани — рече Дена. — От онова, което чух в града, са били намушкани с нож и съсечени с меч.

Откакто бях дошъл в града, не бях видял никой да носи дори и нож на колана си — най-много някой фермер със сърп или коса на полето. Погледнах отново към готовата да се срути ферма, убеден, че пропускам нещо...

— И така, какво мислиш, че се случило тук? — попита ме тя.

— Не зная — отвърнах аз. — Бях почти сигурен, че няма да открия нищо. Знаеш колко преувеличени са слуховете — огледах се наоколо. — Щях да отпиша синия пламък като слух, ако ти не се бе оказала тук да го потвърдиш.

— И други хора са го видели снощи — каза тя. — Останките още са пушели, когато те са дошли за телата и са ме открили.

Оглеждах се раздражено. Продължавах да имам чувството, че пропускам нещо, но изобщо не можех да се досетя какво можеше да е то.

— Какво мислят хората в града? — попитах я аз.

— Те не са особено разговорливи, когато аз съм наоколо — отвърна тя кисело. — Но подочух част от разговор между пристава и кмета. Хората говорят шепнешком за демони. Причината за това е синият пламък. Някои споменават шамбъли.

— Очаквам празникът за жътвата тази година да е по-традиционен от обичайното. Много огньове, ябълково вино и чучела

от слама...

Отново се огледах наоколо. Срутените останки на плевнята, вятърната мелница с три крила и обгорените останки от къщата.

Прекарах обезсърчен пръсти през косата си, като продължавах да съм убеден, че пропускам нещо. Очаквах да намеря... нещо.

Каквото и да е.

Докато стоях там, осъзнах колко глупава е била надеждата ми. Какво се бях надявал да открия? Отпечатък от стъпка? Парче от нечие наметало? Смачкана бележка с жизненоважна информация, написана специално, за да я открия аз? Такива неща стават само в историите.

Извадих бутилката с вода и изпих каквото беше останало в нея.

— Ами, аз приключих тук — казах аз и отидох до коритото с вода. — Какво мислиш да правиш сега?

— Трябва да се поогледам — отвърна тя. — Има някаква вероятност моят благороден приятел да е някъде тук, ранен.

Погледнах към заобикалящите ни хълмове — бяха станали златни от есенните листа и полетата с жита, и изпъстрени тук-там със зелено от боровите и еловите горички. Осеяни и с тъмните белези на отвесните канари и оголените скали.

— Бая място трябва да обиколим... — казах аз.

— Поне трябва да опитам — отвърна тя с примирено изражение.

— Имаш ли нужда от помощ? — попитах я аз. — Познавам донякъде горите...

— Със сигурност няма да имам нищо против компанията ти — каза тя. — Особено като се има предвид, че по тия места може да има група грабливи демони. Освен това ти вече предложи тази вечер да ми сготвиш вечеря.

— Така е наистина.

Отправих се покрай обгорялата мелница към железната ръчна помпа. Хванах здраво дръжката, натиснах я с цялата си тежест и залитнах, когато тя се отчупи при основата.

Погледнах втренчено дръжката на помпата. Беше ръждясала до самата среда и се разпадаше на зрънца червеникава ръжда.

Внезапно си припомних онази вечер преди много години, когато при завръщането си бях открил, че всички от трупата ми бяха избити. Спомних си как се протегнах да се хвана за колелата на фургона, за да успокоя треперенето си, само да установя, че железните ленти бяха

напълно ръждясали. Спомних си и как дебелият, здраво дърво се разпадаше на парчета, когато го докоснеш.

— Квоте? — лицето на Дена беше близо до моето, изражението ѝ беше загрижено. — Добре ли си? В името на почернелия Техлу, седни, преди да си паднал. Нарани ли се?

Тръгнах да сядам на ръба на водното корито, но дебелият дъски се натрошиха под тежестта ми като някой отдавна изгнил дънер. Оставих се на гравитацията и накрая просто седнах на тревата.

Вдигнах ръждясалата до основата дръжка на помпата, за да може Дена да я види.

— Тази помпа беше нова — намръщи се тя. — Бащата се хвалеше колко скъпо му струвало да изкопае кладенец тук, на хълма. Непрекъснато повтаряше, че на нито една от дъщерите му няма да ѝ се налага да носи по три пъти на ден ведра с вода нагоре по баира.

— Какво мислиш се е случило тук? — попитах я аз. — Кажи ми честно.

Тя се огледа. Синината на слепоочието ѝ остро изпъкваше на фона на бледата ѝ кожа.

— Мисля, когато приключи с търсенето на бъдещия си покровител, да забравя за това място и никога повече да не се сещам за него.

— Това не е отговор — настоях аз. — Какво мислиш, че се е случило?

Тя ме гледа дълго, преди да отговори:

— Нещо лошо. Никога не съм виждала демон и не очаквам да видя. Но никога не съм виждала и краля на Винт...

— Знаеш ли онази детска песничка? — Дена ме погледна безизразно, затова запях:

*Когато пламъкът в огнището посинее,
какво да правим? Какво да правим?
Да изтичаме навън. Да изтичаме и да се скрием.*

*Когато блестящият ти меч в ръжда се превърне,
към кого да се обърнем? Към кого да се обърнем?*

Да се изправим сами. Да се изправим твърди като камък.

Дена пребледня, когато разбра какво се опитвах да й кажа. Тя кимна и сама тихо запя припева.

*Виждаш ли жена, бледа като сняг?
Тихо идва и тихо си отива.
Какъв е техният план? Какъв е техният план?
Чандриан. Чандриан.*

* * *

Двамата с Дена седяхме под шарената сянка на есенните дървета, на място, от което разрушената ферма не се виждаше. *Чандрианите. Чандрианите наистина са идвали тук.* Още се опитвах да събера мислите си, когато тя заговори.

— Това ли очакваше да намериш? — попита ме тя.

— Това търсех — казах аз, *чандрианите са били тук преди по-малко от ден.* — Но не очаквах това. Имам предвид, когато си дете и тръгнеш да търсиш заровено съкровище, ти не очакваш, че наистина ще откриеш такова. Отиваш да търсиш денерлинги и феи в гората, но не ги намиращ. — *Те избиха моята трупа и те са избили хората от това сватбено тържество.* — Да му се не види, непрекъснато ходя да те търся в Имре, но в действителност не очаквам да те намеря... — Не довърших, осъзнал, че дрънкам глупости.

Част от напрежението на Дена се разсея, когато тя се разсмя.

— Значи аз съм изгубено съкровище или фаелинг? — В гласа й нямаше подигравка, а само веселие.

— Ти си и двете. Скрита, скъпоценна, много търсена и рядко откривана. — Вдигнах поглед към нея, съзнанието ми почти не си даваше сметка за думите, които излизаха от устата ми. — В теб има и много от феите. — *Те съществуват. Чандрианите съществуват.* —

Ти никога не си там, където те търся, след това се появяваш напълно неочаквано. Като дъгата.

През изминалата година в сърцето ми се таеше един скрит страх. Понякога се опасявах, че споменът за смъртта на моята трупа и чандрианите беше просто някакъв мъчителен сън, който скърбящото ми съзнание беше създало, за да ми помогне да се справя със загубата на целия ми свят. Но сега имах нещо, което приличаше на доказателство. Те бяха истински. Спомените ми бяха истински. Не бях луд.

— Когато бях дете, една вечер гоних дъгата в продължение на цял час. Изгубих се в гората. Родителите ми бяха обезумели. Мислех, че ще мога да я настигна. Можех да видя мястото, където тя трябваше да докосне земята. Точно това си ти...

Дена докосна ръката ми. През ризата си почувствах внезапната топлина на ръката ѝ. Поех дълбоко дъх и усетих уханието на затоплените ѝ от слънцето коси, мириса на зелена трева, на чистата ѝ пот, на дъха ѝ и аромата на ябълки. Вятърът въздъхна между дърветата и повдигна косата ѝ и тя погъделичка лицето ми.

Едва когато поляната се изпълни с тишина, осъзнах, че в продължение на няколко минути вече не спирах да бръщолевя безсмислици. Изчервих се смутено и се огледах, внезапно припомнил си къде се намирам.

— В очите ти видях ярост — меко каза тя. — Не мисля, че някога преди съм те виждала извън равновесие.

Отново си поех бавно дъх.

— През цялото време съм извън равновесие — отвърнах аз. — Просто не го показвам.

— Точно това имах предвид. — Тя отстъпи и ръката ѝ бавно се плъзна по дължината на моята, докато накрая се отпусна встрани. — И така, какво ще правим сега?

— Нямам... представа — огледах се безцелно.

— И това не ти е присъщо.

— Пие ми се вода. — Смутено се ухилих на собствените си думи, като осъзнах колко детински бяха прозвучали те.

Тя се засмя в отговор.

— Това е добро начало — пошегува се. — А след това?

— Бих искал да разбера защо чандрианите са нападнали това място.

— Да научиш какви са им плановете, а? — Тя изглеждаше сериозна. — При теб май няма средно положение, нали? Всичко, което искаш, е да пийнеш вода и да научиш отговора на въпроса, който хората си задават от... Ами, открай време.

— Какво мислиш се е случило тук? — попитах я аз. — Кой мислиш е избил тези хора?

Тя скръсти ръце пред гърдите си.

— Не знам — отвърна тя. — Може да е бил всеки... — Тя спря и прехапа долната си устна. — Не. Това е лъжа. — Най-сетне продължи тя. — Звучи странно, но мисля, че са били те. Звучи като нещо излязло от приказките и затова не искам да го повярвам. Но всъщност вярвам, че е така. — Тя ме погледна неспокойно.

— Това ме кара да се чувствам по-добре — изправих се. — Мислех, че може би съм малко луд.

— Ти пак може да си — рече тя. — Не съм добро мерило за оценка на твоя здрав разум.

— Ти чувстваш ли се луда?

— Не — поклати глава тя, а ъгълчето на устата ѝ се изви в лека усмивка. — А ти?

— Не особено.

— Това може да е и добро, и лошо. Как предлагаш да пристъпим към разрешаването на тайната на всички времена?

— Трябва да помисля малко — отвърнах. — Междувременно да намерим твоя загадъчен господар Ясен. Много бих искал да му задам няколко въпроса за онова, което е видял във фермата на Маутхен.

— Мислех да се насоча обратно към мястото, където той ме остави, зад онази отвесна скала — кимна Дена. — И след това да претърся цялото разстояние между него и фермата. — Тя сви рамене. — Не е кой знае какъв план...

— Но е някакво начало. Ако се е върнал и е видял, че те няма, може да е оставил някаква следа, по която да тръгнем.

Дена ме поведе през гората. Там беше по-топло.

Дърветата ни пазеха завет от вятъра, а слънцето си пробиваше път през тях, защото голяма част от клоните им бяха почти оголени.

Само високите дъбове все още бяха запазили всичките си листа като някакви стеснителни старци.

Докато вървахме, се опитах да се сетя за някаква причина, поради която чандрианите биха избили тези хора. Имаше ли някаква прилика между сватбеното тържество и моята трупа?

Нечии родители пееха песни, каквито не се пеят...

— Какво пъ миналата нощ? — попитах аз. — На сватбата.

— Обичайното — отвърна Дена и ритна една купчина листа. — „Лъскави неща“, „Свирката“, „Ела да се измиеш в реката“, „Гърне с медно дъно“. — Тя се изкикоти. — „Банята на леля Ема“...

— Наистина ли? — слисах се аз. — На сватбата?

— Един пиян дядо си я пожела — сви рамене тя, докато си пробиваше път през плетеница жълтеещи клони на банербир. — Няколко души повдигнаха изненадано вежди, но нищо повече от това. Хората тук са доста земни.

Повървахме известно време в мълчание. Вятърът духаше силно във високите клони над главите ни, но там, където вървахме, само шумеше едва доловимо.

— Не мисля, че някога съм чувал „Ела да се измиеш в реката“...

— Мислех си... — Дена ми хвърли поглед през рамо. — Да не се опитваш да ме подмамиш да ти пея?

— Разбира се.

Тя се обърна и ми се усмихна топло, а косата ѝ беше паднала върху лицето ѝ.

— Може би по-късно. Ще пея, за да заработя вечерята си. — Тръгнахме да заобикаляме един висок, оголен черен камък.

Тук, където слънцето не проникваше, беше по-хладно.

— Мисля, че той ме остави тук — каза тя, като се оглеждаше неуверено. — На дневна светлина всичко изглежда по различен начин.

— Искаш ли да тръгнем обратно към фермата оттук и да претърсваме всичко по пътя си, или да обикаляме в кръг наоколо?

— Да обикаляме в кръг — отвърна тя. — Но трябва да ми кажеш какво да търся. Аз съм градско момиче.

Набързо ѝ показах онова, което знаех за търсенето на следи в гората. Показах ѝ в каква почва обувките оставят вдлъбнатина или отпечатък. Посочих ѝ колко очевидно беше разбутала купчината листа,

през които бе минала преди малко, и как бяха отчупени и изскубнати клонките на банербира, през които се беше провирала.

Останахме близо един до друг, тъй като два чифта очи бяха по-добри от един, а и никой от двамата ни не искаше да остава сам. Вървахме напред и назад, като правехме все по-големи дъги от отправната ни точка при скалата.

Пет минути по-късно вече усещах, че онова, което правехме, беше безсмислено. Просто гората беше твърде голяма. Мисля, че и Дена бързо стигна до същото заключение. Така и не намерихме следите, които се надявахме да открием като по учебник. Нямаше откъснати парчета плат, висящи по клоните, нито дълбоки следи от обувки или изоставени биваци. Но пък намерихме гъби, жълъди, комари и изпражнения от миеша мечка, хитро прикрити с борови иглички.

— Ти чуваш ли шума на вода? — попита ме Дена.

— Доста съм жаден — кимнах в отговор, — а също бих се и поизмил.

Без да кажем и дума, се отдалечихме от мястото на търсенето, като нито единият от двамата ни не искаше да признае, че гори от нетърпение да се откаже, макар и двамата отлично да знаехме колко безсмислено беше онова, което правехме. Последвахме звука на течащата вода надолу по хълма, докато преминахме през гъста борова горичка и накрая стигнахме до един очарователен, дълбок и широк около шест метра поток.

От тази вода не се носеше миризмата на отпадни води от леярна, така че и двамата пихме и аз напълних бутилката си.

Знаех какво се разказваше в историите. Беше съвсем ясно какво се случваше, когато някоя млада двойка стигнеше до река.

Дена щеше да се изкъпе край пясъчния бряг до близката ела от другата страна на потока, скрита от чужди очи. Аз щях да се преместя на дискретно разстояние, но все пак достатъчно близо, за да можем да разговаряме.

После... *нещо* щеше да се случи. Тя щеше да се подхлъзне и да навехне глезена си или да пореже крака си на остър камък и аз щях да бъда принуден да се втурна към нея. И тогава...

Но това не беше история за двамата влюбени, които се срещат край реката. Така че аз наплисках лицето си с вода и смених ризата си с

чиста зад едно дърво. Дена потопи главата си във водата, за да се охлади. Лъскавата ѝ коса беше тъмна като мастило, докато я изстискваше с ръце.

След това седнахме върху един камък, пляскахме с крака във водата и взаимно се наслаждавахме на компанията си, докато почивахме. Разделихме си една ябълка, като си я предавахме един на друг след всяка хапка, което много наподобяваше на целувка, ако никога преди това не си се целувал.

И след като няколко пъти внимателно я подканих, накрая Дена запя. Един куплет от „Ела да се измиеш в реката“ — куплет, който никога преди това не бях чувал и който заподозрях, че тя измисля в момента. Няма да го повтора сега, защото тя го изпя на мен, а не на вас. И тъй като това не е историята на двама млади влюбени, които се срещат край реката, той няма особено място тук и аз ще го запазя за себе си.

73. ГУЦИ-ГУЦ

Скоро след като ябълката беше изчезнала, Дена и аз извадихме крака от водата и се приготвихме да тръгваме. Обмислих дали да не си остана необут, защото за краката, които бяха свикнали да тичат боси по покривите на Тарбеан, нямаше никаква опасност да бъдат наранени и от най-твърдата горска почва. Но не исках да изглеждам нецивилизован, така че започнах да навличам чорапите си, макар да бяха влажни и студени от потта ми.

Завързвах си обувката, когато откъм гората, зад група масивни борове се чу слаб шум.

Протегнах се тихо и леко докоснах Дена по рамото, за да привлека вниманието ѝ, след това сложих пръст на устата си.

„Какво?“, беззвучно изрекоха устните ѝ.

Приближих се по-близо до нея, като стъпвах внимателно, за да вдигам възможно най-малко шум.

— Мисля, че чух нещо — прошепнах аз, като доближих главата си до нейната. — Ще отида да погледна.

— Как ли пък не — прошепна в отговор тя, а лицето ѝ изглеждаше много бледо на сянката на боровете. — Точно така каза и Ясен, преди да си тръгне снощи. Проклетата да съм, ако оставя и теб да ми изчезнеш.

Преди да успея да отговоря, откъм дърветата се дочу още шум от движение. Шумолене в храстите, остро пропукване на суха борова клонка. Когато шумовете станаха по-силни, успях да различа звука от нещо голямо, което дишаше тежко. След това се разнесе ниско, животинско грухтене.

Не беше човек. Не бяха и чандрианите. Облекчението, което изпитах, беше краткотрайно, когато дочух още едно грухтене, примесено със сумтене. Беше див глиган, най-вероятно тръгнал към реката.

— Застани зад мен — казах на Дена.

Повечето хора не осъзнават колко опасни са дивите глигани, особено наесен, когато мъжкарите се борят помежду си за надмощие. Симпатията нямаше да ми свърши работа. Нямах източник, нямаше връзка. Нямах дори и най-обикновена здрава тояга. Дали няколкото ми останали ябълки щяха да го разсеят?

Като сумтеше и пуфтеше, глиганът разблъска ниските увиснали клони на близкия бор и се появи. Вероятно тежеше два пъти повече от мен. Когато ни забеляза, той издаде силно гърлено грухтене. Вдигна глава и сбърчи нос, опитвайки се да улови миризмата ни.

— Не бягай или ще те подгони — тихо каза аз и бавно пристъпих пред Дена. Тъй като нямаше нищо по-добро, извадих съгваемия си нож и го отворих с палеца си.

— Просто отстъпи назад и влез в реката. Те не са добри плувци.

— Не мисля, че тя е опасна — каза Дена зад мен с нормален глас. — Изглежда по-скоро любопитна, отколкото ядосана. — Тя направи пауза. — Не че не оценявам благородните ти пориви.

Когато погледнах животното отново, видях, че Дена е права. Беше свиня, а не глиган и под слоя кал прозираше розовият цвят на домашно прасе, а не кафявата четина на диво. Отегчено, животното наведе глава и започна да рие със зурлата си между храстите под боровете.

Едва тогава осъзнах, че съм застанал в полуприклекло положение, с протегната напред ръка, като някой борец. В другата си ръка държах жалкото си съгваемо ножче, което беше толкова малко, че ми бяха необходими няколко разреза, за да разрежа дори по-голяма ябълка. Най-лошото беше, че бях обул само едната си обувка. Изглеждах нелепо — като Елодин в някой от най-лошите му дни.

Лицето ми пламна и осъзнах, че съм станал червен като захарно цвекло.

— Милостиви Техлу, чувствам се като идиот.

— Всъщност това доста ме ласкае — каза Дена. — Като изключим няколко по-скоро дразнещи позъорства в кръчмите, не знам друг да е скачал в моя защита преди.

— Да, разбира се — продължавах да държа погледа си наведен, докато обувах втория си чорап и обувка, защото бях твърде смутен, за да я погледна в очите. — Мечтата на всяко момиче е да бъде спасено от нечие домашно прасе.

— Говоря сериозно — каза тя.

Когато вдигнах поглед, видях, че е леко развеселена, но на лицето ѝ нямаше подигравка.

— Изглеждаше... свиреп. Като вълк с настръхнала четина. — Тя спря и ме огледа. — Или лисица по-скоро. Много си рижав за вълк.

Поуспокоих се малко. Наежена лисица е по-добре от малоумен, полуобут идиот.

— Само дете държиш ножа не както трябва — сухо каза тя и кимна към ръката ми. — Ако наистина се бе опитал да намушкаш никого, щеше да го изпуснеш и да си отрежеш палеца. — Тя се протегна, хвана пръстите ми и леко ги мръдна. — Ако го държиш така, палецът ти ще остане цял. Недостатъкът е, че ще загубиш доста от подвижността на китката си.

— Май си участвала в много битки с нож? — смаях се аз.

— Не в толкова много, колкото си мислиш — каза тя със закачлива усмивка. — Това е поредната страница от оная изтъркана книга, която вие, мъжете, толкова обичате да използвате, за да ни ухажвате. — Тя раздражено вдигна очи към небето. — Не мога да изброя мъжете, които са се опитвали да прельстят целомъдрието ми, като ме научат как да го защитавам.

— Никога не съм те виждал да носиш нож. Защо?

— Защо да нося нож? Аз съм деликатно цвете и прочие. Жена, която се разхожда насам-натам с нож, очевидно си търси неприятности. — Тя бръкна дълбоко в джоба си и извади дълго, тънко парче метал, чието острие проблясваше. — Обаче жена, която *има* нож в джоба си, е *подготвена* за неприятностите. Общо взето, е по-лесно да изглеждаш безобиден. Като цяло това ти спестява неприятности.

Единствено фактът, че говореше толкова спокойно, помогна думите ѝ да не ме стреснат. Ножът ѝ не беше много по-голям от моя, но нейният не беше сгъваем. Беше обикновено парче метал с малко кожа, навита около дръжката. Очевидно не беше предназначен за ядене или други обичайни дейности около лагерния огън. Повече приличаше на онези остри като бръснач хирургически ножове, които използваха в Медика.

— Как държиш това в джоба си, без да се срежеш? — попитах я аз.

— Джобът ми е разрязан отстрани — Дена се завъртя, за да ми покаже. — Прикрепен е към крака ми. Точно затова е толкова плосък. Така че да не се вижда, че го нося. — Тя хвана кожената дръжка и вдигна ножа пред себе си, за да мога да виждам. — Ето така. Трябва да държиш палеца си върху плоската страна.

— Да не се опитваш да съблазниш добродетелността ми, като ме учиш как да я защитавам? — подкачих я аз.

— Все едно пък имаш някаква добродетелност — засмя се тя. — Опитвам се да те предпазя да не порежеш хубавите си ръце следващия път, когато трябва да спасиш момиче от някое прасе. — Тя килна глава встрани. — Като стана дума... знаеш ли, че когато си ядосан, очите ти...

— *Опа-а гуци!* — разнесе се глас иззад дърветата, придружен с глухото дрънчене на хлопка. — *Гуци-гуц...*

Едрата свиня вирна глава и заприпка през храсталака по посока на гласа. Дена прибра обратно ножа си, докато аз вдигах пътната си торба. Последвахме прасето през дърветата и по-надолу по течението на потока намерихме мъж с шест едри свини, които се въртяха около него. Имаше и един стар шопар и двайсетина прасенца с различна големина, които лудуваха в краката му.

Свинарят ни хвърли подозрителен поглед.

— Здравсте-е! — изкрещя той. — Ни съ плашети. Нема да ухапят.

Тялото на мъжа беше сухо и жилаво от постоянното излагане на слънцето. Имаше рунтава брада. На дългата му тояга висеше груба бронзова хлопка, а през рамото му беше праметната опърпана торба. Не миришеше толкова отвратително, колкото вероятно бихте очаквали, тъй като свинете, оставени да пасат на воля, са по-чисти от онези, които затварят в свинарници. А дори да вонеше, едва ли бих могъл да го упрекна за това, защото без съмнение в някои моменти от живота си бях вонял доста по-зле.

— Санким ми съ счу нещо край рикатъ — провлачи той с толкова тежък и мазен акцент, че едва ли не усетих вкуса на думите му.

Майка ми наричаше този начин на говорене „акцента на дълбоките долини“, защото човек можеше да чуе такова произношение само на места, които нямат много връзки с външния свят. Дори и в малките градчета като Требон напоследък хората не говореха толкова архаично. Заради годините, прекарани в Тарбеан и Имре, не бях чувал

подобна реч отдавна. Мъжът явно беше отрасъл в някой наистина отдалечен район, забутан далеч в планините.

Той се приближи до нас. Изражението на обруленото му лице беше неприветливо, докато ни оглеждаше с присвити очи.

— Ко праите вий двамца тъдява? — подозрително попита той. — Май ви чух дъ пейти.

— Туй брат'чедка ми — отвърнах аз в същия дух и кимнах към Дена. — Мноо убаво пей, нъл тъй? — протегнах му ръка. — Драго ми да тъ видя, г'сине. Викат мъ Квоте.

Той остана изненадан, когато ме чу да говоря по неговия начин, и голяма част от неприветливостта и подозрението, изписани на лицето му, се разсеяха.

— То и мен ми драго, г'син Квоте — отвърна и раздруса ръката ми. — Щот рядко по тука иде чилиак, дет дъ хортува как си требе. Тия мискини гаче ли устата им тъпкана с вълна.

— Моят старият думаше: „Вълна в устата — вълна в главата“ — засмях се аз.

— Мене мъ викат Скоиван Шиемелпфенег — ухили се той и разтърси ръката ми отново.

— Туй име е кат за некой крал — отбелязах. — Има ли грижа да тъ викам Шием?

— Тъй мъ викат и аверите — ухили се пак той и ме тупна по гърба. — Та за теб и за убавото моме съм Шием.

Той гледаше ту към мен, ту към Дена.

Не мога да не призная на Дена, че дори не мигна при внезапната промяна в начина ми на говорене.

— Шъ прощаваш — посочих я. — Шием, ей я на мойта драга брат'чедка.

— Динаех — представи се тя.

— Харно моме е, мъ пусто толкоз е срамлива, та много не хортува...

Дена влезе в ролята без ни най-малко колебание, заби поглед в краката си и започна нервно да увива плат от дрехата си около пръстите си. Вдигна поглед само колкото да се усмихне на свинаря и след това отново наведе очи, имитирайки толкова добре несръчна срамежливост, че аха да заблуди и мен самия.

Шием докосна учтиво челото си и кимна.

— Баш ми драго да тъ вида, Динаех. Бая лазарника съм на тоз свет, ама по-убав глас от твоя не съм чул — каза той и бутна леко назад безформената си шапка.

Когато Дена продължи да избягва погледа му, той отново се обърна към мен.

— Чуваш го туй стадо, значи — кимнах аз към разпръснатите свине, които криволичеха между дърветата.

— Не е то *стадо* — поклати глава той и се ухили. — Овци и крави съ стадо. Свините съ *пръжки*.

— Ни думай? Друже Шием, дъл ша склониш да ни продадеш едно гуде? С брат'чедката не сме турили залък в уста днеска...

— Мое и да мое — предпазливо отвърна той и очите му се спряха на кесията ми.

— Току-виж си земал четири йота — продължих аз с ясното съзнание, че предложението ми е щедро. — Ама зер викам да апнем всинца.

Това беше непринуден начин да опипам почвата. Хората, свикнали на самотията, като овчарите или свинарите или изобщо не обичаха чужда компания, или бяха жадни за разговор. Надявах се Шием да е от втората категория. Нуждаех се от информация за сватбата, а, изглежда, никой в града не искаше да говори за това.

Усмихнах му се многозначително, бръкнах в пътната си торба и извадих бутилката с домашен алкохол, която бях купил от калайджията.

— Тука ми съ чини, че и малце пиячка се намира. То си е ранко, ама що па да не гаврътнем по едно...

Дена продължи да играе ролята си и вдигна глава само колкото да улови погледа на Шием, усмихна се срамежливо и побърза да сведе очи.

— Мене съ мъ учили кво тебе и кво не — благочестиво отвърна свинарят, като сложи ръка на гърдите си. — Аз пия само га съм жъден или га вятър повеи. — Той драматично килна шапката върху главата си и направи нещо като частичен поклон. — Вий ми съ чините свесни люде. Да апна с вази ми е баш по сърце.

* * *

Шием сграбчи едно прасенце и го отнесе встрани, където го закла и одра, като използва един дълъг нож от торбата си. Почистих едно място от окапалите листа и наредих камъни, за да стъкмя набързо огнище.

Малко след това дойде Дена с наръч сухи съчки.

— Предполагам, че ще се опиташ да изтръгнеш от горкия човечец всичко, което знае? — тихо прошепна тя над рамото ми.

Кимнах.

— Съжалявам за историята със срамежливата братовчедка — добавих, — но...

— Не, идеята беше добра. Не ме бива в недодяланото говорене, а е по-вероятно той да се довери на човек, който говори като него. — Очите ѝ трепнаха. — Почти е готов с прасето.

Тя се отправи към реката.

Използвах скришом малко симпатия, за да запаля огъня, докато Дена набързо приготви два шиша за печене от върбови чатали. Шием се върна с прасенцето, акуратно разрязано на четири части.

Разменяхме си бутилката с алкохол, докато месото се печеше над огъня, като пушеше и изпускаше капки мазнина върху въглените. Аз само се преструвах, че пия, като просто надигах бутилката колкото да си навлажня устата. Дена също я надигна, когато ѝ я подадох, и след това страните ѝ леко порозовяха. Шием удържа на думата си и тъй като вятърът вееше, не след дълго носът му беше вече приятно червен.

Свинарят и аз бърбяхме за незначителни неща, докато от другата страна прасенцето цвърчеше и пукаше. Колкото повече слушах, толкова по-малко внимание обръщах на акцента на Шием и толкова по-лесно ми ставаше да поддържам този начин на говорене, без да се налага да се съсредоточавам. Докато прасенцето стане готово, вече почти не мислех за това.

— Бая тъ бива с ножа — направих аз комплимент на Шием. — Да тъ питам само, що го изкорми мъненкото, га дъртите свини беха наблизо...

Свинарят поклати глава.

— Свинете съ гадни копиленца. — Той посочи една свиня майка, която изприпка към мястото, където беше одрал прасенцето. — Виде ли? Сака да докопа карантиите на мъненкото. Свинете съ малко джаста-праста, нема това-онова.

След като обяви, че прасенцето е почти готово, Шием извади кръгъл самун селски хляб и го раздели на три.

— Овнешко — промърмори той на себе си, — кой ти яде овнешко, га мое да мезнеш пушена сланинка? — Той се изправи на крака и започна да разрязва месото с дългия си нож. — От кое рачиш, млада гуспойце? — обърна се Шием към Дена.

— Ни съм никък от придирчивите — отвърна тя. — Шъ взема квото доде.

Бях доволен, че Шием не гледаше към мен, когато тя заговори.

Акцентът ѝ не беше идеален — ъ-тата ѝ бяха малко провлачени и стягаше твърде много гърлото си, когато говореше, но се справи доста прилично.

— Ни мой да тъ е срам — рече Шием. — Шъ стигни, та ча и шъ артиса.

— Най ми съ апва бут — отвърна Дена, след това смутено се изчерви и сведе поглед.

Тоя път ѝ се получи по-добре.

Шием се доказва като истински кавалер, като се въздържа от груби коментари, докато поставяше дебел резен месо, от което се вдигаше пара, върху нейното парче хляб.

— Пай си пръстите. Шъ съ опариш.

Когато всички изядохме парчетата си, Шием ни сервира по още едно, а след това и трето. Не след дълго вече облизвахме мазнината от пръстите си и дояждахме последните остатъци. Реших да подхвана основния въпрос. Ако и сега не беше готов да сподели някоя клюка, значи никога нямаше и да бъде.

— Чуда съ как си по тез баири, при сите тия лошотии, дет стават.

— Кви съ тия лошотии? — попита той.

Той още не беше чул за клането на сватбеното тържество. Това беше добре.

Макар да не можеше да ми разкаже подробности за самото нападение, това означаваше, че щеше да е по-склонен да разговаря за събитията отпреди сватбата. Дори и всички в града да не бяха уплашени до смърт, се съмнявах, че щях да открия някого, който да иска да говори откровено за мъртвите.

— За некви сакатлъци чух при Маутхен — казах аз, като се стараех информацията да е възможно най-неопределена и безобидна.

— Да ти река, нема чудно у таъ работа — изсумтя той.

— Що тѣй?

Шием се изплю встрани.

— Тия Маутхен съ баш говеда и хич не съ читави люде. — Той отново поклати глава. — Хич не припарвам до Барорхил, харно, дето старата ми вкара акъл в главатъ. Виж, Маутхен немът акъл.

Едва когато чух Шием да произнася името на мястото с тежкия си акцент, го разбрах правилно. Не беше Боро-рил — потока Боро. Беше Баро-хил, тоест Надгробната могила, казано постарому.

— Аз свинете не пускам да пасат там, па тея гламави нещастници си дигнаха къща на баира... — Той възмутено поклати глава.

— Немаше ли кой да ги спре? — подпита Дена.

— Маутхен акъл не зимат. — Свинарят издаде оскърбителен тук. — От грошове чияк оглушава.

— Че кво му има, къща кат къща — възпротивих се аз. — Що па не?

— Чиякът щял щерка му да е у къща с харен изглед — съгласи се Шием. — Ма га купайш основите и найдеш кости и таквиз, па съ не спреш... Улави люде.

— Ма верно? — попита Дена с ужас.

Шием кимна и се наведе напред.

— Има и още. Оня копа, удря камъне. Да речеш да е спрял, ама не... — Той подсмръкна. — Зафаща да ги вади, че и още търси и ги туря у строежа!

— Че що да не? Нали са найдени камънете? — попитах аз.

Шием ме изгледа, сякаш бях малоумен.

— Че ти шъ си дигнеш ли къща от надгробни камъне? Шъ дадеш ли на щерка си дар, изкопан от гроб?

— Найдено е нещо, а? И какво? — подадох му бутилката.

— Ей го де, начи, тайното нещо — кисело отвърна Шием и отпи пак. — Копал, чиякът, копал, вадил камъне. Дорде не стигнал до стайче — запечатано и от камък. И ги заклел сите да си траят кво найдел вътре, че да бъдело изненада за сватбата.

— Пари ли, що ли? — попитах аз.

— Нема да съ пари — поклати глава той. — За пари Маутхен нема дъ си трай. Сигур е било... — Той отвори уста, затвори я, като

търсеше подходящата дума — ... как го викат онуй, дето го турят на полицата, да им се дивят сите гости?

Безпомощно свих рамене.

— Семейна ценност? — предположи Дена.

Шиєм сложи пръст отстрани на носа си и след това я посочи с усмивка.

— Туй ще да е. Таквоз лъскаво, да се чудят чияците. Тоз Маутхен се гледа да се фука, мискинина.

— Демек никой не го знае що е? — попитах аз.

— Да има двама-трима да знаят — кимна Шиєм. — Маутхен и брат му, двамца от синовете, жената му май. Цялата им пасмина се дуеше за таз тайна, на сички разправяха.

Това поставяше всичко в нова светлина. Трябваше да се върна във фермата и да огледам пак.

— Видел ли си други люде по тез места днеска? — попита Дена. — Чичо ми се затри, тъ го дирим.

— Не е като да съм го видел — поклати глава Шиєм.

— Сърцето мъ свива за него — настоя тя.

— Нема да тъ лъжа, моме — рече той. — Има що да съ плашиш, ако е сам чиякът из тез лесове.

— Що, лоши люде ли бродят? — попитах го аз.

— Не квито мислиш. Аз се смъквам насам сал веднъж у годината, есенес. То си тебе зарад фуража за свинете, ма не пъ чак толко. Чудни работи стават тъдява, хеле па на север. — Той погледна Дена и след това отново сведе глава към краката си, очевидно несигурен дали трябваше да продължи.

Точно такива неща ме интересуваха, затова магнах с ръка на думите му и се опитах да го предизвикам да говори.

— Не ни хортувай легенди, Шиєм.

Той се намръщи.

— Преди две ноци, га станах... — Той се поколеба и хвърли поглед към Дена — ... по нужда, видех нещо да свети на север. Голема вълна син пламък. Колко клада да беше, ма блесна тъй, изведнъж. — Той щракна с пръсти. — После немаше нищо. И така — три пъти.

По гърба ми полазиха тръпки.

— Преди две ноци? — попитах аз. — Сватбата беше едва сноци.

— Две ноци ти викам, нал тъй? Оттогаз карам се на юг. Хич не ща и да знам кво е било, дето струва син пламък ноцем там горе.

— Истина ли, Шиём. Син пламък?

— Да не съм некой лъжлив Рух, дет ти изкарва акъла за пенита, момко — очевидно раздразнен каза той. — Животът ми е минал по тез баири. Секи знай, че по камънака на север има нещо. Затуй чияк не стъпва там.

— Нема ли ферми нататък? — попитах аз.

— По тея скали нема кво да гледаш, освен ако не садиш камъни — разпалено рече той. — Ти кво, ще речеш, че не моа да позная огън? Беше син, викам ти. На ей таквиз талази. — Той широко разтвори ръце. — Гаче ли си сипал спирт в огъня.

Оставих тази тема и насочих разговора в друга посока. Не след дълго Шиём въздъхна дълбоко и се изправи на крака.

— Свинитата го опасоха туй място — каза той, вдигна тоягата си и я разтърси, така че грубата хлопка зазвъня силно.

Животните послушно дотичаха от всички посоки.

— Опа-а гуци! — извика той. — Гъц-гъц! Ай да ви изброя!

Увих остатъците от печеното прасе в парче зебло, а Дена отиде с бутилката до реката на няколко пъти и угаси огъня. Докато приключим с това, Шиём вече беше събрал стадото си. То се оказа по-голямо, отколкото мислех. Повече от двайсетина едри свине майки, плюс младите прасенца и шопара със сив четинест гръб. Той ни махна набързо и си тръгна, без да каже и дума повече. Хлопката на тоягата му дрънчеше на всяка негова крачка, а свинете го следваха в разпръснатата група.

— Е, това не беше кой знае колко умно — рече Дена.

— Трябваше да го притисна малко. Суеверните хора не обичат да говорят за нещата, от които се страхуват. Той се готвеше да замълчи, а аз трябваше да разбера какво е видял в гората.

— Можеше да го измъкна от него — настоя тя. — С мед полесно се ловят мухи, нали знаеш.

— Може би е така — признах аз, метнах торбата си на рамо и започнах да вървя. — Нали каза, че не можеш да говориш с тоя недодялан диалект.

— Имам ухо на имитатор — безучастно сви рамене тя. — Бързо научавам такива неща.

— Бая ма втрещи... — изплюх се ядосано. — Проклет да съм. Ще минат няколко дни, преди да се отърва от тоя говор. Като някоя жилка, заседнала между зъбите ми.

— Май трябва пак да тръгваме да търсим из храсталака. — Дена огледа унило околността. — Да намерим моя покровител и някои отговори за теб.

— Всъщност няма особен смисъл — казах аз.

— Знам, но не мога да се откажа, без поне да съм опитала.

— Не това имах предвид. Погледни... — Посочих мястото, където свинете бяха рили в пръстта и листата в търсене на някоя вкусна хапка. — Оставил е свинете да опасат навсякъде. Дори и да е имало следа, никога няма да успеем да я открием.

Тя пое дълбоко дъх и го изпусна с уморена въздишка.

— Остана ли нещо в бутилката? — изтощено попита. — Още ме боли главата.

— Какъв съм идиот — казах аз и се огледах. — Трябваше по-рано да ми кажеш. — Отидох до една млада бреза, отрязах няколко дълги ленти от кората ѝ и ги отнесох на Дена. — Вътрешната страна на кората е добро болкоуспокояващо.

— Добре е човек да те има подръка. — Тя обели малко с нокътя си, сложи го в устата си и сбърчи нос. — Горчиво е.

— По това можеш да разбереш, че е истинско лекарство. Ако беше приятно на вкус, щеше да е бонбон.

— Не е ли такъв животът? — попита тя. — Искаме сладките неща, но имаме нужда от горчивите. — Усмихна се, докато го казваше, но само с устни. — Като стана дума за това, как да открия покровителя си? Отворена съм за предложения.

— Имам една идея — казах и метнах пътната си торба през рамо, — но първо трябва да се върнем до фермата. Има нещо, което искам да погледна още веднъж.

* * *

Върнахме се до билото на Бароу Хил и този път разбрах защо са го кръстили Надгробната могила. Беше осеян с издутини, макар че

наблизо нямаше никакви други скали. Сега, когато специално ги търсех с поглед, нямаше как да ги пропусна.

— Какво искаш да погледнеш? — попита Дена. — Нали осъзнаваш, че ако се опиташ да влезеш в къщата, ще съм принудена да те задържа физически.

— Погледни къщата — отвърнах аз. — А сега погледни към скалата, която стърчи над дърветата зад нея — посочих ѝ. — Скалите наоколо са тъмни...

— ... а камъните на къщата са сиви — довърши тя.

Кимнах.

Тя продължи да ме гледа с очакване.

— И какво точно означава това? Както каза свинарят — те са намерили надгробни камъни.

— Тука няма надгробни могили — казах аз. — Хората във Винтас строят надгробни могили, където има такива традиции или в ниските блатисти места, където не могат да се копаят гробове. Сигурно сме на поне осемстотин километра разстояние от истинска надгробна могила.

Приближих се към фермата.

— Между другото, за построяването на надгробни могили не се използват камъни. А дори и да го направят, няма да използват дялани, готови камъни. Тези са били докарани някъде отдалече — прекарах ръка по гладките сиви камъни на стената, — защото някой е искал да построи нещо, което да издържи дълго време. Нещо солидно — обърнах се към Дена. — Мисля, че тук е погребана стара планинска крепост.

Дена се замисли за момент.

— Защо биха го нарекли Бароу Хил, ако не е имало истински надгробни могили?

— Вероятно защото хората наоколо никога не са виждали истински надгробни могили, а само са чували за тях в легендите. И когато са видели хълм с големи могили по него... — посочих хълмчетата със странна форма, — се е появило името Бароу Хил.

— Но това е затънтено място — тя се огледа безцелно — напред нищото...

— Сега е така. Но когато това е било построено? — махнах към една пролука сред дърветата на север от изгорялата ферма. — Ела тук

за малко. Искам да погледна нещо друго.

Когато минахме покрай дърветата по северния хребет на хълма, пред нас се откри разкошна гледка към заобикалящата ни околност. Червеният и жълтият цвят на есенните листа спираха дъха. Успях да видя няколко къщи и хамбари, разхвърляни тук-там, заобиколени от златисти поля или светлозелени пасбища, изпъстрени с белите точки на овцете. Виждаше се и потокът, където с Дена бяхме топили краката си във водата.

Когато погледнах на север, забелязах отвесните скали, за които беше споменал Шием.

Там местността изглеждаше по-неравна.

— Оттук можеш да видиш на петдесет километра разстояние във всяка посока — кимнах на себе си аз. — Единственият хълм с добър изглед към околността, е този — посочих един висок хълм, който закриваше северните зъбери. — И неговият връх е практически като точка. Твърде тесен е за каквото и да е укрепление с по-прилични размери.

— Съгласна съм, убеди ме — тя се огледа замислено и след това кимна. — Тук е имало планинска крепост. Какво следва?

— Ами, искам да стигнем до върха на оня баир, преди да се разположим на лагер за през нощта — посочих високия тесен хълм, който в момента скриваше от погледа ни част от отвесните скали. — До там са само 3–4 километра и ако по северните зъбери се случва нещо странно, оттам ще имаме добър поглед върху него — замислих се за момент. — Освен това, ако Ясен е някъде в околоръст на трийсет и няколко километра, той ще може да види огъня ни и да дойде при нас. Дори и да се е скрил и да не иска да отиде в град, може би все пак ще се реши да се приближи до лагерен огън.

— Това поне ще сложи край на препъването из храсталаците — кимна Дена.

— Имам своите добри моменти — казах аз и направих величествен жест надолу към хълма. — Моля, първо дамите.

74.

ПЪТНИЯТ КАМЪК

Въпреки че като цяло бяхме доста уморени, с Дена изминахме разстоянието доста бързо и изкачихме северния хълм точно когато слънцето залязваше зад планините. Макар дърветата да покриваха баира от всички страни, върхът му беше гол като главата на свещеник.

Гледката във всички посоки беше неограничена и поразителна. Единствено съжалявах, че докато вървахме, се бяха насъбрали облаци и небето беше станало еднообразно сиво като каменна плоча.

На юг се виждаха няколко малки ферми. Потоци и тесни пътища криволичеха през дърветата. Западните планини изглеждаха като някаква далечна стена. На юг и изток до небето се издигаха стълбове дим и ниските кафяви сгради на Требон.

Когато се обърнах на север, видях, че онова, което ми бе казал свинарят, беше истина. В тая посока нямаше признаци за човешко присъствие.

Нямаше пътища или ферми, или стълбове дим, а само все попресечена местност, голи скали и дървета, надвиснали над стръмните урви.

Единственото нещо на върха на хълма бяха няколко сиви камъка.

Три от масивните камъни бяха наредени един до друг, за да образуват огромна арка, нещо като гигантска врата. Другите два лежаха настрани, сякаш се излежаваха в гъстата трева. Присъствието им ми подеждва успокоително, като неочакваната компания на стари приятели.

Дена седна на един от падналите сиви камъни, докато аз продължавах да стоя изправен и да оглеждам околността. Почувствах върху лицето си леки пръски дъжд и като промърморих проклетие, вдигнах качулката на плаща си.

— Няма да трае дълго — каза Дена. — През последните няколко нощи е все така. Събират се облаци, вали към половин час и след това вятърът ги раздухва.

— Това е добре — рекох аз. — Мразя да спя под дъжда.

Сложих пътната си торба на завет край един от сивите камъни и двамата с Дена започнахме да подготвяме бивака си. Всеки един от нас се зае да върши нещо, сякаш бяхме правили това заедно стотици пъти.

Дена разчисти място за огнище и събра камъни. Аз донесох наръч дърва и бързо разпалих огън. При следващата обиколка ми дойде наум да изровя и няколкото глави див лук, които бях забелязал, докато се изкачвахме нагоре по хълма.

Заваля силен дъжд, който спря, когато започнах да правя вечерята. Използвах малкото си гърне за готвене, за да направя варено с остатъците от свинското от обета, малко моркови, картофи и лука, който намерих. Подправих го със сол, чер пипер и градински чай. След това затоплих самун хляб край огъня и отворих восьъчното покритие на сиренето. Накрая пъхнах две ябълки между горещите камъни на огъня. Щяха да се изпекат навреме за десерта.

Докато стане вечерята, Дена беше натрупала цяла купчина дърва за горене. Разстлах одеялото си, за да може тя да седне върху него, и когато започнахме да ядем, тя издаде одобрителен звук.

— Едно момиче може лесно да свикне с такова отношение — каза Дена, след като свършихме. — Беше се облегнала на един от сивите камъни. — Ако лютнята ти беше тук, можеше да ми посвириш, докато заспя, и тогава всичко щеше да е свършено.

— Тази сутрин по пътя срещнах един калайджия и той се опита да ми продаде бутилка вино — рекох аз. — Искан ми се да бях приел предложението му.

— Обичам плодово вино. Да не е било ягодово?

— Мисля, че да.

— Ами, така се получава, когато не си послушал калайджията, когото си срещнал по пътя — сгълча ме тя със сънлив поглед. — Умно момче като теб би трябвало да е чуло достатъчно истории, за да постъпва по-разумно... — Внезапно тя седна и посочи над рамото ми. — Виж!

Обърнах се.

— Какво да гледам? — попитах аз.

Небето все още бе натежало от облаци и от околността не се виждаше почти нищо друго освен море от мрак.

— Продължавай да гледаш. Може би ще... Там!

Видях онова, което ми сочеше. Блещукаща синя светлина в далечината. Изправих се на крака и загасих огъня зад мен, за да не ми пречи да виждам. Дена застана до мен и за момент двамата чакахме с притаен дъх. Появи се нов отблясък синя светлина — този път по-силна от преди.

— Какво мислиш, че е това? — попитах аз.

— Почти сигурна съм, че всички железни мини са по-далеч на запад — размишляваше Дена. — Не може да е от тях.

Появи се ново припламване. Като че ли идваше откъм отвесните скали, което означаваше, че ако беше пламък, значи беше доста голям. Поне няколко пъти по-голям от нашия огън.

— Спомена, че покровителят ти си има начин, по който да ти даде сигнал — бавно казах аз. — Не искам да любопитствам, но да не е...

— Не. Това няма нищо общо със синия пламък — засмя се тихо тя за мое неудобство. — Това би било твърде зловещо дори и за него.

Погледахме още известно време, но светлината не се появи повече. Взех едно клонче, дълго горе-долу колкото палеца ми, счупих го на две и след това с помощта на камък забих и двете парчета в земята, подобно на колчета за палатка. Дена въпросително вдигна вежди.

— Сочи към мястото, където видяхме светлината — казах аз. — В тая тъмнина не мога да видя никакви ориентири, но на сутринта това ще ни покаже посоката.

Върнахме се на местата си и аз хвърлих още дърва в огъня, които вдигнаха във въздуха блещукащи искри.

— Единият от двамата ни вероятно трябва да остане край огъня — рекох аз. — В случай че някой се появи.

— И без това не съм свикнала да спя нощем — каза Дена. — Така че това не би трябвало да е проблем.

— Имаш проблеми със съня ли?

— Сънувам — отвърна тя с тон, даващ да се разбере, че това с всичко, което смята да каже по темата.

Взех няколкото кафяви бодли, които се бяха закачили за ръба на плаща ми, и ги хвърлих в огъня.

— Мисля, че имам идея какво се е случило във фермата на Маутхен.

— Кажи ми — оживи се тя.

— Въпросът е защо чандрианите биха нападнали точно това място в точно този момент?

— Очевидно заради сватбата.

— Но защо точно тази сватба? Защо в тази нощ?

— Защо просто не ми кажеш? — попита Дена, като разтриваше челото си. — Не се опитвай да ме дразниш, та да получа някакво внезапно просветление, както би направил моят учител.

— Съжалявам — почувствах как отново се изчервявам от смущение.

— Не е необходимо. Обикновено нищо не би ми доставило по-голямо удоволствие от това да си разменяме остроумия, но денят беше дълъг, а и главата ме боли. Така че давай по същество...

— Става дума за онова, което Маутхен е намерил, докато е разкопавал старата крепост, за да търси камъни — казах аз. — Изровил е нещо от развалините и е разпространявал клюки за него в продължение на месеци. Чандрианите са чули за това и са се появили, за да откраднат предмета — със замах довърших аз.

— Нещо не се връзва — намръщи се Дена. — Ако всичко, което са искали, е този предмет, са могли да изчакат да мине сватбата и да убият само младоженците. Щеше да е доста по-лесно.

— Права си — това леко помрачи ентузиазма ми.

— Би звучало по-логично да са искали да се отърват от всички, които знаят нещо за това. Като стария крал Селон, когато мислел, че регентът му ще разкрие измяната му. Избил цялото му семейство и изгорил имота му, за да е сигурен, че нито дума няма да се разчуе и никой няма да може да намери каквото и да е доказателство. — Дена махна на юг. — Тъй като всеки, който знае тайната, е щял да присъства на сватбата, чандрианите са могли да влязат, да избият всеки, който е чул нещо, и да разрушат или откраднат предмета, какъвто и да е той. — Тя направи движение с ръка. — Чиста работа.

Седях като зашеметен. Не толкова от онова, което беше казала Дена, макар, разбира се, предположението ѝ да бе по-добро от моето. Спомних си какво се бе случило на трупата ми. *Нечии родители нееха песни, каквито не се пеят...* Те не бяха убили просто родителите ми. Бяха избили всички, които са били достатъчно близо, за да чуят дори и само част от песента.

— Ще те оставя да разсъждаваш върху огромната ми мъдрост, докато спя. Събуди ме, когато имаш нужда да разбереш нещо друго. — Дена се уви в одеялото ми и се сви с гръб към огъня.

Успях да остана буден само благодарение на усилие на волята. Денят ми беше дълъг и изтощителен. Бях яздил стотина километра и след това бях вървял пеш още десетина. Но Дена беше ранена и се нуждаеше повече от сън. Освен това исках да наблюдавам за всякакви други следи от син огън на север.

Такива нямаше. Поддържах огъня и разсеяно се чудех дали в Университета Уил и Сим са били обезпокоени от внезапното ми изчезване. А Аруил, Елкса Дал и Килвин? Щяха ли да се зачудят какво ми се беше случило? Трябваше да оставя бележка...

Нямаше как да разбере колко време беше минало, защото облаците все още скриваха звездите. Но вече бях слагал дърва в огъня шест-седем пъти, когато видях, че Дена се сепна и внезапно се събуди. Тя не се изправи веднага, но дишането ѝ спря и видях как тъмните ѝ очи лудо се въртят насам-натам, сякаш все още не можеше да осъзнае къде се намираше.

— Съжалявам — казах аз, най-вече за да ѝ позволя да се съсредоточи върху нещо познато, — да не те събудих?

— Не, аз... не. — Тя се успокои и се изправи до седнало положение. — Изобщо не си ме събудил. Стига ми толкова сън. Искаш ли ти да поспиш? — Тя разтърка очи и ми хвърли поглед над огъня. — Глупав въпрос — изглеждаш ужасно. — Започна да отвива одеялото. Ето...

— Задръж го. Плащът ми върши достатъчно добра работа. — Вдигнах качулката и се излегнах в тревата.

— Какъв кавалер — леко ме подкачи тя и уви одеялото около раменете си.

Сложих ръка под главата си и заспах още докато се опитвах да измисля някой остроумен отговор.

* * *

Разбудих се от някакъв неясен сън, в който вървях по оживена улица, за да видя над себе си руменото лице на Дена, върху което

играеха острите сенки, хвърляни от огъня. Като цяло това беше доста приятен начин да се събудиш.

Тъкмо се готвех да кажа нещо в тоя смисъл, когато тя допря пръст до устните си, което ми подежда влудяващо по много различни начини.

— Тихо — прошепна тя. — Ослушай се.

Седнах.

— Чуваш ли го? — попита ме тя след малко.

Наострих уши.

— Чувам само вятъра...

Тя поклати глава и ме прекъсна с махване на ръка.

— Там!

Сега вече го чух. В началото помислих, че е шум от падащи камъни, които се търкаляха надолу по хълма, но не беше това. Звукът не заглъхваше постепенно, както би трябвало да стане. По-скоро беше като шум от нещо, което влачеха нагоре по хълма. Широкото ни огнище беше пълно догоре с блещукащи въглени.

Точно в този миг чух нещо недалеч надолу по склона... Ако кажа, че съм чул звука на чупеца се клонка, ще ви излъжа. Когато човек, който се движи през гората, счупи клон, се чува кратък остър пукот. Това е така, защото клонът, който човек счупва по случайност, е малък и се счупва бързо.

Онова, което чух, не бяха чупеци се вейки. Беше продължителен пукащ звук — подобен на шума, който издава дебел колкото крак клон, когато е отчупен от дървото — *креек-керррка-кrrрааккк*.

След това, докато обръщах поглед към Дена, чух другия звук.

Как да го опиша?

Когато бях малък, майка ми ме заведе да видя една менажерия в Сенарим. Това беше единственият път, когато бях виждал лъв, и единственият път, в който бях чувал рева му. Другите деца в тълпата се уплашиха, но аз се засмях възхитено. Звукът беше толкова дълбок и нисък, че можех да почувствам как гърдите ми завибрираха от него. Това усещане много ми хареса и си го спомням и до ден-днешен.

Звукът, който чух близо до Требон, не беше лъвски рева, но го усетих по същия начин върху гърдите си. Беше сумтене, по-дълбоко и от рева на лъва. Повече приличаше на звука на гръмотевицата, който се чува в далечината.

Счупи се още един клон почти на билото на хълма. Погледнах в тази посока и видях някаква огромна форма, която се очертаваше неясно на светлината от огъня. Почувствах как земята под краката ми леко потрепери.

Дена се обърна към мен, очите ѝ бяха разширени от паника.

Хванах я за ръката и се затичах към срещната страна на хълма. В началото Дена тичаше с мен, но после спря, когато видя накъде се бях насочил.

— Не бъди глупав — изсъска тя. — Ще си счупим вратовете, ако тичаме надолу в тъмното — тя се заозърта лудо наоколо, след това вдигна поглед към близките сиви камъни. — Качи ме там и след това аз ще те издърпам горе.

Сплетох пръсти, за да ѝ направя стъпало. Тя сложи крака си върху него и я повдигнах толкова рязко, че почти я подхвърлих във въздуха и тя успя да се хване за ръба на камъка. Изчаках за миг, докато тя преметне крак върху скалата, след това метнах торбата си на рамо и започнах да се катеря нагоре по страната на масивния камък.

Всъщност по-скоро трябва да кажа, че се *опитах* да се изкатеря нагоре. Скалата беше толкова изгладена от времето, че ръцете ми нямаше за какво да се задържат. Плъзнах се обратно към земята, а пръстите ми напразно драскаха по повърхността ѝ.

Хукнах към другата страна на арката, скочих върху един от пониските камъни и след това скочих отново.

Ударих се толкова силно в скалата с цялата предна част на тялото си, че си изкарах въздуха и халосах лошо коляното си. Ръцете ми се вкопчиха във върха на арката, но не успяха да открият там нищо, за което да се задържат...

Дена ме хвана. Ако това беше някаква героична балада, щях да ви кажа, че тя бе сграбчила здраво ръката ми и ме бе издърпала в безопасност. Но истината е, че тя улови ризата ми с едната си ръка, а с другата здраво хвана косата ми. Тя ме дрънна силно и ме задържа да не падна достатъчно дълго, та да успея да се захвана и да се изкатеря до нея на върха на камъка.

Докато лежахме там задъхани, надникнахме през ръба на скалата. Под нас, на върха на хълма, тъмната форма се бе насочила към кръга от светлината на огъня ни. Полускрита от сенките, тя изглеждаше по-голяма от всяко животно, което някога бях виждал —

огромна като претоварен фургон. Беше черна, с масивно като на бик тяло.

Приближаваше се със странно влачене, което не приличаше на движението на бик или кон. Вятърът раздуха огъня и го накара да се разгори. Тогава видях, че фигурата движеше едрото си тяло ниско над земята, с крака, разположени отстрани като на гущер.

Когато тя се доближи още до светлината, вече нямаше как да бъде сбъркана. Това беше огромен гушер. Не дълъг като змия, и тумбест като парче шлака. Дебелият му врат преминаваше в глава с формата на масивен плосък клин.

Той измина разстоянието от билото на хълма до огъня ни наведнъж и с неочаквана бързина. Отново изсумтя с дълбок като тътена на гръмотевица звук, който усетих върху гърдите си. С приближаването си гушерът мина покрай другия сив камък и аз осъзнах, че очите не ме лъжат — той беше по-голям от сивия камък. Раменете му бяха високи повече от два метра, а тялото дълго към пет. Беше голям колкото каруца и едър колкото дузина бикове, събрани заедно.

Мърдаше огромната си глава нагоре-надолу и отваряше и затваряше широката си уста, вкусвайки въздуха.

След това избухна син пламък. Внезапната му светлина беше заслепяваща и чух как до мен Дена извика. Бързо наведох глава и усетих как над нас премина вълна от топлина.

Разтърках очи, отново погледнах надолу и видях нещото да се приближава по-близо до огъня. Беше черно, люспесто и огромно. Отново изсумтя с гръмотевичен звук, след това разклати глава и издиша нова огромна вълна от синкав пламък.

Беше дракон.

75.

АНТРАКТ — ПОКОРСТВО

В странноприемницата „Пътният камък“ Квоте спря да разказва и погледна с очакване. Мълчанието се проточи, докато Летописеца вдигна поглед от листа.

— Давам ти възможност да кажеш нещо — рече Квоте. — Нещо от сорта на „Това не може да бъде!“ или „Драконите не съществуват...“.

Летописеца избърса върха на перото си.

— Не ми е работа да коментирам историята — кротко каза той. — Ако казваш, че си видял дракон... — Той сви рамене.

— И това го казва авторът на „Размножителните навици на обикновените дракуси“. — Квоте го изгледа разочаровано. — Деван Локийс, Великия разобличител?

— Казва го Деван Локийс, който се съгласи да не те прекъсва и да не променя дори и една дума от историята, която записва. — Летописеца остави перото и започна да разтрива ръката си. — Защото това бяха единствените условия, при които можеше да получи достъп до история, която много желаше да чуе.

— Чувал ли си за термина „тих бунт“? — спокойно го погледна Квоте.

— Чувал съм — отвърна Летописеца с лека усмивка.

— Аз ще го кажа вместо него, Реши — весело каза Баст. — Аз не съм се съгласявал с нищо.

Квоте погледна първо единия, после другия от двамата и след това въздъхна.

— Малко неща ме отвращават повече от прекаленото покорство — рече той. — Добре ще е и двамата да запомните това. — Той махна на Летописеца отново да вземе перото си. — Много добре... И така, беше дракон.

76.

РАЗМНОЖИТЕЛНИТЕ НАВИЦИ НА ОБИКНОВЕНИТЕ ДРАКУСИ

— Това е дракон — прошепна Дена. — Техлу да ни пази и закриля! Дракон!

— Не е дракон — възразих. — Дракони не съществуват.

— Погледни го! — изсъска ми тя. — Ето го там! Погледни огромния проклет дракон!

— Това е дракус — поправих я аз.

— Дяволски огромен е — каза тя с истерична нотка в гласа. — Това е един дяволски огромен дракон, който ще дойде тук и ще ни изяде.

— Не яде месо — рекох аз. — Растителнояден е. Нещо като голяма крава.

Дена ме погледна и започна да се смее. Не се смееше истерично, а безпомощно като някой, който току-що бе чул нещо толкова смешно, че просто не може да се въздържи да не се изхили. Запуши устата си с ръце и започна да се тресе от смях, като единственият звук, който се чуваше между пръстите ѝ, беше тихо пухтене.

Отдолу просветна нов отблясък от синия огън. Както се смееше, Дена замръзна и след това махна ръце от устата си.

Погледна ме с широко отворени очи и измуча с тих и леко разтреперан глас:

— Му-у-у.

И двамата бяхме преминали толкова бързо от състояние на ужас към усещането, че сме в безопасност, че бяхме готови да се смеем на всичко просто от облекчението, което изпитвахме. Така че когато тя отново се разтърси от конвулсивен смях, който се опитваше да заглушава с ръце, аз също започнах да се смея и коремът ми се тресеше от опитите да не издавам звук. Лежахме така като две

кикотещи се деца, докато под нас огромният звяр сумтеше и душеше около огъня ни, като от време на време изпускаше пламъци.

След няколко дълги минути най-сетне успяхме да започнем да се контролираме.

Дена избърса сълзите от очите си и си пое дълъг, разтреперан дъх. Плъзна се по-близо до мен, докато лявата част на тялото ѝ се притисна до дясната ми страна.

— Слушай — тихо каза тя, докато и двамата надничахме през ръба на камъка, — това нещо не пасе. То е огромно. Никога не би успяло да се нахрани достатъчно. И погледни устата му. Погледни какви зъби има.

— Точно така. Те са плоски, а не остри. То яде дървета. Виж колко е голямо. Къде би могло да намери достатъчно месо? Ще трябва да изяде по десет елена всеки ден. Не би могло да оцелее!

— Откъде знаеш! — обърна се да ме погледне тя.

— Четох за това в Университета. В една книга, наречена „Размножителните навици на обикновените дракуси“. Използва огъня, за да привлече партньор. Нещо като оперението при птиците.

— Искаш да кажеш, че това нещо там долу... — Известно време тя мълча, търсейки подходящите думи — ... ще се опита да се чифтоса с нашия лагерен огън? — На мен ми изглеждаше, че тя отново ще избухне в смях, но вместо това си пое дълбоко дъх и запази хладнокръвие. — Е, това е нещо, което трябва да видя...

И двамата усетихме как камъкът и земята под нас потрепериха. В същия момент наоколо притъмня забележимо.

Когато погледнахме надолу, видяхме, че дракусът се търкаля в огъня като прасе в калта. Земята се тресеше, докато той се извиваше и мачкаше огъня под себе си.

— Това нещо трябва да тежи... — Дена не довърши и поклати глава.

— Пет тона — предположих аз. — Поне пет.

— Може да ни докопа. Може да бутне тези камъни.

— Не ми се вярва — казах аз и потупах с ръка камъка под мен, като се опитвах да звуча по-уверен, отколкото бях наистина. — Те са били тук дълго време. В безопасност сме.

Докато се търкаляше в големия ни лагерен огън, дракусът беше разхвърлял горящи клони по цялото било на хълма. Сега той се бе

насочил към един полуизгорял пън, който пушеше в тревата. Дракусът го подуши и след това се претърколи върху му, смазвайки го върху земята. След това се изправи отново на крака, отново подуши пъна и го изяде. Не го дъвчеше. Глътна го наведнъж, като жаба, която гълта щурец.

Това се повтори на няколко пъти, докато звярът обикаляше в кръг около вече почти угасения огън. Той душеше, въргаляше се върху горящите парчета дърво и след като бяха угасени, ги изяждаше.

— Предполагам, че в това има смисъл — каза Дена, докато го наблюдаваше. — Ако нямаше нещо в главата си, което да го кара първо да угаси пламъците, едва ли щеше да оцелее много дълго.

След няколко минути душене и въргаляне дракусът се върна при смачканите въглени, което беше всичко останало от огъня ни. Обиколи ги няколко пъти, след това отиде и легна върху тях. Свих се уплашено, но той просто се размърда напред-назад като кокошка, която се наместваше върху полог. Върхът на хълма беше вече напълно тъмен, с изключение на бледата лунна светлина.

— Как може никога да не съм чувала за тези неща? — попити Дена.

— Те са много редки — отвърнах аз. — Хората са склонни да ги избиват, защото не разбират, че тези зверове са сравнително безобидни. А и не се възпроизвеждат много бързо. Този е вероятно около двестагодишен и е достигнал горе-долу максималната им големина — възхитих се аз. — Обзалагам се, че в целия свят няма повече от двеста-триста дракуса с такава големина.

Наблюдавахме още няколко минути, но долу нямаше никакво движение. Дена се прозя широко.

— Богове! Толкова съм изтощена. Нищо не може да те измори толкова, колкото усещането за сигурна смърт. — Тя се претърколи по гръб и след това настрани, после отново се обърна с лице към мен. — Господи! Тук, горе, е студено. — Тя видимо трепереше. — Мога да разбера защо се е сгушил върху нашия огън.

— Можем да слезем и да вземем одеялото — предложих аз.

— Как не — изсумтя тя.

Тя обгърна раменете си с ръце и продължи да трепери.

— Ето, вземи — изправих се и свалих плаща си. — Увий се с това. Не е много, но е по-добре от голия камък — подадох ѝ го. — Ще

те наблюдавам, докато спиш, за да съм сигурен, че няма да паднеш през ръба.

Тя дълго ме гледа и аз почти очаквах, че ще ми откаже. Но малко след това тя взе плаща и се уви с него.

— Вие, господарю Квоте, със сигурност знаете как да накарате едно момиче да се чувства добре.

— Изчакай до утре — казах аз. — Още нищо не си видяла.

Седях тихо, като се опитвах да не треперя, и накрая дишането на Дена стана равномерно. Наблюдавах я как спи с тихото доволство на момче, което си няма и представа колко е глупаво и какви неочаквани трагедии ще му донесе следващият ден.

77.

ОТВЕСНИТЕ СКАЛИ

Събудих се, без да си спомням кога съм заспал. Дена ме разтърсваше леко.

— Не се движи твърде рязко — каза тя, — че сме доста нависоко.

Изправих се бавно. Почти всеки мускул от тялото ми ме болеше. Бедрата и прасците ми бяха като стегнати и твърди възли от болка.

Едва тогава осъзнах, че съм отново с плаща си.

— Събудих ли те? — попитах Дена. — Не си спомням...

— Донякъде го направи. Задряма и се катурна върху мен. Дори не отвори очи, когато започнах да ругая... — Дена не довърши и продължи да наблюдава бавното ми изправяне. — В името на добрия Бог! Приличаш на болен от артрит старец.

— Знаеш как е — оправдах се аз. — Когато човек се събужда, е най-вдървен.

— Ние, жените, по правило нямаме такъв проблем — усмихна се самодоволно тя. Докато ме гледаше, изражението ѝ стана сериозно. — Ти май говориш сериозно?

— Вчера, преди да се срещна с теб, яздих близо сто километра. Не съм свикнал да го правя. И когато миналата нощ скочих, се ударих доста силно в скалата.

— Нарани ли се?

— Разбира се, цялото тяло ме боли.

— О — ахна тя и сложи ръце на устата си, — хубавите ти ръце!

Погледнах надолу и разбрах какво има предвид тя. Трябва да бях наранил ръцете си доста зле при безумния си опит да се изкача върху сивия камък снощи. Мазолите ми на музикант бяха спасили по-голямата част от върховете на пръстите ми, но кокалчетата ми бяха зле нарязани и покрити със засъхнала кръв. Другите части от тялото ме боляха толкова много, че дори не бях забелязал.

Стомахът ме присви, когато видях ръцете си, но когато ги отворих и затворих, установих, че са просто болезнено одрани, но не и

сериозно наранени. Като музикант винаги се безпокоях, че нещо можеше да се случи с ръцете ми, работата ми като изобретател беше удвоила тези ми страхове.

— Изглеждат по-зле, отколкото всъщност са — казах аз. — Откога го няма дракуса?

— Поне от няколко часа. Тръгна си малко след изгрев-слънце.

Погледнах надолу от високата си наблюдателна точка върху арката от сив камък. Миналата вечер върхът на хълма представляваше еднообразно пространство от зелена трева. На сутринта приличаше на бойно поле. На места тревата беше стъпкана, на други изгоряла и заприличала на стърнище. Там, където се беше въргала или влачил тежкото си тяло, драконът бе издълбал дълбоки бразди в земята.

Слизането от сивия камък се оказа по-трудно от качването върху него. Върхът на арката беше на около четири метра от земята и не беше много подходящо да се скача от тази височина. Нормално не бих се безпокоил за това, но в сегашното ми схванато и натъртено състояние се притеснявах да не се приземя непохватно и да не си навехна глезена.

Накрая успяхме да слезем, като използвахме ремъка на пътната ми торба като импровизирано въже. Дена завърза единия край около кръста си, а аз се спуснах, държейки се за другия край. Разбира се, торбата се разтвори широко и вещите ми се разпиляха, но аз стигнах до земята невредим, само със зелени петна от тревата върху колената си.

След това Дена увисна от ръба на скалата, аз я хванах за краката и я спуснах полека долу. Въпреки че имах натъртвания по цялата предна част на тялото си, усещането, което изпитах, доста подобри настроението ми.

Събрах си нещата и седнах да зашия с игла и конец пътната си торба. Малко след това Дена се върна от разходката си до дърветата, като по пътя вдигна одеялото, което бяхме оставили долу. Имаше няколко големи дупки от ноктите на дракона, когато беше минал върху него.

— Виждала ли си някога такава нещца? — казах и протегнах ръка към нея.

— Знаеш ли колко пъти съм чувала тоя въпрос? — повдигна вежди към мен тя.

Ухилих се и ѝ подадох буцата черно желязо, която бях получил от калайджията.

— Това камък от Лоден ли е? — Тя погледна буцата с любопитство.

— Изненадан съм, че го разпозна.

— Познавам един, който използваше такъв за преспание — каза тя презрително. — Специално отбеляза, че макар този камък да е толкова ценен и рядък, той го използва за преспание. — Тя се намуси. — Беше празноглавец. Имаш ли някакво желязо?

— Потърси там някъде — посочих разхвърляните си вещи. — Сигурно ще намериш нещо.

Дена седна на един от ниските сиви камъни и започна да си играе с притеглящия камък и парче от желязна тока. Бавно заших пътната си торба и след това отново прикачих към нея ремъка, като го заших на няколко места, така че да не се изхлузи.

Дена беше напълно погълната от магнита.

— Как действа това нещо? — попита ме тя, като отдели токата и после я пусна да залепне отново. — Откъде идва привличането?

— Това е вид галванична сила — отвърнах аз, после се поколебах. — Което е заобиколният начин да ти кажа, че нямам абсолютно никаква представа.

— Чудя се дали го привлича желязото само защото то самото е направено от желязо — размишляваше тя, като докосваше буцата със сребърния си пръстен без всякакъв ефект. — Ако някой намери камък от Лоден, направен от месинг, дали той ще привлича друг месинг?

— Може би ще привлича мед и цинк — рекох аз. — От това е направен месингът.

Сложих торбата пред себе си и започнах да опаковам нещата си. Дена ми върна буцата и се отправи към разрушените останки от огнището.

— Изял е всичкото дърво, преди да си тръгне — каза тя.

Отидох и аз да погледна. Мястото около огнището беше истинска бъркотия. Сякаш цял кавалерийски легион беше яздил там. Бутнах с върха на обувката си един голям преобърнат чим трева, после се наведох и вдигнах нещо, което намерих.

— Погледни това.

Дена се приближи и аз вдигнах предмета, за да може тя да го види.

Беше една от гладките черни люспи на дракуса, голяма горе-долу колкото дланта ми и с формата на сълза. В средата беше дебела към половин сантиметър, а краищата ѝ бяха заострени.

Подадох го на Дена.

— За вас, милейди. За спомен.

Тя претегли люспата в ръката си.

— Тежка е — каза Дена. — Ще ида да намеря една и за теб... — Тя заподскача обратно и започна да рови из остатъците от огнището. — Мисля, че е изял и някои от камъните заедно с дървото. Знам, че снощи събрах повече от тези тук, за да оградя огъня.

— Гушцерите ядат камъни през цялото време — казах аз. — Така смилат храната си. Камъните натрошават храната в червата им. — Дена ме погледна скептично и аз продължих: — Вярно е. И кокошките го правят.

Тя поклати глава и след това извърна поглед, като продължи да подритва изровената земя.

— Знаеш ли, в началото някак се надявах, че ще превърнеш тази среща в песен. Но колкото повече говориш за това нещо, вече не съм толкова сигурна, че го искам. Крави и кокошки. Къде е усетът ти за драматизъм?

— Не е необходимо да преувеличавам — отвърнах аз. — Освен ако нещо не бъркам, в тази люспа има предимно желязо. Как бих могъл да направя това по-драматично, отколкото вече е?

— Шегуваш се — каза тя и вдигна люспата да я огледа по-внимателно.

Засмях се.

— Скалите наоколо са пълни с желязо — казах аз. — Дракусите ядат скалите и те бавно слизат надолу към стомаха им. Металът полека се отлага в костите и люспите им — взех люспата и отидох при един от сивите камъни. — Година след година дракусът сваля кожата си и след това я изяжда, като по този начин желязото остава в тялото му. След двеста години...

Почуках с люспата върху камъка и тя издаде остър, звънтящ тук, нещо средно между звука от камбана и от парче гледжосана керамика.

Подадох ѝ я обратно.

— Някога миньорите ловували тези зверове заради желязото в тях. Дори и в наши дни предполагам, че някой алхимик би платил доста пари за люспите или костите им. Органичното желязо е истинска рядкост. С него вероятно могат да правят всякакви неща.

Дена погледна люспата в ръката си.

— Печелиш. Можеш да напишеш песента. — Очите ѝ светнаха от идеята, която внезапно ѝ бе дошла. — Дай да видя лоденския камък.

Изрових го от торбата си и ѝ го подадох. Дена доближи люспата до него и тя веднага залепна за буцата с остро щракане, като издаде същото онова странно керамично звънтене. Дена се ухили, върна се при огнището и започна да мушка камъка от Лоден насам-натам из останките в търсене на още люспи.

Погледнах към северните зъбери.

— Не ми се иска да съм човекът, който съобщава лоши новини — казах аз и посочих слабия дим, който се издигаше над дърветата, — но там, долу, нещо пуши. Колчетата, които забих, са изчезнали, но мисля, че снощи видяхме синия огън в тая посока.

Дена местеше буцата напред-назад над останките от огнището.

— Дракусът не би могъл да е отговорен за случилото се във фермата на Маутхен. — Тя посочи обгорената земя и трева. — При развалините нямаше нищо такова.

— Нямах предвид фермата — рекох аз. — Мислех си дали нечий покровител не е опитвал миналата нощ да се стопли с малък, весел лагерен огън...

— И дракусът го е видял. — Лицето на Дена помръкна.

— На твое място не бих се безпокоил — побързах да добавя аз. — Ако патронът ти е толкова умен, колкото казваш, вероятно се чувства тук в безопасност като у дома си.

— Покажи ми който и да е дом, който да е в безопасност от това нещо — мрачно каза тя и ми върна обратно камъка от Лоден. — Да идем да хвърлим един поглед.

* * *

До мястото, където малкият стълб дим се издигаше над гората, бяха само няколко километра, но ние се движехме бавно. Бяхме

наранени и изтощени и нито единият от двама ни не таеше големи надежди за онова, което щяхме да открием, когато стигнем до мястото.

Докато вървахме, си разделихме последната ми ябълка и останалия самун хляб. Отрязвах няколко ленти брезова кора и двамата с Дена ги сдъвкахме. След около час мускулите на краката ми се отпуснаха дотолкова, че ходенето вече не беше мъчение.

Колкото повече се приближавахме, толкова по-бавно напредвахме. Заоблените хълмове бяха заменени с остри зъбери и склонове, покрити със сипеи. Трябваше да се катерим или да заобикаляме, понякога се налагаше да се върнем назад, за да намерим път.

И имаше неща, които ни разсейваха. Попаднахме на едно място, пълно със зрял глог, което ни забави почти цял час. Не след дълго намерихме един поток и спряхме при него да пийнем вода, да се измием и да починем. Надеждите ми за флирт като по книгите бяха отново осуетени от това, че потокът се оказа дълбок само петнайсетина сантиметра. Не беше много подходящ за къпане.

Стигнахме до източника на дима едва в ранния следобед и онова, което открихме там, не беше каквото очаквахме.

* * *

Мястото беше една усамотена долчинка, скътана между отвесните скали. Казвам „долчинка“, но в действителност повече приличаше на нещо като отпечатък от гигантска стъпка между баирите.

От едната ѝ страна беше надвиснала висока и стръмна стена от черна скала, а от другата имаше отвесна пропаст. Двамата с Дена се приближихме до нея на два пъти, но не можехме да продължим нататък, докато накрая намерихме път, по който да стигнем дотам. За наш късмет денят беше безветрен и пушекът се издигаше право нагоре като стрела в ясното синьо небе. Ако не беше той да ни насочва, вероятно никога нямаше да намерим мястото.

Някога сигурно това е била приятна, малка част от гората, но сега изглеждаше като земя, през която беше минала вихрушка.

Дърветата бяха изпочупени, изтръгнати с корена, обгорени и смачкани. Навсякъде бяха издълбани дълбоки бразди от оголена пръст и скала, все едно някой гигантски фермер беше обезумял, докато ореше полето си.

Преди два дни нямаше да мога да отгатна какво беше предизвикало това разрушение, но след онова, което бях видял миналата нощ...

— Нали уж били безобидни? — обърна се към мен Дена. — Май тук дракусът доста е буйствал.

С Дена избирахме откъде да минем през останките.

Белият дим се вдигаше от дълбоката дупка, останала от голямо кленово дърво, което е било изскубнато. От огъня бяха останали едва няколко въглена, които пушеха на дъното, там където някога са били корените на дървото.

Разсеяно ритнах с върха на обувката си няколко буци пръст в дупката.

— Е, добрата новина е, че твоят покровител не е тук. Лошата новина е, че... — спрях и поех дълбоко въздух — Усещаш ли тая миризма?

Дена също си пое дъх и кимна, бърчейки нос.

Качих се върху ствола на падналия клен и се огледах. Вятърът смени посоката си и миризмата стана по-силна — миришеше на мърша и гнилоч.

— Нали спомена, че не ядат месо — каза Дена, като нервно се оглеждаше.

Скочих от дървото и тръгнах обратно към отвесната скална стена. Там имаше малка дървена колиба, която беше разбита на трески. Миризмата на гнило стана по-силна.

— Добре — каза Дена, като погледна към останките, — на мен това хич не ми изглежда безобидно.

— Не знаем дали дракусът е виновен за това — възразих. — Ако чандрианите са нападнали това място, дракусът може да е бил подмамен от огъня и да е предизвикал разрушенията, когато го е гасял.

— Мислиш, че чандрианите са направили това? Не отговаря на нищо, което съм чувала за тях. Те би трябвало да нанасят светкавични удари и след това да изчезват. А не да идват на посещение, да направят няколко пожара и да се върнат по-късно да довършат започнатото.

— Не знам какво да мисля. Но две разрушени къщи... — започнах да ровя из останките. — Струва ми се логично да има някаква връзка.

Дена внезапно си пое дъх. Проследих погледа ѝ и видях една ръка, която се подаваше изпод няколко тежки дървени трупи.

Приближих се. Наоколо бръмчаха мухи и покрих устата си в напразен опит да се предпазя от вонята.

— Мъртъв е от около два цикъла — наведох се и вдигнах плетеница от натрошено дърво и метал. — Погледни това.

— Донеси го тук и ще погледна.

Отнесох го до мястото, където стоеше тя. Нещото беше изпотрошено почти до неузнаваемост.

— Арбалет.

— Не му е помогнал много — каза тя.

— Преди всичко въпросът е защо му е бил нужен? — Огледах дебелото парче синя стомана, от което беше направен напречникът. — Това не е някакъв си ловен лък. Такова нещо използваш, когато искаш да убиеш мъж в броня, който е в другия край на полето. Това оръжие е незаконно.

— Тия закони тук не важат — изсумтя Дена. — И ти го знаеш.

— И все пак е факт, че това е нещо скъпо — свих рамене аз. — Защо някой, който живее в малка колиба с мръсен под, би притежавал арбалет за десет таланта?

— Може би е знаел за дракуса — предположи Дена, като продължаваше да се оглежда нервно. — Точно в този момент и аз не бих имала нищо против да имам арбалет.

— Дракусите са плашливи — поклатих глава аз. — Стоят далеч от хората.

Дена ме изгледа откровено недоверчиво и направи саркастичен жест към останките от колибата.

— Помисли за всяко диво създание в гората — продължих аз. — Всички диви твари избягват контакта с хората. Както ти самата каза — дори никога не беше чувала за дракусите. За това си има причина.

— Може би е побеснял?

Това ме накара да се замисля.

— Тази идея е плашеща — огледах разрушенията наоколо. — Как изобщо може да ти мине подобна мисъл? Може ли гуцер да хване

бяс?

— Има ли още нещо, което искаш да огледаш тук? — Дена се размърда неловко от крак на крак и неспокойно се огледа. — Защото аз приключих с това място. Не искам да съм тук, когато това същество се върне.

— Част от мен мисли, че трябва да направим прилично погребение на този човек...

— Нямам намерение да оставам тук толкова дълго — поклати глава Дена. — Можем да кажем на някого в града и те ще се погрижат за това. Онова може да се върне всеки миг.

— Но защо? — попитах аз. — Защо продължава да се връща? Това дърво е мъртво от доста време, но това другото е било изтръгнато само преди ден-два...

— Защо те е грижа за това? — попита ме Дена.

— Чандрианите — твърдо отвърнах аз, — искам да знам защо са били тук. Дали те контролират дракуса?

— Не мисля, че са били тук — рече Дена. — Може би са били във фермата на Маутхен, но това тук е просто работа на един побеснял дракон крава. — Тя ме изгледа внимателно и продължително. — Не знам какво си дошъл да търсиш тук, но не мисля, че ще го откриеш.

— Имам чувството, че това тук трябва да има някаква връзка с фермата — поклатих глава аз и се огледах.

— Мисля, че ти се *иска* да има такава връзка — меко каза тя. — Но този мъж е мъртъв от доста време. Ти самият го каза. А спомняш ли си рамката на вратата и коритото за вода във фермата? — Тя се наведе и почука върху един от дървените трупи на разрушената колиба, който издаде плътен звук. — И погледни арбалета — металът не е ръждясал. Чандрианите не са били тук.

Сърцето ми се сви. Знаех, че е права. Дълбоко в себе си знаех, че се хващам за сламки. Въпреки това чувствах, че не е правилно да се предам, без да съм опитал да направя всичко възможно.

Дена улови ръката ми.

— Хайде. Да тръгваме. — Тя се усмихна и ме задърпа, ръката ѝ в моята беше хладна и гладка. — Има и по-интересни неща за правене от това да ловим...

Откъм дърветата се чу оглушителен шум от трошене — *кккрек-кекррк*. Дена пусна ръката ми и се обърна към посоката, от която бяхме

дошли.

— Не... — извика. — Не, не, не...

Внезапната заплаха от дракуса ме накара да се съсредоточа.

— Ще се оправим — казах аз, като се огледах. — Той не може да се катери. Твърде тежък е.

— Да се катери къде? На някое дърво ли? Та той ги събаря за забавление!

— На зъберите — посочих отвесната скална стена, която преграждаше тази малка част от гората. — Хайде...

Затичахме се към основата на стената, като се препъвахме в браздите и прескачахме падналите дървета. Зад гърбовете ни се чу буботещо, гръмотевично сумтене. Хвърлих бърз поглед през рамо, но дракусът още беше някъде между дърветата.

Стигнахме до основата на стената и аз започнах да търся място, откъдето и двамата да можем да се изкачим. След една дълга минута, в която се суетяхме като обезумели, излязохме от един гъст храсталак от смрадлика, за да открием ивица от хаотично разровена пръст. Дракусът беше ровил на това място.

— Погледни! — Дена посочи една пролука в скалата — дълбока цепнатина с ширина около шейсетина сантиметра. Беше достатъчно широка, за да може човек да се вмъкне вътре, но твърде тясна за огромния гущер. Върху отвесната скална стена имаше следи от острите му нокти и разровената земя беше осеяна с отчупени парчета скала.

Двамата с Дена се мушнахме в тясната пролука. Вътре беше тъмно и единствената светлина идваше от малката лента синьо небе високо над главите ни.

Докато пълзях навътре, на някои места бях принуден да се обръщам настрани, за да успея да премина. Когато отдръпнах ръцете си от стените, дланите ми се оказаха покрити с черни сажди. Неспособен да си пробие път навътре, очевидно дракусът беше бълвал огън надолу в тесния проход.

Само след десетина стъпки пукнатината се разшири малко.

— Там има стълба — каза Дена. — Качвам се нагоре. Ако това нещо издиша огън към нас, тук ще бъде като дъждовна вода, които се спуска по сухо дере.

Тя се закатери и аз я последвах. Стълбата беше груба, но здрава и след около шест метра стигнахме до равно място. От три страни ни обграждаше тъмен камък, но от четвъртата имаше и ясен изглед към разрушената колиба и дърветата долу. Един дървен сандък беше опрян срещу скалната стена.

— Виждаш ли го? — попита Дена, като надникна надолу. — Каж ми, че не си ожулих колената от бягане за нищо.

Чух глух звук и почувствах как покрай гърба ми се издигна вълна горещ въздух. Дракусът изсумтя отново и през тясната пукнатина долу премина нова струя огън. След това се чу внезапен, ужасен звук като от триене на пирони о камък, когато дракусът започна да драска яростно с нокти върху основата на отвесната скала.

— Безобиден ли? — Дена ми хвърли прям поглед.

— Не преследва нас — казах аз. — Ти видя, че е ровил при тая стена много преди да дойдем тук.

— Какво е това място? — Дена седна.

— Нещо като наблюдателен пост — отвърнах аз. — Оттук се вижда цялата долина.

— Очевидно е наблюдателница — въздъхна тя. — Имах предвид цялото място.

Отворих дървения сандък, който беше опрян на скалната стена.

Вътре имаше грубо вълнено одеяло, пълен мях с вода, малко сушено месо и дузина опасно остри стрели за арбалет.

— И аз не знам — признах аз. — Може би мъжът долу е бил беглец.

Шумът отдолу спря. С Дена надникнахме към опустошената долина. Накрая дракусът се отдалечи от скалата. Той вървеше бавно, а огромното му тяло изриваше неравна бразда в земята.

— Не се движи толкова бързо колкото снощи — отбелязах аз. — Може да е болен.

— А може би е уморен от тежкия ден, прекаран в това да ни следи и да се опитва да ни убие. — Тя вдигна поглед към мен. — Седни. Караш ме да се чувствам неспокойна. И без това известно време никъде няма да ходим.

Седнах и двамата наблюдавахме как дракусът тежко се придвижи до средата на долчинката. Приблужи се до едно десетметрово дърво и го бутна без всякакво забележимо усилие.

След това започна да го яде, като започна от листата. След това схруска клони, дебели колкото китката ми, с такава лекота, с която овцата си пощипва трева. Когато накрая стволът на дървото беше напълно оголен, предположих, че ще спре. Но той просто захапа единия край на дънера с огромната си плоска уста и изви масивния си врат. Стволът се разцепи и натроши и в устата на звяра остана голяма хапка, която дракусът изгълта почти наведнъж.

С Дена се възползвахме от възможността и ние да хапнем нещо за обяд. Малко хляб, наденица и останалата част от морковите ми.

Поколебах се да се доверя на храната в сандъка, тъй като съществуваше доста голяма вероятност мъжът, който бе живял тук, да е бил малко луд.

— Все още ме удивлява това, че никой от околността никога не го е виждал — рече Дена.

— Вероятно хората са го зървали за миг — казах аз. — Свинарят ни разказа, че всеки знае, че в тези гори има нещо опасно. Вероятно просто са предположили, че е демон или някаква подобна глупост.

Дена ме погледна отново, а устните ѝ се извиха в лека усмивка.

— И това го казва човекът, който дойде в този град да търси чандрианите.

— Това е различно — разгорещено запротестирах аз. — Не обикалям насам-натам, като декламирам приказни истории и се хващам за желязо. Тук съм, за да науча истината. За да получа информация, която идва от по-надеждно място от някакви си истории от трета ръка.

— Не исках да докосвам болното ти място — слисано се оправда Дена. — Наистина е невероятно животно. — Тя отново погледна надолу.

— Когато прочетох за него, всъщност не повярвах за огъня — признах аз. — Стори ми се малко невероятно.

— По-невероятно от гущер, голям колкото конска каруца?

— Той просто е по-голям. Но виж, огънят не е нещо естествено. Ако не друго, то къде държи тоя огън? Очевидно не гори запален вътре в него.

— Не обясняват ли това в книгата, която си чел? — попита ме Дена.

— Авторът прави някои предположения, но това е всичко. Не е могъл да хване някой дракус и да го разреже.

— Това е обяснимо — каза Дена, докато наблюдаваше как дракусът небрежно бутна друго дърво и започна да яде и него. — Каква ще е тая мрежа или клетка, която би успяла да го задържи?

— Въпреки това човекът има някои интересни теории — казах аз. — Знаеш ли как от кравешкия тор се получава газ, който може да гори?

— Не. Наистина ли? — Дена се обърна да ме погледне и се засмя.

— Децата на фермерите хвърлят искри върху прясно кравешко лайно и наблюдават как то гори — кимнах аз и се ухилих. — Затова фермерите трябва да внимават при съхранението на тора. Може да се натрупа газ и да експлодира.

— Аз съм градско момиче — каза тя, като се кикотеше. — Не сме играли на такива игри.

— Изпуснала си голямо забавление — казах аз. — Авторът предполага, че дракусите просто съхраняват такъв газ в някакъв мехур. Истинският въпрос всъщност е как го запалват. Авторът предлага една хитроумна идея за арсена. От химична гледна точка в това има смисъл. Арсенът и въглищният газ ще се взривят, ако се смесят. Така се появяват светлините в мочурищата. Но аз мисля, че това не би било много разумно. Ако животното имаше толкова много арсен в тялото си, то би се самоотровило.

— Мммм-хъммм — рече Дена, като продължаваше да наблюдава дракуса под нас.

— Но ако се замислиш, всичко, което му е нужно, е една малка искра, за да запали газа — продължих аз. — А има много животни, които създават достатъчно голяма галванична сила, за да се получи искра. Приципаните змиорки например могат да създадат толкова много, че да убият човек, а са дълги само петдесет-шейсет сантиметра — посочих към дракуса. — Нещо толкова голямо със сигурност може да генерира достатъчно сила, та да се получи искра.

Надявах се, че Дена ще се впечатли от моята находчивост, но тя изглеждаше погълната от сцената под нас.

— Ти всъщност не ме слушаш, нали?

— Не особено — отвърна тя, обърна се към мен и ми се усмихна. — Онова, което имам предвид, е, че за мен си е напълно логично. Той яде дърво. Дървото гори. Защо да не бълва огън?

Докато се опитвах да реша какво да й отговоря, тя посочи надолу към долината.

— Погледни дърветата там, долу. Не ти ли се виждат странни?

— Като изключим това, че са потрошени и изядени ли? — попитах аз. — Не особено.

— Виж как са подредени. Трудно се забелязва, защото на мястото цари пълна бъркотия, но изглежда така, сякаш са растели на редове. Все едно някой ги е засадил.

Сега, когато тя ми го показва, наистина изглеждаше така, сякаш голяма част от дърветата са били подредени в редици преди идването на дракуса. Дюза на редове с по два пъти дървета всеки. Сега от тях бяха останали само дънери или празни дупки.

— Защо някой би насадил дървета насред гората?

— Това не е овощна градина... — замислено каза тя. — Ти видя ли някакви плодове?

Поклатих глава.

— А дракусът е изял само тези дървета — продължи тя. — Има голямо празно пространство в средата. Другите дървета той просто събаря, а тези ги събаря и яде — тя присви очи. — Какво дърво яде в момента?

— Оттук не мога да видя — отвърнах аз. — Клен? Да не би да обича сладко?

Погледахме още известно време, след това Дена се изправи.

— Е, важното е, че няма да ни налети и да избълва огън върху гърбовете ни. Да идем да видим какво има в другия край на оная тясна пътека. Предполагам, че това е пътят, по който да се измъкнем оттук.

Слязохме по стълбата и бавно се запромъквахме по лъкатушещия път на дъното на пукнатината. Той се виеше и усукваше още два пъти стъпки, преди да стигне до малък затворен каньон със стръмни стени, които се издигаха от двете страни.

Нямаше изход, но беше очевидно, че каньонът е бил използван за нещо. Мястото беше почистено от растения и на дъното пръстта беше утъпкана. Имаше две дълги изкопани огнища и над тях върху платформи от тухли бяха поставени големи метални тави. Те доста

наподобяваха на казаните, използвани от касапите за топене на лой, но бяха широки, плоски и плитки като тави за печене на някакви огромни пайове.

— Наистина обича сладко! — засмя се Дена. — Човекът си е правил кленови бонбони тук. Или пък сироп.

Приблжих се, за да погледна. Наоколо се търкаляха ведра от вида, който бихте използвали да пренасяте кленова мъзга, та да я сварите.

Отворих вратата на една малка разнебитена барака и видях вътре още кофи, дълги дървени лопати за разбъркване на мъзгата, стъргалки за ваденето ѝ от тавите...

Но нещо не беше както трябва. В гората беше пълно с кленови дървета. Нямаше смисъл да бъдат отглеждани. И защо човек би избрал такова отдалечено място?

Може би онзи мъж е бил просто смахнат. Взех наслуки една от стъргалките и я погледнах. Ръбът ѝ беше омазан с нещо тъмно, сякаш с нея бяха стъргали катран...

— Пфу! — каза Дена зад гърба ми. — Горчиво е. Мисля, че са го прегорили.

Обърнах се и видях Дена, която стоеше до едно от огнищата. Бе откъртила един голям кръг от нещо лепкаво от дъното на една от тавите и беше отхапала от него. Беше черно, а не тъмнокехлибарено като цвета на кленовите бонбони.

Внезапно осъзнах какво всъщност се бе случило.

— *Недей!*

Тя ме погледна озадачено.

— Не е чак *толкова* лошо — каза тя, а думите ѝ бяха заглушени от лепкавото нещо, с което бе пълна устата ѝ. — Странно е на вкус, но не съвсем неприятно.

Пристъпих към нея и избих парчето от ръката ѝ. Очите ѝ проблеснаха гневно към мен.

— *Изплюй го!* — отсякох аз. — *Веднага! Това е отрова!*

Само за миг изражението на лицето ѝ стана от гневно на ужасено. Тя отвори уста и остави парчето да падне на земята. След това се изплю, а слюнката ѝ беше гъста и черна. Набутах бутилката с вода в ръцете ѝ.

— Изплакни си устата! — наредих ѝ аз. — Изплакни я и се изплюй отново!

Тя взе бутилката и в този момент аз си спомних, че вътре нямаше вода. Бяхме я свършили по време на обета.

Затичах се и се проврях през тесния проход. Стрелнах се нагоре по стълбата, грабнах меха с вода и след това се спуснах бързо обратно до малкия каньон.

Дена седеше на земята. Беше много бледа и очите ѝ бяха широко отворени. Пъхнах меха в ръцете ѝ и тя започна да гълта от него толкова бързо, че се задави и леко повърна, докато плюеше водата обратно.

Протегнах се към огнището и пъхнах ръката си дълбоко в пепелта, докато намерих на дъното неизгорели въглени. Извадих една шепка от тях. Разтърсих ръка, та по-голямата част от пепелта да изпадне, и след това ѝ подадох шепката черни въглени.

— Изяж това! — наредих аз.

Тя ме погледна безучастно.

— Направи го! — раздрусках въглените пред очите ѝ. — Ако не ги съдъвчеш и преглътнеш, ще те съборя на земята и насила ще ги напъхам в гърлото ти! — Сложих един въглен в устата си. — Виж, няма страшно. Просто го направи. — Тонът ми омекна и стана по-скоро умолителен, отколкото заповеден. — Дена, довери ми се.

Тя взе няколко въглена и ги сложи в устата си. Лицето ѝ беше все така бледо, а очите ѝ се напълниха със сълзи. Започна да дъвче с хрущящ звук и след това с гримаса отпи от водата, за да преглътне.

— Тук са приготвяли от проклетия офалум — казах аз. — Голям глупак съм, че не се сетих за това по-рано.

Дена се опита да каже нещо, но аз я прекъснах:

— Не говори. Продължавай да ядеш. Толкова, колкото може да понесе стомахът ти.

Тя кимна сериозно с широко отворени очи. Продължи да дъвче, леко се задави и след това преглътна въглена с още една глътка вода. Изяде една дузина бързо един след друг и след това отново си изплакна устата.

— Какво е офалум? — попита тихо.

— Наркотик. Това са денерови дървета. Току-що изяде цяла хапка денерова смола.

Седнах до нея. Ръцете ми трепереха. Притиснах ги върху краката си, за да скрия това.

След моите думи тя остана мълчалива. Всеки беше чувал за денеровата смола. В Тарбеан събираха от уличките и входовете на квартала край доковете вкочанените тела на сладкоядите, които бяха поели прекалено голяма доза от нея.

— Колко глътна?

— Просто я дъвчех като карамел. — Лицето ѝ отново пребледня. — Има още малко, залепнала на зъбите ми.

— Продължавай да си плакнеш устата — побутнах меха с вода към нея.

Тя изжабурка водата между бузите си, преди да я изплюе и да повтори целия процес отново. Опитах се да отгатна колко от наркотика беше поела в тялото си, но имаше много неизвестни — не знаех колко точно беше погълнала, колко пречистено беше веществото и дали фермерите бяха взели някакви мерки да го филтрират или пречистят.

Тя размърда уста и опипа с език зъбите си.

— Добре, вече съм чиста.

Насилих се да се засмея.

— Всичко друго си, но не и чиста — казах аз. — Цялата ти уста е черна. Приличаш на дете, което си е играло в сандъка за въглища.

— Ти не изглеждаш много по-добре — отвърна ми тя. — Приличаш на коминочистач.

Тя се протегна и докосна голото ми рамо. Явно бях скъсал ризата си, когато тичах презглава да донеса меха с вода. Тя се усмихна изнурено, но очите ѝ си останаха все така уплашени.

— Защо стомахът ми е пълен с въглени?

— Въглените са като химическа гъба — отвърнах аз. — Поемат наркотиците и отровите.

— Всички ли? — тя леко се оживи.

Помислих си дали да не я излъжа, после се отказах.

— По-голямата част. Ти ги погълна доста бързо. Ще поемат голяма част от смолата.

— Колко голяма?

— Около шест части от десет — отвърнах. — Може би дори малко повече. Как се чувстваш?

— Уплашена — призна тя. — Треперя. Но като изключим това, не се чувствам по-различно.

Тя се размърда неспокойно на мястото си и сложи ръката си върху парчето смола, което бях изтръгнал от нея преди малко. Захвърли го встрани и нервно избърса ръка о панталоните си.

— Колко време ще мине, докато разберем?

— Не знам доколко са го пречистили — отвърнах аз. — Ако все още е необработен, ще е необходимо повече време да стигне до организма ти. Което е добре, защото така ефектът му ще се разпростре върху по-дълъг период от време.

Опипах пулса на врата ѝ. Беше силно ускорен, но това не означаваше нищо. Моят пулс също препускаше лудо.

— Погледни тук, горе — вдигнах ръка и наблюдавах очите ѝ.

Зениците ѝ реагираха бавно на светлината. Сложих ръка на главата ѝ и под предлог, че повдигам клепача ѝ, натиснах силно с пръста си посинялото място на челото ѝ. Тя не трепна, нито пък показа по какъвто и да е начин, че това ѝ причиняваше болка.

— Преди си мислех, че си въобразявам — каза Дена, като вдигна поглед към мен. — Но очите ти наистина си сменят цвета. Обикновено са яркозелени със златист пръстен от вътрешната част...

— Наследих ги от майка си — обясних аз.

— Но аз ги наблюдавах. Когато вчера счупи дръжката на помпата, те станаха матовозелени и мътни. А когато свинарят каза онова за Рух, само за миг те станаха тъмни. Помислих си, че е просто от светлината, но сега виждам, че не е така.

— Изненадан съм, че си го забелязала — казах аз. — Единственият друг човек, който някога го е споменавал, беше един мой стар учител. А той беше арканист, което означава, че, общо взето, работата му беше точно такава — да забелязва нещата.

— Е, моята работа е да забелязвам нещата в теб. — Тя леко повдигна глава. — Хората вероятно се разсейват от косата ти. Тя е толкова блестяща. Толкова... Толкова объркваща. А лицето ти е наистина изразително. Ти винаги го контролираш — дори и начина, по който се движат очите ти. Но не и цвета им. — Тя се усмихна. — Сега са светли. Като зелен скреж. Трябва да си ужасно уплашен.

— Предполагам, че това е просто старомодна похот — казах аз с възможно най-грубия си тон. — Не се случва толкова често някое

красиво момиче да ми позволи да съм толкова близо до нея.

— Винаги ми казваш най-красивите лъжи — каза тя и извърна поглед от мен към ръцете си. — Ще умра ли?

— Не — казах аз с твърд глас, — разбира се, че не.

— Можеш ли... — Тя вдигна поглед към мен и се усмихна отново, а очите ѝ бяха влажни, но не пълни със сълзи. — Можеш ли заради мен да го изречеш със силен глас?

— Няма да умреш — повторих аз и се изправих. — Хайде да идем да видим дали нашият приятел гущерът не си е отишъл вече.

Исках да я накарам да разсее мислите си и да се движи. И така, и двамата пийнахме по малко вода и тръгнахме обратно към наблюдателницата.

Дракусът лежеше на слънце и спеше.

Възползвах се от възможността да напъхам одеялото и сушеното месо в пътната си торба.

— Преди съм се чувствал гузен, когато съм крал от мъртвец — казах аз, — но този път...

— Сега поне знаем защо се е криел насред това затънтено място с лък, наблюдателница и всичко останало — рече Дена. — Една малка загадка е разрешена.

Започнах да завързвам торбата си, но после размислих и прибрах и стрелите за арбалета.

— За какво са ти?

— Сигурно струват нещо — отвърнах аз. — Имам дълг към един опасен човек. Всяко пени ще ми е от полза... — Не довърших, защото внезапно ми хрумна нещо.

Дена ме погледна и можех да видя, че и тя беше стигнала до същото заключение.

— Знаеш ли колко би струвала толкова много смола? — попита ме тя.

— Всъщност не — отвърнах аз и се замислих за трийсетте тави — дъното на всяка една от тях покрито с черна, лепкава, втвърдена смола, голяма колкото чиния. — Предполагам, че струва много. Ужасно много.

Дена пристъпи от крак на крак.

— Квоте, не знам какво да мисля за това. Виждала съм момичета, пристрастени към това нещо. Имам нужда от пари. — Тя се

засмя горчиво. — В момента дори нямам втори кат дрехи. — Тя изглеждаше неспокойна. — Но не знам дали нуждата ми е чак толкова голяма.

— Мислех си за аптекарите — побързах да кажа аз. — Те ще го пречистят за лекарство. Това е силно болкоуспокояващо. Цената изобщо няма да е толкова добра, колкото ако отидем при другия вид хора, но все пак половин самун...

— Харесва ми половината самун — усмихна се широко Дена. — Особено след като загадъчният ми покровител, изглежда, е изчезнал.

Върнахме се обратно долу при каньона. Този път, когато излязох от тесния проход, видях тавите за изпаряване в различна светлина. Сега всяка от тях се равняваше на тежка монета в джоба ми. Таксата за обучение за следващия семестър, нови дрехи, освобождаване от дълга ми към Деви...

Видях, че Дена гледаше към тавите със същия интерес, макар лицето ѝ да бе по-безизразно от моето.

— С това мога да живея охолно цяла година — каза тя. — И няма да съм длъжна никому.

Отидох до бараката за инструменти и взех по една стъргалка за всеки от двама ни. След няколко минути работа събрахме всички черни лепкави парчета в едно блокче с големината на пъпеш.

Тя потрепери за миг и след това ме погледна с усмивка. Страните ѝ бяха зачервени.

— Внезапно се почувствах много добре. — Тя скръсти ръце над гърдите си и започна да разтрива ръцете си нагоре-надолу. — Наистина много добре. Не мисля, че е само заради мисълта за всички тия пари.

— От смолата е — казах аз. — Това, че мина толкова дълго време, преди да ти подейства, е добър знак. Щях да се обезпокоя, ако се бе случило по-рано — погледнах я сериозно. — Сега ме слушай. Трябва да ми кажеш, ако почувстваш някаква тежест в гърдите или имаш затруднения с дишането. Ако нито едното от тези две неща не се случи, значи си добре.

Дена кимна, след това си пое дълбоко дъх и го изпусна.

— В името на сладкия ангел Ордал, който е над нас! Чувствам се прекрасно. — Тя ме погледна разтревожено, но после на лицето ѝ отново се появи широката усмивка. — Дали ще се пристрастя от това?

Поклатих глава и тя въздъхна облекчено.

— Знаеш ли кое е най-странното? Страхувам се да не се пристрастя, но не ме е грижа, че се страхувам. Никога преди това не съм се чувствала по този начин. Нищо чудно, че нашият голям люспест приятел се връща за още...

— Милостиви Техлу! — рекох аз. — Дори не ми мина през ум за това. Ето защо той драскаше с нокти да се добере дотук. Усеца миризмата на смолата. Яде дърветата от два цикъла — по три-четири на ден.

— Най-големият сладкояд на света идва да си вземе дозата. — Дена се засмя, но след това на лицето ѝ се появи ужас. — Колко дървета бяха останали?

— Две или три — отвърнах аз, като се замислих за редиците празни дупки и пречупени дънери. — Но откакто се върнахме тук, може да е изял още едно.

— Виждал ли си някога сладкояд, когато изпитва глад за смола? — каза Дена, обхваната от паника. — Те откачат.

— Знам — казах аз и се сетих за момичето, което бях видял да танцува голо в снега в Тарбеан.

— Какво мислиш, че ще направи, когато дърветата свършат?

Обмислях дълго отговора си.

— Ще тръгне да търси още. И ще бъде отчаян. И освен това знае, че на последното място, където е намерил от тези дървета, е имало малка къща, която е миришела на хора... Ще се наложи да го убием.

— Да го убием ли? — Тя се засмя и след това притисна ръце към устата си. — С какво? С моето пеене и твоето перчене? — Започна да се кикоти неудържимо, въпреки че беше запушила устата си с ръце. — В името на бога! Съжалявам, Квоте. Колко дълго мислиш, че ще съм в това състояние?

— Не зная. Ефектите от офалума са еуфория...

— Това вече го имам — смигна ми тя и се ухили.

— Последвано от вманиачаване и известен делириум, ако дозата ти е била достатъчно голяма, а след това изтощение.

— Може би поне веднъж ще поспя през нощта — каза тя. — Не може сериозно да мислиш, че ще успееш да убиеш това нещо. Какво ще използваш? Остра пръчка ли?

— Не мога просто да го оставя да беснее на воля. Оттук до Требон са само около осем километра. А някои малки ферми са дори още по-близо. Помисли само каква вреда може да нанесе.

— Но как ще го направиш? — повтори тя. — Как можеш да убиеш такова нещо?

Обърнах се към малката барака.

— Ако имаме късмет онзи мъж да е имал достатъчно здрав разум, за да си купи и резервен арбалет...

Започнах да тършувам вътре, като изхвърлях разни неща през вратата — гребла за разбъркване, кофи, стъргалки, лопата, още кофи, буре...

Бурето беше с размера на малка бъчонка за бира. Изнесох го извън бараката и откъртих капака. На дъното видях чувал, в който имаше голяма лепкава маса от черната денерова смола — поне четири пъти повече, отколкото вече бяхме остъргали заедно с Дена.

Извадих чувала и го сложих на земята, като го отворих, за да може Дена да погледне вътре. Тя надникна, ахна и след това започна да подскача.

— Сега вече мога да си купя и пони! — възкликна тя, като се смееше.

— Не знам за пони — казах аз, като направих някои сметки наум, — но мисля, че преди да разделим парите, трябва да ти купим една хубава полуарфа с това. А не някаква си жалка лира.

— Да! — извика Дена и след това ме прегърна буйно и с възхищение. — А на теб ще купим... — Тя ме погледна с любопитство, и покритото ѝ със сажди лице беше само на сантиметри от моето. — Какво искаш?

Преди да успея да отговоря или да направя каквото и да е, дракусът изрева.

78. ОТРОВА

Ревът на дракуса беше като звук от тромпет, ако можете да си представите тромпет, голям като къща и направен от камък, гръмотевица и разтопено олово. Този път не го усетих върху гърдите си. Усетих го с краката си, когато земята потрепери от него.

Ревът ни накара да подскочим. Горната част на главата на Дена се удари в носа ми и аз се олюлях, заслепен от болка. Дена изобщо не забеляза това, тъй като се препъна и падна, размахала комично ръце и крака.

Докато помагах на Дена да се изправи, чух далечен грохот, след което ние предпазливо отново се качихме в наблюдателницата.

Дракусът лудуваше, подскачайки като пияно куче и събаряйки дърветата така, както някое хлапе катурва царевици в полето.

Наблюдавах с притаен дъх как стигна до един стар стогодишен дъб, масивен като сив камък. Дракусът се вдигна на задните си крака и подпря предните върху един от по-ниските клони, сякаш искаше да се покатери върху него. Дебелият колкото дърво клон направо се сцепи.

Дракусът отново се изправи на задни крака и удари дървото с цялата си тежест. Наблюдавах го, убеден, че ще се наниже на строшения клон, но назъбеното копие от твърдо дърво едва одраска гърдите му, преди да се разцепи на трески. Дракусът се удари върху ствола и макар и да не го пречупи, дървото се пропука със звук, наподобяващ трясъка на светкавица.

Звярът се мятеше наоколо, подскачаше и падаше, търкаляше се върху назъбените издатини на скалите. Той избълва огромен пламък и отново атакува пропукания дъб, като го удари с тъпата страна на огромната си клиновидна глава. Този път успя да събори дървото, като предизвика взрив от пръст и камъни, когато корените на дървото бяха изтръгнати от земята.

Единствената мисъл, която мина през главата ми, беше колко безполезно е да се опитвам да убия това същество. То само се удряше с

много по-голяма сила, отколкото можех да се надявам да употребя срещу него.

— Няма как да го убием — признах аз. — Все едно да се опитваме да нападнем някоя гръмотевична буря. Как изобщо бихме могли да го нараним?

— Ще я подмамим към някоя стръмна скала — простичко предложи Дена.

— Нея? — попитах аз. — Защо мислиш, че е *тя*?

— А ти защо мислиш, че е той? — тръсна глава тя, сякаш за да я прочисти. — Както и да е, няма значение. Знаем, че огънят го привлича. Трябва просто да провесим нещо запалено от някой клон. — Тя посочи няколкото дървета, които бяха надвиснали на отвесната скала под нас. — След това, когато дракусът се хвърли да го гаси... — Тя направи пантомима с двете си ръце, за да покаже нещо, което пада.

— Мислиш ли, че дори това би го наранило? — попитах я аз със съмнение.

— Ами, когато събориш мравка от масата, тя не се наранява, макар за нея това да е като да падне от висока скала. Но ако някой от нас скочи от покрива, се нараняваме, защото сме по-тежки. Има смисъл в това, че колкото по-голямо е едно нещо, толкова по-тежко пада. — Тя многозначително погледна надолу към дракуса. — От това по-голямо нещо няма накъде.

Разбира се, тя беше права. Имаше предвид съотношението между размер и обем, макар да не знаеше, че се нарича по този начин.

— Поне би трябвало да се нарани — продължи Дена. — После можем да изтъркаляме няколко скали върху него или нещо подобно. — Тя ме погледна. — Какво има? Да не би идеята ми да не е добра?

— Не е много героична — отвърнах недоволно аз. — Надявах се на нещо малко по-елегантно.

— Ами, оставих бронята и бойния си кон у дома — рече тя. — Ядосан си, защото големият ти университетски мозък не може да измисли нищо, а моят план е просто блестящ. — Тя посочи към оградения отвсякъде каньон зад нас. — Ще накладем огън в една от онези метални тави. Те са широки и плитки и ще поемат топлината. В оная барака имаше ли някакво въже?

— Аз... — усетих познатото присвиване под лъжичката. — Не. Не мисля, че има.

— Не унивай толкова — потупа ме Дена по ръката. — Когато дракусът си тръгне, ще проверим развалините на къщата. — Тя погледна към животното. — Честно казано, знам как се чувства тя. Почти съм готова и аз да се разтичам и разскачам наоколо.

— Това е маниакалното поведение, за което ти споменах — припомних ѝ аз.

След четвърт час дракусът напусна долината. Едва след това с Дена излязохме от скривалището си, като аз носех пътната си торба, а тя тежкия мушамен чувал с всичката смола, която бяхме открили.

— Дай ми лоденския камък — рече тя, след като свали чувала на земята.

Подадох ѝ го.

— Намери въже. А аз ще ти намеря подарък. — Тя се отдалечи, като подскачаше с лекота, а черната ѝ коса се носеше след нея.

Набързо претърсих къщата, като съдържах дъха си колкото можех. Намерих брадвичка, счупени глинени съдове, една крина червиво брашно, плесенясал сламен дюшек, кълбо с канап, но не и въже.

Дена нададе възхитен вик откъм дърветата, дотича обратно при мен и набута една тъмна люспа в ръката ми. Беше загрята от слънцето, малко по-голяма от нейната, но по-скоро овална, отколкото с формата на сълза.

— Любезно ви благодаря, милейди.

Тя направи очарователен реверанс и се ухили.

— Намери ли въже?

— Това е най-близкото до него, което успях да намеря — подадох ѝ кълбото с груб канап. — Съжалявам.

— Е, добре. — Дена се намръщи, после сви рамене. — Сега е твой ред да измислиш план. Може би някоя странна и чудна магия от Университета? Някои от онези тъмни сили, които е по-добре да не бъдат закачани?

Повъртях люспата в ръцете си и се замислих върху думите ѝ. Имах восък, а тази люспа беше подходяща за създаване на връзка, колкото и всеки косъм. Можех да направя кукла на дракуса, но после какво? Опарването на някой крак едва ли щеше да притесни същество, което се чувстваше съвсем удобно, излегнато върху легло от нажежени въглени.

Но с помощта на кукла човек можеше да стори и по-зловещи неща.

Неща, които дори не биха минали и през ума на един добър арканист.

Неща с игли и ножове, които биха накарали човек да кърви дори и да се намира на километри разстояние. Истински злонамерени неща.

Погледнах преценяващо люспата в ръката ми. В средата беше подебела от дланта ми. Дори като използвах кукла и горещ огън за източник на енергия, не знаех дали щях да успея да премина през люспите, за да навредя на съществото.

Най-лошото от всичко беше, че ако опитах да направя това, нямаше как да разбера дали съм успял. Не можех да понеса мисълта да си седя безучастно край огъня и да забивам игли в някаква си восъчна кукла, докато на километри разстояние един полудял от наркотика дракус се търкаля в обхванатите от пламъци развалини на фермата на някое невинно семейство.

— Не — рекох аз. — Не мога да се сетя за такава магия.

— Можем да идем да кажем на пристава, че трябва да си намери една дузина помощници с лъкове и да дойдат да убият подлудения от наркотик и голям колкото къща дракон кокошка — предложи тя.

Внезапно ми просветна.

— Отрова — казах аз. — Трябва да го отровим.

— Имаш ли подръка няколко килограма арсен? — попита тя скептично. — И дали и това би било достатъчно за нещо толкова голямо?

— Не арсен — побутнах мушамения чувал с крака си.

Тя погледна надолу към него.

— О — рече тя унило, — а какво ще стане с понито ми?

— Вероятно ще трябва да се лишиш от него. Но ще ни останат достатъчно пари, за да ти купим полуарфата. Всъщност обзалагам се, че от тялото на дракуса ще мога да изкарам дори повече пари. Люспите ще струват доста. А естествениците в Университета биха умрели от желание да могат...

— Не е нужно да ме убеждаваш — прекъсна ме тя. — Знам, че това трябва да направим. — Тя вдигна поглед към мен и се ухили. — Освен това ще станем герои и ще убием дракона. Съкровището, което ще спечелим от него, е допълнителен бонус.

— Добре тогава — засмях се аз. — Мисля, че трябва да се върнем при сивия камък и да накладем огън там, та да подмамим дракуса.

— Защо? — Дена изглеждаше озадачена. — Знаем, че той ще се върне тук. Защо просто не направим лагер тук и да чакаме?

— Погледни колко денерови дървета са останали — поклатих глава аз.

— Всички ли ги е изял? — Тя се огледа.

Кимнах.

— Ако го убием тая вечер, през нощта можем да се върнем обратно в Требон — казах аз. — Омръзна ми да спя на открито. Искам да се изкъпя, да ям топла храна и да спя в истинско легло.

— Отново послъгваш — весело рече тя. — Ставаш по-добър в опитите си, но за мен си прозрачен като плитък поток. — Тя мушна гърдите ми с пръст. — Кажи ми истината.

— Искам да те върна обратно в Требон — признах аз. — За всеки случай, ако си изяла повече смола, отколкото е добре за теб. Не бих се доверил на никой от местните доктори, но вероятно те имат някои лекарства, които бих могъл да използвам. Просто за всеки случай.

— Моят герой — усмихна се Дена. — Много си мил, но се чувствам чудесно.

Протегнах се и силно пернах ухото ѝ с върха на пръста си.

Тя сложи ръка отстрани на главата си с възмутен вид.

— Оу... ох — изглеждаше объркана.

— Изобщо не те заболя, нали?

— Не — призна тя.

— Ето каква е истината — сериозно казах аз. — Мисля, че ще бъдеш добре, но не го знам със сигурност. Не знам колко от онова нещо е останало в организма ти. След един час ще имам по-добра представа, но предпочитам да съм с един час по-близо до Требон. Което би означавало, че няма да се наложи да те нося от по-отдалеч. — Погледнах я право в очите. — Не бих рискувал живота на хората, на които държа.

Тя ме слушаше с мрачно изражение. След това на лицето ѝ отново разцъфна усмивка.

— Харесвам мъжественото ти перчене — каза тя. — Покажи ми още от него.

79.

СЛАДКИ ПРИКАЗКИ

Бяха ни необходими около два часа, за да се върнем на хълма със сивия камък. Щяхме да стигнем по-бързо, но маниакалното поведение на Дена ставаше все по-обсебващо и цялата ѝ допълнителна енергия по-скоро пречеше, отколкото помагаше. Тя се разсейваше твърде лесно и бе склонна да тръгне в някаква нейна си посока, щом забележи нещо интересно.

Пресякохме малкия поток, през който бяхме минали и преди, и макар той да беше дълбок едва до глезените, Дена настоя да се изкъпем. Аз се поизмих, след това се преместих на дискретно разстояние и се заслушах в няколкото доста цветисти песни, които тя изпя. После ми отправи и няколко не дотам изтънчени покани да се присъединя към нея във водата.

Излишно е да казвам, че останах резервиран. Има определени думи, назоваващи хората, склонни да се възползват от жените, които не са способни да се контролират напълно, и нито една от тези думи никога няма да бъде използвана с основание за мен.

* * *

Щом стигнахме до върха на хълма със сивия камък, се възползвах от енергията, която Дена имаше в излишък, и я изпратих да събере дърва, докато аз направя огнище още по-голямо от предишното. Колкото по-голям беше огънят, толкова по-бързо щеше да привлече дракуса.

Седнах до мушамения чувал и го отворих. От смолата се носеше миризма на пръст, нещо като сладникав, опушен мирис на тор.

Дена се върна на върха на баира и хвърли на земята наръч дърва.
— Колко от смолата смяташ да използваш? — попита ме тя.

— Още не съм решил. Ще трябва да налучквам.

— Сложи я всичката. По-добре да си сигурен, отколкото да съжбяляваш после.

— Не е нужно да слагам чак толкова много — поклатих глава аз. — Това ще е просто прахосничество. Освен това смолата е силно болкоуспокояващо, когато се пречисти както трябва. Хората биха могли да я използват като лекарство...

— ... а на теб биха ти свършили добра работа парите — довърши Дена.

— Така е — признах аз. — Но, честно казано, по-скоро си мислех за твоята музика. Изгуби лиратата си в онзи пожар. Знам какво е да останеш без инструмент.

— Чувал ли си историята за момчето със златните стрели? — попита Дена. — Като малка винаги съм се чудела на тази история. Трябва наистина много да искаш да убиеш някого, та да стреляш по него със златна стрела. Защо просто да не задържиш златото и да не се прибереш у дома?

— Това несъмнено поставя историята в различна светлина — казах аз и погледнах надолу към чувала.

Предположих, че такова количество денерова смола би струвало поне петдесет таланта при някой аптекар. Може би дори и сто, в зависимост от това колко пречистена е.

Дена сви рамене и се отправи обратно към дърветата, за да потърси още съчки, а аз започнах внимателно да обмислям колко денер ще е нужен, за да отровя един петтонен гуцер.

Беше ужасно трудно да се отгатне това, като нещата се усложняваха допълнително от факта, че нямах точна мярка. Започнах със зърно с големината на върха на малкия ми пръст — предположих, че в действителност Дена е погълнала горе-долу толкова.

Обаче после получи и щедра доза въглен, който ефективно беше намалил количеството денер наполовина. Значи оставаше топче черна смола малко по-голямо от грахово зърно.

Но това беше дозата, достатъчна, за да накара едно момиче да стане еуфорично и енергично. А аз исках да убия дракуса. Затова утроих дозата и след това я утроих още веднъж, за да съм сигурен. Крайният резултат беше топче с големината на едро узряло гроздово зърно.

Предположих, че дракусът тежи пет тона или осемстотин камъка. Предположих също и че теглото на Дена е осем-девет камъка — за по-сигурно осем. Това означаваше, че за да убия дракуса, ми трябваше доза сто пъти по-голяма от това топче с размера на грозде. Направих десет топчета с размера на грозде, след това ги смачках в едно голямо топче с размера на кайсия.

Направих още девет топчета колкото кайсия и ги сложих и дървеното ведро, което бяхме взели от денеровата плантация.

Дена хвърли на земята още един наръч дърва и надникна в кофата.

— Това ли е всичко? — попита тя. — Не изглежда толкова много.

Беше права. Изобщо не изглеждаше много в сравнение с огромните размери на дракуса. Обясних ѝ как бях стигнал до това количество.

— Предполагам, че сметките ти са горе-долу верни — кимна тя. — Но не забравяй, че това нещо яде дървета почти цял месец. Сигурно има определена доза, която може да понесе.

Кимнах и добавих още пет топчета с големината на кайсия във ведрото.

— Освен това може да е по-издръжливо, отколкото си мислиш. Смолата може да действа по различен начин на гущерите.

Отново кимнах и добавих още пет топчета в кофата.

След известно размишление добавих и още едно.

— Така стават двацет и едно — обясних аз. — Добро число — три седмици.

— Няма нищо лошо в това и късметът да е на наша страна — съгласи се Дена.

— Освен това искаме и да умре бързо. Ще е по-милосърдно за дракуса и по-безопасно за нас.

— Тогава да го удвоим — погледна ме Дена.

Кимнах и тя отново тръгна към дърветата, а аз приготвих още двацет и едно топчета и ги пуснах във ведрото. Тя се върна с още дърва за горене точно когато търкалях между пръстите си последното топче.

Натъпках смолата в дъното на кофата.

— Това би трябвало да е повече от достатъчно — рекох аз. — Толкова офалум би бил достатъчен да убие два пъти цялото население

на Требон.

И двамата с Дена погледнахме в кофата. В нея беше около една трета от цялата смола, която бяхме намерили. Онова, което беше останало в найлоновия чувал, беше достатъчно, за да купим полуарфа за Дена, да изплатя дълга си към Деви и пак да ни остане толкова, че да живеем охолно в продължение на месеци. Помислих си, че можех да си купя нови дрехи, пълен комплект нови струни за лютнята си, бутилка авенишко плодово вино...

После се сетих как дракусът разхвърляше дърветата насам-натам, все едно бяха житни класове, и небрежно ги трошеше на трески с тежестта си.

— Трябва да удвоим количеството още веднъж — каза Дена, сякаш в отражение на собствените ми мисли, — ей така, за всеки случай.

Удвоих дозата още веднъж и изтъркалях още четирийсет и две топчета, докато Дена донасяше наръч след наръч дърва.

Успях да разпаля огъня точно когато започнаха да падат първите дъждовни капки.

Огънят, който стъкнахме, беше по-голям от предишния, с надеждата, че по-ярките пламъци ще привлекат дракуса по-бързо. Исках да върна Дена възможно най-бързо в относителната безопасност на Требон.

Накрая измайсторих набързо една стълба с помощта на брадвичката и канапа, които бях намерил. Беше грозна, но вършеше работа и аз я подпрях отстрани върху арката от сив камък. Този път с Дена щяхме да разполагаме с лесен начин да стигнем до безопасно място.

* * *

Вечерята ни беше далеч по-скромна от тази през миналата нощ. Трябваше да се задоволим с последните остатъци от вече баятия хляб, сушено месо и последните картофи, които изпекохме на края на огъня.

Докато се хранехме, разказах на Дена цялата история с пожара в Рибарника. Донякъде защото бях млад, бях момче и отчаяно исках да я впечатля, но и също защото исках да изясня, че съм пропуснал обяда с

нея поради обстоятелства, които бяха изцяло извън моя контрол. Тя беше съвършеният слушател — внимаваше и ахкаше точно в моментите, когато трябваше.

Вече не се безпокоях, че е погълнала свръхдоза от наркотика. След като беше насъбрала цели купища дърва за горене, маниакалното ѝ държане постепенно се уталожваше, оставяйки я в състояние на доволна, почти замечтана летаргия. Въпреки това знаех, че последствията от смолата щяха да я накарат да се чувства изтощена и слаба. Исках да е в безопасност в някое легло в Требон, за да може да се възстанови.

След като приключихме с храненето, отидох до мястото, където тя седеше, облежната на един от сивите камъни. Навих нагоре ръкавите на ризата си.

— Добре. Трябва да проверя как си — важно казах аз.

— Май наистина знаеш как да поласкаеш едно момиче? — лениво, с полузатворени очи се усмихна тя.

Опипах за пулса ѝ в извивката на деликатната ѝ шия. Беше бавен, но равномерен. Тя леко се дръпна, когато я докоснах.

— Гъделичкаш ме.

— Как се чувстваш?

— Уморена — отвърна тя, като леко заваляше думите. — Добре съм, но съм уморена и ми е малко студено...

Макар да очаквах това, все пак беше леко изненадващо, като се има предвид, че бяхме само на няколко крачки от пламтящата клада. Отидох да взема допълнителното одеяло от торбата си и ѝ го донесох. Тя се уви в него.

Наведох се съвсем близо до лицето ѝ, така че да мога да погледна в очите ѝ. Зениците ѝ все още бяха разширени и реагираха бавно, но не повече от преди.

Тя протегна ръка и я сложи върху бузата ми.

— Имаш най-милото лице — каза тя и ме погледна замечтано. — То е като съвършената кухня.

Сдържах усмивката си. Беше започнала да бълнува. Щеше да влиза и излиза от делириума, преди накрая да изпадне в безсъзнание от силното изтощение. Ако видите човек, който сам си говори безсмислици някъде в уличките на Тарбеан, твърде вероятно е той да

не е наистина луд, а просто някой сладкояд, побъркал се от твърде много денер.

— Кухня ли?

— Да — отвърна тя. — Всичко съвпада и захарницата е точно там, където трябва да бъде.

— Как се чувстваш, когато си поемаш дъх?

— Нормално — спокойно отвърна тя. — Трудно ми е, но се чувствам нормално.

— Какво точно имаш предвид? — сърцето ми започна да бие малко по-бързо при нейните думи.

— Трудно ми е да дишам. Понякога гърдите ми се стягат, все едно се опитвам да вдишам пудинг. — Тя се засмя. — Пудинг ли казах? Исках да кажа меласа. Като пудинг от сладка меласа.

Сдържах внезапното си желание да ѝ се скарам, че я бях предупредил да ми каже, ако нещо не е наред с дишането ѝ.

— Сега продължава ли да ти е трудно да дишаш?

Тя сви рамене с безразличие.

— Трябва да чуя дишането ти — казах аз. — Но тук не разполагам с никакви инструменти, така че би ли могла да разкопчаеш малко ризата си — трябва да допра ухо до гърдите ти.

Дена вдигна очи нагоре и разкопча ризата си повече, отколкото беше необходимо.

— Е, това вече е нещо съвсем ново — игриво каза тя, като за момент звучеше нормално, като самата себе си. — Никой досега не се е пробвал по тоя начин.

Завъртях се и притиснах ухо към гръдната ѝ кост.

— Как звучи сърцето ми?

— Бавно, но силно — отвърнах аз. — Имаш добро сърце.

— Казва ли ти нещо?

— Нищо, което да мога да чуя.

— Слушай по-внимателно.

— Поеми си дълбоко въздух няколко пъти и недей да говориш. Трябва да чуя дишането ти.

Слушах. Въздухът влетя вътре и аз почувствах как едната ѝ гърда се притисна в ръката ми. Тя издиша и аз усетих топлия ѝ дъх върху врата си. Цялото ми тяло настръхна.

Можех да си представя неодобрителния поглед на Аруил. Затворих очи и опитах да се съсредоточа в онова, което правех. Вдишване, издишване — беше като да се вслушваш във вятъра между дърветата. Вдишване, издишване — успях да чуя слабо пукане като шумолене на хартия, като тиха въздишка. Но нямаше влага, нито кипене.

— Косата ти ухае наистина приятно — каза тя.

Седнах.

— Добре си. Ако стане по-зле или започнеш да се чувстват различно, трябва непременно да ми кажеш.

Тя кимна любезно и се усмихна унесено.

Раздразнен от това, че дракусът, изглежда, не бързаше да се появи, нахвърлях още дърва в огъня.

Погледнах към северните зъбери, но там нямаше нищо за гледане освен очертанията на дърветата и скалите на слабата светлина.

Дена внезапно се разсмя.

— Нарекох ли лицето ти захарница или нещо подобно? — попита ме тя, леко примижала. — Въобще и в момента говоря ли смислено?

— Просто малко бълнуваш — успокоих я аз. — Ще се унасяш в бълнуване и ще излизаш от него, докато накрая не заспиш.

— Надявам се, че и на теб ти е толкова забавно, колкото и на мен — каза тя и уви одеялото по-плътно около себе си. — Прилича на сънища от памук, но не е толкова топло.

Изкачих се по стълбата до върха на сивия камък, където бяхме скрили вещите си. Взех шепа денерова смола от мушамения чувал, свалих я долу и я хвърлих в края на огъня. Тя изгоря бавно, като изпусна лютив дим, който вятърът разнесе на север и на запад към невидимите зъбери. Надявах се дракусът да усети миризмата и бързо да дотича.

— Когато бях съвсем малко бебе, се разболях от пневмония — каза Дена без някакво особено вълнение. — Затова дробовете ми не са добри. Ужасно е, когато понякога не можеш да дишаш — когато продължи, очите ѝ бяха полупритворени, сякаш говореше по-скоро на себе си. — Спрях да дишам и бях мъртва в продължение на две минути. Понякога се чудя дали това не е било някаква грешка, дали всъщност не трябва да съм мъртва. Но ако не е грешка, тогава трябва

да съм тук по някаква причина. Но ако има такава причина, аз не знам каква е тя.

Беше твърде вероятно тя дори да не осъзнаваше, че в момента говори, и дори още по-голяма беше вероятността част от съзнанието ѝ вече да спеше и на другия ден тя да не си спомня изобщо за онова, което се случваше сега. Тъй като не знаех какво да отговоря, просто кимнах.

— Това е първото нещо, което ми каза — *Просто се чудех ти какво правиш тук?* Моите седем думи. И аз отдавна се чудя същото.

Слънцето, вече скрито от облаци, накрая залезе зад западните планини. Докато околният пейзаж потъваше в мрак, върхът на този малък хълм изглеждаше като остров сред огромния океан на нощта.

Дена започваше да клюма на мястото, където беше седнала. Отпускаше глава върху гърдите си и после пак я вдигаше. Отидох при нея и протегнах ръка.

— Хайде, дракусът скоро ще бъде тук. Трябва да се качим върху камъните.

Тя кимна и се изправи с одеялото, все още увито около нея. Последвах я до стълбата и тя бавно, неуверено се изкачи до върха на сивия камък.

Горе върху скалата и далеч от огъня беше хладно. Духаше вятър, който правеше лекия хлад още по-неприятен. Постлах едното одеяло върху камъка и тя седна върху него, завита в другото одеяло. Изглеждаше, че студът я беше поразбудил и тя раздражено се оглеждаше наоколо, докато трепереше.

— Проклетата кокошка! Ела си изяж вечерята. Студено ми е.

— Надявах се досега вече да те бях напъхал в някое топло легло в Требон — признах аз. — Дотук бяхме с блестящия ми план.

— Винаги знаеш накъде отиват нещата — каза тя смутено. — Гледаш ме важно със зелените си очи, така сякаш означавам нещо. Добре е, че имаш по-добри неща за правене. Достатъчно е, че понякога мога да получа частица от теб. От време на време. Знаем, че съм голяма късметлийка — дори и за малко да те имам.

Кимнах любезно, докато наблюдавах хълма за появата на дракуса. Поседяхме още известно време, загледани в мрака.

Дена кимна леко, след това събра сили да се изправи отново и да се пребори със силното треперене.

— Знам, че не мислиш за мен... — Тя не довърши.

Най-добре е човек да угажда на хората, изпаднали в делириум, за да не започнат да буйстват.

— Мисля за теб през цялото време, Дена.

— Не се дръж снизходително с мен — каза тя ядосано, а след това тонът ѝ отново омекна. — Не мислиш за мен по този начин. Разбирам това. Но ако и на теб ти е студено, ще дойдеш при мен и ще ме прегърнеш. Поне малко.

Сърцето ми се качи в гърлото. Приблжих се, седнах зад нея и я обгърнах с ръцете си.

— Така е хубаво — каза тя и се отпусна. — Имам чувството, че винаги ми е било студено.

Седяхме така и гледахме на север. Тя се облегна върху мен. Изглеждаше възхитителна в прегръдките ми. Боях се да си поема дъх от страх да не я обезпокоя по някакъв начин.

Дена леко се размърда и прошепна:

— Толкова си деликатен. Никога не настояваш... — Отново не довърши изречението си и се отпусна по-тежко върху гърдите ми.

После внезапно се раздвижи.

— Знаеш ли, би могъл да бъдеш по-настоятелен. Съвсем малко повече.

Седях така в мрака и държах спящото ѝ тяло в прегръдките си. Тя беше мека и топла, неописуемо скъпа за мен. Никога преди не бях държал в ръцете си жена. След известно време гърбът започна да ме боли от напрежението да поддържам нейното тегло и моето собствено. Единият ми крак започна да изтръпва. Косата ѝ гъделичкаше носа ми. И въпреки това не смеех да помръдна от страх да не разваля този най-прекрасен момент от живота си.

Дена се размърда насън, след това започна да се плъзга встрани, трепна и се събуди.

— Ела да легнеш — каза тя с отново ясен глас.

Хвана непохватно одеялото и го издърпа, та да не е вече между нас.

— Хайде. И на теб сигурно ти е студено. Не си свещеник, така че няма да си имаш неприятности заради това. Ще се почувстваме добре, малко по-добре на тоя студ.

Обгърнах я с ръцете си и тя придърпа одеялото върху двама ни.

Лежахме настрани като лъжици, подредени в чекмедже. Ръката ми се оказа под главата ѝ като възглавница. Тя се сгуши в извивката на тялото ми толкова просто и естествено, сякаш мястото ѝ винаги е било там.

Докато лежах така, осъзнах, че преди малко бях сбъркал — *това* беше най-прекрасният момент в живота ми.

Дена отново се размърда в съня си.

— Знам, че не би го направил — с ясен глас каза тя.

— Кое?

Гласът ѝ беше различен, вече не беше сънен и уморен. Зачудих се дали не говореше насън.

— Преди малко, когато каза, че ако трябва, ще ме събориш на земята и ще ме накараш да изям въглените насила. Ти никога не би ме ударил. — Тя леко извърна глава. — Не би го направил, нали? Дори и ако е за мое собствено добро?

— Какво искаш да кажеш? — усетих как по тялото ми пробяга хлад.

Настъпи дълго мълчание и тъкмо започвах да си мисля, че беше заспала, когато тя заговори отново:

— Не ти казах всичко. Знам, че Ясен не е умрял във фермата. Той ме откри, докато вървях към пожара. Върна се и ми каза, че всички са мъртви. Каза ми, че хората ще станат подозрителни, ако аз съм единствената оцеляла...

Почувствах как в мен се надига мрачен, тежък гняв. Знаех какво ще последва, но я оставих да говори. Не исках да го чувам, но знаех, че тя има нужда да го сподели с някого.

— Той не го направи просто така, неочаквано — каза тя. — Трябваше да се увери, че аз съм тази, която го иска. Знаех, че нямаше да изглежда убедително, ако си го бях направила сама. Преди това се убеди, че аз искам той да го направи. Накара ме да го помоля да ме удари. Просто за да е сигурен. И беше прав. — Тя не помръдваше, докато разказваше. — Дори и така, те пак си помислиха, че аз имам нещо общо с това. Ако не го беше сторил, сега можеше да съм в затвора. Щяха да ме обесят.

Стомахът ми се сви.

— Дена — казах аз, — мъж, който би могъл да стори това, не заслужава да му отделяш от времето си. Дори и един миг от него. Той

не е просто половин самун хляб. Той е прогнил отвътре. Ти заслужаваш нещо по-добро.

— Кой може да каже какво заслужавам? Той не е най-добрият ми избор. Той е единственият. Или трябва да избира него, или да остана гладна.

— Имаш и други възможности — настоях аз, но след това, когато се сетих за разговора си с Деох, се запънах. — Ти... Ти имаш...

— Имам теб — каза тя унесено и аз можех да чуя топлата, съннена усмивка в гласа ѝ като на приспивано дете. — Ще бъдеш ли моят тъмноок и храбър принц, който ще ме защити от прасетата? Ще ми пееш ли? Ще ме отнесеш ли на някое високо дърво... — Тя млъкна и не довърши.

— Ще го направя — отвърнах аз, но по натежалото ѝ в прегръдките ми тяло усетих, че най-сетне тя беше потънала в сън.

80.

ДА ДОКОСНЕШ ЖЕЛЯЗО

Лежах буден и усещах лекия дъх на Дена върху ръката си.

Не можех да заспя дори и да исках. Близостта ѝ ме изпълваше с працияща енергия, лека топлина и пулсираща жизненост. Лежах буден и се наслаждавах на всеки миг от това скъпоценно усещане.

Тогава чух далечно пукане от счупен клон. После още едно. Малко по-рано най-голямото ми желание беше дракусът да дотича по-скоро до нашия огън. А сега бих дал дясната си ръка да се забави още пет минути.

Той обаче идваше. Започнах внимателно да се измъквам изпод Дена.

Тя се размърда едва-едва в съня си.

— Дена? — разтърсих я първо леко, после по-силно. Нищо. Не бях изненадан. Нямаше по-дълбок сън от унеса на сладкояда.

Покрих я с одеялото и сложих торбата си от едната страна, а мушамения чувал от другата. Ако се претърколеше насън, щеше да срещне тях преди ръба на сивия камък.

Преместих се в другия край на камъка и погледнах на север. Облаците над главата ми бяха все така гъсти и не различавах нищо извън светлия кръг, образуван от огъня.

Опипах внимателно с пръсти и открих канапа, който бях поставил по дължината на върха на сивия камък. Другият край беше завързан за въжената дръжка на дървеното ведро, което се намираще долу, по средата между огъня и сивите камъни. Най-много се тревожех дракусът случайно да не смачка кофата, преди да я е подушил. Смятах за всеки случай да издърпам ведрото на безопасно място, а след това да го върна обратно. Дена се беше смяла на плана ми, нарекла го беше „лов на кокошки“.

Дракусът се появи на върха на хълма, движеше се шумно през храсталака. Спря точно в средата на осветения от огъня кръг.

Тъмните му очи проблясваха в червеникаво, по люспите му също играеха червени отблясъци. Издаде дълбок, пръхтящ звук и започна да обикаля огъня, като бавно поклащаше глава напред-назад. Избълва широк пламък — нещо, което започвах да приемам като поздрав или предизвикателство.

Внезапно се стрелна към огъня. Макар да го бях наблюдавал известно време, пак се изненадах на бързината на такова огромно животно. Спря се точно пред огъня, отново изпръхтя, после тръгна към ведрото.

Макар ведрото да беше от здраво дърво и направено така, че да побира поне десетина литра, в сравнение с масивната глава на дракуса приличаше на миниатюрна чаена чаша. Звярът подуши отново, след това обърна кофата с носа си.

Ведрото се изтърколи в полукръг, но аз бях го натъпкал добре с лепкавата смола. Дракусът пристъпи още веднъж, подуши отново и налапа цялата кофа наведнъж.

Толкова се зарадвах, че почти забравих да пусна канапа, който беше изтръгнат от ръцете ми, когато звярът сдъвка набързо кофата, разтрошавайки я на парчета с масивните си челюсти. След това заклати глава нагоре-надолу, за да прокара лепкавата маса надолу по хранопровода си.

Въздъгнах с дълбоко облекчение и седнах да наблюдавам как дракусът обикаля огъня. Той избълва струя син пламък, после още една, после се обърна и се отъркаля в огъня, като се гърчеше и го набиваше в пръстта.

Щом утъпка огъня, дракусът започна да прави като предишния път. Намираше разхвърляните парчета дърво, търкаляше се върху тях, за да ги изгаси, след което ги изяждаше. Представях си как всяка нова съчка и пън, които поглъщаше, набутваха денеровата смола все по-навътре в стомаха му, натрошаваха я и я принуждаваха да се разтвори.

Наблюдавах четвърт час, докато животното завърши обиколката на огъня. Надявах се ефектът от смолата вече да се прояви. Ако бях преценил правилно, сега дракусът трябваше да е погълнал доза, шест пъти по-голяма от смъртоносната. Очаквах бързо да премине през началните фази на еуфория и маниакално поведение. Те щяха да бъдат последвани от делириум, парализа, кома и смърт. По моите сметки

всичко трябваше да приключи за около час — надявах се дори и по-бързо.

Изпитах известно угризение и съжаление, докато гледах как стъпква последните разхвърляни тук-там пламъци. Беше великолепно животно.

Нежеланието ми да го убия беше дори по-голямо от неохотата, с която похабих офалум за над шейсет таланта. Не се заблуждавах обаче какво щеше да се случи, ако бях оставил нещата на естествения им ход. Не исках на съвестта ми да тежи смъртта на много невинни жертви.

Скоро след това дракусът спря да яде. Само се изгърколи върху разхвърляните клони и ги угаси. Сега вече се движеше по-енергично — знак, че денерът започваше да му действа. Започна да сумти ниско и дълбоко. *Сумтене. Сумтене. Син пламък. Отъркаляне. Сумтене. Отъркаляне.*

Накрая не остана нищо освен един слой от блещукащи въглени. Както и предишния път, дракусът застана над тях и легна отгоре им, като така угаси и последната светлина, останала на върха на хълма.

Известно време полежа тихо. След това отново изсумтя.

Сумтене. Сумтене. Огнена струя. Дракусът изви корема си по-навътре към въглените, сякаш не можеше да си намери място. Ако това беше началото на маниакалното му поведение, значи нещата се развиваха твърде бавно за моя вкус. Надявах се вече да е стигнал до фазата на делириум. Дали не бях подценил дозата?

Докато очите ми бавно се приспособяваха към светлината, осъзнах, че има и друг източник на светлина. В началото помислих, че облаците са се разкъсали и луната се е показала над хоризонта.

Извърнах поглед от дракуса, за да погледна зад себе си, и видях за какво става дума.

Само три-четири километра на югозапад Требон блестеше в светлината на огньовете. Не ставаше дума за слабата светлина на свещи по осветените прозорци, а за високи пламъци, които го обгръщаха отвсякъде. За миг помислих, че градът гори.

След това осъзнах какво се случва — празникът на жътвата.

В средата на града имаше висока клада и по-малки пред къщите, където хората даваха ябълково вино на уморените работници. Тази нощ щяха да пият и да хвърлят в пламъците своите шамбъли.

Чучелата, направени от снопове жито, кръстци ечемик, слама и плява. Чучелата, направени, за да пламнат внезапно и ярко по време на ритуала за отбелязването на края на годината — ритуал, чиято предполагаема цел бе да държи демоните на разстояние.

Чух дракусът зад мен да сумти. Погледнах го.

Както и аз самия, той беше обърнат с гръб към Требон и с лице към стръмните скали на север.

Не съм религиозен, но признавам, че в този момент започнах да се моля. Отправих искрена молитва към Техлу и всички негови ангели дракусът да умре, просто да потъне в тих сън и да премине в отвъдното, преди да се обърне и да забележи огньовете в града.

Чаках няколко дълги минути. Отначало помислих, че е заспал, но когато зрението ми привикна, видях, че главата му не спира да се клати нагоре-надолу, нагоре-надолу. Колкото повече очите ми свикваха с тъмнината, толкова по-ярки ми изглеждаха кладите на Требон. Минаваше половин час, откакто звярът изяде смолата. Защо не умираше?

Щеше ми се да хвърля долу остатъка от смолата, но не смеех. Ако дракусът се завъртеше към мен, щеше да се обърне на юг към града. Дори и да хвърлех чувала смола точно пред муцуната му, пак можеше да забележи огъня. Но пък ако...

Точно в този миг дракусът изрева дълбоко и мощно както преди. Сигурен бях, че и в Требон са го чули. Нямаше да се изненадам, ако го бяха чули дори и в Имре. Хвърлих поглед към Дена. Тя се размърда в съня си, но не се събуди.

Дракусът скочи от ложето си от въглени като някое малко, игриво кученце. На някои места въглените още мъждукаха и ми осигуряваха достатъчно светлина, за да видя как големият звяр се търкаля, подскача, хапе въздуха и се върти...

— Не — ужасих се аз. — Не, не, не.

Погледна към Требон. Видях как буйните огньовете на града се отразиха в огромните му очи. Дракусът избълва още една висока дъга от син пламък. Както и преди — в поздрав или предизвикателство.

Миг след това се втурна необуздано надолу по хълма. Чувах как смазва и троши дърветата под краката си. Последва нов рев.

Запалих симпатичната си лампа, отидох при Дена и грубо я раздрусих.

— Дена. Дена! Трябва да станеш.

Тя се размърда сънено.

Повдигнах клепача ѝ и проверих зеницата. Сви се бързо — нямаше я предишната забавена реакция на светлината. Това означаваше, че тялото ѝ най-сетне се бе отървало от денеровата смола. Беше просто изтощена, нищо повече. За да съм сигурен, повдигнах и двата ѝ клепача и отново доближих светлината.

Наистина беше така. Зениците ѝ реагираха нормално. Добре беше. Сякаш в потвърждение на това Дена силно се намръщи и се изви встрани от светлината, като промърмори нещо неясно и не особено подобаващо на една дама. Не можах да различа всичко, но думите „развратник“ и „разкарай се“ се открииха повече от веднъж.

Вдигнах я на ръце заедно с одеялата и внимателно се спуснах до земята. Отново я увих и я сложих под арката от сиви камъни. Изглежда се поразсъни, докато я мърдах насам-натам.

— Дена?

— Мотетх? — сънено промълви тя, а очите ѝ едва-едва помръдваха под клепачите.

— Дена! Дракусът слиза към Требон! Трябва да...

Не довърших. Донякъде, защото тя, изглежда, отново бе изпаднала в безсъзнание, но и защото не бях съвсем сигурен какво точно „трябва“.

Трябваше да сторя нещо. Дракусът обикновено избягва градовете, но сега, подлуден от наркотика, няхах представа как ще реагира на кладите за жътвата. Ако се развилнееше в града, вината щеше да е моя. Трябваше да направя нещо.

Качих се бързо до върха на сивия камък, грабнах двете торби и се спуснах обратно. Вдигнах пътната торба и изсипах всичко на земята. Взех стрелите за арбалета, увих ги в скъсаната си риза и ги напъхах обратно. Хвърлих вътре и твърдата метална люспа, след това мушнах бутилката с алкохол в мушамения чувал, за да не се счупи, и натъпках и него вътре.

Устата ми беше пресъхнала, та отпих набързо няколко глътки вода от меха, запуших го отново и го оставих на Дена. Щеше да е ужасно жадна, когато се събудеше.

Метнах пътната торба на рамо и я пристегнах здраво на гърба си. После запалих симпатичната лампа, взех брадвичката и се затичах.

Имах дракон за убиване.

* * *

Тичах като обезумял през гората, а светлината на симпатичната лампа подскочаше лудо нагоре-надолу и разкриваше препятствията по пътя ми само миг преди да се сблъскам с тях. Нищо чудно, че скоро паднах и се изтърколих през глава надолу. Изправих се, лампата намерих лесно, но брадвичката заряха, защото дълбоко в себе си знаех, че няма да ми е от никаква полза срещу дракуса.

Докато намеря пътя, паднах още два пъти, но веднъж стигнал, наведох глава и се затичах с всичка сила към далечната светлина на града. Знаех, че дракусът може да се движи по-бързо от мен, но се надявах дърветата да го забавят или да загуби ориентация. Ако стигнех пръв до града, можех да предупредя хората и да им дам време да се подготвят...

Пътят излезе от дърветата, видях, че огньовете са по-ярки и по-буйни. Горяха къщи. Чуваше се почти неспирният рев на дракуса, прекъсван от време на време от остри писъци и викове.

Когато влязох в града, забавих малко ход, за да си поема дъх.

После бързо се качих на покрива на една от малкото двуетажни сгради, за да мога да видя какво точно се случва.

Кладата на градския площад беше разпиляна навсякъде.

Няколко от близките къщи и магазини бяха продънени като изгнили бъчви, повечето от тях горяха на пресекулки. Огън проблясваше и върху дървените покриви на още няколко сгради. Ако по-рано вечерта не беше валяло, сега в пламъци щеше да е целият град, а не отделни сгради. Но и така беше само въпрос на време и това да стане.

Не можех да видя дракуса, но чух оглушителното хрущене, когато той се отъркаля върху една къща. Видях високо над покривите да се издига струя син пламък и отново чух рева му. Тръпки ме полазиха от този звук. Кой знае какво минаваше сега през объркания му от наркотика мозък?

Навсякъде имаше хора. Някои просто стояха объркано, други бяха изпаднали в паника и тичаха към църквата, като се надяваха да

намерят убежище във високата каменна сграда или огромното желязно колело, висящо на нея, да им осигури обещаната защита от демоните. Вратите на църквата обаче бяха затворени и хората бяха принудени да потърсят убежище другаде. Някои просто гледаха ужасено от прозорците и плачеха, но изненадващо много от останалите бяха запазили присъствие на духа и предаваха от ръка на ръка кофи вода от градската цистерна на върха на кметството към горящата недалеч сграда.

Изведнъж разбрах какво трябваше да сторя. Сякаш внезапно бях стъпил върху някаква сцена. Страхът и колебанието ме напуснаха. Нужно бе единствено да изпълня своята роля.

Изкачих се с подскоци на близкия покрив, после минах през още няколко, докато накрая стигнах до една къща близо до градския площад, чийто покрив се бе подпалил от изхвъркнала от някоя влада главня. Откъртих дебела покривна плоча, чийто край гореше, и забързах към покрива на кметството.

Бях само на два покрива разстояние, когато се подхлъзнах. Твърде късно осъзнах, че съм скочил върху странноприемницата — нейният покрив не беше от дървени плочи, а от глинени керемиди, които бяха хлъзгави от дъжда. Носех се надолу, но стисках здраво горящата плоча, за да се свия и приготвя за падането. Успях да спра почти на самия ръб на покрива, сърцето ми биеше лудо.

Останал без дъх, изхлузих обувките си, както си бях по гръб. Изправих се, задебелите ми стъпала усетиха познатата повърхност на покрива, засилих се, скочих, плъзнах се и скочих отново. Накрая се залюлях с ръка на една водосточна тръба и се приземих на равния каменен покрив на кметството.

Без да пускам горящата плоча, отидох до стълбата в горната част на цистерната и с пресеклив дъх благодарих едва чуто на онзи, който бе решил да остави капака на резервоара отворен.

Докато бях тичал по покривите, пламъкът над плочата беше угаснал, оставяйки тънка линия от живи въглени по ръба. Раздухах ги внимателно и скоро те отново весело пламнаха. Счупих плочата по средата и хвърлих половината върху равния покрив под краката ми.

Завъртях се да огледам града и набелязах най-големите пожари.

Имаше шест особено сериозни, пламъците там се издигаха високо в тъмното небе. Елкса Дал винаги казваше, че всички пожари са

всъщност един пожар и всички пожари се подчиняват на симпатиста. Много добре, тогава всички пожари са един пожар. *Този* пожар. *Това* парче горяща плоча. Прошепнах обвързване и съсредоточих Алара си. С нокътя на палеца си набързо надрасках върху дървото руната „уле“, после „дох“ и накрая „песин“.

За краткото време, което това ми отне, вече цялата плоча бе започнала да тлее, пуши и да се нагорещява в ръката ми.

Захванах се с крак около стълбата, провесих се над цистерната и потопих плочата във водата. За миг почувствах около ръката си хладната вода, която след това започна бързо да се затопля. Макар плочата да беше под водата, виждах как тънката линия въглени по ръба продължава да тлее.

С другата ръка извадих джобното си ножче, прокарах го през плочата и го забих в дървената стена на цистерната, като по този начин закрепих импровизираната си сигалдрия под водата. Дума да няма, това беше най-бързият и небрежен поглъщач на топлина, който някога бях създавал.

Издърпах се обратно върху стълбата и огледах града, който, слава богу, беше притъмнял. Пламъците бяха намалели и на повечето места бяха останали само тлеещи въглени. Не бях угасил пожарите, само ги забавих достатъчно, че да могат хората от града да имат някакъв шанс да ги преборят с ведрата.

Работата ми обаче беше само наполовина свършена. Спуснах се на долния покрив и вдигнах втората половина от все още горящата плоча, която бях оставил. После се плъзнах по една водосточна тръба и се затичах по тъмните улици, минах площада и се насочих към фасадата на храма на техлините.

Спрях под огромния дъб, който се издигаше пред входната врата и все още пазеше непокътната премяната си от есенни листа. Коленичих, отворих пътната си торба и извадих мушамения чувал с всичката останала смола. Изсипах върху него бутилката с алкохол и го запалих с горящата плоча. Чувалът пламна бързо и от него се разнесе на талози парлив дим със сладникава миризма.

Захапах късия край на плочата между зъбите си, скочих, хванах се за един нисък клон и започнах да се катеря нагоре по дървото. Беше по-лесно от катеренето по фасадата на сграда и успях да стигна достатъчно високо, за да мога да скоча към широкия каменен перваз

под прозорците на втория етаж на църквата. Отчупих една клонка от дъба и я мушнах в джоба си.

По перваза се промъкнах до мястото, където огромното желязно колело висеше, прикрепено към стената. Изкачването по него беше по-бързо, отколкото по стълба, макар железните спици да бяха неприятно студени под все още мокрите ми ръце.

Стигнах до върха на колелото и оттам се прехвърлих на най-високия покрив в града.

По-голямата част от пожарите бяха угаснали и повечето викове бяха стихнали до ридания и приглушени уплашени, забързани разговори. Извадих парчето плоча от устата си и задухах върху него, докато не пламна отново. Съсредоточих се, промърморих друго обвързване и сложих дъбовата клонка над пламъка. Погледнах към града и видях, че блещукащите въглени са потъмнели още повече.

Мина известно време.

Дъбът долу изведнъж избухна в силни пламъци. Заради листата гореше по-ярко и от хиляди факли.

На внезапната светлина видях през две улици разстояние дракусът да надига глава. Изрева и избълва облак син пламък още докато тичаше към огъня. На тъгла зави твърде бързо и се удари с все сила в стената на един магазин, която потроши с лекота.

С приближаването към дървото звярът забави ход и забълва огън отново и отново. Листата пламнаха и угаснаха бързо, оставяйки след себе си хиляди искрящи въглени, от което дървото да изглежда като огромен угасен свещник.

На слабата червеникава светлина дракусът беше едва различима сянка. Виждах обаче, че е загубил интерес, тъй като ярките пламъци бяха изчезнали. Масивната му клиновидна глава се люлееше нагоре-надолу, нагоре-надолу. Изругах през зъби. Не беше достатъчно близо...

Тогав дракусът изпуктя толкова силно, че го чух ясно дори от мястото си трийсетина метра по-нагоре. Главата му започна да се стрелка насам-натам, надушил беше сладникавата миризма на горящата смола. Без следа от предишното си колебание дракусът се нахвърли директно върху димящия чувал и го захапа с огромната си широка уста.

Поех дълбоко въздух и разтърсих глава, за да се отърва от вцепенението. На два пъти в разстояние на съвсем кратко време бях

използвал доста сериозна симпатия и сега чувствах, че мислите ми текат мудро.

Но както се казва, третият път е най-важен. Разделих съзнанието си на две, а след това, с известно затруднение, и на още една, трета част. Само тройното обвързване можеше да ми свърши работа.

Докато дракусът дъвчеше и се опитваше да погълне лепкавата смола, аз изрових от пътната си торба тежката черна люспа, а от плаща си — магнита. Изрекох обвързванията с ясен глас и фокусирах Алара си. Доближих люспата и камъка пред гърдите си, докато усетих, че започнаха да се притеглят взаимно.

Концентрирах се и насочих цялото си внимание.

Пуснах магнита. Той се изстреля към желязната люспа.

Камъните под краката ми се раздробиха на парчета, когато голямото желязно колело се откърти от стената на храма.

Един тон ковано желязо се сгромоляса надолу. Страничен наблюдател без съмнение щеше да забележи, че колелото пада със значително по-голяма скорост от онази, която би се очаквала при неговата тежест. Също и че пада под такъв ъгъл, сякаш привлечено от дракуса. Сякаш самият Техлу с отмъстителната си ръка насочваше колелото към звяра.

Но нямаше кой да види истината. И нямаше Бог, който да ръководи. Там бях единствено аз.

81. ГОРДОСТ

Погледнах надолу и видях, че дракусът е затиснат под огромното колело от ковано желязо. Той лежеше неподвижен и тъмен пред храма и макар да знаех, че това е неизбежно, почувствах известно съжаление, че бях убил бедния звяр.

Дълго време просто стоях изтощен и се наслаждавах на усещането за облекчение, което изпитвах. Есенният въздух беше свеж и сладостен въпреки дима от изгорялото дърво, а каменният покрив на църквата под краката ми беше хладен. С усещане на известно самодоволство напъхах люспата и камъка от Лоден в торбата си. Поех си дълбоко дъх и погледнах към града, който бях спасил.

След това чух стържещ звук и почувствах как покривът под краката ми потрепери. Предната част на сградата хлътна и рухна, а аз се олюлях, когато опората под краката ми пропадна. Огледах се за някой безопасен покрив, към който да скоча, но нямаше нито един, който да е достатъчно наблизо. Затичах се назад, докато покривът се разпадаше в безформена маса от натрошен камък.

Издадох в отчаяние, скочих към обгорените клони на дъба.

Хванах се за един от тях, но той се счупи под тежестта ми. Започнах да се премятам между клоните, ударих главата си и тъмнината ме погълна.

82.

ЯСЕН И БРЯСТ

Събудих се в легло. В стая. В странноприемница. Повече от това не можах да разбера. Чувствах се така, все едно цялата църква се беше стоварила върху главата ми.

Бях почистен и превързан. Превързан много внимателно.

Някой бе решил, че трябва да се погрижи за всичките ми скорошни наранявания — независимо колко незначителни бяха те. Главата, гърдите, коляното и единият ми крак бяха обвити в бяло ленено платно. Някой дори беше почистил и превързал леките ожулвания по ръцете ми и раната от нож отпреди три дни, когато главорезите на Амброуз се бяха опитали да ме убият.

От всичко най-лошото, изглежда, беше цицината на главата ми. Тя пулсираше и ми причиняваше замайване, когато повдигнех глава. Всяко движение предизвикваше болки в цялото ми тяло. Свалих краката си отстрани на леглото и направих гримаса — дълбоко нараняване в тъканта на десния крак. Седнах — косо разтягане на хрущяла между долните ребра. Изправих се — леко навяхване на... Проклет да съм — как се наричаше това? Представих си намръщеното лице на Аруил зад кръглите му очила.

Дрехите ми бяха изпрани и закърпени. Облякох ги, като се движех бавно, за да се справя с всички развълнувани съобщения, които изпращаше тялото ми. Бях доволен, че в стаята нямаше огледало, защото знаех, че сигурно изглеждам напълно очукан. Превръзката около главата ми беше доста дразнеща, но реших да я оставя. От начина, по който се чувствах, изглежда, че тя беше единственото нещо, което предпазваше главата ми да не се разпадне на няколко различни парчета.

Приближих се до прозореца. Той беше в сянка. Градът изглеждаше ужасно — навсякъде имаше сажди и пепел. Магазинът от срещната страна на улицата беше смачкан като кукленска къщичка под ботуша на някой войник. Хората вървяха бавно и претърсваха

развалините. Облаците бяха достатъчно гъсти, та да не мога да отгатна кое време на деня беше.

Усетих лекото раздвижване на въздуха, когато вратата се отвори, и се обърнах, за да видя една млада жена, която стоеше на прага. Беше млада, красива и скромна — от онзи тип момичета, които винаги работят в малки странноприемници като тази — някоя Нели или Нел. От момичетата, прекарващи живота си в постоянен страх, защото съдържателят има лош нрав, остър език и навик да пошляпва с опакото на ръката. Когато ме видя, тя зяпна, очевидно изненадана, че съм станал от леглото.

— Някой беше ли убит? — попитах я аз.

Тя поклати глава.

— Момчето на Лирам си счупи ръката доста лошо. И някои хора са обгорени... — Почувствах как цялото ми тяло се отпуска и тя продължи: — Не трябва да ставате, господине. Докторът каза, че най-вероятно изобщо няма да се събудите. Трябва да си почивате.

— Братовчедка ми... Върна ли се в града? — попитах аз. — Момичето, което беше във фермата на Маутхен. Тя тук ли е също?

— Само вие сте, господине — поклати глава младата жена.

— Кое време е?

— Вечерята още не е съвсем готова, господине. Но ако желаете, мога да ви донеса нещичко.

Пътната ми торба беше оставена отстрани на леглото. Метнах я на рамото си, стори ми се странно лека, без нищо друго вътре освен люспата и магнита. Огледах се за ботушите си, когато си спомних, че ги бях свалил за по-добро сцепление, когато тичах по покривите миналата нощ.

Излязох от стаята с момичето по петите ми и се отправих към общата стая. Зад тезгяха беше същият все така намръщен мъж като преди.

Отидох при него.

— Братовчедка ми — попитах аз — в града ли е?

Кръчмарят насочи смръщената си физиономия към вратата зад мен, откъдето се появи младото момиче.

— Нел, в името на божия ад! Защо си му позволила да стане? Кълна се, че нямаш здрав разум колкото и на едно куче!

Значи името ѝ наистина беше Нел. При други обстоятелства бих намерил това за забавно.

Той се обърна към мен и се усмихна, което всъщност не беше нищо повече от друг вид смръщване.

— За бога, момче! Боли ли те лицето? Мен направо ме съсипва дори и само да го гледам. — Той се засмя на собствената си шега.

— Попитах за братовчедка ми — погледнах го гневно аз.

— Не се е връщала — поклати глава той. — Бих казал, че имаше късмет, че се махна.

— Донеси ми хляб, плодове и каквото приготвено месо имаш в кухнята — казах аз. — И бутилка авенишко плодово вино. За предпочитане от ягоди, ако имаш.

Той се приведе над тезгяха и вдигна вежди към мен. Намръщването му бе заменено от лека, снизходителна усмивка.

— Няма смисъл да бързаш, синко. Сега, след като си станал, приставът ще иска да говори с теб.

Стиснах зъби, за да не изгърся първите думи, които ми дойдоха наум, и си поех дълбоко дъх.

— Слушай, имах два изключително неприятни дни, главата ме боли по начин, който дори не можеш да си представиш, и приятелката ми може би има неприятности в момента. — Втренчих ледено спокоен поглед в него. — Нямам желание да създавам неприятности. Така че те моля любезно да ми дадеш онова, което поисках. — Извадих кесията си. — Моля.

Той ме изгледа, а на лицето му бавно закипя гняв.

— Ти, малко, устато и наперено петле. Ако не ми покажеш известно уважение, ще те накарам да седнеш и ще те завържа за стола, докато не дойде приставът.

Хвърлих един железен драб върху тезгяха, стиснал здраво още един в юмрука си.

— Какво е това? — намръщи се той.

Съсредоточих се и почувствах как по ръката ми започна да пълзи хлад.

— Това е бакшишът ти — казах аз, докато над монетата започна да се вие тънка струйка дим — за бързото и вежливо обслужване.

Лакът около драба започна да се издува и овъглява във формата на черен пръстен, заобикалящ парчето желязо. Мъжът го гледаше

втречено, безмълвен и ужасен.

— Сега ми донеси онова, което поисках — казах аз, като го гледах право в очите, — също и един мях вода. Или ще изгоря това място до основи заедно с теб самия и ще танцувам сред пепелта и обгорените ти лепкави кости.

* * *

Стигнах до хълма със сивия камък с пълна догоре пътна торба. Бях бос, останал без дъх и главата ми пулсираше от болка. Дена не се виждаше никъде.

Бързо претърсих местността и намерих разхвърляните си вещи там, където ги бях оставил. Двете одеяла бяха там. Мехът с вода беше почти празен, но като изключим него, всичко останало си беше там.

Може би Дена се бе отдалечила колкото да иде по нужда. Чаках. Чаках по-дълго, отколкото подсказваше здравият разум. След това я повиках, в начало тихо, след това по-силно, макар главата ми да пулсираше, когато крещях. Накрая просто седнах. Всичко, което си представях, беше Дена, която се събужда сама, скована от болка, жадна и дезориентирана. Какво ли си бе помислила? Хапнах малко, като се опитвах да измисля следващата си стъпка.

Обмислих дали да не отворя бутилката с вино, но знаех, че това не е добра идея, тъй като без съмнение имах леко сътресение на главата. Опитах да преборя нерационалния страх, че изпадналата в делириум Дена се скита в гората и трябва да отида да я потърся. Зачудих се дали да не запалю огън, та тя да го види и да се върне обратно...

Но не го направих. Знаех, че просто си е тръгнала. Събудила се е, видяла е, че ме няма, и си е тръгнала. Сама ми го беше казала, когато си тръгнахме от странноприемницата в Требон. *„Когато не съм желана, си тръгвам. Каквото ми трябва, ще го намеря по пътя.“* Дали си беше помислила, че съм я изоставил?

Въпреки всичко бях сигурен, че тя отдавна си беше тръгнала отгук. Стегнах пътната си торба. След това, в случай че все пак бях сгрешил, написах бележка, в която ѝ обяснявах какво се бе случило и че ще остана да я чакам един ден в Требон. Използвах парче въглен, за

да напиша името ѝ върху един от сивите камъни, след това начертах стрелка към мястото, където бях оставил всичката храна, която бях донесъл, бутилка вода и едното от одеялата.

След това си тръгнах. Настроението ми не беше добро. Мислите ми не бяха приятелски, нито пък мили.

* * *

Когато се върнах в Требон, над града падаше здрач. Изкачих се на покривите малко по-внимателно от обикновено. Не можех да се доверя на чувството си за равновесие, докато не минеха няколко дни, през които главата ми да се пооправи.

Все пак не ми беше нужна кой знае каква сръчност, за да стигна до покрива на странноприемницата, откъдето си взех обувките. От тази гледна точка на слабата светлина градът изглеждаше зловещо. Предната половина на църквата се беше срутила напълно и близо една трета от сградите носеха белезите на пожарите. Някои от тях бяха само леко обгорели, но от други не беше останало нищо повече от сгур и пепел. Въпреки всички усилия, които бях положил, пожарът вероятно беше излязъл от контрол, след като бях изпаднал в безсъзнание.

Погледнах на север и видях билото на хълма със сивия камък. Надявах се да видя проблясването на огън, но там, разбира се, нямаше нищо.

Стигнах до плоския покрив на кметството и се качих по стълбата до цистерната. Беше почти празна. На дъното проблясваше около метър вода — много под мястото, където бях забил с ножа си в стената обгореното парче покривна плоча. Това обясняваше защо градът е в такава състояние. Когато нивото беше спаднало под набързо скалъпената от мен сигалдрия, огънят беше пламнал отново.

Все пак бях успял да го забавя. Ако не го бях сторил, можеше да не е останало нищо от града.

Множество покрити със сажди хора се бяха събрали в странноприемницата да пийнат и да поклюкарстват. Намръщеният ми приятел не се виждаше никъде, но около бара се беше наредила една група, която разпалено обсъждаше онова, което бяха видели.

Там бяха и кметът, заедно с пристава. Веднага щом ме забелязаха, те побързаха да ме заведат да поговорим насаме в една странична стая.

След събитията от изминалите няколко дни бях мълчалив и мрачен и не особено впечатлен от властта, с която разполагаха двамата пълни възрастни мъже. Те го усетиха и това ги изнервяше.

Главата ме болеше и нямах желание да им давам обяснения, затова нямах нищо против неловкото мълчание, което настъпи в началото.

По тази причина, когато заговориха, те бяха доста словоохотливи и от въпросите им разбрах по-голямата част от онова, което исках да науча.

Слава богу нараняванията в града не бяха сериозни. И заради празника на жътвата пожарът не бе сварил никого в съня му.

Имаше доста натъртвания, опърлени коси и хора, които бяха вдишали повече дим, отколкото беше полезно за тях. Но като изключим няколко по-сериозни изгаряния и момчето, чиято ръка беше смазана от паднали дъски, изглежда, аз бях пострадал най-лошо.

Всички бяха абсолютно сигурни, че дракусът е демон. Огромен черен демон, който бълваше огън и отрова. И да са имали някакво съмнение по тоя въпрос, то е изчезнало напълно, когато звярът е бил повален от желязото на самия Техлу.

Също всички бяха съгласни, че демоничният звяр е виновен за разрушаването на фермата на Маутхен. Разумно, макар и напълно погрешно заключение. Да се опитвам да ги убедя в каквото и да е било друго си беше чиста загуба на време.

Бяха ме открили в безсъзнание върху колелото, което бе убило демона. Местният хирург ме беше позакърпил, доколкото бе успял, и тъй като не знаел колко ми е дебела главата, изразил сериозни съмнения, че изобщо някога ще се събудя.

В началото общото мнение било, че съм просто случаен свидетел, който нямал късмет или че някак съм откъртил колелото от църквата. Обаче чудотворното ми изцеление, комбинирано с факта, че бях прогорил дупка в тезгяха долу, накарало хората най-сетне да обърнат внимание на онова, което едно малко момче и една стара вдовица разправяли цял ден — че видели някой да стои на покрива на

храма. Той бил осветен от огъня долу. Ръцете му били вдигнати пред него, сякаш се молел...

Накрая кметът и приставът вече нямаха какво повече да разказват, за да запълнят мълчанието, и просто седяха и неспокойно поглеждаха ту към мен, ту разменяха погледи помежду си.

Внезапно ми просветна, че не виждаха пред себе си едно бедно, дрипаво момче. Вместо това виждаха загадъчен, ранен човек, който беше убил демон. Не виждах причина да ги разубеждавам. Всъщност беше крайно време да ми се усмихне късметът в цялата тая работа.

Ако те ме смятаха за някакъв герой или светец, това ми осигуряваше полезно влияние.

— Какво направихте с тялото на демона? — попитах аз и видях, че въпросът ми ги накара да се отпуснат.

До този момент едва ли бях изрекъл повече от десетина думи и отвърщах с мрачно мълчание на по-голямата част от колебливите им въпроси.

— Не се безпокойте за това, господарю — отвърна приставът. — Знаехме какво да правим с него.

Стомахът ми се стегна на възел и още преди да ми кажат, вече знаех какво беше станало — те го бяха изгорили или заровили. Съществуването беше истинско чудо за науката, а те го бяха изгорили и заровили, сякаш беше боклук. Познавах писари естествоизпитатели в Архива, които с готовност биха дали да им отрежат ръцете само и само да могат да изучават такова рядко създание. Дълбоко в сърцето си дори се надявах, че ако им бях предоставил такава възможност, можех да спечеля отново достъп до Архива.

А люспите и костите? Стотици килограми денатурирано желязо, за което алхимиците щяха да се сбият...

Кметът кимна енергично и продължи монотонно:

— Изкопахме рова десет на два. Сложихме ясен, бряст, а също и самодивско дърво — той се прокашля. — Макар да се оказа, че дупката трябва да е по-голяма, разбира се. Всички помагахме, за да я изкопаем възможно най-бързо. — Той вдигна глава и гордо показа няколко пресни мазола.

Затворих очи и едва се удържах да не започна да хвърлям разни предмети из стаята и да ги проклинам на осем различни езика. Това обясняваше защо градът беше все още в такова жалко състояние.

Всички са били заети да горят и заравят същество, което струваше огромна сума пари.

Така или иначе, не можех да направя нищо. Съмнявах се, че репутацията ми ще се окаже достатъчна, за да ме защити, ако ме хванеха, докато се опитвам да изровя дракуса.

— Оцелялото момиче от сватбата на Маутхен — попитах аз, — някой виждал ли я е днес?

— Не съм чувал такова нещо — кметът погледна въпросително към пристава. — Мислите ли, че тя е свързана по някакъв начин със звяра?

— Какво? — въпросът беше толкова нелеп, че в началото не го разбрах. — Не! Не ставайте смешни. — Смръщих им се аз, тъй като последното, което исках, е по някакъв начин Дена да бъде замесена в това. — Тя ми помагаше в моята работа — казах аз, като внимавах думите ми да звучат неопределено.

Кметът хвърли гневен поглед на пристава и след това отново се обърна към мен.

— Работата ви тук... приключила ли е? — предпазливо попита той, сякаш се страхуваше думите му да не са обидни. — Със сигурност не искам да си пъхам носа във вашите дела, но... — Той нервно облиза устни. — Защо се случи всичко това? В безопасност ли сме?

— Осигурих ви толкова безопасност, колкото можах — отвърнах аз двусмислено.

Звучеше доста героично. Ако всичко, което можех да спечеля от това, беше малко репутация, поне трябваше да съм сигурен, че тя е подходящата за мен.

След това ми дойде една идея.

— За да съм сигурен, че сте в безопасност, имам нужда от едно нещо. — Наведох се напред над стола и сплетох пръсти. — Трябва да знам какво са изровили Маутхен от Надгробната могила.

Видях, че се спогледаха един друг и в очите им се четеше въпросът: *Как е разбрал за това?*

Облегнах се назад на стола, сподавяйки желанието си да се усмихна като котарак, който е видял гълъбарник.

— Ако знам какво са намерили Маутхен там, горе, мога да взема мерки това нещо да не се случи отново. Знам, че са го пазели в тайна,

но все някой в града е научил повече. Пуснете слух за това и доведете всеки, който знае нещо, да говори с мен.

Бавно се изправих. Направих съзнателно усилие да не трепна от различните болезки, които усещах.

— Но ги накарайте да дойдат бързо. Тръгвам си утре вечер. Имам бърза работа на юг.

Излязох тържествено през вратата, а плащът ми се носеше след мен доста драматично. Аз съм член на трупа до мозъка на костите си и когато съм на сцена, знам как да я напусна.

* * *

Прекарах следващия ден в похапване на добра храна и подремване в меко легло. Изкъпах се, погрижих се за многобройните си наранявания и, общо взето, се отдадох на заслужена почивка. Няколко човека се отбиха, за да ми кажат онова, което вече знаех. Маутхен беше изкопал надгробни камъни и беше намерил нещо, заровено там. И какво по-точно? Просто някакъв предмет. Никой не знаеше повече от това.

Седях до леглото и се забавлявах с идеята да напиша песен за дракуса, когато чух плахо почукване на вратата — толкова слабо, че за малко да не му обърна внимание.

— Влез.

В началото вратата се откряна съвсем леко, после по-широко. Беше момиче на около тринайсет години, което се огледа неспокойно и бързо се вмъкна в стаята, като затвори тихо вратата след себе си. Имаше къдрава кестенява коса и бледо лице с румени кръгове върху бузите. Очите ѝ бяха дълбоки и тъмни, сякаш бе плакала или не си беше доспала, а може би и двете.

— Искали сте да разберете какво са изкопали Маутхен? — Тя ме погледна и след това извърна очи.

— Как се казваш? — меко я попитах аз.

— Верайния Грейфлок — послушно отвърна тя и след това побърза да направи реверанс с поглед, забит в пода.

— Очарователно име — казах аз и се усмигнах, за да я успокоя. — Вериан е малко червено цвете. Виждала ли си го? — Тя поклати

глава и аз продължих: — Предполагам никой не те нарича Верайния. Не ти ли казват Нина?

Тя вдигна глава и на умореното ѝ лице се появи слаба усмивка.

— Баба ме нарича така.

— Ела да седнеш, Нина — кимнах към леглото, тъй като то беше единственото място в стаята, където можеше да се седне.

Тя седна и нервно прибра ръцете си в скута.

— Видях го. Нещото, което те изровиха на могилата. — Тя вдигна поглед към мен и след това отново го сведе към ръцете си. — Джими, най-малкото момче на Маутхен, той ми го показа.

— Какво беше то? — сърцето ми заби по-учестено.

— Голяма красива делва — тихо отвърна тя, — горе-долу толкова голяма. — Вдигна ръка на около метър от земята. — По нея имаше най-различни надписи и рисунки. Беше наистина красива. Никога не бях виждала такива цветове. А някои от боите блестяха, сякаш бяха от сребро или злато.

— Рисунки на какво? — попитах аз, като се опитах гласът ми да звучи спокойно.

— Хора — отвърна тя. — Предимно хора. Имаше една жена, която държеше счупен меч, и мъж до едно мъртво дърво, и още един мъж с куче, захапало го за крака... — тя не довърши.

— Имаше ли и мъж с бяла коса и черни очи?

Тя ме погледна облещена и кимна.

— От него ме побиха тръпки. — Тя потрепери.

Чандрианите. Това беше ваза, която показваше чандрианите и знаците за тяхната поява.

— Можеш ли да си спомниш нещо друго за тези рисунки? — попитах аз. — Не бързай, помисли добре.

Тя се замисли.

— Имаше и един мъж без лице, само качулка и нищо под нея. В краката му имаше огледало, а над главата му няколко луни. Нали се сещате — пълна луна, полумесец, четвърт луна. — Тя сведе замислено поглед. — Имаше и една жена... — Момичето се изчерви. — Някои от дрехите ѝ бяха свалени.

— Спомняш ли си нещо друго? — попитах аз и когато тя поклати глава, додадох: — А надписите?

— Всички бяха на някакъв чужд език — поклати глава Нина. — Нищо не можах да разбера.

— Мислиш ли, че можеш да нарисуваш някой от надписите, които си видяла?

Тя отново поклати глава.

— Видях ги само за миг — обясни момичето. — С Джими знаехме, че ако баща му ни хване, добре ще ни напердаши. — Внезапно от очите ѝ бликнаха сълзи. — Ще дойдат ли и за мен демоните затова, че съм видяла делвата?

Кимнах успокоително, но въпреки това тя отново избухна в сълзи.

— Толкова ме е страх след онова, което се случи във фермата на Маутхен — изхлипа тя. — Всяка нощ ги сънувам. Знаем, че ще дойдат да ме хванат.

Преместих се да седна до нея на леглото, прегърнах я и я зауспокоявах. Плачът ѝ постепенно стихна.

— Нищо няма да дойде и да те хване.

Тя вдигна поглед към мен. Тя вече не плачеше, но можех да прочета истината в очите ѝ. Дълбоко в себе си тя продължаваше да е ужасена. Никакви утешителни думи нямаше да са достатъчни, за да я успокоят.

Изправих се и отидох да взема плаща си.

— Позволи ми да ти подаря нещо — казах аз и бръкнах в един от джобовете. Извадих част от симпатичната лампа, върху която работех в Рибарника. Представляваше диск от блестящ метал, покрит от едната страна с плетеницата на сложна сигалдрия.

— Получих този амулет, когато бях във Велоран — подадох ѝ диска, — място, далеч отвъд планините Стормуол. Това е превъзходен амулет срещу демони. — Взех ръката ѝ и пъхнах в нея диска.

Нина сведе поглед към него и след това отново вдигна очи към мен.

— Вие нямате ли нужда от него?

— Имам други начини, по които да се предпазя — поклатих глава аз.

— О, благодаря ви. — Тя сграбчи здраво диска и по бузите ѝ отново се застичаха сълзи. — Ще го нося винаги със себе си. — Кокалчетата ѝ побеляха от стискане.

Щеше да го загуби. Може би не скоро, но след година, две или десет години. В човешката природа е да губим разни неща и когато това се случеше, щеше да се чувства дори по-зле и от сега.

— Няма нужда да го правиш — побързах да кажа аз. — Ето как действа. — Хванах ръката ѝ, която стискаше парчето метал. — Затвори очи.

Нина затвори очи и аз бавно изрецитирах първите десет реда от „Ве валора сартане“. Всъщност не беше особено подходящо, но тогава това беше всичко, което ми дойде наум. Тема е език, който звучи впечатляващо, особено ако имаш добър драматичен баритон като моя.

Довърших рецитирането и тя отвори очи, пълни с учудване, но не и със сълзи.

— Сега е настроен към теб — обясних аз. — Независимо какво се случи, независимо къде се намира, амулетът ще те защитава и предпазва. Можеш дори да го счупиш или да го стопиш, но силата му ще си остане.

Тя ме прегърна и ме целуна по бузата. След това внезапно се отдръпна и се изчерви. Вече не беше бледа и уплашена — очите ѝ блестяха. Преди не го бях забелязал, но тя беше красива.

Скоро след това Нина си тръгна, а аз останах да седя замислено на леглото си известно време.

През последния месец бях извадил жена от пламтящия ад на пожар. Бях призовал огън и светкавица върху убийците и се бях измъкнал в безопасност. Дори бях убил нещо, което можеше да се нарече дракон или демон, в зависимост от гледната точка.

Но там, в онази стая, за пръв път се почувствах като герой. Ако търсите причината, поради която впоследствие се превърнах в мъжа, който съм, ако търсите началото, ще го намерите там.

83. ЗАВРЪЩАНЕ

Същата вечер събрах вещите си и слязох долу в общата стая. Местните хора ме наблюдаваха и развълнувано шепнеха помежду си. Докато вървах към бара, дочух някои от коментарите и осъзнах, че вчера повечето от тях ме бяха видели увит в превръзки и навярно бяха предположили, че под тях има тежки рани. Днес превръзките ги нямаше и всичко, което виждаха, бяха няколко дребни натъртвания. Поредното чудо. Едва сдържах усмивката си.

Навъсеният съдържател ми каза, че не би могъл да ми вземе пари, като вижда как целият град ми се чувства задължен и така нататък... Настоях. Не и не. В никакъв случай — той не искаше и да чуе за това. Искало му се да има и някакъв друг начин да покаже признателността си.

Направих замислено изражение. Казах му, че сега, след като той го споменава, бих се зарадвал на още една бутилка от онова очарователно ягодово вино...

Отидох на пристанището Ййвсдаун и си купих място на баржата, която слизаше надолу по течението на реката. След това, докато чаках, попитах дали някой от работниците по доковете е виждал красива млада жена с тъмна коса да минава отгук през последните два дни...

Оказа се, че я бяха виждали. Била пристигнала предния ден следобед и тръгнала с кораб надолу по реката. Почувствах известно облекчение, след като разбрах, че е сравнително добре и в безопасност. Но като изключим това, не знаех какво да мисля. Защо не беше дошла в Требон? Дали мислеше, че съм я изоставил? Дали си спомняше нещо от онова, за което говорихме в онази нощ, докато лежахме заедно върху сивия камък?

Няколко часа след зазоряване пристанахме на кея в Имре и аз отидох право при Деви. След разгорещен пазарлък ѝ дадох лоденския камък и един талант, за да издължа твърде краткосрочния си заем от двайсет таланта. Продължавах да ѝ дължа първоначалния си заем, но

след всичко, през което бях преминал, четирите таланта вече не ми изглеждаха толкова заплашителни, макар кесията ми да бе отново почти празна.

Нужно ми беше известно време, за да се върна към нормалния си ритъм на живот. Бях отсъствал само четири дни, но се наложи да се извинявам и да давам обяснения на най-различни хора. Бях пропуснал една среща с граф Трепе и две с Манет, както и един обяд с Фела. Анкер беше останал без музикант в продължение на две нощи. Дори и Аури внимателно ме упрекна, че не съм ходил да я видя.

Бях пропуснал занимания с Килвин, Елкса Дал и Аруил. Всички те приеха извиненията ми със снизходително неодобрение. Знаех, че в крайна сметка, когато определяха таксата ми за обучение за следващия семестър, щях да си платя за това внезапно и до голяма степен неоправдано отсъствие.

С Уил и Сим беше по-трудно. Те бяха чули слухове за студент, нападнат в някаква уличка. И тъй като изражението на Амброуз напоследък било по-самодоволно от обикновено, очаквали, че съм избягал от града или, в най-лошия случай, че съм на дъното на Ометхи със завързани за краката ми камъни.

Те бяха единствените, които получиха истинско обяснение за онова, което се бе случило. Макар да не им казах цялата истина за причината, поради която се интересувах от чандрианите, все пак им разказах цялата история и им показах люспата. Те бяха доста смаяни, но въпреки това ми дадоха ясно да разбере, че следващия път трябва да им оставя бележка или здравата ще си изпатя.

Разбира се, потърсих и Дена, като се надявах да дам на нея най-важното от всичките си обяснения. Но както винаги не успях да я намеря.

84.

ВНЕЗАПНА БУРЯ

Накрая, естествено, открих Дена съвсем случайно.

Бързах с мисли, съсредоточени върху какви ли не други неща, когато свих зад един ъгъл и за малко да се сблъскам лице в лице с нея.

За миг и двамата стояхме така — стреснати и онемели. Макар в продължение на дни да бях търсил лицето ѝ във всяка сянка и в прозорците на всяка карета, видът ѝ ме зашемети. Спомнях си формата на очите ѝ, но не и тяхната тежест. Спомнях си колко тъмни бяха те, но не и колко дълбоки. Близостта ѝ ме остави без дъх, сякаш внезапно бях завлечен дълбоко под водата.

Бях прекарал дълги часове в размисли как би могла да протече тази среща. В мислите си бях виждал тази сцена хиляди пъти. Страхувах се, че Дена ще бъде сдържана и хладна. Че ще ме отблъсне заради това, че я бях оставил сама в гората. Че ще бъде мълчалива, сърдита и наранена. Безпокоях се, че може да се разплаче или да ме наругае, или че просто ще се обърне и ще си тръгне.

Тя ми се усмихна с възхита.

— Квоте! — Улови ръката ми в своята. — Липсваше ми. Къде беше?

Почувствах как краката ми омекват от облекчение.

— О, нали знаеш. Тук и там — магнах безгрижно с ръка. — Наоколо.

— Онзи ден ме остави на сухо — каза тя с подигравателно-сериозен поглед. — Чаках ли, чаках, но приливът така и не дойде.

Готвех се да ѝ обясня какво се бе случило, когато тя посочи мъжа, който стоеше до нея:

— Прости ми за моята неучтивост. Квоте, това е Лентарен.

Дори не го бях забелязал.

— Лентарен, запознай се с Квоте.

Лентарен беше висок и слаб. Имаше добри мускули, беше добре облечен и благовъзпитан. Имаше права челюст и равни бели зъби.

Приличаше на галантния принц от приказките. Вонеше на пари.

Усмихна ми се. Държането му беше непринудено и приятелско.

— Приятно ми е да се запознаем, Квоте — каза той с елегантно подобие на поклон.

Отвърнах на поклона механично и се усмихнах с най-очарователната си усмивка.

— На вашите услуги, Лентарен. — Обърнах се отново към Дена. — Трябва да обядваме заедно в близките дни — подхвърлих небрежно аз и повдигнах вежди с неизречения въпрос: *Това ли е господарят Ясен?* — Имам да ти разказвам интересни истории.

— Непременно. — Тя леко поклати глава в отговор, който означаваше: *Не*. — Тръгна си, преди да успееш да довършиш последната. Бях ужасно разочарована, че изпуснах края. Всъщност бях доста объркана.

— О, това е същият онзи край, който си чувала вече стотици пъти — успокоих я аз. — Храбрият принц убива дракона, но изгубва съкровището и момичето.

— Ах, каква трагедия. — Дена сведе поглед. — Не е краят, на който се надявах, но предполагам, че е този, който можеше да се очаква.

— Наистина би било трагедия, ако историята свърши дотам — признах аз. — Но всъщност зависи от това как гледаш на нея. Предпочитам да я възприемам като история, която очаква своето подходящо и ободряващо продължение.

По пътя изтрополи карета и Лентарен се дръпна от пътя ѝ, като при движението си случайно докосна Дена. Тя разсеяно хвана ръката му.

— Обикновено историите с продължение не ми допадат — каза тя със сериозно и непроницаемо изражение на лицето, после сви рамене с лека иронична усмивка. — Но и преди ми се е случвало да променям мнението си за тези неща. Може би ти ще успееш да ме убедиш в обратното.

Посочих калъфа на лютнята, който носех праметнат през рамото си:

— Все още свиря в „При Анкер“, ако искаш да се отбиеш... Почти всяка вечер.

— Ще го направя. — Дена въздъхна и погледна Лентарен. — Вече закъсняваме, нали?

Той присви очи срещу слънцето и кимна.

— Така е. Но все още можем да ги настигнем, ако побързаме.

— Съжалявам, но имаме среща за езда — обърна се тя отново към мен.

— Не искам да ви задържам — любезно казах аз и отстъпих встрани от пътя им.

Лентарен и аз си кимнахме учтиво един на друг.

— Скоро ще дойда да те видя — обърна се тя към мен, докато се разминавахме.

— Върви — кимнах аз по посоката, в която бяха тръгнали. — Не искам да закъснееш заради мен.

Те се обърнаха и продължиха. Гледах след тях, докато вървяха по павираните улици на Имре. Заедно.

* * *

Уил и Сим вече бяха пристигнали и ме чакаха. Бяха седнали на маса с добър изглед към фонтана пред „Еолиан“. Водните струи бликаха нагоре около скулптури на нимфи, подгонени от сатир.

Поставих калъфа на лютнята отстрани до пейката и разсеяно отворих капака, като си помислих, че лютнята ми ще се зарадва на малко слънчеви лъчи върху струните си. Не очаквам да ме разберете, ако не сте музиканти.

Уил ми подаде една ябълка, когато седнах до него. Вятърът задуха през площада и аз наблюдавах как под поривите му пръските на фонтана започнаха да се огъват като прозрачни завеси. Няколко червени листа танцуваха в кръгове върху паветата. Гледах ги как подскачат, въртят се и сякаш рисуват във въздуха някакви странни, сложни фигури.

— Предполагам, че накрая си открил Дена? — попита Уилем след известно време.

Кимнах, без да отделям поглед от листата. Нямах особено желание да обяснявам.

— Личи си, понеже си доста мълчалив.

— Не мина ли добре? — попита меко Сим.

— Не мина, както се бях надявал.

Те кимнаха сериозно и отново настъпи мълчание.

— Мислех си за онова, което ни каза — рече Уил. — За онова, което ти е разказала Дена. В историята ѝ нещо липсва.

Сим и аз го изгледахме с любопитство.

— Тя ти е казала, че търси своя покровител — обясни Уилем. — Заедно сте обикаляли да го търсите. Но после ти е признала, че знае, че той е в безопасност, защото той... — Уил дълго се колеба, преди да продължи, — се е срещнал с нея, когато била тръгнала да се връща обратно към горящата ферма. Нещо тук не пасва. Защо тя ще го търси, ако знае, че той е в безопасност?

Не се бях замислял върху това. Преди да реша какво да отговоря, Симон поклати глава.

— Тя просто си е търсила извинение да прекара известно време с Квоте — каза той, сякаш отговорът беше съвсем очевиден.

Уилем леко се намръщи.

Сим гледаше ту единния, ту другия от двама ни, искрено изненадан, че се налага да ни обяснява допълнително.

— Съвсем ясно е, че тя те харесва — рече той и започна да изброява на пръстите на ръката си. — Намира те в „При Анкер“. Дойде да те вземе онази нощ, когато пийвахме в „Еолиан“. Намира си извинение да обикаля насам-натам с теб на онова забутано място в продължение на два дни...

— Сим — раздразнено казах аз, — ако тя наистина се интересуваше от мен, щях да мога да я откривам по-често от веднъж месечно.

— Това е логична заблуда — нетърпеливо подчерта Сим, — лъжлива причина. Всичко, което това доказва, е, че не те бива да я откриваш или че тя не е лесна за намиране. Но не и че не я интересуваш.

— Всъщност — отбеляза Уилем, взел страната на Сим, — тъй като тя те открива по-често, изглежда, че вероятно прекарва доста време в това да те търси. Не е лесно да те открие човек. Това показва, че се интересува от теб.

Сетих се за бележката, която ми беше оставила, и за момент се замислих, че Сим може би беше прав. Усетих слаба надежда в гърдите

си и си припомних нощта, в която лежахме върху сивия камък.

След това си спомних, че Дена онази нощ беше в делириум и не на себе си. Но също така си спомних как хвана ръката на Лентарен.

Помислих за красивия, заможен Лентарен и за безбройните други мъже, които имаха какво да ѝ предложат.

Нещо повече от хубав баритон и мъжко перчене.

— Знаеш, че съм прав! — Симон махна косата от очите си и започна да се хили като хлапак. — Не можеш да го оспориш! Тя очевидно е оглупяла от любов по теб. А ти явно си голям глупак, та сте си лика-прилика.

Въздъгнах.

— Сим, щастлив съм, че тя е моя приятелка. Тя е възхитителен човек и аз се радвам, че мога да прекарвам известно време с нея. Това е всичко. — Насилих се да вложа в думите си подходящата доза весело безгрижие, та Сим да ми повярва и най-после да зарече тази тема.

Сим ме гледа известно време и след това сви рамене.

— Щом е така — рече той, размахал парчето пиле в ръка, — Фела непрекъснато говори за теб. Мисли, че си страхотен. Да не говорим за това, че ѝ спаси живота. Почти съм сигурен, че с нея имаш шанс.

Свих рамене и продължих да наблюдавам фигурите, които вятърът правеше с пръските на фонтана.

— Знаеш ли, какво трябва да... — Сим спря насред изречението, погледът му се насочи към нещо зад мен и изражението на лицето му внезапно стана безизразно.

Обърнах се да видя какво гледа и видях, че калъфът е празен. Лютнята ми беше изчезнала. Трескаво се заоглеждах, готов да скоча на крака и да започна да я търся. Но се оказа, че не беше нужно... На няколко стъпки от мен стоеше Амброуз с неколцина приятели. Той небрежно държеше лютнята ми в едната си ръка.

— О, милостиви Техлу! — промърмори зад гърба ми Симон и след това продължи с нормален глас: — Върни му я, Амброуз!

— Млъкни, е'лир! — рязко отвърна Амброуз. — Това не те засяга.

Исправих се, като не свалях очи от него и лютнята, която държеше. Мислех, че Амброуз е по-висок от мен, но когато станах,

установих, че очите ни са на едно и също ниво. Той също изглеждаше леко изненадан от този факт.

— Дай ми я! — казах аз и протегнах ръка.

С изненада видях, че тя не трепери. Вътрешно обаче се тресях — от страх и от ярост.

В мен се опитваха да заговорят два гласа. Първият ридаше: *Моля те, недей да ѝ правиш нищо. Не отново. Недей да я чушиш. Моля те, върни ми я. Не я дръж за грифа по този начин.*

Другият глас крещеше: *Мразя те! Мразя те! Мразя те!* Сякаш плюеше кръв.

Пристъпих крачка напред.

— Дай ми я! — Гласът ми прозвуча странно в собствените ми уши — студен и равен.

Вътрешното ми треперене беше изчезнало.

За момент той спря, сварен неподготвен от нещо, което долови в гласа ми. Можех да усетя безпокойството му — не реагирах, както беше очаквал. Чух как Уилем и Симон зад мен затаиха дъх. Зад Амброуз приятелите му спряха, почувствали внезапна неувереност.

Амброуз се усмихна и повдигна вежди.

— Но аз написах песен за теб и тя има нужда от акомпанимент.

Той грубо сграбчи лютнята и удари с пръсти по струните, без да го е грижа за ритъм и мелодия. Когато запя, хората спряха и започнаха да го гледат:

*Живял нявга един смотаняк на име Квоте,
езикът му бил бърз и остър.
Магистрите го мислели за умник
и го наградил с камшик.*

Дотогава вече доста минувачи бяха спрели да гледат, като се хилеха и радваха на малкото представление на Амброуз. Окуражен, той направи широк поклон.

— Да запеем всички! — извика и вдигна ръце като диригента на някой оркестър, използвайки лютнята ми за пръчка.

Направих още една крачка напред.

— Върни ми я или ще те убия! — В този миг бях съвсем искрено убеден в думите си.

Отново настъпи тишина. Като видя, че не реагирах по начина, по който очакваше, Амброуз се престори на незаинтересован.

— Някои хора нямат чувство за хумор — въздъхна той. — Дръж!

Той ми подхвърли инструмента, но лютните не са направени, за да бъдат хвърляни. Тя се завъртя тромаво във въздуха и когато посегнах да я хвана, ръцете ми сграбчиха въздуха. За мен нямаше никакво значение дали Амброуз беше просто несръчен или го бе направил с преднамерена коварност. Лютнята ми се удари в паветата и се отърколи със звук на разцепено дърво.

Звукът ми напомни за ужасния шум, издаден от лютнята на баща ми, когато се строши под тялото ми в онази мизерна уличка в Тарбеан. Наведох се да я вдигна и тя изстена като ранено животно. Амброуз се извърна към мен и аз видях как по лицето му пробяга задоволство.

Отворих уста, за да изрева, да се разплача, да го прокълна. Но от гърлото ми се откъсна нещо друго — дума, която не знаех и която не бих могъл да си спомня.

След това всичко, което чувах, беше вятърът. Той изфуча през двора като внезапна буря. Близката карета започна да се плъзга странично върху паветата, докато конете панически се изправиха на задните си крака. От нечий ръце бяха изтръгнати нотни листове, които заваляха наоколо ни като ударите на някакви странни светкавици. Бях избутан една крачка напред.

Всички останали също бяха избутани от вятъра. Всички с изключение на Амброуз, който се въртеше, притиснат към земята, сякаш поразен от самата Божия ръка.

След това всичко изведнъж утихна. Нотните листове се спуснаха надолу и се завъртяха като есенни листа. Хората смаяно се заоглеждаха около себе си с разрошени коси и дрехи в пълен безпорядък. Неколцина се олюляваха, сякаш под напора на буря, каквато вече нямаше.

Гърлото ме болеше. Лютнята ми беше строшена.

Амброуз се изправи на треперещите си крака. Той непохватно притискаше с ръка едната си страна, а от главата му се стичаше кръв. Погледът, който той ми отправи, беше изпълнен с див страх и объркване и това ми достави краткотрайно, но сладко удовлетворение.

Отново си помислих дали да не му се разкрещя и се зачудих какво ли щеше да се случи. Дали вятърът щеше пак да се появи? Или пък земята щеше да го погълне?

Чух един кон да цвили уплашено. От „Еолиан“ и другите сгради наоколо на двора започнаха да излизат хора.

Музикантите се оглеждаха трескаво и всички говореха едновременно.

„... беше това?“

„... нотите ми са навсякъде. Помогнете ми, преди да се...“

„... го направи. Онзи там, с червената...“

„... демон. Демонът на вятъра и...“

Объркано и безмълвно се оглеждах, докато накрая Уилем и Симон ме дръпнаха встрани.

* * *

— Не знаехме къде да го отведем — каза Симон на Килвин.

— Разкажете ми всичко отначало — спокойно рече Килвин. — Но този път да говори само единият от вас. — Той посочи Уилем. — Опитай се да разкажеш всичко сбито и ясно.

Бяхме в кабинета на Килвин. Вратата беше затворена, а завесите дръпнати. Уилем започна да обяснява какво се бе случило. Когато набра скорост, той започна да разказва на сиару. Килвин кимаше със замислено лице. Симон слушаше внимателно и от време на време вмъкваше по някоя дума.

Седях на едно столче близо до тях. В обърканите ми мисли се въртяха цял куп недооформени въпроси. Гърлото ме болеше. Тялото ми беше изтощено, но все още изпълнено с адреналин. Насред всичко това, дълбоко в центъра на гърдите ми, една частица от мен пламтеше гневно като нагорещен до червено въглен. Всичко около мен бе застинало, сякаш бях запечатан във восък, дебел трийсет сантиметра. Квоте не съществуваше — бяха останали само объркването, гневът и безчувствеността, които ме обгръщаха. Бях като лястовица, настигната от буря и неспособна да открие безопасен клон, за който да се захване. Чувствах се неспособен да управлявам хаотичното движение на своя полет.

Уилем стигна до края на разказа си, когато в стаята, без да почука и без предизвестие, влезе Елодин. Уилем замлъкна. Хвърлих бегъл поглед към Магистъра на имената и след това отново сведох поглед към строшената лютня в ръцете си. Докато я въртях, един от острите ръбове поряза пръста ми. Гледах безучастно как кръвта избликна и закапа по пода.

Елодин дойде направо при мен, без да си прави труда да говори с когото и да било друго.

— Квоте?

— Той не е добре, магистре — каза Симон с глас, изтънял от безпокойство. — Сякаш съвсем е онемял. Не казва и дума.

Макар да чувах думите и дори знаех значението на всяка от тях, не можех да разбера смисъла им.

— Мисля, че си е ударил главата — рече Уилем. — Гледа те, но не те вижда. Очите му са като на куче.

— Квоте? — повтори Елодин.

След като не му отговорих, нито пък вдигнах поглед от лютнята си, той протегна ръка и внимателно повдигна брадичката ми, докато не срещнах погледа му.

— Квоте.

Примигнах.

Той ме погледна. Тъмните му очи ме успокоиха донякъде и забавиха бурята, която бушуваше в мен.

— *Аерлевседи* — каза той. — Кажу го!

— Какво? — попита Сим някъде далеч отзад. — Вятър?

— *Аерлевседи* — търпеливо повтори Елодин с очи, втренчени в лицето ми.

— *Аерлевседи* — повторих вцепенен.

Елодин затвори за миг очи със спокойно изражение на лицето. Все едно се опитваше да улови някаква едва доловима мелодия, носена плавно от вятъра.

Тъй като не виждах очите му, започнах да се отнасям. Отново сведох поглед към счупената лютня, но преди погледът ми да отлети твърде далеч, той отново ме хвана за брадичката и повдигна лицето ми.

Очите му уловиха моите. Вцепенението започна да намалява, но бурята в главата ми продължаваше да бушува. Тогава очите на Елодин се промениха. Той спря да гледа към мен и погледна *вътре* в мен. Това

е единственият начин, по който бих могъл да го опиша. Той погледна дълбоко в мен, не в очите ми, а през очите ми. Погледът му влезе в мен и се вкопчи здраво в гърдите ми, сякаш и двете му ръце бяха вътре в мен и опипваха формата на дробовете ми, движението на сърцето ми, топлината на гнева ми и формата на бурята, която ревеше в съществуването ми.

Той се наведе напред и устните му едва доловимо докоснаха ухото ми. Почувствах дъха му. Той заговори... и бурята утихна. Намерих място, където да се приземя.

Има една игра, която всички деца все някога опитват да играят.

Разтваряш широко ръце и започваш да се въртиш, наблюдавайки как светът около теб се размазва.

След това спираш и светът бавно застава на мястото си.

Замайването те удря внезапно, всичко се накланя и движи. Светът се преобръща около теб.

Ето това се случи, когато Елодин успокои бурята в главата ми. Почувствах внезапно и ужасно силно замайване, изкрещях и вдигнах ръце в опит да не падна настрани, нагоре или навътре. Усетих как нечии ръце ме подхванаха, когато краката ми се заплетоха в стола и аз започнах да падам към пода.

Усещането беше ужасяващо, но постепенно се уталожи. Докато се съвзема, Елодин вече си беше отишъл.

85.

РЪЦЕ СРЕЩУ МЕН

Симон и Уилем ме отведоха в стаята ми в „При Анкер“, където аз се сгромолясах в леглото и прекарах следващите осемнайсет часа зад дверите на съня. Когато се събудих на следващия ден, се чувствах учудващо добре, предвид че бях спал с дрехите и мехура ми се бе надул до размерите на диня.

Късметът ми се усмихна и ми отпусна достатъчно време, за да се нахраня и изкъпя, преди едно от момчетата за поръчки на Джеймисън да ме открие. Трябваше да бъда „на рогата“ след половин час.

* * *

Амброуз и аз стояхме изправени пред масата на магистрите. Той ме беше обвинил в злонамерена постъпка. В отговор аз го обвиних в кражба, унищожаване на чужда собственост и поведение, неподобаващо за член на Арканум. След предишното ми преживяване на „върха на рогата“ бях разучил официалните правила на Рерум кодекс — правилника на Университета. Бях ги прочел два пъти, за да съм сигурен какъв е редът на нещата тук. Познавах ги вече като собствената си длан.

За съжаление това означаваше и че ми беше напълно ясно в какви сериозни неприятности се бях забъркал. Обвинението в злонамерено действие беше нещо сериозно. Ако ме намереха за виновен за това, че преднамерено бях наранил Амброуз, щях да бъда бит с камшик и изключен от Университета.

Едва ли имаше някакво съмнение, че бях наранил Амброуз. Той беше посинен и накуцваше. Челото му бе украсено с яркочервено ожулване. Носеше и превръзка през рамо, но бях почти сигурен, че я беше добавил просто за повече драматизъм.

Неприятното беше, че нямах и най-малка представа какво се беше случило в действителност. Не бях имал възможност да говоря с когото и да било. Дори не успях да благодаря на Елодин за това, че предния ден ми беше помогнал в работилницата на Килвин.

Магистрите позволиха на всеки от нас да изложи своята гледна точка. Амброуз се държеше възможно най-възпитано, което означаваше, че когато заговореше, беше изключително вежлив. След известно време започнах да подозирам, че мудността му се дължи на твърде голяма доза болкоуспокоителни.

По изцъклените му очи можех да предположа, че е взел лауданум.

— Нека се занимаем с оплакванията по реда на тяхната сериозност — каза ректорът, след като всеки от нас беше представил своята страна от историята.

Магистър Хеме вдигна ръка и ректорът му кимна да говори.

— Трябва да намалим броя на обвиненията, преди да гласуваме — каза Хеме. — Оплакванията на е'лир Квоте са твърде изобилни. Не може студент да бъде обвинен едновременно и в кражба, и в унищожаване на една и съща собственост — трябва да е или едното, или другото.

— Защо казвате това, магистре? — учтиво го попитах аз.

— Кражбата предполага притежаването на чужда собственост — отвърна Хеме с разумен тон. — Как може да бъде притежавано нещо, което е унищожено? Едното или другото обвинение трябва да отпадне.

— Е'лир Квоте, желаш ли да оттеглиш едното от оплакванията си? — ректорът погледна към мен.

— Не, господине.

— Тогава предлагам да гласуваме за оттеглянето на обвинението в кражба — настоя Хеме.

Ректорът хвърли гневен поглед към Хеме, като с това мълчаливо го смъмри, задето беше говорил, без да му е дадена думата, и след това отново се обърна към мен:

— Упорството ти срещу гласа на разума не е особено похвално, е'лир, а аргументът на магистър Хеме звучи убедително.

— Аргументът на магистър Хеме е погрешен — отвърнах с равен глас аз. — Кражбата предполага *придобиване* на чужда

собственост. Нелепо е да се твърди, че човек не би могъл да унищожи онова, което е откраднал.

Забелязах, че няколко от магистрите закимаха в отговор на думите ми, но Хеме настояваше:

— Магистър Лорен, какво е наказанието за кражба?

— Студентът може да получи не повече от два удара с камшик по гърба — цитира Лорен — и трябва да върне собствеността или стойността на собствеността, плюс глоба от един сребърен талант.

— А наказанието за унищожаване на чужда собственост?

— Студентът трябва да плати за замяната или ремонта на собствеността.

— Виждате ли? — продължи Хеме. — Съществува възможността той да трябва да заплати два пъти за една и съща лютня. В това няма справедливост. Би означавало да бъде наказан два пъти за едно и също нещо.

— Не, магистър Хеме — прекъснах го аз. — Би означавало да бъде наказан за кражба и унищожаване на чужда собственост. — Ректорът ми хвърли същия поглед, който преди малко си бе спечелил и Хеме за това, че бе говорил, без да му бъде дадена думата, но аз въпреки това продължих: — Ако му бях заел лютнята си и той я беше счупил, това щеше да е едно. Ако я беше откраднал и след това върнал невредима, щеше да е друго. Но той не направи нито едното, нито другото. А двете заедно.

Ректорът почука с пръсти върху масата, за да ни накара да млъкнем.

— Да разбирам ли тогава, че няма да се откажеш от едното от обвиненията си?

— Няма да го направя.

Хеме вдигна ръка и думата му беше дадена.

— Призовавам да гласуваме за отпадането на обвинението в кражба.

— Всички ли са „за“? — уморено попита ректорът. — Хеме вдигна ръка, последван от Брандеур, Мандраг и Лорен. — Пет и половина срещу четири, оплакванията остават в сила. — Той продължи, преди някой да успее да се отклони. — Кой намира ре'лар Амброуз за виновен в унищожаването на чужда собственост?

Всички, с изключение на Хеме и Брандеур, вдигнаха ръце.

— Колко плати за лютнята? — погледна към мен ректорът.

— Девет таланта и шест пенита — излъгах аз, като знаех, че цената все пак беше разумна.

При тези мои думи Амброуз се изправи.

— Хайде стига. Никога през живота си не си държал в ръцете си десет таланта.

Раздразнен от това прекъсване, ректорът отново тропна с пръсти. Но Барндеур вдигна ръка, за да вземе думата:

— Ре'лар Амброуз повдигна интересен въпрос. Как студент, който дойде при нас в такова окаяно състояние, е намерил тези пари?

Няколко от магистрите ме погледнаха с известна несигурност. Сведох поглед, сякаш смутен.

— Спечелих ги от игра на ъгли, господа.

Разнесе се развеселено мърморене. Елодин се разсмя на глас. Ректорът почука върху масата.

— Ре'лар Амброуз да бъде глобен девет таланта и шест пенита. Някой от магистрите противопоставя ли се на това решение?

Хеме вдигна ръка, но загуби срещу гласовете на останалите.

— По обвинението в кражба — брой на отсъдените удари с камшик?

— Нито един — казах аз и това накара някои от магистрите да повдигнат вежди.

— Кой намира ре'лар Амброуз за виновен в кражба? — попита ректорът. Хеме, Брандеур и Лорен не вдигнаха ръце.

— Ре'лар Амброуз да бъде глобен десет таланта и шест пенита. Някой магистър противопоставя ли се на това решение?

Този път Хеме не вдигна ръка, а просто седеше с мрачно изражение на лицето.

Ректорът си пое дълбоко дъх и след това го изпусна шумно.

— Магистре на Архива, какво е наказанието за поведение, неподобаващо на член на Арканум?

— Студентът може да бъде глобен, бит с камшик, временно отстранен от Арканум или изключен от Университета, в зависимост от сериозността на провинението — спокойно отвърна Лорен.

— Какво наказание определяме?

— Временно отстраняване от Арканум — предложих аз, сякаш това беше най-разумното нещо на света.

Амброуз изгуби хладнокръвието си.

— Какво? — обърна се невярващо към мен той.

— Това вече е нелепо! — възкликна Хеме.

— Боя се, че трябва да се съглася с магистър Хеме, е'лир Квоте.
— Ректорът ме погледна с известен упрек. — Не бих казал, че наказанието за това трябва да бъде временно отстраняване.

— Не съм съгласен — казах аз, като се опитвах да звуча колкото можех по-убедително. — Помислете за онова, което чухте. Без всякакво друго основание освен личната си неприязън към мен Амброуз реши да ми се подиграе публично и след това да открадне единственото ценно нещо, което притежавам. Такова ли поведение трябва да демонстрира един член на Арканум? Това ли е отношението, което бихте искали да поощрявате и в останалите ре'лар? Дребнавата низост и злоба ли са качествата, които бихте одобрили в студентите, които искат да станат арканисти? Изминали са двеста години, откакто за последен път арканист беше изгорен жив. Ако дадете гилдери на дребнави, разглезени деца като това — посочих Амброуз, — тези продължили дълго мир и безопасност ще свършат след броени години.

Успях да им въздействам. Личеше си по лицата им. До мен Амброуз неспокойно се размърда, като стрелкаше с поглед лицата на магистрите.

След известно мълчание ректорът ги прикани да гласуват.

— Кои са „за“ временното отстраняване на ре'лар Амброуз?

Аруил вдигна ръка, последван от Лорен, Елодин и Елкса Дал...

Настъпи напрегнат миг. Поглеждах ту Килвин, ту ректора с надеждата да видя как ръката на някой от двамата се присъединява към останалите.

Моментът отмина.

— Обвинението отпада.

Амброуз въздъхна облекчено. Аз бях само леко разочарован. Всъщност бях доста изненадан, че изобщо успях да стигна толкова далеч.

— А сега — рече ректорът така, сякаш се подготвяше за нещо, което щеше да му коства огромно усилие. — Обвинението за злонамерена постъпка срещу е'лир Квоте.

— От четири до петнайсет единични удара с камшик и задължително изключване от Университета — изрецитира Лорен.

— Колко удара се предлагат?

Амброуз се обърна да ме погледне. Можех да видя как се въртяха колелцата в мозъка му, опитвайки се да прецени колко тежка цена може да ме накара да заплатя, без да загуби гласовете на магистрите.

— Шест.

Почувствах как в стомаха ми се настаниха ледените пипала на страха. Изобщо не ме беше грижа за ударите с камшик. Бих се съгласил и на две дузини само да не ме изключат от Университета. Ако ме изхвърляха от Университета, животът ми свършваше.

— Ректоре? — обърнах се към него аз.

Той ме изгледа уморено, но благо. Очите му казваха, че ме разбира, но няма избор, освен да погледне на нещата така, както се налага. Мекото съчувствие в погледа му ме изплаши.

— Да, е' лир Квоте? — Той знаеше какво престои да се случи.

— Мога ли да кажа няколко неща?

— Вече ни изложи своята защита — решително отвърна той.

— Но аз дори не знам какво съм сторил! — избухнах аз, обзе ме паника и хладнокръвието ми се пропука.

— Шест удара и изключване — продължи ректорът с официален глас, без да обръща внимание на моя изблик. — Кой са „за“?

Хеме вдигна ръка. Брандеур и Аруил го последваха. Сърцето ми се сви, когато видях, че ректорът и Лорен също вдигнаха ръце, както и Килвин и Елкса Дал. Последен остана Елодин, който се усмихна безгрижно и размърда пръсти, сякаш ми махаше.

Всички девет гласа бяха срещу мен. Щяха да ме изключат от Университета. С живота ми беше свършено.

86.

САМИЯТ ОГЪН

— Шест удара с камшик и изключване — с усилие изрече ректорът.

Изключване, помислих си аз вцепенено, сякаш никога преди не бях чувал тази дума. *Да бъдеш изгонен, прокуден*. Можех да усетя задоволството, което се излъчваше от Амброуз. За миг се уплаших, че ще ми прилошее още тук, пред погледите на всички.

— Някой от магистрите противопоставя ли се на това действие? — попита ректорът, за да спази ритуала, докато аз гледах върховете на обувките си.

— Аз се противопоставям — този енергичен глас можеше да принадлежи само на Елодин.

— Кой са „за“ отменянето на изключването? — вдигнах поглед точно навреме, за да видя вдигнатите ръце на Елодин, Елкса Дал, Килвин, Лорен и ректора.

Всички, с изключение на Хеме, бяха вдигнали ръце. Не можех да повярвам на очите си и едва се сдържах да не се разсмея. Елодин отново ми се ухили с момчешката си усмивка.

— Изключването се отменя — каза с твърд глас ректорът и аз почувствах как задоволството на Амброуз до мен повехна и се стопи.

— Има ли някакви други въпроси за решаване? — Улових странна нотка в гласа на ректора.

Той очакваше нещо.

Тогава заговори Елодин:

— Предлагам Квоте да бъде повишен до ранг ре'лар.

— Кой са „за“? — всички с изключение на Хеме вдигнаха едновременно ръце. — Квоте е повишен в ре'лар с настойник Елодин на пети фалоу. Заседанието е закрито. — Той се изправи и тръгна към вратата.

— Какво?! — изкрещя Амброуз, като се оглеждаше наоколо, сякаш не можеше да реши на кого е задал въпроса си.

Накрая той се затича след Хеме, който бързаше да излезе след ректора и повечето от останалите магистри. Забелязах, че вече изобщо не куца толкова, колкото преди началото на заседанието.

Стоях така с глуповато-озадачено изражение на лицето, докато Елодин не дойде при мен и не стисна отпуснатата ми ръка.

— Объркан ли си? — попита ме той. — Ела да се разходим. Ще ти обясня по пътя.

* * *

След мрачната хладина на Холоус ярката следобедна слънчева светлина беше изненадващо силна. Елодин непохватно преметна магистърската мантия през главата си. Отдолу носеше обикновена бяла риза и доста опърпани панталони, пристегнати с оръфано въже. Едва сега забелязах, че е бос. Краката му имаха същия здравословен тен, както ръцете и лицето му.

— Знаеш ли какво означава *ре'лар*? — разговорливо ме запита той.

— Превежда се като „говорител“ — отвърнах аз.

— Но знаеш ли какво *означава*? — наблегна на думата той.

— Всъщност не.

Елодин си пое дълбоко дъх.

— Някога отдавна имало Университет. Той бил построен върху мъртвите развалини на по-стар Университет. Не бил много голям, вероятно в него имало не повече от петдесет човека. Но бил най-добрият Университет на много километри разстояние, затова хората идвали, учили там и си тръгвали. В него се събрала малка група хора. Хора, чиито познания били отвъд математиката, граматиката и реториката. Те създали една по-малка група вътре, в Университета. Нарекли я Арканум и тя била нещо много малко и много тайно. Помежду си те създали система от рангове, като издигането в нея зависело само от умението и нищо друго. За да те приемат в тази група, трябвало да докажеш, че можеш да видиш нещата такива, каквито са в действителност. Тези хора били е'лири, което означава виждащи. Как мислиш, как се превръщали в *ре'лар*? — погледна ме с очакване той.

— Като говорели?

Той се засмя.

— Точно така! — Спря и се обърна към мен. — Но какво? —
Очите му бяха ярки и пронизителни.

— Думи?

— Имена — каза той развълнувано. — Имената са формата на света и този, който може да ги изрече, е стъпил върху пътя, водещ към силата. Тогава, в началото, Арканум включвал малка група хора, които разбирали нещата. Хора, знаещи имена, които носят сила. Те обучили няколко ученици, като бавно и внимателно ги окуражавали да поемат по пътя на силата и мъдростта. И на магията. Истинската магия. — Той огледа сградите наоколо и тълпите студенти около нас. — По онова време Арканум бил като силна алкохолна напитка. Сега е като разрежено вино.

Изчаках, за да се убедя, че е свършил.

— Магистър Елодин, какво се случи вчера? — затаих дъх, като се надявах да получа разбираем отговор, колкото и малко вероятно да беше това.

Той ме изгледа озадачен.

— Ти изрече името на вятъра — каза той така, сякаш отговорът беше очевиден.

— Но какво означава това? И какво разбирате под *име*? Просто име като „Квоте“ или „Елодин“? Или по-скоро като „Габорлин знаел имената на много неща“.

— И двете — отвърна той и помахна на едно красиво момиче, което се показва на прозореца на втория етаж.

— Но как може едно име да направи нещо такова? „Квоте“ и „Елодин“ са просто звуци, които ние издаваме, и сами по себе си в тях няма сила.

При тези мои думи Елодин повдигна вежди.

— Наистина ли? Наблюдавай! — Той погледна надолу по улицата и изкрещя: — Натан!

Едно момче се обърна и погледна към нас. Разпознах в него един от куриерите на Джеймисън.

— Натан, ела тук!

Момчето дотича и погледна Елодин.

— Да, господине?

— Натан, би ли отнесъл това в стаята ми? — Елодин подаде на момчето магистърската си мантия.

— Разбира се, господине. — Момчето взе мантията и бързо се отдалечи.

— Виждаш ли? — погледна ме Елодин. — Имената, с които се наричаме един друг, не са *Имена*. Но въпреки това притежават известна сила.

— Това не е магия — възразих аз. — Той трябваше да ви послуша. Вие сте магистър.

— А ти си ре'лар — каза той непреклонно. — Повика вятъра и той те послуша.

Опитах се да проумея думите му.

— Искате да кажете, че вятърът е жив?

— Донякъде. — Той направи неопределен жест. — Повечето неща са живи по един или друг начин.

— Как съм повикал вятъра, без да знам как да го направя? — Реших да задам въпроса по друг начин.

— *Това* е отличен въпрос! — Елодин плесна с ръце с остър звук. — Отговорът е, че всеки от нас има две съзнания — будно и спящо. Будното е онова, което мисли, говори и се аргументира. Но спящото е по-могъщо. То вижда дълбоко в сърцевината на нещата. То е частта от нас, която сънува. Помни всичко. Дава ни интуицията. Нашето будно съзнание не разбира природата на имената. Но тя е разбираема за спящото. То вече знае много неща, които са неизвестни за будното съзнание. — Елодин ме погледна. — Спомняш ли си как се почувства, след като изрече името на вятъра?

Кимнах, макар споменът да не бе приятен.

— Когато Амброуз е счупил лютнята ти, той е събудил спящото ти съзнание. Подобно на това да събудиш голяма мечка, спяща зимен сън, като я ръчкаш със запалена пръчка. Съзнанието ти се е изправило на задните си крака и е изревало името на вятъра. — Той размаха лудешки ръце и привлече учудените погледи на минаващите студенти. — След това будното ти съзнание не е знаело какво да стори. То било оставено само с разгневената мечка.

— А вие какво направихте? Не мога да си спомня какво ми прошепнахте.

— Беше име. Име, което успокои разгневената мечка дотолкова, че тя пак да заспи. Но сега тя не спи толкова дълбоко. Трябва да я разбудим полека и да я поставим под твоя контрол.

— Затова ли предложихте обвинението към мен да отпадне?

— Нямаше истинска опасност да бъдеш изключен — небрежно махна с ръка той. — Не си първият студент, повикал вятъра в момент на гняв, макар през последните няколко години да не се е случвало. Обикновено спящото съзнание бива разбудено за пръв път от силна емоция. — Той се усмихна. — При мен името на вятъра се появи, когато веднъж спорех с Елкса Дал. Когато го изкрещях, мангалите му избухнаха в облак от горяща пепел и сажди — изкикоти се той.

— Какво направи той, за да ви ядоса толкова?

— Отказа да ме учи на обвързванията за напреднали. Бях само на четиринайсет и още е'лир. Той ми каза, че трябва да почакам, докато стана ре'лар.

— Има обвързвания за напреднали?

— Тайни, ре'лар Квоте — ухили ми се той, — това означава да бъдеш арканист. Сега, когато си вече ре'лар, имаш право да научиш неща, които преди не ти бяха позволени. Симпатичните обвързвания за напреднали, природата на имената. Повърхностни познания за някои съмнителни видове руни, ако Килвин реши, че си готов за това.

В гърдите ми се надигна надежда.

— Това означава ли, че сега ще ми бъде разрешен достъп до Архива?

— А — отвърна Елодин, — не. Ни най-малко. Виждаш ли, Архивът е територия на Лорен — неговото царство. Тези тайни не са мои, та да мога да ти ги разкрия.

Когато той спомена за тайните, се сетих за една загадка, която ме тормозеше от месеци. Тайната в сърцето на Архива.

— А онази каменна врата в Архива? — попитах аз. — Вратата с четирите плочи. Сега, когато съм ре'лар, можете ли да ми кажете какво има зад нея?

— О, не — засмя се Елодин. — Не и не. Теб май не те задоволяват малките тайни, нали? — Той ме потупа по гърба, сякаш току-що бях казал някаква особено смешна шега. — *Валаритас*. В името на Бога! Още си спомням усещането да стоя там, да гледам вратата и да се чудя. — Той се засмя отново. — Милостиви Техлу!

Това направо ме убиваше. Не. Не можеш да преминеш през вратата с четирите плочи. Но — той ме погледна съзаклятнически — тъй като си вече ре'лар, ще призная, че тя наистина съществува. — Той ми смигна тържествено.

Колкото и да бях разочарован, не можах да сдържа усмивката си. Известно време вървахме мълчаливо, като минахме покрай Мейнс и „При Анкер“.

— Магистър Елодин?

— Да? — Очите му проследиха как една катеричка пресече пътя и се изкатери на близкото дърво.

— Все още не разбирам онова, което ми казахте за имената.

— Ще те науча да разбираш — непринудено каза той. — Природата на имената не може да бъде описана, а само почувствана и разбрана.

— Защо не може да бъде описана? — попитах аз. — Ако разбираш нещо, значи би могъл и да го опишеш.

— Можеш ли да опишеш всички неща, които разбираш? — погледна ме косо той.

— Разбира се.

— Какъв цвят е ризата на онова момче? — Елодин посочи към улицата.

— Син.

— Какво разбираш под „син“. Опиши го.

Известно време се мъчих да го направя и после се отказах.

— Значи *син* е име?

— Това е дума. Думите са бледи сенки на забравени имена. Тъй като имената притежават сила и в думите също има сила. Думите могат да запалят огънове в съзнанията на хората. Думите могат да изцедят сълзи дори и от най-закоравелите сърца. Има седем думи, които могат да накарат един човек да те обикне. Десет думи са достатъчни да пречупят волята на един силен мъж. Но думата не е нищо повече от картина, обрисуваша огъня. Името е самият огън.

Главата ми вече се въртеше.

— Все още не разбирам.

— Да използваш думи, за да разкажеш за думите, е като да използваш молив, за да нарисуваш картина на картината. Това е невъзможно. Объркващо. Обезсърчаващо. — Той вдигна ръце високо

над главата си, сякаш се протягаше към небето. — Но има други начини да разбереш! — изкрещя той и се разсмя по детски.

Той запрати ръце към безоблачния свод на небето над нас, като продължаваше да се смее.

— Гледай! — изкрещя той и наклони главата си силно назад. — Синьо! Синьо! Синьо!

87.

СМЕЛОСТ

— Той е доста, ама съвсем смахнат — казвах аз на Симон и Уилем по-късно същия следобед в „При Анкер“.

— Той е магистър — тактично ми напомни Сим. — И е твоят настойник. И от онова, което ни разказа, излиза, че той е причината да не те изключат.

— Не казвам, че не е интелигентен и че не съм го виждал да прави неща, които изобщо не бих могъл да обясня. Но това не променя факта, че дъската му хлопа. Той говори със заобикалки за имената, думите и силата. Когато го казва, всичко звучи добре. Но всъщност няма никакъв смисъл.

— Спри да се оплакваш — рече Симон. — Стана ре'лар преди нас двамата, дори и настойникът ти да е леко смахнат. И получи два сребърни таланта за това, че счупи ръката на Амброуз. Измъкна се волен като птица. Искане ми се да имах и наполовината от твоя късмет.

— Не съм чак толкова волен — възпротивих се аз. — Все пак ще ме бият с камшик.

— Какво? — изненада се Сим. — Не каза ли, че са отменили наказанието?

— Отмениха изключването ми — обясних аз, — не и ударите с камшик.

— Господи! — зяпна Симон. — И защо?

— Заради обвинението в злонамерена постъпка — тихо се намеси Уилем. — Не могат да позволят на един студент да му се размине напълно, след като са го намерили за виновен в злонамерена постъпка.

— Така каза и Елодин — отпих от напитката си веднъж и после отново.

— Не ме е грижа — разпалено каза Симон. — Това е просто варварщина. — Той придружи последната си дума с удар с юмрук

върху масата, който разтресе чашата му и остави локвичка от тъмен skutен върху повърхността ѝ. — Проклетата история!

Той се изправи на крака и аз се опитах да го задържа да не се изгърси върху пода.

Смах се неудържимо, докато в очите ми не избиха сълзи и не ме заболя коремът. Когато накрая успях да си поема въздух, почувствах, че от гърдите ми беше паднала огромна тежест.

— Обичам те, Сим — искрено признах аз. — Понякога си мисля, че ти си единственият честен човек, когото познавам.

Той ме погледна внимателно.

— Ти си пиан.

— Не, това е самата истина. Ти си добър човек. По-добър, отколкото аз някога ще бъда.

Той ме изгледа с поглед, от който ставаше ясно, че не може да разбере дали се шегувам, или говоря сериозно.

Появи се една сервитьорка с влажен парцал, която избърса масата и подхвърли няколко язвителни забележки.

Сим имаше благоприличието да изглежда достатъчно гузен, та да отсрами и трима ни.

* * *

Докато се върна обратно в Университета, вече се беше стъмнило напълно.

Отбих се за малко в „При Анкер“, за да си взема някои неща, след това се отправих към покрива на Мейнс.

С изненада установих, че въпреки ясното небе на покрива ме чака Аури. Тя седеше на един нисък тухлен комин и лениво люлееше босите си крака. Косата ѝ се носеше като прозрачен облак около слабото ѝ лице.

Когато се приближих, тя скочи от комина и отстъпи встрани с нещо, наподобяващо на реверанс.

— Добър вечер, Квоте.

— Добър вечер, Аури. Как си?

— Чувствам се чудесно — решително каза тя — и нощта е възхитителна.

Тя държеше и двете си ръце зад гърба и пристъпваше от крак на крак.

— Какво си ми донесла тази нощ?

— А ти какво ми донесе? — отвърна ми тя със слънчевата си усмивка.

— Донесох ти малко сладка медовина — извадих тясната бутилка изпод плаща си.

Тя я хвана с две ръце.

— Е, това е наистина щедър подарък. — Погледна към виното с възхищение. — Помисли си само за всичките онези замаяни пчели. — Тя извади тапата и я помириша. — Какво има вътре?

— Слънчева светлина — отвърнах аз — и усмивка, и въпрос.

Тя вдигна гърлото на бутилката до ухото си и ми се ухили.

— Въпросът е на дъното — обясних аз.

— Труден въпрос — рече тя и след това протегна ръка, — донесох ти пръстен.

Беше изработен от топло гладко дърво.

— Какво може да прави?

— Пази тайни.

Допрях пръстена до ухото си.

Аури поклати сериозно глава и косата ѝ се завъртя около нея.

— Не ги разказва, а ги пази. — Тя пристъпи по-близо до мен, взе пръстена и го нахлузи върху пръста ми. — Достатъчно е да имаш своя тайна — меко ме укори тя. — Повече от това би било алчност.

— Става ми — казах аз, леко изненадан.

— Това са твоите тайни — каза тя търпеливо, сякаш обясняваше нещо на дете. — На кой друг би могъл да стане?

Аури приглади косата си назад и отново направи странната си крачка встрани — донякъде като реверанс, донякъде като малък танц.

— Чудех се дали би се присъединил към мен за вечеря тази нощ, Квоте — попита тя със сериозно изражение. — Донесох ябълки и яйца. Мога също да ти предложа и възхитителна медовина.

— С удоволствие бих споделил твоята вечеря — отвърнах тържествено аз. — Донесох хляб и сирене.

Аури се затича надолу към двора и след няколко минути се върна с чаша от деликатен порцелан за мен. Тя наля и на двама ни от сладката медовина и отпи няколко деликатни глътки от своята чаша,

която беше сребърна купичка на просяк, малко по-голяма от напръстник.

Седнах на покрива и двамата започнахме да ядем от храната, която бяхме донесли. Имах голям самун черен ечемичен хляб и резен бяло сирене от Далонир. Аури пък беше донесла зрели ябълки и половин дузина яйца с кафяви точки, които някак бе успяла да свари. Посолихме ги със сол, която извадих от един джоб на плаща си.

По-голямата част от времето се хранехме мълчаливо, като просто взаимно се наслаждавахме на компанията си. Аури седеше с кръстосани крака и изправен гръб, а косата ѝ се вееше във всички посоки. Както винаги внимателната ѝ изтънченост по някакъв начин караше тази импровизирана вечеря на покрива да изглежда като официална вечеря в салона на някой благородник.

— Напоследък вятърът навява листа в Онова долу — разговорливо каза Аури към края на вечерята — през решетките и тунелите. Те се събират и там се чува непрекъснато шумолене.

— Така ли?

— И майката бухал се нанесе — кимна тя. — Направи най-демонстративно гнездото си точно наред Сивата дванайсетка.

— Значи сега тя е нещо като местната забележителност?

— Без съмнение — кимна тя. — Бухалите са мъдри. Те са внимателни и търпеливи. Мъдростта пречи на смелостта. — Тя отпи от чашката си, като изискано стискаше дръжката ѝ между палеца и показалеца си. — Затова от бухалите не стават добри герои.

„Мъдростта пречи на смелостта.“ След скорошните ми приключения в Требон не можех да не се съглася с това.

— Но тази майка бухал е склонна към приключения? Нещо като изследовател?

— О, да — отвърна Аури с широко отворени очи. — Тя е безстрашна. Лицето ѝ е като на злата луна.

Тя напълни отново малката си сребърна чашка с медовина и изсипа остатъка в моята чаена чаша. След като изтръска бутилката, тя сви устни около отвора ѝ и духна два пъти в нея, издавайки остри, бухащи звуци.

— Къде е моят въпрос? — попита тя.

Поколебах се, неуверен в това как тя щеше да отвърне на молбата ми.

— Аури, чудех се нещо. Би ли искала да ми покажеш Онова долу?

Внезапно смутена, Аури извърна поглед.

— Квоте, мислех те за кавалер — каза тя, като стеснително подърпваше парцаливата си риза. — Само си помисли — да поискаш да видиш „Онова долу“ на едно момиче... — Тя сведе поглед и косата скри лицето ѝ.

Поех си дъх и го задържах за миг, подбирайки внимателно следващите си думи, за да не я подплаша да се скрие отново в подземиято. Докато се чудех как да продължа, Аури надникна към мен през завесата от коси.

— Аури — бавно я попитах аз, — ти да не си правиш шеги с мен?

Тя вдигна глава и се ухили.

— Да, точно това правя — гордо отвърна. — Не е ли чудесно?

* * *

Аури ме поведе през тежката метална решетка в изоставения двор към Онова долу. Извадих ръчната си лампа, за да осветявам пътя. Аури си имаше свое осветление — нещо, което държеше в шепите си и което светеше с мека синьо-зеленикава светлина. Любопитен бях какво ли носи в ръцете си, но не исках да я пристискам да издаде твърде много от тайните си наведнъж.

В началото Онова долу беше точно каквото очаквах — тунели с тръби. Тръби за канализацията, водопровода, парата и въглищния газ. Огромни чугунени тръби, през които човек можеше да пропълзи, и малки тръби от лъскав месинг, не по-дебели от палец.

Имаше обширна мрежа от каменни тунели, които се разклоняваха и свързваха едни с други под странни ъгли. Ако в това място имаше някаква логика, то тя напълно ми убягваше.

Аури ме поведе на шеметна обиколка с гордостта на майка и вълнението на малко момиченце. Ентусиазмът ѝ беше заразителен и скоро аз самият се поддадох на вълнението и забравих за първоначалните причини, поради които исках да изследвам тунелите.

Няма нищо толкова възхитително и загадъчно като тайната, която се намира в собствения ти заден двор.

Слязохме надолу по три спирални стълби от черно ковано желязо, за да стигнем до Сивата дванайсетка. Беше като да стоиш на дъното на каньон. Когато погледнех нагоре, виждах слаба лунна светлина, която се процеждаше през отводнителните решетки високо над главите ни.

Майката бухал я нямаше, но Аури ми показва гнездото ѝ.

Колкото по-надолу слизахме, толкова по-странно изглеждаше всичко. Кръглите отводнителни тунели и тръби изчезнаха и бяха заменени от квадратни коридори и стълбища, осеяни с отломъци. Изгнили дървени врати висяха на ръждясалите си панти, а зад тях имаше полусрутени стаи, пълни с прогнили маси и столове. В една от стаите имаше два зазидани прозореца, макар че по мои изчисления бяхме поне на петнайсет метра под нивото на земята.

Още по-надолу се намираше Дънницата — стая като катедрала, толкова голяма, че нито синята светлина на Аури, нито моята червена лампа можеха да достигнат до високия ѝ таван. Навсякъде около нас имаше огромни древни машини. Някои бяха на парчета — счупени зъбни колела, по-големи от човешки ръст, кожени ремъци, които бяха станали трошливи от старост, гигантски дървени греди, които сега бяха покрити с гроздове бели гъби, високи колкото жив плет.

Други от машините бяха непокътнати, но износени от вековете, през които никой не се беше грижил за тях.

Доближих се до един железен блок, голям колкото къща, и отчупих от него люспа ръжда с големината на чиния. Отдолу нямаше нищо друго освен още ръжда. Наблизо имаше три огромни колони, покрити със слой зелен меден окис, който беше толкова дебел, че колоните изглеждаха като покрити с мъх. Много от гигантските машини бяха неразпознаваеми и изглеждаха по-скоро стопени, отколкото ръждясали. Но видях нещо, което приличаше на водно колело, високо три етажа и разположено в сух канал, който преминаваше като пропаст през средата на помещението.

Имах само най-бегла представа какво може да са вършели само някои от машините. Не знаех защо се намират тук, дълбоко под земята, изоставени от безброй столетия.

Изглежда нямаше...

88.

АНТРАКТ — ТЪРСЕНЕ

Звукът от тежки ботуши върху дървената площадка пред странноприемницата сепна мъжете, които седяха в „Пътният камък“. Квоте се изправи наред изречението си и беше вече на половината разстояние до бара, когато входната врата се отвори и първата тълпа за нощта на Фелинг се изсипа вътре.

— Тука има гладни мъже, Коте! — извика Коб още докато отваряше вратата.

Шеп, Джейк и Греъм го последваха вътре.

— Отзад може и да е останало нещо — отвърна Коте. — Мога веднага да ида и да го донеса, освен ако първо не искате да пийнете.

Отвърна му хор от одобрителни гласове, докато мъжете се настаняваха на столовете край бара. Разменените думи бяха добре познати на всички и изтрити от употреба като чифт стари, удобни обувки.

Летописеца се вгледа внимателно в червенокосия мъж зад тезгяха.

В него не беше останало нищо от Квоте. Сега това беше просто един кръчмар — приятелски настроен, угоднически и толкова непретенциозен, че изглеждаше почти незабележим.

Джейк отпи дълга глътка от напитката си, преди да забележи Летописеца, който седеше в далечния край на стаята.

— О, виж ти, Коте! Имаш нов клиент. Проклет да съм! Извадихме късмет, че въобще има свободни места.

Шеп се ухили. Коб се завъртя на стола си и хвърли поглед към мястото, където Летописеца седеше до Баст и все още държеше в ръка перото си над листа.

— Той да не е писар или нещо таквоз?

— Такъв е — бързо отвърна Коте. — Снощи дойде в града.

— Какво пише? — Коб погледна към тях и присви очи.

Коте леко снижи глас и отклони вниманието на клиентите от новия гост обратно към бара и него самия.

— Спомняте ли си онова пътуване на Баст до Баедн? — Те закимаха с внимание. — Е, тогава той се срещнал с чумата и доста се поуплашил. Оттогава все си мисли, че не се знае колко години му остават и затова решил да си запише завещанието, докато все още може.

— В днешните времена това май изглежда доста разумна постъпка — мрачно рече Шеп, допи остатъка от бирата си и удари празната халба о тезгяха. — Ще обърна още едно.

— Каквито пари имам спестени, след моята смърт да отидат за вдовицата Сейдж. — Гласът на Баст прокънтя в стаята. — За да й помогнат да отгледа трите си дъщери и да им послужат за зестра, тъй като скоро ще станат на възраст за сватбуване. — Той смутено погледна Летописеца. — Има ли такава дума — „сватбуване“?

— Тая година малката Кати наистина попорасна, а? — замислено каза Грeъм.

Останалите се съгласиха с кимане.

— На своя работодател оставям най-добрите си ботуши — великодушно продължи Баст, — както и панталоните, които му станат.

— Момчето има чифт чудесни ботуши — каза Коб на Коте, — винаги съм ги харесвал.

— Оставям на отец Леоден да разпредели останалата част от материалните ми вещи измежду бедните, защото безпътната ми душа няма да има нужда от тях.

— Имаш предвид *безсмъртната*, нали? — несигурно попита Летописеца.

— Това е всичко, за което се сецам в момента — сви рамене Баст.

Летописеца кимна и набързо прибра хартията, перата и мастилото в плоската си кожена чанта.

— Я ела насам — повика го Коб. — Дай да се запознаем. — Летописеца замръзна и след това бавно тръгна към бара. — Как те викат, момче?

— Деван — отвърна писарят с нещастен вид и след това се прокашля. — Извинете ме, Карверсон. Деван Карверсон.

Коб представи всички наоколо и след това отново се обърна към новодошлия:

— Откъде идваш, Деван? — попита Коб.

— Откъм Абътс Форд.

— Има ли някакви новини оттам?

Летописеца се размърда неспокойно върху стола си, докато Коте го наблюдаваше мрачно от другата страна на тезгяха.

— Ами... пътищата са доста лоши...

Това предизвика хор от до болка познати оплаквания и Летописеца се отпусна. Докато всички още мърмореха, вратата се отвори и влезе чиракът на ковача с момчешкия си вид и широките си рамене, както и с коса, вмирисана на пушек. Докато той държеше вратата отворена, та да влезе Картър, всички видяха дългия железен прът, метнат през рамото му.

— Изглеждаш като глупак, момче — измърмори Картър, докато бавно мина през вратата, като ходеше със скованата предпазливост на човек, който има пресни наранявания. — Продължавай да мъкнеш това насам-натам и хората ще започнат да говорят за теб като за Лудия Мартин. Ще те наричат „онова смахнатото от Раниш“. Това ли искаш да слушаш през следващите петдесет години?

Чиракът опипа смутено железния прът.

— Нека си говорят — отвърна той с нотка на предизвикателство. — Откакто ходих да се погрижа за Нели, не спирам да сънувам кошмари за онова паякоподобно нещо. — Той поклати глава. — Пусто да опустее! Мислех си, че ти самият ще носиш по един прът във всяка ръка. Та то за малко не те уби!

Картър не му обърна внимание, докато вървеше предпазливо и вдървено към бара.

— Добре е да те видя отново на крака, Картър — извика Шеп и вдигна халбата си. — Мислех, че няма да ставаш от леглото поне ден-два.

— За това ще са нужни повече от няколко шева — рече Картър.

Баст демонстративно предложи стола си на ранения мъж и след това тихо седна възможно най-далеч от чирака. Всички посрещнаха Картър радушно и топло.

Съдържателят се шумугна в задната стаичка и се върна обратно след няколко минути с поднос, отрупан с топъл хляб и паници със

задушено, от които се вдигаше пара.

По това време всички вече слушаха Летописеца.

— ... ако си спомням добре, когато това се е случило с Квоте, той е бил в Северин. Прибирал се е у дома...

— Не е станало в Северин — възрази Стария Коб. — Случило се е край Университета.

— Може и така да е — отстъпи Летописеца. — Както и да е, той се прибирал у дома късно през нощта и в една уличка му скочили някакви бандити.

— Било посред бял ден — сопна се Коб — и насред града. Наоколо било пълно с всякакви хора, които го видели.

— Спомням си, че е станало в някаква уличка — упорито поклати глава Летописеца. — Както и да е, разбойниците изненадали Квоте. Искали да му вземат коня. — Той направи пауза и разтри чело с върховете на пръстите си. — Чакай, не беше така. Не може да е бил на кон в някаква си малка уличка. Може би е станало на пътя към Северин.

— Казах ти, че Северин няма нищо общо! — настоя Коб и удари с ръка по тезгяха, очевидно раздразнен. — В името на Техлу! Просто спри! Само объркваш всичко.

— Чул съм тази история само веднъж преди години. — Летописеца се изчерви от смущение.

Като стрелна Летописеца с намръщен поглед, Коте тропна подноса върху тезгяха и историята беше забравена на мига.

Стария Коб започна да яде толкова бързо, че за малко да се задави, та се наложи да прокара храната с голяма глътка бира.

— Като гледам, още си хапваш вечерята — уж небрежно каза той на Летописеца, докато избърсваше с ръкав устата си. — Ще имаш ли нещо против аз да продължа историята вместо теб? Та да може момчето да я чуе цялата?

— Ако си сигурен, че я знаеш... — колебливо отвърна Летописеца.

— Разбира се, че я знам — рече Коб и завъртя стола си така, че да може да се обърне към по-голяма публика. — Добре. Да се върнем към времето, когато Квоте бил още пале и учел в Университета. Виждате ли, той обаче не живеел в самия Университет, тъй като бил обикновено момче. Не можел да си позволи скъпия живот там.

— Как така? — запита чиракът. — Преди каза, че Квоте бил толкова умен, че му плащали да остане там, макар да бил едва десетгодишен. Дали му кесия, пълна със злато, и диамант, голям колкото палец, чисто нов кон с ново седло и юзда, както и нови обувки, пълна торба овес и какво ли не още.

— Така е, това е истина — помирително кимна Коб. — Но това се случило една-две години след като Квоте получил всичко това. И виждате ли, той раздал голяма част от това злато на едни бедни хорица, чиито къщи били изгорели до основи.

— Изгорели по време на сватбата им — намеси се Греъм.

— А Квоте трябвало да яде — кимна Коб — и да си наеме стая и да купи още овес за своя кон. Така че дотогава вече бил похарчил всичкото си злато. И така той...

— А диамантът? — настоя момчето.

— Ако толкова държиш да знаеш — Стария Коб го погледна с открито неодобрение, — той подарил този диамант на една негова много специална приятелка. Специална дама. Но това е съвсем различна история от тази, която ви разказвам в момента. — Той хвърли ядосан поглед на момчето, което разкайно сведе поглед и загреба с лъжицата си от вареното.

Коб продължи.

— Тъй като Квоте не можел да си позволи скъпия живот в Университета, вместо това отседнал в близкия град, наречен Амари. — Той хвърли остър поглед на Летописеца. — Там Квоте имал стая в една странноприемница, в която живеел безплатно, защото мястото било притежание на една вдовица, която го харесвала, а и той вършел някои дребни неща, за да заработва престоля си.

— Освен това и свирел там — добави Джейк. — С лютнята си можел да изсвири всичко.

— Гледай си вечерята и ме остави да довърша, Джейкъб — сопна се Коб. — Всеки знае, че Квоте го бивало с лютнята. Точно затова го била харесала вдовицата и да свири музика всяка нощ било част от задълженията му.

Коб отпи една бърза глътка и продължи:

— И така, един ден Квоте изпълнявал поръчки на вдовицата, когато един мъж му извадил нож и му рекъл, че ако не му даде парите на вдовицата, ще разпилее червата му по цялата улица. — Коб насочи

въображаем нож към момчето и го погледна заплашително. — Не трябва да забравяте, че това се случило, когато Квоте бил малко пале. Нямам меч, а дори и да имал, още не бил научен от Адем как да го използва.

— Какво тогава сторил Квоте? — попита чиракът на ковача.

— Ами — облегна се назад Коб, — било посред бял ден и те били наред градския площад на Амари. Квоте тъкмо щял да повика пристава, но виждате ли, понеже винаги виждал всичко, той забелязал, че зъбите на тоя мъж били много, ама много бели...

— Бил е сладкояд? — очите на момчето се облешиха.

— Дори по-лошо — кимна Коб, — мъжът започнал да се поти като преуморен кон, очите му били обезумели, а ръцете му... — Коб се ококори, протегна ръцете си и ги накара да треперят. — И тъй, Квоте разбрал, че тоя човек изпитва жестокия глад и това означавало, че би наръгал и собствената си майка за едно криво пени. — Коб отново отпи дълга глътка, за да увеличи напрежението.

— Е, и какво сторил той? — избухна нетърпеливо Баст от далечния край на бара, като размаха драматично ръце.

Съдържателят хвърли гневен поглед на своя ученик.

— Ами — продължи Коб, — в началото той се поколебал, но мъжът се приближил още и тогава Квоте разбрал, че той нямало да го пита повече. И така Квоте използвал една тъмна магия, която бил открил заключена в една тайна книга в Университета. Той изрекъл три ужасни, тайни слова и призовал един демон...

— Демон ли? — почти изскимтя чиракът. — Да не е бил като онзи...

— О, не — бавно поклати глава Коб, — този никак не приличал на паяк. По-лошо от това. Бил направен от сенки и когато се спуснал върху мъжа, захапал гърдите му точно над сърцето и изсмукал всичката му кръв, тъй както човек изсмуква сока от някоя слива.

— В името на овъглените божии ръце, Коб! — укори го Картър. — Ще докараш на момчето кошмари. С тия глупости, дето му напълни главата, има цяла година да носи тая проклета желязна пръчка.

— Аз съм чул тая история другояче — бавно рече Греъм. — Чувам съм, че някаква жена била попаднала в капана на горяща къща и Квоте призовал демон, който да го защити от огъня. След това изтичал вътре и извадил жената от огъня и тя изобщо не била обгорена.

— Чуйте се само — взмути се Джейк. — Приличате на някои дечурлига по време на празника за средата на зимата. — „Демоните ми откраднаха куклата“, „Демоните ми разсипаха млякото“. Квоте не се е замесвал с демони. Той е бил в Университета, за да научи всички имена, нали така? Оня мъж му скочил с нож и той призовал огън и светкавица точно както Таборлин Велики.

— Било е демон, Джейк — ядосано настоя Коб. — Иначе историята не би имала никакъв смисъл. Той призовал демон, който изпил кръвта на оня нещастник, и всички, които видели това, били разтърсени до мозъка на костите си. Някой разказал случката на един свещеник. След това свещениците отишли при пристава, а приставът го измъкнал от странноприемницата на вдовицата посред нощ. След това го хвърлили в затвора за съюз с тъмните сили и тям подобни.

— Сигурно хората просто са видели огъня и са помислили, че е демон — упорстваше Джейк. — Знаеш какви са хората.

— Не, не знам, Джейкъб — сопна се Коб, скръсти ръце пред гърдите си и се облегна на тезгяха. — Защо ти не ми кажеш какви са хората? Защо просто не вземеш да продължиш и да разкажеш цялата тая проклета история, докато...

Коб спря при звука от трополенето на тежки ботуши върху дървената площадка отвън. Малко след това някой започна да тропаш резето.

Всички обърнаха с любопитство погледи към вратата, тъй като всички редовни клиенти вече бяха дошли.

— Две нови лица за един ден — внимателно рече Греъм, защото знаеше, че подхваща деликатна тема. — Изглежда, че май с твоята лоша орисия, както и със сухите времена, е свършено, Коте.

— Сигурно пътищата са станали по-добри — каза Шеп, докато отпиваше от напитката си с нотка на облекчение в гласа. — Крайно време е да имаме малко късмет.

Резето щракна и вратата бавно се отвори и описа дъга, докато накрая се удари в стената. Отвън в тъмното стоеше мъж, който сякаш все още не можеше да реши дали да влезе.

— Добре дошъл в „Пътният камък“ — извика съдържателят иззад тезгяха. — Какво можем да сторим за теб?

Мъжът пристъпи на светлото и вълнението на фермерите угасна при вида на кожената ризница и тежкия меч, които показваха, че

мъжът е наемник. Самотният наемник никога не беше успокоителна гледка, дори и в по-добри времена. Всеки знаеше, че разликата между безработния наемник и разбойника е доста размита.

Още повече, че беше очевидно ясно, че за този наемник времената не бяха добри. По задната част на панталоните му и грубите кожени връзки на ботушите му се бяха полепили кафяви репейи. Ризата му от фино ленено платно, боядисано в кралско синьо, беше изпръскана с кал и изподрана от тръните. Косата му беше мазна и чорлава. Очите му бяха мрачни и хлътнали, сякаш не бе спал от дни. Той направи още няколко крачки навътре, като остави вратата след себе си отворена.

— Изглежда, от доста време си на път — весело каза Квоте. — Желаш ли нещо за пиене или вечеря? — Когато наемникът не му отговори, той добави: — Никой не би те обвинил, ако преди това искаш да поспиш малко. Май си изкарал няколко доста тежки дни.

Квоте хвърли поглед на Баст, който стана от стола си и отиде да затвори входната врата на странноприемницата.

След като бавно огледа всички, които седяха край бара, наемникът застана в празното пространство между Летописеца и Стария Коб. Квоте го дари с най-добрата си кръчмарска усмивка, докато мъжът тежко се облегна на тезгяха и смотолеви нещо.

В другия край на стаята Баст замръзна с ръка на дръжката на вратата.

— Не те разбрах? — попита Квоте и се наведе напред.

Наемникът вдигна поглед, очите му срещнаха тези на Квоте и след това заоглеждаха зад тезгяха. Движеха се мудно, сякаш съзнанието на мъжа беше размътено от някой удар по главата.

— *Аетхин тсех стхистои сцтхаивен веи.*

Квоте се приведе още по-напред.

— Съжалявам, може ли да повториш? — когато от наемника не последва никакъв отговор, той погледна към останалите мъже около бара. — Някой разбра ли нещо?

Летописеца внимателно оглеждаше наемника, хвърляйки поглед към ризницата на мъжа, празния колчан за стрели и синята му риза от фино ленено платно. Погледът на писаря беше напрегнат, но наемникът, изглежда, не го забелязваше.

— Това е сиару — компетентно рече Коб. — Странно, не прилича на шим.

— Не — засмя се Шеп и поклати глава. — Просто е пиан. Чичо ми говореше така. — Той смушка Греъм с лакът. — Помниш ли чичо ми Там? Бога ми! Никога не съм виждал друг да кърка така.

От мястото си близо до вратата, където стоеше, Баст трескаво размахва ръце, но Квоте беше твърде зает да се опитва да привлече вниманието на наемника.

— Говориш ли атурански? — бавно го попита той. — Какво искаш?

Очите на наемника мигновено се приковаха върху съдържателя.

— *Авои...* — започна той, след това затвори очи и наклони глава, сякаш заслушан в нещо.

Отново отвори очи.

— Искам... — започна той с бавен и натежал глас. — Търся... — Не довърши и разфокусираният му поглед започна да блуждае безцелно из стаята.

— Познавам го — каза Летописеца.

Всички обърнаха погледи към писаря.

— Какво? — попита Шеп.

Лицето на Летописеца беше гневно.

— Този тук и четирима негови приятелчета ме обраха преди около пет дни. В началото не го познах. Тогава беше гладко избръснат. Но съм сигурен, че е той.

Баст продължаваше настоятелно да размахва ръце зад гърба на мъжа, като се опитваше да привлече вниманието на господаря си, но Квоте беше изцяло погълнат от мъжа, който не беше на себе си.

— Сигурен ли си?

Летописеца се засмя с остър и мрачен смях.

— Носи моята риза. На всичкото отгоре я е съсипал. Тя ми струваше цял талант. Така и не успях да я облека.

— И преди ли се държеше така?

— Съвсем не — поклати глава Летописеца. — Беше почти любезен, дотолкова, доколкото може да е любезен един разбойник. Реших, че преди да дезертира, е бил офицер с нисък ранг.

Баст се отказа да дава знаци.

— Реши! — извика той с нотка на отчаяние в гласа.

— Един момент, Баст — отвърна Квоте, като се опитваше да привлече вниманието на замаяния наемник. Той махна с ръка пред лицето на мъжа и след това щракна с пръсти.

— Ехо?

Очите на наемника проследиха движението на ръката на Квоте, но мъжът, изглежда, не осъзнаваше, че му говорят нещо.

— *Търся... един* — бавно повтори той. — *Искам...*

— Какво? — сприхаво попита Коб. — Какво искаш?

— Искам... — неопределено повтори наемникът.

— Предполагам, че иска да ми върне обратно коня — спокойно каза Летописеца, пристъпи към мъжа и хвана дръжката на меча му.

След това с внезапно движение той го извади от ножницата или по-скоро се опита да го направи. Вместо да излезе с лекота, мечът се подаде наполовина и запъна.

— Не! — изкрещя Баст от другия край на стаята.

Наемникът погледна безизразно Летописеца, но не направи опит да го спре. Писарят стоеше смутено, все още хванал дръжката на меча. Накрая той дръпна по-силно и оръжието бавно се освободи и излезе. Широкото острие беше покрито със засъхнала кръв и ръжда.

Летописеца отстъпи крачка назад, възвърна хладнокръвието си и вдигна меча към наемника.

— И конят ми е само началото. След това мисля, че той би искал да ми върне парите и да си поприказва любезно с пристава.

Наемникът погледна към върха на меча, който несигурно се люлееше пред гърдите му. Очите му проследяваха лекото люлеене на острието в продължение на един дълъг миг.

— Просто го остави на мира! — гласът на Баст беше станал писклив. — Моля те!

— Момчето е право, Деван — кимна Коб. — Тоя тип не е наред с главата. Недей да насочваш това срещу него. Изглежда сякаш всеки момент може да припадне и да се наниже на него.

Наемникът разсеяно вдигна ръка.

— *Търся...* — рече той и бутна меча встрани, сякаш беше някоя клонка, препречила му пътя.

Летописеца пое рязко дъх и дръпна меча, когато ръката на мъжа се плъзна по ръба на острието и остави кървава следа.

— Виждаш ли? — натърти Стария Коб. — Какво ти казвах? Тоя мръсник е опасен за самия себе си.

Наемникът наклони глава встрани. Той вдигна ръката си и започна да я разглежда. От палеца му бавно се процеждаше тъмна кръв, събираше се на капка и падаше върху пода. Наемникът си пое дълбоко дъх през носа и хлътналите му изцъклени очи внезапно се фокусираха.

Той се усмихна широко на Летописеца и от изражението му изчезна всякаква замаяност.

— *Те вараийн арои Сеатхалои веи мела* — каза той с дълбок глас.

— Не... те... разбирам — объркано рече Летописеца.

Усмивката на мъжа изчезна. Очите му се втвърдиха и в тях се появи гняв.

— *Те-таурен сциърлоет? Амауен.*

— Не мога да разбера какво казваш — повтори Летописеца. — Но тонът ти не ми харесва.

Той отново вдигна меча между двамата и го насочи към гърдите на мъжа.

Наемникът сведе поглед към тежкото, назъбено острие и челото му се набръчка от объркване. След това в очите му проблесна внезапно разбиране и широката усмивка се върна на лицето му.

Главата му се изметна назад и той се разсмя.

Смехът не беше човешки. Беше див и ликуващ като острия крясък на ястреб.

Наемникът вдигна наранената си ръка и сграбчи върха на меча. Движението му беше толкова бързо, че металът глухо иззвънтя при допира. Като продължаваше да се усмихва, той стегна хватката си и наведе острието надолу. От ръката му по ръба на меча се стичаше кръв и капеше на пода.

Всички в стаята гледаха смаяно и не можеха да повярват на очите си. Единственият звук, който се чуваше в стаята, беше лекото стържене, издавано от костите на пръстите на наемника, когато се плъзгаха върху оголеното острие.

Като гледаше Летописеца право в очите, мъжът изви остро ръката си и мечът се строши със звук, подобен на звъntenето на счупена камбана. Докато Летописеца гледаше глуповато към вече

безполезното оръжие в ръцете си, наемникът пристъпи напред и сложи безгрижно свободната си ръка върху рамото на писаря.

Летописеца изкрещя задавено и отскочи встрани, сякаш някой го бе мушнал с нагорещен ръжен. Той лудо размаха счупения меч, събори ръката от рамото си и заби строшеното острие дълбоко в нея. Лицето на мъжа не показваше никаква болка или страх, нито пък какъвто и да е признак, че изобщо беше усетил, че е наранен.

Като продължаваше да държи счупения връх на меча в окървавената си ръка, наемникът пристъпи още една крачка към Летописеца.

В следващия миг там внезапно се озова Баст, който удари с рамо наемника с такава сила, че тялото на мъжа строши на парчета един от тежките столове край бара, преди да се удари в махагоновия тезгях. Преди някой да успее да мигне, Баст сграбчи главата на наемника с двете си ръце и започна да я блъска в ръба на бара. С уста, разкривена в гримаса, Баст безмилостно удари главата на мъжа в махагона веднъж, после отново...

После, сякаш постъпката на Баст беше събудила всички, в стаята настана хаос. Стария Коб се избута от тезгяха и при отдръпването си преобърна стола си. Греъм започна да крещи нещо за пристава. Джейк се опита да се втурне към вратата, но се спъна в падналия стол на Коб и се просна на пода. Ковашкият чирак посегна да сграбчи железния си прът, изпусна го и железото се завъртя на пода в широка дъга, преди да се мушне под масата.

Баст изскимтя уплашено и скочи през цялата стая, приземявайки се върху една от тежките дървени маси. Тя се строши под тежестта му и той се просна върху останките ѝ, отпуснат като парцалена кукла. Наемникът се изправи на крака, по лявата част на лицето му се стичаше кръв. Той изглеждаше свършено безучастен към ставащото. Обърна се отново към Летописеца, като продължаваше да стиска върха на меча в кървящата си ръка.

Зад него Шеп взе един нож, който лежеше до полуизядения резен сирене. Беше обикновен кухненски нож с острие, дълго колкото една човешка длан. Фермерът пристъпи зад гърба на наемника с неумолимо лице и го намушка с всички сили, като вкара цялата дължина на късото острие дълбоко в тялото на мъжа, там където рамото се съединява с врата.

Вместо да се сгромоляса, наемникът се извъртя и удари Шеп през лицето с назъбеното острие на меча. Пръсна кръв и фермерът вдигна ръце към лицето си.

След това, движейки се с такава бързина, че изглеждаше просто като трептене във въздуха, наемникът заби острието в гърдите на Шеп. Фермерът се олюля назад, опирайки се в тезгяха, и след това се сгромоляса на пода, а счупеният край на меча продължаваше да стърчи между ребрата му.

Наемникът се протегна и докосна с любопитство дръжката на ножа, забит в собствения му врат. Той го дръпна с по-скоро озадачено, отколкото ядосано изражение на лицето. Когато ножът не помръдна, той отново се засмя с дивия си птичи смях.

Докато фермерът дишаше тежко, окървавен на пода, вниманието на наемника започна да блуждае, сякаш бе забравил какво правеше в момента. Очите му бавно и мързеливо обхождаха стаята, местейки се от счупените маси към камината от черен камък и огромните дъбови бъчви. Накрая погледът му се спря на червенокосия мъж зад тезгяха. Квоте не пребледня, нито пък се отдръпна, когато вниманието на мъжа се насочи към него. Очите им се срещнаха.

Очите на наемника отново се изостриха и се фокусираха върху Квоте. Широката му, невесела усмивка се появи отново, този път страховита от стичащата се по лицето му кръв.

— *Те аитхийн Сеатхалои?* — попита той. — *Те Рхинтае?*

С почти небрежно движение Квоте сграбчи една тъмна бутилка от тезгяха и я хвърли. Тя удари наемника в устата и се разби на парчета. Въздухът се изпълни с острия мирис на бъз, а течността измокри все още ухилената физиономия и раменете на мъжа.

Квоте протегна ръка и я потопа в алкохола, който беше опръскал тезгяха. Той прошепна нещо едва доловимо и челото му се сбърчи съсредоточено. Той гледаше настойчиво към окървавения мъж от другата страна на бара.

Нищо не се случи.

Наемникът се пресегна през бара и хвана Квоте за ръкава. Съдържателят просто стоеше и в този миг на лицето му нямаше нито страх, нито гняв или пък изненада. Той изглеждаше само уморен, вцепенен и леко смутен.

Преди наемникът да успее да сграбчи ръката на Квоте, той залитна, когато Баст го нападна изотзад. Баст успя да обвие едната си ръка около шията на мъжа, докато с другата започна да драска лицето му. Наемникът пусна Квоте и хвана и с двете си ръце ръката, която се опитваше да извие врата му. Когато ръцете на мъжа го докоснаха, лицето на Баст се превърна в маска от болка. Той оголи зъби и започна диво да забива ноктите на свободната си ръка в очите на наемника.

В далечния край на бара чиракът най-накрая успя да вземе обратно железния си прът изпод масата и се изправи на крака. Той нападна, като прескачаше падналите столове и телата по пода. Момчето изрева и вдигна железния прът високо над главата си.

Както беше все още вкопчен в наемника, очите на Баст се разшириха от внезапна паника при вида на приближаващия се чирак. Той отпусна хватката си и отстъпи, но се спъна в останките от счупения стол. При падането си назад Баст трескаво се опитваше да се отдръпне колкото можеше повече от приближаващия се чирак.

Наемникът се обърна и видя нападението на високото момче. Той се усмихна и протегна напред окървавената си ръка. Движението му беше грациозно, почти мързеливо.

Ковашкият чирак замахна. Когато железният прът го удари, усмивката на наемника помръкна. Той се вкопчи в ръката на чирака, като съскаше и плюеше като разгневена котка.

Момчето замахна отново с железния прът и удари наемника право в ребрата. Силата на удара изхвърли мъжа встрани от бара и той падна на ръце и колене, квичейки като агне, което колят.

Ковашкият чирак стисна здраво пръта с двете си ръце и го стовари върху гърба на наемника, като дървар, който цепи дърва. Чу се хрущенето на чупещи се кости. Железният пръст тихо иззвънтя като далечна, заглушена от мъглата камбана.

Макар и със счупен гръбнак, окървавеният мъж все пак се опитваше да пропълзи до вратата на странноприемницата. Сега лицето му беше безизразно, а устата му беше отворена и от нея излизаше нисък вой, подобен на звука на вятъра, промъкващ се през зимните дървета. Чиракът го удряше отново и отново, размахвайки тежкия железен прът с такава лекота, сякаш беше някоя върбова клонка. Единият удар остави дълбока следа в дървения под, вторият счупи крака на мъжа, третият — ръката, а следващият — още ребра. Въпреки

това наемникът продължаваше да пълзи с нокти и зъби към вратата, като пицеше и стенеше и звучеше по-скоро като някое животно, отколкото като човек.

Накрая момчето стовари един удар върху главата му и тялото на наемника се отпусна неподвижно. Настъпи пълна тишина, след което наемникът се закашля с влажна кашлица и повърна някаква отвратителна течност, която беше гъста като катран и черна като мастило.

Мина известно време, преди момчето да спре да сипе удари върху безжизненото тяло и дори когато го направи, продължи да държи пръта вдигнат над рамото си, като дишаше тежко и неравномерно и се оглеждаше като обезумял наоколо. Когато накрая чиракът успя да си поеме дъх, от другия край на стаята, където Стария Коб беше коленичил срещу черния камък на камината, се дочу звукът на тихите молитви на стареца.

След няколко минути дори и молитвите спряха и тишината се върна в „Пътният камък“.

* * *

През следващите няколко часа цялото внимание на града беше насочено към „Пътният камък“. Общата стая беше претъпкана с хора и изпълнена с шепот, тихи въпроси и сподавени ридания. Хората, които не бяха толкова любопитни и повече спазваха благоприличието, стояха отвън, надничаха през широките прозорци и клюкарстваха за онова, което бяха чули.

Все още не се знаеше каква беше историята, имаше само множество неясни слухове. Мъртвецът бил бандит, дошъл да ограби странноприемницата. Бил дошъл да си отмъсти на Летописеца, който обезчестил сестра му в Абътс Форд. Бил обзет от бяс дървар. Бил стар познат на съдържателя, дошъл да си прибере стар дълг. Бил бивш войник, полудял по време на битките с бунтовниците в Ресавек.

Джейк и Картър обърнаха внимание на усмивката на наемника и макар пристрастеността към денера да беше обикновено проблем на големите градове, и тук хората бяха чували за сладкоядите. Трипръстия Том беше научил за тези неща, докато бил войник при стария крал

преди близо трийсет години. Той обясняваше, че с четири грана денерова смола на човек може да му ампутират крака, без той дори да трепне от болка. А с осем грана би отрязал сам крака си. Ако ли пък вземел дванайсет грана, след това дори щял да тича, да се смее и да пее „Калайджията Танер“.

Тялото на Шеп беше покрито с одеяло и опято от свещеник. По-късно го погледна и приставът, но направи това по-скоро защото мислеше, че така е редно, а не защото беше наясно какво трябва да гледа. Случилото се очевидно не беше лъжица за неговата уста.

След час и нещо тълпата започна да намалява. Братята на Шеп дойдоха с каруца, за да приберат тялото. Мрачните им зачервени очи прогониха по-голямата част от зяпачите, които още се мотаеха наоколо.

Все пак имаше още много работа за вършене. Приставът се опитваше да разбере какво се бе случило от свидетелите. След часове обсъждане историята накрая започна да се оформя. Всички се съгласиха, че мъжът е дезертъор, пристрастен към денера, който по съвпадение бил полудял точно в момента, когато стигнал до техния градец.

За всички беше ясно, че ковашкият чирак беше постъпил правилно — по-точно постъпката му беше направо храбра. Въпреки това законът за желязото изискваше да има съдебен процес и бе решено той да се състои следващия месец, когато тримесечният съд минаваше на обиколката си по тия места.

Приставът се прибра у дома при жената и децата си. Свещеникът отнесе останките на наемника в църквата. Баст събра изпотрошените мебели и ги нареди до кухненската врата, за да бъдат използвани като дърва за горене. Съдържателят забърса дървеното дюшеме седем пъти, докато накрая водата във ведрото спря да розовее, когато изплакваше парцала. Накрая дори и най-големите заплеси си тръгнаха и оставиха в странноприемницата обичайната тълпа за нощта на Фелинг, но с един човек по-малко.

Джейк, Коб и останалите разговаряха колебливо за всичко друго освен за онова, което се бе случило, и търсеха утеха един в друг.

Умората ги накара един по един да напуснат „Пътният камък“.

Накрая остана само чиракът на ковача, който се беше втренчил в чашата в ръцете си. Железният прът лежеше близо до лакътя му върху

махагоновия тезгях.

Мина близо половин час, без да проговори никой.

Летописеца седеше на близката маса и се преструваше, че довършва паницата си с варено. Квоте и Баст се суетяха наоколо и се преструваха на заети. В стаята се натрупваше някакво неясно напрежение, докато те се поглеждаха крадешком един друг, в очакване момчето да си тръгне.

Съдържателят се приближи към чирака и избърса ръцете си с чиста ленена кърпа.

— Е, момче, предполагам...

— Аарон — прекъсна го чиракът, без да вдига поглед от чашата си. — Името ми е Аарон.

— Аарон да бъде тогава — кимна сериозно Квоте. — Предполагам, че го заслужаваш.

— Не мисля, че беше денер — внезапно каза Аарон.

Квоте замълча за момент.

— Не те разбирам?

— Не мисля, че тоя мъж беше сладкоядец.

— Значи си съгласен с Коб? — попита Квоте. — Мислиш, че е имал бяс?

— Мисля, че в него имаше демон — изрече момчето с предпазлива убеденост, сякаш дълго бе обмислял точните думи. — Не казах нищо преди, щото не исках хората да мислят, че ми се е разхлопала дъската като на Лудия Мартин. — Той вдигна поглед от напитката си. — Но въпреки това мисля, че в него имаше демон.

Квоте меко се усмихна и махна към Баст и Летописеца.

— Не се ли безпокоиш, че ние може и да не мислим като теб?

— Вие не сте оттук — сериозно поклати глава Аарон. — Били сте на много места. Знаете какви неща има по света. — Той погледна решително Квоте. — Мисля, че и вие знаете, че това беше демон.

Застаналият до камината Баст замръзна.

— Защо мислиш така? — Квоте наклони глава с любопитство, без да отмества поглед от момчето.

— Знам, че под тезгяха имаш голяма дървена тояга срещу нахалните пияници. — Чиракът махна неопределено към бара. — И... — Очите на момчето примигнаха към меча, който заплашително висеше зад тезгяха. — Има само една причина, поради която смятам,

че би посегнал към бутилка вместо към това. Ти не се опитваше да избиеш зъбите на тоя тип, а да го запалиш. Макар никъде наблизко около теб да нямаше кибрит или пък свещи. Мама често ми четеше от „Книгата за пътя“ — продължи Аарон. — В нея е пълно с демони. Някои се крият в човешките тела, така както ние се крием под овча кожа. Мисля, че това беше просто някакъв обикновен човек, в когото се бе вселил демон. Точно затова нищо не го нараняваше. Все едно някой да пробива дупки в ризата ти. Затова и в думите му нямаше никакъв смисъл. Той говореше на езика на демоните. — Аарон кимна сякаш на себе си и очите му се плъзнаха обратно към чашата в ръцете му. — Колкото повече мисля, толкова повече смисъл виждам в това. Желязо и огън. Това се използва срещу демони.

— Сладкоядите са по-силни, отколкото си мислиш — каза Баст от другия край на стаята. — Веднъж видях...

— Прав си — рече Квоте, — това беше демон.

Аарон вдигна поглед и срещна очите на Квоте. След това кимна и отново се загледа в чашата си.

— И не каза нищо, защото си нов в града и напоследък занаятът ти и без това не върви много добре.

— И да кажа на хората, това няма да ми донесе нищо добро, нали? — кимна Квоте, пое си дълбоко дъх и след това бавно го изпусна. — Най-вероятно няма.

Аарон допи последната глътка от бирата си и бутна празната халба настрана.

— Добре. Просто имах нужда да го чуя. Трябваше да знам, че не съм напълно полудял. — Той се изправи, вдигна с една ръка тежкия железен прът, метна го върху рамото си и се отправи към вратата.

Никой не проговори, докато той пресече стаята, излезе и затвори вратата след себе си. Тежките му ботуши тропаха глухо върху дървената площадка отвън. След това настъпи тишина.

— В това момче се крие повече, отколкото човек би предположил на пръв поглед — каза накрая Квоте.

— Защото е едър — сухо рече Баст и спря да се преструва, че мете. — Вие, хората, лесно се подвеждате по външния вид. От доста време го наблюдавам. Той е по-умен, отколкото хората мислят. Винаги преценява нещата и задава въпроси. — Отнесе метлата обратно при тезгяха. — Изнервя ме.

— Изнервя те? Теб? — развесели се Квоте.

— Момчето направо вони на желязо. Цял ден го обработва, калява го, вдишва дима от него. И след това се появява тук с умните си очи. — Погледът на Баст изразяваше дълбоко неодобрение. — Това не е естествено.

— Естествено ли? — накрая проговори Летописеца с нотка на истерия в гласа. — Ти пък какво знаеш за това, което е естествено? Току-що видях демон да убива един мъж. Какво му е естественото на това? — Летописеца се обърна към Квоте: — Изобщо какво правеше тук това нещо?

— Очевидно *търсеше* — отвърна Квоте. — Май само това успях да разбера. А ти, Баст? Успя ли да разбереш нещо?

— Разпознах по-скоро звученето, Реши — поклати глава Баст. — Думите бяха много древни, архаични. Не можах да ги разбера.

— Много добре. Значи е търсило — остро каза Летописеца. — Търсило какво?

— Вероятно мен — мрачно отвърна Квоте.

— Реши — смъмри го Баст, — просто ставаш сантиментален. Вината не беше твоя.

— Знаеш това много добре, Баст — Квоте хвърли дълъг уморен поглед на своя ученик. — За всичко съм виновен аз. За скраела, за войната. Вината за всичко това е моя.

Баст се готвеше да възрази, но не можа да намери подходящите думи. След дълго мълчание той извърна поглед встрани, предал се.

— Както и да е, какво мислиш, че беше това? — Квоте въздъхна и облегна лакти върху тезгяха.

— Приличаше на някой от *махаелуретите*, Реши — поклати глава Баст. — „Ганцър в кожа“. — Докато казваше това, той се намръщи, несигурен в собствените си думи.

— Те не са ли от твоята раса? — повдигна вежди Квоте.

Обикновено приветливото изражение на Баст се изостри и той хвърли гневен поглед на съдържателя.

— *Не* беше от „моята раса“ — възмути се той. — С маелите нямаме дори обща граница. Те са толкова отдалечени от нас, колкото изобщо е възможно във Фае.

— Просто предположих, че знаеш какво е било. — Квоте кимна извинително. — Не се поколеба да го нападнеш.

— Всички змии хапят, Реши. Не е необходимо да науча имената им, за да разбера, че са опасни. Разпознах, че е от маелите. Това беше достатъчно.

— Значи вероятно е „танцър в кожа“. — Квоте се замисли. — Не си ли ми казвал, че те са изчезнали от много, много векове?

Баст кимна.

— И *то* изглеждаше някак... глупаво и не се опита да избяга в ново тяло. — Той сви рамене. — Освен това всички ние сме все още живи. Изглежда това означава, че е било нещо друго.

Летописеца следеше разговора с невярващ вид.

— Искате да кажете, че нито единият от двамата ви не знае какво беше това? — Той погледна Квоте. — Та ти каза на момчето, че е демон!

— За момчето е демон — обясни Квоте, — защото това е нещото, което то би разбрало най-лесно и е достатъчно близо до истината. — Той започна бавно да лъска тезгяха. — За всички останали в града е сладкояд, защото това ще им позволи да спят спокойно тази нощ.

— Е, тогава и за мен е демон — рязко рече Летописеца, — защото усещам рамото си ледено на мястото, където ме докосна.

— Забравих, че сложи ръката си върху теб — Баст се завтече към него. — Дай да видя.

Квоте затвори кепенците на прозорците, докато Летописеца сваляше ризата си. Отзад на ръцете му имаше превръзки на местата, където преди три нощи го беше наранил скраелът.

Баст погледна рамото му отблизо.

— Можеш ли да го движиш?

Летописеца кимна и размърда рамото си нагоре-надолу.

— Когато ме докосна, ужасно ме заболя — сякаш нещо вътре се късаше. — Той поклати глава, раздразнен от собственото си описание. — Сега просто го усещам странно. Сковано. Сякаш тази част от тялото ми е заспала.

Баст мушна рамото му с пръст и го погледна с подозрение.

— Момчето беше право за огъня, нали? — обърна се Летописеца към Квоте. — Преди да го спомене, не разбирааааааггххххх! — писарят изкрещя и отскочи встрани от Баст. — В името на Бога! Какво беше това? — попита той.

— Предполагам нервът на раменния ти плексус — сухо отвърна Квоте.

— Трябваше да видя колко дълбоко е успял да стигне — невъзмутимо додаде Баст. — Реши? Би ли ми подал малко гъша мас, чесън, синап... Имаме ли още от онези зелените неща, дето миришат като лук, ама не са?

— Кеверал? — кимна Квоте. — Мисля, че са останали няколко.

— Донеси ги, както и превръзка. Трябва да приготвя мехлем.

Квоте кимна и излезе през вратата зад бара. Веднага щом се скри от погледа им, Баст се наведе над ухото на Летописеца.

— Не го питай за това — изсъска той бързо. — Дори не го споменавай.

Летописеца изглеждаше объркан.

— За какво говориш?

— За бутилката. За симпатията, която се опита да направи.

— Значи той *наистина* се е опитал да запали това нещо? Защо не се получи? Каква...

Баст стегна хватката си и палецът му се заби в кухнята под ключицата на Летописеца. Писарят отново изскимтя уплашено.

— Не говори за това — изсъска Баст в ухото му. — Не задавай въпроси.

Той хвана писаря за раменете и го разтърси, както би направил ядосан родител с непослушното си дете.

— В името на добрия Бог! Баст, през цялото време го чувам как реве — извика Квоте от кухнята.

Баст се надигна и изправи Летописеца на стола му миг преди съдържателят да влезе в стаята.

— В името на Техлу! Пребледнял е като платно. Ще се оправи ли?

— Не е по-сериозно от измръзване — пренебрежително отвърна Баст. — Аз не съм виновен, че пици като момиченце.

— Е, все пак внимавай с него — рече Квоте и сложи върху масата буркан с мас и шепа чеснови скилидки. — Тая ръка ще му трябва поне още два дни.

Квоте обели и чука чесъна. Баст приготви мехлема и намаза противно миришещата смес върху рамото на писаря, преди да го превърже. Летописеца седеше, без да помръдва.

— Готов ли си да попишеш още малко тази вечер? — попита Квоте, след като писарят отново облече ризата си. — Остават ни доста дни до истинския край, но мога да доразкажа някои неща, преди да приключим за тази вечер.

— Мога да продължа още часове. — Летописеца побърза да отвори чантата си, като хвърли един бърз поглед към Баст.

— Аз също — обърна се Баст към Квоте със сияещо от нетърпение лице. — Искам да науча какво си открил под Университета.

На лицето на Квоте се мярна подобие на усмивка.

— Предполагах, че ще кажеш това, Баст. — Той се приближи до масата и седна. — Под Университета открих онова, което най-много търсех, макар и да не беше онова, което очаквах. — Той махна на Летописеца да вземе перото си. — Както често се случва, когато получиш това, което сърцето ти желае.

89.

ПРИЯТЕН СЛЕДОБЕД

На следващия ден ме биха с камшик на широкия павиран двор, който някога се наричал Куойан Хайел — „Къщата на вятъра“. Това ми се стори доста странно съвпадение.

Както се очакваше, доста внушителна тълпа се бе събрала, за да наблюдава събитието. Стотици студенти бяха изпълнили двора, а имаше и такива, за които мястото не бе стигнало. Те надничаха от прозорците и входовете на сградите. Неколцина дори бяха намерили начин да се качат на покривите, за да виждат по-добре. Всъщност не ги обвинявах. Трудно беше човек да изпусне такова безплатно забавление.

Получих шест единични удара по гърба. Понеже не исках да разочаровам присъстващите, им осигурих нещо, за което да говорят след това. Повторих изпълнението от миналия път. Не крещях, не кървях, нито пък припаднах. Напуснах двора със собствените си крака и високо вдигната глава.

След като Мола направи петдесет и седем акуратни шева по целия ми гръб, аз намерих утешение в едно ходене до Имре, където похарчих по-голямата част от парите на Амброуз за една изключително прекрасна лютня, два чифта дрехи за мен самия, малкото шишенце с кръвта ми и една нова топла рокля за Аури.

Като цяло беше много приятен следобед.

90.

НЕДОСТРОЕНИ КЪЩИ

Всяка нощ ходех да изследвам подземието заедно с Аури. Видях много интересни неща, за някои от които може би ще си струва да спомена по-късно, но засега е достатъчно да кажа, че тя ми показа всички многобройни и разнообразни кътчета на Онова долу. Тя ме отведе до Падината, Подскоците, Гората, Изкопа, Щурчово поточе, Десетките, Мечата свещ...

Имената, с които тя наричаше тези места, на пръв поглед изглеждаха безсмислени, но когато накрая виждах онова, което описвах, те му пасваха като ръка на ръкавица. Гората по никакъв начин не приличаше на гора. Беше просто поредица от рухнали зали и стаи, чиито тавани бяха укрепени с дебели дървени подпори. Щурчово поточе беше тънка струйка вода, която течеше покрай една стена. Влагата привличаше щурци, които изпълваха дългата ниска стая с тихите си песни. Подскоците пък беше тесен коридор с три дълбоки пукнатини в пода. Разбрах смисъла на името едва след като наблюдавах как Аури бързо ги прескочи и трите една след друга, за да стигне до отсрещния край.

Минаха няколко дни, преди Аури да ме отведе в Дуало — лабиринт от взаимно пресичащи се тунели. Макар че бяхме поне на трийсет метра под земята, те бяха изпълнени с неспирно духащ вятър, който миришеше на прах и кожа.

Вятърът беше следата, която ми бе нужна. Той ми подсказваше, че се доближавах до онова, което търсех. Въпреки това не разбирах името, което Аури беше дала на това място и това ме тревожеше. Разбирах, че имаше нещо, което пропусках.

— Защо наричаш това място Дуало? — попитах Аури.

— Това му е името — непринудено отвърна тя, докато вятърът караше тънката ѝ коса да се вее зад нея като някакво прозрачно знаме. — Наричаме нещата с техните имена. Нали имената са за това.

Неволно се усмихнах на думите ѝ.

— А защо името на това място е такава? Дуало от „долу“ ли идва? Защото се намира долу?

— Не е *Дуалу* — отвърна тя, — а *Духало*.

Пак не успях да я чуя добре.

— Моля, Дуално ли каза, от две? — попитах аз и вдигнах два пръста във въздуха.

Аури се засмя възхитено.

— Ами да, добър опит — ухили се тя. — Опитай пак.

Замислих се за нещо друго, което да е подходящо.

— Да не е от „духам“ — Духало! Заради вятъра! — размахвах ръце, сякаш задвижвам ковашки мех.

Аури ме погледна ухилена и доволна. Усмихнах се в отговор и после започнах да се смея. След като успяхме да разрешим тази малка загадка, двамата с Аури започнахме щателно да изследваме Духалото. След няколко часа започнах да усещам мястото и да разбирам накъде трябва да свърна. Само трябваше да открия тунела, който водеше нагам.

Беше влудяващо. Тунелите се извиваха и водеха до широки безполезни отклонения. В редките случаи, когато откривах тунел, който продължаваше в посоката, в която беше тръгнал в началото, се оказваше, че пътят е затворен. Няколко прохода водеха право нагоре или надолу и не ми оставяха никаква възможност да продължа по тях. Единият от тунелите беше препречен с дебели железни пръти, вкопани дълбоко в околния камък. Друг пък постепенно се стесняваше, докато накрая ставаше широк едва една педя.

Трети свършваше до едно хлътване, пълно с купчина пръст, примесена с парчета дърво.

След като търсихме дни наред, накрая открихме една древна, прогнила врата. Влажното дърво се разпадна на парчета, когато се опитах да я отворя.

— Ще си одера коленете. — Аури сбърчи нос и поклати глава.

Когато светнах през вратата със симпатичната си лампа, разбрах какво имаше предвид. Таванът на стаята от другата страна вървеше под наклон надолу и краят му беше висок по-малко от метър.

— Ще ме изчакаш ли тук? — попитах я аз, свалих плаща си и навих ръкави. — Не знам дали ще намеря пътя обратно до горе без теб.

— Да влезеш е по-лесно, отколкото да излезеш, да знаеш — разтревожено кимна Аури. — Има тесни места. Можеш да се заклешиш.

— Само ще вляза да хвърля един поглед — опитах се да не мисля за това. — Ще се върна след половин час.

— А ако не го направиш? — вдигна глава тя.

— Тогава ще трябва да дойдеш и да ме спасиш — усмихнах се аз.

Тя кимна сериозно и искрено като малко дете.

Сложих симпатичната лампа в устата си и червената ѝ светлина осветяваше пълния мрак пред мен. След това застанах на четири крака и тръгнах напред, а коленете ми се триеха в грубия камък на пода.

След няколко завоя таванът продължаваше да се снижава все повече и стана твърде нисък, за да пълзя по-нататък. След дълги размисления легнах по корем и продължих, като държах лампата пред себе си.

Всяко извиване на тялото ми опъваше редиците от шевове по гърба ми.

Съмнявам се, че разбирате за какво става дума, ако никога не сте слизали дълбоко под земята. Мракът е толкова пълен, че сякаш можеш да го пипнеш с ръка. Таи се встрани от светлината и само дебне мига, в който да се втурне към теб като някакъв внезапен потоп. Въздухът е неподвижен и спарен. Не се чува никакъв шум освен този, който издаваш ти самият. Дишането ти става все по-оглушително в собствените ти уши. Сърцето ти бие лудо. И внезапно се появява непреодолимото усещане, че хилядите тонове пръст и камък над теб те притискат.

Въпреки това, извивайки се като червей, продължавах напред, макар да се придвижвах с по-малко от десетина сантиметра наведнъж.

Ръцете ми бяха мръсни, а в очите ми капеше пот. Отворът стана още по-тесен и аз глупаво позволих едната ми ръка да се притисне към тялото. Изпаднах в паника и тялото ми се обля в студена пот. Борех се, опитвайки се да извадя ръката си пред себе си...

След няколко ужасяващи минути успях да я освободя. После, след като полежах така, треперещ в мрака, отново продължих напред.

И намерих каквото търсех...

След като излязох от Онова долу, внимателно се промъкнах през един прозорец и затворена врата в женското крило на Мюз. Тихо почуках на вратата на Фела, защото не исках случайно да събудя някой друг. Мъжете не бяха допускани без придружител в женското крило на Мюз, особено в късните часове на нощта.

Почуках три пъти, преди да чуя леко раздвижване в стаята ѝ. Малко след това Фела отвори вратата, а дългата ѝ коса беше ужасно разчорлена. Очите ѝ бяха все още полузатворени, докато надничаше в коридора с озадачено изражение. Примигна, когато ме видя, сякаш не бе очаквала да види когото и да било.

Нямаше съмнение, че бе съвсем гола, само с чаршаф, увит около тялото. Ще призная, че гледката на красивата полугола Фела и откритите ѝ гърди беше един от най-изумително еротичните моменти в младежкия ми живот.

— Квоте? — попита тя, като запази завидно хладнокръвие.

Тя опита не особено успешно да се прикрие, придърпвайки чаршафа до брадичката си, като в замяна на това откри голяма част от дългите си, добре оформени крака.

— Колко е часът? Как влезе тук?

— Каза ми, че ако ми потрябва нещо, мога да ти поискам услуга — бързо казах аз. — Наистина ли го мислеше?

— Ами, да. Разбира се — отвърна тя. — В името на Бога! Изглеждаш ужасно. Какво ти се е случило?

Сведох поглед към себе си и едва сега осъзнах в какво състояние бях. Бях мръсен, цялото ми тяло отпред беше покрито с кал от плъзгането по пода. Бях скъсал панталоните си на едното коляно и то кървеше. Бях толкова развълнуван, че дори не бях забелязал това. Нито пък ми беше дошло наум да облека новите си дрехи, преди да дойда.

Фела отстъпи назад и отвори вратата по-широко, за да мога да вляза. При отварянето ѝ въздухът се раздвижи и притисна чаршафа към тялото на Фела, като с това за миг очерта идеално голия ѝ профил.

— Искаш ли да влезеш?

— Не мога да остана — отвърнах аз, без да се замислям, опитвайки се да не я зяпам открито като някой глупак. — Утре вечер

трябва да се срещна с един мой приятел в Архива. При петата камбана, до вратата с четирите плочи. Можеш ли да ми помогнеш?

— Имам занимания — отвърна тя, — но ако е важно, мога да ги пропусна.

— Благодаря ти — тихо казах аз и си тръгнах.

За значението на онова, което бях открил в тунелите под Университета, говореше това, че вече бях изминал половината път до стаята си в „При Анкер“, преди да осъзная, че бях отклонил поканата на полуголата Фела да остана в стаята ѝ.

* * *

На следващия ден Фела пропусна лекциите си по геометрия за напреднали и отиде в Архива. Слезе няколко стълбища надолу и мина през лабиринта от коридори и рафтове, за да открие единствената част от каменната сграда, върху която не бяха наредени книги. Вратата с четирите плочи стоеше там, тиха и неподвижна като планина — *Валаритас*.

Фела нервно се огледа наоколо, пристъпвайки от крак на крак.

След миг на дълго очакване една закачулена фигура се появи от мрака и пристъпи под червеникавата светлина на ръчната ѝ лампа.

Фела се усмихна неспокойно.

— Здравей — тихо каза тя. — Един приятел ме помоли да... — Тя не довърши и леко наклони глава, опитвайки се да зърне лицето под сянката на качулката.

Вероятно няма да се изненадате кого видя тя.

— Квоте? — възкликна невярващо и започна панически да се оглежда наоколо. — В името на Бога! Какво правиш тук?

— Извършавам нарушение — отвърнах закачливо аз.

Тя ме сграбчи и ме задърпа през лабиринта от рафтове, докато стигнахме до едно от местата за четене, разпръснати в целия Архив. Тя ме избута вътре, затвори здраво вратата зад нас и се облегна върху нея.

— Как влезе тук? Лорен ще получи удар! Искаш да изключат и двама ни ли?

— Няма да те изключат — успокоих я аз. — В най-лошия случай можеш да бъдеш обвинена в „доброволно помагачество“. За това не

могат да те изключат. Вероятно ще се разминеш с глоба, тъй като не бият жените с камшик. — Леко размърдах рамене и усетих тъпото придърпване на шевовете по гърба ми. — Което, ако питаш мен, е малко нечестно.

— Как влезе тук? — повтори тя. — Покрай бюрото в чакалнята ли се промъкна?

— По-добре да не знаеш — избегнах отговора аз.

Разбира се, бе се оказало, че Духалото беше разковничето. Щом като усетих миризмата на прах и кожа, веднага разбрах, че съм близо до целта. В лабиринта от тунели беше скрита врата, която водеше направо до най-долния етаж на книгохранилището. Тя беше поставена, за да имат писарите лесен достъп до вентилационната система. Разбира се, вратата беше заключена, но заключените врати никога не са били пречка за мен. Толкова по-зле.

Обаче аз не разказах нищо от това на Фела. Знаех, че тайният ми път щеше да ми е полезен само ако остане таен. Да разкажа за него на някой писар, дори и на писар, който ми дължеше услуга, просто не беше добра идея.

— Чуй ме — бързо казах аз. — Чувствам се в такава безопасност, все едно съм си у дома. Тук съм от часове и никой дори не се доближи до мен. Всеки носи своя собствена светлина, затова е лесно да бъде избегнат.

— Просто ме изненада — каза Фела и приглади тъмната си коса назад към раменете. — Все пак си прав, тук вероятно си в по-голяма безопасност. — Тя отвори вратата и надникна навън, за да се убеди, че там няма никой. — Писарите периодично проверяват местата за четене, за да се уверят, че никой вътре не спи или пък не прави любов.

— Какво?

— Има много неща, които не знаеш за Архива. — Тя се усмихна и отвори вратата докрай.

— Точно затова имам нужда от помощта ти — казах аз, докато тръгнахме към книгохранилището. — Това място изобщо не ми е познато.

— Какво търсиш? — попита Фела.

— Хиляди неща — отвърнах честно аз, — но можем да започнем с историята на амирите или всякакви документални разкази за

чандрианите. Всъщност всичко, свързано и с едните, и с другите. Аз самият нищо не успях да намеря.

Дори не се и опитах да скрия разочарованието в гласа си.

След толкова време накрая да успея да вляза в Архива и да не мога да открия нито един от отговорите, които търсех — това ме подлудяваше.

— Мислех, че нещата ще са по-добре подредени — промърморих аз.

— И как би направил това самият ти? — засмя се гърлено Фела.
— Имам предвид как би подредил всичко?

— Всъщност обмислям това през последните два часа — отвърнах аз. — По-добре е нещата да са подредени по теми. Нали се сещаш — истории, мемоари, учебници по граматика...

Фела спря да върви и въздъхна дълбоко.

— Предполагам, че ще трябва да се справим с това. — Тя извади наслуки тънка книжка от един от рафтовете. — Каква е темата на тази книга?

Отворих я и прегледах набързо страниците. Беше написана от ръката на някой стар писар — с тънък и труден за разчитане почерк.

— Прилича на биография.

— Какъв тип биография? Къде би я поставил във връзка с останалите биографии?

Докато продължавах да прелиствам страниците, забелязах внимателно изрисувана карта.

— Всъщност прилича по-скоро на пътен дневник.

— Много добре — рече тя. — Къде би го сложил в раздела за биографии и пътни дневници?

— Бих ги подредил по географски признак — отвърнах аз, наслаждавайки се на тази малка игра. — Атур, Модег и... Винт? — намръщих се и погледнах корицата отстрани на книгата. — Колко старо е това нещо? Атуранската империя е погълнала Винт преди повече от триста години.

— Преди повече от четиристотин години — поправи ме тя. — И така, къде би поставил пътен дневник, който се отнася до място, което вече не съществува?

— В действителност това би се отнасяло по-скоро към историята — отвърнах аз този път по-бавно.

— А ако не е исторически точен — настоя Фела. — Ако е базиран по-скоро на слухове, отколкото на личен опит? Или пък ако е напълно измислен? Романи под формата на пътни дневници, са били доста модерни в Модег преди двеста години.

Затворих книгата и бавно я мушнах обратно на мястото ѝ на рафта.

— Започвам да разбирам какъв е проблемът — замислено казах аз.

— Не, не го разбираш — откровено каза Фела. — Виждаш само една малка частица от него. — Тя махна към лавиците с книги около нас. — Да речем, че утре станеш магистър на Архива. Колко време би ти било необходимо, за да подредиш всичко това?

Огледах безбройните рафтове, които постепенно се губеха в мрака.

— Това ще е работа за цял един живот.

— Фактите показват, че е нужен повече от един човешки живот — сухо рече Фела. — Тук има седемстотин и петдесет хиляди тома и това е без да се вземат предвид глинените плочки, свитъците или фрагментите от Калуптена. — Тя махна презрително с ръка. — И така прекарваш години в разработването на свършената система за подреждане, в която дори има подходящо място за твоя собствен исторически измислен пътен дневник биография. Ти и писарите прекарвате десетилетия в бавно идентифициране, сортиране и препореждане на десетки хиляди книги. — Тя ме погледна право в очите. — И след това ти умираш. Какво се случва тогава?

Започвах да разбирам какво имаше предвид тя.

— Ами, в идеалния случай следващият магистър на Архива би продължил от там, докдето си стигнал ти самият — отвърнах аз.

— Да живее идеалният случай — саркастично ме срязва Фела, след това се обърна и отново ме поведе покрай рафтовете.

— Предполагам, че новият магистър на Архива обикновено има своите собствени идеи как да подреди нещата.

— Не обикновено — призна Фела. — Понякога няколко магистри подред работят за изглаждането на една и съща система. Но рано или късно се появява някой, който е убеден, че е измислил по-добър начин как да се организират нещата и всичко започва отначало.

— Колко различни системи е имало досега? — забелязах слаба червена светлина, която подскачаше върху далечните рафтове и я посочих на Фела.

Тя смени посоката, за да ни отведе встрани от светлината и онзи, който я носеше.

— Зависи от това как ги броиш — меко отвърна тя. — Поне девет през последните триста години. Най-лошо е било преди около петдесет години, когато е имало пет нови магистри на Архива през пет години един след друг. Резултатът е бил три различни фракции измежду писарите, всяка от които е използвала различна система за каталогизиране и твърдо е вярвала, че нейният начин е най-добрият.

— Звучи като гражданска война — рекох аз.

— Свещена война — каза Фела, — много тиха, предпазлива кампания, при която всяка страна е била сигурна, че защитава безсмъртната душа на Архива. Те са крадели книги, които вече са били каталогизирани по чуждата система. Криели са книги едни от други или пък са обърквали реда им по рафтовете.

— Колко дълго е продължило това?

— Почти петнайсет години — отвърна Фела. — Вероятно е щяло да продължава и до днес, ако писарите на магистър Толем накрая не успели да откраднат регистрите на Ларкин и да ги изгорят. Привържениците на Ларкин нямало как да продължат след това.

— И поуката на историята е, че страстите на хората се развихрят около книгите, така ли? — леко я подкачих аз. — И оттам идва необходимостта да се проверяват местата за четене?

— Поуката от историята е, че тук е истинска бъркотия — изплез ми се в отговор Фела. — Ние наистина сме изгубили почти двеста книги, когато Толем изгорил регистрите на Ларкин. Те са били единствените архиви, в които тези книги са можели да бъдат открити. След това, пет години по-късно, Толем умрял. Познай какво се случило тогава?

— Появил се нов магистър на Архива, който искал да започне на чисто?

— Всичко това прилича на една безкрайна поредица от недостроени къщи — каза тя ядосано. — Със старата система книгите лесно могат да бъдат открити и по този начин те изграждат новата система. Този, който работи върху новата къща, продължава да

използва материал от построеното преди него. Части от старите системи продължават да стоят, разхвърляни тук и там. Ние все още намираме торби с книги, които писарите са скрили едни от други преди години.

Стигнахме до едно стълбище и Фела се обърна да ме погледне.

— Това е болезнена тема за всеки писар, който остане да работи в Архива повече от два дни — обясни тя. — Хората, които отиват долу в „Томове“, се оплакват, че е нужен повече от час, за да им донесат онова, което искат. Те не осъзнават, че нещата не са толкова прости, като да отидеш до рафта с „история на Амир“ и да издърпаш нужната ти книга.

Тя се обърна и заслиза надолу по стълбите. Последвах я мълчаливо, обмисляйки тази нова гледна точка.

91.

ЗАСЛУЖАВАЩА СИ ДА БЪДЕ ПРЕСЛЕДВАНА

След това за мен есенният семестър се превърна в едно спокойно и приятно ежедневиe. Фела постепенно ме запознаваше с вътрешната структура на Архива и аз прекарвах всичкото свободно време, което можех да отделя, в потайни обиколки из него, като се опитвах да изровя отговорите на хилядите си въпроси.

Елодин ме подлагаше на нещо, което с известни уговорки можеше да се нарече обучение, но като че ли в по-голямата част от времето той повече се стараеше да ме обърква, отколкото наистина да ми разкрие някои неща по темата за даването на имена. Напредъкът ми беше толкова несъществен, че понякога се чудех дали въобще има такъв.

Времето, в което не изучавах Архива, прекарвах в ходене до Имре, изправен храбро срещу дошлия вече зимен вятър, макар и да не знаех името му. „Еолиан“ си оставаше най-доброто място, в което бих могъл да открия Дена, и с влошаването на времето тя идваше там все по-често. До падането на първия сняг обикновено я намирах там веднъж на всеки три посещения.

За съжаление рядко успявах да съм насаме с нея, тъй като в повечето случаи с нея имаше някой. Както беше споменал Деох, тя беше от жените, които не остават дълго сами.

Въпреки това продължавах да ходя там. Защо ли? Защото, когато ме видеше тя се озаряваше от някаква вътрешна светлина, която за миг я караше да сияе.

Тя веднага се изправяше, дотичваше при мен и хващаше ръката ми. След това с усмивка ме отвеждаше до масата си, за да ме представи на най-новия си приятел.

С времето започнах да познавам повечето от тях. Нито един не беше достатъчно добър за нея, затова ги презирах и мразех. На свой

ред те също ме мразеха и се страхуваха от мен.

Но се държахме любезно помежду си. Винаги бяхме учтиви. Беше един вид игра. Канеха ме да седна, а аз ги черпех с напитка. Тримата седяхме и разговаряхме и очите на мъжа постепенно ставаха все по-мрачни, докато виждаше как тя ми се усмихва. Стискаше устни, когато чуваше как шегите ми, историите, които разказвах, и песните, които пеех, я карат да се смее...

Те винаги реагираха по един и същи начин, като с дребни жестове се опитваха да покажат, че тя е тяхна собственост. Държаха ръката ѝ, целуваха я, уж небрежно я докосваха по рамото.

Вкопчвах се в нея с отчаяна решимост. Някои от тях просто негодуваха срещу моето присъствие, защото гледаха на мен като на съперник. Но дълбоко в очите на други от тях от самото начало беше скрито тревожно разбиране. Те знаеха, че тя ще си тръгне, но не знаеха защо. Затова се вкопчвах в нея като корабкрушенци, които се притискаха към скалите, макар че вълните щяха да ги удрят до смърт в тях. Почти ми беше жал за тях. Почти.

Те ме мразеха и истината за това проблясваше в очите им, когато Дена гледаше някъде встрани. Предлагам да почерпя по още една напитка, но мъжът не се съгласяваше, тогава аз любезно приемам, благодарях му и се усмихвам.

Познавам я по-отдавна — казваше усмивката ми. — Вярно е, че си бил в прегръдките ѝ, усетил си вкуса на устните ѝ, почувствал си топлината ѝ и това е нещо, което аз никога не съм изпитал. Но има една част от нея, която винаги ще бъде само моя. Ти не би могъл да я докоснеш, колкото и силно да се опитваш. И след като тя те напусне, аз все още ще съм тук и ще я карам да се засмива. Моята светлина блести в нея. Аз все още ще бъда тук дълго след като тя е забравила името ти.

Не бяха един и двама. Тя минаваше през тях като перо през влажна хартия. Напускаше ги, разочарована. Или пък обезсърчени, те я изоставяха, натъжена и с разбито сърце, но никога — обляна в сълзи.

Веднъж или два пъти имаше сълзи, но те не бяха за мъжете, които беше изгубила, или за онези, които бе напуснала. Те бяха тихи сълзи за нея самата, защото нещо в нея беше силно наранено. Не знаех какво беше то и не се осмелявах да я попитам. Вместо това просто

казвах каквото можех, за да премахна болката ѝ и да я накарам да затвори очи и да забрави за света.

* * *

Понякога говорех с Уилем и Симон за Дена. Като мои истински приятели те ми даваха разумни съвети и същевременно истински ми съчувстваха.

Ценях съчувствието им, но съветите бяха напълно безполезни. Те ме караха да ѝ кажа истината, да ѝ разкрия сърцето си. Да я преследвам. Да пиша стихове за нея. Да ѝ изпращам рози.

Рози. Те не я познаваха. Въпреки че ги мразех, мъжете на Дена ме научиха на нещо, което вероятно иначе никога нямаше да разбере.

— Онова, което не разбираш — обяснявах аз един следобед на Симон, докато седяхме под стълба за наказания, — е, че мъжете винаги си падат по Дена. Знаеш ли какво ѝ причинява това? Колко е уморително? Аз съм един от малкото ѝ приятели. Не искам да подлагам това на риск. Няма да се хвърля в краката ѝ. Тя не иска това. Няма да съм един от стотиците ухажори с кравешки поглед, които вървят след нея като влюбени овце.

— Просто не разбирам какво толкова намиращ в нея — внимателно рече Сим. — Знам, че е очарователна, пленителна и така нататък. Но ми изглежда и доста — той се поколеба — жестока.

— Такава е — кимнах аз.

Симон дълго ме гледа очаквателно и накрая попита:

— Какво? Няма ли да я защитиш?

— Не. „Жестока“ я описва добре. Но мисля, че казваш „жестока“, но мислиш за нещо друго. Дена не е лоша, злонамерена или злобна. Тя просто е жестока.

Сим дълго мълча, преди да отговори:

— Мисля, че тя може и да е някои от тези други неща, които спомена, и освен това да е жестока.

Добрият, честен и благороден Сим. Никога не можеше да се насили да каже лоши неща за някой друг — само загатваше за тях. Дори и това не му беше лесно.

— Говорих със Совой. — Той вдигна поглед към мен. — Все още не може да преодолее раздялата с нея. Знаеш ли, той наистина я обичаше. Държеше се с нея като с принцеса. Би направил всичко за нея. Но въпреки това тя го изостави без всякакво обяснение.

— В Дена има нещо диво — обясних аз. — Тя е като кошута или като лятна буря. Ако някоя буря събори къщата ти, не казваш тя е била зла. Казваш, че е била жестока. Следвала е природата си и за съжаление някой е пострадал. Същото е вярно и за Дена.

— Какво е кошута?

— Сърна.

— Мислех, че е елен.

— Кошутата е женската на елена. Дива сърна. Знаеш ли каква е ползата да гониш някое диво създание? Никаква. Гонитбата се обръща срещу теб. Подплашва кошутата. Всичко, което можеш да сториш, е да стоиш тихо на мястото си и да се надяваш, че с времето кошутата сама ще дойде при теб.

Сим кимна, но можех да видя, че не разбира наистина онова, което бях казал.

— Знаеш ли, че някога са наричали това място Залата на въпросите? — попитах аз, като многозначително смених темата. — Студентите са писали въпроси на листчета хартия и са оставяли вятърът да ги носи наоколо. В зависимост от начина, по който листчето напускало площада, получавали различни отговори. — Посочих пролуките между сивите сгради, които Елодин ми беше показал. — Да. Не. Може би. Другаде. Скоро.

Камбаната удари и Симон въздъхна, усещайки, че е безсмислено да се опитва да продължава повече разговора.

— Тази вечер ще играем ли на ъгли?

Кимнах. След като той си тръгна, бръкнах в плаща си и извадих бележката, която Дена беше оставила на прозореца ми. Отново бавно я прочетох. След това внимателно откъснах долния край на листчето, където тя се беше подписала.

Сгънах тясното късче хартия с името на Дена, смачках го и оставих вятърът, който винаги духаше в този двор, да го издърпа от ръката ми и да го завърти заедно с малкото останали есенни листа.

То затанцува по паветата. Правеше кръгове и се въртеше, като извършваше твърде разнообразни и смахнати движения, които бяха

неразбираеми за мен. Въпреки че чаках, докато небето потъмня, вятърът така и не го отнесе. Когато си тръгнах, въпросът ми все още лъкатушеше из Къщата на вятъра, без да спира при никой от отговорите, но доближавайки се до всеки от тях. *Да. Не. Може би. Другаде. Скоро.*

* * *

Оставаше и продължаващата ми вражда с Амброуз. Всеки ден бях на тръни в очакване на неговото отмъщение.

Но месеците отминаваха и не се случваше нищо. Накрая стигнах до извода, че най-после си беше научил урока и беше започнал да се държи на безопасно разстояние от мен.

Грешах, разбира се. Преценката ми беше напълно и изцяло погрешна.

Амброуз просто се бе научил да изчаква подходящия момент. Той успя да получи жадуваното си отмъщение, което ме свари напълно неподготвен, и ме принуди да напусна Университета.

Но както се казва, това е история, която ще ви разкажа друг път.

92.

МУЗИКАТА, КОЯТО СВИРИ

— Май засега това е достатъчно — каза Квоте и махна на Летописеца да остави перото си. — Вече поставихме основата, върху която да изградим по-нататък историята.

Квоте се изправи, размърда рамене и протегна гърба си.

— Утре ще чуете някои от любимите ми истории — пътуването ми до двора на Алверон, как Адем ме научи да се бия, историята за Фелуриан... — Той взе една чиста ленена кърпа и се обърна към Летописеца. — Имаш ли нужда от нещо, преди да си легнеш?

Летописеца поклати глава — беше разбрал учтивия намек, че е време да се оттегли.

— Не, благодаря. Всичко е наред. — Той събра всичко в плоската си кожена чанта и се качи горе в стаята си.

— Ти също, Баст — добави Квоте. — Аз ще почистя. — Той пропъди с ръка ученика си, преди да успее да протестира. — Хайде, върви. Нужно ми е време, за да обмисля утрешната история. Нали знаеш, че тези неща не могат да се подготвят от само себе си.

Баст сви рамене и също се качи нагоре по стълбите, а стъпките му отекваха тежко върху дървените стъпала.

Квоте се зае с обичайния си нощен ритуал. Той изрина пепелта от огромната каменна камина и донесе дърва за утрешния огън. Излезе отвън да изгаси лампите край табелата на „Пътният камък“, само за да открие, че е забравил да ги запали по-рано тази вечер. Заклучи странноприемницата и след като се замисли за кратко, остави ключа на вратата, за да може Летописеца да излезе, ако се събуди рано сутринта.

След това помете пода, изми масите и изтърка тезгяха с методична последователност. Последно остана полирането на бутилките. Докато правеше всички тези неща, очите му бяха зареяни в нищото, изпълнени със спомени. Той не си тананикаше или пък подсвиркуваше.

* * *

В стаята си Летописеца крачеше неспокойно, едновременно уморен, но и изпълнен с твърде много трескава енергия, за да успее да заспи. Той извади завършените страници от чантата си и ги прибра на безопасно място в тежкия дървен скрин. След това почисти върховете на всичките си пера и ги остави да съхнат. Внимателно свали превръзката от рамото си, хвърли неприятно миришещото нещо в нощното гърне и го захлупи, преди да измие рамото си в легена.

Прозявайки се, отиде до прозореца и погледна към малкия град отвън, но нямаше нищо за гледане. Никакви светлини, никакво движение. Той откряна леко прозореца и свежият есенен въздух нахлу в стаята. След като дръпна завесите, Летописеца се съблече, за да си ляга, като подреди дрехите си върху облегалката на стола. Накрая свали обикновеното желязно колело от врата си и го остави върху нощното шкафче.

Когато отгърна завивките, Летописеца с изненада установи, че по някое време през деня са сменили чаршафите му. Бяха чисти и ухаеха на лавандула.

След моментно колебание отиде до вратата и я заключи. Остави ключа върху нощното шкафче, след това се намръщи, взе стилизираното желязно колело и го окачи обратно на врата си, преди да угаси лампата и да се мушне в леглото.

Летописеца лежа буден в приятно ухаещото си легло почти цял час, като неспокойно се въртеше ту на едната, ту на другата страна. Накрая въздъхна и отметна завивките. Запали отново лампата със серен кибрит и стана от леглото. След това отиде до тежкия скрин и се опита да го бутне. В началото скринът не помръдваше, но след като Летописеца подложи гръб под него, успя полека да го избута по гладкия дървен под.

Минута по-късно тежката мебел вече беше затиснала вратата на стаята му. След това писарят отново се пъкна в леглото, угаси лампата и бързо потъна в дълбок и спокоен сън.

* * *

В стаята беше съвсем тъмно, когато Летописеца се събуди от нещо меко, притиснато към лицето му. Той лудо го отблъсна, по-скоро по рефлекс, отколкото в опит да се измъкне от него. Уплашеният му вик беше приглушен от една ръка, която здраво затисна устата му.

След първоначалната паника Летописеца утихна и се отпусна.

Той просто лежеше и дишаше тежко с облещени в мрака очи.

— Аз съм — прошепна Баст, без да маха ръката си.

Летописеца отвърна нещо неразбираемо.

— Трябва да поговорим. — Баст стоеше на колене до леглото и гледаше надолу към тъмната, омотана в одеялата фигура на Летописеца.

— Ще запаля лампата, а ти няма да издаваш никакви силни звуци. Разбрахме ли се?

Летописеца кимна под ръката на Баст. Миг по-късно се запали една клечка кибрит, която изпълни стаята с трепереща червеникава светлина и острата миризма на сяр. След това се появи по-меката светлина на лампата. Баст облиза пръстите си, все още стиснали кибритената клечка.

Леко треперещ, Летописеца седна изправен в леглото и облегна гърба си на стената. Без да обръща внимание на голите си гърди, той смутено събра одеялата около кръста си и хвърли поглед към вратата. Тежкият скрин още беше там.

Баст проследи погледа му.

— Това показва известна липса на доверие — сухо рече той. — Дано не си му издраскал пода. Такива неща го влудяват.

— Как влезе тук? — попита Летописеца.

— Тихо! — изсъска Баст и размаха ръце като обезумял. — Трябва да сме тихи. Слухът му е като на ястреб.

— Как... — започна Летописеца, но после спря. — Ястребите нямат уши.

— Какво? — изгледа го с недоумение Баст.

— Каза, че има слух като на ястреб. В това няма никакъв смисъл.

Баст се намръщи и презрително махна с ръка.

— Знаеш какво имам предвид. Не трябва да разбере, че съм тук. — Баст седна на ръба на леглото и притеснено приглади панталоните си.

Летописеца се вкопчи в одеялата, събрани около кръста му.

— А ти защо си тук?

— Както казах, трябва да поговорим. — Баст хвърли сериозен поглед на Летописеца. — Трябва да поговорим за това защо си тук.

— Това правя — раздразнено отвърна Летописеца, — събирам истории. И когато ми се удаде възможност, проучвам странни слухове и проверявам дали в тях има някаква истина.

— Просто от любопитство, какъв беше слухът? — попита Баст.

— Очевидно си бил съзливо пьян и си се изпуснал нещо пред някакъв каруцар — отвърна Летописеца. — Като се има предвид как стоят нещата, това е било доста небрежно от твоя страна.

Баст изгледа Летописеца с дълбоко съжаление.

— Я ме погледни — каза Баст, все едно разговаряше с малко дете. — Помисли малко. Дали някакъв си каруцар би могъл да ме напие? Мен?

Летописеца отвори уста и след това я затвори.

— Тогава...

— Той беше моето писмо в бутилка. Едно от многото. Ти просто се оказа първият човек, открил такова съобщение и дошъл да го проучи.

На Летописеца му беше нужно доста дълго време, за да смели тази нова информация.

— Мислех, че вие двамата се криете?

— О, да, крием се — кисело отвърна Баст. — Така безопасно сме се скрили, че той направо е изчезнал.

— Разбирам, че се задущаваш на това място — каза Летописеца, — но, честно казано, не схващам какво общо има между лошото настроение на учителя ти и, да речем, цената на маслото.

В очите на Баст проблесна гняв.

— Има всичко общо с цената на маслото! — процеди през зъби той. — И е нещо много повече от просто лошо настроение, ти, невеж, нещастен *анхауфехн*. Това място го убива.

— Аз... Аз не... — Летописеца пребледня при внезапния изблик на гняв на Баст.

Баст затвори очи и си пое дълбоко дъх, като очевидно се опитваше да се успокои.

— Ти просто не разбираш какво става — каза той по-скоро на себе си, отколкото на Летописеца. — Точно затова дойдох, за да ти

обясня. Чакам от месеци някой да дойде. Който и да е. Дори старите врагове, които биха дошли да разчистват сметките си с него, ще са по-добри от това просто да чезне по тоя начин. Но ти си по-добър, отколкото можех да се надявам. Ти си идеален.

— Идеален за какво? — попита Летописеца. — Дори не знам какъв е проблемът.

— Става дума за... Чувал ли си историята за Мартин Майстора на маски? — Летописеца поклати глава и Баст въздъхна обезсърчен. — Ами пиесите? Гледал ли си „Духът и гъсарката“ или „Кралят с половин пени“?

— Да не е онази, в която един крал продава короната си на един сирак? — намръщи се Летописеца.

Баст кимна.

— И момчето става по-добър крал от истинския. Гъсарката се облича като графиня и всички са зашеметени от нейното изящество и обаяние — той се поколеба, опитвайки се да намери подходящите думи. — Виждаш ли, има съществена връзка между това да *изглеждаш* и да *бъдеш*. Всяко дете във Фае знае това, но вие, смъртните, изглежда, никога не успявате да го видите. Ние разбираме колко опасна може да бъде една маска. Всички ние се превръщаме в онова, което се преструваме, че сме.

— Това е елементарна психология — Летописеца леко се отпусна, почувствал се в свои води. — Ако облечеш просяк в скъпи дрехи, хората ще се държат с него като с благородник и той ще се покаже достоен за очакванията им.

— Това е най-малкото, което ще се случи — съгласи се Баст. — Истината е по-дълбока от това. Тя е... — Баст се запъна за момент. — Тя е, че вътре в главата си всеки разказва някаква история за самия себе си. Винаги. През цялото време. Тази история ни прави онова, което сме. Чрез тази история ние създаваме самите себе си.

Летописеца отново се намръщи и отвори уста, но Баст вдигна ръка, за да го накара да спре.

— Не, чуй ме. Сега се сетих. Срецаш се с момиче, което е срамежливо и непретенциозно. Ако ѝ кажеш, че е красива, тя ще си помисли, че си мил, но няма да ти повярва. Тя знае, че красотата се крие в очите на гледащия. — Баст неохотно сви рамене. — И понякога това е достатъчно — Очите му светнаха. — Но има и по-добър начин.

Ти й *показваш*, че е красива. Превръщаш очите си в огледала, ръцете ти върху тялото й са като молитви. Това е трудно, много трудно, но когато тя ти повярва... — Баст развълнувано размаха ръце. — Внезапно историята, която тя разказва в собствената си глава, се променя. Тя се преобразява. Тя не *изглежда красива*. Тя е красива. Тя е такава, каквато я виждат.

— Какво, по дяволите, означава това? — сопна се Летописеца. — Сега пък бръщолевиш безсмислици.

— Казвам неща, в които има твърде много смисъл, за да успееш да ги разбереш — сприхаво отвърна Баст. — Но все трябва да си осъзнал достатъчно, та да разбереш какво искам да ти кажа. Помисли за онова, което той каза днес. Хората са виждали в него героя и той е играл тази роля. Носел я е като маска и накрая е повярвал в нея. Тя се е превърнала в истина. Но сега... — той не довърши.

— Сега хората го виждат като съдържател — рече Летописеца.

— Не — меко възрази Баст — Хората го виждаха като съдържател преди една година. Той сваляше маската веднага щом те излезе през вратата. Сега той вижда *себе си* като съдържател и при това провалил се съдържател. Видя как се държеше, когато Коб и останалите дойдоха тази нощ. Видя зад тезгяха бледата сянка на мъжа, който беше някога. Преди това беше просто поза... — Развълнуван, Баст вдигна поглед. — Но ти си идеален. Можеш да му помогнеш да си спомни онова, което е било преди. Не съм го виждал толкова жив от месеци. Знам, че можеш да го направиш.

— Не съм сигурен — леко се намръщи Летописеца.

— Знам, че ще проработи — нетърпеливо каза Баст. — Преди два месеца опитах да направя нещо подобно. Накарах го да започне да пише мемоарите си.

— Писал е мемоари? — оживи се Летописеца.

— *Започна* да ги пише — поправи го Баст. — Беше толкова развълнуван, говореше за това в продължение на дни. Чудеше се откъде да започне историята си. След като писа една нощ, той отново заприлича на себе си. Изглеждаше метър по-висок, със светкавици, които излизаха от раменете му — Баст въздъхна. — Но нещо се случи. На следващия ден той прочете онова, което беше написал, и изпадна в едно от мрачните си настроения. Твърдеше, че това е била най-лошата идея, която някога му е идвала.

— Какво стана със страниците, които беше написал?

Баст направи движение с ръце, сякаш мачкаше и изхвърляше въображаеми листове хартия.

— Какво пишеше в тях? — попита Летописеца.

— Той не ги изхвърли — поклати глава Баст. — Той просто... ги захвърли. Лежах на бюрото му с месеци.

Любопитството на Летописеца беше почти осезаемо.

— Не можеше ли просто... — той размърда пръсти, — нали се сещаш, да ги прибереш?

— *Аннауен*. Не. — Баст изглеждаше ужасен. — След като ги прочете, той побесня. Не знаеш какъв е, когато се ядоса истински. Познавам го достатъчно добре, за да не се опитвам да се изпречвам на пътя му за нещо такова.

— Предполагам, че ти знаеш най-добре — колебливо каза Летописеца.

Баст кимна енергично.

— Точно така. Затова дойдох да говоря с теб. Защото знам най-добре. Трябва да не му позволяваш да се съсредоточава върху мрачните неща. Ако ли не... — Баст сви рамене и повтори движението с въображаемото намачкване и изхвърляне на лист хартия.

— Но аз записвам историята на живота му. Истинската история — Летописеца безпомощно махна с ръка. — Без мрачните части тя ще е просто някаква глупава п... — Летописеца млъкна наред думата и нервно извърна поглед встрани.

Баст се ухили като дете, което беше хванало свещеник да ругае.

— Хайде — подкани го той, а погледът му беше доволен, твърд и ужасяващ. — Кажи го.

— Като някаква глупава приказна история — довърши с изтънял глас Летописеца и лицето му пребледня като платно.

— Не знаеш нищо за Фае — широко се усмихна Баст, — ако си мислиш, че нашите истории нямат своите мрачни страни. Но като оставим всичко това настрана, тази история е приказна, защото ти я записваш заради мен. — Летописеца преглътна мъчително и като че ли успя да възвърне част от самочувствието си, а Баст продължи: — Това, което имам предвид, е, че той разказва истинска история, а истинските истории имат своите неприятни части. Очаквам в неговия разказ тези части да са повече, отколкото е обичайно. Те ще са неприятни,

заплетени и... Знам, че не би могъл да го накараш да ги пропусне, но можеш да го подтикнеш да не им отделя много време. Можеш да му помогнеш да се спре по-подробно на хубавите неща — приключенията му, жените, битките, пътуванията му и неговата музика... — Баст внезапно спря. — Е... може би не музиката му. Не го питай за това или защо вече не прави магии.

— Защо не? Музиката му изглежда... — намръщи се Летописеца.

Изражението на Баст беше мрачно.

— Просто не го прави — твърдо настоя той. — Тези теми не са особено плодородни. Преди малко те спрях — той многозначително потупа Летописеца по рамото, — защото се канеше да го попиташ какво се е случило с неговата симпатия. Тогава нямаше представа. Сега вече знаеш. Съсредоточи се върху героичните му постъпки и неговата интелигентност. — Той размаха ръце. — Такива неща.

— Не е моя работа да го насочвам в една или друга посока — твърдоглаво рече Летописеца. — Аз само записвам. Тук съм само за историята. В края на краищата тя е важната.

— Пикая на твоята история — рязко каза Баст. — Ще направиш каквото ти казвам, иначе ще те счупя като клечка.

Летописеца замръзна.

— Значи искаш да кажеш, че работя за теб, така ли?

— Казвам, че ми принадлежиш. — Лицето на Баст беше убийствено сериозно. — До мозъка на костите си. Докарах те тук, за да послужиш на моите цели. Яде на масата ми и ти спасих живота. — Той посочи голите гърди на Летописеца. Притежавам те по цели три начина. Това те прави изцяло мой. Инструмент на моите желания. Ще правиш каквото ти кажа.

Летописеца леко вирна брадичка и изражението на лицето му се ствърди.

— Ще направя онова, което сметна за необходимо — каза той и бавно вдигна ръка към метала, който лежеше на голите му гърди.

Очите на Баст проблеснаха.

— Мислиш, че си играя на някаква игра ли? — попита той с невярващо изражение на лицето. — Мислиш си, че желязото ще ти осигури безопасност?

Баст се наведе напред, плесна ръката на Летописеца встрани и сграбчи кръга от тъмен метал, преди писарят да успее да помръдне. Ръката на Баст незабавно се стегна и той стисна очи с гримаса на болка. Когато ги отвори отново, те бяха твърдо сини, с цвета на дълбока вода или притъмняло небе.

Баст се наведе още по-напред и доближи лицето си до това на Летописеца.

Писарят се паникьоса и се опита да се измъкне странично от леглото, но Баст бързо го сграбчи за рамото.

— Чуй думите ми, човеко — изсъска той. — Не ме бъркай с маската, която нося. Виждаш светлината, която се отразява върху повърхността на водата, и забравяш за студения мрак в дълбините ѝ. — Сухожилията на ръката на Баст изскърцаха, когато той стегна хватката си около железния кръг. — Чуй ме. Ти не можеш да ме нараниш. Не можеш да избягаш или да се скриеш. Не ме предизвиквай. — Докато говореше, очите на Баст ставаха все по-светли, докато накрая станаха яносини като прозрачното обедно небе. — Кълна се във всичката сол в тялото ми, че ако се противопоставиш на желанието ми, остатъкът от краткия ти смъртен живот ще се превърне в низ от страдания. Кълна се в камъка, дъба и бряста — ще превърна живота ти в своя игра. Ще те следвам, без да виждаш, и ще гася всяка искра на радост, която откриеш. Никога няма да познаеш докосването на жена, няма да имаш нито миг почивка, нито миг на душевно спокойствие — сега очите на Баст бяха синкавобели като светкавица, а гласът му — напрегнат и ожесточен. — И се заклевам в нощното небе и вечно подвижната луна — ако доведеш господаря ми до отчаяние, ще те изкормя и ще играя с вътрешностите ти, както някое малко дете си играе в локва от кал. Ще използвам червата ти за струни и ще те накарам да свириш на тях, докато аз танцувам.

Баст се наведе още повече, докато лицата им бяха само на сантиметри едно от друго. Очите му бяха станали с цвят на опал — бели като пълна луна.

— Ти си образован човек. Знаеш, че такива неща като демони не съществуват. — Баст се усмихна със страховита усмивка. — Съществуват само такива като мен. — Наведе се толкова, че Летописеца усети уханието на цветя в дъха му. — Не си достатъчно

мъдър да се страхуваш от мен по начина, по който трябва да го правиш. Не знаеш нищо за мен и мотивите ми.

Баст се отдръпна от Летописеца и се отдалечи на няколко крачки от леглото. Застана на ръба на кръга от трептящата светлина на свещта, отвори ръката си и железният кръг падна с глухо звънтене върху дървения под. Миг след това Баст си пое бавно и дълбоко дъх. Прокара ръце през косата си.

Летописеца остана на мястото си, блед и облян в пот.

Баст се наведе, вдигна железния кръг за скъсеното му въженце и ловко го превърза отново.

— Слушай, няма причина да не бъдем приятели — сухо каза той, обърна се и подаде медальона на Летописеца.

Очите му бяха възвърнали човешко синия си цвят, а усмивката му беше топла и очарователна.

— Няма причина и двамата да не получим онова, което искаме. Ти ще получиш своята история. Той ще може да я разкаже. Ти ще можеш да научиш истината. Той ще си спомни кой е всъщност. Всички печелят и след това поемате по своя път, свежи и доволни като праскови.

Летописеца се протегна и хвана връвта с леко трепереща ръка.

— А ти какво ще получиш? — попита той със сух шепот. — Какво искаш да получиш от всичко това?

Въпросът сякаш свари Баст неподготвен. За момент той остана неподвижен и непохватен — цялата му плавна грациозност беше изчезнала. За миг изглеждаше, че е готов да избухне в сълзи.

— Какво искам ли? Просто си искам обратно моя Реши. — Гласът му беше тих и безпомощен. — Искам той да е пак такъв, какъвто беше.

Настъпи неловко мълчание. Баст разтърка лицето си и преглътна мъчително.

— Отсъствието му се проточи твърде дълго — рязко каза той, отиде до прозореца и го отвори.

Спря за миг с единия крак върху перваза и погледна назад към Летописеца.

— Искаш ли да ти донеса нещо, преди да заспиш? Нощна шапчица? Още одеяла?

Летописеца поклати сковано глава, Баст му помаха, излезе целия навън през прозореца и тихо го затвори зад себе си.

ЕПИЛОГ

ТРИ ВИДА ТИШИНА

Пак беше нощ. Странноприемницата „Пътният камък“ бе потънала в тишина, която сякаш беше разделена на три.

Първата ѝ част беше глухото, отекващо в ушите спокойствие, внушено от липсата на нещо. Ако в обора имаше коне, те щяха да стъпчат и сдъвчат тишината и да я натрошат на малки парченца. Ако имаше тълпа гости или пък дори и само неколцина посетители, настанени да преспят за през нощта, неспокойното им дишане и примесеното с него хъркане щеше полека да разтопи тишината като топъл пролетен вятър. Ако имаше музика... но не, музика, разбира се, нямаше. Всъщност нямаше нито едно от споменатите неща и затова тишината си оставаше.

Вътре в „Пътният камък“ един мъж се беше сгушил в дълбокото си уханно легло. Той не помръдваше и лежеше с широко отворени очи в очакване на съня. Така той добавяше своята малка уплашена тишина към голямата глуха тишина. Двете образуваха някаква особена сплав — един вид хармония.

Третият вид тишина бе трудно доловима. След час вслушване човек евентуално би я усетил в дебелиите каменни стени на празната странноприемница и в плоския сив метал на меча, който беше окачен зад тезгяха. Или в мъждивата светлина на свещите, която изпълваше стаята горе с танцуващи сенки. В налудничаво смачканите листове на мемоарите, които лежаха разхвърляни, но незабравени върху бюрото. Накрая тя се долавяше и в ръцете на мъжа, който седеше там, явно без да обръща внимание на страниците, които отдавна беше написал и захвърлил.

Мъжът имаше огненочервена коса. Очите му бяха тъмни и отсъстващи, а движенията му издаваха онази трудно доловима увереност, характерна за хората, преживели много.

„Пътният камък“, както и третият вид тишина принадлежаха нему. И нищо чудно, защото тя бе най-осезаема и попиваше

останалите два вида в себе си. Третият вид тишина бе дълбока и пространна като края на есента. Тежка като загладен речен камък. Това бе мекият, лишен от припряност звук, който обгръща човек, очакващ смъртта.

БЛАГОДАРЯ НА...

... всички читатели на ръкописите ми. Толкова сте много, че няма как да ви изброя поименно, но не сте прекалено много, за да ви обичам всичките. Продължих да пиша, защото вие ме подкрепяхте и насърчавахте. Развивах се благодарение на критиките ви. Ако не бяхте вие, нямаше да спечеля...

... конкурса „Писатели на бъдещето“. Ако не беше техният уъркшоп, никога нямаше да се запозная с невероятните си събрата по антология от том XVIII или с...

... Кевин Дж. Андерсън. Ако не беше неговият съвет, никога нямаше да стигна до...

... Мат Байлър, най-страхотният агент. Ако не бяха напътствията му, никога нямаше да продам книгата на...

... Бетси Волхайм, любимата ми редакторка и президент на DAW. Ако не беше тя, нямаше да държите тази книга в ръцете си. Друга подобна — може би, но тази нямаше да я има.

И накрая, благодаря на господин Бохидж, учителя ми по история от гимназията. През 1989 му обещах да го спомена в първата си книга. Държа на думата си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.